

שְׂוִיתִי ה' לְנֶגְדֵי תַמְיִד

נַחַח נַחֲמָה נַחֲמָה מְאוּמָן

סֵפֶר

קִצּוֹר

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

הַשְּׁלֵם

בְּזֶה הַסֵּפֶר נִקְבְּצוּ כָּל הָעֲצוֹת הַנִּפְלְאוֹת, עֲצוֹת ה' אֲשֶׁר לְעוֹלָם יַעֲמְדוּ, הַכְּתוּבוֹת בְּסֵפֶר "קִצּוֹר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן" הַיְשָׁן וּבְסֵפֶר "לְקוּטֵי עֲצוֹת" הָרֵאשׁוֹן, וּבְסֵפֶר "לְקוּטֵי עֲצוֹת" מִהַדוּרָה בְּתַרְא, עַל-פִּי סֵדֶר סִימְנֵי הַסֵּפֶר "לְקוּטֵי מוֹהַר"ן" הַגָּדוֹל.

וְכָל הָעֲצוֹת וְהַדְּרָכִים הַיְשָׁרִים הַנּוֹבְעִים וְהַיּוֹצְאִים מִהַתּוֹרוֹת שֶׁבְּסֵפֶר "לְקוּטֵי מוֹהַר"ן" נִקְבְּצוּ פֹה, כְּדֵי לְעוֹרֵר וּלְהַקְיִין וּלְקַרֵּב כָּל אָדָם מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, לְהַנְטוֹתוֹ לְתַתִּיחַ, לְחַיּוֹת חַיִּים אֲמִתִּיִּים וְנִצְחִיִּים.

לעלוי נשמת הרה"ח
ישראל בער אודסר זצ"ל
תלמיד הרב ישראל קרדונו זצ"ל
תלמידו של הרב משה ברסלבר זצ"ל
תלמיד מוהרנ"ת זיע"א
תלמידו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב
נְ נַח נְחָמְ נְחָמֵן מְאֻמָּן זי"ע ועבי"א

ולעלוי נשמת

עמרם יוסף ב"ר משה נחום הלוי הורביץ זצ"ל
מאיר עקביא בן יעקב ימיני זצ"ל
אהרון בן יעקב פיץ זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה

התודה והברכה

למכון תורת הנצח, מכון אמונת חכמים, הוצאת לשון צדיק

www.nanach.com / www.na-nach.net / www.nanach.net

www.nanachnachmanachmanmeuman.com

התשע"ג

הקדמת המביא לבית הדפוס

אמר הפועתיק, בכר מבאר בהקדמת ספר 'קיצור לקוטי מוהר"ן הישן' שחבר אותו מורנו הרב הצדיק והקדוש רבי נתן זכר צדיק וקדוש לברכה, מה ראה על ככה לחבר את הספר 'קיצור לקוטי מוהר"ן'. כי פקדת אדוננו מורנו ורבנו הקדוש אור הגנוז והצפון מורנו הרב רבי נחמן זכר צדיק וקדוש לברכה היתה עליו ללקט מתורותיו וממאמריו קצור הדברים הנוגעים למעשה. כי כל פגנתו בכל התורות והמאמרים שגלה לעם סגלה היתה רק כדי להביא את האנשים לידי מעשה ישרה. ועלכן השתדל מורנו הרב רבי נתן זכר צדיק וקדוש לברכה ופעל ועשה מהתורות והמאמרים הקדושים של אדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק וקדוש לברכה, קצור נפלא הוא הספר 'קיצור לקוטי מוהר"ן הישן'. ותקף בשנה הראשונה אחר פטירת אדוננו מורנו ורבנו הקדוש זכר צדיק לברכה השתדל ביגיעות עצומות להדפיסו פמבאר בספר 'ימי מוהרנ"ת', וה' עזרו להוציא לפעל הדפסת הקצור בשנה הראשונה אחר הסתלקותו. גם כתב בספר 'ימי מוהרנ"ת' שרוב דברי הספר 'קיצור לקוטי מוהר"ן' היו למראה עיני אדוננו מורנו ורבנו הקדוש זכר צדיק וקדוש לברכה, וכשקרא בו נגעע בראשו ואמר בזה הלשון: א שיינ צעטיל, (פתק יפה). והוטבו בעיניו מאד הדברים הנאמרים שם והיה בוסף מאד שנוזה לקימם עין שם:

קיצור לקוטי מוהר"ן - הקדמה

והנה מורנו הרב הצדיק מורנו הרב רבי נתן זכר צדיק לברכה כתב בעצמו בהקדמת הספר 'קצור לקוטי מוהר"ן', שלא סדר שם רק רב הדברים היוצאים מדברי אדוננו מורנו ורבנו הקדוש מורנו הרב רבי נחמן זכר צדיק וקדוש לברכה, ונתן רשות בהקדמת הספר לכל הרוצה להוסיף שייבוא ויוסיף. וכותב שם בפרוש כי יכולים למצא עוד דברים רבים בהנה וכהנה בכל תורה ומאמר שגלה אדוננו מורנו ורבנו הקדוש מורנו הרב רבי נחמן זכר צדיק לברכה, כי מאד עמקו דברי תורתו ומאמרו וכלם מלאים עצות והתעוררות נפלא לעבודתו יתברך. אך כאשר מורנו הרב רבי נתן זכר צדיק לברכה ראה אשר אין מי שישתדל בזה כמותו ללקט מתורתיו עוד שושנים נראים סגלות יקרות ורפואות נצחיות כדי לזכות עלידם לחיים נצחיים, אשר ידע כי רק לזה היה כל תשוקת אדוננו מורנו ורבנו הקדוש זכר צדיק וקדוש לברכה. עליכן נתעורר בעצמו לחבר עוד קצור נפלא מתורתיו הקדושות הוא הספר 'לקוטי עצות' שמסדר עליפי אלקי בית בלשון קצר וצח מאד, ושם הוסיף ללקט עוד עצות נפלאות מתורות שלמות, אשר מספות שלא ידענום לא נזכרו כלל בקצור לקוטי מוהר"ן, כמו התורה הראשונה אשרי תמימי דרו, והתורה השלישית על מאמר רבה בר בר חנה מספור האקרוקתא, וכן עוד כמה תורות. וגם אפלו בהתורות שנדפסו מהם בה'קצור לקוטי מוהר"ן' הוסיף ללקט מהם עוד עצות נפלאות בה'לקוטי עצות' הנ"ל, שלא נזכרו כלל בה'קצור לקוטי מוהר"ן'. ושם בה'לקוטי עצות' כלולים כמעט כל העצות הקדושות היוצאים מתוך תורתיו של אדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק לברכה. והספר הזה היה יקר מאד בעיני מורנו הרב

קיצור לקוטי מוהר"ן - הקדמה

הצדיק רבי נתן זכר צדיק לברכה, ופקד וצוה לכל אנשיו לעסך וללמוד בו בכל יום. אבל כבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה, מה שדים הללו כל זמן שהתינוק ממשמש בהם מוצא בהם טעם חלב, אף דברי תורה בן. ועלפן נתעורר הרב הצדיק רבי נחמן זכר צדיק לברכה מטשערין בתמכו על יסוד דברי מורנו הרב רבי נתן זכר צדיק לברכה בהקדמת הקצור שלו, שכתב והרוצה להוסיף יבוא ויוסיף פנ"ל ולקט והפש ומצא בתורותיו הקדושות עוד דברים נפלאים ונוראים שלא הובאו גם בהספר לקוטי עצות הראשון וסדרם גםפן עלפי אלקי בית וקראם בשם 'לקוטי עצות מהדורא בתרא':

והנה אנחנו בדורותינו אלה בעונקבתא דמשיחא בהתפשטות החשך העצום והנורא מאד כפול ומכפל. ונתקיים בנו בעונותינו הרבים: "והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום". ואף שפבר זכו העולם שינדפסו ויתפשטו כל השלשה קצורים הנ"ל, הינו הקצור לקוטי מוהר"ן הישן והספר 'לקוטי עצות' ממורנו הרב הצדיק רבי נתן זכר צדיק לברכה וה'לקוטי עצות מהדורא בתרא' מהרב הקדוש מטשערין זכר צדיק לברכה, אשר כל אחד מהם בודאי אור נפלא ונורא להאיר לכל אדם בהשכנת אפלתו לכל האסורים במאסר התאוות והלכודים ברשתי ההבלים, למצא עלידו פתח לצאת מהשכנת אפלתו ולהגיע לדרך ישרה ללכת בדרך מלכו של עולם. אבל הלא נודע לכל איש פי אינו דומה אור של נר אחד לאור האבוקה משלשה נרות קלועים ביחד הנחוצה עתה מאד, שתאיר גם בהתפשטות החשך שבמינו אלה. לזאת ראינו לחבר הספר הזה אשר בו נקבין העצות שבספר 'קצור לקוטי מוהר"ן הישן' וגם העצות שבספר 'לקוטי עצות' הראשון

קיצור לקוטי מוהר"ן - הקדמה

ושבספר 'לקוטי מצות מהדורא בתרא' ולהבדלם יחד עליפי סדר סימני התורות שבספר 'לקוטי מוהר"ן הגדול, בכדי אשר מי שילמוד איזה תורה בספר 'לקוטי מוהר"ן' וירצה לקים לא המדרש הוא העקר אלא המעשה. יעין תקף אחר-כך בספר הזה ותאיר לו אבוקת דברי הספר הזה גם בתקף השכת אפלתו. לדעת את המעשה אשר יעשה האדם וחי בהם. ובטח ימצא עלידי החבור הזה מרגוע לנפשו. כי עליפי רב יוכל להבין עלידי העצות האלה שנקבצו בספר הזה גם פרוש הפשוט בדברי תורתו הקדושים שבספר 'לקוטי מוהר"ן הגדול. גם יבין משל ומליצה דבר מתוך דבר איד להתחזק נגד התגברות היצר:

גם לפעמים במקומות מעטים הצגנו פה מראה מקומות להראות להקורא שדברי תורתו הקדושים יש להם יסוד בדברי רבותינו זכרונם לברכה בתורה שבכתב ובעל-פה, להאיר עיני הקורא, כי כל דברי הספר הזה ממקום קדוש יהלכו. ויתר מעלות דברי הספר הזה יבין הקורא בעצמו באשר ילמוד איזה תורה ומאמר בספר 'לקוטי מוהר"ן הגדול וישים אחר-כך עין עיונו עליו בספר הזה. וקראנו שם הספר הזה 'קצור לקוטי מוהר"ן השלם' כי באמת שלם הוא בשלמות נפלא. יען כי כלול הוא מישני הקצורים הנפלאים שפעל ועשה מורנו הרב רבי נתן זכר צדיק לברכה, הלא הפה ה'קצור לקוטי מוהר"ן הישן' ו'לקוטי מצות' הראשון וגם מה'לקוטי מצות מהדורא בתרא', יעין נא גם בישני ההקדמות הנדפסים פה הלא הפה הקדמת הספר 'לקוטי מצות' הראשון והקדמת ה'קצור לקוטי מוהר"ן הישן'. לך נא ראה שמה:

קיצור לקוטי מוהר"ן - הקדמה

ויהי רצון שגזרה יליך בכל הדרכים הקדושים והעצות הקדושות המבארים פה. וה' ינחנו במעגלי צדק למען שמו ויפיע בלבנו אהבתו ויראתו לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם אמן:

הקדמת הספר "קיצור לקוטי מוהר"ן" הישן

בזה הפרק מלקט ומסדר קצור הדברים הנזכרים למעשה מה שלקטנו מתוך הספר 'לקוטי מוהר"ן' היוצא בקדשה ובטהרה מפי רבנו הגדול והקדוש אור הננו והנעלם מוהר"ן מברסלב זכר צדיק וקדוש לברכה, כי הוא צוה עלי לחבר זה הפרק בהיות כל עקר פונתו הקדושה בכל המאמרים ובכל הדרושים הנפלאים והנוראים אשר גלה לעם סגולה לא היתה כי אם בשביל המעשה, כי לא המדרש הוא העקר וכו'. וכאשר נראה בעליל לכל אשר זכו להסות בצלו הקדוש אשר כל תשוקתו ומנמת הפצו היתה להביא אנשים לידי מעשה ישרה, לפקח עינים עורות ולהוציא אסירים בפושרות לאמר לאסורים צאו, להוציא ממסגר אסיר האסורים במאמר התאוות הלכודים ברשתי ההכלים, להורות להם הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו אשר יעשה האדם והי בהם הני עולם. וזאת היתה פונתו בכל הדרושים והמאמרים שגלה וכל השיחות והספורים וכל הדבורים שהיה מדבר עם בניאדם הכל באשר לכל לא היה כי אם בשביל פונה זו. גלל פן היתה פקדתו עלי ללקט ממאמריו ודרושיו קצור הדברים הנזכרים למעשה ולרשם על הספר. כדי שגזרה לשמר ולעשות ולקיים בכל היוצא מפיו. כי כל מאמריו ודרושיו הנפלאים הם ענינים עמקים ורחבים

קיצור לקוטי מוהר"ן - הקדמה

מאד מאד והם מלאים עצות נפלאות והנהגות ישרות. ואין שום דבר עצה בעולם אשר לא יוכל למצא בתוך דברי קדשו של רבנו זכר צדיק וקדוש לברכה. פי כל דבריו הם פלילות גדולות מאד מאד ומשפיל על דבר יוכל להוציא מדבריו הנהגות ישרות ועצות נכונות, לכל אשר יצטרף וכל אשר תשאלהו נפשו לא יאצלו ממנו דבריו זכר צדיק וקדוש לברכה העמקים ורחבים מני ים. אולם לאו כל אפיו שוין ולא כל אדם יכול לעסק בזה עליבן נסדר פה רב הדברים היוצאים מדברי רבנו זכר צדיק לברכה למעשה לפי פשוטן של דברים ועליבן נרשם בתחלת כל מאמר נושא הדרוש אשר המחבר זכר צדיק וקדוש לברכה בנה עליו יסוד דרושו בספר 'לקוטי מוהר"ן' הגדול הן ממקראי קדש או ממאמרי חז"ל וממקום קדוש יתהלכו וממקור מים חיים נובעים. והרוצה להוסיף יבוא ויוסיף, פי מי שדעתו שלמה יוכל למצא דברים רבים בהנהגה ובהנהגה בכל מאמר ודרוש של הספר הגדול. פי מאד עמקו דברי הספר הזה וכל מאמר מתחלק לכמה טעמים וענינים נפלאים ונוראים והוא מלא עצות והנהגות ישרות, והתעוררות נפלא ונורא מאד לעבודתו יתברך.

וזאת לדעת פי רב דברי הפרד הזה היו למראה עיני רבנו זכר צדיק וקדוש לברכה והוטבו בעיניו. ובהיות לא נעלם מעיני כל ישראל ומעינינו פי האמת נעשה עדרים בעוונותינו או יחלק העם ודברי ריבות בשערינו לא יש בינינו מוכיח ישת ידו על שנינו עד יבוא מורה צדק לעדתנו, לזאת אמרנו נשמר לפינו מהסום, נשא בשרנו בשנינו ונפשנו נשים בכפינו, עד יערה רוח מפרום עלינו

קיצור לקוטי מוה"ר"ן - הקדמה

לחדש כנשר ימינו ונדעה נרדפה לדעת את ה' באמת ובתמים
כאשר עם לבבנו. "עד כי יבוא שילוח" לקבץ נפוצותינו במהרה
בימינו אמן:

הלא בזה דברי המצפה לישועה, הקטן נתן בן אדוני אבי מורנו
הרב רבי נפתלי הירץ יצ"ו מנעמראב רבתי התן הרב הגאון
המפרסם מורנו הרב דוד צבי זכר צדיק לברכה לחיי העולם הבא:

הקדמת הספר לקוטי עצות הראשון

מי האיש החפץ חיים; מי הבוחר ברחיים נצחיים; מי החם על נפשו
באמת; מי לה, ישים לבו אל החבור הקטן הזה, מעט הפמות ורב
האיכות. הביטו וראו והתמהו תמהו. כי פעל פעל בימיכם אשר
נתגלו דרכים ועצות נפלאות ונוראות. חדשים גם ישנים. מופדים
על אדני פז. שתולים על פלגי מים. נובעין מפעין היוצא מבית ה'.
מים עמקים עצה בלב איש. אשר הדלם איש תבונות. לכו חזו
מפעלות ה'. שימו לבבכם לדברים האלה. כי הם דברים העומדים
ברומו של עולם. דברי אלקים חיים ומלך עולם. דברים המחייב את
כל הנפשות מקטן ועד גדול מרום כל דרגין עד תכלית מדרגה
התחתונה. אין דבר עצה קדושה נעלם ממוך אשר לא תמצאהו
בספר הזה, וכל אשר תשאליך נפשך לא יאצל ממוך הפרך הקטן
הזה. הט אונד ושמע פקח עיניך וראה. והבן והבט האמת לאמתו.
הסר ממוך עקשות לב. ודרכי ליצנות ושקרים ותכמות של הבל
הרחק ממוך. הוסה על נפשך והטה דעתך ומחשבתך אל האמת
לאמתו. כי אם חם ושלום תטה מן האמת, את מי תטעה. הלא לא

קיצור לקוטי מוהר"ן - הקדמה

תמעה כי אם את עצמך. איתי ספר הזה וזהו בו. היש בלשוננו
עולה חם ושלום. אם הטה אשורו מני דרך הישר והאמת אשר
דרכו בו אבותינו מעולם. בה' בטהתי אל אבול בדברים האלה,
לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי. אודה ה' מאד בפי ובתוף
רבים אהללנו. אשר עמד לימין אביון כמוני. והקני ואמצני לקט
שושנים נוראים באלה. סגלות יקרות ורפואות נצחיות באלה. חיי
נפשות באלה מבארות מים חיים מפעיני הישועה. אשר כל הנזכר
מהם, בלם מיסדים על דברי אבותינו ורבותינו זכרונם לברכה
בתורה שבכתב ובעלפה בתנ"ך ותלמוד בבלי וירושלמי ומדרשים
וספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרונם לברכה. עליהם בנויים
ומיסדים כל הדברים האלה המובאים בפרק הנזכר הזה. ולהרחיב
בשבה מעלתם. יקצרו המון יריעות. אך המסתכל בהם בעין
האמת, יראה בעצמו את יקר תפארת גדלתם והאמת יעיד על
עצמו. וה' אלקים אמת יתן ליעקב אמת וישלח אורו ואמתו וינחנו
תמיד בדרך האמת. ויטה שכמנו לעבדו כל ימי חיינו באמת
ולאהב השלום והאמת. עד יבון בהסד כפא דוד וישב עליו באמת
במהרה בימינו אמן:

כפר
קיצור
ליקוטי מוהר"ן

מלא מוסר ויראה ה' • והנהגות טובות
וישרות • נכלשות וגורלות • היוצאים
מן המלמרים הנכלאים • המונחים בככר
הגדול ליקוטי מוהר"ן • והוכן המכוון
היוצא משם למעשה • נכתב בספר הזה
בקיצור • כאשר מטורר היטב מעבר לזך
בהקדמה :

ברשיון הצענואר דחילגא

במאהלוב

שת לקצי קיצור ליקוטי מוהר"ן
לפ"ק :

קיצור לקוטי מוהר"ן

לכו חזו מפעלות ה' התגלות נפלא מסוד גדלת התנא רבי שמעון בן יוחאי זעוק"ל

רבי שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשתפח תורה מישראל עלידו. כמובא בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קלח:): 'שנכנסו רבותינו לפרם ביבנה אמרו: עתידה תורה שתשתפח מישראל ואמר רבי שמעון בן יוחאי שלא תשתפח. שנאמר: "כי לא תשכח מפי זרעו". וכמבאר בהר (נשא קכד:): 'בְּחַיֵּי הַבּוֹרָא דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֶּהר יִפְקֹן בֵּה מִן גְּלוּתָא'.

ועתה בוא וראה והבן. נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה. כי על־כן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו עליזה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו. כי באמת בזה הפסוק בעצמו מרמז ונסתר סוד הזה שעלידי זרעו של יוחאי שהוא רבי שמעון בן יוחאי, עלידו לא תשתפח התורה מישראל. כי סופי תבות של זה הפסוק "כי לא תשכח מפי זרעו" הם אותיות יוחאי וזה שמרמז ומגלה הפסוק. כי לא תשכח מפי זרעו, מפי זרעו דיקא הינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרמז ונסתר בזה הפסוק, שהוא התנא יוחאי. כי עלידי זרעו של יוחאי שמרמז בזה הפסוק בסופי תבות כנ"ל, שהוא רבי שמעון בן יוחאי.

ודע שפוד רבי שמעון בעצמו הוא מרמז בפסוק אחר. כי דע, כי התנא הקדוש רבי שמעון הוא בהינת (דניאל ד): "עיר וקדיש מין שמיא נחית" ראשי תבות שמעון, כנדפס שם.

ועכשו יש ג' חל ג' זבג מ' קור ח' כמה (משלי י"ח) שאפילו העיר וקדיש צריך גם־כן לקבל משם, והבן.

שעבר ופגם. כמזכין הוא משגוע ממשי. עליבן נמצאים כמה מיני שגעות ברב בני אדם. והתקון לזה הוא עסק התורה. פי התורה היא פלה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא שגזה מכניעין היצר הרע ומגרשין השגעות והרוח שטות שנדבק באדם עלידי עוונותיו:

ה. גם זוכין עלידי עסק התורה להנצל מנכלי ערמומיות של היצר הרע מה שעל פי רב אינו מסית את האדם לעברה תכה. רק בתחלה מתלבש את עצמו במצוות וכו'. ועלידי עסק התורה זוכין לשכל אמתו ולהנצל מכל זה:

ו. עקר מה שאין מתקבלים התפלות הוא מחמת שאין להדברים חן. עליבן צריך כל אדם להשתדל שיהיו דבריו דברי חן באמת. וזה זוכין עלידי עסק התורה ואז יתקבל תפלות:

אשרי תמימי דרך - א

א. עלידי למוד התורה נתקבלין כל התפלות וכל הפקשות. והחן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריכין בגשמיות ורוחניות:

ב. עלידי עסק התורה בכח נותן פח למלכות דקדשה שתתגבר. ומגביר היצר טוב על היצר הרע:

ג. עלידי עסק התורה יכול לזכות להבין הרמזים מכל הדברים שבעולם להתקשר על ידם להשם יתברך. ואפלו במקום השן ואפל שגדמה לכאורה ששם קשה להתקרב להשם יתברך גם שם יאיר לו השכל האמת למצא גם שם את השם יתברך ולהתקרב משם דיקא להשם יתברך:

ד. אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. עליבן כל אחד בפני העברות והפגמים

מלכות שמים באמת ובאמונה
 שלמה ויצמצם דעתו ויסלק כל
 חכמתו לגמרי באלו אין לו שום
 שכל עצמו כלל וימאם בכל
 החכמות והשכליות היצוניות,
 ויצפה ויכסף וישתוקק רק לקבל
 אור וחיות מהשכל והחכמה
 אמתיות שהוא בחינת השכל
 העליון דקדושה שהוא עקר
 החיות דקדושה שיש בכל דבר
 כנ"ל:

ט. עקר המלחמה שבין היצר טוב
 והיצר הרע הוא רק בזה פי
 היצר טוב מסית את האדם
 למאם בכל החכמות ושכליות
 היצוניות ובכל התאוות שהם
 כסילות גמור ורוח שטות באמת
 ולקשר עצמו רק אל אור השכל
 דקדושה. והיצר הרע מסית את
 האדם להפוך בבחינת "לא יחפץ
 כסיל בתבונה" (משלי י"ח ב) שזה
 בחינת עשו שבוה את הבכורה
 שהוא בחינת החכמה והשכל
 דקדושה. וצריך כל אחד לתן בוח

ז. איש הישראלי צריך תמיד
 להסתפל בהשכל של כל דבר
 ולקשר עצמו אל החכמה והשכל
 שיש בכל דבר, כדי שיאיר לו
 השכל שיש בכל דבר להתקרב
 להשם יתברך עלידי אותו
 הדבר, פי עקר החיות שיש בכל
 דבר הוא רק השכל והחכמה.
 כמו שכתוב (קהלת ו' יב): החכמה
 תהיה וכו'. והשכל הוא אור גדול
 ומאיר להאדם בכל דרכיו כמו
 השמש. ואפלו בשבא האדם
 לפעמים למקום שהוא אפל
 וחשוך חם ושלום אף-על-פי-כן
 פשוטה להסתפל על השכל
 והחיות שיש בכל דבר אזי מאיר
 לו השכל ומקרב אותו להשם
 יתברך שזה בחינת מה שזכה
 יוסף לעמוד בנסיונו עלידי
 שהסתפל על השכל שיש בכל
 דבר:

ח. אי אפשר לזכות אל אור השכל
 הנ"ל פי אם עלידי בחינת
 מלכות. דהינו שיקבל עליו

ושלום. וזה ממש כמו בהינתן השגוען של המשגג שנתבלבל ונטרף דעתו עד שאומר לרע טוב וכו' אך אף-על-פי-כן עדין יש בו איזה ניצוצי השכל והדעת מה שאפלו לפי שטות וחסרון דעתו הוא מכין ויודע גם-כן שאין לעשות דברים כאלו, ואף-על-פי-כן הוא עושה אותם עד שמחמת זה צריכים שתי תהבולות לרפואת המשגעים הינו להפותם בכדי להכניע רשעת זדונם שלא יהיה נוח להם על כל פנים בשגיונותם, ולא יעשו על כל פנים הדברים שהם בעצמם מכינים גם-כן שהם שגוען ושטות. וגם צריכין לשום עליהם שמות וקמיעות בכדי לגרש מהם הרוח רעה שמבלבל ומטריף דעתם הם ושלום עד שמהפכין ארחות ישר ואומרים לרע טוב וכו'. וכמו-כן לענין רפואת האדם משגועני היצר הרע הוא צריך גם-כן

להיצר טוב להתגבר על היצר הרע וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (פרכות ה:): 'לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע' וזה זוכין על-ידי שעוסקין בתורה בכח:
 י. כשזוכין לכל הנ"ל, אזי נעשה יחוד גדול בכל העולמות ונעשה אור הלבנה כאור החמה וזוכין לחן ועלידייהו נתקבלין כל התפלות וכל הבקשות:
 יא. היצר הרע הוא רוצה לעשות את האדם משגג ממש חס ושלום, כי בעל עברה הוא משגג. כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות'. אך איך יבוא להאדם ויעשנו פתאם משגג חס ושלום. עליכן דרך היצר הרע להתלבש תחלה במצוות ומטעה את האדם כאלו מסיתו לעשות מצוה ואחר-כך הוא מטעהו ומסיתו עוד יותר, עד שבא לעברות גמורות בזדון חס

והחולקים, הפל עלידי תפלה ומשם כל חיותו. עליכן מי שרוצה לזכות לקדשת ישראל באמת, צריך להרבות בתפלות ובקשות ושיחות בינו לבין קונו כי זה עקר הכלי זון לנצח המלחמה:

ב. מי ששומר את הברית זוכה לתפלה, וכן הפוגם בברית נוטלין ממנו התפלה:

ג. צריך להפריש צדקה קדם התפלה ועלידיה תפלתו שגורה בפיו. גם עלידי הצדקה נצול ממהשבות זרות שבתפלה. ויוכל להתפלל כראוי שלא יטה מן הצד לא לימין ולא לשמאל, רק יכלכל כל דבריו במשפט:

ד. אי אפשר לזכות לתפלה בשלמות כי אם עלידי שמירת הברית בשלמות עליכן צריך כל אחד לקשר תפלתו לצדיקי הדור האמתיים, כי הם יודעים להעלות כל תפלה ותפלה למקום הצריך לה ובונים מהם קומת השכינה

לשתי בחינות הנ"ל. הינו להכניע תפלה רשעתו וזונו שלא יעשה על כל פנים מה שהוא בעצמו מכין ויודע שהוא רע ועברה גמורה חס ושלום, וגם צריכין עוד לגרש ממנו הרוח רעה רוח שטות שמתלבש עצמו במצוות ומטעה אותו כאלו מסיתו לעשות מצוה כנ"ל. וכל זה זוכין בשלמות רק עלידי עסק התורה שכלולה משתי מיני תחבולות הנ"ל:

יב. עקר התקשרות אל השכל דקדשה הנ"ל הוא על ידי תמימות שזה בחינת: "ויעקב איש תם", כי יעקב זכה לאור השכל הנ"ל בשלמות:

אמר אל הכהנים - ב

א. עקר הכלי זון של איש הישראלי הוא התפלה וכל המלחמות שצריך האדם לכבש, הן מלחמות היצר הרע הן שארי מלחמות עם המונעים

שומע ומאזין ומקשיב כל דבור
 ודבור של כל תפלה ותהנהגה
 ושיחה ואין שום דבור נאכד חס
 ושלום. רק כל דבור ודבור עושה
 רשם למעלה מעט מעט ומעורר
 רחמיו יתברך בכל פעם אף
 עדיו לא נגמר הבנין דקדושה
 שהוא צריך לכןם בו. ובכרבות
 הימים והשנים אם לא יהיה
 טפל ולא יפל בדעתו בשום אפן
 בעולם ויתגבר ויתחזק ויתאמן
 בתפלה יותר ויותר, אזי עלידי
 רבוי התפלות יפמרו רחמיו
 יתברך, עד שהשם יתברך יפנה
 אליו ויאיר לו פניו וימלא חפצו
 ורצונו בכח הצדיקים האמתיים,
 ויקרבהו ברחמים ובחמלה גדולה:
 ז. אין ראוי לחשב לקבל שכר על
 שום דבר, כי כל המעשים
 טובים שלנו וכל התפלות הכל
 מאתו יתברך. עלינו אפלו אם
 האדם זוכה לפעמים לאיזה
 ישועה והתקרבות קצת, אל
 יחשב שזכה לזה עלידי תורתו

ועלידי זה יתקרב ביאת
 המשיח:
 ה. תורה ותפלה הם מהזקין זה
 את זה ומאירין זה לזה. על-כן
 צריכין לעסק בשניהם דיקא וכל
 התורה שאדם לומד לשמור
 ולעשות, כל האותיות הם ניצוצי
 נשמות והם נתלבשין בתוך
 התפלה ונתחדשים שם בכחינת
 עבור ועלידי זה נשלם גם אור
 התפלה ביותר, אף עקר
 השלמות הוא עלידי שמקשרין
 ומביאין את התפלה להצדיק
 שפדור:
 ו. אם האדם מרבה בתפלה
 והתבודדות ימים ושנים הרבה,
 ואף על-פי-כן הוא רואה בעצמו
 שעדין הוא רחוק מאד מהשם
 יתברך ונדמה לו שהשם יתברך
 כמסתיר פנים מונו חס ושלום.
 אל יטעה חס ושלום שהשם
 יתברך אינו שומע תפלותיו
 ושיחותיו כלל, רק יאמין
 באמונה שלמה שהשם יתברך

קיצור לקוטי מוהר"ן - ג

עליבן צריך לזהר מאד שלא לשמע נגינה ממונגז דסטרא אחרא שאין פונתו בנגונו לשם שמים כלל רק בשביל ממוז וכבוד והתפארות כי שמיעת קול נגינה שלו מזיק לעבודת הבורא יתברך. וכן להפך שמיעת קול נגינה ממונגז פשר והגון טוב לעבודת הבורא יתברך:

ב. התקון שלא יזיק לו קול נגינה דסטרא אחרא הוא על ידי שילמוד גמרא בלילה:

ג. על ידי נגינה דקדשה יכולין לזכות לבחינת נבואה, כי עקר הדבקות להשם יתברך הוא על ידי נגינה. וכאשר יתבאר עוד לקמן:

ד. על ידי למוד גמרא בלילה – חוט של חסד נמשך עליו ונצול ממהשבות שלא לשמה. ועל ידי זה מתקן קול הנגינה שלא יזיק לו שמיעת קול נגינה דסטרא אחרא שמוזקת הרבה מאד לעבודת הבורא יתברך. וזוה

ותפלתו ומעשיו הטובים פי הכל מאתו יתברך כנ"ל, ולולא חסדו הגדול כבר היה נטבע חס ושלום במה שהיה נטבע רחמנא לצלן:

ח. עקרא דיצרא בישא הוא על עריין. והוא עקרא דמסאבותא. עליבן צריכין לידע שעקר הנפיון של כל אדם בזה העולם הוא פתאווה זאת – אשרי הזוכה לנצח המלחמה:

ט. הצדיק האמת שבדור הוא בחינת מאור הגדול והוא מזהיר ומאיר את התפלה שהוא בחינת מאור הקמן:

אקרוקתא - ג

א. על ידי נגינה דקדשה מקימין ומעלין המלכות דקדשה וזוכין להתנשאות. וכן להפך החזנים והמונגנים דסטרא אחרא פוגמין מלכות דקדשה ומאריכין את הגלות. ועלידם נכשלים ונוקשים בני אדם בצפרים האחוזות בפה.

שלומודין בליקה תורה שבעלפה
שהוא גמרא (ועני בסימן רכ"ו):

אנכי ה' אלהיך - ד

א. ראוי להדבקים להצדיק האמת
לדעת שכל מארעותיו הם
למוכתו. וכשאדם יודע זאת,
זאת הבחינה הוא מעין עולם
הבא וזה זוכין עלידי ודוי
דברים לפני התלמידהכם. ואז
יזכה לידע שכל מה שעובר עליו
כל ימי חייו הפל למוכתו, כי
הפל מחמת אהבה שהקדוש-
ברוך הוא אוהב אותו וזה עקר
שלמות הדעת של האדם שלא
יבעט ולא יתבלבל מההרפתקאות
שעוברין עליו, רק יאמין שהכל
למוכתו הנצחית:

ב. עלידי ודוי דברים לפני
התלמידהכם האמת, עלידיזה
מעלה בחינת מלכות דקדשה
לשרשה, ועלידיזה מבטל
ממשלת עבדים ועלידיזה זוכה
לידע, שכל מארעותיו הם
למוכתו ויכרך על הפל המוב

להקים הנגינה דקדשה שיוכל
לדבק את עצמו להשם יתברך
עלידי זמירות ונגונים. ועלידי
זה מקימין ומעלין מלכות
דקדשה וזוכין להתנשאות ויוכל
למשל בכל מה שירצה. גם
יכולין לזכות לבחינת נבואה:

ה. בשמתקן הקול נגינה וזוכה
לבחינת מלכות וממשלה. ואז
יוכל למשל בכל מה שירצה.
ויוכל להמית לזה ולהחיות לזה.
אבל צריך לזהר לדון את כל
אדם לבח זכות שלא יחריב את
העולם. כי השם יתברך הפין
חסד הוא ורצה בקיום העולם:

ו. בשאדם שומע קול נגון של
שמהה ומקשר עצמו עלידיזה
להשם יתברך בלב נשבר,
עלידיזה יש לקול הנגון עליה
אף עליפי שהמנגן הוא אדם
שאינו נגון ונתרומם עלידיזה
המלכות דקדשה. ולזכות לזה
בשלמות התקון הוא עלידי

- והמטיב שזאת הפחינה הוא מעין עולם הבא:
- ג. עקר התקון של כל העונות הוא עלידי הצדיק האמת. ומי שרוצה לזכות לאחרית טוב לנצח. צריך להשתדל בכל כחו להתקרב לצדיקי אמת ותלמידיהם ויספר לפני הצדיק כל לבו הינו ודוי דברים. ועלידיה מוחלין לו כל עונותיו, כי עונותיו של אדם תקוקים על עצמותיו. כי כל עברה יש לה צרוף אותיות וכשעובר איזה עברה אזי נחקק צרוף רע על עצמותיו כפי אותיות הלאו שעבר. ועלידיה מכנים פחינת הדבור של הלאו הזה שעבר בתוך הטמאה. ועלידיה מכיא מלכות דקדושה לתוך גלות דסמרא אחרא. וזה הצרוף הרע שנחקק על עצמותיו נוקם בו. ועלידי ודוי דברים לפני התלמידהכם יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים עליהם ונתתקן הכל:
- ד. עלידי גדל הענוה של צדיקי אמת עד שהוא בפחינת אין עלידיה הוא יכול לכפר עונות:
- ה. מי שרוצה לילך בדרך הקדש צריך לשפר כל המדות רעות שנמשכין מהארבעה יסודות כמובא, ויספר לפני התלמיד חכם כל לבו הינו ודוי דברים. והתלמידהכם יפרש ויברר לו דרך לפי שרש נשמתו:
- ו. ויש שלש פחינות בהתקרבות לצדיקים. שעלידי שלש פחינות אלו נתתקן הכל, ואלו הם: הפחינה הראשונה – בפשוטה את הצדיק, עלידיה מבטל המדות רעות הנמשכין משני היסודות דומם צומח, הינו עצבות ועצלות ותולדותיהן ותאונות רעות, וזוכין לשמחה וזריזות:
- ז. הפחינה השנייה – הצדקה שנותן לתלמידהכם. שעלידיה נצול ממדות רעות של

- שְׁנֵי הַיְסוּדוֹת חֵי מְדַבֵּר שֶׁחֵן דְּבָרִים בְּמַלִּים וְלִשׁוֹן הָרַע וְגֵאוּה וְתוֹלְדוֹתֶיהֶן:
- ח. הַבְּחִינָה הַשְּׁלִישִׁית, בְּשִׁמְתוּדָה וְדוּי דְּבָרִים לְפָנַי הַתְּלִמִּידֵיכֶם. שְׁעַל־יְדֵיזָה הַתְּלִמִּידֵיכֶם מְדַרְיָה אוֹתוֹ לְדַרְךְ יִשְׂרָאֵל לְפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ. וְזֶה הָעֵקֶר כִּי אִזּוֹ נִצּוֹל מֵהַכֹּל:
- ט. עַל־יְדֵי דְבָרִים בְּמַלִּים וְלִשׁוֹן הָרַע בָּא עֲנִיּוֹת וְגַם עַל־יְדֵי גֵאוּה בָּא עֲנִיּוֹת. וְעַל־יְדֵי צְדָקָה לְתְּלִמִּידֵיכֶם מִתְקַנְיֵן זֹאת וְזוֹכִין לְעֲשִׂירוֹת:
- י. קִדְמָה שֶׁהַתְּוֹדָה וְסִפְרָה כָּל לְבוֹ לְפָנַי הַתְּלִמִּידֵיכֶם, אֶפְיֵעַל־פִּי שֶׁהָיָה אֲצֶל הַתְּלִמִּידֵיכֶם וְנִתְּן לּוֹ מְמוֹן, עֲדִין אֵינּוּ יוֹדֵעַ בְּאֵיזָה דְרָךְ הוּא מְחַלֵּף, כִּי יֵשׁ דְרָךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנַי אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ דְרָכֵי מוֹת (מִשְׁלֵי י"ד יב). אֲבָל עַל־יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים לְפָנַי הַתְּלִמִּידֵיכֶם עַל־יְדֵיזָה הַתְּלִמִּידֵיכֶם מְדַרְיָה אוֹתוֹ בְּדַרְךְ הַיִּשְׂרָאֵל לְפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ וְנִתְתַקֵּן הַכֹּל:
- יא. בְּכֹל פַּעַם שֶׁבָּא אֲצֶל הַתְּלִמִּידֵיכֶם יִסְפֵּר לְפָנָיו כָּל לְבוֹ. וְעַל־יְדֵיזָה אֶתְּהָ נִכְלָל בְּהַאֲזִין סוּף. וְעַל־יְדֵיזָה יוֹפֵה לִידַע שֶׁכָּל מְאָרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ וְיִבְרָךְ עַל הַכֹּל הַטוֹב וְהַמְּטִיב. וְזֹאת הַבְּחִינָה הִיא מְעִין עוֹלָם הַבָּא:
- יב. עַל־יְדֵי עֲנָוָה זוֹכִין לְהַתְּפַשְׁמוֹת הַנְּשִׁמִּיּוֹת וְנִכְלָלִין בְּהַאֲזִין סוּף. וְיוֹדְעִים שֶׁכָּל מְאָרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ שֶׁזֹּאת הַבְּחִינָה הִיא מְעִין עוֹלָם הַבָּא:
- יג. גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים הַמְּבַחְרִים הֵם מִמְּשִׁיכֵי הַתְּנוּצְצוֹת אוֹר הָאֵיךְ סוּף עַל כָּל הַמְּתַקְרְבִים וְנִכְלָלִים בְּשִׁמְם. וְזֶה שְׂאֵנֵי רוּאִים שֶׁלְּפַעֲמִים נִתְּלַחֵב הָאָדָם בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה וְאוֹמֵר כְּפֹה תִּבּוֹת בְּהַתְּלַחֲבוֹת גְּדוּל. זֶה בְּחִמְלַת ה' עָלָיו שֶׁנִּפְתַּח לוֹ אוֹר הָאֵיךְ סוּף וְהָאִיר לוֹ. וְכִשְׂרוּאָה אָדָם הַתְּנוּצְצוֹת הַזֹּאת אֶפְיֵעַל־גַּב דְּאִיְהוּ לֹא חֲנוּי, מְזוּלָה חֲנוּי. תִּכְפֵּן נִתְּלַחֵב נִשְׁמָתוֹ

אזי יתבטל בהאינסוף בתכלית
כפי מה שזכרנו:

טו. עלידי הדבקות של האדם
בהאינסוף ברצוא ושוב כדי
שלא יתבטל לגמרי כנ"ל, אזי
אחר-כך בשהוא בבחינת ושוב
ששב לדעתו לישותו אזי נשאר
בו הרשימו מהאור הנפלא של
הדבקות הזאת, ואזי הרשימו
מראה לדעת אהדות האין סוף
וטובו לידע שפלו טוב וכלו אחד
שזאת הבחינה היא מעין עולם
הבא. וכל זה זוכין עלידי ודוי
דברים לפני התלמיד-הכם
האמת:

טז. עלידי שאיש הישראלי
נתעורר בתשובה עלידי שהרגיש
טמאה קטנה שמבלבלת אותו
בתפלתו ועבודתו. עלידי
תשובתו גורם שגם הרשעים
הגמורים שיצאו מכלל ישראל
עלידי רבוי מעשיהם הרעים, גם
הם נעשים כפא לקדשה וחוזרים

לדבקות גדול לדבק את עצמו
באור האינסוף. וכשעור התגלות
האין סוף לפי מנין התבות
שנפתחו והתנוצצו, כל אלו
התבות אומר בדבקות ובמסירות
נפשו ובכטול פחותיו. וכל זה
זוכין עלידי גדולי הצדיקים
האמתים כי רק הם יודעים
מפניו יתברך מאור האינסוף
ורק הם מאירין בנו נעימת
התנוצצות הזאת לכל חד כפי
מה דמשער בלבה:

יד. בשעה שנתבטל לגבי האין
סוף כנ"ל אזי הוא בבחינת "ולא
ידע איש" שאפלו הוא בעצמו
אינו יודע מעצמו. אבל זאת
הבחינה צריך להיות רצוא ושוב
כדי שיתקיים ישותו שלא יסתלק
קדם זמנו חס ושלום. כי
הקדוש-ברוך-הוא רוצה בעבודתנו
ובשביל זה צריך שלא ישאר כן
אלא עד עת שיבוא הקדוש-
ברוך-הוא בעצמו ויטל נשמתו

זה זוכין עלידי עשית המצוה
בשמחה גדולה מהמצוה בעצמה
כנ"ל:

ג. עקר השמחה הוא בלב ואי
אפשר ללב לשמח עד שיסיר
עקמומיות שבלבו שיהא לו
ישרות לב ואז יזכה לשמחה.
ועקמומיות שבלב מפשיטין על-
ידי רעמים שהם בחינת תפלה
בכה וביראה ואהבה ובכונה
גדולה:

ד. לזכות לשמחה הנ"ל הוא
עלידי שמתפללין בכחות
וביראה גדולה ובאהבה:
ה. צריך להתפלל עם כל הכחות
ולהוציא את הקול בתפלתו בכח
גדול ועלידייזה יפגע הקול בפה
ואז יוכל לבנו, הינו שהלב ישמע
מה שהוא מדבר, ועלידייזה
יזכה שיתפשט עקמומיות שבלבו
ויבוא לשמחה עד שיעשה המצוות
בשמחה גדולה מהמצוות בעצמן
כנ"ל ויזכה שיוכל להלביש את
תפלתו בספורי דברים ולבטל

בתשובה ועוזרים גם הם לעובדי
השם יתברך שיבנו בנינים
דקדשה אמן בן יהי רצון:

בחיצרות וקול שופר - ה

א. צריך כל אדם לומר כל העולם
לא נברא אלא בשבילי (סנהדרין
ל"ז), על-כן צריך כל אדם לראות
ולעין בכל עת בתקון העולם
ולמלאות חסרון העולם ולהתפלל
בעבורם:

ב. צריך לעשות המצוה בשמחה
גדולה כל כך עד שלא ירצה
בשום שכר עולם הבא בשבילה,
אלא שיזמין לו הקדוש-ברוך-הוא
מצוה אחרת בשכר מצוה זאת.
כי הוא נהנה מהמצוה בעצמה.
ועלידייזה יוכל לידע מה שנגזר
על העולם, ואם הוא קדם גזר
דין או לאחר גזר דין, ועל מי
ומי נגזר הדין חס ושלום. ויודע
איך להתפלל עבור העולם כי
לאחר גזר דין צריכים הצדיקים
להלביש תפלתם בספורים. וכל

בחינת חמין שהם סמרא
 דמותא. וצריך לגער באלו
 המחשבות שהם סמרא דמותא
 סמרין אחרנין ולגרשם מדעתו
 ומחשבתו, שלא יתקרבו אליו,
 ולשמר עצמו מאד שלא יבנסו
 במחו אלו המחשבות חס ושלום.
 גם צריך לשתף האהבה עם
 היראה ואז דיקא יוכל לזכך מחו
 שיתפלל בכונה גדולה בכל
 הפחות עד שתהיה תפלתו
 בחינת רעמים שעלידידה זוכה
 לשמחה וכו' כנ"ל:

ט. צריך לשמר עצמו מיראות
 חיצוניות שלא יפל עליו יראה
 משום דבר שבעולם. רק בשבא
 עליו איזה יראה ופחד יזכר מיד
 יראת השם יתברך ופחדו הגדול
 וימשיך על עצמו יראת ה' כל
 היום תמיד. ועלידידה יוכל
 להתפלל עם פחות להוציא בכה
 גדול תפלתו ויהיה תפלתו
 בבחינת רעמים וזוכה לשמע
 היטב מה שמוציא בפיו.

כל הגזרות אפלו לאחר גזר דין:
 ו. מי ששומע תקיעת שופר בראש
 השנה מאיש ירא וחרד בודאי
 לא ידאג כל השנה מרעמים:
 ז. לזכות בשלמות לבחינת רעמים
 הנ"ל הוא עלידי שפפנין הפוח
 מכל מיני חכמות חיצוניות
 ומחשבות זרות והרהורים רעים:
 ח. מאד מאד צריך לזהר לפנות
 את הפוח מחכמות חיצוניות
 ומחשבות זרות, מחמין שלא
 יחמין את חכמתו בחכמות
 חיצוניות ובתאוות, כי הם
 מטמטמין ומטמאין מחו ואי
 אפשר לו לכון בתפלתו ואי
 אפשר לו לשמח. גם צריך
 לשמר עצמו מאד שלא יהיה לו
 יראה חיצונית. שלא יירא משום
 דבר רק מהשם יתברך לבד כי
 עלידי יראות חיצוניות אי
 אפשר לכון בתפלתו ומונע
 השמחה. והעקר לשמר מחו
 שלא יחמין שלא ירהר
 בהרהורים רעים ובתאוות שהם

בשכיל זה בעצמו הנ"ל פדי
 שיבין ויזכר עלידי המריבה
 שבין הצדיקים היכן הוא בעולם
 שרוצים לגרשו מן החיים
 האמתיים שהם הצדיקים
 אמתיים עלידי המריבה הזאת,
 מחמת שפגם בטפי מחו שעליו
 נאמר: "כל באיה לא ישובו ולא
 ישיגו ארחות חיים" (משלי ב' יט).
 ומי שהוא בסיל ואינו מבין את
 זאת באמת נתרחק עלידייה
 ואובד את עולמו. אבל מי
 שרוצה לחוס על עצמו באמת
 אדרבא עלידייה דיקא נתעורר
 ומזכיר את עצמו היכן הוא
 בעולם הנ"ל. ומבין שזהו הנסיון
 שלו שצריך לעמד בזה הנסיון
 שלא ישמע ולא יסתבל על
 המריבה הזאת ונתקרב דיקא
 עלידייה לצדיקים אמתיים
 שעלידייה עקר תקונו לנצח. כי
 עקר המריבה שבין הצדיקים
 היא בשכיל זה דיקא בשכיל
 נסיון זה שיתרחק המתרחק, כי

ועלידייה יזכה לשמחה, לעשות
 כל המצוות בשמחה גדולה
 מהמצוה בעצמה. ועלידייה
 יזכה לידע לבטל כל הגזרות
 אפלו לאחר גזר דין חס ושלום:

י. גם צריך לשתף האהבה עם
 היראה פדי לזכות לכל הנ"ל כי
 עקר ההתגברות הוא עלידי
 האהבה, אך אף על פירבן צריכין
 להקדים את היראה:

יא. מי שרוצה לחוס על חיי צריך
 להתגבר שלא ישמע וישגיח כלל
 על המריבות שבין הצדיקים
 השלמים רק להאמין בכלם.
 ואדרבא בששומע המריבות
 שבין הצדיקים יקח לעצמו מוסר
 ויסתבל על עצמו היכן הוא
 בעולם. כי בזה מוכיחין אותו על
 שפגם בטפי מחו. כי בודאי אם
 לא היה נפגם מחו לא היה
 נשמע לו המריבות שבין
 הצדיקים ולא היה נכנס בלבו
 שום קשיא עליהם כלל. ועקר
 המריבה היא רק בשכילו, הינו

שמוצות בעור חמץ ואכילת מצה בפסח מסגל לזכות לכל הנ"ל):

יג. המחלקת שיש בין הצדיקים השלמים הוא גם כן רק בשביל זה בכדי לגרש סטרין אחרנין דלא יתקרבו למשכנא דקדשא, ועל כן זה המחלקת שביניהם הוא בחינת מצה הנ"ל:

קרא את יהושע - ו

א. צריך כל אדם למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום יתברך ולא יהיה רודף אחר הכבוד רק יברח מהכבוד, ואזי הוא זוכה לכבוד אלקי ואז אין בני אדם חוקרים על כבודו אם הוא ראוי או לאו. אבל מי שרודף אחר הכבוד אינו זוכה לכבוד אלקי, ועל כן אפלו בשיש לו כבוד תכל חוקרים ודורשים אחריו ושואלים: מי הוא זה ואיזהו שחולקים לו כבוד הזה וחולקים עליו, שאומרים שאינו ראוי לכבוד הזה:

ראוי לרחקו מחמת שפגם בטפי מחו. ואם ירצה לעמוד בנפיון זה להבין מזה בעצמו גדל פגמו ולא יסתפל על זה, יתקרב על ידי זה דיקא. כי מחמת שפגם פליקד אי אפשר לו להתקרב פי אם עלידי נפיון זה דיקא והכו. כי באמת השם יתברך חפץ חסד הוא ורוצה לקרב המרחקים אף על פי שאינם ראויים לקרבם אבל אין יכולים להתקרב פי אם עלידי נפיון זה כנ"ל:

יב. המחשבות זרות והרהורים רעים הם בחינת סטרא דמותא בחינת חמץ, וכשהמחשבות זרות הנ"ל רודפים אחר המוח לכנס בו והאדם גוער בהם ועושה מצה ומריבה עמהם ואינו מניח אותם לכנס לתוך המוח, עלידי זה נצול מבחינת חמץ סטרא דמותא וזוכה לקבל מחין גדולים שהם בחינת מצה בחינת חיים (ומפילא מוכן

חכמינו זכרונם לברכה (יומא לה):
 'הבא לטהר מסייעין לו. מושל
 לאחד שבא לקנות אפרסמון.
 אומרים לו המתן וכו', הינו פי
 צריך לדעת שכשבא לטהר
 ולעשות תשובה אומרים לו
 המתן, הינו אף שהוא צריך
 למהר מאד להמלט על נפשו
 לברח מתוך החשך ואף על פי
 כן אל יבהלחו רעיניו בשרואה
 רחוקו מתפלה ומכל הדברים
 שפקדשה. פי ההכרח להמתין
 עד שיזכה לתקון גמור וליקח
 בהדרגה כפי אשר יורה הצדיק
 האמת פי אי אפשר לכנס בפעם
 אחת אל הקדשה:

ה. צריך לאחז תמיד במדת
 התשובה פי אפלו בשעה שאדם
 אומר הטאתי עויתי פשעתי
 אפלו זה אי אפשר לו לומר בלי
 פניה. נמצא שצריך לעשות
 תשובה על תשובה הראשונה
 הינו על הטאתי עויתי פשעתי
 שאמר:

ב. עלידי ענוה זוכים לתשובה, פי
 עקר התשובה היא - בשישמע
 בזיונו ידם וישתק ויסבל בזיונות
 ופשיות דמים עלידי שפוגיש
 שפלותו וקטנותו ופגמיו המרבים,
 ומכין שבודאי ראוי לו לסבל
 הזיונות הפאים עליו. וכזה הוא
 ממעט הדם שבהלל השמאלי
 שבלב וזוכה יצרו הרע
 ועלידיה זוכה לכבוד אלקי
 הצ"ל:

ג. קדם התשובה עדין אין לו הויה
 כאלו עדין לא נתהוה בעולם פי
 טוב לו שלא נברא משנברא.
 וכשבא לטהר את עצמו
 ולעשות תשובה אז מכין את
 עצמו שיהיה לו הויה בעולם.
 עליבן תשובה היא בחינת
 אהיה, הינו אנא זמין למחוי
 כנ"ל:

ד. גם תשובה היא בחינת פתר פי
 פתר לשון המתנה כמו שכתוב:
 "פתר לי זעיר ואחונך" (איוב ל"ז ב).
 וזה בחינת תשובה כמו שאמרו

הראשונה. וזה בְּחִינַת עוֹלָם
הַבָּא שְׂיִהְיֶה כְּלוֹ שַׁבָּת כְּלוֹ
תְּשׁוּבָה, כִּי עַקֵּר עוֹלָם הַבָּא הוּא
הַשְּׁנֵית אֱלֹהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וּבְכָל עַת
שְׂיִשְׂיֵנוּ הַשְּׁנֵה יִתְרָה יַעֲשֵׂוּ
תְּשׁוּבָה עַל הַהֲשָׁנָה הֶרְאֵשׁוּנָה.
וּמִי שְׂיִישׁ לוֹ מִזֶּה בְּקִדְקָדוֹ יִכּוֹל
לְהַכִּיֵּן עַל־יְדֵינָה גְדֻלַּת הַבּוֹרָא
יִתְבָּרַךְ וּגְדֻלַּת הַצַּדִּיקִים – אֲשֶׁרִי
לָהֶם וּלְהַנְלִיִּים אֲלֵיהֶם:

ח. מִי שְׂרוּצָה לְשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּקִי בַּהֲלָכָה מְאֹד
שְׁלֵא יִפִּיל וְלֹא יִרְחַק אוֹתוֹ שׁוּם
דְּבָר בְּעוֹלָם בֵּין בְּעֲלִיָּה וּבֵין
בִּירִידָה. וּבְכָל מַה שְׂיַעֲבֹר עָלָיו
יִחֻק אֶת עֲצָמוֹ (שְׁקוֹרִין דְּעַר
הַאֲלָטָן זִיד) וַיִּקְרָם (תְּהִלִּים קל"ט ח):
"אִם אָפֵק שְׁמוּם שָׁם אֲתָה
וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד", שְׁנֵם
בְּשְׂאוֹל תְּהִתִּיּוֹת יִכּוֹלִין לְקַרֵּב
אֶת עֲצָמוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי גַם
שָׁם הוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּבַחֲיִנַת
וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד:

ו. וְאִפְלוּ אִם יוֹדַע הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ
שְׂעֵשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲתִיעַל־
פִּיכֵן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל
תְּשׁוּבָה הֶרְאֵשׁוּנָה, כִּי מִתְחַלָּה
כְּשֶׁעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה עֲשֶׂה לְפִי
הַשְּׁנֵתוֹ וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁעוֹשֶׂה
תְּשׁוּבָה בּוֹדָאי הוּא מִכִּיר וּמְשִׁיג
יֹתֵר אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, נִמְצָא
לְפִי הַשְּׁנֵתוֹ שְׂמוּשִׁיג עֲכָשׁוּ בּוֹדָאי
הַשְּׁנֵתוֹ הֶרְאֵשׁוּנָה הִיא בְּבַחֲיִנַת
גְּשָׁמִיּוֹת, נִמְצָא שְׂצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה עַל שְׂהַגְשִׁים אֶת
רוּמּוֹת אֱלֹהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִי
הַזּוֹכֵה לְתְּשׁוּבָה כְּזֹאת:

ז. הַצַּדִּיק הָאֲמֵת הוּא כֹּל יָמָיו
בְּתְּשׁוּבָה. כִּי אִפְלוּ כְּשִׂיּוֹדַע
בְּעֲצָמוֹ שְׂעֵשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה
עַדִּין הוּא עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל
הַשְּׁנֵתוֹ הֶרְאֵשׁוּנָה שֶׁהִיא נְחֻשְׁבֶּת
אֲצִלוּ עֲתָה גְּשָׁמִיּוֹת כְּפִי הַהֲשָׁנָה
שְׂמוּשִׁיג עֲכָשׁוּ רוּמּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְכֵן הוּא נוֹהֵג כֹּל יָמָיו
שֶׁהוֹלֵךְ בְּכָל פַּעַם מִהַשְּׁנָה לְהַשְּׁנָה
וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל הַהֲשָׁנָה

בשום אופן חס ושלום יהיה איד
 שיהיה, רק יחפש ויבקש את
 השם יתברך ויחזק עצמו בכל
 מקום שהוא בכל מה שיוכל, כי
 גם בשאל תהתיות נמצא השם
 יתברך. וגם משם יכולין לדבק
 את עצמו אליו יתברך. וזה
 בחינת: "ואציעה שאל הנד".
 בחינת בקי בשוב. כי אי אפשר
 לזכות לתשובה כי אם בשבקי
 בשתי בקיאות אלו. ובאמת היא
 בקיאות גדול מאד שיזכה לידע
 שצריכין ליגע עצמו ולטרח
 בעבודת השם תמיד ולצפות
 בכל עת להגיע למדרגה גבוהה
 יותר ואפ"ל פ"י אל יפל
 משום דבר. ואפלו אם יהיה איד
 שיהיה חס ושלום אפ"ל פ"י אל
 יפל בדעתו כלל ויקים
 "ואציעה שאל הנד" כנ"ל:
 וכשיש לו שתי בקיאות אלו אזי
 הוא הולך בדרכי התשובה ואז
 ימין השם פשוטה לקבל תשובתו
 וזכה לכבוד השם ונעשה על"ידי

ט. פשוטה אדם לילך בדרכי
 התשובה צריך להיות בקי
 בהלכה וצריך להיות לו שתי
 בקיאות, הינו בקי ברצוא בקי
 בשוב שזהו בחינת עיל ונפיק
 בחינת "אם אפס שמים שם
 אתה ואציעה שאל הנד". הינו
 מי שרוצה לשוב להשם יתברך
 צריך לחגור מתניו שיתחזק
 עצמו בדרכי השם תמיד בין
 בעליה בין בירידה שהם בחינת
 "אם אפס שמים שם אתה
 ואציעה שאל הנד". הינו בין
 שיזכה לאיזה עליה לאיזה
 מדרגה גדולה או קטנה.
 אפ"ל פ"י אל יעמד שם ולא
 יסתפק עצמו בזה וצריך שיהיה
 בקי בזה מאד לידע ולהאמין
 שהוא צריך לילך יותר ויותר
 וכו' שזהו בחינת בקי ברצוא
 וכו'. וכן להפך שאפלו אם יפל
 חס ושלום למקום שיפל. אפלו
 בשאל תהתית חס ושלום גם
 שם אל יתיאש עצמו לעולם

בבחינת אדם היושב על הכפא
שמשם יוצא המושפט על כל
באי עולם:

יב. צריך להשתדל לחפש תמיד
אחר כל זכות ודבר טוב
שאפשר למצא בישראל ולדון
את כל אדם לכף זכות אפלו
החולקים עליו והמכזיז אותו, ואז
יהיה נצול תמיד ממהלקת
ועלידידיה עושה פתר יקר
להשם יתברך בכמה מיני
אבנים טובות:

ואלה המושפטים - ז

א. עקר הגאלה תלויה באמונה. כי
עקר הגלות אינו אלא בשביל
חסרון אמונה:

ב. התפלה היא בבחינת אמונה
שפאמין שיש מחדש שפידו
לחדש דבר פרצונו. ועל-כן הוא
מתפלל אליו יתברך שיעשה
בקשתו ועלידידיה יכול לעשות
נסים למעלה מהטבע בעולם:

ג. עקר אמונה בחינת תפלה
בחינת נסים אינו אלא בארץ-

זה אדם לשבת על הכפא -
אשרי לו:

י. התשובה צריכה להיות בשלשה
תנאים: שיראה בעיניו ובאזניו
ישמע ולכבו יבין ושב, פי צריך
האדם לשום עינו ולבו היטב על
דרכיו ולהסתפל על תכליתו
הנצחי ולישב את עצמו היטב
היטב ולשמע היטב כל דברי
רבותינו הקדושים ואז יזכה
לתשובה באמת:

יא. עקר התשובה עלידי ענוה
שהאדם צריך לשום עצמו באין
במדבר לדיש ולא ישגיח פלל על
המהלקת ובזיונות שמכזיז אותו
רק יחזיק במדת השתיקה ויהיה
מן השומעים הרפתם ואינם
משיבים וכנ"ל, ואז נקרא חכם
באמת וזוכה לתשובה שהיא
בחינת פתר. שעלידידיה זוכין
לקבוד אמתו ונצחי שהוא כבוד
אלקים כנ"ל ולחלק טוב לעולם
הבא. וזה עקר תשובתו ותקונו
על כל העוונות וזוכה להכלל

להאמין במה שצריך להאמין. עלינו עקר האמונה תלויה באמת, שאם ירצה האדם להסתפל על האמת לאמתו יבין מאלי שצריכין להאמין האמונה הקדושה ביהשם יתברך ובצדיקים האמתיים ובתורתו הקדושה. אף-על-פי שאי אפשר להבין זה בשכלנו המוגשם כמו שצריך. כי עלידי הסתבלות על האמת בעין האמת יבין מרחוק שהאמת הוא כך רק שאי אפשר להבין בשכל. וצריכין רק להתחזק באמונה שלמה. והבין היטב):

ה. אי אפשר לבוא לאמת אלא עלידי התקרבות לצדיקים אמתיים וילך בדרך עצתם, ולא יטה לימין ולשמאל מדברייהם ועלידייה נחקק בו אמת וזוכה לאמונה ולתפלה ולארץ ישראל ולנפים ועלידייה תבוא הנאלה: ט. העצות שמקבל מהצדיקים הוא בחינת נשואין וזווג דקדושה. כי

ישראל. ושם עקר עליות התפלות ויכול לפעל בתפלתו מה שצריך. ולעשות נפים ומופתים אמתיים בעולם:

ד. אמונה ותפלה ונפים וארץ ישראל הם בחינה אחת וכלם תלוים זה בזה:

ה. בשפוגמין בארץ ישראל שהיא בחינת אמונה בחינת תפלה אזי יורדין לגלות. ועקר שיורדת התפלה לגלות ואי אפשר להתפלל ולעשות נפים בעולם:

ו. יש בני אדם המכסים כל הנפים בדרך הטבע. וכשיכלו אלו האפיקורסים שאין להם אמונה בנפים ותתרבה אמונה בעולם אזי יבוא משיח, כי עקר הנאלה תלוי בזה הינו באמונה:

ז. אי אפשר לבוא לאמונה אלא עלידי אמת (הינו כי עקר האמונה אינה אלא במה שאין השכל מבין. כי במקום שהשכל מבין אין שיה אמונה. ואם בן בשאין השכל מבין, מהיכן יבוא

כמו שכתוב: "הנחש השיאני" (בראשית ג' יג). והם בחינת פגם הברית ומרחיקים מהאמת והאמונה הקדושה ומלכוּא לארץ־ישראל. עליבן צריך להתרחק מאד מלידה אחר עצתם חס ושלום רק לדבק את עצמו בצדיקי אמת ואנשיהם החולכים בדרכיהם שכל עצתם הם בחינת "פלה זרע אמת" (ירמיה ב' כא). בחינת תקון הברית ועלידי עצתם זוכה לכל טוב לאמת ואמונה ותפלה וארץ־ישראל ולעשות נסים בעולם:

יא. עקר הנאוף תלוי בעינים. ומצות ציצית היא תקון ושמידה לזה ועלידי זה נצולין מעצות רעות הנ"ל. וזוכין לקבל עצות אמתיות של הצדיקי אמת. עליבן צריכין לזהר מאד במצות ציצית ולכון בשעת עטיפת הציצית הקדושים ובכרכתן שיזכה לשמירת הברית ולעצות

הוא מקבל טפי השכל של הצדיק עלידי עצה שמקבל ממונו. נמצא שהוא בחינת תקון הברית. ולהפך עצת החולקים והמונעים ודומיהם המדברים תלקלקות להסית ולהדיח מנקדת האמת הם בחינת פגם הברית. עליבן מי שפגם בבריתו צריך לשמר עצמו מאד מהעצות הפוכות של החולקים על האמת כדי שלא יאבד עולמו ברגע חס ושלום:

י. צריך להתרחק מאד מעצות של ההמון עם שרבים בכלם הם עצות רעות ומקלקלות מאד, מכל־שכן וכל שכן עצת רשעים וחולקים ומתנגדים על האמת שצריכים להתרחק מהם יותר ויותר, כי מהם באים כל הקלקולים והפגמים רחמנא לצלן. כי עצתם היא בחינת עצת הנחש הקדמוני וכשמקבל עצתם חס ושלום הם מפילין בו והוא בבחינת נשואין בקלפה,

מחין, ושב ורפא לו שרואה
 ושומע ומבין האמת וזוכה
 לתשובה:

יד. עלידי פגם הברית אין לו
 פרנסה:

טו. סגלה לחולה - להסתפל על
 הציצית:

ראיתי מנורת זהב - ח

א. אנהה וננהי של איש הישראלי
 היא יקרה מאד כי היא שלמות
 התקרונות. הינו פשיש לו הפרון
 באיזה דבר פשמתאנח על מה
 שנחסר לו עלידיה הוא
 משלים התקרונות:

ב. כל התקרונות שיש לאדם הן
 בפרנסה הן בכריאות הגוף וכו'
 פלם אי אפשר להשלימם כי אם
 עלידי הצדיק והרב האמת
 שנלוה אליו. כי שלמות
 התקרונות היא עלידי אנהה
 וכו' פנ"ל שעלידה ממשיכין
 הרוח הים להשלים התפרון
 שמתאנח עליו. אבל זה הרוח

טובות ואמתיות, ושיזכה על
 ידיה לאמונה ולארץ ישראל
 ולקרב את הגאולה. ושיזכה
 לתפלה ולעשות נסים ומופתים
 בעולם, ושיזכה לפרנסה עלידי
 המצוה הקדושה הזאת כי עקר
 הפרנסה תלוי בתקון הברית
 ועלידיה יזכה גספן להכין
 היטב בכל מקום שילמוד
 ויתגלו לו כל החכמות בשלחן
 ערוך:

יב. התפלה היא בחינת אמונה
 ומסגל לזרון ונצול משכחה
 שהיא תלויה בפגם אמונה:

יג. קדם שמקרב להצדיק אזי הוא
 בבחינת "השמן לב" וכו' "ואזניו
 הכבד ועיניו השע" (ישעיה ו' י)
 הינו שלבו אטום ואזניו סתומים
 ועיניו עורים מלראות האמת
 ולהתעורר לתשובה. אבל
 בשמדבק עצמו לצדיקים ומקבל
 מהם עצה אזי נפתח לבבו
 ועיניו ואזניו בבחינת יראה
 בעיניו וגו' שהן בחינת תלת

- חיים להשלים התפרון מקבלין רק מהצדיק והרב שבדור שדבוק בתורה וששם הרוח חיים והינו עלידי התקשרות להצדיק;
- ג. המתנגדים והרשעים החולקים על הצדיקים אמתיים הם מקבלים הרוח חיים שלהם מהרב דקלפה. פי יש רב דקלפה וסטרָא אחרָא פנגד הרב דקדשה, פי "את זה לעמת זה עשה האלהים" (קהלת ז' יד). ועל־כן הם גדולים בשעתם פי הרוח חיים הנמשך מהרב דקלפה הוא בחינת רוח סערה שהוא גדול בשעתו, אבל הוא רק לפי שעה ולכסוף בלה ונאבד ומסער גופה ונשמתה של הנאחזים בו, ועל־כן הרשעים והחולקים על צדיקים בחייתם קרויים מתים פי אין להם רוח חיים האמתי דקדשה שנמשך רק עלידי צדיקי אמת דיקא פנ"ל:
- ד. הצדיק האמתי מכפר עוונות עלידי אנתה שעלידינה ממשיכין ממונו הרוח חיים להשלים התפרון פנ"ל, כמו שכתוב: "ואיש חכם יכפרנה" (משלי ט"ז יד);
- ה. אסור להתגרות ברשעים וחולקים, פי אם מי שהוא צדיק גמור, דהינו שפכר הפריש וגרש לגמרי כל הרע של כל הארבעה יסודות שהם כלל המדות. עד שבטוח שלא יארע לו שום מכשול עברה. וצדיק פנה וכל הנלוים אליו הם דיקא יכולים להתגרות ברשעים. אבל כל מי שלא בטל הרע לגמרי והרע עדיו בכח אף שאין לו שום עברה, אין זה צדיק גמור ואסור לו להתגרות ברשעים. פי יוכל להזיק לו חם ושלום אריכת הרוח שלהם שמקבלין מהסטרָא אחרָא שהוא גדול בשעתו רחמנא לצלן. אבל הצדיק הגמור הנ"ל יכול להוריד את

וְנַחֲשֵׁב בְּאֵלֵינוּ חֲדָשׁ אֶת הָעוֹלָם
וְזוֹכָה לְבָרַר הַטּוֹב מִהָרַע שֶׁבְּכָל
הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת שֶׁהוּא תִקּוּן
הַכֹּל, וְעַל־יְדֵיֶיהָ זוֹכָה לְהַשְׁפִּיל
הַחֻלְקִים עַד־יְאָרֶץ:

ה. צִיצִית הֵם בְּחִינַת רוּחַ חַיִּים
דְּקַדְשָׁה הַנִּזְלָה וְעַל יָדָם מְשַׁלְּמִים
כָּל הַחֲסָרוֹנוֹת עַל־יְדֵי אֲנַחְהָ
וּמְכַנְיְעִין הָרוּחַ חַיִּים דְּקַלְפָּה רוּחַ
סְעָרָה רוּחַ הַטְּמָאָה וּמְגַרְשִׁים
הָרַע מִן הַטּוֹב מִכָּל הַמַּדּוּת,
וְעַל־יְדֵיֶיהָ מְכַנְיְעִים הַחֻלְקִים
וְהַרְשָׁעִים וּמְשַׁפִּילִים אוֹתָם עַד־
אֶרֶץ:

ט. הַצַּדִּיק שׁוֹמֵעַ כָּל הָאַנְחוֹת שֶׁל
הַדְּבוּקִים בּוֹ כִּי מְמַנּוּ תוֹצְאוֹת
חַיִּים לְכָל אֶחָד כִּי הוּא "אִישׁ
אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" (בַּמִּדְבָּר כ"ו יח). כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה
שִׁיּוּדַע לְהַלְךָ נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד וּמְמַשִּׁיךְ וּמְשַׁלֵּם
הָרוּחַ חַיִּים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד:

עֲצָמוֹ לְתוֹךְ הַצְּנוּר שֶׁדָּרַךְ שָׁם
מִקְבְּלֵין הַרְשָׁעִים הָרוּחַ חַיִּים
שֶׁלָּהֶם וּלְשִׁבְרוֹ וּלְהַכְנִיעוֹ
וּלְהַשְׁפִּיל הַרְשָׁעִים עַד־יְאָרֶץ:

ו. לְבוֹא לָזֶה לְהַפְרִישׁ הָרַע מִהַטּוֹב
הוּא עַל יְדֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, דְּהֵינּוּ
שֶׁעַל־יְדֵי לְמוּד פּוֹמְקִים עַל־יְדֵיֶיהָ
מִפְרִישִׁין וּמְבַרְרִין הַטּוֹב מִהָרַע
עַל־יְדֵי שֶׁמְבַרְרַת הַפֶּסֶק הַלְכָה.
וּמְגַרְשִׁין וּמְכַבְּלִין הָרַע מִכָּל
הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת שֶׁהֵם כָּל־כָּל
הַמַּדּוּת שֶׁזֶה עֶקֶר תִּקּוּן הָאָדָם.
וְלִזְכוּת לְבָרַר הַפֶּסֶק הַלְכָה הוּא
עַל־יְדֵי תַפְלָה, וּכְשֶׁמִּתְפַּלֵּל עַל
הַדְּבַר אַף שֶׁעַל־יְדֵי הַתַּפְלָה
נִתְמַלֵּא בְקִשְׁתּוֹ עִם כָּל זֶה עֲדִין
הַדְּבַר בְּקִשָּׁה בְּכַח, וְעַל־יְדֵי
הַלְמוּד בַּתוֹרָה כַּנִּזְלָה נִגְמַר וַיּוֹצֵא
מִכַּח אֵל הַפְּעַל וְאֵין נִעְשָׂה רְצוֹנוֹ
וְנִתְמַלֵּא בְקִשְׁתּוֹ וַיּוֹכַח לְהַשְׁפִּיל
הַחֻלְקִים וּמִתְנַגְּדִים עַד־יְאָרֶץ:

ז. מֵעֵין חֲכָמַת הַתוֹרָה יוֹצֵא
מִהַתַּפְלָה, עַל־כֵּן עֶקֶר בְּרוּר פֶּסֶק
הַהַלְכָה זוֹכִין רַק עַל־יְדֵי הַתַּפְלָה,

היטב. והבן זה היטב היטב פי
 זה כלל ויסוד גדול בכל דרכי
 עבודת השם שהכל תלוי בו.
 שאפלו אם הוא משקע חס
 ושלוש בתכלית התגברות
 החשך והקלפה והוא פלוא
 ומסגר שם בכמה סבובים
 המסבבים אותו מצדי צדדים
 ואין מניחים אותו להתקרב
 לקדושה. עקר תקנתו שימשיך
 עצמו להאמת ויביט על האמת
 לאמתו ויבקש רק האמת. וכן
 יראה בתפלה אף שאינו יכול
 להתפלל כלל מחמת החשך
 הרב כנ"ל, עם כל זה יראה רק
 לדבר הדבור באמת באיזה
 מדרגה תחתונה שהיא. כגון
 למשל שיאמר: ה' הושיעה,
 באמת, אף-על-פי שאינו יכול
 לדבר בהתלהבות והתעוררות
 כראוי אף-על-פי-כן יכריח עצמו
 לדבר על כל פנים הדבור
 באמת בפשימות כפי מה שהוא
 ועל-ידי-זה יזכה לראות הפתחים

תהומות יבסימו - ט

- א. עקר תהיות מקבלין מהתפלה
 ועל-כן צריך להתפלל בכל כחו
 פדי להכנים כחו באותיות
 התפלה. ואזי נתחדש כחו שם
 ועל-ידי-זה זוכים לאמונה:
- ב. לפי מעלת תפלתו בן זוכה
 לזווגו וכן נותנים לו פרנסתו
 על-פן על-ידי תפלה בכח זוכה
 לזווגו ולפרנסה:
- ג. על-ידי תפלה בשלמות משפיע
 היות לכל שלשה חלקי עולם
 שהם עולם השפל ועולם
 הכוכבים ועולם המלאכים:
- ד. בשאדם עומד להתפלל אזי
 באים מחשבות זרות וקלפות
 ומסבבין אותו ונשאר בחשך
 ואינו יכול להתפלל. ותכלית
 התקנה לזה שתראה שיצאו
 הדבורים מפיך באמת ועל-ידי
 התכה היוצאת מפיך באמת
 היא תשים לך פתח בחשך
 שאתה נצוד בו ותזכה להתפלל

שבתוך החשך. כי אם ירצה
האמת באמת כנגד זה אין שום
חשך שיחשיך לו כי אמת הוא
אור השם יתברך בעצמו אך
עלידי שקר הוא מסלק את
השם יתברך בכיכול כי דובר
שקרים לא יבון לנגד עיניו
יתברך ועלידי אמת הקדוש
ברוך הוא שוכן עמו. ועקר
השתוקקות של השם יתברך
אינו אלא אל האמת ולפי גדל
האמת בן הקדוש ברוך הוא
שוכן עמו ואז מאיר לו איה
ליצא מהחשך והקלפה המונעת
אותו מתפלתו ועבודתו. ועלידי
זה יאיר לו האמת שיוכל
להתפלל בחסדו הגדול יתברך
ועלידי זה הוא מתקן ומקים כל
העולמות:

ה. יש בני אדם שזוכין לדבר
דבורי תפלה באמת בזה עד
שהדבורים מאירים באכן טוב
שהוא מאיר בעצמו. ויש בני
אדם שדבורם הוא רק כמו חלון

שאין לו אור בעצמו רק שדרך
שם נכנס האור ויכול אחר להאיר
בו. ודע שהכל לפי גדל האמת:
ו. גם עלידי שאדם נתעורר
באמת להשם יתברך עלידי זה
יזכה לבקע המסכים והמוחצות
המכדילים ולמצא הפתחים
לצאת מאפלה לאורה ועלידי זה
זוכה לעורר גם אחרים עמו.
לעורר לתשובה אנשים אחרים
להוציאם מהחשך ולהחזירם
בתשובה:

ז. צריך כל אדם להעלות תפלתו
דרך שער השיך לשבטו וצריך
זכות גדול שיזכה לזה, על-כן
צריך כל אחד לקשר את תפלתו
לצדיק הדור כי הצדיק יודע לבון
השערים ולהעלות כל תפלה
ותפלה לשער השיך לה:

ח. צריך לראות להגיע למדרגה
להתפלל כל-כך בכונה עד
שישפך לבו בפנים לפני ה'
ועלידי זה יבוא משיח במהרה
בימינו אמן:

מ. אלו בני אדם המכחישים כל הנפסים ואומרים שהכל דרך הטבע ואם רואים איזה נס הם מכסים הנס עם דרך הטבע שאומרים שזה דרך הטבעים, פוגמים בתפלה כי התפלה היא בחינת נפסים שמשנה את הטבע. ופוגמים באמונה מאד שאין מאמינים בהשגחת הבורא יתברך. ופוגמים בארץ ישראל שהיא מקום הנפסים. ועלידינו צריכין לפל בגלות מצרים ושאר גלות והם מאריכים את הגלות רחמנא לצלן:

ואלה המשפטים - י

א. עלידי רקודין והמחאת בפה נעשה המתקת הדינים:
 ב. עקר כבוד השם יתברך הוא בשתרחוקים ביותר מקרבין את עצמן לעבודת השם יתברך, פי אז אתעלה ואתיקר שמה דקדשא בריך הוא עלא ותתא ונתגדל כבוד שמו יתברך

ונתעלה. עליפן צריך כל אדם להשתדל מאד לקרב הרחוקים להשם יתברך וגם אין לשום אדם ליאש את עצמו מלהתקרב לעבודת השם יתברך מהמת שנתרחק מאד מהשם יתברך עלידי חטאיו המרבים אף שהרבה לעשות הרע חס ושלום. פי אדרבא כל מה שהוא רחוק ביותר עלידו יתגדל כבוד השם יתברך ביותר פשישתדל לשוב ולהתקרב אליו יתברך פי זה עקר כבודו יתברך. אבל זה אי אפשר שיתקרב תרחוק להשם יתברך פראוי פי אם עלידי צדיקי הדור:

ג. צדיקי אמת הם מעלין את התפלה בעליות גדולות עד שמגלין אלקותו ומלכותו יתברך לכל באי עולם אפלו להרחוקים מאד מאד שהם הרשעים והעכו"ם שזה עקר גדלתו של הקדוש ברוך הוא. פי עקר גדלתו של הקדוש ברוך הוא הוא שגם

הרחוקים מאד ואפלו העפוי"ם ידעו שיש אלהים שליט ומושל כמובא בזהר הקדוש (יתרו ס"ט ע"א). על־פנ' מי שיש לו חולה או איזה צער בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים' (בבא־בבא קמ"ז), כי עקר התפלה אינם יודעים כי אם צדיקי הדור. ובזה עושה נחת רוח גדול להשם יתברך כי הקדוש־ברוך הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים ונהנה מהם:

ד. יש בעלי גאון שמונעים עצמם ואחרים מלילך לצדיקים להתפלל עליהם והם מעכבים תאותו של השם יתברך:

ה. אלו הבעלי גאון הם הושבים שגם הם יכולים להתפלל על שהתענו וסגפו עצמם ובזה הם צדיקים. אבל האמת אינו בן פי אם התבוננו בעצמם היו רואים שאחר כל התעניות וכיוצא בהן עדין נשארו אצלם כל

תאותם קשורים בגופם, וגם זהמת תאות אביהם משעת החולדה מחמת שלא נתקדש אביו בשעת הזווג קשור בגופם עדן. וכשמתפלים על זה בודאי יפל עליהם חרדה גדולה ולא היו טועים שהם צדיקים שיכולים להתפלל ולעשות פדיונות. וכן יחשב כל אדם כל זה ולא ימעה שהוא צדיק וישתדל להביא ולהשיב כל התפלות לצדיקי האמת כי רק הם יודעים להתפלל ולהעלות התפלה כראוי. והקדוש־ברוך הוא מתאוה לתפלתם ומשגך תפלה סדורה בפיהם כדי שיהנה מהתפלה:

ו. והעצה היעוצה לבטל הנאווה שהיא עבודה זרה ככתוב: "תועבת ה' כל גבה לב" (משלי ט"ז ה, ועין סוטה ד), העקר היא על־ידי התקרבות לצדיקים:

וּנְתַבְּטְלוּן כָּל הַגְּזֵרוֹת מִיִּשְׂרָאֵל
אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

ט. עַל־יְדֵי בְּטוּל הַגְּאוּה - הַחֲכָמָה
עַל תְּקוּנָהּ. וְזוֹכִין לְחַיִּים וְאַרְיכוֹת
יָמִים וְנִמְתְּקִין הַדֵּינִים וְזוֹכִין
לְאֱמוּנָה וּלְשִׂמְחָה גְּדוּלָּה
וְלַחֲשִׁנַּת הַתּוֹרָה בְּנִגְלָה וְנִסְתָּר
וְלִבְחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ:

י. שְׂרֵשׁ הַתְּשׁוּבָה הוּא מְרֹאֵשׁ
חֲדָשׁ. עַל־כֵּן בְּרֹאֵשׁ חֲדָשׁ
מִשְׁתַּלְּשֵׁלַת הַתְּשׁוּבָה בְּכָל
הַנְּבִרָאִים וּמִגִּיעַ לָהֶם הַרְהוּר
תְּשׁוּבָה. וְאִפְלוּ רְשָׁעִים שְׁבִיגֵיהֶנּוּ
מִכְרָחִים לְאִיזָה הַרְטָה בְּרֹאֵשׁ
חֲדָשׁ שֶׁשָּׁבִין וּמִתְהַרְטִים וּמוֹדִים
וּמִתְבַּיְשִׁים. כִּי אִף־עַל־פִּי שְׂאִין
גִּיהֶנּוּ אִזוּ (זַהֲרֵי־הַקֹּדֶשׁ תְּרוּמָה ק"ו)
זֹאת הַבּוֹשָׁה וְהַחֲרָטָה הִיא
בְּעֶצְמָהּ הַגִּיהֶנּוּ שֶׁלָּהֶם (וְכֵן
כָּתַב בְּסִמָּן כ"ב כִּי צֶעַר הַבּוֹשָׁה
גְּדוּל מְאֹד יוֹתֵר מֵעֲנֵשׁ גִּיהֶנּוּ
רַחֲמָנָא לְצַלּוּן):

ז. עַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים
מִבְּטְלוּן הַגְּאוּה שֶׁהִיא עֲבוּדָה
זָרָה וְזוֹכִין לְאֱמוּנָה שְׁלָמָה
וְנְתַבְּטְלוּן הַכְּפִירוֹת וְזוֹכִין
לְבְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. וְעַל־יְדִיזָה
זוֹכִין לְשִׂמְחָה גְּדוּלָּה עַד שְׂבָאִים
לְהַמְחִאת בָּפּ וְרִקּוּדִין דְּקַדְשָׁה
שְׁעַל־יְדִיזָה מִמְתְּקִין הַדֵּינִים
וְזוֹכִין לְחֲכָמָה וְחַיִּים וְאַרְיכוֹת
יָמִים וְלַחֲשִׁנַּת הַתּוֹרָה בְּנִגְלָה
וְנִסְתָּר:

ח. עַל־יְדֵי שְׂמִחַת פּוּרִים בְּהַמְחִאת
בָּפּ וְרִקּוּדִין. עַל־יְדִיזָה מִמְשִׁיכִין
בְּחִינַת קְבָלַת הַתּוֹרָה בְּנִגְלָה
וְנִסְתָּר שֶׁהִיא בְּחִינַת הָאָרֶה
הַנִּפְלְאָה שֶׁל מְרֹדְכִי וְאַסְתָּר.
וְזוֹכִין לְקַיֵּם מִצְוֹת סְפִירַת הָעֶמֶר
כְּרֹאוּי שְׁעַל־יְדִיזָה מִכְּנִיעִין
קְלָפוֹת הָמֵן עִמְלֶק יַמַּח שְׂמֵם
וְנְתַבְּטְלוּן הַגְּאוּה וְהָעֲבוּדָה זָרָה
וְהַכְּפִירוֹת וְנִמְשָׁךְ אֱמוּנָה גְּדוּלָּה
וְחֲכָמָה דְּקַדְשָׁה וְחַיִּים וְאַרְיכוֹת
יָמִים. וּמִמְתְּקִין כָּל הַדֵּינִים

רפנות והתנשאות. וזה תלוי

בשמירת הברית קדש:

ד. גאות היא בחינת עבודה זרה

ועל־ידינה אין לו כלי הדבור

לדבר עמהם דבורים המאירים

ואין יכולין לפתח פה.

וכשהתורה באה לתוך פיו לא

די שאין דברי התורה מאירין לו

להחזירו למוטב אלא שגם

התורה עצמה נתגשם ונתחשף

שם מפיו רחמנא לצלן:

ה. גאות ונאוף תלויים זה בזה.

וכששומר הברית נצול מגאות

וזוכה לאור המאיר לו לתשובה

עד שזוכה לבוא לתבונות

התורה לעמקה:

ו. עקר מרירות טרדות הפרנסה

ויגיעתו היא על־ידי פגם הברית.

כי מי ששומר את בריתו

אף־על־פי שהוא עושה (ל"ט)

שלשים ותשע מלאכות ומשא

ומתן הם בחינת מלאכות

המשכן והם בחינת "טל אזרות"

(ישעיה כ"ו יט). אבל הפוגם

אני ה' הוא שמי - יא.

א. על־ידי שמדבר בהתורה

בדבורים מאיר לו הדבור בכל

המקומות שצריך לעשות

תשובה עד שזוכה לעשות

תשובת המשקל ממש. וכן בכל

פעם ופעם על־ידי כל תשובה

ותשובה הוא הולך ממדרגה

למדרגה עד שיוצא ממדרגה

פחותה וכן לתבונות התורה:

ב. על־ידי שיהיה נזהר ונשמר

שיהיה כבוד השם יתברך

בשלמות שיהיה נבזה בעיניו

נמאם וכבודו לאין נגד כבוד

השם יתברך. על־ידינה זוכה

לדבורים המאירים בתורה שהם

מאירים לו לתשובה שלמה

ועל־ידינה זוכה לבוא לתבונות

התורה לעמקה:

ג. אף אי אפשר לזכות לדבור

המאיר בזה כי אם בשמשברין

הגאות והנגדלות. שלא יהיה

למודו בשביל כבוד להתיהר

ולקנטר חם ושלום או לקבל

בבריתו - ענינת רודפת אחריו וממשיך על עצמו על הפרנסה ביגיעה ובמרירות גדול בבחינת (ל"ט) שלשים ותשע מלקות רחמנא לצלן:

ז. שמירת הברית יש בו שתי בחינות: יש מי שזווגו בימי החל ואף על פי כן הוא שומר את בריתו על פי התורה שזווגו בהתערב וגם זה נקרא שמירת הברית, ובלבד שישמור את עצמו מעברה רחמנא לצלן. וצריכים שמירה גדולה לשמור את בריתם וזה בחינת יהודא תתאה ועל ידי זה זוכין להשיג הלכה שפתורה רזין. אבל יש מי שזווגו רק משבת לשבת והוא בחינת יהודא עלאה ועל ידי זה משיג גם קבלה רזין ורזין. אבל גם מי שזווגו רק משבת לשבת גם הוא צריך שמירה גדולה שיהיה זווגו בקדשה ויהיה נכלל בכלל שומרי הברית. מפלשפן הקטנים שזווגם גם בימי החל

שבודאי הם צריכים שמירה יתרה ביותר שלא יפגמו בבריתם חס ושלום ועל כל פנים שלא יעברו על התורה חס ושלום. ועל ידי שמירת הברית בשתי בחינות אלו על ידי זה כבוד השם יתברך בשלמות וזוכין לכל הבחינות הנ"ל עד שזוכין לבוא לתבונות התורה לעמקה:

ח. יש ענוה שהיא תכלית הגדלות דחינו שהוא ענו מחמת שהוא יודע שהגדלות מבזה מאד, על כן הוא ענו כדי להתניקר ולהתפבד, נמצא שהוא ענו בשביל גדלות וכבוד. על כן צריכין להשפיל על דרכיו ולהתרחק מגדלות בתכלית עד קצה האחרון כמאמר חכמינו זכרונם לברכה, מאד מאד הוי שפל רוח. כי הגדלות היא בחינת שבע פתי עבודה זרה שעל ידי זה גלו ישראל מארצם. ועל ידי זה עדין לא חזרנו

ג. אלו הלומדים החולקים על הצדיקים דע שבזה שחולק ומדבר רעות על הצדיק בזה שזנא ורודף גם את הצדיק העליון, הינו הצדיק שחדש זאת התורה שלומד הצדיק הפתחון. ועקר פחו מחמת שהוא למדן בגמרא ופוסקים שהוא תורה שבגלגלה רק שלומד בלא דעת ונבלה טובה הימנו (פמובא בויקרא רבה סוף פרשה א). וכשהתורה שבגלגלה פה שהיא השכינה באה לתוך פיו זהו גלות השכינה. ותלמידהכם בזה הוא שד יהודי ואינו רואה האמת ונעשה שזנא וחולק על הצדיק האמת:

ד. מה שיש פמה שלומדים תורה הרבה ואינם חוזרים בתשובה ואדרבא הם חולקים על צדיקים, זה מחמת שלומד שלא לשמה פי אם בשביל כבוד ורפנות להתיהר ולקנטר ואזי עלידי התורה נכנס בו ערמימות

לארצנו מחמת שרודפים אחר הכבוד עלידי הגדלות רחמנא לצלן:

תהלה לדוד - יב

א. מה שעלפי רב הלומדים חולקים על הצדיקים זהו מחמת שלומדים תורה שבגלגלה דהינו גמרא ופוסקים וכו' בגאונה גדולה. ואזי נעשה להם מתורה שבגלגלה פה לדבר על הצדיקים עתק בגאונה וכוז. אבל הצדיקי אמת מעלין ומתקנים כל דבוריהם הרעים וחוזרים ועושים מהם הלכות ומעלין שעשועים גדולים להשם ותברך עלידינה דיקא:

ב. עלידי שלומדים תורה שלא לשמה והעקר עלידי תורה שבגלגלה פה גמרא ופוסקים שלומדים שלא לשמה, עלידינה נעשה להם פה לדבר עתק על צדיקי אמת. ומזה בא התנגדות של הלומדים שחולקים על הצדיקים האמתיים:

מקשיבים לקולך השמיעני" (שיר השירים ח' יג) (בזהר הקדוש לך'לך צ"ב). וצריכין לקשר את עצמו עם התנא או הצדיק שחדש וגלה זאת התורה שלומד ועלידי'זה נעשה נשיקין וכו' כנ"ל ועלידי'זה יזכה לתשובה לחדש ימיו שעברו בחשך. וכל זה בשלומד תורה לשמה כדי לקיים מצות תלמוד תורה ששקול כנגד כלם ולזכות עלידי'זה לקיים התורה. אז רואה בתורה רק משמעות טוב כי יודע שמה שיש בתורה משמעות להפך הוא בכונה מאת השם יתברך כמבאר בפנים. אבל בשלומד רק בשביל שיהיה נקרא למדן וכי'צא אזי נבלה טובה הימנו וכדאי אינו יכול לדבק את עצמו עם רוח התנא ועליו פתיב: "ונעתרות נשיקות שונא" (משלי כ"ו ו), כי התנא אינו יכול לסבל רוחו של תלמיד'חכם שד יהודי:

יותר, כי בתורה יש בה בחינת "צדיקים ילכו כם ופושעים יכשלו כם" (הושע י"ד ו). ואזי מהתורה שבעל-פה נעשה לו פה לדבר על הצדיקים מהמת שאינו רואה בתורה רק המשמעות שאינו טוב בחינת "ופושעים יכשלו כם" בחינת ערמימיות:

ה. פשאדם לומד בקדשה ובטהרה איזה דין ופקס ותורה שחדש איזה תנא או צדיק אחר. עלידי'זה נעשה בחינת נשיקין הינו בחינת התדבקות רוחא ברוחא שנתדבק רוח התנא עם רוח הלומד. ודומה פאלו נושק את עצמו עם התנא וגורם תענוג גדול להתנא, כמו שאמרו חכמינו וכו'ונם לברכה שפתותיו דוכבות בקבר' (יבמות צ"ג):

ו. עלי'כן צריך לידע קדם למודו שבשעה שיושב ללמד הצדיק שפגן עדן צית לקלה, כמו שכתוב: "היושבת בפנים חברים

זה מעליו את השכינה לכהינת
חבוק:

י. הלמדן הישר עלידי שלומד
תורת התנא עלידינה מחזיר
נפשו של התנא לתוך גופו:

אשרי העם. השגחה - יג

א. עלידי שמשברין תאות ממון
ממשיכין השגחה שלמה.
ושבירתה היא עלידי צדקה פי
עלידי צדקה מקררין חמימות
תאות ממון ומשברין תאות
הנגידות והעשירות. וזוכה
לעשות משא ומתן באמונה
ולחיות שמח בחלקו ויש לו נחת
רוח בפה שחננו ה' ואינו אץ
להעשיר. ונצול מן הקללה של
"בנועת אפיך תאכל לחם" שהיא
מתקימת במשקע בתאות ממון.
שהוא יגע תמיד ביגיעות
ומרחות ומרדות גדולות ואין לו
נחת רוח מעשרו רחמנא לצלן.
ועלידי צדקה נצולין מזה
ונחשב כמקטיר קמרת:

ז. בשביל זה טוב ללמד פוסק עם
באר הגולה. כדי להזכיר שם
התנא או הפוסק שחדש זה הדין
כדי לדבק רוחו ברוח הצדיק
שחדש זאת התורה כנ"ל:

ח. ודע שזה הלמדן שדובר רעות
על הצדיק הוא מכון גדול מאת
השם יתברך. שהקדוש ברוך
הוא מפיל צדיק גדול לתוך פיו
של זה הלמדן כדי שעלידינה
יוציא הצדיק השכינה הינו
התורה שבעלפה מהגלות
שפפה הלמדן. כי הצדיקים
הגדולים המבחרים יודעים מאינה
הלכות נעשו אצלו אלו הצרופים
רעים שמדבר על הצדיקים. והם
מעלים אלו הצרופים ועושים
מאלו הדבורים הלכות ומיוחד
בזה יחודים גדולים ונפלאים עין
שם:

ט. עלידי ששמחים בפורים
ועושים מאהבה (שפת פ"ח) לקבל
חרפת השונאים באהבה עלידי

שתי המרפבות בחינת תקוונא
 דמרפבתא עלאה ומרפבתא
 תתאה:

ה. כל אלו בני אדם הבאים לחכם
 הדור כל אחד ואחד יש לו אינה
 רצון טוב. והצדיק מעלה כל אלו
 הרצונות וכוזה הוא מחדש
 נפשותיהם של אלו האנשים
 הבאים אליו ועלידייה הוא
 מביא התגלות התורה שאומר
 אז בפניהם. נמצא שיש לכל
 אחד ואחד חלק בתורה כפי
 רצונו וכן נתחדש נפשו למובה.
 על-כן צריך כל אחד להתחזק
 ולהתעורר שיבוא עם רצונות
 טובים וכסופין טובים וחקים
 להשם יתברך כדי שיתחדש
 נפשו למובה ביותר. גם שמענו
 שהעקר בשעה שהחכם מכין
 עצמו לומר תורה שאז צריך כל
 אחד לפשפש במעשיו ולבקש לו
 רצונות טובים להשם יתברך
 ולהתפלל על זה, כדי שעלידי
 זה יוכל החכם לאחז בידו

ב. תאות ממון היא עבודה זרה
 ממש וכל זמן שיש עבודה זרה
 זאת של ממון בעולם - הרון אף
 בעולם. וכפי הבטול של תאוה
 זאת בן נתבטל החרון אף
 ונמשך חסד בעולם ועלידייה
 נמשך הדעת שהיא בחינת בנין
 בית המקדש. ובטול תאות ממון
 זה בחינת התגלות משיח שאז
 יתבטל חסדת הממון:

ג. עלידי שבור תאות ממון על
 ידי צדקה ממתקין הדינים
 ונצולים מכל הצרות ונקרא
 חכם, ועלידייה יכולין להעלות
 נפשות ישראל ולהדשם ולהביא
 תורה לעולם בבחינת התגלות
 התורה של לעתיד לבוא בחינת
 אוריתא דעתיקא סתימאה. גם
 עלידייה נעשה יהוד קדשא
 בריך הוא ושכינתה:

ד. עלידי זה החכם שלוקח
 הנפשות ועולה עמהם "ויירד עז
 מבטחה" (משלי כ"א כב) שמוליד
 עלידייה התורה הנ"ל נתקנו

ה. כש'אדם רוצה דבר תאוה זה הרצון הוא פגם ומרה לנפש ואזי היא בבחינת "מרת נפש" (שמואל"א א' י) בבחינת: "ונפשה מרה לה" (מלכים"ב ד' כו). וזהו פזור הנפש ואזי אין הנפש מאירה והיא אז בבחינת: "ונפש רעבה" (תהלים ק"ז ט). ולתקן זה צריך לבוא לחכם הדור הנ"ל והוא יתקן ויעלה אפלו אלו הרצונות הפגומים עם הרצונות הטובים שיש לו. ועלידינוה שבא להחכם יתקיים אז "ונפש רעבה מלא טוב" (שם) ויתקיים בו "והשביע בצחצחות נפשך" (ישעיה נ"ח יא). ויחדש כנפשו נעוריו דהינו שיתחדשו ויתתקנו ימי נעוריו שעברו בחשך ואז נקרא אדם. וגם גופו יתעלה ויתחדש עלידינוה שבא להחכם: ט. אלו בני אדם הבאים להחכם שבדור והחכם מקבץ נפשותיהם שהם הרצונות שלהם ומעלה אותם בבחינת עבור ומחדש

ולתעלותו ממקום שהוא שם ולחדשו למובה כפי הרצון שיהיה לו אז כנ"ל:

ו. גם מזה תבין החלוק הגדול שיש בין כשהאדם בעצמו אצל הצדיק בשעת אמירת התורה ובין כששומע מפי אחר. כי כשהוא בעצמו שם יש לו חלק בהתורה ונתחדש נפשו אז מלבד עוד הרבה חלוקים כמבאר במקום אחר:

ז. עלידי שבאים להצדיק עלידי זה ממישיבין השגחה שלמה. כי הוא החכם הנ"ל המביא התורה כנ"ל ועלידי המושכת התורה בעולם נמשך השגחת השם יתברך עלינו. כי התורה היא טעמים נקודות תגין איתיות שהם תלת גונו דעינא וכת עין, ועל פן עלידי התורה מביא החכם פח הראות של השגחת השם יתברך עלינו. וכל אחד כפי קרובו אל התורה פן השגחת השם יתברך עליו בשלמות יותר:

אותם לטובה ואחר־כך חזר ושב ויורד עם הנפשות לזה העולם וממשיך עמהם התגלות התורה. הנפשות האלו הם בבחינת החיות שבמרכבה. והגופים שלהם הם בבחינת האופנים. ונפש החכם בעצמו ודעתו הקדושה היא בבחינת הכפא והיושב על הכפא. וכן בבחינת התורה שממשיך יש גם־כן החיות והאופנים והכפא והיושב על הכפא:

י. אף צריך לבקש מאד ולחזור אחר צדיק בזה ולבקש מהשם יתברך שיזכה למצא חכם בזה שיקבץ הנפשות ויעלה אותם ויחדשם בבחינת עבור ויוריד עלידידיה התורה. כי הוא דיקא יכול לתקנו ולהעלותו מכל הפגמים של כל התאוות. והצדיק עושה זאת בשני שכלים בחינת שתי שינין בחינת שיין של שלשה ראשים ושיין של ארבעה ראשים:

יא. כל מה שמתרבין יותר הנפשות הבאים אל הצדיק האמת לקבל תורה נתמעט ונתבטל יותר ההכל הרע אשר נעשה על הארץ שהם הקשיות של האפיקורסים, מחמת שרואים צדיק ורע לו רשע וטוב לו. ועלידי רבוי הנפשות המתקבצים אצל צדיקי אמת נתבטל ההכל של קשיות כאלו:

יב. אלו האנשים הנוסעים ובאים להצדיק האמת ראוי שיתוסף בהם אהבה זה לזה ויעוררו ויזכירו זה את זה בעבודת השם יתברך. וזה סימן שהיתה פונתם רצויה בעת שהיו אצל הצדיק והתחילו להתחדש לטובה:

יג. יש נפשות שהם פגומות מאד מאד. ואפלו בשבאין אצל הצדיק אף־על־פייכן עדין משקעים בכל התאוות ועדין לא יצאו מחל אל הקדש אפלו פחוט השערה, ונפשות כאלו בודאי אי אפשר להעלותם ולחדשם:

לְאָדָם לומר איך אָנִי יָכוֹל
לְהִתְקַרֵב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְאָנִי
רְחוּק כְּלִכְפֹּף עַל־יָדַי רַבּוּי מַעֲשֵׂי
הַרְעִים. כִּי אֲדַרְבָּה כָּל מַה שֶּׁהוּא
רְחוּק בְּיוֹתֵר יִתְגַּדֵּל עַל־יָדוֹ כְּבוֹד
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר כְּשֵׁי־שִׁתְּדֵל
לְשׁוֹב וְלִהְתְּקַרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כִּי
זֶה עֵקֶר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ כַּנִּלְ:

ב. כְּשֶׁבָנִי אָדָם שֶׁהֵם מַחוּזִין
לְקַדְשָׁהּ מְקַרְבִּין אֶת עַצְמָם
לְפָנִים מִתְקַדְשָׁהּ הֵן גְּרִים
שְׂמֹת־גְּרִים הֵן בְּעַלִּי תְּשׁוּבָה
שָׁגָם הֵם הָיוּ מִבְּחוּזֵי. כְּשֶׁמְקַרְבִּין
וּמְכַנְּסִים אוֹתָם לְפָנִים זֶהוּ עֵקֶר
כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּכְדִין אִסְתַּלַּק
וְאִתְיַקֵּר שְׂמֵא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עֲלָא וְתַתָּא, וּמַעְלִין אֶת הַכְּבוֹד
לְשָׂרְשׁוֹ הֵינּוּ לִירָאָה וְעַל־יְדֵי־זוּחָה
מִמְּשִׁיכִים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם:

ג. עַל־יָדֵי הַתּוֹרָה יְכוּלִים לְקַרֵב
גְּרִים וּבְעַלִּי תְּשׁוּבָה וְלִהְדַּע
לָהֶם הַדְּרָךְ יִלְכוּ בָּהּ:

ד. עַל־יָדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּקַדְשָׁהּ
מְעוֹרְרִין בְּתְּשׁוּבָה פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל

בְּבַחֲיַנְתָּ עֵבֹר. אֲכַל יֵשׁ צְדִיקִים
שְׂגָדוּלִים בְּמַעֲלוֹת נִפְלְאוֹת
וְנוֹרְאוֹת כְּלִכְפֹּף עַד שְׂאֵפְלוֹ
נִפְשׁוֹת פְּנוּמוֹת כְּאֵלוֹ יְכוּלִים
לְהַעֲלוֹת בְּבַחֲיַנְתָּ עֵבֹר וְלִחְדוֹשׁ
לְמוֹכָה. עַל־כֵּן מִי שִׁיזְדַּע בְּנִפְשׁוֹ
שֶׁפָּגַם מְאֹד וְרוֹצֵחַ לְחוּם עַל חַיּוֹ
וְלְשׁוֹב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ צְרִיךְ
לְבַקֵּשׁ וְלִהְתְּחַנֵּן מְאֹד מְאֹד לְפָנֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁיִזְכְּחוּ בְּרַחֲמָיו
לְהִתְקַרֵב לְצְדִיק כְּזוֹה שִׁיְהִיָּה
גְּבוּר חֹזֵק כָּל כֹּף שִׁיִּכַּל לְהַעֲלוֹת
וְלִחְדוֹשׁ גַּם נִפְשׁוֹ לְמוֹכָה, אֲשֶׁרִי
הַזּוֹכָה לְמִצְאָ צְדִיק כְּזוֹה:

לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם – יד

א. עֵקֶר כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא
כְּשֶׁהִרְחוּקִים בְּיוֹתֵר מְקַרְבִּים אֶת
עַצְמָן לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּי אִז
אִסְתַּלַּק וְאִתְיַקֵּר שְׂמֵא דְקַדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עֲלָא וְתַתָּא (וְזוֹה, יתרו
ס"ט ע"א), וְנִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ
מְאֹד. עַל־כֵּן צְרִיךְ כָּל אָדָם
לְהִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְקַרֵב הִרְחוּקִים
לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. גַּם אִין

- וגרים. אבל אי אפשר לזכות
 לזה כי אם עלידי ענוה ושפלות
 בתכלית. ועלידייזה זוכין לתורה
 עד שייכל להאיר ולעורר בתורתו
 שרשי נשמות ישראל אפלו
 הרחוקים ממנו כמה פרסאות.
 ואפלו פושעי ישראל כל זמן
 ששם ישראל נקרא עליו כי
 אף על פי שחטא ישראל הוא
 (סנהדרין מד), ויכולים להאיר לו
 אל מקום שהוא הארה משרש
 נשמתו עלידי התורה ועלידי
 זה חוזר בתשובה:
- ה. צריך כל אדם וכפרט
 תלמיד חכם לראות שייכל
 להאיר ולברך בלמוד תורתו
 בשרש הנשמות, הינו במחשבה
 תחלה בנ"ל ועלידייזה יכול
 לקרב ולעורר בתשובה רשעים
 וגרים אפלו הרחוקים ממנו,
 ועלידייזה יזכה שיהיה גם בנו
 תלמיד חכם. אבל בשאינו לומד
 בבחינה זו אין בנו תלמיד חכם
 (ועני נדרים פ"א):
- ו. אין אדם זוכה לתורה אלא
 עלידי שפלות שישבר גאותו
 מארבע בחינות שפלות. כי
 צריך להקטין את עצמו לפני
 גדולים ממנו ולפני בני אדם
 בערבו ולפני קטנים ממנו.
 ולפעמים שהוא בעצמו קטן
 שבקטנים וצריך להקטין את
 עצמו כנגד מדרגת עצמו וידמה
 בעיניו שהוא למטה ממדרגתו:
- ז. צריך לשמר את עצמו מכל
 הדברים שדרך בני אדם
 להתגדל בהם והם לשלשה
 דברים: חכמה, גבורה ועשירות.
 כמו שכתוב (ירמיה ט' כב): "אל
 יתהלל חכם וגו'. הינו שצריך
 לשבר גאותו שיש לו מכל אלו
 הדברים ולהיות ענו ושפל
 בכלם:
- ח. כפי מה שמשבר גאותו בן הוא
 זוכה לתורה. ועלידייזה זוכה
 לקרב רחוקים להשם יתברך
 שעלידייזה נתגדל ונתעלה כבודו
 יתברך. ומעלה הכבוד לשרשו

מעוונותיו. וצריכים לסבל
 וגיעות ומרירות עד שישליך
 מעליו הנגדים הצואים ועלידי
 זה יתפטלו כל המניעות
 והמסכים המבדילים בינו לבין
 הקדשה:

י. לפי הכבוד שמכבד את יראי ה'
 כן עולה הכבוד לשרשו ועקר
 הדבר שייכבד יראי ה' בלב שלם
 ועלידינה משלים פגמי היראה
 וזוכה לשלום:

יא. יש שני מיני שלום. יש שלום
 בעצמו כי תחלה צריך אדם
 לראות שיהיה שלום בעצמו. כי
 לפעמים אין שלום כמו שכתוב:
 "אין שלום בעצמי מפני
 הטאתי" (תהלים ל"ח ד). ועלידי
 היראה זוכה לשלום בעצמו
 ואזי יכול להתפלל ועלידי
 התפלה זוכה לשלום הכללי
 שלום בכל העולמות. ולבוא
 ליראה היא עלידי שפלות
 ותורה:

ועלידינה זוכה ליראה. ועלידי
 זה זוכה לשלום בית "שלום
 בעצמו" (תהלים ל"ח ד) ועלידינה
 זוכה לתפלה. ועלידינה זוכה
 לשלום הכללי שלום בכל
 העולמות:

טז. כשמאירין ומעוררין את
 הפושעי ישראל בתשובה עדין
 הם רחוקים מהקדשה מאד ויכול
 להיות להם מניעות רבות.
 וצריך להם גיעות רבות כדי
 להפשיט מהם הנגדים הצואים
 שהלבישו (זכריה ג' ד). כי אלו
 הנגדים הצואים הם מונעים
 אותם מלחזור להקדוש ברוך הוא
 והם מפסיקים כמו נהר המפסיק
 שאי אפשר להלך דרך אותו
 הנהר. על-כן לא יבהלך
 רעיוניך בשאתה רואה שאתה
 רוצה להתקרב להשם יתברך
 ובאים עליך מניעות עצומות.
 כי בהכרח שיהיו לך מניעות
 רבות ועצומות כי בלם נמשכין
 מהנגדים הצואים שנעשו

הזה רק בשביל נשמתו וגם כל תפלותיו לא יהיו אלא בשביל לקשר נשמתו. ואפלו אלו התפלות המפרשים בתפלה שהם לצרף הגוף, כגון רפאנו וברך עלינו ושאר צרכי הגוף לא תהיה פונתו בשביל גופו אלא לפרנסת נשמתו ורפואתה. פי באמת בשנתתקן ברוחניות מפילא נתתקן גם בגשמיות ומשפיע לו השם יתברך כל צרכיו ברוח ובשפע גדול. אבל פונתו לא תהיה רק בשביל נשמתו:

יד. מה שאנו רואים לפעמים שיש צדיקים שבודאי תקנו הכל בשלמות ברוחניות ואף על פיריכן אין להם שפע גשמיות זה נמשך רק מצד הגולים דנשמתין כפויבן בזהר הקדוש (ח"ג ריו ע"ב ותקוני זהר ס"ט):

מו. תבות התפלה מתקנין את הפחלקת ועושין שלום הכללי שלום בכל העולמות:

יב. עקר התפלה עלידי היראה פי התפלה במקום קרבן ובקרבן בתיב בה (ויקרא כ"א יח): "כל אשר בו מום לא יקרב", ובשאינ בו מום דהינו עלידי יראה כמו שפנתוב (תהלים ל"ד י): "אין מחסור ליראיו" שעלידי זה זוכה לשלמות (זהר יתרו ע"ט). הינו שיהיה שלום בעצמו דהינו שיהיה שלום בין גופו ונפשו אזי יקרב לעבד עבודתו תמה ואז יכול להתפלל בשלמות. ועלידי התפלה זוכה לשלום הכללי הינו שלמות העולמות. פי על שם זה תפלה נקרא קרבן על שם קרוב העולמות לשלמותן שזה בהינת שלום הכללי שלום בכל העולמות וזה שמוסמין התפלה בשלום:

יג. כל אדם יראה לזכות בשלמות לבהינת שלום בעצמו דהינו שיהיה שלום אמתי בין גופו ונפשו. ואז בודאי לא ירצה לעסק בשום עסק מעסקי עולם

בְּצַרְיָה לְרַפּוּאָה צְרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל
 אַחַר עֲשׂוּבִים רַבִּים וְלַפְעָמִים אֵלּוּ
 הַעֲשׂוּבִים הַצְּרִיכִים לוֹ אֵינֶם בְּנִמְצָא
 בְּמִדְיַנְתּוֹ וְהַעֲשׂוּבִים הַנִּמְצָאִים
 אֵינֶם טוֹבִים לְמִכְתּוֹ. אֲבָל הַקְּדוּשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא טוֹב לְכָל הַמְּכֹת
 לְרַפּוּאוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "טוֹב ה'
 לְכָל" (תְּהִלִּים קמ"ה ט) וְהוּא בְּנִמְצָא
 תָּמִיד לְכָל אָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:
 "כֹּה" אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֱלֹהֵינוּ
 (דְּבָרִים ד' ז). (וְעֵין מְדַרְשׁ רַבָּה
 פְּרִשְׁתַּת וְאַתְחַנֵּן בְּפָסוּק: "כִּי מִי
 גֹי גָדוֹל" וְכוּ' וְעֵין בִּירוּשְׁלָמִי
 בְּרִכּוֹת פָּרָק הַרְּוָאָה אָמַר רַב
 עֲנַן וְכוּ'). וְעַל־כֵּן בְּשֵׁישׁ לוֹ הוֹלָה
 חָם וְשָׁלוֹם צְרִיף שֶׁתְּהִיָּה כָּל
 סְמִיכְתּוֹ עַל תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים, וְזֶה
 יוֹכֵל לְמַצָּא תָּמִיד וְיוֹעִיל לוֹ
 בְּיָדָיו כִּנ"ל. אֲבָל לְקַבֵּל רַפּוּאָה
 עַל־יְדֵי רַפּוּאוֹת הַרְּוָפְאִים זֶה
 צְרִיף לְחַפֵּשׁ וּלְכַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד
 שְׂיִיכֵל לְמַצָּא רֹפֵא עִם רַפּוּאוֹת
 שְׂיִיכֵל לְרַפּוּאוֹתוֹ. וּבְאֵמַת אֵינּוּ
 בְּנִמְצָא כָּלֵל עַל־פִּי רַב כִּי

זו. צְרִיף לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ
 לְהַתְּפַלֵּל עַל כָּל מַה שֶׁחָסַר לוֹ הֵן
 פְּרִנְסָה אוֹ בָּנִים אוֹ בְּשֵׁישׁ לוֹ
 הוֹלָה חָם וְשָׁלוֹם בְּבֵיתוֹ וְצְרִיף
 רַפּוּאָה וְכוּ' - עַל כָּלֵם תְּהִיָּה
 עֶקֶר עֲצָתוֹ רַק לְהַתְּפַלֵּל לְהַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ, וְיֵאֱמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא טוֹב לְכָל הֵן
 לְרַפּוּאָה הֵן לְפְרִנְסָה הֵן לְכָל
 הַדְּבָרִים. וְיִהְיֶה עֶקֶר הַשְׁתַּדְּלוּתוֹ
 בְּתַר קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא וְלֹא יִרְדֹּף
 אַחַר תַּחֲבוּלוֹת רַבּוֹת, כִּי רַבִּים
 אֵינֶם מוֹעִילִים כְּלוּם וּמְעַט
 דְּמְעַט הַמוֹעִילִים אֵינּוּ יוֹדְעַת מַהֶם
 וְאֵינּוּ יוֹכֵל לְמַצָּאֵם. אֲבָל לְקַרְא
 לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא זֶה טוֹב וּמוֹעִיל
 לְכָל דְּבַר שֶׁפְּעוּלָם וְזֶה יוֹכֵל לְמַצָּא
 תָּמִיד כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ בְּנִמְצָא
 תָּמִיד:
 י. טוֹב מְאֹד לְאָדָם בְּשֵׁאֵינוּ סוֹמֵךְ
 עַל שׁוּם דְּבַר כִּי אִם עַל הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ לְבַד. כִּי בְּשֵׁאֵינוּ סוֹמֵךְ
 עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צְרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל
 אַחַר תַּחֲבוּלוֹת רַבּוֹת. לְמַשָּׁל

הרופאים מזיקים יותר ממה שמועילים לעתים רחוקות (ועיין פסחים קי"ג ע"א אמר לה רב לחיא ברה לא תשתי סמא פּרש רש"י שלא להיות רגיל לשתות סממנים כדאמר לעיל (מ"ב ע"ב) בלחו שקניי דמעלי להאי קשה להאי, ופרש רש"י שם כל דמעלי לחלי זה קשה לזה וכו'):

יח. על־ידי תפלה בשלמות שעל־ידיה נמשך שלום הפללי ועל־ידיה כל הבריות מרחמין אחד על חברו ויש שלום ביניהם וכאשר יהיה לעתיד לבוא כמו שכתוב: "וְגַר זָאב עִם כְּבִשׁ" (ישעיה י"א ו). על־ידיה השם יתברך מרחם על כלם בבחינת: "וְרַחֲמוּ עַל כָּל מַעֲשׂוֹי" (תהלים קמ"ה ג), וכאמר חכמינו זכרונם לברכה (שפת קנ"א): 'כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים' כמו שכתוב: "וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים וְרַחֲמֶךָ" (דברים י"ג יח):

יט. על־ידי מצות גר הנפח מאיר כבוד השם יתברך ונתעלה ונתגדל כבודו בעולם ומעוררין הרחוקים לשוב להשם יתברך. וזוכין ליראה ולשלום בית ולתפלה ונתבטל המחלקת ולשון הרע ונמשך שלום הפללי בכל העולמות:

כ. יש בעלי לשון הרע ומחלקת שהם בחינת ונגנן מפריד אלוף (משלי ט"ז כח), כי הולכין ומרגלין ומדברים רכילות ולשון הרע ועושין מריבה ומחלקת בין אדם לחברו ובין איש לאשתו וזה בגשמיות ממש. וכן ברוחניות יש גם־כן בחינה זו שהם הפטרא אחרא והקלפות שמשתדלים לפתות את האדם ולעשות מחלקת עצום בין גופו ונפשו עד שהוא בבחינת: "אין שלום בעצמי מפני חטאתי" (תהלים ל"ח). ועל־ידי שזוכין לקרב הרחוקים לעבודת השם יתברך שעל־ידיה מאיר כבודו יתברך

בפונג השוה והרפואה היא
בחינת שלום:

כג. אמרו רבותינו זכרונם לברכה
'המבזה תלמיד-הכם אין רפואה
למכתו' (שבת ק"ט:), פי עקר
המשכת השלום שהוא עקר
בחינת הרפואה כנ"ל הוא
עלידי שמכבד יראי השם בלב
שלם שזה בחינת החזרת הכבוד
ל'שרשו', דהינו ל'ראה שעלידי'
זה זוכים לשלום ולרפואה:

כד. עקר הארת כבודו יתברך
בעולם הוא רק עלידי הצדיקים,
המצדיקים את הרבים ומשתדלים
לקרב את הרחוקים ולהחזירם
בתשובה שזה עקר כבודו
יתברך. וזה בחינת ההספד
שצריכין להספיד על סלוק
הצדיקים רחמנא לצלן:

כה. לדבר עם חברו במוסר ויראת
שמים ולעוררו לתשובה הוא
תקון קרי בחינת "אם תוציא
יקר מזולל" (רמיה ט"ו יט) אתון
דין באתון דדין:

והזר ועולה ל'שרשו' הינו ל'ראה
עלידי'זה נתבטלין בעלי לשון
הרע ורכילות הנ"ל ונתרבה
השלום בעולם. וכן עלידי מצות
הדלקת נר הנכה בזמנו נמשך
גםיבן בחינה זאת:

כא. כשתרבה השלום המפלא
בעולם כמו שיהיה לעתיד לבוא
אזי יתבטל כל המשא ומתן מן
העולם. וזהו מצות הדלקת נר
הנכה עד שתכלה רגל מן השוק,
הינו בחינת שלום שנעשה
עלידי החזרת הכבוד ל'שרשו'
ל'ראה עד שיתבטל כל המשא
ומתן, שלא ישאר שום רגל
בשוק ולא יהיה כנעני עוד (וכריה
י"ד כא) (ויש לומר בתרגומו -
תגרא, שהמשא ומתן נעשה
עלידי בחינת מחלקת ותגרא
כנ"ל):

כב. כל החלאים הם ושלום הם
בבחינת מחלקת שאין שלום
בעצמו, והיסודות מתגברין זה
על זה ואין מתנהגים בשלום

אור הגנוז - טו

א. מי שרוצה למעם טעם אור הגנוז הינו סודות התורה שיתגלו לעתיד צריך להעלות מדת היראה לשרשה. וזה זוכין עלידי משפט שהוא בהינתן התבודדות ושיתקה בינו לבין קונו, שמפרש לבו לפני השם יתברך ושופט ודן את עצמו על כל עסקיו וכוה יסיר מעליו כל הפחדים ומעלה היראה מנפילתה. כי בשאין האדם דן ושופט את עצמו אזי דנין ושופטין אותו למעלה ואזי הדין נתלבש בכל הדברים, וכל הדברים שבעולם נעשים שליחים למקום לעשות בזה האיש משפט כטוב, הינו שיכול לקבל ענשו ודינו עלידי כל הדברים שבעולם. כמו שרואין בחוש שבשמוגיע לאדם אינה דין ויפורין חס ושלום, עלפי רב הם באים עלידי סבה קלה עלידי דבר קטן, שלא היה עולה על

הדעת שעלידי דבר קטן בנה יתגלגל לו חולאת ויפורים באלה חס ושלום. אך כל זה מהמת שהדין שעליו מלמעלה נתלבש בזה הדבר כדי לעשות בו המשפט המגיע לו. וכל זה בשאין האדם דן ושופט את עצמו בעצמו אבל בששופט את עצמו בעצמו כנ"ל אזי נתבטל הדין שלמעלה ואינו צריך להתירא ולפחד משום דבר כי אין דינו מלבש בהם כי כבר בטל בעצמו הדינים עלידי שדן את עצמו בעצמו. ואין היראה מתלבשת בשום דבר לעורר את האדם כי הוא בעצמו נתעורר. וכוה מעלה את היראה לשרשה שיתיה לו רק יראת השם יתברך ולא יראה אחרת ועלידינה יזכה לאור הגנוז הנ"ל:

ב. מי שרוצה למעם טעם אור הגנוז כנ"ל ירבה בהתבודדות בינו לבין קונו וידין וישפט את עצמו בכל עת כל עסקיו

ותעלת עצמו. ולא יחשב לכלום את עצמו רק יבטל כל עצמיותו ונשמייתו ויתבטל באלו אינו בעולם, כמו שכתוב: "כי עליך הרגנו כל היום" (תהלים מ"ד כ"ג). ועלידייזה יזכה להשגת סתרי תורה שהיא אור הננו שיתגלה לעתיד וכל זה זוכין עלידי התבודדות כנ"ל:

ג. עקר הדעת הוא בלב פי גם עב"ם יש להם דעת אך הוא בלא לב אך עקר הדעת בשהוא בלב כמו שכתוב: "ולא נתן ה' לכם לב לדעת" (דברים כ"ט ג). ושם בלב מקום היראה. הינו שעקר הדעת שידע את השם יתברך בלבם ולא במחיו לבד. הינו שימשיך ויקשר את הדעת לתוף הלב עד שתפל עליו אימה ופחד ויראה מגדלתו יתברך, עד שיתעורר לעבדו באמת עד שיוכה ליראה עליונה ליראת הרוממות שידע מפי להתיירא. וזה זוכה עלידי התבודדות

ומעשיו, אם כך ראוי והגון לו לעשות ולהתנהג נגד השם יתברך הגומל עמו טובות בכל עת ורגע, ויכלכל דבריו במשפט (תהלים קי"ב ה). ועל הכל יבוא במשפט עם עצמו והוא בעצמו ידין וישפט את עצמו על כל עסקיו ומעשיו. וזכה יסור מעליו כל הפחדים וינצל מיראות הנפולות, הינו שלא יירא ולא יפחד משום שר ואדון ויהיה רעה ולסטים ולא משום דבר שבעולם רק מהשם יתברך לבד יירא ויפחד, וזכה יעלה את היראה לשרשה דהינו לדעת. ויזכה לדעת שלם שידע מפי להתיירא, הינו ליראה את השם הנכבד לבד יראת הרוממות. ועלידייזה יזכה להשגת התורה שבנגלה שהיה בחינת שפלות ויזכה לשפלות באמת. ועלידייזה יזכה לתפלה במסירת נפש שיבטל כל ישותו ונשמייתו בשעת התפלה ויתפלל בלי שום פגנת

גדולה במסירת נפש מאחר
שאנו זוכין בחסדו הגדול לקרות
אותו בתארים:

עלידי ששופט את עצמו
בעצמו ועלידייה זוכה לאור
הגנוז בנ"ל. אשרי הזוכה לזה:

ה. יש בחינת נחש שמסית את
האדם שיתפלל לתועלת עצמו
כמו חב לנא חיי ומזונא או שאר
תועלת. וצריך להתגבר על זה
ולהשתדל לזכות להתפלל בלי
שום פונת תועלת עצמו כאלו
אינו בעולם בנ"ל, ועלידייה
יזכה לאור הגנוז לצדיקים בנ"ל:

ד. בשאנו קוראין להשם יתברך
בתארים של בשר ודם והוא
נמצא לנו בכל קראנו אליו זה
חסד השם יתברך. פי אם לא
היה חסד השם יתברך לא היה
כדאי לקרא ולכנות אותו בתארים
ושבחים ותבות ואותיות, אבל
זה הכל חסד השם יתברך. ומזה
ראוי לאדם להתעורר ולהתלהב
מאד בתפלה פשובר גדלת
הבורא יתברך בפום מה
דמשער בלבה. שהוא מרומם
ומנשא מאד מכל אלו השבחים
והתארים רק באהבתו וחקלתו
וחסדו הגדול נתן לנו רשות
לקרות אותו בתארי אלו
ולהתפלל לפניו כדי שנוזכה
להתדיק בו יתברך. עלפן ראוי
לומר על כל פנים אלו התבות
והתארים בלב שלם ובכונה

ו. הקדוש־ברוך־הוא מתאנה
לתפלתן של ישראל. וכשישראל
מתפללין לפניו הם ממלאין
תאותו ואזי נעשה כביכול
בבחינת אשה שהוא מקבל
תענוג מעמנו כמו שכתוב:
"אשה ריה ניהוח לה" (במדבר
כ"ח ח). עלידי הריח ניהוח
שמקבל נעשה בבחינת אשה.
"ונקבה תסובב גבר" (ירמיה ל"א
כ"א) שהקדוש־ברוך־הוא נעשה
בבחינת מלבוש נגלה. הינו

תמיד דבוק ביהשם יתברך
 ובתורתו בלי הפסק, רק ההכרח
 לבטל לפעמים. פי לפעמים צריך
 לצאת לחוץ לעסק בדברי
 העולם כדי שלא יתגברו
 הבלבולים של הסטרא אחרא
 ויתבטל הם ושלום חכמתו
 לגמרי ועליבן ההכרח לבטל
 לפעמים. אבל פשיבוא משיח אז
 לא יצטרך לבטל מדבקותו:

ב. הצדיק בשעוסק בהכמה עליונה
 אז מאירות עיניו בשמש וזהו
 בחינת: "ועינינו מאירות בשמש
 וכירח". לפעמים מאירות בשמש
 פשאנחנו דבוקים בהכמה
 ולפעמים מאירות פירח
 בשמסקין את עצמנו מלשוטט
 בהכמה, פי הירח אין מאיר פי
 אם בשנסתלק השמש. ולעתיד
 לבוא עלידי תרין משיחין יגאלו
 מכל האמות שנבללים בעשו
 וישמעאל שהם תרין עגנין
 דמכסין על העינין (והר ח"ג
 רנ"ב) ואז לא יצטרך לבטל

מבחינה שהיה בתחלה נסתר
 עכשו נתגלה עלידי התפלה.
 וקדשא בריך הוא ואורייתא בלא
 חד ואזי עלידי התפלה נתגלה
 אורייתא הינו סתרי אורייתא:

ז. לסתרי תורה אין זוכים פי אם
 מי שמשחיר פניו בעורב ונעשה
 אכזרי על בניו בעורב כמאמר
 חכמינו זכרונם לברכה (ערויבין
 כ"ב) בבחינת מסירת נפש, כמו
 שכתוב: "פי עליך הרגנו כל
 היום" (תהלים מ"ד כ"ג) וכנ"ל
 שמתפלל בבטול כל גשמיותו:

ח. סתרי תורה נקרא קדש וכל זר
 לא יאכל קדש" (ויקרא כ"ב י)
 בחינת ראשית ולא יאכל אלא
 מקדשיו ומקראיו והם בחינת
 בית המקדש תבנה ותבונן
 במהרה בימינו אמן:

רבי יוחנן משיחתי - ט"ז

א. לפעמים בטולה של תורה זו
 היא קיומה (מנחות צ"ט), פי מי
 שרוצה לעסק בתורה ועבודת
 השם תמיד אי אפשר שיהיה

מִדְּבָקוֹת וַיִּתְקַים (ישעיה ל כו)
וְהָיָה אִזְרְ הַלְּבָנָה כְּאִזְרְ הַחֲמָה
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׂמֵיהֶם – יז

א. יִרְאֶה וַאֲהַבֵּה אִי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל
כִּי אִם עַל־יְדֵי צְדִיקֵי הַדּוֹר:

ב. הַצְדִּיק מִבְּקֵשׁ וּמִחַפֵּשׁ תְּמִיד
לְגַלוֹת הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ. הֵינּוּ הַרְצוֹן שֶׁהָיָה
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל־ל הַבְּרִיאָה
דְּהֵינּוּ מִה שֶׁעֲלָה בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ
לְבָרֵא אֶת הָעוֹלָם בְּכָל־ל. וְכֵן
הַרְצוֹנוֹת שֶׁהָיָה לוֹ יִתְבָּרֵךְ
בְּפֶרְטֵי הַבְּרִיאָה וּבְפֶרְטֵי
פֶרְטֵי־וֹת. כִּי כָּל בְּרִיָּה מְשַׁנָּה
מִחִבְרָתָהּ בְּתַמוּנָהּ וּבְכַח וּבְטַבֵּעַ
וּבְהִנְחָגָה. וְכֵן בְּפֶרְטֵי פֶרְטֵי־וֹת
יֵשׁ בְּכָל בְּרִיָּה בְּפָנָי עֲצָמָה גַּם־כֵּן
כְּמֵה וּכְמֵה פֶרְטִים וְשִׁנּוּיִים בֵּין
אֵיבָר לְאֵיבָר וּכְיוֹצֵא. וּבְכָל־ל
הַבְּרוּאִים פֶּלֶם דּוֹמֵם צוֹמַח חַי
מְדַבֵּר – בְּכֻלָּם יֵשׁ שִׁנּוּיִים רַבִּים
לְאִין מִסְפָּר בֵּין כָּל אֶחָד לְחִבְרוֹ
וְכֵן בְּכָל אֶחָד בְּפָנָי עֲצָמוֹ בְּפֶרְטֵי

פֶרְטֵי־וֹת כַּנִּל. וְהַכֹּל הוּא רַק
מִחֲמַת רְצוֹן הַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ
שֶׁרָצָה שְׂוֹה יִהְיֶה כֵּךְ וְזֶה כֵּךְ.
וְהַצְדִּיק מִחַפֵּשׁ תְּמִיד אַחַר אֵלוֹ
הַרְצוֹנוֹת וּמְשִׁיג וּמוֹצֵא אוֹתָם
עַל־יְדֵי הַהֲתַפָּאוֹת שְׂמוֹצֵא
בְּיִשְׂרָאֵל בְּכָל־ל וּבְפֶרְטֵי וּבְפֶרְטֵי
פֶרְטֵי־וֹת. כִּי כָּל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא
רַק בְּשִׁבִיל שֶׁצָּפָה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
עַל הַהֲתַפָּאוֹת וְהַשְׁעִשׁוּעִים
שֶׁיִּקְבֵּל מִיִּשְׂרָאֵל. וּכְלָל הַבְּרִיאָה
הָיָה בְּשִׁבִיל הַהֲתַפָּאוֹת שֶׁיִּקְבֵּל
מְכָל־ל יִשְׂרָאֵל, וּפֶרְטֵי הַבְּרִיאָה
הָיָה בְּשִׁבִיל הַהֲתַפָּאוֹת שֶׁיִּקְבֵּל
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּפֶרְטֵי־וֹת מְכָל־ל
אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. וְכֵן
הַשִּׁנּוּיִים בְּפֶרְטֵי פֶרְטֵי־וֹת שׁוֹשׁ
בְּכָל הַנִּבְרָאִים הָיָה כְּפִי
הַהֲתַפָּאוֹת שֶׁיִּקְבֵּל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
מְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפֶרְטֵי
פֶרְטֵי־וֹת מְכָל תְּנוּעָה טוֹבָה שְׂבוּ.
וְהַצְדִּיק מִחַפֵּשׁ וּמִבְּקֵשׁ תְּמִיד
וּמוֹצֵא הַהֲתַפָּאוֹת שׁוֹשׁ
בְּיִשְׂרָאֵל בְּכָל־ל וּבְפֶרְטֵי וּבְפֶרְטֵי

שׁיֵשׁ אֶפְלוּ בַּהֲנֻרָע שְׁבַנְרוּעִים
 וְלָהֶשִׁיב הַכֹּל לַהֲשֵׁם יִתְבַּרַךְ:
 ד. בְּאֵמֶת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּוֹדָאֵי הַכֹּל
 יִרְאִים וְחֲרָדִים. אִךְ אִתְּעַלְפִּי כֵן
 בְּיוֹם הַלְדֹת הַמֶּלֶךְ בְּיוֹם גְּנוּסִיא
 דְּמִלְכָא שְׁלוּבֵשׁ הַמֶּלֶךְ בְּגַדֵי
 הַתְּפָאָרוֹת אֲזִי נִתְגַּלָּה הִירְאָה
 יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי מִתְּפַעַל הַנֶּפֶשׁ
 יוֹתֵר עַל־יַדֵּי הִירְאָה מְעַל־יַדֵּי
 הַיְדִיעָה. וְעַל־יַדֵּי הַתְּגַלּוֹת
 הַהַתְּפָאָרוֹת שְׁזָה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת
 הִירְאָה עַל־יַדֵּיזָה נִתְגַּלָּה הַרְצוֹן
 שְׁזָה בְּחִינַת אֲהַבָּה. כִּי כֵן דָּרָךְ
 הַמֶּלֶךְ בְּיוֹם גְּנוּסִיא דְּמִלְכָא
 שְׁלוּבֵשׁ בְּגַדֵי הַתְּפָאָרוֹת שְׁאִז
 נוֹפֵל יִרְאָה גְּדוּלָּה עַל הַכֹּל וְהַכֹּל
 חֲרָדִים וְזוֹחֲלִים מִפְּנֵיו. וְאַחַר כֵּךְ
 מִגְּלָה הַמֶּלֶךְ רְצוֹנוֹ לְכֹל אֶחָד
 וְאַחַד וּמְחַלֵּק וְנוֹתֵן מִתְּנֹנוֹת לְכֹל
 אֶחָד וְאַחַד לְפִי כְּבוֹדוֹ כְּפִי רְצוֹן
 הַמֶּלֶךְ וְאַהֲבָתוֹ שׁיֵשׁ לוֹ לְכֹל אֶחָד
 וְאַחַד שְׁזָהוּ בְּחִינַת אֲהַבָּה.
 כִּי מִתְחַלָּה בְּעֵת הַתְּגַלּוֹת
 הַהַתְּפָאָרוֹת נֶפֶל פְּחָדוֹ וְיִרְאָתוֹ

פְּרִטְיוֹת וְעַל־יַדֵּיזָה יוֹדַע וּמְשִׁיג
 כֹּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
 שֶׁהָיָה לוֹ בְּכֹל הַבְּרִיאָה בְּכֹל
 וּבְכָרְט וּבְכָרְטִי פְּרִטְיוֹת. וְעַל־יַדֵּי
 שֶׁהַצַּדִּיק מַעֲלָה הַהַתְּפָאָרוֹת
 שְׁמוֹת־פָּאָר הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם
 יִשְׂרָאֵל שְׁעַל־יַדֵּיזָה נִתְגַּלּוֹן כֹּל
 הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה כַּנֶּ"ל
 עַל־יַדֵּיזָה נִתְגַּלָּה הִירְאָה
 וְהַאֲהַבָּה:
 ג. צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
 מִתְּפָאָר אֶפְלוּ עִם הַקַּל שְׁבַקְלִים
 שְׁבִישְׂרָאֵל. אֶפְלוּ פּוֹשַׁע יִשְׂרָאֵל
 כֹּל זְמוֹן שֵׁשׁ יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו
 יֵשׁ בּוֹ הַתְּפָאָרוֹת פְּרִטְיֵי שֶׁהַשֵּׁם
 יִתְבַּרַךְ מִתְּפָאָר עִמּוֹ. עַל־כֵּן
 אֲסוּר לְאָדָם לֵיאֵשׁ עֲצֻמוֹ מִהַשֵּׁם
 יִתְבַּרַךְ אֶפְלוּ אִם קִלְקַל וּפְגַם
 הַרְבֵּה מְאֹד חֵם וְשָׁלוֹם. כִּי עֲדִין
 לֹא פָּסַק חֲבִיבוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
 מִמֶּנּוּ כַּנֶּ"ל וְעַל־כֵּן יֻכּוֹל עֲדִין
 לְשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבַּרַךְ. וְהַעֲקָר הוּא
 עַל־יַדֵּי אֲנָשִׁי אֵמֶת שֶׁחֵם יֻכּוֹלִים
 לְמַצֵּא גַם הַטּוֹב וְהַהַתְּפָאָרוֹת

מגלה רצונו לכל אחד ואחד ונותן להם מתנות ומרומם קרנם לכל אחד ואחד כפי רצונו כנ"ל. וזה בחינת התגלות האהבה כנ"ל. נמצא שיראה ואהבה נמשכין עלידי הצדיק שמוגלה ההתפארות כנ"ל:

ה. כשנחשף אצל אחד היראה והאהבה זהו מחמת שנתחשף אצלו אור הצדיק שמופנו מקבלין יראה ואהבה כנ"ל. ואף שבאמת הצדיק מאיר בכל העולמות מפלישפן בעולם הזה אף על פי כן אצלו אינו מאיר כלל מגדל החשך שלו. ואף שהוא אצל הצדיק ויושב אצלו אינו יכול למעם ולהבין ולראות אורו הגדול שעלידו יוכל לבוא לתכלית הטוב והנצח:

ו. וכל זה הוא מחמת המעשים רעים שלו שעל ידי זה נחשף שכלו בכסילות דהינו דעות נפסדות. והוא נדמה בעיניו שהוא חכם ונופלם לו קשיות

על כלם ואחר כך בשרואים רצון המלך וקרבתו לכל אחד ואחד עלידי זה מתקרבים אליו ואוהבים אותו. ועלפן עלידי שהצדיק מגלה ההתפארות שמתפאר השם יתברך עם ישראל שזה בחינת יום הולדת המלך יום גנוסיא דמלכא דהינו שנוולדת בחינת המלכות, פי עקר בחינת המלכות הוא רק עלידי ישראל שמוקבלין מלכותו פי אין מלך בלא עם. ואז ביום גנוסיא דמלכא דהינו שנתגלה ההתפארות של ישראל אז מתפעל נפש הרואה ונתגלה ונפל יראתו על כלם ואפלו על שנאני שחק. ועלידי שמוגלין הצדיקים ההתפארות הזאת עלידי זה הם מגלין הרצונות של השם יתברך שיש בכל דבר ודבר כנ"ל. כן ביום גנוסיא דמלכא שאז הוא התגלות ההתפארות אזי הוא התגלות רצונו יתברך, פי אחר כך הוא

- ט. על הצדיק האמת, אבל כל אלו הדעות הנפסדות והקשיות וההקמות בלם הם שטות וכסילות גמור שמחמת עכירת מעשיו נתחשף שכלו בכסילות כנ"ל. ועלידייזה נתחשף אצלו אור הצדיק ומחמת זה אין לו יראה ואהבה כנ"ל:
- ז. עלידי אכילה בכשרות פראוי שאוכל במתינות ואינו אוכל בדרך הלעטה עלידייזה נתתפן השכל ונכנע הפסילות. אבל פשאוכל פזולל וסובא עלידייזה מתגבר הפסילות על השכל ועלידייזה נחשף אצלו אור הצדיק ואינו יכול לקבל ממנו יראה ואהבה:
- ח. עלידי צדקה לצדיקים אמתיים ולעניים הגונים עלידייזה נעשין גרים ועלידייזה נתתפן פגם האכילה. ועלידייזה נשלם ונתתפן השכל וזוכין לראות אור הצדיק ועלידייזה זוכין לקבל ממנו יראה ואהבה:
- ט. הצדקה שנותן לצדיקים אמתיים ולעניים הגונים נחשבת כאלו נותן לכמה וכמה נפשות מישראל:
- י. עלידי הצדקה שנותן לתלמידהכם אמתית נתרבה ונתגדל ביותר בחינת האויר הנח והוד. ואזי כשמדבר זה שייכול לדבר דבור הישראלי הינו דבור הקדוש אזי זה הדבור נכתב ונתקק באויר ואזי הולך הדבור ונשמע למרחוק. ואזי זה הדבור נכתב בספריהם של העפזים מדינה ומדינה ככתבה ואזי מוצאים העפזים בספריהם הפך אמונתם ועלידייזה נתגרים כמו שמספרין מכמה גרים שנתגירו עלידייזה וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל:
- יא. ומאין בא שאלו דיקא ומצאו כנ"ל ויחזרו ויכירו אמונת ישראל ואחרים אינם מוצאים כלל: אך דע שזה מחמת בחינת הטוב הכבוש תחת ידם הינו

ומתחיל להצטער ולהתגעגע
 ולרחם על עצמו על שנפל
 ממקום גבוה פנה למקום עמוק
 פנה ועלידינה שב והזור אל
 הקדשה. וכל זה נמשך עלידי
 צדקה הנ"ל:

יב. ומזה מפילא יוכל כל אדם
 להבין בעצמו פמה וכמה הוא
 בעצמו צריך לרחם על עצמו
 כשיזכר גדל מעלתו בשרשו.
 ויאמר בלבו הלא אני מזרע
 ישראל שהם למעלה מכל
 העולמות ושעלו במחשבה
 תחלה כנ"ל ואיך אני מטל עתה
 בכיוון. וחס ושלום חס ושלום מי
 יודע מה יהיה להלן בימים
 הבאים, פי הלא הפעל דבר
 רוצה לכלות אותי חס ושלום.
 ועלידינה ירחם על עצמו
 וישתדל לשוב להשם יתברך:

יג. בשמתחיל הפטוב הנ"ל לחזור
 למקומו ומחמת שכבר נקשר
 ונתפס מאד אצלם בקשרי

בחינת חלקי נשמות ישראל. פי
 עלידי גזרותיהם והמסים וכיצא
 פנה שמונעים טובות מישראל
 ואינם מניחים אותם לעשות
 מצוות השם יתברך עלידי כל
 זה נכפש הפטוב תחת ידם.
 ובתחלה זה הפטוב זוכר שבא
 ממקום קדוש ועליון מאד אך
 אחר כך הם מתגברין על זה
 הפטוב וכובשין אותו תחת ידם.
 עד שנתפס ונקשר אצלם ושוכח
 מעלתו. ועלידי הדבור הישראלי
 שיוצא ונכתב בספריהם אזי זה
 הפטוב מוציא אותו שם. שמוצא
 שם הפך אמונתם ואזי נזכר זה
 הפטוב את מעלתו איך שבא
 ממקום קדוש ועליון מאד דהינו
 שהוא חלקי נשמות ישראל,
 שכל העולמות נבראו בשבילם
 והקדוש-ברוך הוא נמלך בנשמות
 ישראל לברא את העולם והם
 למעלה מכל העולמות ועתה
 הוא פבוש בגלות פנה ויכול
 לילך לכיוון והפסד חס ושלום.

זמנאם ומשם ההולדה. על־כן יוצא הטוב בנרע הילודים ואזי אין פה בהרע של הילודים להתגבר על הטוב שבתוכם ואזי יוצא הטוב על־ידי שחזר הטוב ונעשים גרים:

טו. התגלות אור הצדיק שיזנו להפירו ולהבין ולטעם ולראות אורו הגדול הוא תלוי בשלמות המעשים ובזכות השכל. ועקר עכירת הפוח והשכל הוא רק על־ידי פלי המעשה פי על־ידי מעשים עכורים גורמים פליון והפסד להשכל חס ושלום. ועקר התקון לכלי המעשה הוא על־ידי צדקה שתלוי במעשה בכחינת "והיה מעשה הצדקה שלום" (ישעיה ל"ב יז). ועל־ידי זה נשלם גם אור השכל, ואז זוכין לראות אור הצדיק, ועל־ידי זה מקבלין מננו יראה ואהבה כנ"ל:

טז. על־ידי גרים נשלם פגם המזבח פי כל העבודה־זרה כל פחם הוא בא מפגם חלקי

קשרים אזי מושך ותולש עמו עוד מהרע שלהם. וזה הוא בחינת גרים שפאים להתגיר שהם בחינת הרע שנתלש מהם עם הטוב על־ידי שחזר הטוב למקומו. פי אי אפשר להטוב לחזר בעצמו מחמת גדל ההתקשרות שנתקשר ונתדבק שם מאד ובחכרה שיתלש עמו מהרע, וזה הוא בחינת גרים:

יד. דע שלפעמים בשחרע רואה שהטוב משתוקק וממשיך עצמו ורוצה לחזר למקומו. אזי הם מתגברים על הטוב ביותר ומביאים אותו לתוך העלמה יתרה דהינו שמביאים אותו לתוך פגמייות מחשבתם דהינו שמתחילים לחשב מחשבות על־זה הטוב. ועל־ידי זה מכניסים את הטוב בתוך העלם והסתר יותר בפגמייות מחשבתם. ואזי יוצא הטוב על־ידי הולדה שמולידים פי הטוב הוא גנוז ונעלם בפגמייות מחשבתם

אחד נשמעים אצל חברו וזה בפרט. וכן בכלל העולם נשמעים ונתקבלים הדבורים הקדושים והאמתיים של הצדיק האמת גם למרחוק מאד כבחינת: "ושמעו הולך בכל המדינות" (אסתר ט' ד) עד שבאים גם רחוקים ומתקרבים אליו יתברך שזה בחינת גרים ובעלי תשובה. אבל בשיש שנאה חס ושלום בין בני אדם זו השנאה היא בחינת רוח סערה רוח רעה שמפריד ביניהם. ועלידינו נתבלבלו האוירים עד שעלידינו אין הדבורים נשמעים גם במקום ובסמוך להם ומכל שכן מרחוק. ועקר התקון שיהיה נעשה בחינת אויר הנח ותוך הנח"ל הוא עלידי צדקה צדקה לצדיקי אמת ולעניים הגונים:

רבי יונתן משתעי קרמליתא - יח

א. לכל דבר יש תכלית ולזה התכלית יש עוד תכלית אחר גבה מעל גבה. והעקר הוא התכלית האחרון שהוא שעשועי

המוזבח מהניצוץ הקדוש של המוזבח שנפל לשם. ועלידי הגרים שמשליך כל אחד אמונתו והולך אחר אמונת ישראל עלידינו מכניע העבודה וזה שנעשה מפגם חלקי המוזבח ואז חוזרין ניצוצי חלקי המוזבח למקום ונשלם המוזבח שהוא בחינת שלהנו של אדם דחינו שזוכין לאכל בקדשה פראוי:

השמטה למאמר הנ"ל

עקר קול השמיעה הוא מחמת שאותיות הדבור נחלקים באויר והאוירים מפים זה בזה עד שבא לאזן השומע. ועל כן בשהאויר נח וזך וצלול אזי נשמע הדבור למרחוק, אבל בשיש רוח סערה אזי אי אפשר לחברו לשמע אפלו תקול מבלי שכן הדבור בעצמו. כמו כן בשיש אהבה בין בני אדם שזה בחינת אויר הנח שרוחם נוחה זה מזה עלידינו נשמעים הדבורים למרחוק בפרט ובכלל. הינו שדבורים הפזבים של כל

ושלום. ואזי הצדיקים בורחים משחררה וכבוד ואין להעולם מנהיג אמת. ועלידי שמשברין הפעם ברחמנות עלידייזה נמתק החרון אף. ואזי הצדיקי אמת מקבלין הכבוד והמנהיגות. וזוכין למנהיג אמת שירחם על העולם להנהיגם פראוי להביא כל אחד אל התכלית האחרון:

ד. לפעמים יש חסרון בעולם שהאמונה אינה בשלמות ועלידייזה חרון אפו חס ושלום והסתרת פני ה' אינו נפר כל פה. רק פשנשתלשל וכא להצדיקים אזי מסתירים פניהם מן העולם ואינם רוצים להנהיגו. כי כשיש עבודהזרה וקפירות בעולם, חרון אף בעולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והוא בחינת הסתרת פני ה'. אבל כשאין עבודהזרה וקפירות, אלא שהאמונה אינה בשלמות, אזי חרון אפו והסתרת פני ה' אינו נפר כלפה. אבל כשמשנשתלשל חרוןאף הנה וכא לצדיקים, הם מסתירים את עצמם). (קל"ט הישן, ט.)

עולם הבא שהוא עקר התכלית האחרון של כל הבריאה ושל כל הדברים שבעולם. אבל אין מי שיוכל להשיג ולתפס במחשבתו התכלית הנה כי אם הצדיקים. וכל אחד מישראל לפי שרש שיש לו בתוך נשמת הצדיק בן מקבל ממנו זה התכלית כפי מה שמשבר הכעס ברחמנות. ועלידייזה יזכה להגיע ולהשיג התכלית בכל דבר שבעולם שזה העקר:

ב. צריך לשבר את הפעם ברחמנות. הינו בשבא לכלל פעם לא יפעל בכעסו שום אכזריות רק אדרבה יתגבר אז ברחמנות גדול על זה שרוצה לכעס וימתיק הפעם ברחמנות. ועלידייזה נעשה עטרה לענוים הבורחים מכבוד ושחררה ואזי מקבלים את הכבוד והשחררה בעל פרחם:

ג. לפי התמעטות האמונה בן הסתרת פני ה' וחרון אפו חס

קיצור לקוטי מוהר"ן - יח

רחמים ועקר הרחמים תלוי בהסרת עבודה זרה ואפלו שמיין עבודה זרה. ואפלו בשהוא אומר צבי הפסיקו בדרך שהוא מאמין בזה או איזה דבר בזה שהוא מדרך האמורי אף על פי שהוא מאמין בהשם יתברך אין לו רחמנות בשלמות. ככן אין לו לקבל המנהיגות. ואף שהוא חושב בעצמו שיש לו רחמנות על העולם ועל כן רוצה בהנהגתו באמת הוא רודף אחר הכבוד ותולה רדיפתו ברחמנות. ועל ידי זה יכולין לבוא למינות ואפיקורסות חס ושלום אבל מן השמים מרחמין ואין מניחין המנהיגות בידו:

ז. על ידי אהבת חכמים תפון המלכות והמנהיגות. וכשפא למלך או מנהיג איזהו שנאה על החכמים. ידוע להניי לה שפון השמים יורידוהו מפלכותו פי אין קיום לעולם בלי חכמה:
 ח. שלמות האותיות ושלמות הדבור הוא על ידי אמונה:

ומחמת שהחרון אף הוא מעט מן המעט בחלק הרגע על ידי זה אינם תולים הסתרת פניהם בהרגו פי אם בקמנותם שאומרים שאינם ראויים להנהיג העולם. ובאמת גם הם אינם יודעים ומרגישים את החרון אף שהוא מעט מן המעט. אבל על ידי שנמתק הרגו והחרון אף על ידי הרחמנות כנ"ל אז נמתק החרון אף שיש בתוך הצדיקים על ידי הרחמנות. ואז הרחמנות גובר עליהם ומרחמים על העולם ונתרצים בהנהגתו וזוכה העולם למנהיג אמתי שינהיגם ברחמים:
 ה. על ידי הפרת הפעם ברחמנות

כנ"ל זוכין לאמונה. ועל ידי זה ממתקין דינים וכן להפך על ידי אמונה בשלמות זוכין לרחמנות ולשבר הפעם:
 ו. אין לאדם לקבל מנהיגות ושררה פי אם פשיש לו אמונה בשלמות שאין שלמות אחריו. פי המנהיגות עקרה בכחינת

תפלה לתבוקה - יט

א. תאזת נאוף היא רע הכולל. שכל הרעות של כל השבועים אמות כלולין בו. כי כל אמה ולשון יש לה אהיזה ברע מיוחד, דהינו איזה מדה רעה או תאזה רעה שהיא מיוחדת לאותה האמה והן משקעים באותה התאזה ושם אהיזתם. אבל תאזת נאוף היא רע הכולל שבאותה התאזה נתקבץ ונתאסף כל רע ורע של כל אמה ואמה שהם הרע של כל התאזות, וכל אלו הרעות נבערים יחד ונעשה מהם מדורה וזהו תבערת המדורה שבוער באדם לתאזת נאוף. אבל השם יתברך הבדילנו מן האמות ורוממנו מכל הלשונות וצריכים אנהנו להיות פרושים מכל רעותיהם, דהינו מכל התאזות שהם מיוחדים להם כנ"ל ואינם שייכים לנו בלל. ובפרט מתאזת נאוף שהיא הרע הכולל של כל האמות כנ"ל. כי

זה עקר ההבדל וההפרש שיש בינינו לבין האמות מה שאנו פורשים עצמנו מנאוף כי זה עקר קדשת ישראל. כי יש בזה באדם להסיח דעתו מתאזה זאת ולשברה וזה עקר קדשתנו כנ"ל:

ב. עקר הקדשה היא קדשת הברית וזה זוכין עלידי קדשת הלשון והדבור שמקדשין אותה בדבורים קדושים. ועל-שם זה נקרא לשוננו לשון הקדש, כי כל מקום שאתה מוציא גדר ערוה אתה מוציא קדשה. ועלידי שלמות לשון הקדש דהינו עלידי רבוי דבורים קדושים שהם תורה ותפלה ושיתחב בינו לבין קונו. (ואף-על-פי שמושיח ומדבר בינו לבין קונו בלשון אשכנזי שמדברים בו במדינתנו הוא גם-כן בכלל לשון-הקדש. כי אדרבה בינו לבין קונו צריך דוקא לדבר בלשון שמדברים בו כמבאר (בחלק ב סימן כ"ה) רק העקר שישמור את הלשון לקדש אותה בדבורים קדושים שזה בחינת שלמות לשון-הקדש). ולזהר

לשלמות לשון־הקדש. וכן להפך לענין הפגם חס ושלום, כי מי שפגם בברית מאבד לשון הקדש ומי שיש לו לשון־הקדש הוא שומר הברית:

ו. כל החרפות והבושות והבזיונות הפאים על האדם הם עלידי פגם הברית. וכן להפך עלידי תקון הברית זוכין לכבוד:

ז. תאות נאוף שהיא רע הפולל היא בחינת נחש שפתה להזה והטיל בה זמא שהיא הרוח סערה הרוח שטות אשת כסילות. והולך ומפתה את הרוח הקדש שהוא לשון הקדש שהוא בחינת שמירת הברית ומטיל בה זמא. וזה בחינת "לפתח הטאת רביץ" (בראשית ד' ז). 'לפתח' הינו פתחי פיה של לשון הקדש. שחתטאת הזה שהיא הנחש רביץ לינק ממנו עלידי פגם הברית כי עקר התגברות היצר הרע להחטיא את האדם היא בתאוה הזאת:

לשמר את הלשון שלא לדבר דבורים רעים ופגומים שהם לשון הרע ושקרים ודברים בטלים וכיוצא בזה שהם פוגמין את הלשון־הקדש. עד שזוכה שיהיה דבורו ולשונו בחינת שלמות לשון־הקדש. עלידיזה היא עקר הכנעת ושכירת כל התאות ובפרט תאות נאוף שזה העקר שצריך לשבר:

ג. תקון הברית הוא בחינת רוח הקדש הינו בחינת לשון הקדש ועלידו נתבטל הרוח שטות שהוא פגם הברית רחמנא לצלן: ד. עקר עשייה ותקון של לשון־הקדש תלוי ביראת ה' היא אוצרו (ישעיה ל"ג ו):

ה. תקון הברית ושלמות לשון־הקדש תלויים זה בזה כי זה בלא זה אי אפשר להיות. וכפי שמרבין לדבר דבורים קדושים שהם בחינת לשון־הקדש כמזכין זוכין לתקון הברית. וכפי תקון הברית כן זוכין

שכלו רע, פי כל לשונות העפויים עכשו הם רע גמור, וכשהם דהינו הנחש כנ"ל רוצים לינק מלשון-הקדש אי אפשר להם לינק ממנו כי אם עלידי לשון תרגום שיש בו טוב ורע. פי עקר התגברות הקלפה אינה אלא עלידי לשון תרגום ועקר בגינה ושלמותה של לשון-הקדש אינה אלא עלידי שמפילין את הרע שבתרגום ומעלין את הטוב שבו ללשון הקדש. שעלידייזה נשלם לשון-הקדש ועלידייזה נופלין כל השבעים לשון בבחינת לשון נופל על לשון. וזה: "ויפל ה' אלהים תרדמ"ה" (פראשית ב' כא) מספר תרגומים כפונקא מהאר"י זכרנו לברכה. ויפ"ל נוטריקון - פ"ה ל'הם ו'לא י'דברו, פי עלידי בחינת תרדמה שהיא בחינת לשון תרגום, שעלידי זה עקר בגינה של חוה שהיא בחינת לשון הקדש עלידי שמעלין

ח. מה שעכשו בעזונותינו הרבים נפל חכמת מליצת לשון-הקדש מאד עד שבמעט רב חכמת המליצה היא אצל הקלי עולם השקועים מאד בתאות המשגל, שהוא הרע הכולל וההפך ממש מקדשת לשון-הקדש והם בחינת "ומליציד פשעו בני" (ישעיה מ"ג כז) רחמנא לצלן. ועלידי צחות המליצה שלהם הם מושכים את לב פמה וכמה מנערי בני ישראל עד שמביאים אותם לאפיקורסות גמורה חס ושלום. זה בחינת (משלי ה' א): "נפת תפונה שפתי זרה וכן (משלי ב' טו): "מנכריה אמריה החליקה". וכל זה הוא בחינת הנחש שפתה את חוה (שהוא בחינת הדבור של לשון-הקדש) והפיל בה והמא רחמנא לצלן:

ט. עץ הדעת טוב ורע זה לשון תרגום שהוא אמצעי בין לשון הקדש שהוא אשה חכמה שכלו טוב ובין לשון של שבעין עממין

הטוב שבו ומפילין הרע שבו כנ"ל. עלידייזה נופלין כל השבעים לשון בבחינת פה להם ולא ידברו ראשייתבות ויפל וכו' כנ"ל:

י. עקר החלום הוא בשנה הינו בפתרדמה, והחלומות הם כפי המאכלים שאוכל כפוזבא. פי בכל דבר יש אותיות שבהם נברא זה הדבר וכשישן עולין האדים ממה שאכל להמה ונצטרפין האותיות שיש בהם ומזה נעשה החלום. ומי שיש לו שלמות לשון הקדש הוא יודע האותיות שיש בכל דבר כנ"ל ועליכן הוא יכול לפשר חלמין שבתרדמה. כמו יוסף הצדיק שזכה לשלמות לשון הקדש שעקר שלמותו עלידי תרדמה שהיא בחינת תרגום כנ"ל שזכה לבררו להעלות הטוב שבו ולשון הקדש ולהפיל הרע שבו ועליכן ידע לברר הטוב והאמת שיש בחלום בחינת תרגום כנ"ל:

יא. וזה בחינת מקרה לילה רחמנא לצלן, שהרוח שמות הינו השבעים לשון עולה עלידי תרגום עלידי תרדמה ושנה ויונק מלשון הקדש מרוח הקדש מבפית קדש. פי מי שיש לו שלמות לשון הקדש מקרר את חמימותו בלשון הקדש, אבל מי שאין לו שלמות לשון הקדש אזי הרוח סערה הינו השבעים לשון הנ"ל מקרר אותו במקרה לילה בשנה רחמנא לצלן, בחינת אשר קרף בדרך לשון קרירות. בדרך הוא בחינת דרך אשה מנאפת (משלי ל' ט) שהרוח סערה הולך דרך התרגום שהוא בחינת נגה ויונק מן החשמל שהוא בחינת לשון הקדש. ועלי ידי שלמות לשון הקדש דהינו עלידי שמכריין את בחינת התרגום והתרדמה כנ"ל אז נצולין במקרה לילה שבתרדמה ועליכן צריכין לקרר חמימותו בדבורים קדושים שהם בחינת

שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ, וְעַל־יְדֵי־זוֹהַר נִצְוִלִין מִקְרֵי רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, שְׁלֵא יִקְרַר אוֹתוֹ הַרוּחַ סְעָרָה כַּנֶּ"ל:
 יב. רְחִיצַת מַיִם חַמּוּן בְּעָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ הִיא בְּחִינַת תַּקּוּן הַבְּרִית וְכֵן קָרִיאת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגּוּם הִיא גַּם־כֵּן בְּחִינַת תַּקּוּן הַבְּרִית:
 יג. עַל־יְדֵי שְׁמִיעָלָה הַטּוֹב שַׁבַּתְרַגּוּם וּמִשְׁלִים אֶת הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁכִירַת וּכְבוֹד תַּאֲוֹת נִאֻמָּה. עַל־יְדֵי־זוֹהַר נִתְגַּדֵּל וְנִתְעוֹרָר הַכַּחַשׁ שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁהֵם כַּח ה' שֶׁבְּכָל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

טו. מִי שֶׁהוּא חָכֵם לְבַד יִכּוֹל לְהַבִּין בְּחֻכְמָתוֹ וְלִידַע הָאוֹתִיּוֹת שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבָר (כַּמְבָּאָר בַּפְּנִימִים). אֲכַל שְׁיִרְגִישׁ וְיִתְעַנֵּג רַק מִהַצְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת בְּבְחִינַת וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה כַּנֶּ"ל לְזִכּוֹת שִׁיחִיו כֹּל תַּעֲנוּגָיו רַק מִהָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּכָל דְּבָר זֶה אֵי אִפְשָׁר כִּי אִם בְּשׂוֹכְהָ לְשֵׁלֵמוֹת לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ. דְּהֵינּוּ בְּשׂוֹכְהָ לְשַׁבֵּר תַּאֲוֹת הַמִּשְׁגָּל לְגַמְרֵי וּלְהַשְׁלִים אֶת הַלְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ עַד שֶׁיָּבִיא הַתְּנוּצְצוֹת חָדָשׁ בְּלְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ, דְּהֵינּוּ בְּהָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּכָל דְּבָר. וְעַל־יְדֵי־זוֹהַר זִכְהָ לְבְּחִינַת: "וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיִּיטֵב לִבּוֹ" (רוֹת ג' ז),

יב. רְחִיצַת מַיִם חַמּוּן בְּעָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ הִיא בְּחִינַת תַּקּוּן הַבְּרִית וְכֵן קָרִיאת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגּוּם הִיא גַּם־כֵּן בְּחִינַת תַּקּוּן הַבְּרִית:
 יג. עַל־יְדֵי שְׁמִיעָלָה הַטּוֹב שַׁבַּתְרַגּוּם וּמִשְׁלִים אֶת הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁכִירַת וּכְבוֹד תַּאֲוֹת נִאֻמָּה. עַל־יְדֵי־זוֹהַר נִתְגַּדֵּל וְנִתְעוֹרָר הַכַּחַשׁ שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁהֵם כַּח ה' שֶׁבְּכָל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:
 יד. וּמִי שֶׁזֹּכֵה לְזוֹהַר כַּנֶּ"ל אֵזֵי זִכְהָ לְאַכִּילָה וְשִׁתְיָה וּשְׂאָר תַּעֲנוּגִים כְּמוֹ שְׁצָרִיד. כִּי צָרִיכִין שִׁתְהִיָּה עִקָּר אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וּשְׂאָר תַּעֲנוּגִים מִהַתְּנוּצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּכָל דְּבָר בְּבְחִינַת: "וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיִּיטֵב לִבּוֹ" (רוֹת ג' ז),

דְּהִינּוּ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְכָל
 הַתַּעֲנוּגִים מִצִּיּוֹן וְסִמּוֹן הָאוֹתִיּוֹת
 הַמִּצְיָנִים וּמִסְמָנִים בְּכָל דְּבָר:
 זו. וְמִי שְׂאוּחֻז בְּבַחֲינָה זֹאת מִזְּהָ
 מֵאִיר לְבוּ כִּי שֵׁם הַלֵּב הוּא
 עַל־יְדֵי שְׂמֻקְבֵּל וְנִזּוֹן מִשׁוּפְרֵי
 דְּשׁוּפְרָא (וְהַרְהִקְדוּשׁ ח"ג רכ"א):
 מ"ב (מִשְׁלָשִׁים וּשְׁנַיִם) אֱלֹהִים שֶׁל
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וְכו' פנ"ל. וְעַל־
 יְדֵי הַתְּנוּצְצוֹת הָאוֹר שְׂמֻקְבֵּל
 לְבוּ מ"ב (מִשְׁלָשִׁים וּשְׁנַיִם)
 אֱלֹהִים הַנִּזְוֵל עַל־יְדֵיזְהָ מִתְּנוּצְצֵי
 פָּנָיו בְּאוֹר הַזֶּה וְזוֹכֵה לְזַבֵּךְ אֶת
 הַפָּנִים כִּלְכֵּף עַד שִׁיּוּבֵל לְעוֹרֵר
 אַחֲרַיִם בְּתִשׁוּבָה עַל־יְדֵי שִׁיּוּבֵל
 בְּפָנִים שֶׁלֹּו לְבַד שִׁירָאָה כֹּל אֶחָד
 אֶת עֲצָמוֹ בְּפָנִים שֶׁלֹּו כְּמוֹ
 בְּמִרְאָה וְיִרְאָה אִיךָ הוּא מוֹשְׁקַע
 בְּחֻשָׁן. עַד שֶׁבִּלְא תוֹכְחָה וּבִלְא
 מוֹסֵר יַעֲוֹרֵר אֶת חֲבֵרוֹ בְּתִשׁוּבָה
 רַק מִמֶּה שִׁיבִיט בְּפָנִים הַמְּאִירוֹת
 שֶׁלֹּו לְבַד:
 יז. מִה שֶׁקָּשָׁה לְהַעֲוֹלֵם עַל מַה
 שֶׁצָּרִיךְ לְנַסֵּעַ לְהַצְדִּיק לְשִׁמְעַ

מִפְּיֹו הֲלֵא אֲפֹשֶׁר לְעִיֵּן בְּסִפְרִים
 דְּבָרֵי מוֹסֵר. אִךְ יֵשׁ חֲלוּק גְּדוֹל –
 כִּי מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ מִפִּי הַצְדִּיק בְּעֲצָמוֹ
 מִקְּבֵל דְּבַר לְשׁוֹן־הַקֶּדֶשׁ בְּשִׁלְמוֹת
 דְּהִינּוּ בְּיִרְאָה. (כִּי עָקֵר שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן
 הַקֶּדֶשׁ מִקְּבֵלֵיז מִפִּי הַצְדִּיק דִּיקָא, שֵׁשׁ
 הָאוֹצֵר שֶׁל יִרְאָת שְׁמַיִם, שְׁזָה עָקֵר
 הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל דְּבַר לְשׁוֹן־הַקֶּדֶשׁ, שֶׁעַל־יְדֵי־
 זֶה עָקֵר תִּקּוֹן הַכֹּל. (לְקוּטֵי עֲצוּת, יִרְאָה
 וְעִבְדוּת.) וְעַל־יְדֵיזְהָ זוֹכֵה לְכַפֵּל
 וּלְהַכְנִיעַ רַע הַכּוֹלֵל שֶׁהוּא תֵּאוֹת
 גְּאוּף עַד שִׁזְזוּכָה לְתִקּוֹן הַבְּרִית
 שֶׁהוּא תִּקּוֹן הַכֹּל וְהַכֹּל תִּלְוֵי בּוֹ
 תִּקּוֹן כֹּל הַתֵּאוֹת וְהַמְּדוּת. וְזֶהוּ
 דִּיקָא עַל־יְדֵי שְׂמֻקְבֵּל מִפְּיֹו
 הַקֶּדֶשׁ בְּעֲצָמוֹ דִּיקָא. אֲבָל מִי
 שֶׁשׁוֹמֵעַ מִפִּי אַחֵר שֶׁשׁוֹמֵעַ מִפְּנֵי
 מִכְּל־שֶׁבֶן כְּשֶׁשׁוֹמֵעַ מִפִּי שֶׁשִּׁמְעַ
 מִפִּי הַשׁוֹמֵעַ הוּא רְחוּק מִזְּהָ
 הַשְּׁלֵמוֹת כִּי יוֹרֵד בְּכָל פְּעַם מִדְּרָגָא
 לְדְרָגָא וּמִכְּל שֶׁבֶן בֵּינָם הַשׁוֹמֵעַ מִפִּי
 הַצְדִּיק לְמַעֲיֵן בְּסִפְרֵי הוּא חֲלוּק
 גְּדוֹל בִּיזְתֵר כִּי סִפְרֵי הוּא רַק לְזַכְרוֹן
 וְהַזְכָּרוֹן הוּא בְּכַח הַמְּדוּמָה. עַל־כֵּן
 הַסִּפְרֵי הוּא בַּחֲינָה אַחֲרֵת מִמֶּשׁ

ואין לו כָּלל מעלת השומע מפיו הקדוש בעצמו:

יח. כְּשֶׁרוֹצִים הצדיקים לשמע איזה דבור מהשם יתברך הם עושים תחלה את הדבור ובונים אותו על־ידי מעשיהם הטובים ואחר־כֵּן זוכים לשמע דבורים מהשם יתברך. וזהו בחינת: "עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשֹׁמֵעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ" (תהלים ק"ג ב) כי הם עושים תחלה את הדבור ואחר־כֵּן שומעים אותו הדבור מהשם יתברך כי בנה הדבור מדבר השם יתברך עמו. וכִּשְׁהַצְדִּיק שומע הדבור של תורה מפי השם יתברך יש להדבור שלמות כי שלמות הדבור תלויה ביראה ויראה תלוי באודנין וכו'. וזהו: "ה' שָׁמַעַתִּי שְׁמַעְדָּה יִרְאֵתִי" (תהלים ג') כִּשְׁהַשְּׁמִיעָה מפי הצדיק בעצמו ששומע מפי' כִּנֵּל וְזֶהוּ 'שְׁמַעְדָּה' ששומע מפי' אֲזִי יִרְאֵתִי. כי עקר היראה תלוי באודנין ואֲזִי יש שלמות ללשון־הקדש הזה כִּנֵּל:

יט. השם יתברך ברא כל הבריאה בשביל האדם הפעל בחירה. שהוא דיקא יתקן כל הדברים על־ידי ברור הטוב שפעץ הדעת. שעל־ידיה משלים ומתקן כל הדברים שפעולם. ועל־כֵּן צריכין לתקן תקון המילה בחינת תקון הברית בנה העולם דיקא שזהו בחינת שלמות לשון־הקדש על־ידי שִׁמְכָרְרִין הטוב שבתרגום. כי הלשון־הקדש כִּשְׁבֵּא מלמעלה עדין הוא חסר תקון ואין לו שלמות כי אם על־ידי שְׁאֲנַחְנוּ משלימין אותו על־ידי ברור התרגום שאז דיקא נשלם הלשון־הקדש:

כ. ולהעלות הטוב מן התרגום הוא על־ידי שמתקן כל החטאים שעשה בשוגג, שעל־ידיה זוכה לשלמות לשון־הקדש. כי השוגג בחינת עין הדעת טוב ורע וכו' מעשהו רע וכונתו טוב:

תשעה תקונין - ב

א. כל מפרשי התורה מקבלים מהנשמה אשר כל דבריה בגחלי אש בבחינת: "הלא בזה דברי כאש" (ירמיה כ"ג כט) והיא מסבלת ביסורין פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה בדרבה של תורה (אבות פ"ק ו) וכשהנשמה הזאת נופלת מבחינת בזה דברי כאש כנ"ל ודבריה נצטננין אזי נסתלקת. ואז נסתלקין באורי התורה הנמשכין עלידה והמפרשים הנ"ל אין יכולים להשיג שום באור התורה ואז באה מריבה על הצדיקים. ומזה היא עקר המחלקת שבועולם שחסר באור שהוא התרוץ על קשיות ומריבות:

ב. מי שרוצה להמשיך באורי התורה צריך מתחלה להמשיך לעצמו דבורים חמים בגחלי אש כנ"ל והדבור נמשך מלב העליון בחינת "צור לכבי" (תהלים ע"ג כו). וצריך לשפך שיחה בתפלה לפני

השם יתברך מתחלה ועלידי תפלתו נכמרו רחמי השם יתברך עליו ונפתח לב העליון. פי עקר הרחמים הוא בלב ונשפע משם דבורים חמים ועלידייזה הדבור ממשיך באורי התורה גם כן משם. ועל כן צריך כל אחד ממפרשי התורה להתפלל תחלה לפני השם יתברך כדי לעורר לב העליון להשפיע עליו דבורים בגחלי אש ואחר כך יתחיל לבאר:

ג. כשהצדיק האמת דורש ברבים, אזי קדם באור הוא מקשר את עצמו עם נשמותיהם ושופך שיחו ותפלתו לפני השם יתברך ואזי תפלתו תפלת רבים ונתקבלת בודאי, כמו שכתוב: "הן אל כביר לא ימאס" (איוב ל"ו ה). ועלידי התפלה נתוסף קדשה למעלה ומעוררת לב העליון ועלידייזה ממשיך באור התורה שאומר להם. נמצא שיש לכל אחד מהנמצאים שם

הקדוש ברוך הוא מתנת הנם ולא יתלה בזכות עצמו. אף על פי שעכשו נתעורר מטה עוז של עבודתו אין זה המטה בדי להתנאות חס ושלום אלא בדי להכניע הרע שבעדה, כי ברכים יש בהם טובים ורעים וצריך להכניע הרע שברעים כנ"ל. אבל לפני השם יתברך יעמד כדל וכרש וידבר תחנונים ולא יתלה בשום זכות:

ה. ובשכיל זה אין לאדם לדחק את עצמו על שום דבר אלא יבקש בתחנונים. אם יתן לו השם יתברך יתן ואם לאו – לאו, ולא יתעקש שהשם יתברך יעשה לו דוקא רצונו:

ו. ובזכות התורה שממשיכין זוכין לארץ ישראל. וכן על ידי שנמצאים אצל הצדיק בשעה שממשיך תורה ודורש ברכים אזי יש לו גם כן חלק בהתורה שממשיך הצדיק. ועל ידי זה זוכה גם כן לבוא לארץ ישראל

חלק בהתורה שמנלה להם אז. כי כל מה שיש אז יותר אנשים שם אז תפלת החכם שמקשר את עצמו עמהם יוצאת מהרבה נשמות ביותר. ומוספת קדשה למעלה ביותר ומעוררת ביותר לב העליון ונמשך משם התנלות ביותר הכל לפי רב האנשים, וזהו החלוק בין הלומד מתוך הספר ובין השומע מפי החכם בעצמו כי השומע הזה בודאי נתקשר נשמתו עם נשמת החכם בשעת תפלתו כנ"ל ויש לו חלק בבאור הזה כנ"ל. גם כל אלו האנשים העומדים בשעת הדרוש נכנע רשעתם עלידי הטוב שבהם הדורש. ולפי ההכנעה פן נכנעים האזיבים הינו הקלות השוכנים סביב לב העליון. ובה מוציאם מתחת רשות הסטרא אחרא ומכניסם תחת רשות הקדשה:

ד. וכשמתפלל קדם הדרוש צריך להתפלל בתחנונים, ויבקש מאת

ט. וכדי לילך לארץ ישראל צריך להכניע מתחלה הרשעים מוציאי דבת הארץ ולהענישם בחרבא וקטלא. וכח הוה צריכין לקבל מאדום הממנה על כל הענשים והרב כמו שכתוב: "ועל הרבף תהיה" (פראשית כ"ז מ). ועלידי אותיות התורה שחדש נבראים פחות רוחניות. והן הן מלאכים ממש שמקבלין הכח מאדום הנ"ל. וכחות אלו הן לפי התחדשות התורה והארתה שנתרבה לפי רבות הקדשה שנתוסף למעלה הנ"ל. ולפי רב התורה בן רבוי המלאכים וכן להפך, כשהקדשה מעטת המלאכים הנבראים מהדושי התורה הן מעוטי פח שאין פח בידם לקבל פח הנ"ל כי אם להכניע את הרשעים ולהביא מרד בלבכם:

י. ולפעמים גם להכניעם אין להם פח כי אם לעורר פח האמות

כמו שכתוב: "ויתן להם ארצות גוים" וגו' (תהלים ק"ה מד):

ז. אבל ארץ ישראל היא אחת משלשה דברים שבאים עלידי יסורים (ברכות ה) ואי אפשר לבוא לארץ ישראל כי אם עלידי יסורים. ועקר היסורים הם המונעים הרשעים מוציאי דבת הארץ. ועלידי המשכת התורה כנ"ל זוכה להכניע כל המניעות והיסורים. וכפי שלמות התורה שזוכה להמשיך בתקון גדול ביותר כמובן הוא זוכה להכניע המונעים והרשעים ולבוא לארץ ישראל:

ח. מי שרוצה להיות איש ישראלי באמת דהינו שילך מדרגא לדרגא אי אפשר כי אם עלידי קדשת ארץ ישראל. כי כל עליות שצריכין לעלות אל הקדשה הם רק עלידי ארץ ישראל וכן כל עליות התפלות הם רק בארץ ישראל:

עליהם. כמו עכשו בגלות שאין לנו פה לענש בעצמנו את הרשעים. ולפעמים מסבב השם יתברך מניעות ויסורין ומחלקת מהרשעים לעומדים על הפשרים אנשי אמת ואין פה בידם לעמוד בנגדם ביאם עלידי משפטי האמות, וגם עלפי דין תורה מברחים לזה. אז מצוה גדולה לילך למשפטיהם ולהשתדל בכל הכחות ובמזון להשפילם כדי שעלידי זה יעלה המשפט דקדשה מחקלפות והספרא אחרא בבחינת: "עליבן יצא משפט מעקל" (חבוק א' ד) שיוצא ונתישר מעקלו:

יא. ולפעמים גם זה הכח אין להם כי אם להשתיק את הרשעים מוציאי דפת הארץ שלא לדבר סרה בפנינו ובאזני התמוז עם. ולפעמים גם זה הכח אין להם הכל לפי מעוט הקדשה:

יב. על פגם הברית חרב בא בבחינת: "חרב נוקמת נקם ברית" (ויקרא כ"זכה):

יג. צעקה בקול היא תקון הברית וזוכה להתגלות הדעת פי מתחלה בשהיה הברית פגום היה הדעת פגום:

יד. ובשביל זה אומרים את ההגדה של פסח בקול רם. פי הגאולה היתה עלידי קול בבחינת: "וישמע את קולנו" (פסדר כ). ובשביל זה נקראת בשם הגדה להורות על שהיא תקון הברית בבחינת ויגד לכם את בריתו (דברים ד' יג). ועקר המצוה ביזן להורות על תקון הדעת בבחינת חמרא וריחני פקחין (סנהדרין ע). פי גלות מצרים היתה על פגם הברית כמובא שהוא פגם הדעת וגם יזן של ארבע בוסות הוא תקון הדעת שהוא תקון הברית:

טו. הקדושי ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה (יבמות קנ"א) וכשפוגמים כחוט השערה אזי אין פה בידם להמשיך תורה הנ"ל:

נמצא בשזוכה לשפע אלקי
שהשכל נשפע לו במהירות
שאין צריך להשתמש בשום
הקדמה על־ידיה המהירות
שלחבת הלב עולה תמיד
מאליה:

(אמר המעתיק: צרפתי לפה מהמאמר לב
טהור סימן קנ"ו כי בן סדרם מורנו רבי
נתן זכר צדיק וקדוש לכרכה ב"קצור
לקוטי מוה"ר"ן הישן" ולא רציתי לשנות)

ב. ועל־ידי התלהבות הנ"ל זוכה
לגרש רוח הטמאה רוח שמות
ומטהר לבו. פי נגד שנתלהב
ונבער לעברה או לתאוה רעה
חס ושלום שמוזה נטמא לבו נגד
זה צריך שיתלהב ויבער לבו
להשם יתברך. פי טבע האש
שמוגרש האויר כמו שנתברר
בחוש מכמה דברים על־פני צריך
חמימות שפלב, וכמו שכתוב:
"כל דבר אשר יבוא באש
תעבירו באש" (במדבר ל"א כג).
ועל־ידיה שמתפלל ולומד
בהתלהבות על־ידיה וטהר לבו
מרוח שמות ויזכה ללב טהור.

טו. בשבא לבחינת ארץ־ישראל
אזי נקרא גבור תקיף, כי קדם
שבא לבחינת ארץ־ישראל אזי
"אל יתהלל הגר במפתח"
(מלכים ב' יא) אבל אחר־כך
פשנצח אזי נקרא איש מלחמה,
(ועל־פני גם בזמן הזה עקר נצחון
המלחמה הוא לבוא לארץ־
ישראל בפשיטות. כמו שישׂראל
נוסעים לשם עכשו לתוך הכתים
והדירות הנמצאים שם וצריכים
להיות מרצים לבוא לשם אפלו
בדחקות ואפלו רגלי כמו שכתוב:
"לד־לך" בבחינת הליכה ברגלים
דיקא):

עתיקא טמיר ופתים - כא

א. התלהבות הלב נולד מחמת
תנועת השכל וכפי מהירות
תנועת השכל בן מוליד חם
פלב, פי טבע התנועה שמוליד
חם. דהינו על־ידי שהאדם
מתנועע שכלו לחשב בתורה
ועבודה על־ידיה נתחמם
ונתלהב לבו להשם יתברך.

- ד. ועלידייזה שנתלהב הלב זוכה
 לטהרת הלב ויקים בו מה
 שכתוב: "לב טהור ברא לי
 אלקים ורוח נכון חדש בקרבי"
 (תהלים נ"א יב). כי מה שמודברים
 בינו לבין קונו הוא בהינת
 רוחי הקדש כל אחד לפי בהינתו.
 כי עלידי שנגנם לזה ומכריח
 עצמו ומכין עצמו לדבר לפני
 השם יתברך שולח לו השם
 יתברך דבורים בפיו שהם
 בהינת רוחי הקדש ודוד המלך
 עליו השלום יסד מזה ספר
 תהלים. וצריך לראות לחדש
 עצמו תמיד לבקש בכל פעם
 בתחנונים ודברי רצונים חדשים
 שזכה לזה עלידי לב טהור
 כ"ל (ועז במדרש וקוט תהלים פ"ז):
- ה. ולהגיע להשכל שהוא בהינת
 שפע אלקי הנ"ל שהוא בהינת
 רוחי הקדש צריך שיקדש את פיו
 וחסמו ועיניו ואזניו. הינו שישמר
 עצמו מלהוציא שקר מפיו ויהיה
 לו יראת שמים שהוא קדשת
 ועלידייזה יזכה לדבר בינו לבין
 קונו בדבורים חדשים בכל פעם
 שהם בהינת רוחי הקדש ממש:
- ג. עלידי התנועה מוליד חמימות
 דהינו עלידי שמתנועע ממחשבה
 למחשבה בגדלת הבורא יתברך
 והתורה הקדושה כ"ל. וכן עקר
 חמימות יסוד האש הוא מה
 שמקבל מתנועת הפוכים כי
 יסוד האש הוא סמוך לגלגלים
 וכן כל גלגל מקבל מגלגל
 שלמעלה ממנו. ועלכן עלידי
 שמצדיק הרבים הינו שמקרב
 בני אדם לעבודת השם יתברך
 או עלידי שדן כל אדם לכף
 זכות שגם זה נקרא מצדיק
 הרבים עלידייזה מוליד גם כן
 חמימות והתלהבות להשם יתברך
 כמו שכתוב: "ומצדיקי הרבים
 בפוכים" (דניאל י"ב ג). והוא מקבל
 החמימות ממה שלמעלה ממנו
 וכן יכול להוריד חמימות לאחר
 גם כן כמו הפוכים שמקבלים
 מלמעלה ומורידים למטה:

בלא שום הקדמה אלא עלידי שפע אלקי. שכל עבודת האדם בעולם הזה היא בשביל זה פדי להשיג המקיפים שהם עקר שעשועי עולם הבא. ועלידי מצות ספה זוכין לטהרת הלב ועלידי זה זוכין לפרש שיהתו היטב לפני השם יתברך פראוי כנ"ל שהיא בבחינת רוח הקדש:

ז. המקיפין הנ"ל הם שכל גדול עד למאד עד שאין המוח יכול לסבול ואין נכנס במוח פי אם מקיף אותו מבחוץ. כמו שאנו רואין פמה חכמות עמקות שאין יכלת במוח האנושי להבין על בריו כמו פמה מבוכות שאנו נבוכין בהם. כמו הידיעה והבחירה שאין מוח האנושי יכול להבין את הידיעה הזאת. והשכל הזה הוא בחינת מקיף שאין נכנס בפנימיות המוח והשכל הפנימי מקבל חיותו מהמקיף הזה:

ח. ודע שזה עקר פח הבחירה מה שאין יודעים השכל של הידיעה

החטם, ויהיה לו אמונת חכמים להאמין בהם ולשמע דבריהם שעלידי זה מקדש את האזנים ויעצם עיניו מראות ברע. ועלידי זה יזכה לשכל הנ"ל ודעת שלם שבו תלוי הכל:

ו. והנזפרים לעיל הם שבועה נקבים שפראש ותלויים במוח ומעוררים את המוח שיהיה בבחינת קדם בבחינת פנים עלידי קדשת שבועת הנרות והמנורה בבחינת המוח. ופני המנורה הינו שפע אלקי הנ"ל שהיא בחינת ספה בבחינת שפכה ברוח הקדש והיא באה עלידי שבועה עננים של כבוד שבמדבר (עז) "שלהדערו" סימן תרכ"ה שהפכה זכר להם). על-כן עלידי מצות ספה זוכין לשפע אלקי בבחינת רוח הקדש רוח חכמה הנקרא קדש (והרחקדוש ח"ג ס"א). הינו שזוכין להשיג שכל גדול שהוא בבחינת מקיפין של המוח בבחינת השכל שבא לאדם

בשמוע הצדיק להשגה שלא ידע מזה מקדם והיא אצלו דבר חדש אזי נתלהב ונבער מאור השגת הדעת הזאת. פי התלהבות דקדושה הוא על ידי השגת הדעת הנ"ל ויהיה הצדיק הזה נכוה מפניו. ואצל הצדיק הנבנה מפניו אין זה נחשב להשגה כלל ואינו נכוה ונתחמם כלל מפנה, רק הוא צריך לחפות ולכפות עצמו בהשגה אחרת הנבנה יותר כדי לחמם את עצמו. פי החפה שהוא בחינת אורות מקיפין הוא בחינת הפוי וכפוי ממש שמחמם את האדם, פי עקר החמימות והתלהבות היא מהשגת המקיפין הנ"ל. וזה בחינת שבועת ימי המשטה שאחר החפה הינו בחינת שבועת הנרות הנ"ל. וזה בחינת שבועת ימי אכלות רחמנא לצלן שעל ידי זה מעלין נשמת המת שנתלק לאור הפנים הנ"ל על ידי שבועת ימים

והבחירה ואזי יש פח בידו לבחור בחיים או הפוכו. אבל פשיכנס המקיף הזה לפנים ואז יתגדל השכל האנושי ויתגלה לאנושי הידיעה והבחירה אז יתבטל הבחירה. וכן יהיה לעתיד שעל ידי גדולו של השכל יצא מגדר האנושי ויעלה לגדר מלאך ואז יתבטל הבחירה. ומזה תבין שלא יבחר רעיוניו ענין המבוכה של הידיעה והבחירה וכיצא בזה, כי עכשו אי אפשר בשום אופן להבין השכל הזה של הידיעה והבחירה כי הוא בחינת מקיף שאי אפשר לבנם במה בעולם הזה שהוא עולם הבחירה:

ט. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה לעתיד לבוא כל צדיק וצדיק נכוה מחפתו של חברו (פכא-פתרא ע"ה) כי המקיפין הנ"ל הם בחינת חפה בחינת קדוש בחינת קדושים והשכל שהוא מקיף לזה הוא פנימי לזה. פי

ועלידי שהוא נאמן רוח מכפה
דבר (משלי י"א יג) שכשמוגליון לו
סוד הוא נזהר לשמרו לבלי
לגלותו לאחר עלידייה מקדש
האזנים ועלידי כל זה ממשיך
שפע הדעת הנזכר למעלה:

יג. בשאדם לומד תורה ואין מבין
בה שום חדוש זה מחמת
שנתעלמין המחיון בבחינת עבור
בחינת יעקב, בבחינת: "כפסון
עקב את אחיו" (וישע י"ב ד). ואז
צריך לצעק בבחינת היולדת
הצועקת שבעים קליו להוציא
הילד ואז יפה צעקה לאדם בין
בתפלה בין בתורה. והשבעים
קליו הם בבחינת שבעה קולות
שאמה דוד על המים שכל אחד
פלול מעשר. ואז הוא פאלו
השכינה צועקת ואז מולדין המחיון
וזה בחינת הקול מעורר הפגנה
הינו המחיון. וזה בחינת: "קול
קול יעקב" (בראשית כ"ז כב),
שכשהוא בבחינת יעקב צריך לו
הקליו כדי להוציא המחיון

אלו, ועליבן תיב האבל רחמנא
לצלן קריעה, פי קרע גימטריא
ש"ע (שלוש מאות ושבעים) נהורין
של אור הפנים שהם הגימטריא
של שתי פעמים אלף למד פי אל
הוא אור הפנים:

י. וזה טעם רק של החליצה
שנאמר: "וירקה בפניו" (דברים
כ"ה ט) ובזה הרק הוא נכלם
ועקר הבושה היא בפנים. וזה
על שלא רצה ליבמה להמשיך
נשמת אחיו המת בעולם שיוכל
לתקן עוד אור הפנים. פי זהו
הפגם של המת בלא בנים
רחמנא לצלן, שלא הניח ברכה
אחריו שימשיכו שכל הפנים
בעולם עלידי מעשיהם הטובים:
יא. הפגם בכבוד הצדיק האמיתי
עלידייה נסגר אור השכל
והדעת הנ"ל ואינו יכול לחדש
ולהשיג בתורה. גם חשוב כמות:
יב. עלידי שהאדם הוא ענו שפל
וסכלן ולא יחרה אפו על בזיונו
עלידייה מקדש החטם בשלמות.

מתעלומתן בבחינת לדה בבחינת גלות:
 יד. ומי שתורתו בלי הבנה בה שום חדוש, אין לדרש אותה כמו שהיא לרבים אף על פי שתקדוש ברוך הוא מתענג בה. פי תורתו בבחינת יעקב בבחינת עבור כנ"ל היא בבחינת "יעקב בחר לו יה" (תהלים קל"ה ד), כשהוא בבחינת יעקב בלא מחין זאת הלמוד בחר לו הקדוש ברוך הוא. אבל ישראל לסגלתו. ישראל אותיות לי ראש. הינו התגלות המחין המשכת אור הפנים הנ"ל בתוך הפנימי כנ"ל לסגלתו זאת התורה ידרש אותה לעם סגלה:
 מז. השם יתברך לקח אותנו לעם קדוש גוי מקרב גוי (דברים ד' לד) שקטרג מדת הדין הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה בשעת קריעת ים סוף (שמות רבה פרשה כ"א). נמצא שזה הדבר כמו סגלה שעושיין לרפואה

שהיא למעלה מהטבע למעלה משכל האנושי. וזה בבחינת מקיפין הנ"ל שאין אנחנו מבינים השכל הזה שהדבר הזה מסגל לרפואה. ומי שזוכה למקיפים אלו להולידם ולהכניסם בפנים נמצא שמכין את הסגלה בודאי הישר מתיב שיגלה ויכנים זאת ההבנה של הסגלה לעם סגלה ולהיטיב מטובו לאחרים. וכל אחד לפי בחינתו יש לו פנימי ומקיף ומה שחננו השם יתברך שיכנים הפקיף לפנים ולהבין ולחדש איזה דבר ייטיב מטובו לאחרים:
 מז. כל הצרות והיסורים והגלות וכל החסרונות שיש לאדם הן בפרנסה או בנים או בריאות הגוף וכיוצא בזה הכל הוא רק לפי ערך הסרון הדעת. וכשנשלם הדעת אזי נשלם כל החסרונות, בבחינת אם דעת קנית מה חסרת ואם דעת חסרת מה קנית' (גדרים מ"א). ואף

מתעלומתן בבחינת לדה בבחינת גלות:
 יד. ומי שתורתו בלי הבנה בה שום חדוש, אין לדרש אותה כמו שהיא לרבים אף על פי שתקדוש ברוך הוא מתענג בה. פי תורתו בבחינת יעקב בבחינת עבור כנ"ל היא בבחינת "יעקב בחר לו יה" (תהלים קל"ה ד), כשהוא בבחינת יעקב בלא מחין זאת הלמוד בחר לו הקדוש ברוך הוא. אבל ישראל לסגלתו. ישראל אותיות לי ראש. הינו התגלות המחין המשכת אור הפנים הנ"ל בתוך הפנימי כנ"ל לסגלתו זאת התורה ידרש אותה לעם סגלה:
 מז. השם יתברך לקח אותנו לעם קדוש גוי מקרב גוי (דברים ד' לד) שקטרג מדת הדין הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה בשעת קריעת ים סוף (שמות רבה פרשה כ"א). נמצא שזה הדבר כמו סגלה שעושיין לרפואה

ולעתיד לבוא שתפלא הארץ
 דעה יבינו אפלו אמות העולם
 בעצמם כל זה אף-על-פי שעכשו
 אי אפשר להבין כל זה כי אין
 להכחיש החוש. ולכאורה היא
 ידיעה גדולה להבין שגדלתם
 היה לנו גדלה ולהם השפלות.
 אף-על-פי-כן הידיעה הזאת
 תהיה לנו ללעג ולשהוק לפי
 ערוך ידיעתנו שתגדל מאד:

יט. וגם בין ישראל בעצמן יהיה
 הפרש גדול בין כל צדיק וצדיק
 ומכל-שכן בין צדיק לרשע. כי
 כל אחד ישיג לפי עבודתו
 ויגיעתו וטרחתו ומרירות אשר
 סבל בזה העולם בשביל השם
 יתברך. (ואפלו צדיקים גדולים,
 כשיבואו בעולם הבא על השגות
 שהשיג הצדיק הגדול מהם בעולם
 הזה, יהיה אצלם דברים נוראים.
 ויבוי ויתלחבו מהם. ואצל זה הצדיק
 הגדול מהם יהיה זה דבר פשוט. כי
 גם בעולם הזה השיג השגות אלו.
 ומה ששיג הוא בעולם הבא יגדל
 מאד מאד. וכן בין אדם לחברו.

שיש חסרים לגמרי מהדעת ויש
 להם כל טוב באמת כל מה שיש
 להם אינו בלום. וכן להפך השלם
 בדעת שיש לו חסרון באמת
 החסרון אינו בלום כי עקר
 החסרון והשלמות תלוי בדעת:
 יו. ולעתיד מחמת הדעת יהיה
 עקר החיים הנצחיים שעלידי
 שתפלא הארץ דעה את ה'
 (ישעיה י"א ט) וכללו באחדותו
 יתברך עלידי הדעת ואז יחיו
 חיים נצחיים כמוהו. כי עלידי
 הידיעה נכללים בו יתברך שזה
 עקר שעשועי עולם הבא כמאמר
 החכם 'אלו ידעתיו הייתי'.
 ומחמת הדעת לא יחסר כל טוב
 ויהיה כלו טוב כמאמר חכמינו
 זכרונם לברכה (פסחים ג):

יח. ואפלו העפויים ידעו את השם
 אך לא כמונו. וידעו ויבינו הכל
 כי כל השלמות והמוזכות שיש
 לעפויים עכשו באמת אינו בלום
 כנ"ל ואדרבא כל גדלתם
 ומוזכותם הכל היא למוזכותנו.

לברח מאד ממשכה רעה פדי
שלא יקנה מקומו שם חס ושלום.
וצריך לכף ולהכריח את עצמו
למחשבות טובות פדי שיזכה
לידע ולהשיג בידיעת השם
יתברך ונמצא שהוא שם ממש
ונכלל בו יתברך. וכל מה שיודע
יותר הוא נכלל יותר בשרשו
דהינו בו יתברך. וזוכה לחיים
נצחיים וזוכה לשלמות הדעת
ונצול מכל החסרונות כנ"ל:

כב. ומחסרון הדעת נמשכים חס
ושלום כל הדינים וכן פעם
ואכזריות בא על ידיה, כמו
שכתוב: "פעם בחיק פסילים
יגוח" (קהלת ז ט). ועל כן החולה
הוא פעם מחמת שדינים שורים
עליו ודינים הם מחין דקטנות
ועל כן הוא בכעס. אבל על ידי
הגדלת הדעת נמתקין ונתבטלין
כל הדינים ונתבטל הפעם
והאכזריות וזוכין לרחמנות גדול
עד שיתבטל הפעם אפלו
מהחיות המזיקות, כמו שיהיה

והבן היטב, ושם לבד היטב לדברים
אלה, שתראה להכין לעצמך חיים
לנצח ואם חכמת חכמת לך וכו' (לקוטי
עצות, דעת, יב). ואף על פי שיודעו
הכל ואפלו אמות העולם לא
יהיו בלם שוים ויהיה הפרש
גדול בינם לבינינו כנ"ל וכן בין
ישראל כנ"ל. פי מה שיהיה
מקוה לזה יהיה פנימי לזה וכנ"ל
כל צדיק נכוה וכו' (עין אות ט),
שיהיה נכוה מהמקוה של חברו.
ושם לבד היטב לדברים האלה
שתראה להכין לעצמך חיים
לנצח ואם חכמת חכמת לך
(משלי ט' יב):

כ. הידיעה יש בה מקוה ומקוה
למקוה. והידיעה היא עקר
הנחמה של כל הצרות. ועקר
התקוה ועקר חיי העולם הבא
ותענוגיו היא רק השגת הדעת
דקדשה שהוא לדעת את השם
יתברך באמת כנ"ל:

כא. עקר האדם הוא השכל
והדעת, ועל כן במקום שחושב
השכל שם כל האדם על כן צריך

שזוכה להבין מה שלא ידע
מתחלה. ועלידייזה עושה
לבושין חדשים לנשמתו ונצול
מכל הצרות ואורב ומסמין
כנ"ל, וזהו ליבושה ויתשחק ליום
אחרון (משלי ל"א כה) ראשייתבות
אלול פי המקיף הוא בחינת
מלבוש גימטריא "חשמל" שהוא
לבוש הזק ונאה שכל
המשחיתים בורחים ממנו:

כה. מי שזוכה לדעת אמתית
דעת אותו יתברך אין חלוק
אצלו כלל בין חיים למיתה פי
הוא דבוק ונכלל בו יתברך
בחיו ובמותו, רק שעכשו בחיו
דירתו בקאן בין החיים בעולם
הזה ואחר כך דירתו שם בין
השוכני עפר. פי מאחר שנכלל
בהשם יתברך באמת עליכן הוא
חי חיים נצחיים כמו השם
יתברך בכיכול ונכלל באחד
והוא אחד עם השם יתברך
שהוא חי לנצח ברנף הוא:

לעתיד לבוא עלידי התנלות
הדעת כנ"ל כמו שכתוב: "וגר
זאב עם פכש" (ישעיה י"א ו). ואז
יברכו על הכל הטוב והמיטיב
(פסחים ג), פי ידעו שאין שום רע
בעולם כלל רק בלו טוב וכלו
אחד. פי כל מה שעובר עלינו
עכשו על כל אחד ואחד הכל
למוכה. וגם עקר הגאלה תהיה
עלידי הדעת כמו שהיתה גאלת
מצרים עלידי משה שהוא היה
בחינת הדעת:

כג. בשאדם חושב מחשבות
טובות בתורה ועבודה ועלידי
זה זוכה לידע ולהבין בכל פעם
יותר. עלידייזה נצול מכל אורב
ומסמין ובורחים ממנו כל
המשחיתים ואינו ירא מהם כלל
ואז נצול מכל הצרות:

כד. חדש אלול הוא הזמן המסגל
יותר לזכות לדעת הנ"ל, דהינו
שזוכה להשיג המקיפין של
השכל ולעשות מהמקיף פנימי
עד שיהיה לו מקיפין אחרים

להחזירם למוטב להמתיק הדין. ואפלו בשעת מוסר נזהרין גם כן להתמים ולהסתיר שלא יינקו ממנו החיצונים חס ושלום. ועל שם זה הן בהינת חותם, חותם הרגלין חותם הפנימי. ואלו הלמודי השם מוכיחי הדור מרבים שלום בעולם כמו שכתוב: "וְכָל בְּנוֹת ה' לַמּוֹדֵי הוּא" וְגו' (ישעיה נ"ד יג) כי הולכים לפשר ולעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים יתברך:

ב. ואי אפשר לקבל תוכחה ומוסר ממוכיחי האמת הנ"ל כי אם עלידי אמונה כי האמונה היא בהינת ידים לקבל המוסר על ידם. וזה הוא חותם למעלה מחותם הנ"ל דהינו חותם הידין חותם החיצון. וצריך שמירה יתרה שלא יתקלקל חותם הזה הינו האמונה, שעלידי זה חס ושלום יוכלו לקלקל חותם הפנימי הנ"ל ואז נתקלקל שלום העולם חס ושלום, ועלידי קלקול

חותם בתוך חותם – כב

א. יש צדיקים כאלו שהם בהינת למודי השם הינו שלומדין כפיכול את ה' שנותנין לו עצות והם הולכין בשליחותו לישראל להוכיחם ולהחזירם להשם יתברך. ועל-שם זה נקראים רגלין על-שם העצה כמו שפרש רש"י (שמות י"א ח) העם אשר ברגליך – ההולכים אחר עצתך ועל-שם ההליכה הנ"ל וכשהשם יתברך גוזר גזר-דין בעולם והדין צריך להיות דין תורה ומחמת שהם כפיכול למודי השם על-כן השם יתברך מתיעץ עמהם ומגלה להם הדין תורה שנגזר על הדור. והם מכפיין זה הדין-תורה וחותרין אותו בבהינת "מעין חתום" (שיר השירים ד' יב) בכדי שלא יינקו ממנו החיצונים שלא יהיה נעשה ממנו חס ושלום דין אכזרי. והם בשנגלה להם הדין תורה הולכין ומוכיחים הדור כפי

משבעה רועים שבכל דור ודור
 (ענין בכא מציעא פ"ק ו' ב"ב ח"א וכו'):
 ד. ואי אפשר לבוא לאלו הרועים
 ולהתקרב אל הקדשה כי אם על-
 ידי עזות דיקא כמאמר חכמינו
 זכרונם לברכה 'הוי עז כנמר'
 (אבות פ"ק ה.) וכמו שכתוב:
 "נהלת בעוד אל נוח קדשד"
 (שמות מ"ו יג.) כי יש רועים של
 הסמרא אחרא והם גם כן
 מפרסמי הדור וכפין אנשים
 לתחות שעבודיהו ועקר בהם
 הוא עלידי עזות כי 'עזות
 מלכותא בלא תגא' (פנהדרין ק"ה).
 והם בכלבים בעזותם והן 'פני
 הדור בפני הכלב' (סוטה מ"ט):
 בבחינת: "והכלבים עזי נפש
 הפה רעים" (ישעיה נ"ו יא). ועל כן
 אי אפשר להנצל מהם מתחת
 ממשלתם רק בשיהיה לו עזות
 גדול מאד לעמוד כנגד עזותם
 הרע ויהיה מצחו חזק לעמת
 מצחם. וכן אי אפשר להנצל מכל
 המונעים והחולקים והמתנגדים

האמונה הם ושלום הוא בא
 לכפירות ולאמונות כזביות ולכמה
 מיני ליצנות ואינו שומע כלל
 המוסר הנ"ל. ועלידי קלקול
 התוכחה והמוסר הזה באים
 גרושין וטלטולים ונעשיות
 מחלקת בעולם להפך משלום
 הנ"ל נמצא שהאמונה היא
 העקר. עקר חותם העליון של
 הקדשה. והיא פלליות הקדשה.
 ואז ישמע ויקבל מוסר הנ"ל
 וישוב אל ה' וירחמהו נמצא
 שנשמרת כל הקדשה עלידי
 אמונה:

ג. ואי אפשר לזכות לאמונה
 שלמה כי אם עלידי שבאים
 לצדיקי הדור האמתיים. כי כל
 עקר אמונת ישראל ממושיכים
 הם להדור שהם פלליות כל
 מנהיגי הדור והאמונה והקדשה.
 והעקר הצדיק בחינת משה
 שנקרא על שם זה רעיא
 מהימנא כי רועה האמונה
 לתקנה ולהשלימה והוא אחד

צריך עזות דקדושה לעמוד נגד עזות הגוף. ועזות דקדושה היא בחינת קולות דקדושה. כי כל הקולות הן קול צעקה הן קול אנחה הן קול שופר הן קול זמרה הן קול צדיקי אמת ושאר כל הקולות דקדושה בלם הם בחינת עזות דקדושה. ואפלו קול קשקוש הממבעות של צדקה זה הקול הוא גם כן בחינת עזות דקדושה ועל ידיהם משפירין עזות הגוף:

ו. ועקר עצמיות האדם מה שנקרא אצל האדם אני היא הנשמה שהיא עצם תקין לעד. אבל היא רחוקה מבשרו וגופו מחמת עזותו בתאוותיו כנ"ל. וכשמשבר עזות הגוף כנ"ל על ידי זה תוכל הנשמה לקרב עצמה אל הגוף כי לא תהיה נלכדת בתענוגיו. ועל כן תוכל הנשמה לחזר על ידי תענוגי הגוף למעלתה לתענוגים שלה. והיא מוכה להנשמה שלפעמים

ולהתקרב אל האמת כי אם עלידי עזות דקדושה. (ענין "שלהד ערוך" סימן א):

ה. וכן צריך האדם שיהיה לו עזות דקדושה כנגד עצמו דהינו נגד עזות הגוף שהוא עו והזק בל"ב בתאוות ואין לו בושה מהשם יתברך. ועלידי עזות הגוף על ידי זה אין הנשמה יכולה לסמוך עצמה להתקרב להגוף להודיע לו מהשגות שהיא משגת. כי בודאי הנשמה של כל אדם היא רואה ומשגת תמיד דברים עליונים מאד אבל הגוף אינו יודע מהם כלל מחמת שהיא רחוקה ממנו מחמת עזותו שהוא עו והזק בתאוות. וצריך כל אדם לרחם מאד על בשר הגוף לראות לזככו לשבר עזותו הרע של התאוות, כדי שעלידי זה תוכל הנשמה לקרב עצמה להגוף ולהראות לו מכל הארה ומכל השגה שהיא משגת שהגוף ידע גם כן ממנה. על כן

האמת הוא בְּחִינַת עֵצֶם בְּחִינַת
נִשְׁמָה לְהַעִים שֶׁהֵם לְמַטָּה מִמֶּנּוּ.
וּכְשֶׁהֵם בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר אֲצִלוּ אֶז
שׁוּמְעִים הַקּוֹל אֲנַחָה הֵינּוּ קוֹלוֹ
שֶׁל הַחֶכֶם וְשׁוֹכֵרֵת גּוֹפֵם וְעַל־יְדֵי
זֶה יוֹכֵל לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם בְּבְחִינַת
מִקּוֹל אֲנַחְתִּי וְגו' כַּנ"ל. אֲדָ
לְפַעֲמִים גּוֹבֵר חֵם וְשִׁלּוּם הַעֲזוֹת
דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא בְּפִרְט וּבְכֻלָּל. וְעַל־
כֵּן הַחֶכֶם הָאֵמֶת רְחוּק מֵהֵם
וְאֵינוֹ יוֹכֵל לְהֵאִיר בָּהֶם וּלְהוֹדִיעַ
לָהֶם מַה־הַשְּׂגוֹת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁלוֹ
כִּי עַל־יְדֵי־זֶה אֵין דְּבוּקִים הָעַם
לְהַחֲכֵם כְּמוֹ בְּחִינַת בֶּשֶׂר
לְהַעֲצֵם. וְכֵן הַגּוֹף רְחוּק כְּלִיכָד
מֵהַנִּשְׁמָה עַד שֶׁאֵינוֹ בְּבְחִינַת
בֶּשֶׂר לְהַעֲצֵם וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ הַקּוֹל
כְּלָל אֲפִלוּ בְּשִׂמְתֵּי־אֲנָחָה וְצוּעַק
לְהַשִּׁים יִתְבָּרָךְ. כִּי מַגְדֵּל רְחוּקוֹ
אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ רַק קוֹל הַהִבְרָה וְאֵינוֹ
זוֹכֵה לְשַׁבֵּר עֲזוֹת גּוֹפוֹ עַל־יְדֵי־זֶה.
וְכֵן אֵין נִשְׁבֵּר עֲזוֹת הָעַם עַל־יְדֵי
קוֹל אֲנַחָה וְתוֹכַחָה שֶׁל הַחֶכֶם
הָאֵמֶת כִּי אֵין שׁוֹמְעִין כִּי אִם

נוֹפְלֵת מִמְדַּרְגְּתָהּ וּכְשֶׁהַגּוֹף צָח
וְאוֹר תּוֹכֵל הַנִּשְׁמָה לְהִתְרוֹמֵם
וּלְחֹזֵר לְמַדְרַגְתָּהּ עַל־יְדֵי תַעֲנוּגֵי
הַגּוֹף. כִּי מֵאַחֵר שֶׁהַגּוֹף גַּם־כֵּן
טוֹב וְכֶשֶׁר אֵינוֹ נִלְכָּד בְּהַתַּעֲנוּגִים
וְעַל־כֵּן תּוֹכֵל הַנִּשְׁמָה לְחֹזֵר עַל
יְדֵיהֶם לְמַעְלָתָהּ. וְכֵן גַּם־כֵּן
עַל־יְדֵי הַרְשִׁימוֹת שֵׁישׁ בְּהַגּוֹף
עַל־יְדֵי הָאֲרוֹת שֶׁהֵאִירָה בּוֹ
הַנִּשְׁמָה מִקֵּדָם תּוֹכֵל עֵתָה לְזוֹכֵר
וְלַעֲלוֹת וּלְחֹזֵר לְמַדְרַגְתָּהּ. וְזֶה
בְּחִינַת "מִבְּשָׂרֵי אֲנַחָה אֱלוֹהִים"
(אֵיזֵב י"ט כו), 'מִבְּשָׂרֵי' דִּיקָא הֵינּוּ
שִׂירָאָה הָאָדָם מִגּוֹפּוֹ וּמִבְּשָׂרוֹ
הַשְּׂגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁהַנִּשְׁמָה
מִשְׁגָּת תְּמִיד כַּנ"ל. וְעַל־יְדֵי קוֹל
אֲנַחָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲזוֹת
דְּקַדְשָׁה כַּנ"ל עַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁבֵּרֵת
עֲזוֹת גּוֹפוֹ וְאֵזִי מִתְקַרְבֵּת
וּמִתְדַבְּקַת הָעֵצֶם לְהַבְּשֵׁר הֵינּוּ
הַנִּשְׁמָה לְהַגּוֹף. וְזֶהוּ: "מִקּוֹל
אֲנַחְתִּי דְבַקָּה עֲצָמֵי לְבָשָׂרִי"
ז. וְכֵן בְּכֻלְלוֹת בְּנֵי אָדָם יֵשׁ
בְּחִינַת עֵצֶם וּבֶשֶׂר. כִּי הַחֶכֶם

ח. וְלִבּוֹא לְעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה הַנִּזְלָה הִיא
 עַל־יְדֵי שְׂמֵחָה כִּי עֵקֶר עִזּוֹתוֹ
 וְהַתְּחַזְּקוֹתוֹ שֶׁל הָאָדָם לְהִתְקַרֵּב
 לְעִבּוֹדַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ הִיא
 עַל־יְדֵי שְׂמֵחָה וְחֻדוּת. בְּבַחֲנֵינָת "כִּי
 חֲדוֹת ה' הִיא מְעֻזָּכֶם" (נְהַמִּיָּה ח' ו');
 ט. וְלִזְכוּת לְשְׂמֵחָה הִיא עַל־יְדֵי
 תוֹרָה וְתַפְלָה שֶׁהֵם בְּחֵינַת
 נְעִישָׁה בְּחֵינַת נִגְלוֹת וְנִשְׁמַע
 בְּחֵינַת נִסְתָּרוֹת בְּחֵינַת:
 "וְשְׂמֵחָת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" (יִשְׁעִיָּה
 נ"א יא). שֶׁהֵם שְׁתֵּי עֲטָרוֹת
 שֶׁנִּתְּנוּ בְּרֵאשִׁי כֹּל אֶחָד וְאֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲהָ שֶׁאָמְרוּ נְעִישָׁה
 וְנִשְׁמַע כְּמֵאִמֵּר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוֹם
 לְבָרְכָה (שְׁפַת פָּחַח).
 י. וְכֹל אָדָם יֵשׁ לוֹ בְּחֵינַת נִגְלָה
 וְנִסְתָּר שֶׁהֵם בְּחֵינַת תוֹרָה
 וְתַפְלָה. (וְהַעֲקָר הוּא הַתְּפִלָּה,
 שִׁיתְּפִלֵּל בְּכֹל פְּעַם לְהַשִּׁיב הַנִּסְתָּר
 מִפְּנֵי עַד שִׁילָךְ בְּכֹל פְּעַם מוֹדְרָגָא
 לְדַרְגָּא (לְקוּטֵי עִצּוֹת, שְׂמֵחָה, ו) וְצָרִיךְ
 כֹּל אָדָם לְעֲלוֹת בְּכֹל פְּעַם
 מוֹדְרָגָא לְדַרְגָּא וּמְעוֹלָם לְעוֹלָם

קוֹל הַבְּרָה. כִּי בְּשִׁנְתְּעוֹרֵר קוֹל
 דְּקַדְשָׁה נִתְּעוֹרֵר כְּנִגְדּוֹ קוֹל
 דְּסִמְרָא אֲהָרָא וְהוּא קוֹל הַבְּרָה
 שֶׁנִּתְּעוֹרְרִים הָעוֹנוֹת וְצוֹעֲקִין
 בְּקִטְרוּגִים חֵם וְשָׁלוֹם. וְצָרִיכִים
 לָזֶה שְׂמוּשׁ לְשִׁמּוּשׁ אֵת הַחֲכָם
 שְׁעַל־יְדֵיזָה נְעִישִׁין בְּבַחֲנֵינָת בְּשֵׁר
 לְהַחֲכֵם לְדַבֵּק בּוֹ וְעַל־יְדֵיזָה יוֹפָה
 לְשִׁמּוּעַ קוֹלוֹ עַד שְׁעַל־יְדֵיזָה
 נִתְּבַטַּל הָעִזּוֹת דְּסִמְרָא אֲהָרָא.
 וְכֵן עַל־יְדֵי שְׂמִישְׂמִישׁ הַגּוֹף
 לְהַנְשִׂמָה בְּמִצּוֹת מְעִשִׂיּוֹת
 עַל־יְדֵיזָה נְעִישָׁה הַגּוֹף בְּבַחֲנֵינָת
 בְּשֵׁר לְהַעֲצֵם שֶׁהוּא הַנְשִׂמָה
 וְשׁוֹמֵעַ קוֹל אֲנַחְתּוֹ וְצִעֲקָתוֹ שֶׁל
 עֲצָמוֹ וְיוֹפָה לְשַׁבֵּר עִזּוֹת גּוֹפוֹ
 עַל־יְדֵיזָה כְּנִזְלָה. וְעַל־יְדֵיזָה זוֹכִין
 לִבּוֹא לְשְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה שֶׁהִיא
 כְּלָלִיּוֹת הַקְּדֻשָּׁה שֶׁמִּקְבְּלִין
 מִצְדִּיקֵי חֲדוֹר הָאֱמִתִּיִּים:
 (עַל־יְדֵי אֲנַחְתָּה דְּקַדְשָׁה שׁוֹכְרִין עִזּוֹת
 הַגּוֹף, וְאֵזוֹי הַנְשִׂמָה יְכוּלָה לְהִתְקַרֵּב
 לְהַגּוֹף, וְלְהוֹדִיעַ לוֹ מַחְשָׁבוֹת שֶׁהִיא
 מִשְׁנֵת וְכוּ', (לְקוּטֵי עִצּוֹת אֲנַחְתָּה ד)

יותר. וכן בכל פעם ילך מדרגא יותר לדרגא. גבה יותר לבקש בכל פעם מהשם יתברך להשיג הנסתר הגבה יותר עד שיכוא בראשית נקדת הבריאה שהוא תחלת האצילות. ושם יש גם-כן בחינת נעשה ונשמע ובהינת נעשה שיש שם הוא תורת ה' באמת. פי בכל עולם ודרגא תורת ה' היא רק בשם המשאל רק מחמת שנסתר מפניו נקרא תורת ה' וכשבא לשם נעשית תורתו. אך בחינת הנשמע שבתחלת האצילות הוא תורת ה' באמת פי אין גבה משם רק תורת ה' ממש. ואחר-כך יהיה נכלל בהאין סוף ברוך הוא ואז הנעשה שלו הוא תורת ה' ממש והנשמע הוא בחינת תפלת ה'. ותורתו היא תורת ה' ממש ותפלתו היא תפלת ה' ממש. פי יש תורת ה' במאמר חכמינו זכרונם לברכה 'אני קימתי' תחלה' (ירושלמי בכורים וראש השנה).

עד שיזכה בכל פעם לבחינת נעשה ונשמע גבה יותר. שיהיה נעשה אצלו בכל פעם מבחינת נשמע בחינת נסתר בחינת תפלה שהיא בחינת דברי התורה שהם סביבות כל מצוה שאינו יודע איך לעבד בזה את השם יתברך בחינת תורת ה' כמו שכתוב: "הנסתרות לה' אלקינו" (דברים כ"ט כה). יהיה נעשה מזה בחינת נעשה בחינת נגלה בחינת תורה בחינת תורתו. ואז יהיה לו בחינת נשמע וכו' כנ"ל גבה יותר. פי שבא למהדרגה גבהה מהראשונה אזי נעשה מהנשמע שלו בחינת נעשה ואזי יש לו בחינת נשמע אחרת וכן מדרגא לדרגא. וצריך ללמוד תורה ולהרבות בתפלה להשם יתברך עד שינגלה לו השם יתברך הנסתר מפניו ויהיה נעשה מהנסתר נגלה. ואחר-כך יתפלל עוד עד שיתגלה לו אחר-כך גם הנסתר הגבה

מאמר שלם. ועל־כֵּן אָמוּנָה נִקְרָא יְרוּשָׁלַיִם עַל־שֵׁם שְׁעָרָה בְּנִינָה מִבְּרֵאשִׁית יִרְ"א בְּשֵׁ"ת שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה שֶׁלֹּם מֵאֲמָר שֶׁלֹּם. נִמְצָא שְׁעָרָה בְּנִינָה עַל־יְדֵי בְּחִינַת יִרְאָה שֶׁהוּא מֵאֲמָר שֶׁלֹּם בְּחִינַת תְּפִלָּה שְׁעַל־יְדֵיֶיהָ זֹכִין לְכָל הַצֵּ"ל לְשִׁמְחָה וְעַל־יְדֵיֶיהָ זֹכִין לְעֻזָּה שְׁעַל־יְדֵיֶיהָ נִתְקָרְבִין לְהַרְוֵעִים שְׁעַל־יְדֵיֶיהָ זֹכִין לְאָמוּנָה הִיא יְרוּשָׁלַיִם "קָרְיָה נְאֻמָּנָה" (ישעיה א' כא):

יג. אֵךְ בְּשָׂרוּצִים לְצִאת וְלַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא צְרִיךְ שְׁתַּהֲיֶיהָ לוֹ יְרִידָה קָדָם הָעֲלִיָּה כִּי הִירִידָה הִיא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה. וְזֶה: "וְהַמְכֻשָּׁלָה הַזֹּאת וְגו'" (ישעיה ג' ו) אֵלּוּ דְבָרֵי תוֹרָה שְׂאִין אָדָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם אֵלָּא אִם בֵּן נִכְשָׁל בָּהֶם (גִּמְטוּן מִג) וְהַמְכֻשָּׁל הִיא הִירִידָה. וּמִזֶּה יִכּוֹל כָּל אָדָם לְהִבִּין כַּמָּה הוּא צְרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם וְלֹא יִפֹּל לְעוֹלָם בְּדַעְתּוֹ מִכָּל הַנְּפִילוֹת וְהִירִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. כִּי

וְכֵן תְּפִלַּת ה' בְּמֵאֲמָר הַכְּמִינוּ זְכַרְוֹנֵם לְבִרְכָּהּ (בְּרִכּוֹת ו) מִזִּין שְׁתַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְּפִלָּל שְׂנֵאֲמָר וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית וְגו' (ישעיה נ"ו ז). וְעַל־יְדֵי דְרָךְ זֶה זֹכִין לְשִׁמְחָה בַּצֵּ"ל:

יא. אֵךְ עָקָר שְׁלֵמוֹת הַשְּׁמִחָה הִיא עַל־יְדֵי יִרְאָה כִּי "וְגִלּוֹ בְּרַעְדָּה" בְּתֵיב (תְּהִלִּים ב' יא). וְהִירְאָה הִיא בְּחִינַת בּוֹשָׁה שְׂיִירָא וּמִתְּבַשֵּׁשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְכָל יַחְטֵא חַס וְשֵׁלוֹם בְּמֵאֲמָר הַכְּמִינוּ זְכַרְוֹנֵם לְבִרְכָּהּ (נְדָרִים כ). כִּי הַבּוֹשָׁה הִיא מַעֲלָה גְדוֹלָה מְאֹד וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁי"ת יִרְ"א בְּשֵׁ"ת (תְּקוּנִים תְּקוּן ב) וְהִיא בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּחִינַת "יִרְאָת ה' הִיא תִתְחַלֵּל" (מִשְׁלֵי ל"א ז). כִּי עָקָר הַתְּפִלָּה זֹכִין עַל־יְדֵי יִרְאָה וּבּוֹשָׁה שְׂוִיתְפִּלָּל בְּכּוֹנֵה שְׁלֵמָה שְׁתְּפִלָּה בְּכּוֹנֵה פוֹלָלָת הַכָּל:

יב. בְּרֵאשִׁית דָּא מֵאֲמָר (זִהְרִי־קְדוּשׁ פְּרִשְׁת תְּרוּמָה סְפָרָא דְצְנִיעוּתָא פֶּרֶק ה) וְהוּא בְּחִינַת

וכיוצא בזה. וכל הענשים של כל
 הדברים החלוק אברהם אבינו
 על שעבוד מלכות (עין מדרש רבה
 לד"ק פרשה מ"ב), אך ענש העזות
 נשאר רק בגיהנם. אך צריך
 שתדע שכמו שהעזות היא מדה
 רעה מאד כמו כן צריך האדם
 דוקא שיהיה לו עזות דקדושה
 שיוכל לעמוד נגד העזי פנים
 שבכל דור ודור, המונעים
 מלהתקרב להצדיק האמת
 ולפגם בקדושה. כי אי אפשר
 לפגם אל הקדושה כי אם עלידי
 עזות במאמר חכמינו זכרונם
 לברכה לא נתנה תורה לישראל
 אלא מפני שהן עזין (פיצה כ"ה)
 (עין סימן קמ"ז):

מז. תקון שני החותמות הנ"ל
 שהם חותם בתוך חותם
 נתתקנין ביום פפור והושענא
 רבה פידוע. וכל זה הוא עלידי
 הקולות דקדושה כי אז צועקין
 ישראל קולות, ועלפן תשרי
 בגימטריא שתי פעמים חותם

אם יתחזק ויתאמץ לבלי הסתפל
 על זה בשום אופן שבועולם אפלו
 אם יעבר עליו מה ואז יזכה
 לבסוף שיתחפכו כל הירידות
 לעליות גדולות, כי הירידה היא
 תכלית העליה. ויש בזה לדבר
 הרבה פי כל אחד שנפל למקום
 שנפל נדמה לו שעליו אינם
 נאמרים דברים האלה רק
 לגדולים במעלה העולים בכל
 פעם מדרגא לדרגא. אבל
 באמת תדע ותאמין פי כל
 הדברים האלה נאמרים גם
 על הקטן שבקטנים והגרוע
 שבגרועים פי השם יתברך טוב
 לכל תמיד:

יד. עלידי גדלות נופלים בתפיסה
 במאמר חכמינו זכרונם לברכה
 (מגלה י"ז):

מו. מדת העזות היא מדה רעה
 מאד מאד פי עז פנים לגיהנם
 (אבות פרק ה), אם היא שלא
 בשביל הקדושה ומכל שכן
 בשמעו פניו כנגד יראי השם

ואפלו כל צדיק יתבייש בפני חברו הגדול ממונו במעלה ואמרו חכמינו זכרונם לברכה על זה: 'אוי לאותה בושה אוי לאותה בלמה' (בבא-בבא ע"ה). מפל-שפן וכל שפן איך יתבישו החוטאים חס ושלום שאי אפשר לשער בעולם הזה גדל הצער והמרירות של הבושה הזאת בעולם הבא רחמנא לצלן. וכשזוכה לבושה דקדושה הנ"ל על-ידיה זוכה לתפלה ושמחה ועוז דקדושה ולהתקרב ולהכלל בצדיקי אמת ולקבל מהם אמונה בתכלית השלמות כנ"ל:

צוית צדק - כג

א. יש פנים דקדושה שהם אנפין נהירין בהינת חיים כמו שכתוב: "באור פני מלך חיים" (משלי טז) בהינת שמחה. וזה בהינת אמת ואמונה ועל-כך על-ידיה זוכין לאריכות ימים. ולהפך שקר מקצר ימים פי שקר בהינת אנפין חשוכין שהוא פנים

עם שתי תבות, ונקרא ירח האיתנים (מלכים א' ב) מלשון תקיפות ועוזות. ואז תוקעין בשופר וקול התקיעות הוא גם כן בהינת עוזות דקדושה שעל-ידיה נשפר עוזות דסטרא אחרא בפרט ובכלל כנ"ל. וכן כל הקולות דקדושה. ועל-כך בתשרי שמחת ישראל פי עוזות דקדושה היא על-ידי שמחה כנ"ל כמו שכתוב: "כי הודות ה' היא מעוזכם" (נחמיה ח' י). וגם המקרא הזה נאמר על ראש השנה:

י. צריך האדם להתבייש מאד לפני השם יתברך שלא לעשות נגד רצונו חס ושלום מפל-שפן שלא לעשות איזה חטא ועון חס ושלום. ואם לא ימשיך עליו בושה דקדושה בעולם הזה יתבייש בעולם הבא שזה קשה מפל הענשים. פי צער הבושה לעתיד לבוא קשה מאד מאד והוא קשה יותר מפלו מענש הגיהנם הפור השם ישמרנו.

קיצור לקוטי מוהר"ן - כג

מהשם יתברך לכה. הם דבוקים באור הפנים דקדושה שהם אנפין נהירין בחינת חיים בחינת שמוחה: ג. והמשקע בתאות ממון שהיא

עבודה זרה, אינו עובד עבודה זרה אחת רק הוא עובד כל העבודות זרות של כל השבועים אמות. כי כל העבודות זרות של כל השבועים אמות תחובים בממון ועליכן על המטבע תקוקה העבודה זרה של העכו"ם.

ועליהם צווחת השכינה שתי פעמים שבועים שהם מאה וארבעים קלין כמספר ממון עם ד' אותיות שהם שני מיני קולות קלני מראשי קלני מזרועי (סנהדרין מ"ו). וכל קול הוא בחינת שבועים קלין של היולדת שצריכה לסבל חבלי לדה וצריכה לצעק שבועים קלין קדם הילדה (פנ"ל סימן כ"א) שקשין מזונותיו בפלים ביולדה (פסחים ק"ח):

ד. וקדם שמרויחין ממון צריכין לילך ולעבר ולהתנסות ולהצטרף

דסטרא אחרא מרה שחורה עבודה זרה אלהים אחרים בחינת מיתה בחינת עצבות רחמנא לצלן:

ב. ואלו בני אדם הנופלים בתאות ממון ואינם מאמינים שהקדוש ברוך הוא יכול לפרנס את האדם בסבה קלה ורודפים אחר פרנסתם בניעות גדולות. והם אוכלי לחם בעצבון והם מלאים עצבות ומרה שחורה. אלו בני אדם נקשרים בפנים דסטרא אחרא הנ"ל שהם אנפין השוכין מרה שחורה עצבות בחינת מיתה רחמנא לצלן. אבל אלו בני אדם שמשאם ומתנם באמונה ומתגברים בדעתם להיות שמחים בהלקם. ויודעים ומאמינים באמת ובאמונה שלמה שעקר הפרנסה והעשירות היא רק מהשם יתברך לכה, רק שרצונו יתברך שיעשה האדם איזה סבה קלה בעלמא, אבל עקר הפרנסה והממון הוא

דרך אלו המאֵה וארבעים קליו
 ולצעוק ולהתפלל הרבה להשם
 יתברך לעבר עליהם בשלום
 ולהנצל מהם. כי באמת כל
 הרוח מכנה בשם לדה ככל
 השפעות והם נמשכין רק
 משבירת תאות ממוזן שהיא
 בחינת אמת בחינת קשטא קאי
 (שבת ק"ד). כמאמר חכמינו,
 זכרונם לברכה, "היקום אשר
 ברגליהם" (דברים י"א ו) 'זה ממוזן
 של אדם שמעמידו על רגליו'
 (פסחים קיט) שעליהם קאי עלידי
 אמת. אבל שקרא לא קאי כי
 שקר הוא עבודה זרה תאות
 ממוזן כמאמר חכמינו, זכרונם
 לברכה: 'המחליף בדבורו באלו
 עובד עבודה זרה' (סנהדרין צ"ב).
 ועל־כן עלידי שקר שהוא תאות
 ממוזן אין לו שום קיום ומעמד
 פרנסה. כי עבודה זרה אל אחר
 אסתרים ולא עביד פריז
 (זהר הקדוש משפטים ק"ג). דהינו
 השקר שנדמה להם שהם

מרויחין ואינם מרויחין ורודפים
 ביותר אחר הממוזן. וגם בשיש
 להם ממוזן לפי שעה, באמת אין
 ממוזנם ממוזן כלל, כי אין להם
 שום הנאה מפנו שאינם יכולים
 למלאות תאותם בהייהם. וכל
 מה שמרויחים ביותר הסר להם
 ביותר ואחר־כך מתים בעלי
 חובות. על־כן אי אפשר להמשיך
 שפע ולהרויח ממוזן דהינו ממוזן
 דקדשה שיהיה שמח בחלקו
 שזהו עקר העשירות כמאמר
 חכמינו זכרונם לברכה (אבות פ"ק
 ד). כי אם עלידי שבירת תאות
 ממוזן שהיא בחינת אמת. שצריך
 להיות משאז ומתנו באמת
 ובאמונה ולשבר ולכטל כל
 המחשבות והבלבולים והתאוות
 של ממוזן שבאים עליו בשעת
 המשאז ומתזן. רק כל פונתו
 תהיה בשביל השם יתברך לבד
 כדי שיזכה לעבד השם יתברך
 עלידי הממוזן שירויה. ולתזן
 צדקה להחזיק עובדי השם

לצלן. והכלל פשיש מחלקת כל מי שהוא שומר את הברית יותר מחברו יוכל להפיל את חברו לתאות ממון. פי כל ישראל נקראים צדיקים עלידי שהם נפולים (וההקדוש לך לך צ"ג.) והעקר הוא הצדיק האמת השומר בריתו בתכלית השלמות וכל המקורבים לצדיק זה יוכלו להפיל את חבריהם ממדרגתם והנפילה היא שנופלים לתאות ממון. על-כן צריך לזהר פשיש מחלקת על אדם שלא יפל לתוך תשוקת הממון חס ושלום, (פי אולי חברו שחולק עליו הוא פנים דקדשה נגדו, ויש לו פח להפילו לתאות ממון):

ז. ותאות ממון היא בהינתן "ומוצא אני מר מפות את האשה" (קהלת ז' כו) שהיא מחולק דא לילית אפוא דערב רב שחוק הפסיל. פי כל הממון והעשירות של העשירים שאינם פראוי ואינם נותנים צדקה פראוי להם לפי עשרם ומשקעים בהמדת

יתברך בתורה ועבודה ולגדל בננו לתלמוד תורה וכיוצא בזה שאר צרכי מצוה: ה. ודע שעלידי תקון הברית קדש נצול מפנים דסטרא אחרא שהוא תאות ממון עבודה זרה חשך אנפין חשוכין מיתה פנ"ל. ונתקשר באלקות כמו שכתוב: "מבשרי אחזה אלוה" (איוב י"ט כו.) וזוכה לשבע שמחות את פני ה' פי זורה ומאיר עליו אור פני מלך חיים פנ"ל. והעקר עלידי התקרבותו לצדיקי אמת שהם שומרי הברית בתכלית השלמות אז נצול מתאות ממון:

ו. (כל הנפילות שאדם נופל ממדרגתו הוא עלידי תאות ממון פי זה עקר הנפילה שנופל לשומד ועבודה זרה. (קיצור לקוטי מוה"ר"ן הישן) ועל-כן בשחולקין על הצדיק האמת והקדוש-ברוך-הוא רוצה לגרש אויביו של הצדיק הוא מפיל את האויב לתאות ממון פי אין נפילה גדולה מזו רחמנא

רב העולם נלכדו בזה (ועינן בכא
 בתרא קס"ה רבן בנגזל פרוש רש"י
 שמוזין להם התר בעסקי
 משאיזמתן ונכשלים בנגזל) וסובלין
 מרירות גדול מאד כל ימי חייהם
 על־ידי־זה ואובדין שני עולמות
 על־ידי־זה, כי דע שהעולם הזה
 מלא מרירות בלי שעור בהינת
 מרירותא דעלמא (והר"תקדוש ויחי
 רמ"א). ועקר המרירות היא
 דאגת וטרדת ותאות הממוזן
 והפרנסה שבא על־ידי פגם
 הברית רחמנא לצלן. ואלמלא
 פח הצדיקים הגדולים שהם
 שומרי הברית באמת שהם
 נקראים ברית מלח עולם לא
 היה העולם יכול להתקיים כלל
 מעצם המרירות הנ"ל שהיא
 תאות ממוזן. על־כן כל אחד פפי
 מה שזוכה להתקרב לצדיקי
 אמת בן ממתיק בעצמו מרירות
 הנ"ל. אבל מי שרחוק מתקוין
 ובעצמו הוא רחוק מתקוין
 הברית באשר יודע בנפשו.

הממוזן וטרדת הזמן. כל הממוזן
 והעשירות שלהם היא בהינת
 שחוק הכסיל שהממוזן מושחק
 עמו כמו שמושחקין עם תינוק
 במטבעות ואחר־כך הורג אותם
 הממוזן בעצמו. וכמבאר בתקונים
 (תקוין ג' ב"א תקונים אחרונים):
 "שחוק הכסיל" מאן כסיל דא אל
 אחר וכו' ואיהו אסברה לרבי
 דאנון תיבאי תיבית בהון
 בעיתרא בהאי עלמא ולבתר
 קטילת לון ואמאי אתקריאו רבי
 בגין דלא אית בהון דעת
 לאשתזבא מנה אבל לב מבין
 אשתזב מנה דתמן צדיק ורוא
 דמלה "טוב לפני האלקים ימלט
 ממונה וחוטא ילכד בה" (קהלת
 שם). כי הצדיק האמת זוכה
 לחכמה ודעת ויודע איך להנצל
 מזה. כי אפלו אנשים גדולים
 צריכים חכמה ודעת גדול מאד
 בענין זה של טרדת הממוזן
 והפרנסה שלא יכלו ויכלו הם
 ושלום ימי חייהם על־ידי־זה. כי

אשתו' (פנהדרין פ"א). ואין טוב
אלא אור אור כמו שכתוב: "האור כי
טוב" (בראשית א' ד) בהינת אור
הפנים אמונת אלהותו יתברך
כמו שכתוב: "ועליך יזרח" (ישעיה
ס' ב). ואמונה היא אחרית הימים
כי עליה עומדים כל המדות
כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה
(מכות כ"ד): 'בא חבוק והעמידן
על אחת' 'וצדיק באמונתו
יהיה" (חבוק ב' ד) 'שהיא יסוד
ושרש כל הקדשה ועלידי אמת
באים לאמונה. וזהו בהינת משא
ומתן באמונה שזוכין עלידי
התחזקות והתקרבות להצדיק
האמת דוקא:

ט. וגם עלידי מצות מזוזה נתפטר
תאות והמדת המזון ועלידייזה
פרנסתו מעופפת לו ובאה לו
בנקל. וזה שדרשו חכמינו,
זכרונם לברכה 'שעשרת הדברים
הם בקריאת שמע ודבור לא
תחמד בנגד וכתבתם על
מזוזות' (ירושלמי ברכות, א) כי על-

מבלשפן וכל שפן פשהוא חולק
ומתנגד חס ושלום גם בן על
הצדיק האמת ואנשיו. עליו
מתגבר יותר ויותר מרירותא
דעלמא שהיא טרדת ודאנת
המזון עד שמכלה ימי חיו
רחמנא לצלן. ושים לבך היטב
לדברים אלה כי פמה וכמה
נפשות שקעו בזה. אולי תוכל
לברח לצדיקי אמת להציל
עצמך משטף מים רבים האלה
של תאות מזון שבא עלידי
תאות נאוף שלא יגיעו אליך.
והיתה לך נפשך לשלל ותזכה
לחיים אמתיים בעולם הזה
ובעולם הבא:

ח. ופרנסה דקדשה היא בהינת:
"מצא אשה מצא טוב" (משלי י"ח
כב) שהיא בהינת הצדיק האמת
כמו שכתוב "אמרו צדיק כי
טוב" (ישעיה ג' י). כי הפרנסה היא
בהינת אשה כמאמר חכמינו,
זכרונם לברכה: 'כל היורד
לפרנסת חברו באלו בא על

עד שאין מרגיש בהפסד ממון ומוציא ומפזר ממון בשביל המצוה זאת הבהינה נקראת אמונה. כי עקר אמונה היא בממון בשמשבר תאות ממון ששם פנים דקדשה בנ"ל:

יא. ואלו המשקעים בתאות ממון כל מה שיש לו עשירות יותר יש לו עצבות ומרה שחורה ודאגה יותר בהינת מרבה נכסים מרבה דאגה (אבות פ"ק ב).

ועל־כן הממון מקצר ומפסיד ימיו וחייו כי אין דבר שמפסיד החיות כמו הדאגה והעצבות פידוע לחכמי הרופאים. ועל־כן הוא מקשר בפנים דסטרא אחרא אלהים אחרים מיתה שהיא עצבות עבודה זרה הנקראת חובה (עין רש"י ליד"ד בפסוק עד חובה). שמכרעת את הכל לכף חובה. וכל המתדבקין בה הם בעלי חובות תמיד כמו שאנו רואים שזה המשאוי תלוי בצואר בני אדם שאין מסתפקין

ידי מצות מוזהב נתבטל המדות הממון. ובשביל זה קביעות המוזהב בשליש העליון של הפתח כי אמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בבא מציעא מ"ב): 'לעולם ישלש אדם מעותיו שליש בפרקמטיא' וכו' ושלש העליון הוא השליש שבפרקמטיא במאמר חכמינו, זכרונם לברכה: 'טבין חמשין דעבדין מפאתן דלא עבדין' (ירושלמי פאה פ"ק ח). ועקר האמונה צריכה להיות במשאומתן במאמר חכמינו, זכרונם לברכה: 'נשאת ונתת באמונה' (שבת ל"א). נמצא שעקר הממון ששם צריך אמונה הוא בשליש העליון שהוא בשליש שבפרקמטיא:

י. וכל המצוות שאדם עושה אותם בלא ממון, הינו שאינו רוצה להפסיד ממון בשביל המצוה עדיו אין המצוה בשלמות פי עדיו אינה בבהינת אמונה. אבל בשחביבה כל כד המצוה אצלו

ימיהם אינם מספיקים לשלם חוב זה שהיכים לתאותם כי הוא בלא שעור וגבול כי אין אדם מת וחצי תאותו בידו' (מדרש קהלת פדר א). וזהו: "לא יחצו ימיהם" (תהלים נ"ה כד) אך "ואני אבטח בך". כי המשקע בתאות ממון אינו בוטח בה' כי הוא עובד העבודה זרה אך "ואני אבטח בך" שתוכל להזמין לי פרנסתי בסכה קלה ואהיה שמה בחלקי ולא אהיה משקע בתאות ממון:

יב. ובאמת יש עוד תקון לתאות ממון הינו שיסתכל לשרש שמשם בא כל הממון וכל ההשפעות ועלידי הסתכלות לשם יתבטל תאותו. כי שם בשרשו השפע הוא בלא אור צה ומצחצח ותענוג רוחני ואין מתאוה אלא למטה. ומי הוא הפתי יסיר הנזה להשליך תענוג רוחני ולקח תענוג עב. אבל אי אפשר לבוא לזאת ההסתכלות

בממנם ולזוין ממון מאחרים ונדמה להם שמשתפרין שחר הרבה ואחר כך מתים בעלי חובות. ואם אינם מתים בעלי חובות ממש שאינם חיבין ממון לאחרים עדין הם בעלי חובות לתאותם שהיא העבודה זרה שמתאזית לממון הרבה. באשר אנו רואין בחוש שאפלו מי שיש לו ממון כדי להתפרנס ואפלו העשירים והקצינים המפלגים הם רודפים כל ימיהם להרויח ממון ביגיעות גדולות ומסבנין את עצמן בסכנות דרכים וטלטולים הרבה ומטריחים את עצמם במרחות גדולות בשביל הממון כאלו היה מטל על צוארם איזה חוב גדול לשלם. והחוב הוא רק שהיכים לעצמם דהינו לתאותם להעבודה זרה שפרוכים אחר התאוה של ממון בליכך כאלו הם היכים חוב גדול. נמצא שהם בעלי חובות כל ימיהם והם מתים בעלי חובות הינו לתאותם. כי כל

מחשבתו להשיג השגות אלו
אף-על-פי שאין יכולת ביד
השכל להשיג אותם פי לא
מתדבקין ולא ידיעין. והשגה
זאת היא תכלית הכל בבחינת
תכלית הידיעה שלא נדע:

ב. ועלידי שמחת המצוות נשלם
הקדשה ומעלה החיות והקדשה
שבקלפות. ועליכן בשעושי
המצוות בשמחה מעלה השכינה
מבין הקלפות:

ג. וצריך להתרחק מעצבות מאד
מאד פי הקלפות הם בחינת
עצבות והם תקפא דדינא.
וכשהעצבות מתגברת היא
בחינת גלות השכינה שהיא
שמחתן של ישראל כמו שכתוב:
"אם הבנים שמחה" (תהלים ק"ג
ט). ועקר בטויל הקלפות ועלית
הקדשה היא עלידי שמחה
הנ"ל:

ד. ועלידי קמרת מעלין מהקלפות
חיותם וזוכין לשמחה כמו

אלא עד שיתקן בריתו כמו
שכתוב: "מבשרי אחזה אלוה" (איוב י"ט כו). שבתחלה צריך
לתקן הבשר קדש ואז יכול
להסתכל באלקות. ובשביל זה
עקר התקון של תאות מוזן הוא
עלידי תקון הברית וכשמתקן
בריתו אי אפשר לפל לתאות
ממזון:

אמצעייתא דעלמא - כד

א. דע שיש אור שהוא למעלה
מנפשין ורוחין ונשמתין והוא
אור אין סוף ברוד הוא.
ואף-על-פי שאין השכל משיג
אותו אף-על-פי-כן רדיפה
דמחשבה למרדף אבתריה.
ועלידי עשית המצוות בשמחה
זוכין להשיג אותו עלידי
הרדיפה והמעבב בבחינת מטי
ולא מטי. ונעשין תשעה היכלין
דלאו אנון נהורין ולא רוחין ולא
נשמתין ולית מאן דקניא בהו
ולא מתדבקין ולא מתידעין.
אשרי מי שזוכה שירדוף

(איוב ל"ו ב.) פי בששואלין את האדם איזה שכל, אומר המתן עד שאתישב. וגם שם צריך אמונה:

ז. וכח הזה בחינת פתח הוא עומד בפני המחזין כמו מחצה ומעכב אותם מרדיפתם. פי המחזין רודפין להשיג אור האין-סוף ברודף-הוא וזה הכח שהוא המיישב והמסדר מפסיק בין המחזין ובין אור האין-סוף. ועלידי הרדיפה והמעכב עלידי שתי בחינות אלו עלידייה מבטשין ומפין המחזין בבחינת המחצה הנ"ל שהוא המיישב והמסדר בשעושה ומתקן אותו שהוא הפתח בראוי. ועלידייה נעשין תשעה היכלין שעל ידם משיגין אור האין-סוף בבחינת מטי ולא מטי דהינו שמוגיע ואינו מוגיע שרודף ומוגיע להשיג ואף-על-פירכך אינו מוגיע ומשיג. ותשעה היכלין נעשין עלידי ששכללון המחזין זה בזה מחמת

שפתוב: "וקמרת ישמח לב" (משלי כ"ו). על-כן צריך לומר קמרת בכונה גדולה פי עקר עליית כל ניצוצי הקדשה מעמקי הקלפות היא עלידי קמרת ועלידייה זוכין לשמחה הנ"ל:

ה. וכשאדם עושה איזה מצוה יש כח בהמצוה לילך ולעורר כל העולמות לעבודת השם יתברך. ועלידייה נמשך ברכה לכל העולמות ועקר הברכה שנשפע מלמעלה היא שכל וכשפא למטה נעשה לכל אחד ואחד כפי רצונו. בכך מי שהוא בעל נפש צריך לכוון רצונו שימשיך ברכת השכל. וצריך להמשיך אמונה לתוך ברכת השכל פי אין לסמוך על השכל בעצמו פידוע:

ו. ובפנימיות הברכות שנמשכין עלידי המצוות נתברך מהם כח המיישב והמסדר את המחזין. הינו בחינת פתח לשון המתנה כמו שפתוב: "פתח לי זעיר"

המדמויות תאורת הפהמיות רק
 שילף אחר השכל. פי השכל
 מרחק כל התאורות לגמרי וכל
 התאורות הם הפך השכל והם רק
 בפח המדמה שהוא פח
 הפהמיות. פי גם בהמה יש לה
 זה הפח והיא מתאווה גם פן
 לתאורת אלו. (ויכשנמשך אחר
 המדמה שפלב זהו בחינת שרירות
 הלב, שהוא הולך אחר המדמה
 שפלב ועושה מעשה בהמה ממש
 (לקוטי עצות, דעת טו)). וזהו טעם
 הפמיכה על הקרבנות וצריך אז
 להתודות עליהם כל החטאים פי
 פלם באים עלידי פח המדמה.
 ועלידיזה נמשכין כל החטאים
 וכל פח המדמה על הפהמה
 שהיא בחינת מדמה. ואחר כך
 תקף לפמיכה שהיטה, ושוחטים
 הפהמה לקרבן ועלידיזה נכנע
 ונשבר המדמה בחינת: "זבחי
 אלקים רוח נשברה" (תהלים נ"א
 יט) ששכירת הדמיון הם
 הקרבנות. ועלפן משם מן
 המקדש שמקריבים הקרבנות

רדיפתם והפאתם בהמעבב
 הנ"ל. פי המחין הם שלשה
 ונעשה כל אחד כלול משלשה,
 וג' פעמים שלשה הם תשעה
 היכלין הנ"ל. וכל זה זוכין עלידי
 עשית המצוה בשמחה פנ"ל:

ח. ועקר עלית הקדשה היא עלידי
 שמחה ולעתיד לבוא יתבטלו
 הקלפות לגמרי עלידי רבוי
 השמחה. וישראל יצאו מהגלות
 בשמחה כמו שכתוב: "פי
 בשמחה תצאו" (ישעיה נ"ה יב)
 ועלידי העפום ועל פרהם
 יתבטלו הקלפות. פי העפום
 בעצמם ובקדם יביאו את בית
 ישראל מהגלות עלידי רבוי
 השמחה כמו שכתוב: "אז יאמרו
 בגוים וגו' היינו שמוחים" (תהלים
 קכ"ו ב) במהרה גמינו, אמן פן
 יהי רצון:

אחוי לן מנא - כח

א. צריך פל אדם להוציא את
 עצמו מהמדמה ולעלות אל
 השכל שלא ילך אחר התאורות

'נפת צופים שבזמן המקדש' (שם) בבחינת: "נפת תמפנה שפתותיו" (שיר השירים ד' יא), שהוציא מתיקת שכלו מפה אל הפעל שהוא בחינת הדבור. ואחר כך בשמשיג בשכלו כל מה שיש ביד אנשי להשיג אז שב שכלו שכל הנקנה. ועקר קיומו של אדם לאחר מיתתו אינו אלא שכל הנקנה וזה השארותיו לאחר מיתתו. וזה בחינת אנשי אמנה שבזמן המקדש (סוטה שם) כי אמנה לשון קיום הדבר כי השכל הנ"ל הוא קיומו כנ"ל הינו זה השכל דקדשה שקנה והשיג בתורה ועבודה:

ג. ודע שפכל עולם ועולם ובכל מדרגה ומדרגה יש שם דמיונות אלו והם הם הקלפות הקודמות לפרי וסוכבות את הקדשה בבחינת "סביב רשעים יתהלכו" (תהלים י"ב ט). וכשאדם נעתק ועולה ממדרגה למדרגה אזי

משם יצא עקר מעין החכמה שזוכין לחכמה דוקא עלידי שבירת המדמה. וכשיבנה בית המקדש אז יתקום: "ומעין מן המקדש יצא" (ויאל ד' יח) במהרה בימינו אמן. וזה בחינת השמיר שבטל בהרפן בית המקדש (סוטה מ"ח) כי עלידי השמיר נכנע ונשבר האבן. וזהו בחינת המשבר לבו האבן והולך אחר השכל כי צריכין ליצא משרירות הלב בחינת המדמה שפלב בחינת מעשה בהמה ממש ולשבר לבו האבן וליך אחר השכל:

ב. ויש שכל בכח ושכל בפעל ושכל הנקנה. ועלידי שפבר שבר המדמה אז נתקומם תכונת שכלו כי כשהו קם זה נופל אבל השכל עדין בכח. וצריך להשתמש בשכלו הינו לחקור ולחשוב בו בעבודת השם ואז פשוט בשכלו ומשתמש בו אזי השכל בפעל. בבחינת

ומניעות ונדמה לו שנפל ממדרגתו מחמת שבזמן הקדם לא היו אלו התאוות והבלבולים מתגברים עליו בלכף והיו גחים קצת עלכן הוא סובר שנפל חס ושלום. אבל באמת אין זה נפילה כלל רק שזה מחמת שצריך לעלות מדרגא לדרגא לפי בחינתו. ומחמת זה מתגברים עליו מחדש בהתגברות גדול יותר כל התאוות והבלבולים והמניעות והעקמימות שלכל וכו'. וצריך בכל פעם ופעם להתחזק את עצמו הרבה ולכלי לפל מזה בדעתו כלל עד שיתגבר עליהם וישבר אותם מחדש:

ד. ודע ששמתגבר ומשבר המניעות המסבכים אותו כנ"ל ונכנס ועולה למדרגה השנייה הנבקה יותר לפי בחינתו. בזה עושה טובה גם לחברו שהיה עומד באותה המדרגה שהוא נכנס בה עתה. כי עלידידה

צריך לו לילך דרך אלו הדמיונות כדי להגיע אל הקדשה. ותכף בשעולה למדרגה אזי נתעוררין הקלפות שבמדרגה ומסבכין אותו וצריך להכניע אותם ולשברם ולטהר אותו המקום מהקלפות. וענין זה הוא בכל אדם שבעולם כי אפלו מי שהוא במדרגה התחתונה מאד, חס ושלום, ואפלו אם הוא בתוך הארץ ממש עם כל זה פשוטה לכנס בעבודת השם יתברך בודאי צריך שילך לפי בחינתו מדרגא לדרגא, ובכל פעם ופעם פשיטא מדרגא לדרגא אזי מתגברים עליו מחדש הקלפות שהם התאוות והדמיונות והמחשבות והבלבולים והמניעות ומתפשטים כנגדו בכל פעם מאד ואינם מניחים אותו לכנס לשערי הקדשה שיעלה למדרגה השנייה. ובה מועים החסידים השרים הרבה פשוטה שפתאם מתגברים עליו תאוות ובלבולים

- חברו יוצא ממנה ועולה ו. ואי אפשר להכניע הקלפות למדרגה יותר עליונה. כי אי אפשר לשני בני־אדם שיעמדו במדרגה אחת, כי כל הנשמות הם זו למעלה מזו. וזה בחינת הרמה (שקרוי חייבין) מה שאחד מרים ומגביה את חברו כנ"ל:
- ה. וכשעולה האדם העליון יותר כנ"ל נעתק רק הפנימיות שלו, וכן כשנעתק האדם שבמדרגה התחתונה והפנימיות של תחתון נעשה חיצונית לחיצונית עליון. ופנימיות וחיצונית הם שני מיני עבודות. עבודת התורה והתפלה והמצוות הם פנימיות, ועבודת אכילה ושתיה ושאר צרכי הגוף הם חיצוניות. ועבודות חיצוניות הנ"ל של האדם העליון מאירה ומשפחת יותר מעבודות פנימיות הנ"ל של האדם התחתון. ובשכיל זה פנימיות התחתון נעשה לבוש וחיצונית לחיצונית העליון:
- ז. ועל־ידי צדקה שנותן מממונו נתתקן כל ממונו ונתגליו הגנוני ומאירין ונעשה כל ממונו בחינת לי חכספ ולי הזהב וגו' ובחינת: "בגדי ישע מעיל צדקה" (ישעיה ס"א י). ואפלו זה
- הנ"ל שבמדרגה אלא על־ידי גדלת הבורא יתברך. כמובא בפניות של הודו לה' קראו בשמו שנתקן מזמור הזה להכניע הקלפות שפיצירה בשעולה פנימיות העשיה ומלביש לחיצוניות יצירה. והתגלות גדלת השם יתברך היא על־ידי צדקה שנותנים לעני הגון שעל־ידיה מאירין הגנוני על־אין שבממון הישראלי. ועל־ידי שנתגליו הגנוני אזי הקדוש־ברוך־הוא מתגדל ומתפאר בהם בבחינת: "לי חכספ ולי הזהב" (חגי ב' ה) ועל־ידיה יזכה להכניע הקלפות הנ"ל ולעלות מדרגא לדרגא:

הפעות שלוקחים העכו"ם ממונו
 נחשב לצדקה כמו שאמרו
 חכמינו, זכרונם לברכה:
 "וְנוֹגְשֵׁי צְדָקָה" (בבא-בבא ט"ו).
 ודע כי החזן והפאר של הגונים
 נתגלה רק אצל ישראל בבחינת:
 "ישראל אשר בך אתפאר"
 (ישעיה ט"ט ג), ועלידידה הכל
 מתאוין להסתכל בו. ובשביל זה
 העכו"ם תאבין לממון ודינר של
 יהודי כאלו לא ראה ממון
 מעולם וזה כי אין הגונים מאירין
 בממונם של העכו"ם. ועל-כן
 נקראים רשים במאמר חכמינו,
 זכרונם לברכה: 'הוו זהירים
 בפרשות' (אבות פ"ק ב) כי הם
 רשים ועניים ואין להם הנאה
 מממונם כאלו הם עניים
 ותאבין לממון של ישראל כי
 שם שורה הפאר והחן. אבל דע
 כי תקף ומיד בשהעכו"ם מקבל
 הממון מישראל נתעלם החן
 והפאר בתוך הממון ועל-כן
 תובע העכו"ם בכל פעם ממון

אחר מישראל ושוכח הממון
 שפבר קבל כי נתעלם החן
 פשבא ליד העכו"ם וזהו שאין
 מקרבין אלא בשעת הנאתו
 (שם). וגונים הנ"ל הם בבחינת
 אורות הגונים של שם הויה ברוך
 הוא כמו שכתוב: "לדוד ה'
 אורי" (תהלים כ"ז א) שהוא אורות
 הגונים, וישעי, הוא בגדי ישע
 הנ"ל כמו שכתוב: 'ישעו אל ה'
 אסתפלותא' (זהר-הקדוש יתרו צ).
 והוא כ"ו בבחינת שם הויה ברוך
 הוא והוא ת"ל שהכל פוזין לו
 ותאבין להסתכל בו וזהו בות"ל,
 (יש לומר רמז לפותל המערבי
 שגשאר מבית-המקדש ששורה
 שם הויה ברוך הוא שהוא
 השכינה פידוע (ועין זהר-הקדוש
 חלק ב ומשפטים), דף קמ"ז עין שם:
 ה. ועוד עצה להכנעת הקלפות
 הנ"ל שישמח את עצמו ויגיל
 וישיש בנקדתו הטובה בפה
 שזכה להיות מזרע ישראל
 להתקרב להשם יתברך. ובמה

והם חוקרים זה עם זה מה הוא התכלית מכל העולם בלוי ומהכליו. והם מקבירים זה לזה האמת שפוף כל סוף לא ישאר מהאדם בלום כי אם מה שהכין לעצמו לאחר מותו לעולם הנצחי כי אין מליון לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד' (אבות פ"ק א.) ועלידידה משליך כל איש את שקר אלילי בספו ומקרב את עצמו אל האמת וממשיך ופונה את עצמו להשם יתברך ולתורתו ועבודתו. אבל פשאי שלום מכל-שכן בשיש מחלקת חם ושלום אזי אין מתועדין יחד זה עם זה ואין מדבר אחד עם חברו מהתכלית. ואפלו בשמותועדים יחד לפעמים ומדברים יחד אין נכנסין דבריו בלב חברו מחמת נצחון ומחלקת ושנאה וקנאה, כי מחלקת ונצחון אינו סבל האמת

שזכה להתקרב לאנשי אמת וצדיקי אמת המדריכין ומוליכין אותו בדרך האמת אשר עלידידה יהיה איד שיהיה יש לו תקנה טובה לנצח. ועלידי השמחה הזאת משבר הפניעות הנ"ל שבכל הרגא ונכנס למדרגה השניה הנ"ל:

רציצא א - כז

א. הצדיק שפמית את עצמו ומוסר את עצמו בתפלתו וכן כל מי שפמית את עצמו על התפלה ידע שבמקום שנכנסין בו מחשבות זרות וצריך להעלותם פידוע, שם צריך לו למסר נפשו ביותר שעלידידה יעלה ניצוצי הקדשה:

רציצא ב - כז

א. לפי השלום שבדור בן יכולין למשוך את כל העולם לעבודתו יתברך לעבדו שכם אחד (צפניה ג' ט.) כי עלידי השלום שיש בין בני אדם הם מדברים זה עם זה

רנתו. פי הקול לפי החכמה של דרושי התורה והשכל של שלש עשרה מדות שדורש בהם את התורה:

ד. וכשיזדבף קולו אזי עלידי קול רנתו לבד בלא דבור הקדוש ברוך הוא מושיעו בעת צרתו ועל ידי זה זוכה לשלום ויוכל להמשיך כל העולם לעבודתו יתברך:

ה. ועל ידי תקון הברית זוכה לקול שיזדבף קול רנתו. ויעקב ששמר בריתו כמו שכתוב: "ראשית אונני" (בראשית מ"ט ג) זכה לקול כמו שכתוב: "הקול קול יעקב" (בראשית כ"ז כב). ואזי עלידי שמיעת קול רנתו ונגונו לבד השם יתברך רואה מי שמצר לנו ואיזה עבדו מהשבועים לשון מצר לנו ומושיע מהצרה. על כן פשיש חס ושלום איזה גזרה וצרה לישראל מאיזה עבדו אז טוב לנגן הנגון של אותו העבדו שמצר להם חס

במבואר בסימן קכ"ב. נמצא שעקר התרחקות מהשם יתברך של רוב בני אדם היא עלידי המחלקת שנתרבה עכשו בעוונותינו הרבים. המקום ירחם:

ב. ועל ידי תקון הברית זוכה להארת פנים להדרת פנים, דהינו שיזדבף חכמתו בתורה וידע לבארה ולדרשה יפה בשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. שזהו בחינת הדרת פנים (שבת קנ"ב) בחינת: "והדרת פני זקן" (ויקרא י"ט לב) בחינת 'שופרה דיעקב מעין שופרה דאדם' (בבא מציעא פ"ד). ועל ידי בחינת זקן בחינת יעקב זוכה לשלום כמו שכתוב: "ויבא יעקב שלם" (בראשית ל"ג יח), ודרשו חכמינו זכרונם לברכה: 'שלם בגופו ובממונו ובתורתו' (שבת לג):

ג. ולפי הודפכות חכמתו בשלש עשרה מדות הנ"ל פן זוכה עלידי זה שיזדבף קול

מר לי מר" (ישעיה ל"ח יז). כמו
 לשכל הרפואות הם סמים מרים
 פן השלום שהוא רפואה לכל
 הדברים בבחינת: "שלום לרחוק
 ולקרוב אמר ה' ורפאתיו" (שם נ"ז
 יט) דרכו להתלבש במרירות. כי
 כל החלשות רחמנא לצלן הם
 בחינת מחלקת, שיש מחלקת
 בין הארבעה יסודות שאחד
 מתגבר על חברו וצריך לראות
 שיהיה לו שלום, שהוא הרפואה,
 וכן חולי הנפש הוא בחינת
 מחלקת, שיש מחלקת בין
 הנשמה והגוף, כמו שכתוב
 (תהלים ל"ח ד): "אין שלום בעצמי
 מפני הטאתי", וצריך לקבל
 רפואות עלידי מרירות,
 ולפעמים החלשה גוברת פלפף
 עד שאין יכולת ביד החולה
 לסבל מרירות הרפואות, ואז
 מושכים הרופאים את ידיהם מן
 החולה ומיאשים אותו. פן
 בשעוונות שהם חולי הנפש
 גוברים מאד רחמנא לצלן, אזי

ושלום וזהו: "בשמעו את רנתם"
 (תהלים ק"ז מד) הינו רנה ונגון
 שלהם כפ"ל. כי עלידי רנה ונגון
 לשם שמים יכולין לעורר רחמי
 יתברך שיראה בצרותינו שיש
 לנו מאותה האמה ויושיענו
 מהם:

ו. ועלידי תקון הקול הפ"ל זוכין
 לשלום בבחינת: "שיר השירים
 אשר לשלמה" (שיר השירים א' א)
 למלך שהשלום שלו. ובשביל זה
 תקף אחר קול רנה של שירת
 הים זכו לשבת שלום כמו
 שכתוב: "ויבאו מרתח" (שמות
 ט"ז כג) ושבת במרה נצטוו
 (סנהדרין נו) וזהו: "ויתען להם
 מרים שירו לה" (שמות שם כא)
 ראשיתבות שלום שעלידי
 שירה זכו לשלום (עין
 זהריתקדוש קרח קע"ו):

ז. ודוקא במרה קבלו שבת שלום
 כי דרך השלום להתלבש
 במרירות בבחינת: "הנה לשלום

ונדמה לו לפעמים שאי אפשר
 לסבל מרירות ויפורים ומניעות
 כאלה ויש שנפלו מהמת זה
 וחרו ונתרחקו רחמנא לצלן.
 אבל החפץ באמת צריך שידע
 ויאמין שכל המרירות והיפורים
 והמניעות הבאים עליו הכל
 בחסד גדול. כי לפי עונותיו
 הרבים היה צריך לסבל מרירות
 הרבה יותר בשביל רפואתו
 שלא היה בכחו בשום אופן לסבל
 והיה נאכד תקנתו חס ושלום
 כנ"ל. אבל השם יתברך מרחם
 עליו ואינו שולח לו מרירות
 ויפורים כי אם כפי יכלתו וזאת
 המרירות שיש לו בודאי הוא
 צריך לסבל ובודאי יש בכחו
 לסבל. כי השם יתברך אינו
 שולח על שום אדם מרירות
 ומניעות שאי אפשר לסבלם
 ולשברם אף על פי שלפי מעשיו
 היה מגיע לו כך כנ"ל:

ה. ושלום הנ"ל שצריכים לזכות
 בגופו הוא בארבע מרות שלא

אין יכול לסבל מרירות
 הרפואות, ואז היה כמעט אפס
 תקוה חס ושלום, אבל השם
 יתברך מלא רחמים, וכשרואה
 באדם שחפץ לשוב אליו יתברך,
 אבל אין בו פה לסבל מרירות
 הרפואות, אזי הוא יתברך
 מרחם עליו ומשליך כל המאטיו
 אחר כתפיו, כדי שלא יצטרך
 לסבל מרירות הרבה בשביל
 רפואות, רק כפי יכלתו, כמו
 שכתוב אצל חזקיה המלך, עליו
 השלום, ששפח על זה את
 הקדוש ברוך הוא בפסוק הנ"ל
 הנה לשלום וכי, "והשלכת אחר
 גוף כל המאטיו" (ישעיה ל"ח יז). ומזה
 יבין כל אחד ואחד בעצמו מי
 שרוצה לחוס על חייו וחפץ
 לשוב להשם יתברך. כי על פי
 רוב בשמותחיל לבנם מעט
 בדרךי הכשרים ולהתקרב
 להשם יתברך אזי באים עליו
 מניעות ויפורים הרבה מכמה
 צדדים כל אחד כפי ענינו,

עלידייזה שבאים עליו אלו
 הרהורים והוא מתגבר עליהם
 עלידייזה דיקא הוא עקר תקונו
 ותשובתו כנ"ל. וזכה הוא מוציא
 ניצוצי הקדשה שנפלו עלידי
 פגם הברית ואזי זוכה לתקון
 הברית וזוכה לזכר החכמה
 והקול כנ"ל. וזוכה לשלום כנ"ל
 שעלידייזה יכולים להמשיך כל
 העולם לעבודתו יתברך:

בני לן ביתא - כח

א. המתנגדים והמכזים והמחרפים
 יראי השם זה מחמת שמקבלים
 תורה מתלמידי חכמים שאינם
 פשרים שהם נקראים שדין
 יהודאין (עין זתרהקדוש פנחס רנ"ג).
 כי התלמידי חכמים שדין יהודאין
 מקבלים תורתם מהשדין שיש
 להם תורה נפולה מאלפין
 נפולין. ובאלפין אלו כתוב
 בשלמה: "וידבר שלשת אלפים
 משל ויהי שירו המשה ואלקה"
 (מלכים"א ה' יב) כי שלמה זכה להם

תתגבר אחת על חברתה.
 ושלום בממונו שלא יהיה בא זה
 ואכל את זה כמאמר חכמינו,
 זכרונם לברכה (כתבות ס"ו) ושלום
 בתורתו בלא קשיות שהם
 בחינת מריבות כנ"ל (עין סימן כ).
 ואז זוכים להתקיים: "ויבא יעקב
 שלם עיר שכם" לאתערותא של
 בחינת: "לעבדו שכם אחד"
 (צפניה ג' ט) עלידי השלום:

ט. ולזאת הבחינה להביא כל
 העולם לקרא בלם בשם ה' (שם)
 אי אפשר לזכות כי אם עלידי
 תקון הברית. וכשרואה אדם
 שבאים על מחשבתו הרהורי
 זנות והוא משבר תאוותו ומפיה
 דעתו מהם זהו עקר תשובתו
 ותקונו על פגם הברית שפגם
 מקדם כל אחד כפי ענינו, כי זהו
 בחינת תשובת המשקל ממש.
 עליכן אל יפל בדעתו כשרואה
 שמתגברין עליו הרהורים רעים
 ומגנים מאד, כי אדרבה זה
 דיקא תקונו ותשובתו. כי דיקא

שְׁכַתּוֹב: "הָאֲמִנִים עָלַי תּוֹלְעִי" (איכה ד' ה) וְהוּא בְּחִינַת אֲבֵרָהּם שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד בְּחִינַת אָמוּנָה בְּבְחִינַת: "וְחֶסְדִי לֹא אֶפִיר מֵעַמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר בְּאָמוּנֹתַי" (תהלים פ"ט לד). כִּי עַל־יְדֵי אָמוּנָה בְּחִינַת יְמִין מִתְגַּבֵּר עַל אֹיְבָיו בְּבְחִינַת: "בְּגִבּוֹרֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ" (תהלים כ"ז) וּמְנַצֵּחַ אֶת הַמִּתְנַגְּדִים וּמְשַׁבֵּר וּמְכַטֵּל הַעֲבוּדָה־זָרָה וְהַכְּפִירוֹת וְהַבְּוִיזוֹת הַבָּאִים מֵהֶם:

ג. וְלִבּוֹא לְחֶסֶד הַנְּצ"ל בְּחִינַת אָמוּנָה אִי אֶפְשָׁר אֲלֵא עַל־יְדֵי הַכְּנַסַּת אֲוֵרָהִים תְּלַמִּידֵי־חֻכְמַיִם צְדִיקִים לְתוֹךְ בֵּיתוֹ. כִּי אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (בְּרִכוֹת י) עַל פְּסוּק: "אִישׁ קָדוֹשׁ עָבַר עָלֵינוּ תְּמִיד" (מְלָכִים־ב ד' ט) שֶׁהַפְּכֵנִים אֲוֵרָהִים תְּלַמִּידֵי־חֻכְמַיִם אֲמַתִּיִּים לְתוֹךְ בֵּיתוֹ כְּבָאֵלוֹ הַקָּרִיב תְּמִידִים. וּבְזֶה הַשְּׂמוּשׁ שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם וּמְשַׁמְשֵׁם זוֹכֵה לְחֶסֶד הַנְּצ"ל, וּכְמֵאֵמֶר חֻכְמֵינוּ, זְכוּרֵנָם

בְּקִדְשָׁה. אֲבָל הַתְּלַמִּידֵי־חֻכְמַיִם הַנְּצ"ל מְקַבְּלִין מֵהֶם דְּרָךְ הַקְּלָפוֹת וּבִשְׂבִיל זֶה דְּרָכָם לֹא־מֵר תְּמִיד דְּרוּשִׁים נִפְלְאִים שֶׁנִּתְקַבְּלִים לִפְנֵי הַחֶמּוֹן עִם וְכָל דְּבוּרֵיהֶם דְּרָךְ מִשָּׁל וּמְלִיצָה וּמְעַמִּים נִפְלְאִים. אֲבָל אִין מְקַבְּלִים שׁוֹם תּוֹעֵלַת מֵהֶם כִּי תוֹרַתָם שֶׁל הַתְּלַמִּידֵי־חֻכְמַיִם הַנְּצ"ל אִין לָהּ כַּח לְהַדְרִיךְ אֶת הָעַם בְּדְרָךְ הַטּוֹב, אֲדַרְבֵּה עַל־יְדֵי תוֹרַתָם נוֹפְלִים בְּנֵי אָדָם בְּכְפִירוֹת גְּדוּלוֹת. וְעַל־יְדֵי־זֶה אִין מְקִימִים מַה שְׁכַתּוֹב: "וְאֵת יִרְאֵי ה' יַכְבֵּד" (תהלים ט"ו ד) כִּי אִם אֲדַרְבֵּה מְהַרְפִּין וּמְכַיִּשִׁין אוֹתָם וְכָל הַהִתְנַגְּדוֹת בָּא מֵהֶם. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהַתְּרַחֵק מֵאֹד מִלְּשַׁמְעַ תוֹרָה מִתְּלַמִּידֵי־חֻכְמַיִם שְׂאִינָם הַגּוֹנִים כְּנ"ל (כְּמֵאֵמֶר חֻכְמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה, הַגִּינָה ט"ו מוֹעֵד קָטָן י"ז תַּעֲנִית ז):

ב. וְעֵצָה וְתַקּוּן לָזֶה הִיא בְּחִינַת תּוֹלְעִי בְּחִינַת אָמוּנָה כְּמוֹ

תמיד וזוכה לתקן ולהעלות
הטוב הגנוז בתורתו של
התלמיד־חכם שד יהודי ולבררו
ולהשליך הרע והקלפות ממנו:

האי גברא דאזל בעי

אתתא - כט

א. דבור שאינו נשמע ונתקבל
אינו נקרא דבור כלל. ותקון
הדבור שיהיה נשמע ונתקבל
הוא עלידי השבח שמשבחין
את הצדיקים האמתיים. וזה הוא
תקון כללי להדבור:

ב. וכן פשהדבור בלא דעת אזי
אין בו טוב ואזי אינו נשמע
ונתקבל. ועלידי שבח הצדיקים
עלידי־זה נתרומם הדעת ועל־
ידי־זה מעלין טוב בהדבור ואזי
מקבלין הדבור מהדעת ויש בו
טוב, וטוב הכל הפצים ועל־כן
אז הדבור נשמע ונתקבל:

ג. ותקון הדבור שהוא בחינת
מלכות פה זה בחינת בגדים
לבגים (קהלת ט' ה) שצריך לשמור

לברכה: 'שעלידי שמוש
תלמיד־חכמים זוכים לחסד'
(פתבות צ"ו). ובשביל זה היה
התמיד כבש פי ממנו נתקנו
האלפין בבחינת: "ואני כבש
אלוף" (ירמיה י"א יט). וזה בחינת
כבש שכבוש תחת יד רבו
ומשמשו. וזה "תמ"ד" גימטריא
ארבע פעמים אלף שהוא תקון
האלפין הנ"ל:

ד. וזהו בחינת: "ואנכי תולעת ולא
איש הרפת אדם ובזוי עם"
(תהלים כ"ב ז) פי להרפות ובזיונות
הנ"ל התקון והסגולה לזה הוא
בחינת תולע הנ"ל ולבטל את
עצמו לפני השם יתברך, (פי על
ידי ענוה זוכין לאמונה, כמו שכתוב
בספר המדות, אמונה אות ב) ועל־
ידי־זה מתגברין על המתנגדים
ומבטלין הכפירות והמינות
הבאים מהם, ועלידי שייכנים
תלמיד־חכמים צדיקים לביתו
זוכה לחסד בחינת תולע
שפקדשה שהוא בחינת עולת

מאד את הבגדים שלא יבזה אותם רק לשמרן כראוי מבתמים ולכלוף. כי הבגדים הם בחינת מלכות בחינת מלך הכבוד כי רבי יוחנן קרא למאנה מכבודתא' (שבת ק"ג.) והמבזה אותם נמצא שהוא כמורד במלכות ואז דינא דמלכותא דן אותו. וכל מי שהוא גדול יותר צריך לשמר את הבגדים ביותר כי מדקדקין עמו יותר. ועל כן תלמיד חכם שנמצא רכב על בגדיו חיב מיתה רחמנא לצלן (שבת ק"ז):

ד. ועל ידי שאינו שומר את הבגדים ונמצא עליהם בתמים על ידי זה עושה חס ושלום פרוד בין קדשא בריה הוא ושכינתיה יתברך. ואז שולטת חס ושלום שפחה בישא שהיא מלכות הרשעה וגורם דם נדה חס ושלום להשכינה שעל ידי זה פרנסתו במרה ובכבדות:

ה. והרשעים בעוונותיהם לפי הלא תעשה שעוברים חס ושלום כן מעוררין וגורמין דם נדה להשכינה וגורמין אפרשותא בין קדשא בריה הוא ושכינתיה חס ושלום. ולתקן כל העברות בפרטיות הם רבים מאד וכבד על האדם ואי אפשר לתקן אותם כי יש דקדוקים ופרטים רבים בכל לאו ולא. על כן צריך לתקן תקון הכללי שהוא תקון הברית ועל ידי זה יתקנו ממי לא כל הלאוין שעבר ואפלו למקומות הצרים והדקים שאי אפשר לבוא לשם שום תקון על ידי תקון הכללי זורק תקונים גם לשם:

ו. ועל ידי תקון הכללי שהוא תקון הברית נתרוממין המהין. כי עקר תקון הדעת הוא כפי תקון הברית ועקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים היא על ידי שמירת הברית ותקוננו:

- ז. ובזה תלויה פרנסה בלי טרח
שעלידי תקון הברית זוכה
לבהינת מן בהינת לחם מן
השמים. כי פרנסה במרהא
וכבדות היא מהמת שלא תקון
תקון הפללי (עין זהרהקדוש פנחס
רמ"ד ע"א):
- ח. וכל זמן שלא תקון תקון הפללי
אז הדבור אסור בבחינת:
"נאלמתי דומיה" (תהלים ל"ט ג),
שעלידיזה השכינה בבחינת
דם נדה חם ושלום שפאלו:
הדמים נעשה בחינת דומיה. כי
עקר הדבור תלוי בתקון הברית
בבחינת: "ויגד לכם את בריתו"
(דברים ד' יג), ואז אי אפשר לדבר
ולגלות תורה. ומי שהוא מדבר
אז הוא עובר על "לא תלך רכיל
בעמו" (ויקרא י"ט טז) שהוא הולך
רכיל מגלה סוד (משלי י"א יג). אבל
עלידי תקון הפללי הדבור מתר
ויכולין לפתח פה בדבורים
המאירים בתורה:
- ט. ועלידי פגם הברית בא חלי
נפל רחמנא לצלן ועלידי תקון
הברית נתרפא מהולאת הנפילה:
י. וכשאין תקון הפללי בשלמות
צריך להרחיק את עצמו משתית
היון כי עלידיזה באים כל
העברות חם ושלום. גם מוזק
לפרנסה ונעשה רש, אבל מי
שזוכה לתקון הפללי אזי אדרבה
מרים את המחיון עלידי שתיתו
ומתקן תקון הפללי ביותר:
- יא. ומי שאינו עושה משה ומתן
באמונה והוא משקע בתאות
ממון וגזול את חברו אזי הוא
מעורר וגורם חם ושלום, דם
נדה להשכינה בבחינת פגם
הברית ואין לו פרנסה חם
ושלום:
- יב. וזה עקר תקון של המשא
ומתן שייכון בכל הלוח והלוח
ובכל דבור ודבור שהוא הולך
ימדבר בשעת המשא ומתן,
שפונתו הוא כדי שירווח כדי
שיתן צדקה וזה בבחינת תקון

וכנ"ל שעלידידיה נתרוממין המחין ועלידידיה נתקן הכל ממילא. שעלידידי תקון הכללי של כל הדברים מרים את המוח לשמש נמשך כל הלכנונית בחינת: "ונוזלים מן לבנון" - מן לבונא דמוחא (וההקדוש חלק ג רל"ה): ועלידידיה ממילא יתקן הכל בפרט:

טו. ואשה שדמיה מרפין ואין לה וסת אפי' עליפי שהיין מויק לה שהוא בחינת התגברות הדמים כנ"ל (אות י) עם כל זה רפואתה עלידי יון שהסתפל בו צדיק אמתני. פי עיניו הקדושים הם בחינת שערות בחינת מותרי מחין הקדושים שלו שעלידידיה ממשיך לבנונית להלבין הדמים הנ"ל בחינת דם נדה ונתתקן עלידי זה:

טז. והמחשבה שבמה היא כפי המדות שבאדם שבפי המדה שהאדם אוהו בה בן חולפין ועוברין עליו המחשבות שבמה.

הכללי של המשא ומתן. פי הצדקה היא בחינת כלליות הגידין בבחינת: "ורעו לכם לצדקה" (הושע י יב) בבחינת ורע גד הוא טפה הורתא (תקונים נ"ב): בחינת תקון הגרית פי עלידי צדקה נתרוממין המחין ויש לו פרנסה:

יג. ועלפן עלידי צדקה יכולין לדבר דבורים המאירים בתורה בחינת שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה: "בפיך - זו צדקה" (ראשיהשנה ז) שהוא בבחינת: "וצדיק חונן ונותן" (תהלים ל"ז כא), בחינת קשת הגרית שהוא הצדיק השומר הגרית:

יד. והפלל בכל הדברים הוא פן שצריך לתקן כל דבר עלידי תקון הכללי השיך לו תחלה כדי לתקן ולרומם המוח להמשיך משם לבנונית לתקן וללבן כל הפגמים. וזה אי אפשר כי אם עלידי תקון הכללי השיך לו, כגון משא ומתן עלידי צדקה

ומלמד גדול ונורא כזה שיהיה גדול במעלה כל כך, שיוכל להאיר ולהכניס בו ולהכניס שכל עליון וגדול כזה, דהינו השגת אלקות שזה עקר התכלית:

ב. וצריך לבקש אחר הרבי הגדול ביותר. (אמר הפעתיק, עין סנהדרין ל"ב, תנו רבנן צדק צדק תרדוף הלך אחר הבית דין ופה אחר רבי אליעזר ללד אחר רבי יוחנן בן זכאי לברור היל, ופרש מהרש"א הבית דין היפה שבאותו הדור. וידוע כי הם היו תיחידים בדרושתיהם כי רבי יוחנן בן זכאי היה נשיא וראש הפנהדרי גדולה כמובא בספר יוחסין דף י"ב ושם דף ל"ה. וכן רבי אליעזר הגדול הזה היה התלמיד הגדול של רבי יוחנן בן זכאי כמובא בספה כ"ח ע"א שכל ההנהגות שנהג רבי יוחנן בן זכאי שלא שח שיחת חלון ולא הלך ד' אמות בלא תורה ובלא תפלין וכו'. היה גם רבי אליעזר תלמידו נוהג אחריו. ועין באור החיים על פסוק זה שפרש שבא להזהיר העם לחזור אחר החכמים המפלגים ביותר שבהם ולא להסתפק בקטנים כי אם לחזור ולהטריח בעל מנוי הדינים אחר

וזה בחינת: "שבע מחלפות ראשו" (שופטים ט"ז יט) והם בחינת המחין כי השערות הם בחינת מותרי מחין כנ"ל בחינת שבע מדות שעוברין במחשבה שבמה וכשפוגמין בשערות נפגם הראיה שהיא שבעה גלדי עינא (בהקדמת תקונים י"ב), וכן להפוך עלידי תקון שבעה גלדי עינא מתקנין פגם השבע מחלפות ראשו שהם השערות בבחינת תקון המחין כנ"ל:

מישראל דמבינא - ל

א. השגת אלקות אי אפשר להשיג כי אם עלידי צמצומים רבים מעלה לעלול משכל עליון לשכל תחתון. כמו המלמד שפוציע לתלמידו מתחלה תקדמות ושכליות קטנות כדי להכניס עלידייהו המכון שהוא שכל עליון וגדול. וצריך כל אחד לחזור ולבקש מאד ולהתפלל להשם יתברך הרבה שיזכה להתקרב להצדיק האמת שיהיה רבי הגון

במזבן הוא צריך דיקא להתקרב
להרבי האמת הגדול במעלה
ביותר הרופא לנפשו. הגדול
מאד ביותר שיהיה אמן נפלא
בזה שיוכל להלביש שכל עליון
בזה דהינו השגת אלקותו
יתברך שמו לקטן ומרחק
במותו:

ג. וזה בחינת שערות שהארות
המחין יוצאין בהשערות, פי
השכל העליון שהוא השגת
אלקות הוא מתלבש בשכל
התחתון. ואלו השערות הן
בחינת שעורא דאתון דאורייתא
(תקון ע). פי המצוות הם חכמת
הבורא יתברך שמו פי כל מצוה
ומצוה יש לה שעורים אחרים
וגבולים ואותיות ותבות וענינים
שהם צמצומים שמצמצם בהם
חכמתו יתברך שמו שזה בחינת
התלבשות הנ"ל להשיג על ידם
השגת אלקותו יתברך, וכל אות
ואות שפתורה וכל מצוה היא
בחינת צמצום הנ"ל. על-כן

היותר ראויים מהם: פי צריכין לזה
רבי גדול מאד שיוכל להסביר
שכל הגדול של השגת אלקות
ולהאיר גם בו. וכל מה שהוא
קטן ביותר ומרחק ביותר מהשם
יתברך הוא צריך רבי גדול
ביותר, כמו שראינו במצרים
שהיו משקעים בארבעים ותשעה
שערי טמאה היו צריכים רבי
גדול ונורא מאד דהינו משה
רבנו עליו השלום. פי כל מה
שהחלה נחלה ביותר צריך
רופא גדול ביותר. על-כן לא
תמעה לומר די לי אם אהיה
מקרב אצל איש פשוט פשוט
המהוקק ביראת השם ונכבד
קצת, ולמה לי לבקש גדולות
ולחזר אחר הצדיק הגדול דיקא,
הלאי שאהיה מתחלה כמו איש
פשוט הנה (כמו שמועין בזה פמה
אנשים) אל תמעה לומר בן, פי
אדרבה כל אחד כפי מה שיודע
בנפשו גדל פחיתותו וגדל רחוקו
שנתרחק מאד מהשם יתברך

דמלכותא פי השכל התחתון
 הוא בחינת מלכות שהוא
 בחינת חכמה תתאה שבכל
 עולם ועולם שהוא מנהיג אותו
 העולם. אבל עלידי אהבת ממון
 הוא נופל לאכמא דסטרא אחרא
 בחינת (תקון ע): שבתאי פתיא
 אכמא (פרוש בלי חרם שחר) מרה
 שחורה בחינת: "בעצבון
 תאכלנה" (בראשית ג' יז) ונופל
 מזה השכל לשמות וכסילות
 ועצבות. והקלפות והסטרא
 אחרא מסבבין אותו בסבובין
 דסטרא אחרא בחינת: "שמו
 העם ולקמו" (במדבר י"א ח)
 'בשטותא' (והריקדוש ח"ב, ס"ב, ס"ג)
 להפך מהחכמה הנ"ל שפסבב
 והולך אחר הממון:
 ה. וכל אחד לפי בחינת החכמה
 תתאה שיש לו פי יש בכל אחד
 ואחד בחינת מלכות בחינת
 חכמה תתאה בן צריך להמשיך
 לתוכה חיות. ועקר החיות הוא
 מאור הפנים בחינת: "באור פני

עלידי התורה והמצוות
 מומשיכין השגת אלקותו יתברך:
 (אמר המעתיק, וזהו לשון המושג
 הניגה סוף פרק א' הלכות שבת
 הניגות והמעילות הרי הם פתרים
 התלויים בשערה. ופרש רבנו עובדיה
 מברטנורא: שהן תלויות ברמו
 במקרא מעט פתר התלוי בשערות
 הראש עד כאן לשונו)
 ד. ולזכות לשכל התחתון הנ"ל אי
 אפשר כי אם עלידי שיהיה
 שונא בצע שישנא את הממון
 בתכלית השנאה. פי השכל
 התחתון הוא בחינת שערא
 אכמא (תקון ע) בחינת בת עין
 דהינו השחור שבעין בחינת:
 "שחורה אני ונאווה" (שיר השירים
 א' ה). פי השחרות הוא מקבין
 ומצמצם כל הדברים הגדולים
 ונכלליו ונראין בתוכו ועלידיניה
 רואין ומשיגין הדבר שרואין. בן
 השכל הזה הוא בחינת שחרות
 שמצמצם בו נאווה ויפי שבשכל
 העליון הנ"ל. ושערא אכמא וכן
 שונא בצע הוא מסטרא

מלך הים" (משלי ט"ז טו). על־כֵּן נצטוינו "שֶׁלֶשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זְכוּרָךְ אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים ט"ז טז) בְּשִׁבִיל לְקַבֵּל אֹר הַפָּנִים הַמְּאִיר בְּשֶׁלֶשׁ רְגָלִים, שְׁעֲלִידֵיזָה מֵהֵינן אֶת הַשֶּׁכֶל הַנִּזְ"ל שְׁעֲלִידוֹ בְּאִים לְהַשְׁגֵּת אֱלֻקוֹת. וְעֲלִידֵי הַשְּׂמֻחָה בְּשֶׁלֶשׁ רְגָלִים זֹכִינן לְאוֹר הַפָּנִים כִּי עֵקֶר אֹר הַפָּנִים הוּא שְׂמֻחָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לֵב שְׂמֵחַ יֵיטֵב פָּנִים" (משלי ט"ז יג).

ו. וכפי מה שֶׁמֵּרְבִּין לְעִשׂוֹת מִצְוֹת בְּכָל הַשָּׁנָה בֶּן זֹכִינן לְשְׂמֻחָה בְּשֶׁלֶשׁ רְגָלִים כִּי עֵקֶר הַשְּׂמֻחָה הִיא מִן הַמִּצְוֹת. וְעֵקֶר הַשְּׂמֻחָה הִיא בְּלֵב כִּי כָּל אֶחָד בְּפִי מַה דְּמֹשֶׁעַר בְּלִפְנֵי גְדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ וְיִחַדּוּ וְאֶחָדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ רְאוּי לוֹ לְשֻׂמְחָה מְאֹד בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׁעוֹשָׂה, שְׂזוֹכָה לְעִשׂוֹת רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַבּוֹרָא הַיְחִיד הַקָּדְמוֹן הַנִּצְחִי יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ לְנִצְחָה. וְעֵקֶר

הַשְּׂמֻחָה שֶׁל כָּל הַמִּצְוֹת שְׁעוֹשִׂין בְּכָל הַשָּׁנָה הִיא בְּלֵב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "נָתַתָּ שְׂמֻחָה בְּלִבִּי" (תהלים ד' ח). וְהֵלֵב שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה הֵם הַשֶּׁלֶשׁ רְגָלִים בְּחִינַת: "אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה'" (ויקרא כ"ג ד) רְאשֵׁי־תִבּוֹת אֲמִ"י שֶׁהִיא אִם לְבִינָה וּבִינָה לְבִא' וְהַשְּׂמֻחָה הַנִּזְ"ל מֵתְקַבֵּץ אֶל הַלֵּב שֶׁהֵם הַשֶּׁלֶשׁ רְגָלִים וְעַל־כֵּן הֵם יְמֵי שְׂמֻחָה. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַתְגַּבֵּר מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ הַשְּׂמֻחָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל הַמִּצְוֹת שֶׁהוּא שְׂמֻחָת יוֹסֵמוֹב בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה. מִכְּל־שֶׁבֶן וְכִל־שֶׁבֶן בְּיוֹם טוֹב קִדְשׁ בְּעֲצֻמוֹ שְׂאוֹ חֵיבִים לְשֻׂמְחָה מְאֹד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְשְׂמֻחָתְךָ בְּחֶגְדְּךָ" (דברים ט"ז יד). כִּי אִז מֵתְקַבֵּץ יַחַד הַשְּׂמֻחָה שֶׁל כָּל הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר אִינן שְׁעוֹר וְעָרָף לְשְׂמֻחָה הַזֹּאת כְּאֲשֶׁר יְכִינן כָּל אֶחָד בְּלִבּוֹ כְּנִזְ"ל. וְעֲלִידֵי הַשְּׂמֻחָה בְּשֶׁלֶשׁ רְגָלִים זֹכִינן לְהַשְׁגֵּת אֱלֻקוֹת כְּנִזְ"ל. וְזֶה

משום. ומי יוכל לסבל את קול
הצעקה והזעקה הגדולה בשנופל
בחינת המלכות הוא השכל
הנ"ל אליהם. בבחינת: "זעקת
מושל בכסילים" (קהלת ט' יז)
בשרוצה הכסיל (בחינת מלך זקן
וכסיל) (קהלת ד) הוא היצר הרע
בחינת מלכות דסטרא אחרא
במבאר בסימן א') להתחכם.
שמתגברים להמשיך לתוך
החכמות שלהם שהם כסילות
באמת את בחינת החכמה
האמתית שהוא השכל הנ"ל של
השגת אלקות. ואומרים שרק
הם חכמים ואין חכמה גדולה
בחכמתם המטעית אשר כל
יניקתה מנפילת השכל הנ"ל.
והקדוש ברוך הוא בעצמו כפיכחול
שואג על זה בבחינת: "שואג
ישאג על נהו" (ירמיה כ"ה ל) על
נהו דילה' בחינת המלכות
שנופל חס ושלום בגליות של
הארבע מלכיות דסטרא אחרא
שהם הארבע גליות:

בחינת: 'חייב אדם להקביל פני
רבו ברגל' (ספח כ"ז) כדי לקבל
אור הפנים ולהחיות את בחינת
המלכות בנ"ל:
ז. ועקר השכל הוא רק השכל
האמתי של הצדיקי אמת
שעל ידי זה השכל זוכין להשגת
אלקות להכנים השגת אלקות
לכל הנלוים אליהם וכל החכמות
ההיצוניות הם כסילות גמור נגד
זה השכל. ולפעמים בעוונותינו
הרבים בשנופל זה השכל הנ"ל
אליהם להעפוש" והסטרא אחרא
ואזי הם מתגברים בחכמתם
וממשלתם. ואזי מתגבר הם
ושלום, ממשלת העפוש"ם
פשיונקים יותר מהראוי להם חס
ושלום משכל הנ"ל, שהוא
בחינת מלכות דקדשה בחינת
חכמה תתאה שבכל עולם ועולם
מארבעה עולמות שהיא בחינת
החכמה המנהגת אותו העולם.
וכל החכמות של האמות בלם
הם תחת החכמה תתאה ויונקים

שפנתוב: "ויעקב איש תם" (בראשית כ"ה כז) וישמעאל הוא בחינת בן שאינו יודע לשאל, הינו לעשות תשובה ולשאל בפרה מהשם יתברך על העוונות שאינם ידועים לו שזה עקר התשובה בבחינת: "אשר לא גזלתי או אשיב" (תהלים ס"ט ה). וזה בחינת אברהם תקן שחרי"ת נומריקון שאינו יודע ח'כם ר'שע ת'ם שהם בחינת הארבע מלכויות כנ"ל, (אמר הפעתיק, אצילות בחינת הקמה בחינת יצחק ובריאה בחינת בינה ותשובה בחינת ישמעאל שעשה תשובה כמאמר הו"ל (בבא בתרא מז), ויצירה בחינת יעקב איש תם בחינת אמת ליעקב בבחינת ואו פידוע ועשיה נגד עשו אשר ברבו שולטים הקלפות והרשעים פידוע):

ושחרית בחינת שחרות בחינת השכל התחתון הנ"ל שזכה לתקנו על ידי שהיה שזנא בצע פי מאם ממוזן סדום כמו שפנתוב: "אם מחוטא ועד שרוף נעל" (בראשית י"ד כג). ועשה תמיד חסד להעלות המלכות דקדשה

ח. וצריך כל אחד לראות להתדל ולהבדיל ולהעלות החכמה הנ"ל מבין הארבע גליות ולהחזירה לשרשה. וזה זוכין עלידי צדקה וחסד שעושים, שעלידיזה מעלין השכל הנ"ל מהגלות ומכניעין ממשלת העב"ם. עלפן צריך כל אחד לפי בחינתו להשתדל תמיד ולראות להוציא השכינה מהגלות הינו השכל הנ"ל עלידי חסד. ועלידיזה מכניעין חכמות היוזניות ונצולין מעל מלכות הרשעה וזוכין להשגת אלקותו יתברך:

ט. וכןגד הארבע מלכויות דקדשה של הארבעה עולמות (אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, פידוע) יצאו מאברהם אבינו איש החסד ארבעה בנים שהם בחינת כנגד ארבעה בנים דברה תורה; חכם ורשע ותם ושאנו יודע לשאל. פי יצחק היא בחינת: "בן חכם ישמח אב" (משלי י' א), ועשו הוא בן רשע ויעקב הוא בן תם כמו

בתשובה מתוך שמחה ועל ידי זה מקריבין את הגאולה: יא. ועקר התגלות החסד הנ"ל היא עלידי שמקבלין תוכחה ומוסר מהצדיקי אמת ואפעלפי שתוכחתם לפעמים בדרך גזיון שמכזים אותנו ועלידי זה זוכין לעשות צדקה וחסד:

יב. וצריכין אנו לקבל תוכחה מהצדיקים אפעלפי שמכזין אותנו לפעמים. פי צריכין אנו לדון אותם לכף זכות פי אין אדם נתפס על צערו (כבא בתרא טז) פי סובלים צער גדול מאתנו. פי כל העסקים והשיחות חלין שלנו הוא בודאי רעה אצלם, אך אפלו גם טובתנו הינו התפלה שהיא בערפנו טוב, (אמר המעתיק, כמו שכתוב הושע י"ד וקח טוב פרוש רש"י וקבל הודיה מאתנו שנאמר טוב להודות לה. ואמרו חכמינו זכרונם לברכה במדרש תנחומא פרשת קרח וגם במדרש רבה שם ט"ב בגמטריא י"ג, ותפלה י"ט ברכות והוצא מהן ברכת המינים שתקנו ביבנה ואת צמח דוד שתקנו על שם בהנני דו' ונפני וכו') היא

מהפטרא אהרא ועליבן רדף אחר הארבעה מלכים כדי להכניעם שכן בהינת הארבע מלכויות דסטרא אהרא, (אמר המעתיק, והעלה המלכות דקדשה מהם כמאמר חז"ל מדרש רבה פרשת לך לך והוצא בפרוש רש"י שם עמק המלך שהושאו שם כל האמות והמליכו את אברהם עליהם לנשיא אלקים ולקצין):

י. וכןגד הארבעה הנ"ל יש בכל יום טוב ארבע מצוות להעלות הדלת בבחינות מלכות דקדשה מהפטרא אהרא לבטל ארבע מלכויות דסטרא אהרא. בפסח הם ארבע פוסות, ובשבועות הוא סדר המושנה ולמוד התורה שהיא ארבע פעמים ביד כל אחד כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (ערוכין נ"ה), ובספות הם ארבעה מינים הכל כנגד בחינת הארבע מלכויות דקדשה שצריכין אז להעלותם אל אור הפנים עלידי שמחת המצוות שמתקבצים לתוך הרגלים כנ"ל. וצריכין לזה ביום טוב לשוב

לפעמים וכל הערובוב הדעת
 שיש לאדם בכל היום באיזה עת
 שיהיה הכל באשר לכל בא
 דיקא בעת התפלה. ומשמיע
 את עצמו אז דיקא ומבלבל את
 מחשבת האדם מאד בשעת
 התפלה דיקא ובאים ועולים על
 לבו אז דיקא. עליון צריכין אז
 התגברות גדול מאד על
 המחשבות והבלבולים אלו. ועם
 כל זה הנ"ל באים התפלות אל
 הצדיקים להעלותן בחינת:
 "ותהלתי אהטם לך" (ישעיה מ"א ג)
 שבאין כל התפלות להצדיק
 שהוא בחינת משיח בחינת חטם
 בחינת: "רוח אפנו משיח ה"
 (איכה ד' ב). כי משיח מורה ודאין
 בבחינת (ישעיה י"א ג): "והריחו
 ביראת ה'" תינו בתפלות שהן
 בחינת: "יראת ה' היא תתהלל"
 כי הוא מורה ומרגיש בתפלות
 שמקבל מהן את כל אחד ואחד
 כפי מה שהוא כי כל הערובובים
 של כל אחד הם בתוך התפלה:

גם כן רעה אצלם, כי תפלתנו
 מבלבלת אותם מאד כי היא
 מערבבת במחשבות זרות
 ובלבולים הרבה. והתפלות האלו
 עם כל הערובובים באים אל
 הצדיקים להעלותם ועליון
 מוכיחין אותנו לפעמים בדרך
 ביוזן אבל צריכים אנו לקבל
 תוכחתם כנ"ל:

יג. ועליון נקראין הערובובים
 והבלבולים תהלה כמו שכתוב:
 "ובמלאכיו ישים תהלה" (איוב ד'
 יח). מחמת שהם באים דיקא
 בעת התהלה והתפלה. והוא
 בשתי בחינות: או שבאים להתתקן
 כי עכשו הוא הזמן לזה כי יש
 בהם ניצוצות קדושים שצריכין
 תקון או בבחינה אחרת שבאין
 לבלבל אותו מתפלתו מחמת
 שאינו ראוי להתפלל. וצריך
 להתגבר מאד מאד על אלו
 הערובובים והמחשבות זרות
 שבאין אז. כי כל השמותים
 והמחשבות שחושב האדם

יד. והצדיק יודע איזו תפלה באה
 מהבשרים ואיזו תפלה מהאחרים
 ועלידינו יודע להוכיחם. כי
 עלידי העזות והתורה של כל
 אחד ואחד עלידינו יודע אם
 תפלתו היתה בהגן או לאו. כי
 יש שני מיני עזות יש עזות
 דקדושה ויש עזות דסמרא
 אחרא. ואי אפשר לזכות לתורה
 כי אם עלידי עזות דקדושה
 להיות עז כגמר כנגד המונעים
 וחולקים כמו שכתוב ב"שלקח"
 ערוך" (ארח חיים סימן א) "שלא
 יתביש מפני המלעיגים". וכפי
 העזות דקדושה כן זוכה לתורה
 לקבל ולהמשיך חדושי תורה
 אמתיים בעולם. ולהפך מי שיש
 לו עזות דסמרא אחרא מקבל
 תורה מהסמרא אחרא. וכפי
 התורה שמקבל כפי העזות כן
 זוכה לתפלה, כי גם עקר
 התפלה היא עלידי עזות
 דקדושה שצריך להעז פניו
 כנגדו יתברך ולבקש ממנו על

כל מה שצריך ואפלו לעשות
 פלאות עמו. כי אם ירצה
 להתביש ממנו יתברך לפי מעשיו
 ולפי גדלת הבורא יתברך בודאי
 לא יוכל לפתח פה להתפלל
 כלל. עלכן כפי העזות דקדושה
 שיש לו כנגד המונעים כן זוכה
 לתורת אמת כנ"ל וכמו כן זוכה
 לתפלה בכונה. ועלכן הצדיק
 עלידי שרואה העזות והתורה
 של כל אחד ואחד עלידינו
 יודע את התפלה שבבלבא אותו
 מאיזה מהם באה ועלידינו
 יודע להוכיח אותו:
 מו. מקולו של אדם יכולין לידע
 את בחינת המלכות שלו. כי יש
 בכל אחד ואחד בחינת מלכות
 והיא נפרת בקולו כי יש "קול
 ענות גבורה" וכו' (שמות ל"ב יח)
 כפי בחינת המלכות של כל
 אחד. ועלכן הבין שאול בקולו
 של דוד המלך, עליו השלום,
 שהוא חזק בבחינת המלכות
 ושאל אותו: "הקולך זה בני

שנותן לעני על שבת וכיצא בזה היא כנגד שמש העתידה להתחדש לעתיד לבוא שהיא פאור שבעת הימים והצדקה שעושים בימי החל היא כנגד שמש שבזמן הזה):

ב. שלמות כל הדברים היא האמונה ובלתי האמונה כל הדברים הם חסרים. וכן שלמות התורה שהיא הדעת היא רק עלידי אמונה כי כל התורה עומדת על האמונה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה: 'בא חבוק והעמידן על האמונה' (מכות כ"ד). וכן שלמות הגלגלים שהיא בחינת צדקה כנ"ל אינה אלא עלידי אמונה כי העקר היא האמונה:

ג. ועלידי שמירת שבת שהיא בחינת אמונה נשלם הצדקה וזוכין לכל הברכות. ועלפן התחיל התנא במסכת שבת במצות צדקה לרמוז כל הנ"ל (ונאמר בנזר לכה דודי בשבת כי היא מקור הברכה). והיא בחינת שלמות כל הדברים שבעולם

דוד" (שמואל א, כ"ד). שתתמה שאול על קולו והבין שהוא קול של מלך ממש ורצה לשאת ולהגביה קולו למעלה ממנו ולא יכל. וזה: "וישא שאול את קולו ויבך" (שם) שהיה נמוך בבחינת קול של בביה ואז אמר לדוד: "ידעתי כי מלך תמלך" כי ידע זה עלידי הקול כנ"ל:

אית לן בירא - לא

א. הצדקה מנהגת כל הגלגלי תרקיע ועלידה נשפעין כל הברכות, אבל אין שלמות להברכות כי אם בשבת שהיא בחינת אמונה, כי עקר השיבות הצדקה היא האמונה. ועלפן עקר התנוצצות אור הצדקה בשמש ושלמותה אינה אלא בשבת שהיא בחינת אמונה ואמונה היא מקור הברכות (אמר המעתיק, פרושו כי עקר הצדקה המאירה בשמש היא לתן לעניים הגונים על צרכי שבת קדש כמובן בספר לקוטי תפלות בסיומן זה. ובסיומן פ"ו איתא כי הצדקה הזאת

- כנ"ל כי עלידי שמירת שבת קדש זוכין לאמונה: ד. ועקר העשייה של צדקה עושה העני עם הפעל הבית (מדרש רבה רות פרוש רש"י) וזהו בחינת הליכת ותנועת הגלגלים בחינת: 'בגלל הדבר הזה - בגלל הוא שחזור בעולם' (שבת קנ"א). והוא יש לו שתי תנועות אחת היא העקר התנועה שהיא מפערב למזרח תנועה טבעית. ואחת היא תנועה הכרחית ממזרח למערב מה שהגלגל היומי חוזר ומתגלגל ממזרח למערב ומכריח עמו כל הגלגלים. והעני הוא בחינת: "ומפערב אקבצך" (ישעיה מ"ג ה), שפוקבץ הצדקה והפעל הבית הנותן לו הוא בבחינת: "ממזרח אביא זרעך" (שם) בבחינת: "זרעו לכם לצדקה" (הושע י"ב). ועקר התנועה היא מפערב למזרח מהעני לפעל הבית:
- ה. ועקר קיום וחיות האמונה היא רק עלידי שמירת הברית. ועליכן נוסעים לצדיקים על שבת קדש כי עקר קדשת הצדיקים האמתיים היא שמירת הברית בשלמות בכל הבחינות. עליכן נוסעים אליהם על שבת כדי לקבל מהם קדשת שבת שהיא האמונה שהיא שלמות הכל כנ"ל:
- ו. וכל הגלגלים וכל הנהגת העולם הינו "חקות שמים וארץ" (ירמיה ל"ג כה) הכל תלוי בשמירת הברית קדש. וכן כל הברכות וההשפעות שבאים מהם:
- ז. וכל היסורים שיש לאדם בדרךים כלם הם בשביל פגם הברית. עליכן אמרו חכמינו זכרונם לברכה: 'חייב אדם לפקד את אשתו קדם שיצא לדרך' (יבמות ס"ב) כדי שלא יהיה בבחינת: "השחית כל בשר את דרכו" (בראשית ו' יב) הינו

שְׁמִירַת הַבְּרִית קָדֵשׁ וְלִמְדוֹן
עַל־יְדֵי שְׂיִלְמוּד דִּינֵי אִסּוּר וְהִתֵּר
וְכִיּוֹצֵא בְּזוֹ וַיִּשְׁמְרֵם. וְכִשְׁזוֹכָה
לְשְׁמִירַת הַבְּרִית בְּשִׁתֵּי בְּחִינּוֹת
אֵלּוּ אַזֵּי הוּא דּוֹמָה לְמִלְאָה ה' ^{פ"ה יד}
צְבָאוֹת וְזוֹכָה לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה
וּמְמֻשָּׁה כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַחֲשַׁפְּעוֹת
כַּכ"ל:

י. וְעַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית כַּכ"ל
נִתְגַּלָּה חֶסֶד בְּפִמּוֹ דְּאִמָּה
(וְהַרְחֵקְדוּשׁ חֶלֶק ג' קמ"ב). וְחֶסֶד הֵינּוּ
אֲהָבָה וְהַשְׁתַּוְקָאוֹת לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרָךְ וְכַסּוּפִין מוֹכִיחַ שֶׁהֵי
דְּבַר יָקָר מְאֹד. כִּי עַל־יְדֵי
עוֹשָׂה נְפֻשׁוֹת הֵינּוּ שְׁעוֹשָׂה
נְקֻדּוֹת לְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה בְּבְחִינַת
נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף. הֵינּוּ שְׁעַל־יְדֵי
הַכֶּסֶף נִעְשִׂין הַנְּקֻדּוֹת שֶׁהֵם
בְּחִינַת נְפֻשׁ כִּמוֹ שְׁפָתוֹב:
"נְכַסְפָּה וְגַם כָּלְתָה נְפֻשִׁי" (תהלים
פ"ד ג), הֵינּוּ מֵה שְׁאֲנֵי נְכַסֵּף וְכָלָה
אֲחֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ מִזֶּה בְּעֲצֻמוֹ
נִעְשָׂה נְפֻשִׁי:

שְׁעַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית לֹא
יִהְיֶה לוֹ צַעַר בְּדַרְךָ:

ח. וְכֵן צְרִיךְ לְתַן צְדָקָה קִדְּם שְׁיִצֵּא
לְדַרְךָ כִּמוֹ שְׁפָתוֹב: "צְדָק לִפְנֵי
יְהוָה וַיִּשֶׁם לְדַרְךָ פְּעַמְיוֹ" (תהלים
פ"ה יד) כִּי עַל־יְדֵי הַצְּדָקָה יֵאִיר
הַכּוֹכָב כִּי עַל־יְדֵי צְדָקָה מְאִירִין
הַגְּלָגְלִים. וְעַל־יְדֵיֶּזֶה יִכְפֹּל עֲכוּבוֹ
בְּדַרְךָ שְׁנִמְשָׁה מִהַעֲכוּב שִׁישׁ
בְּכּוֹכְבִים שְׁאֵינָם מְאִירִים
בְּשִׁלְמוֹת וַיִּנְצַל מִצַּעַר וְעֲכוּב
בְּדַרְךָ (וְעֵינֵי בְּסִימֵן רס"ד כִּי צְדָקָה
הוּא גַם־כֵּן תְּקוּן הַבְּרִית):

ט. וַיֵּשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת בְּרִית. בְּחִינַת
אֲחֵת הִיא שְׁמִירַת הַבְּרִית קָדֵשׁ
בְּרִית עֲלָאָה שֶׁהוּא רְקִיעַ
הַמְּבַדִּיל בֵּין מִיֵּן עֲלָאִין לְמִיֵּן
תַּתְּאִין בְּחִינַת בֶּן הוֹרִין
שְׁעַל־יְדֵיֶּזֶה זוֹכָה לְהַרּוֹת וְעוֹשָׂה
תּוֹלְדוֹת. וְהַבְּחִינָה הַשְּׁנֵיָה הִיא
שְׁמִירַת אִסּוּר וְהִתֵּר. וְצְרִיךְ
לְאָדָם לְהִיּוֹת לוֹ אֵלּוּ הַשְּׁתֵּי
בְּחִינּוֹת בְּרִית הֵינּוּ לְהִיּוֹת צְדִיק
וְלִמְדוֹן. וְצְדִיק נִקְרָא עַל־יְדֵי

יא. והנקודות הן החיות והתנועה של האותיות עליכן הם בחינת נפש. כי כמו שהנפש היא חיות האדם וכל תנועותיו הם עלידי הנפש ובלא זה הוא כגלם, כן האותיות אין להם שום תנועה וחיות רק עלידי הנקודות שעלידייהן מתנועעין ונדונגין ונצטרפין האותיות. והנקודות נעשין עלידי הכסופין להשם יתברך שהם בחינת נפשות וזווגן והצטרפותן של הנקודות הם בחינת זווגי הנפשות. ועלידי הנקודות נדונגין ונצטרפין האותיות וזה בחינת זווגי הגופים. וזה סוד נפילת אפים שפונתו להעלות הנפש בבחינת העלאת מין נוקבין ולעשות יחוד. כי עלידי הכסופין שזה בחינת העלאת מין נוקבין מזה בעצמו נעשה נפש ונתעלה ונעשה יחוד וזווג. כי עקר התהוות הנפש היא עלידי ההשתקקות אחר השם יתברך

כל אחד לפי מדרגתו שהוא נכסף ומשתוקק להגיע למדרגה שלמעלה ממנה עלידייה נעשה הנפש בכה:

יב. ועלידי הכסופין נעשה הזווג. שעלידייהן שהוא נכסף אל הדבר נעשה נפש. ועלידייהן שהוא נכסף להדבר חוזר הדבר וכוסף אליו ומזה נתהוה גם כן נפש והנפשות מנדונגין. כי מה שהוא נכסף הוא בחינת תאוּבְתָא דְנוֹקְבָא והוא עבד נפש נוקבא כמובא בזהר הקדוש (ח"א פ"ה). ומה שהדבר חוזר ונכסף אליו הוא בחינת תאוּבְתָא דְדָכָר ועבד נפש דכר ואחר כך באים לבחינת עבור ולדה כמו שכתוב שם בזהר הקדוש. ונגמרין ויוצאין הנפשות לעשות פעולות בעולם לפי הנקודות שעושין לאותיות. כי אותיות התורה הם פועלים הכל כי הם החיות של כל דבר ומנהיגין את כל העולם ואין

הנפש היתרה של שבת, כי עקר התהוות הנפשות דקדשה הוא על-ידי כפופים טובים כנ"ל:

יד. וכל אחד לפי הכפופין שלו שמהם נעשין נפשות כן עושה נקדות לאותיות התורה. והם בתחלה אור פשוט (כמבאר בסימן ל"ו) כי מפי עליון לא תצא כי אם אור פשוט, רק כל אחד לפי מה שהוא נכסף כן הוא עושה צורה להאותיות שהיו בתחלה כגלם ועל-ידי הנקדות מהכפופין נעשין כלים. ואם האדם כופף ומשתוקק לטוב מציר ומפרש אותיות התורה לטוב ונעשים כלי לקבל טוב. ואם נכסף לרע חס ושלום נצטיירים ונעשים כלי לקבל רע חס ושלום. ולפי מה שנצטיירין כן הם פועלים בעולם כי יש בתורה אחיות טוב ורע בחינת: זכה נעשית לו סם חיים' וכו' (וימא ע"ב) "וצדיקים ילכו כם ופושעים יבשלו כם" (הושע י"ד ט):

להם כח לפעל אלא לפי הנקדות בחינת הכפופין כנ"ל. ואם כופף לרע עושה נקדות רעות חס ושלום, ונצטרפין ונזדוגין האותיות לעשות פעלות רעות. ואם כופף לטוב בתשובה נעשין נקדות טובות ומתנועעים האותיות ונזדוגין לעשות פעלות טובות בעולם:

יג. ושבתי קדש היא בחינת אמונה וקדשת הברית שעל-ידיה זוכין לאהבה והשתוקקות וכפופים טובים שעל-ידיה נעשין נפשות קדושות. ועל-כן בתחלת שבת בא השתוקקות דקדשה לאדם וזכר את עצמו מאבדת הנפש יתרה בחל כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה: 'ביון ששבת וי אבדה נפש' (ביצה ט"ז) (הינו שאמרים ושמרו בני ישראל וגו' שבת ונפש). וזכרים את עצמם שפמוצאי שבת קדש אובדים הנפש ומתחילין להתנענע אחרית ומזה בעצמו נתהנה

ועל זה נסדר סדר התפלות
שצריכין להוציא הכסופין
בשפתיו ואזי נעשה הנפש
בפעל שעקר הנפש היא
מהדבור בבחינת: "ויהי האדם
לנפש הטהרה" (בראשית ב' ו) ותרגומו
'לרוח ממללא':

מזו. וזהו מעלת השיחה בינו לבין
קונו שצריכין לשיח ולדבר בינו
לבין קונו להוציא בפה כסופיו
הטובים שמתגעגע לצאת
מהרע שלו ולזכות לטוב אמתיו.
ולזהתפלל להשם יתברך על זה
שירחם עליו למלאת רצונות
שלו הטובים. ולדבר בפה מלא
מזה דהינו מכל מה שחסר לו
בעבודת השם יתברך שהוא
רוצה ומשתוקק שימלא לו השם
יתברך. ועל ידי זה יזכה לפעל
בקשתו כנ"ל ויזכה לפעל מה
שצריך ומביא טוב לעולם
וממשיך טובה וברכה בכל
העולמות ומעורר לתשובה בפה
נפשות. וצריך כל אחד להרגיל

מזו. אך פדי שתצא הנפש מבח אל
הפעל צריך לדבר בפה הכסופין
שעל ידי זה נגמר הנפש ויוצאה
מבח אל הפעל כמו שכתוב:
"נפשי יצאה בדברו" (שיר השירים
ה' ו). וזה שכתוב: "רצון יראוי
יעשה ואת שועתם ישמע
ויושיעם" (תהלים קמ"ה יט). פי
עלידי הרצון שהוא הכסופין
נעשה הנפש בכח ואז נעשה
בקשתו ורצונו בכח בבחינת:
"רצון יראוי יעשה", ואחר כך
ואת שועתם שמדברים בפיהם
ההשתוקקות וכו' על ידי זה:
"וישמע ויושיעם". פי עלידי
הדבור נגמרת הנפש ויוצאה
מבח אל הפעל ואזי נצטירים
האותיות ונעשים כלי (וענין כסימן
ל"ד פי הדבור הוא הכלי לקבל השפע)
לקבל טוב ונתמלא בקשתו
בפעל. פי כפי הנפש שעושה
בכח או בפעליה נעשים נקודות
להאותיות וכן נצטירים וכן הם
פועלים ועושים בקשתו ורצונו.

וּבָאָה הַנֶּפֶשׁ דְקַדְשָׁה לְתוֹךְ
 הַרְשָׁע וְנוֹפְלִין לוֹ הַרְהוּרֵי
 תְּשׁוּבָה וְתוּכַל לְהַחְזִירוֹ לְמוּטָב.
 וְכֵן לְהַפְּךָ כַּמּוֹה רְעוּת גּוֹרְמִים
 הַכּוֹסֵפִים לְדַבֵּר שְׂאִינוּ טוֹב, חֵם
 וְשָׁלוֹם. כִּי הַנֶּפֶשׁ שְׁנֵתְהוּהָ
 עַל־יְדֵי כּוֹסֵפִים רְעִים מִתְּנַלְנֶלֶת
 לְפַעֲמִים לְתוֹךְ הַצַּדִּיק וְתוּכַל
 לְהַחֲטִיאֹו, חֵם וְשָׁלוֹם. וְזֶה
 בְּחִינַת: "יֵשׁ הֶבֶל" וְגו' (קִהְלַת ח'
 יד) בְּחִינַת הֶבֶל פֶּה שְׂמוֹשֵׁם
 יוֹצֵאִים הַנֶּפֶשׁוֹת וְעַל־יְדֵיזָה יֵשׁ
 צַדִּיקִים שְׂמוֹנֵעַ אֵלֵיהֶם כַּמַּעֲשֵׂה
 הַרְשָׁעִים. עַל־יְדֵי שְׂמוֹנֵעַ לְנֶלֶת
 לְתוֹכֵן נֶפֶשׁ מַכּוֹסֵפִים רְעִים
 שְׁנוֹפְלִים לוֹ מִזֶּה הַרְהוּרֵי עֲבָרָה
 אֶךְ אַחֲרֵיכֶן אֶפְשָׁר לְשַׁחֲטִיאֹו,
 חֵם וְשָׁלוֹם אִו שְׂיִתְקַן הַנֶּפֶשׁ. וְכֵן
 לְהַפְּךָ יֵשׁ רְשָׁעִים שְׂמוֹנֵעַ אֵלֵיהֶם
 כַּמַּעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים שְׁנוֹפְלִים לוֹ
 בְּוֵדָאֵי הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה בְּעַת
 שְׂהַגִּיעַ אֵלָיו נֶפֶשׁ קְדוּשָׁה
 מַכּוֹסֵפִים קְדוּשִׁים, אֶךְ אַחֲרֵיכֶן
 אֶפְשָׁר שְׂיִקְלַקֵּל הַנֶּפֶשׁ אִו

עֲצָמוֹ לְעַסֵּק בְּזֶה הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם
 לְדַבֵּר בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ. כִּי עֲנֵנּוּ זֶה
 יָקָר מְאֹד וְעַל־יְדֵיזָה יְכוּלִין
 לְהַחְזִיר כָּל הָעוֹלָם לְמוּטָב:
 יו. וְכַשְׁזוֹכָה לְשִׁמִּירַת הַבְּרִית
 בְּשֵׁתִי בְּחִינַת הַנַּ"ל אֲזִי זוֹכָה
 לְאַהֲבָה וְכּוֹסֵפִים טוֹבִים לְהַשִּׁים
 יִתְבָּרַךְ שְׂעַל־יְדֵיזָה מְצִיר
 אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְטוֹב בְּבְחִינַת
 חַיִּים. וְאֲזִי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה
 בְּעֲצָמוֹן מַכְבָּשִׁין מִמֶּנּוּ שְׂיִדְבָּרֵם
 בְּפִיו, כְּדֵי שְׂיִצְרִים לְטוֹבָה.
 וְעַל־יְדֵיזָה זוֹכָה שְׂיִהְיוּ כָּל
 אֲכִילוֹתָיו וְסַעֲדוֹתָיו בְּבְחִינַת: "לֶחֶם
 הַפָּנִים" וְאֲזִי 'שְׂלַחְנוּ מִכֶּכֶר
 כַּמּוֹבָח'. וְאֲזִי כָּל הַכּוֹכָבִים וְכָל
 הַמַּזְלוֹת וְכָל הָעִפּוֹ"ם כָּלֵם חֵם
 מוֹרְהִים בְּשִׁבִיל פְּרָנְסוֹתוֹ:
 יח. וְכִלְל הַדְּבָר שְׂמוֹאֵד יָקָר
 הַכּוֹסֵפִין וְהַחֲשׁוֹתֻקוֹת לְדַבֵּר
 שְׂבַקְדְשָׁה כִּי עַל יָדָם נִתְהוּהָ
 הַנֶּפֶשׁ וְנִגְמַרַת עַל־יְדֵי הַדְּבוּר
 כַּנַּ"ל. וְזֹאת הַנֶּפֶשׁ יוֹצֵאָה
 וּמִתְנַלְנֶלֶת וְלְפַעֲמִים מִתְנַלְנֶלֶת

במדרגת למדן שנשאר לו הוא לא טוב רק צריך להתחזק עצמו ביראת שמים ונקודות טובות שנשאר בו עדין:

כא. ומחמת שתי בחינות אלו שנמצאים בהרב והצדיק בחינת למדן שהוא בחינת מלאך שהוא מט"ט בחינת משנה. ובחינת צדיק שדומה לקונו להיות חסיד במעשים טובים וזה בחינת ה' צבאות. עלידייה נמצא בו שני כחות שיש להתורה סם חיים ולחפף. ואפשר להמתקרב אליו למצא בו דבר שיקצין בנטיעות או לבנם וליצא בשלום. ועל-כן יש ארבע בחינות במתקרבם לצדיקי אמת בחינת: 'ארבעה שנכנסו לפרדס' (תנינה י"ד). כי יש מי שמקבל דרך ישרה מהרב ונעשה איש פשוט עד סופו וזה בחינת צדיק בחינת רבי עקיבא שנכנס בשלום ויצא בשלום. ויש בחינת הציץ ונפגע בחינת בן עזאי הינו שנתלהב לבו מאד

שתחזירנו למוטב. וזה בחינת גלגולי הנפשות שיוצאים מהדבור ומתגלגלים בעולם:

יט. ושלמות האדם הוא שיהיה צדיק ולמדן כי אם אינו למדן אמרו חכמינו, זכרונם לברכה: "ולא עם הארץ חסיד". ולמדן בלבד בודאי אינו פלום כי אפשר להיות למדן ורשע גמור, חס ושלום, כי לא זכה נעשית לו סם הפנות. על-כן צריך שיהיה למדן בתורה וחסיד במעשים טובים (הינו צדיק כמובא בזה הקדוש חלק ג' ר"ג) ואזי הוא דומה למלאך ה' צבאות ומציר אותיות התורה לטוב וכו'. ומי שפועה וסובר שהעקר הוא בחינת למדן לבד הוא בחינת אחר שקצין בנטיעות רחמנא לצלן:

כ. ואפלו הצדיק הנמור שהוא צדיק ולמדן בשנופל לפעמים ממדרגתו בידוע שאי אפשר לעמד תמיד על מדרגה אחת. אזי אם ירצה להתחזק את עצמו

פחות שיש להתורה סם חיים וחס
ושלום להפך. באפן שיהיה אפשר
להתקרב אליו לקבל ברכונו
"וצדיקים ילכו בם" וגו' כנ"ל:

אדני שפתי תפתח - לב

א. על ידי הרקודין של התנה
ממתיקין הדינים. כי הלב בְּחִינַת
בִּינָה כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "בִּינָה לְבָא"
(תקון זהר הקדוש בפתח אליהו)
ועל ידי שמחת הלב מרקדין
בְּבַחֲיִנַת: "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב אֶת רַגְלָיו"
(בראשית כ"ט א) ופרש רש"י לבו
נשא את רגליו. והרגלים הם
בְּבַחֲיִנַת נְצִחַ וְהוֹד. וְכַשְׁמֶרְקֵד
בְּרַגְלָיו בְּשִׂמְחַת לְבוֹ צְרִיד לְכוֹן
לְהַמְשִׁיךְ אֹר חֵלֶב דְּהִינּוּ ה'
אלפין של אק"ק שבבינה
להפלה שהיא נקראת קדם הזווג
נער בלא ה"א (זהר הקדוש חלק ב
ל"ח) בְּבַחֲיִנַת ש"ך דִּינִים מְסַפֵּר
נער והיא גִּמְטְרִיא חֲמִשׁ
פְּעָמִים דִּין. ועל ידי המשכת אור
חלב נעשית נער"ה בה"א
ונעשית חמש פעמים אדני. וזה

מגדל האור שהאיר בו הצדיק
ונתלהב יותר מהמדה ועל ידי
זה יוכל לצאת מדעתו. ויש
בְּחִינַת הַצִּיץ וְמַת בְּחִינַת כֶּן
זוֹמָא שְׁעַלְיָדֵי הַתְּלַחֲבוֹתוֹ יוֹתֵר
מִדָּאֵי יוֹכֵל לָמוֹת. וּשְׁנִינְהֵם הֵם
בְּחִינַת צְדִיק וְגַם עֲלֵיהֶם נֹאמַר:
"צְדִיקִים יֵלְכוּ בָם". אֲבָל יֵשׁ מִי
שֶׁבָּא בְּעַקְמוּמִיּוֹת וְטִינָא יֵשׁ
בְּלִבּוֹ וְיֻכַל לְמוֹצֵא בְּהֶרֶב גַּם כֶּן
מֵה שֶׁהוּא רוֹצֵה, דְּהִינּוּ דְּכַר
שְׂיִכְפֹּר בְּכַל וַיִּתְרַחֵק לְגַמְרֵי
וּפּוֹרֵשׁ מֵהַצְּדִיק וְנַעֲשֶׂה מִתְנַגֵּד
וְלִץ בְּבַחֲיִנַת אַחַר שְׂקָצִין
בְּנִטְיֵעוֹת וְזֶה בְּחִינַת: "וּפְשָׁעִים
יִכְשְׁלוּ בָם" רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְאַרְבַּע
בְּחִינּוֹת אֵלוֹ הֵם בְּחִינַת צְדִיק
וְרָשָׁע עוֹבֵד אֱלֹקִים וְלֹא עֲבָדוּ
הַנְּאֻמָּרִים בְּפָסוּק: "וְשַׁבְתָּם
וּרְאִיתָם בֵּין צְדִיק" וְגו' (מלאכי ג' יח)
שְׁנַמְצָאִים בְּכַל בְּנֵי אָדָם הָרוֹצִים
לְכַנֵּם לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
וְלְהַתְקַרֵּב לְהַצְּדִיק וְהֶרֶב שְׁבָדוֹר.
כִּי הַצְּדִיק צְרִיד שִׁיחִיהָ לוֹ שְׁנֵי

ישראל ולאֵהב זה את זה. פי לא יתבהל ולא יתבלבל משום דבר שבעולם רק ידע ויאמין פי כל מה שעובר עליו בכל יום הן טובות הן יסורין וצרות ודאגות והרפתקאות חס ושלום – הכל למטבתו הנצחית. ודיקא עלידי זה יוכל להתקרב להשם יתברך אם ירצה באמת. וכן יסבל מחברו (עין בהשקמות) אף אם יש לו איזה יסורין ממנו וישתדל לדונו לכף זכות ולמצא בו טוב ולתפד הדבר למזכה לומר בדעתו שלא בון חברו לרעה פליכד כמו שהוא סובר וכיוצא בזה הרבה, ישתדל לחפש ולבקש אהבה ושלוש עם חבריו וכל ישראל. ועלידייזה יזכה לאהב את השלוש בכל מקום הן במיבו הן בעקו ויהיה לו שלום עם הכל:

ג. וצריך לדעת שמלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מנה ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל

בחינת: "אדני שפתי תפתח" (תהלים נ"א יז) שעלידי שפתים שהם נצח והוד בחינת הרגלין הנ"ל נפתח ונמתק הפלה שתהיה נקראת נערה שהיא ראויה לזוג שנעשית בחינת אדני כנ"ל:

מי האיש החפין חיים – לג

א. צריך לבקש שלום כמו שכתוב (תהלים ל"ד טו): "בקש שלום, שיהיה שלום בין ישראל, ושיהיה שלום לכל אדם במדותיו, הינו שלא יהיה מחלק במדותיו ובמארותיו, שלא יהא לו חלוק, בין במיבו בין בעקו, תמיד ימצא בו השם יתברך, הינו: "בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר" (שם נ"ז יא).

ב. וזה זוכין עלידי התורה ועלידי הצדיקים שנקראים שניהם שלום. ועלידייזה יזכה לאהב אותו יתברך בכל מקום בין במיבו בין בעקו ולאֵהב את חבריו. ויכול להיות שלום בין כל

מחמת שנתרחקת ממנו מאד
ואפלו שנפלת בכפירה בעקר
חס ושלום. אף על פי כן תדע
שאפלו במקומך גם כן תוכל
למצא אלקותו כי הוא יתברך
מחיה את הכל כמו שכתוב:
"ואתה מחיה את כלם". ומשם
אתה יכול להתדבק בו יתברך
ולשוב אליו בתשובה שלמה כי
לא רחוקה היא ממך אלא
שבמקומך שם רבו הלבושים:

ה. וכל מה שהאדם הולך ממדרגה
למדרגה מתקרב יותר אל השם
יתברך ויכול לידע את השם
יתברך בהכנה יתרה. כי כל מה
שהמדרגה יותר עליונה
נתמעטין הלבושין והצמצום ואז
הוא מקרב יותר להשם יתברך
ויכול לאהב את עצמו עם השם
יתברך באהבה יתרה:

ו. ויש ימי טוב וימי רע. והימים
נקראים מדות כמו שכתוב
(תהלים ל"ט ה): "ומדת ימי",
והמדות הם התורה כי כל

עלמין. ואפלו מי שעוסק
במשא ומתן בגוים לא יוכל
להתנצל ולומר אי אפשר לעבד
את השם יתברך מחמת עביות
וגשמיות שנופל תמיד עליו
מחמת העסק שעוסק תמיד
עמם. כי בכל הדברים
הגשמיים ובכל לשונות הגוים
יכול למצא בהם אלקות. כי בלא
אלקותו יתברך אין להם שום
חיות וקיום כלל, כמו שכתוב:

"ואתה מחיה את כלם" (נחמיה ט"ו).
לבד שהחיות ואלקות הוזה שם
בצמצום גדול ובמעוט רק כדי
חיונו להחיותו ולא יותר. וכל
מה שהמדרגה יותר תחתונה
אזי אלקותו שם בצמצום גדול
יותר ומלבש במלבושים רבים
יותר:

ד. וגלל בן צריך שתדע שאפלו
אם אתה משקע במדור הקלפות
ואתה במדרגה תחתונה מאד,
עד שנדמה לך שאי אפשר לך
עוד להתקרב אליו יתברך

נתפטר ונפל הרע השוכן על
הטוב הינו האותיות והם בולטין
ונראים ומאירים ביותר:

ז. וזה בחינת נעשה ונשמע
בבחינת "עשי דברו לשמע בקול
דברו" (תהלים ק"ג ב), שמתחלה
עושין ובזנין לאותיות התורה
שיהיו בולטות ומצטרפות (ימא
ע"א) ואחר כך נשמע זכין
למשמע קלין מלעלא. הינו
שמשקלן אותיות התורה חיות
ואור רב יותר ממה שקבלו
תחלה אשר אז כשהיו מלבשין
בלשונות הגוים וימי רע לא
קבלו כי אם כדי חיות הראוי
לאותו מקום בצמצום גדול
(פמוכא ב"פריעין חיים" בכונת
פורים פרק ו):

ח. וידוע שהתורה הינו המדות
והימים שורה בהם אהבתו
יתברך שמו כמו שכתוב בזוהר
הקדוש (ח"א מ"ו) "יומם יצוה ה'
חסדו" (תהלים מ"ב ט), שהחסד
הינו האהבה הוא יומא דאזיל

התורה היא מדות הקדוש-ברוך
הוא כי היא מדברת מאהבה
ויראה ושאר המדות ובה נבראו
עלמין ואותיותיה הם מחיין את
כל דבר ודבר אלא שהם
בצמצום יותר כל מה שהפדרנה
היא למטה יותר. נמצא ימי טוב
הינו תורה ואותיותיה יכולין
למצא אפלו בימי רע שהם
לשונות הגוים ומדותיהם
הרעות. וזהו מה שכתוב: "ביום
טובה היה בטוב וביום רעה
ראה" (קהלת ו' יד) שישתפל כל
אדם היטב היטב ומצא בודאי
ימי טוב בימי רע עלידי שכופה
את יצרו הרע הינו הימי רע
ומתגבר עליו. ואז הוא דומה
למלאך ה' צבאות (זרה הקדוש ח"א
ז) ואז יכול ללקט אותיות
התורה אפלו מדברים גשמיים.
ואפלו כשהוא מדבר עם הגוים
או שרואה מדותיהם הוא יודע
את החיות אלקות הינו אותיות
התורה שמלבש שם. כי אז

אהבה שפנימים הנ"ל שהיא
 בפעל והשנית היא אהבה שהיא
 בכח שהיה בין ישראל לאביהם
 שבשמים קדם הבריאה, שהיו
 ישראל עדין בדעתו ובמחו
 שהיא למעלה מהזמן והמדות
 שהיא פנימיות התורה. ולעתיד
 לבוא יפשיט הקדוש ברוך הוא
 את לבושו המכסין על אלקותו
 הינו על פנימיות התורה שתתגלה
 התורה הזאת דעתיקא סתימאה.
 ואז יתרבה השלום כמו שכתוב:
 "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר
 קדשי כי מלאה הארץ דעה את
 ה'" (ישעיה י"א ט) שתתגלה
 האהבה שבדעת. פי עקשו נגזו
 אור התורה הזאת כמאמר
 חכמינו, זכרונם לברכה: "וירא
 אלקים את האור פי טוב"
 (בראשית א' ד) "פי טוב לגזו" (חגיגה
 י"ב). ויש גם כן צדיקים הנקראים
 טוב כמו שכתוב: "אמרו צדיק
 פי טוב" (ישעיה ג' י) ונקראין אור
 כמו שכתוב: "אור זרע לצדיק"

עם פלהו יומין הינו המדות
 שהם צמצומים לאלקותו להשיגו
 כמו שכתוב בזהר הקדוש (חלק ב
 מ"ב): בגין דישתמודעין לה.
 והשם יתברך הלביש אלקותו
 במדות התורה מאהבתו לעמו
 ישראל. וזה בחינות של תרי"ג
 מצוות פי השם יתברך שער
 בדעתו שעלידי המצוה הזאת
 וצמצום הזה נוכל להשיגו
 ולעבדו. נמצא שבכל מדה ומדה
 ממדות התורה יש שם אהבת
 השם יתברך שאוהב את עצמו
 עם ישראל. ונמצא מי שמפשיט
 את התורה מלבושי הקלפות
 עלידי כפית יצרו אז הוא מקרב
 אל השלום כמו שכתוב: "וכל
 נתיבותיה שלום" (משלי ג' יז)
 שהיא התורה:

ט. ויש בתורה שתי בחינות.
 בחינת נגלה ובהינת נסתר, הינו
 אוריתא דעתיקא סתימאה
 שתתגלה לעתיד לבוא. פי יש
 שני מיני אהבות, אחת היא

לְהֵאדָם שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה פְּחוּתָה
מִמֶּנּוּ:

יא. וְכֵן אָדָם יָכוֹל לְמַעַם אֹר
הָאֲהָבָה שֶׁבְדַעַת אֶפְלוּ עֲכָשׁוּ
בְתוֹךְ הַיָּמִים כֹּל אֶחָד לְפִי
בְּחִינַתוֹ. הֵינּוּ כְּשֵׁיִקְשֹׁר אֶת לְבוֹ
לְדַעַתוֹ. כִּי כֹל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
יֹדֵעַ שְׂיֵשׁ אֱלֹקִים בְּכֻלָּל וְכִפִּי
הַדַּעַת הַזֶּה בְּוִדְאֵי הַיָּהּ רְאוּי
שֶׁיִתְבַּטְּלוּ כֹּל תְּאוּוֹתָיו וּמְדוּתָיו
הַרְעִים. אֲבָל הַרְשָׁעִים הֵם
בְּרִשׁוֹת לֶבָם (כְּרֵאשִׁית רַבָּה נַח
פָּרַשְׁת ל"ד) וְכֹל הַמְדוּת וְהַתְּאוּוֹת
הֵם בְּלֵב. עַל־כֵּן צָרִיךְ כֹּל אֶחָד
לְרֵאוֹת לְקַשֵּׁר לְבוֹ לְדַעַתוֹ שֶׁיִּהְיֶה
לְבוֹ בְּרִשׁוֹתוֹ, שֶׁיִּהְיֶה כּוֹפֵה אֶת
לְבוֹ וְתְאוּוֹתָיו אֶל הַדַּעַת הַזֶּה
שֶׁיִּדְעַ מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּכֻלָּל
שֶׁמֶלֶא כֹּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עַד
שֶׁיִּשְׁבֵּר וַיִּבְטֹל כֹּל הַתְּאוּוֹת
עַל־יְדֵי הַיְדִיעָה הַזֹּאת וַיְדִיעַת
הַתּוֹרָה. וְאִזּוּ נִכְלָלִין גַּם־כֵּן
הַמְדוּת שֶׁבְלָבוֹ לְדַעַתוֹ וְאִזּוּ
מִקְבְּלִין הַמְדוּת אֹר הָאֲהָבָה

(תְּהִלִּים צ"ו י"א), שֶׁהֵם גַּם־כֵּן
צְפוּנִים וּמְסֻתָּרִים שְׂאִין הָעוֹלָם
כְּדָאֵי עֵתָה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם.
וְכִשְׁתִּתְגַּלֶּה לְעֵתִיד לְבוֹא הָאֲהָבָה
שֶׁבְדַעַת הַנִּקְרָא "יוֹם אֶחָד יֹדֵעַ
לַח" (וְזָכְרִיה י"ד ז), כִּי אֲהָבָה נִקְרָא
יוֹם כִּנּוּל יוֹמָם יִצְוֶה וְגו' אֲשֶׁר
הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לֵילָה הֵינּוּ
שֶׁהָאֲהָבָה הַזֹּאת הִיא לְמַעְלָה
מִהַזְּמַן וְהַמְדוּת. אִזּוּ יִתְגַּלֶּה
הַצְּדִיקִים הַצְּפוּנִים וְהַתּוֹרָה
הַצְּפוּנָה וְאִזּוּ יִתְגַּלֶּה שְׁלוֹם רַב
בְּעוֹלָם שֶׁיִּתְחַבְּרוּ כֹּל הַהַפְּכִים
יַחַד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְגַר זָאֵב עִם
כֶּבֶשׂ" וְגו' (יִשְׁעִיה י"א ז):

י. וְאֶפְלוּ בְּמְדוּת עֲצָמָן כֹּל אֶחָד
לְפִי בְּחִינַתוֹ הוּא בְּחִינַת דַּעַת
לְבְּחִינָה שְׂתַחֲתִיָּה. כִּי הַמְדְרָגָה
הַפְּחוּתָה שֶׁל עוֹלָם הַיְצִירָה הִיא
בְּחִינַת דַּעַת לְעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה
שְׂתַחֲתִיָּה. וְכֵן יֵשׁ אָדָם שֶׁאֲהַבְתּוֹ
שְׂיֵשׁ לוֹ עִם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
בְּמְדוּתוֹ וּבְזְמַן הוּא בְּחִינַת
אֲהָבָה שֶׁבְדַעַת שֶׁלְמַעְלָה מִהַזְּמַן

(מועד קטן ט"ז). ועקר הפומשלה הוא להאיר ולעורר לב ישראל לעבודת השם יתברך. על־כן העקר שיתקשר לצדיקי אמת ולדבר עמהם בעבודת השם יתברך ומהם יקבל פח והארה והתעוררות להשם יתברך עד שישוב אל ה' באמת:

ב. וזהו בחינת: "ויוסף הוא השליט" (בראשית מ"ב) והוא שרש כלליות נשמות ישראל. והם ענפיו המקבלים ממונו. והוא בחינת מלאפום פי הצדיק הוא שומר בריתו פראוי וברית מרפכה ליסוד אשר הויה שלו בנקוד מלאפום שהוא אותיות מל"א פו"ם. להורות כי פיו של הצדיק הוא מלא מאלקות של השם יתברך ודבוריו בודאי הם בשלמות ובמלואם. ועל־כן יכול להמשיך השפע לישראל כמו שכתוב: "ויברך אתכם באשר דבר לכם" (דברים א' יא). הינו לפי הדבור בן השפע. כי אין די

שפדעת. ורואה ומשיג אור הגנוז לפי בחינתו הינו התורה והצדיקים הגנוזים:
 יב. על־ידי מצות נטילת לולב ומינוי זוכה לגלות הדעת הקדוש לכל באי העולם. לידע שפלא כל הארץ בבודו ולגלות אלקותו יתברך בכל מקום ואפלו בכל לשונות הגוים, ולהפירו יתברך ולהתקרב אליו אפלו בכל המדרגות התחתונות. ולקשר הדעת הקדוש לתוך הלב שיהיה לבו פרשותו ולאחזק את עצמו עם השם יתברך באהבה. ולבוא לאור האהבה שפדעת שהוא אור הגנוז. ויתגלו הצדיקים והתורה הגנוזה ועל־ידיה יתרבה שלום רב בעולם:

ואתם תהיו לי ממלכת

בחינים - לד

א. הפלל שהפומשלה ביד הצדיק לפעל פעלות ברצונו כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה: "צדיק מושל" וכו' מי מושל בי צדיק'

"ומקבלין דין מן דין" (תרגום ישעיה ו' ג). שקדם מתן תורה הנה הממשלה ביד השם יתברך בחינת: "אנכי ה' אלוקיך המעלה מארץ מצרים" (תהלים פ"א יא) שהיה אז הכל אנכי. ואחר מתן תורה "הרחב פיך ומלאהו" זה בחינת מלאפום בחינת יוסף הוא השליט שנתן הממשלה ליד כל ישראל לכל אחד כפי בחינתו:

ד. ומלאפום הוא בחינת נקדה עם ואו הינו חכמה ובינה. פי הנקדה היא בחינת חכמה בחינת יוד ומעין ובינה הוא הנחל הנמשך מהמעין והוא כמו ואו. ובחינת מלאפום יש בכלליות ובפרטיות פי הצדיק הוא יוד פי הצדיקים נקראים חכמי העדה וישראל הם בחינת ואו שהם תמי אוריתא ונקראים וני העמודים. ואצל כל אחד מישראל בפני עצמו יש גם כן בחינת יוד ואו. יוד על-שם הפה כמו שכתוב:

במחשבה לבד ואף-על-פי שהקדוש-ברוך-הוא יודע מחשבות צריכין להתפלל בפה מלא דיקא פי הדבור הוא כלי השפע ואם הם בשלמות ובמלאם אזי יכולין לקבל בהם רב שפע. ועל-כן צריכין להתפלל על כל מה שחסר לאדם בגשמיות וברוחניות בדבור פה דיקא כדי שעלי-דידה ימשיך השפע:

ג. וכל אחד ואחד מישראל יש בו בחינת: "צדיק מושל" בחינת מלא פום כמו שכתוב: "ועמדו כלם צדיקים" (ישעיה ס' כא). פי יש בכל אחד מישראל דבר יקר שהוא בחינת נקדה מה שאין בחברו כמעשה דאביי ואבא אמנא (תענית כ"א) שהשיבו לו לא מצית למעבד בעובדא דאבא אמנא. והבחינה הזאת שיש בו יותר מחברו הוא משפיע ומאיר ומעורר את לב חברו וצריך חברו לקבל התעוררות ובחינה הזאת ממונו כמו שכתוב:

(יב). שֶׁאֵפְלוּ אִם אֶחָד פּוֹשֵׁעַ נִגְדַת חֲבָרוֹ אִינוּ מְחַרְפְּהוּ כִּי אֲהַבְתּוּ מִכֶּסֶף עַל הַפְּשָׁעִים אֲכַל פְּשָׁנֵת־קִלְקַל בְּרִית הָאֲהָבָה בֵּינֵיהֶם הֵינּוּ בְּחִינַת שְׂבִירַת כְּלֵי חֶסֶד אֲזִי מְחַרְפְּהוּ שְׂמֹשְׁבִירָה חֲנַ"ל בָּאָה הַחֲרָפָה. וְחַרְפָּה הַזֹּאת בְּחִינַת עֲרַלְת הַלֵּב בְּחִינַת: "חֲרָפָה שְׂבָרָה לְבִי" (תהלים ס"ט כא) הִיא בְּחִינַת שְׂבִירַת לִוְחֹת. וְהַתְּקוּן לָזֶה לְקִשְׁר הַלֵּב בְּחִינַת וְאוֹ לְהִיּוֹד. הֵינּוּ נִקְדָּה בְּחִינַת צְדִיק, כִּי בִיסוּד דְּאֲצִילוֹת בְּחִינַת צְדִיק יְסוּד עוֹלָם נִשְׁאָר אֹר הַחֶסֶד שֶׁשָּׁם שׁוֹרָה הָאֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה. וְצְרִיכִין לְהֵאִיר הַנִּקְדָּה לְהִזָּא בְּחִינַת הַלֵּב וְאִזִּי נִתְבַּטְּלִין הָאֲהָבָוֹת רְעוֹת בְּחִינַת חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת כִּי עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֲהָבָה. נִמְצָא שְׂצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְדַבֵּר הַרְבֵּה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵי יִתְבָּרֵךְ כְּדֵי שְׂיֵאִיר בְּחִינַת נִקְדָּה בְּחִינַת פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת כַּנֶּ"ל לְהִזָּא שְׁהוּא בְּחִינַת: "וְהִגַּת לְבִי

"פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת" (תהלים מ"ט ד) וְאוֹ עַל שֵׁם "וְהִגַּת לְבִי תְבוּנוֹת" (בְּחִינַת בִּינָה לְבָא כַּנֶּ"ל). וְלֵב בְּחִינַת לִוְחֹת שֶׁהֵם וְאוֹ כִּי 'אַרְבָּן שִׁשָּׁה וְרַחֲבֵן שִׁשָּׁה' (בְּבַא־בִּתְרָא י"ד) בְּחִינַת: "לִוַח לְבָד" (מְשָׁלִי ג' ג):

ה. וְכִשְׁהֵלֵב מְשַׁקֵּעַ בְּאֲהָבוֹת רְעוֹת זֶהוּ בְּחִינַת אֲהָבָה נְפֹלָה וְשְׂבִירָה כִּי הֵיטֵר הָרַע וְהַקְּלָפוֹת נִמְשָׁכִין מְשֻׁבְּרֵת כְּלָיִם. וּמוֹבָא בְּ"עֵץ־חַיִּים" (בְּחִיכֵל הַנִּקְדוֹת שֶׁעַר שְׂבִירַת הַכְּלָיִם) כִּי שְׂבִירַת כְּלֵי חֶסֶד נִפְלוּ לְבִינָה דְּבְרִיאָה הֵינּוּ בִּינָה לְבָא, וְאוֹר הַחֶסֶד נִשְׁאָר בִּיסוּד דְּאֲצִילוֹת שֶׁהִיא בְּחִינַת צְדִיק יְסוּד עוֹלָם. נִמְצָא שְׂאֲהָבוֹת רְעוֹת בָּאִים מְשֻׁבְּרֵת כְּלֵי חֶסֶד. עַל־כֵּן תִּרְגַּם אוֹנְקֵלוֹס: "אֲשֶׁר לוֹ עֲרַלָּה כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ" (בְּרַאשִׁית ל"ד יד) 'חֲסוּדָא הִיא לָנָא' כִּי הַחֲרָפָה הֵינּוּ עֲרַלְת הַלֵּב הֵינּוּ אֲהָבוֹת רְעוֹת נִעְשָׂה מְשֻׁבְּרֵת כְּלֵי חֶסֶד. וְכַנְרָאָה בְּחוּשׁ שֶׁעַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֲהָבָה (מְשָׁלִי י'

בְּעֶצְמוֹ בֵּינוּ לְבִין קוֹנוֹ כַּנִּל. וְעַל־יְדֵי שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת אֱלוֹהִים נִתְּבַטְּלִין הַחֲרָפוֹת הַיְנוּ הָאֲהָבּוֹת רְעוּת הַיְנוּ עֲרַלְת הַלֵּב. וְזֶהוּ "עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֱהָבָה", כִּי הַתְּאוּזוֹת רְעוּת נִתְּבַטְּלִין עַל־יְדֵי שְׁשֵׁם שׁוֹרֵה הָאֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה הַנִּקְרָאת כַּהֵן. כִּי נִתְּנָה כַּהֵנָּה לְאַבְרָהָם אֹחֲבֵי (נִדְרִים ל"ב) וְהִיא שׁוֹרֵה בְּמָקוֹם בְּרִית שְׁלוֹם עַל־כֵּן נִקְרָאִים יִשְׂרָאֵל מִמְּלַכַת כַּהֵנִים. וְכִשְׁנִתְּנָה כַּהֵנָּה לְפִינְחָם נֶאֱמַר לוֹ: "הֲנִנִי נָתַן לֹאֵת בְּרִיתִי שְׁלוֹם" (בַּמִּדְבָּר כ"ה יב). כִּי הַכַּהֵנָּה בְּחִינַת אֱהָבָה בְּחִינַת אֲבָרָהָם שׁוֹרֵה בְּמָקוֹם בְּרִית שְׁלוֹם הַיְנוּ צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם כַּנִּל שְׁאוּר הַחֶסֶד נִשְׁאָר בְּיְסוּד דְּאֲצִילוֹת:

ה. וְלַפְעָמִים מִקְּבָלִין הַנִּקְדָּה מִחֲבָרוֹ עַל־יְדֵי שְׁמוֹדִבְרִין עֲמוֹ שִׁיחַת חֲלִין. וְאֵין יוֹכֵלִין לְקַבֵּל אוֹר וְהַתְּעוּרָרוֹת לַעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ מִהַנִּקְדָּה הַזֹּאת עַל־יְדֵי הַתְּלַבְּשׁוֹת שְׁמַת־לַבְּשֵׁת בְּדַבְּרוּרִים אֱלוֹהִים:

תְּבוֹנוֹת". שְׁעַל־יְדֵי־זֶה מְקַשֵּׁר עֶצְמוֹ לְהַנְקָדָה הַשֵּׁיף לְלִבּוֹ בְּעַת הַזֹּאת וּמִשְׁבֵּר הַחֲרָפָה הַשׁוֹרֵה עַל לִבּוֹ הַמִּשְׁבֵּר אֵת הַלֵּב:

ו. וְגַם צָרִיף כָּל אָדָם לְדַבֵּר עִם חֲבָרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם כִּדְבַר לְקַבֵּל הַתְּעוּרָרוֹת בְּלִבּוֹ מִהַנִּקְדָּה שְׁיִשׁ כַּחֲבָרוֹ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ כִּי הַנִּקְדָּה הִיא בְּחִינַת צַדִּיק לְגַבֵּי חֲבָרוֹ וּמֵאִיר לְלֵב חֲבָרוֹ הַנִּקְרָא וְאוֹ:

ז. וְכָל הַנִּקְדּוֹת הַנִּל הֵם עֲנָפִים לְהַצַּדִּיק שֶׁהוּא נִקְדָּה הַכְּלָלִית בְּחִינַת מוֹשֶׁה שֶׁהוּא נִקְדָּה שֶׁל כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. עַל־כֵּן צָרִיכִין הַכֹּל מִתְּחִלָּה לְקַבֵּל מִהַצַּדִּיק הַזֶּה כִּי קֵדָם כָּל הָעֵקֶר הוּא הַתְּקַשְׁרוֹת לְהַצַּדִּיקִים וְלְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּיִרְאַת שָׁמַיִם וְהֵם יֵאִירוּ וְיַעֲזְרוּ אֵת לִבּוֹ עַל־יְדֵי נִקְדָּתָם הַקְּדוּשָׁה הַכְּלָלִית. וְאַחֲרֵי־כֵן צָרִיכִין לְדַבֵּר גַּם עִם חֲבָרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם כַּנִּל לְקַבֵּל דִּין מִן דִּין. וְכֵן יִקַּבֵּל כָּל אֶחָד מִנֵּה וְכֵה עַל־יְדֵי שְׁיִדְבֵּר כָּל אֶחָד

אשרי העם יודעי תרועה.

זרקא - לה

א. דע פי תשובה היא להשיב
הדבר למקום שנטל משם
בחינת זרקא (תקונים כ"א מ"ג).
דהינו להשיב ולהחזיר הדבר
לשרשו. ושרש פל הדברים הוא
חכמה כמו שפיתוב: "כלם בחכמה
עשית" (תהלים ק"ד כד). לכן צריך
פל אחד לשמור את חכמתו
ושכלו משכליות חיצוניות
המכנים בשם בת פרעה. בת
היא רמו לחכמה שאינה חכמה
כמו שאמרו חכמינו זכרונם
לברכה (מנחות ק"ו). ופרעה לשון
בטול כמו שפיתוב: "תפריעו את
העם" (שמות ה' ד) ותרגם אוינקלוס:
'תבטלון'. הינו חכמות בטלות
שהם שאר החכמות. פי עקר
החכמה לקנות שלמות אינה רק
חכמת אלקות. ושאר החכמות
הם רק חכמות בטלות ואינם
חכמות כלל.

ב. על-פני צריך פל אדם לשמור
מאד את שכלו ומחשבתו שלא
יכניס במחשבתו שום מחשבה
חיצונית ושום חכמה חיצונית או
מחשבה זרה ומכל שפן
הרהורים רעים. פי כל הפגמים
וכל החטאים והעוונות הם
ושלום, כלם אינם באים כי אם
עלידי פגם המחשבה כנ"ל
שאינו נזהר לשמרה פראוי שלא
תצא חוץ מגבול הקדשה.
וכשנזהר ושמור היטב המחשבה
שהיא החכמה שבפוח זהו עקר
תקונו ותשובתו על העוונות
(כמו שפיתוב: יעזב רשע דרכו
ואיש און מחשבתיו וישב אל ה'
וירחמהו) (ישעיה נ"ה ו) ומאריך
בענין המחשבה בפרשה זאת שהיא
מתרפי דתיובתא:) שמתגבר
לגרש פל המחשבות החיצוניות
מדעתו ושכלו. פי השכל הוא
הנשמה וכשמקדש שכלו הינו
נשמתו עלידיזה מגביה ומשיב
הפל לשכלו וזה עקר התשובה:

שהוא בחינת נחש הקדמוני
 שהוא פרוץ אחר הקדשה.
 ועל-שם-זה נקרא פרוץ גדול
 שהוא פרוץ תמיד אחר גדולי
 הדור ביותר משאר האנשים
 כמאמר חכמינו זכרונם לברכה,
 על פסוק: "כי הגדיל לעשות"
 (ספ"ה נ"ב). פי מחמת שהתלמידי
 חכמים והלומדים יש להם דעת
 גדול ביותר על-כּן פרוץ אחריהם
 להחטיאם רחמנא לצלן. והעקר
 לשמר את עצמו מאד
 ממהשבות רעות כנ"ל:

ה. וכשהאדם שומר את עצמו
 משכליות היצוניות לא זו אף זו
 שצריך לחדש השכל בכל עת
 ובזה מחדש נשמתו. פי השכל
 הוא הנשמה כמו שכתוב:
 "נשמת שדי תבינם" (איוב ל"ב ח)
 וכמו שאמרו חכמינו זכרונם
 לברכה (ברכות י) שהנשמה זנה
 ומחיה את הגוף והיא בעצמה
 השכל כמו שכתוב: "החכמה
 תחיה" (קהלת ז' יב):

ג. וכל אחד מישראל יש לו חלק
 אלוהי ממעל שהוא בחינת
 חכמה ועל-שם-זה נקראים
 ראשית כּמו שכתוב: "קדש
 ישראל לה' ראשית" וכו' (ירמיה
 ב' ג). אבל בשעת הולדה השכל
 מצמצם אצל כל אחד ואחד.
 וכשמתחילין להשתמש בו
 בהתבוננות בעבודת השם
 יתפרץ אָזי שכלו הולך וגדול
 כּמו שכתוב: "ותרב חכמת
 שלמה" (מלכים"א ה' י). אבל
 כּשאדם מכניס בתוך שכלו
 הקדש מהשבות היצוניות הם
 חכמות היצוניות אָזי נתמעט
 קדשת שכלו כּפי תפיסת המקום
 של החכמה היצונית. ועל
 השכל החיצון הזה מתלקטים
 ומתחפרים כל המדות רעות
 ומגנות והתאוות:

ד. על-כּן העקר לשמר מהשבתו
 ומחו ממהשבות וחכמות
 היצוניות שעליהם הוא כל בנינו
 של היצר הרע רחמנא לצלן

תלמוד בבלי (פנהדרין כ"ד) בבחינת
אמונה כנ"ל. ואדם הדבוק תמיד
בעבודת הבורא ונתנוענין המוחין
שלו מחמת גדל הדבקות אזי
ילמד פשטי אוריתא:

ה. ועל ידי אמונה מקבלין המוחין
הינו הנשמה מאור הפנים כמו
שכתוב: "באור פני מלך חיים"
(משלי ט"ז). ויש פמה בחינות באור
הפנים כי יש מקבלין השכל
מאור הפנים של התורה כי
שבעים פנים לתורה. ויש
מקבלין מאור פני הצדיקים
כשהצדיק מסביר לו פנים אז
מקבל שכל חדש ונשמה חדשה
מאור פניו הקדושים. כי עקר
השכל מאור הפנים כמו שכתוב:
"חכמת אדם תאיר פניו" (קהלת ה):

ט. וגם יש שנה שהיא בחינת
משא ומתן באמונה. וכשעוסק
במשא ומתן באמונה אזי המוחין
הינו נשמתו באה לתוך האמונה
ונתחדשין שם ונתחזקין מעיפתם
וממשיך שכל חדש מאור הפנים.

ו. וחדוש השכל הינו חדוש
הנשמה הוא עלידי שנה פמוכא
בדור הקדוש (ח"א י"ט וח"ב רי"ג):
על פסוק: "חדשים לבקרים"
(איכה ג) ונשמתא איהי הדתא
וכו' בכל יומא ויומא' וכו'. כי
כשהמוחין מתנועעים אז עלידי
השנה הם מתחדשים כנראה
בחושי. ובשעת השנה המוחין
הינו הנשמה באה בתוך
האמונה בבחינת: "חדשים
לבקרים רבה אמונתך" כנ"ל
ועלידי זה נתרבה האמונה שלו.
וזהו שאנו מברכין: "הנותן ליעף
פח" כי היו מתחלה גיפים
ועכשו נתחזקו:

ז. ויש פמה בחינות שנה. יש שנה
בגשמיות שהיא ניהא למוחין גם
יש בחינת לפוד שהוא גם כן
בחינת שנה לגבי דבקות הבורא
יתברך והוא לפוד פשטי
אוריתא (זהר הקדוש חלק ג רמ"ד):
כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה
"במחשבים הושיבני" - זה

ועקר הדבר הוא האמונה
שצריכין לשמור את האמונה
מאד. ואז בשתמחין שלו
נתנוגעים, מחדש אותם בתוך
האמונה עלידי איזה בחינת
שנה הן עלידי שנה בגשמיית
בפשיטות שאז המחין נתחדשין
בנראה בחוש, אבל העקר הוא
האמונה שצריכין קדם השנה
לקשר עצמו אל האמונה שזהו
בחינת קריאת שמע שעל המטה
שקורין קדם השנה. וצריכין
לקרותה בכונה בדי לקשר
נשמתו ולהכניסה לתוך האמונה
בשעת השנה. ואזי תתחדש שם
נשמתו בבחינת: "חדשים לבקרים
רבה אמונתך" כנ"ל ויזכה
עלידי השנה לקבל שכל חדש
ונשמה חדשה מאור הפנים. וכן
מי שיש לו בחינת דבקות ומחו
נתנוגע עלידייזה אזי צריך לעסק
בפשטי אורייתא ואז צריך גם כן
לקנם לתוך האמונה. דהינו

ואינו יכול להיות דבוק עוד
בהשם יתברך בבחינת דעת
ומחין. אזי צריך לסלק הדעת
והמחין לגמרי ולקשר את עצמו
אל האמונה בפשיטות ולעסק
בפשטי אורייתא בתמימות
ובאמונה שלמה. פי באמת גם
בעת קיום המחין בדבקות או
באיזה דרגא שהוא גם אז עקר
קיום הדעת והמחין הוא עלידי
אמונה פי אין לסמוך על השכל
לבד (כנ"ל בסימן כ"ד). אבל
בשנסתלק הדעת צריכין לקנם
אל האמונה לבד עלידי איזה
בחינת שנה כנ"ל. וכן לפעמים
המשאומתן היא בחינת שנה
לחדש המוח כנ"ל ושם גם כן
העקר הוא האמונה. ובשעושה
המשאומתן באמונה אזי באה
נשמתו שהיא שכלו בתוך
האמונה ונתחדש שם כנ"ל:

י. ואי אפשר לעסק במשאומתן
באמונה פי אם בשיהיה בקי
בדיני ממונות שלא יפשל בהם

נשמתו ושכלו בתוך האמונה
שבמשאומתן כנ"ל:

יב. וכשאדם עוסק במשאומתן
באמונה זהו בחינת הקרבת
קרבן התמיד והקטרת הקטרת.
כי מחין שלו דהינו חכמה בינה
ודעת שלו הוא מקשר אז אל
האמונה פשטי אוריתא שהם
בחינת יצירה. ואז האמונה
מתגברת להעלות כל הניצוצות
הקדושים שבקלפות בסוד אחד
עשר סממני הקטרת. ועלידי יזה
נופלים כל הקלפות והעפויים
והארצות שפכיבות האמונה
הנקראת "ירושלים קריה נאמנה"
(ישעיה א' כא) בבחינת בריתת
זרעו של עמלק שהיא אחת
משלש מצוות שנצטוו ישראל
בבניסתן לארץ (סנהדרין ט) עלידי
העלאת הניצוצות הקדושים
מהם. ועלידי יזה בשזה נופל זה
קם שהיא המצוה להעמיד מלך
שהיא בחינת אמונה בחינת
מלכות. ועלידי יזה זוכין להמצוה

כי כל דיני ממונות שיה
למשאומתן. נמצא שבשעת
המשאומתן הוא עוסק בדיני
ממונות:

יא. וכשעוסק במשאומתן באמונה
צריך לשמור את האמונה מאד
שלא יתגברו החיצונים עד
שיפגם חס ושלום באמונתו. על
כן צריך להתגבר לעסק במשא
ומתן בליכך באמונה כמו רב
ספרא לקים: "ודובר אמת בלבבו"
(תהלים ט"ו) שאפלו מזה שנגמר
בלבו לא ישנה במאמר חכמינו,
זכרונם לברכה (מכות כ"ד). ובזה
ימשיך חשמל (גימטריא מלבוש) הינו
מלבוש מעולם הבינה כי בינה
לבא ונקראת: "אם לבינה
תקרא" (משלי ב' ג). ואז אפא
מסככא על בנהא שחלב עושה
חשמל הינו מלבוש סביב
האמונה שלא יינקו ממנה
החיצונים. ובזה ישמור מחו
ונשמתו ואמונתו ואז יוכל לחדש

לבנות בית המקדש וירושלים וְאֵינוּ מִי שְׂאִינוּ בַּר אֲוִרִין
 וְאֵינוּ מִקְבֵּל בְּעֲצֻמוֹ מַחִין חֲדָשִׁים
 עַל־יְדֵי הַמִּשְׁאֵאוֹמְתָן בְּאֻמוֹנָה
 מֵאַחַר שְׂאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה
 שֶׁהִיא עֵקֶר הַפֶּחַח וְהַשֶּׁכֶּל.
 אַחֲרֵי־פִיכֵן גַּם הוּא עוֹשֶׂה תְּקוּן
 גָּדוֹל עַל־יְדֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
 מִשְׁאֵאוֹמְתָן בְּאֻמוֹנָה. כִּי
 עַל־יְדֵי־זֶה עוֹשֶׂה טוֹבָה לְחִבְרוֹ
 שֶׁהוּא מְשַׁרְשׁוֹ שְׂמַחִין שֶׁל חִבְרוֹ
 נִתְּחַדְּשִׁין בַּתּוֹךְ הַמִּשְׁאֵאוֹמְתָן
 שֶׁלוֹ שֶׁהוּא בְּאֻמוֹנָה. וַיְהִי לֹ
 מַחִין חֲדָשִׁים לְלַמּוּד וְלְדַבְּקוֹת
 הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ:
 מו. וְזֶה בְּחִינַת תְּקִיעוֹת רֵאשׁ
 הַשָּׁנָה. כִּי רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּחִינַת
 שָׁנָה כִּידוּעַ בְּחִינַת מִשְׁאֵאוֹמְתָן
 בְּאֻמוֹנָה הַצ"ל. וְתְּקִיעוֹת הֵם
 הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה שֶׁהִיא
 הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמַּחִין דְּהֵינּוּ הַשֶּׁכֶּל
 וְהַנְּשֻׁמָּה שֶׁל כָּל אֶחָד מֵאוֹר
 הַפְּנִים. וּמִזֶּה הוּא הַתְּאֻדְמוֹת פְּנֵי
 הַתּוֹקֵעַ שֶׁנִּתְעוֹרְרוּ אוֹרוֹת מִפְּנִים
 הַעֲלִיזִים. וְעַל־יְדֵי־זֶה יוֹבָה כָּל

בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וִירוּשָׁלַיִם
 הֵינּוּ הָאֻמוֹנָה בַּצ"ל וְאֵז נִתְּחַדְּשׁ
 וְנִתְּעַלָּה מֵחֵז בְּבַחִינַת בְּנִין
 בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּמֵאֵמֶר הַכְּמִינּוּ,
 זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה: 'מִי שֵׁישׁ בּוֹ
 דַּעַה כְּאֵלוֹ נִבְנָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ
 בְּיָמָיו' (בְּרֻכּוֹת ל"ג). בְּבַחִינַת אוֹר
 הַפְּנִים שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ
 הַמַּחִין וְהַנְּשֻׁמָּה (וְעַיִן בְּסִימָן ר"ב):
 יג. וְהַשֶּׁמ"ל הַצ"ל הוּא בְּחִינַת
 רְצוּעוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁהֵם מְקִיפֵי
 מַלְכוּת הֵינּוּ אֻמוֹנָה וְרְצוּעָה
 גִּימַטְרִיא ש"ע (שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת וְשִׁבְעִים)
 (עַם הַכּוֹלֵל). לְרִמּוֹ שְׁעַל־יְדֵי
 הַחֲשֻׁמֶל הַזֶּה שֶׁהוּא בְּחִינַת:
 "וְדוֹבֵר אֲמֹת בְּלִבּוֹ" נִשְׁמֶרֶת
 הָאֻמוֹנָה. וְהַנְּשֻׁמָּה הֵינּוּ הַמַּחִין
 שֶׁבַּתּוֹכָהּ וּמְקַבְּלַת מֵאוֹר הַפְּנִים
 שֶׁהוּא ש"ע (שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת וְשִׁבְעִים)
 גְּהוֹרִין שֶׁל הַפְּנִים הַעֲלִיזִים
 הַנִּמְשָׁכִים מִתְּקוּן וְאֲמֹת. כִּי
 עַל־יְדֵי רְצוּעוֹת שֶׁל תְּפִלִּין
 שׁוֹמְרִים הָאֻמוֹנָה בַּצ"ל:

וכשבאה הנפש בגלות הנ"ל,
 אזי הוא צריך לצעק קולות
 הרבה להשם יתברך, הכלולים
 בשבעים קולות, כמו היוקדת
 ממש שצוּעַקת מהמת מרירות
 כאב חבלי לדה שבעים קולות
 כנגד שבעים תבות שבפזמור
 "יענך ה' ביום צרה" (והרהקדוש
 חלק ג רמ"ט) שבלא זה אי אפשר
 לה לילד. והתגלות בתורה
 ועבודה היא בחינת לדה שיוזבה
 לזה על ידי שבעים קולות הנ"ל,
 שיצעוק עד שירחם עליו השם
 יתברך ויוזבה להתגבר ולשבר
 כל התאוות:

ב. ודע שעקר הנסיון והצרוף
 שמנסין את האדם אין מנסין
 אותו אלא בתאוות נאוף שהיא
 כלולה מכל התאוות והמדות
 רעות של השבעים אמות
 ולשונות. ומי שמשבר התאוה
 הזאת אזי בקל יוכל לשבר כל
 התאוות. ועל כן פשאדם בא
 בנסיון של הגלות הזה כל אחד

אדם לפי בחינתו להמשיך שכל
 חדש ונשמה חדשה מאור
 הפנים:

בקרוב עלי מרעים - לו

א. כל נפש מישראל קדם שיש לה
 התגלות בתורה ועבודה אזי
 מנסין ומצרפין את הנפש
 בגלות של השבעים אמות הינו
 בתאוותיהן. כי כל אמה ואמה
 מהשבעים אמות יש לה מדה
 רעה בפני עצמה מה שאין
 בתברתה, ומחמת המדות האלו
 הם מרחקים מהשבעים פנים של
 תורה. והקלפה קדמה לפני ומי
 שרוצה לאכל הפרי צריך לשבר
 מקדם הקלפה. לכן קדם התגלות
 הדעת שהיא התגלות התורה
 שהיא עקר הדעת והחכמה
 האמתית מכרחת הנפש לבוא
 בגלות דהינו במדותיהם
 ותאוותיהם של השבעים אמות,
 כדי לשברם ולבוא אחר כך
 להתגלות בתורה ועבודה;

אחד, וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. כי תאזנת נאוף היא באה מעבירת הדמים הינו מטבול שהיא לילית שהיא שפחה בישא אפא דערב רב שהיא מלכות הרשעה. וההפך ממנה הוא מלכות שמים בחינת גבירה אשה יראת ה' שהיא בחינת ים של שלמה העומדת על שנים עשר בקר שהם שנים עשר שבטי י"ה (והר ח"א רמ"א). ובקבלת על מלכות שמים בשמים עשרה תבות דשני פסוקים דקריאת שמע שהוא נגד שנים עשר שבטים ובשניהם ארבעים ותשע אותיות נגד ארבעים ותשע אותיות שבשמות השבטים (ומוכא בספר "אור הגנוז" כי לעתיד לבוא נאמר ברוך השם כבוד מלכות לעולם ועד, דהינו נון אותיות בשניהם גימטריא י"ם. וכן יש מנין אחר של י"ם אותיות בשמות השבטים הקדושים כמוכא וזהו

לפי בחינתו אזי הוא צריך להרים קולו ולצעק שבועים קולות להשם יתברך ולא פחות מהם. שיעזוק קולות הרבה עד שירחם עליו השם יתברך ויזכה להתגבר ולשפר התאווה הזאת עם כל התאוות שהוא תקון הכללי שכוללת כלם כנ"ל:

ג. וכל אחד לפי תקונו תקון הכללי ורחוקו מתאוות נאוף בן הוא קרוב להתגלות התורה וכן להפך הם ושלום. וכשיעמד בנפיון וישבר הקלפה שקדמה לפרי שהעקר הוא לשבר התאווה הזאת אזי יזכה להוליד המחין ואז נפתחין לו סודות התורה דמטמרין מגלין לה. וכל אחד כפי מה שעומד בנפיון זה ומשבר התאווה הזאת בן זוכה להתגלות גדול בתורה ועבודה. וכפי תקונו כך זוכה להשבעים פנים של תורה:

ד. ותקון של הרהורי זנות שבא לאדם הוא שיאמר שמע וכו'

היא טחול בְּחִינַת מַלְכוּת
הַרְשָׁעָה אִשָּׁה זוֹנָה הַנְּז"ל.
וּכְשׁוֹרֵיד דְּמָעוֹת אָזִי נִדְחִין
וְיוֹצֵאִין לַחוּץ הַמּוֹתְרוֹת הַיְנוּ
הַתְּאוֹת שֶׁל גְּאוֹף הַבָּאִים
מַעֲכִירַת הַדְּמִים שֶׁל טָחול
וּמּוֹתְרוֹת וְכוּלָל נִשְׁמָתוֹ
בְּמַלְכוּת שָׁמַיִם. וְצָרִיךְ שְׂעִיזוֹר
אֶת עֲצָמוֹ עַד שְׂיִבְכֶּה וְיֹרִיד
דְּמָעוֹת בְּשַׁעַת אֲמִירַת שְׁמַע
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
וָעַד:

1. וּכְשֶׁחֲצִדִּיק הָאֲמַת מְנַלָּה אֵינָה
דְּבַר תּוֹרָה אָזִי מוֹרִיד נִשְׁמָתִין
חֲדָתִין, נִשְׁמוֹת חֲדָשׁוֹת לְכָל אֶחָד
מִשׁוֹמְעֵי הַתּוֹרָה מֵאֲנָשֵׁי מְקַרְבֵּי
הַמְּקַשְׂרִים בְּתוֹרָתוֹ לְכָל אֶחָד
כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּתְפִיסָתוֹ:

2. וְזֶה הוּא כָּלל גְּדוֹל שְׂאֵי אֶפְשֶׁר
לְשׁוֹם אָדָם לְהַשִּׁיג וּלְתַפֵּס
בְּדַבְּרוֹ שֶׁל חֲצִדִּיק אִם לֹא שֶׁתִּקַּן
תַּחֲלָה אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ כְּרָאוּי.
אֲבָל עַל־יְדֵי פְגָם הַבְּרִית נִפְגָּם

יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה: אִזּוּ כּוֹלֵל נִשְׁמָתוֹ
בְּשָׁנִים־עֶשְׂרֵת שְׁבַמִּי י"ה. וּמִפְּרִישׁ
נִשְׁמָתוֹ מִנִּשְׁמַת עַרְב רַב הַבָּאִים
מֵאִשָּׁה זוֹנָה שֶׁהִיא שְׁפָחָה בִּישָׂא
הַנְּז"ל, שְׁמֹנֶה בָּאָה הַתְּאוֹה
הַזֹּאת שְׁכוֹלֵל כָּל הַמּוֹדוֹת רְעוֹת
שֶׁל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹן. וְעַל־כֵּן
סוֹגְרִין הָעֵינַיִם בְּשַׁעַת קִבְּלַת עַל
מַלְכוּת שָׁמַיִם לְהוֹרֹת שְׁעַל־יְדֵי
זֶה הוּא בְּבְחִינַת עוֹלִמְתָּא
שְׁפִירְתָּא דְּלִית לָהּ עֵינִין
(וְהַרְהַקְדוּשׁ חֶלֶק ב' צ"ה) שְׂאִין לָהּ
הַתְּאוֹה שְׁכוֹלֵלַת הַמּוֹדוֹת רְעוֹת
שֶׁל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת:

ה. וְכֵל זֶה כְּשֵׁישׁ לוֹ לְאָדָם הַרְהוֹר
בְּאֶקְרָאֵי בְּעֶלְמָא אָזִי דִּי לוֹ
בְּאֲמִירַת שְׁנֵי פְסוּקִים הַנְּז"ל. אֲכַל
אִם הוּא רְגִיל חַם וְשָׁלוֹם
בְּהַרְהוֹר שֶׁל תְּאוֹה הַכְּלִילִית
וְאֵינּוּ יָכוֹל לְהַפְרֵד מִמֶּנָּה אָזִי
צָרִיךְ גַּם־כֵּן לְהוֹרִיד דְּמָעוֹת
בְּשַׁעַת קִבְּלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם.
כִּי הַדְּמָעוֹת חַם מִמּוֹתְרוֹת
הַמְּרָה שְׁחוֹרָה וּמְרָה שְׁחוֹרָה

דעתו ומחזו עד שאינו תופס ח. וזה הוא כלל גדול כי "מפי ומשיג כלל דברי הצדיק. ויוכל להכשיל בהם אם ילך אהרי עקמימיות שבלבו והקשיות של שטות שנופלים בדעתו עליו, כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם" (הושע י"ד י). שמתורה של הצדיק נעשה לכל אחד כפי תפיסתו כפי הכלי שלו שהיא המחין. נמצא בשתקן אות ברית קדש בראוי אזי המחין שלו בשלמות כמו בא בזהר הקדוש (חלק ב ק"י) כי סלוקא דיסודא עד אבא ואמא שהם יוד קא שהם המחין ואז יכול להבין דבורו של הצדיק ונעשה לו נשמה חדשה מהתגלות התורה. ולאדם אחר חס ושלום להפוך כנ"ל בהינתן "ופושעים יכשלו בהם". כי כפי התקון של כל אחד כך היא השגתו והתבנתו:

ה. וזה הוא כלל גדול כי "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב" (איכה ג' לח) כי אם אור פשוט, אך כפי בהינתן הכלי המקבל את האור כך נצטמר האור בתוכו. כי אור הפשוט תבא מלמעלה הוא בהינתן קמץ וסתום אך כפי בהינתן הכלי מהמקבלים הוא בהינתן צירי שצצטמר האור לפי בהינתן הכלי. אם הוא בשלמות אז מקבל בבהינתן מאורות מלא ואם חס ושלום להפוך אזי מקבל בבהינתן מארת חסר ואז כמו שכתוב: "מארת ה' בבית רשע" (משלי ג' לג). ובשביל זה יעץ בלעם לבלק להכשילם בדבר ערוה כדי לקלקל בליהם שעלידי תאות נאוף פוגם המחין ויכול להיות משוגע ממש חס ושלום. ועלפי חכמי הרופאים הסרום הוא רפואה למשוגע. וזה הוא סלוקא דיסודא עד אבא ואמא בהינתן שמי יוד קא מעיד עליהם בהינתן המחין:

דְּרִשׁוֹ ה' וְעִזּוֹ - לו

א. עקר הבריאה היא בגין ד'ישתמודעין לה' (זהר הקדוש ח"ב מב), כמו שפתיב (ישעיה מ"ג ז): "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו" וגו'.

ב. והגוף לגבי הנפש הוא בְּחִינַת חֲמֵר ובהמה וסכלות וחשך. בְּחִינַת מִיתָה וְשִׁכְחָה. בְּחִינַת חֲכָמוֹת הַיְצוֹנִיּוֹת פִּנְגָּד חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת אָדָם כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: "זאת התורה אדם" (פסוקר י"ט יד) בְּחִינַת צוּרָה בְּחִינַת אור וְחֻמְקָה וְזִכְרוֹן וְחַיִּים. וְצָרִיד פֶּלֶא אָדָם לְהַכְנִיעַ הַחֲמֵר הַיְנוּ בְּחִינַת מִיתָה בְּחִינַת סְכָלוֹת שֶׁל הַגּוּף שֶׁהֵם הַתְּאֻוֹת דְּהַיְנוּ לְהַפְרִישׁ אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל הַתְּאֻוֹת:

ג. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי תַעֲנִית שְׁעַל־יְדֵיזוֹה מַחְלִישׁוֹן הָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת שֶׁל הַגּוּף שֶׁמֵּהֵם בָּאִים כָּל הַתְּאֻוֹת. וְנִכְנַע וְנִתְבַּטַּל הַחֲמֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת סְכָלוֹת

וְשִׁכְחָה וְחֲשָׁךְ וְכוּ' וְנִתְגַּבֵּר וְנִתְעַלָּה הַשִּׁכְלָה וְהַצּוּרָה וְהַזְכָּרוֹן וְכוּ' כַּנ"ל וּמִבְּטַל הַדִּין וְהַחֲשָׁךְ וּמִמְשִׁיךְ הַסָּדִים בְּעוֹלָם. וְעַקֵּר תַּקוּן הַתַּעֲנִית הִיא עַל־יְדֵי צְדָקָה. גַּם מִכְנִיעַ הַחֲכָמוֹת הַיְצוֹנִיּוֹת פִּנְגָּד חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה. גַּם זוֹכֵה לְפָרְנָסָה:

ד. וַיֵּשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת צְדָקָה; צְדָקָה בְּחוּץ לְאֶרֶץ וְצְדָקָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְצְדָקָה שְׁנוֹתַיִן לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא גְדוּלָה וְלִמְעַלָּה מִצְדָּקַת חוּץ־לְאֶרֶץ. וְכֵן יֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת תּוֹרָה כִּי אֵינָה דוּמָה הַתּוֹרָה הַיּוֹצֵאת מִהַבֵּל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חֲטָא לְתּוֹרָה הַיּוֹצֵאת מִהַבֵּל שֶׁאֵין בּוֹ חֲטָא (שְׁבַת ק"ט). כִּי אֵין הַדִּין נִמְתַּק וְאֵין הַעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֶלָּא עַל הַבֵּל פָּה שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁאֵין בּוֹ חֲטָא שְׁעַל־יְדֵיזוֹה יִתְגַּלוּ הָאֲבוֹת בְּעוֹלָם לְהַגִּן. וְעַל־יְדֵי צְדָקָה לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל תִּכְלַל עֲצָמֶךָ בְּאֹרֶא דְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא

הַכְמוֹת הַיְצוּנִיּוֹת וְלִשְׁנוֹת אֲפֵלוּ בְּמִקוֹם
 אַחַר כִּי אָסוּר לְהַתְחַבֵּר עִמָּהֶם כָּלָל וְכוּ'):
 ו. וְצִרִיכִין לְזַהֵר בְּזִקְן שֶׁשֶׁכַח
 תִּלְמוּדוֹ מִחֻמַּת אָנְסוּ – לְכַבֵּדוֹ
 (סְנֵהֲדָרִין צ"ו). וְעַל־יְדֵי הַכְּבוֹד
 שֶׁנּוֹתְנִין לוֹ מִכְּבָטְלִין מִמּוֹנֵי
 הַשֶּׁכֶּחָה וְנִתְנַלְּהָ הַנֶּפֶשׁ דְּהִינּוּ
 בְּחֵינַת זְכוּרֹן הַתּוֹרָה כַּנ"ל.
 וְנִתְכַבְּטְלִין הַדֵּינִים וְהַחֲשֻׁכוֹת וְכוּ'
 וְנִמְשָׁךְ אֹרֶךְ וְחֻסְדִּים וְחַיִּים
 וְחֻכְמַת הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם. כִּי שָׂרֵשׁ
 הַתּוֹרָה הוּא כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
 כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "לְכַבֹּדִי בְּרֵאתִיו"
 (יִשְׁעִיָּה מ"ג ז), וְאָמְרוּ הַכְּמִינֵי,
 זְכוּרָנָם לְבִרְכָה: 'אֵין כְּבוֹד אֱלֹהִים
 תּוֹרָה' (אֲבוֹת פָּרָק ו):
 ז. וְעַקֵּר הַסְרוּן הַפְּרָנְסָה שֶׁנִּתְמַעַט
 בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ אֵין זֶה אֱלֹהִים עַל־יְדֵי
 הַשְׁוֹחֲטִים שֶׁאֵינָם הַגּוֹנִים. כִּי יֵשׁ
 שׁוֹחֵט הַגּוֹן שֶׁמֵּאֲכִיל וּמְפָרְנֵם
 לְיִשְׂרָאֵל וְהוּא מַעֲלֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ
 שֶׁבְחֵי הַמְּגַלְגֵּלֶת בּוֹ, בְּמִדְבַר
 הִינּוּ בְּדַבּוּר הַבְּרָכָה שֶׁהוּא
 מְבָרֵךְ עַל הַשְּׁחִיטָה בְּכּוֹנֵה.

בְּחֵינַת הַכֹּל הַקְדוֹשׁ שֶׁאֵין בּוֹ
 חֵטָא. שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עָקֵר בְּטוֹל
 הַדֵּין וְהַחֲשָׁךְ וְהַשֶּׁכֶּחָה וְהַסְכָּלוֹת
 מִן הָעוֹלָם וְעַל־יְדֵי־זֶה מְכַנְיְעִין
 הַחֻכְמוֹת הַיְצוּנִיּוֹת וְזוֹכִין
 לְחֻכְמוֹת הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה וְזוֹכִין
 לְזַכְרוֹן בְּחֵינַת אֹרֶךְ וְכוּ' כַּנ"ל:

ח. וְעַל־פִּי צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ
 וְלַחֲפֹשׂ מֵאֵד אַחַר מִלְּמַד כְּשֶׁר
 וְהַגּוֹן וִירָא וִירָא שָׁמַיִם וּלְבַקֵּשׁ אֶת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מֵאֵד עַל זֶה. כְּדֵי
 שֶׁלֹּא יִקְלַקֵּל הַמִּלְמַד אֶת הַכֹּל פֶּה
 הַקְדוֹשׁ שֶׁל הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית
 רַבֵּן שֶׁעַל־יָהֶם מִתְקַיֵּם הָעוֹלָם, (כִּי
 בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים עֲכָשׁוּ מִצִּוִּיִּים הַקְּרוֹת
 שֶׁל הַנּוֹף נִעְרִים לְלַמֵּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הַקְּטָנִים הַחֻכְמוֹת הַיְצוּנִיּוֹת שֶׁהֵם סְכָלוֹת
 וְהַחֲשָׁךְ כַּנ"ל וְכֵן לִשְׁנוֹת הָעֹבֹם" (לְקוּטֵי
 הַלְכוֹת", פֶּסַח הַלֵּכָה ז), שֶׁהֵם מְטַמְּאִים הַכֹּל
 פִּיהֶם הַקְדוֹשׁ שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית־רַבֵּן
 וְכַנְרָאָה בְּחֹשׁ שֶׁנִּתְנַדְּלִים אַחֲרֵי־כֵן
 לְאִפְסוּקוּרִים וְכוּפְרִים וְכוּ'. וְעַל־פִּי כִּתְבֵּי
 שֵׁם: "אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְרַחֵק אֶת עַצְמוֹ וְאֶת
 בְּנָיו מִמֶּה". וְהַחֲיוֹב שֶׁלֹּא לְתַן אֶת בְּנָיו
 לְתַדָּר שְׁלוּמֵדִים בּוֹ אֶחָד מִבְּנֵי הָאֵלוּ
 הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַרְעִים הַנ"ל וְלוֹמְדִים

מנוח לכף רגלה. אזי לו להשוחט
 הוזה אזי להנפש שהרג את
 הנפש ומסר אותה בכף אויביה
 ואין להשכינה מין נוקבין
 להמשיך טרף לביתה. ועלידייה
 "בנפשונו נביא לחמנו מפני הרב
 המדבר" (איכה ה' ט), שביגיעה
 ומרחק גדולה צריכים חס ושלום
 להמשיך מעט הפרנסה מפני
 החלף שלו הנקרא הרב המדבר
 (שמסר את הנפש לקלפות שהם
 שולטים במדבר פידוע):

ה. ועלידי השוחטים האלו נכנעת
 הנפש לגבי הגוף והחומר
 ומתגברים תאוות הגוף בחינת
 חמר וכו' כנ"ל. אבל עלידי
 שוחטים הגונים מעלין את
 הנפש ונכנע הגוף והחמר
 בחינת בהמה וסכלות וכו' כנ"ל,
 בחינת חכמות היצוניות
 ונתעלה הנפש והצורה וכו'
 כנ"ל בחינת חכמת התורה,
 ועלידייה נמשך פרנסה בשפע
 גדול. וזה פרוש: "טרף נתן

וצריך השוחט לכוון בה פראוי
 להעלות הנפש שבדם ועלידייה
 באה הנפש ועולה להשכינה
 בבחינת מין נוקבין ואזי
 השכינה מזדונת עלידי המין
 נוקבין שיש לה ועלידי הזוג
 היא מקבלת פרנסה לישראל.
 ועלכן נקרא החלף מאכלת כמו
 שפנתוב: "ויקח את המאכלת"
 (פראשית כ"ב י) עלישם השוחט
 ההגון שפאכיל לישראל. אבל
 כשהשוחט אינו הגון, ואפלו
 בשעת הברכה חושב מהשבת
 פגול ואינו שם בשעת הברכה
 אזי בשעומד עם החלף לשחט
 את החי הוא עומד ברוצה
 נפשות ויש צער לנפש החי
 וצווקת בקול מר. פי החלף שלו
 הוא הרב המדבר ואינו הרב לה'
 (ישעיה ל"ד ו) בחינת השכינה
 בחינת דבור, פי אינו מעלה את
 הנפש המקבלת, אדרבה הוא
 מוריד את הנפש ממעלתה
 שבבחינת חי גם כן ואין לה

"וְלִכְבוֹדֵי בְּרָאתֵינוּ" (ישעיה מ"ז),
והנפֿש שהיא התורה מִשְׁתַּקַּקת
להפֿלל בהשרשֿ שהיא הכבוד.
ועל־ידיִיהָ מֵחֵם תֵּצֵא תוֹרָה
וְתִתְעַלֶּה הַנֶּפֶשׁ וְהַצּוּרָה וְתִחַמַּד
וְכוּ' בַּנֶּ"ל וְתִהְיֶה נְדָחָה תֵּאֲוֹת
הַגּוֹף וְתִחַמַּר וְכוּ' בַּנֶּ"ל וְיִתְבַטְּלוּ
כָּל הַדֵּינִים אֲמֵן בֶּן יְהִי רִצּוֹן:

מְרֻבְּבוֹת פְּרַעַח – לח

א. צְרִיךְ כָּל אָדָם לְפַשְׁשׁ אֶת
עֲצָמוֹ בְּכָל עֵת אִם הוּא דְכוּק
בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וְהַסִּימָן שֶׁל
דְּבֻקָּה הוּא תְּפִלִּין (עֵין "חֲדוּשֵׁי
אֲנָדוֹת מִחֶרֶשׁ"א" בְּרֻכּוֹת ו):
ב. וְאֵי אֲפֹשֶׁר לָבוֹא לְבַחֲנֵת תְּפִלִּין
אֲלָא עַל־יָדֵי קִדְשֵׁי הַדְּבִיר
וְתִקְוֵנוּ בִּי הַדְּבִיר הוּא בְּחִינַת
מַלְכוּת פֶּה בְּחִינַת יָם בְּחִינַת
אֲדָנִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֲדָנִי שִׁפְתַי
תִּפְתָּח" (תְּהִלִּים נ"א יז), וְכִשְׁפּוֹנְגִּינִין
הַדְּבִיר שֶׁהוּא רוּחַ פִּי שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֲזִי עַל־יָדֵי
הַפֶּה נַעֲשֶׂה מְרוּחַ פִּי רוּחַ
סְעָרָה. בִּי הַעֲשֵׂרִים וְשִׁבְעַ

לִירָאוֹ" (תְּהִלִּים קי"א) טָרַף לְשׁוֹן
הַטְּרִיפְנֵי לָחֶם (מִשְׁלֵי ל' ח) וְלְשׁוֹן
טְרַפָּה. לְרַמֵּז בִּי כְּשֵׁי־יִשְׂרָאֵל
שׁוֹמְרִים אֶת עֲצָמָם מִטְּרַפָּה
עַל־יְדֵיֶיהָ יֵשׁ לָהֶם פְּרֻנְסָה:

ט. וְהוּא פְּרוּשׁ: 'הַזְהָרוּ בְּכַנֵּי עִם
הָאָרֶץ' (פְּרוּשׁ לְכַבְדָּם) שֶׁמֵּחֵם תֵּצֵא
תוֹרָה (סְנֵהֲרִין צ"ו). בִּי יְדוּעַ
שֶׁבְקֻלַּת נְגִה נִלְכְּדוּ נַפְשׁוֹת
נִכְבְּדוֹת וְהַקְּלָפָה רוּצָה שֶׁתִּשְׁתַּמַּע
שֵׁם הַנֶּפֶשׁ וְנֹתְנָת אוֹתָהּ בְּתוֹךְ
טַפַּת זְוֹגוּ שֶׁל עַם־הָאָרֶץ כְּדֵי
שֶׁתִּתְטַנֵּף הַנֶּפֶשׁ הַחַיָּה בְּיִתְרָה,
נִמְצָא שֶׁבְנֵי עַם־הָאָרֶץ הֵם
נַפְשׁוֹת יְקָרוֹת אֲלָא שֶׁהֵם
כַּצְּפָרִים הַאֲחֻזוֹת בַּפֶּה. וּמֵאִין
אֵנוּ יוֹדְעִים הַדֵּר תִּפְאַרְתָּם, אֲלָא
עַל־יָדֵי תוֹרָתָם כְּשֵׁאֵנוּ רוֹאִים
שֶׁהֵם בְּנֵי תוֹרָה בִּידוּעַ שׁוֹשֵׁב לָחֶם
נֶפֶשׁ יְקָרָה. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְזַהֵר
לְכַבְדָּם בִּי עַל־יָדֵי הַכְּבוֹד
תִּתְנַלֶּה בְּיִתְרָה שֶׁבֵּהֶם
מֵהַתְעַלְמוּתָהּ. בִּי שָׂרֵשׁ הַכֹּל הוּא
כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:

ועקר הכנעתם ובטולם הוא
עלידי תקון הדבור:

ד. וצריך כל אדם לראות לאכפיה
סמרא דקין כל בשר תחת
הדבור של הקדשה. דחינו
שיהיה נוטל ממנו כל הדבורים
שנפלו לתוכו עלידי פגם הדבור
ויעלה את הדבור לשרשו
ויתקנהו ואז זוכה לבוא לבחינת
תפלין שהם דבקות:

ה. וצריך להעלות את הדבור
לשרשו שהוא הזרוע שהוא
חמש אצבעין שביד שמאל שהם
חמשה גבורות בחינת חמשה
מוצאות הפה שממש מגבורות
נעשה הדבור, כמו שכתוב:

"וגבורתך ידברו" (תהלים קמ"ה יא).
והתחלת עליית הדבור היא
מראשו הינו מהמבחר האמת
שיש בדבור שנקרא ראש כי יש
במה מיני אמת כמו שאמרו
חכמינו, וכוונם לברכה (פנחסין
צ"ו) האמת נעשה עדרים וכמו
שנאמר: "ראש דברך אמת"

אותיות כל אחד כלול מעשרה
גימטריא מאתים ושבעים
ונעשה מבחינת הדבור בחינת
אדני מאתים ושבעים אותיות.
סערה ס"ה הוא גימטריא אדני
ומאתים ושבעים אותיות. ורוח
סערה הנה הוא המקטרג הגדול
שממנו באים כל הקטרוגים
והנסיונות והוא אחר הדברים
כמו שכתוב בזהר הקדוש (ח"א
ק"מ:). והוא מסער גופה דבר נש
(תקוני זהר תקון י"ח). וכל הפלשינות
והרעות שדוכרים על האדם בא
מרוח סערה הנה כי הוא בחינת
קץ כל בשר שעושה קץ וסוף
לכל בשר:

ג. ובני אדם שהם דנים את כל
אדם לכף חובה וחוקרים תמיד
על חובות בני אדם הם מתקף
הסמרא אחרא מבחינת קץ כל
בשר הנ"ל, שהוא חוקר תמיד
לעשות קץ וכליון חס ושלום
ולעורר דין ולהלשין ולקטרג.
ועקר פחם נמשך מפגם הדבור

דמסאבא ועלידייזה מתקן הדבור
 ומעלהו לשרשו. ואזי הדבור
 יוצא בשיר ושכח והלל להקדוש
 ברוך הוא שזוכה להתפלל
 ולהודות ולהלל להשם יתברך
 ולפרש שיחתו היטב בחמימות
 שבלב לפני השם יתברך:

ז. ועלידייזה יזכה לדבר בינו לבין
 קונו בשלחבת הגבורות אשר
 כל אדם צריך להרגיל את עצמו
 לדבר בינו לבין קונו באמת
 גדול לאמתו כנ"ל. ויפרש כל
 שיחתו עד שיעורר את לבו
 באמת לעבודת השם יתברך עד
 שיתחיל לדבר בחמימות שבלב
 דברי אמת שבלבו בהתעוררות
 התשובה עד שיראה פחיתותו
 וגדלת הבורא יתברך עד
 שיתבייש מאד מלפניו יתברך. כי
 עד עכשו השליך הפאתיו אחר
 כתפיו ולא עיז בהם, ועכשו
 כשיודע אותם אזי נכנס בו
 בושח גדולה על גדל פשעיו נגד
 רב ושליט עקרא ושרשא דכל

(תהלים קי"ט ס). הינו שידבר לפני
 השם יתברך ויפרש כל שיחתו
 באמת גדול לאמתו ובכח
 וגבורה. כי עלידי שליטת הרוח
 סערה אין ביכלת לדבר בדרך
 ישר כי הרוח מבלבל אותו.
 וצריך לעקם את הדרך בשלא
 יכול לדבר שום דבור באמת
 מחמת הבלבול וכשמתקנו אזי
 אין לו בלבול:

ו. ותקון הדבור הוא עלידי
 התורה שלומדין גם בעניות
 ובדחקות בעת שצר לו ובכל
 מיני השכחות וצרות ויסורים
 רחמנא לצלן העוברים על
 האדם. וכשמתגבר אז לעסק
 בתורה עלידייזה נמשך עליו
 חוט של חסד כמו שאמרו
 חכמינו, זכרונם לברכה (הגיף י"ב)
 על הלומד תורה בליטה שהוא
 זמן שליטת קין כל בשר הנ"ל.
 ועלידייזה נופלים כל המקטרגים
 השולטים על הדבור ונתגרים
 הם וכל בעלי הדין וכל סטרא

ונזפל עלינו יראה ובושה, הינו
 שנמשך עלינו דעת בגדלת
 הבורא יתברך. וזהו פרוש: "אז
 תבין יראת ה'" (משלי ב' ה), הינו
 בזה תבין שיש לו יראת ה'.
 ודעת אלקים תמצא הינו
 כשימצא גם לך דעת בגדלת
 הבורא יתברך הינו בושה
 ויראה. וזה בחינת: "וראו כל
 עמי הארץ כי שם ה' נקרא
 עליך" (דברים כ"ח י) 'אלו תפלין'
 (פרכות ו). ויראו ממך הינו
 שנמשך עליהם גם כן יראה
 ובושה בחינת תפלין שנקראים
 פאר (פרכות י"א) שהוא בלליות
 הגונים כמו שכתוב: "ישראל
 אשר בך אתפאר" (ישעיה מ"ט ג)
 שהם פלזין מגונים סגיאין. וזהו
 שאנו רואין שכשאדם מתבייש
 נעשה פמה גונין:

ט. על-כן אמרו חכמינו, זכרונם
 לברכה: 'העובר עברה ומתבייש
 בה מוחלין לו מיד' (פרכות י"ב). כי
 העברה מכנים באדם רוח שמות

עלמין. ובתחלה עדין הבושה
 אינה בפעל על פניו כי המאטיו
 מטמטמין שכלו ודעתו על-ידי
 רוח שמות שפקרבו, על-כן קדם
 שזוכה לתשובה שלמה אין לו
 דעת כל-כך שיתביש פראוי לו
 להתביש לפי עצם פשעיו ולפי
 גדלת הבורא יתברך שפשע
 בנגדו. אבל אחר-כך בשעושה
 תשובה ומסיר ממנו הטפשות
 ונתוסף בו שכלו אזי הוא
 מתביש ביותר ונתגלה הבושה
 על פניו. וזאת הבושה היא
 בחינת אור התפלין שהם סימן
 על דבקות הבורא יתברך והיא
 בחינת קרון עור הפנים. ועל-ידי
 הבושה הזאת מוחלין לו כל
 עונותיו ומדבק עצמו בעין
 החיים:

ח. ובה אנו יכולין להבין אם יש
 לאדם יראת שמים הינו בושה
 כמו שאמרו חכמינו, זכרונם
 לברכה (נדרים ב) לאחר תקון
 החטא בשאנו מסתכלין על פניו

ועל־ידי בושָה מחזיר המחזין כמו
 שִׁפְתוֹב: "אִז תִּבְיִן יִרְאֵת ה'"
 בְּחִינַת בּוּשָׁה בַּנֶּ"ל שֶׁהִיא עֶקֶר
 הַתְּשׁוּבָה שֶׁעַל־יְדִיָּה זֹכִיךְ לְאוֹר
 הַתְּפִלִּין בְּחִינַת קְרוֹן עוֹר הַפְּנִים.
 וְכִי שֵׁישׁ בּוּ עֲזוֹת בְּיָדוֹעַ שֶׁלֹּא
 עָמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינִי
 (נְדָרִים כ) וּבְיָדוֹעַ שֶׁנִּכְשַׁל בְּאַשְׁת
 אִישׁ (תַּעֲנִית ז), שֶׁהוּא דְבוּק
 בְּזַחְמַת הַנְּחָשׁ שֶׁמִּשָּׁם בָּא קוֹן
 שֶׁעָמַד עַל תְּאוֹמְתוֹ שֶׁל הַכֵּל
 (מְדַרְשׁ רַבָּה בְּרֵאשִׁית, פְּרָשָׁה כ"ב
 תְּאוֹמָה יִתְרָה נִלְדָּה עִם הַכֵּל).
 וְיִשְׂרָאֵל שֶׁעָמְדוּ עַל הַר סִינִי
 פְּסָקָה זַחְמַתָּן הִינּוּ זַחְמַת הַנְּחָשׁ
 וְגוֹיִים שֶׁלֹּא עָמְדוּ לֹא פְּסָקָה
 זַחְמַתָּן. וְזֵהוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו רַגְלֵי
 דִּיקָא כִּי אִין לָהֶם רַגְלִים כְּמוֹ
 שִׁפְתוֹב: "עַל גְּהֵנְךָ תִּלְדֶּךָ"
 (בְּרֵאשִׁית ג' יד) וְגַם נִדְבַק בְּאֵילָנָא
 דְּמוֹתָא וְיִוֵּרְד לְגִיְהֵנָם. כִּי אָדָם
 הָרֵאשׁוֹן פָּגַם בְּבְחִינַת תְּפִלִּין
 בְּחִינַת עֵץ הַחַיִּים כְּמוֹ שִׁפְתוֹב:
 "ה' עֲלֵיהֶם יִחְיוּ" (ישעיה ל"ח טז)
 וְדָבַק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵילָנָא דְּמוֹתָא

י. וְזֵהוּ שֶׁפָּרַח הַתְּנָא: 'אֲרוֹן נָפַל
 בְּמִקוֹמָנוּ וְעָבְרוּ עָלָיו שִׁשְׁעֵשְׂרֵה
 קַרְנֹת עַל חֲדוֹ' (בְּכּוֹרוֹת ג'ז). כִּי
 יָדוּעַ שֶׁהַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי נִקְרָא אֲרוֹן
 בְּלִבְנָו וְעוֹבֵד אֶת ה' בְּדַבְּקוֹת
 גְּדוֹל וּבְשֶׁכַל גְּדוֹל. וּבְשֶׁהוּא נֹפֵל
 לְאִיזָה מְדַרְגָּה פְּחוּתָה מִמֶּנָּה

(בכא-פתרא י"ד), ועברו לשון התגלות כמו שכתוב: "ועבר ה' לנגף" וגו' (שמות י"ב כג) ותרגם אונקלוס: 'ואתגליה'. י"ו (שש-עשרה) קרנות על חדו', הינו עלידי חדוד וחדוש שכלו, שקבל עלידי התורה, הנקראת שש-עשרה כנ"ל, נתגלה קרון עור הפנים, הינו בושה בחינת תפלין, ומתבייש ביותר עלידי שנתוסף בו הכרה חדשה בגדלת הבורא יתברך, וכן כל אדם, עלידי חדוש השכל בתורה נתוסף בו הכרה כנ"ל ומתבייש ביותר על חטאיו, שזה עקר התשובה, וזוכה לאור התפלין, בחינת עין החיים וכו' כנ"ל:

יא. וצריך כל אדם להמשיך קדשת שבת, בחינת בושה (בראשית) - י"א בש"ת, בחינת י"א שב"ת, בחינת יראה, בחינת אור התפלין, לקדש ימי החל,

אף-על-פי שזאת המדרגה שהוא עכשו בה גם היא מדרגה גדולה לערך שאר הצדיקים, וזהו נפל במקומנו שגפיל להשגת אלקותו יתברך שנקרא מקומו של עולם לפי השגתנו, הגם שהיא גם-כן גדולה אבל לפי ערכו היא לו נפילה. וספר התנא בשבח הצדיק הדור שהוא מתבייש במדרגה הזאת כאלו חטא איזה חטא, כי נחשב לו נפילה ועושה תשובה על זה כאלו חטא. וכא עלידיזה לבושה גדולה שהוא בחינת אור התפלין ונתחדדין השכל והמוחין שלו ביותר ונתוסף בו הכרה וידיעה חדשה בהשגת אלקותו יתברך. שעלידי חדוש שכלו בתורה שקבל עלידי התורה שנקראת י"ו (שש-עשרה) על-שם שרש התורה שהם הלוחות ונקראין י"ו (שש-עשרה) על שם עשרת הדברות וארפן ואו ורחפן ואו

ב. גם רעב הוא מחלקת בחינת: "חרפת רעב" (יהואל ל"ו ל), הינו שעלידי תאות אכילה בא מחלקת שמחרפין ומבזין אותו וכן להפך. והרעב הזה הוא בחינת ערלה כמו שנאמר: "חרפה היא לנו" (בראשית ל"ד יד). והינו שלש קלפות המסבין חברית שלום. וכשמשברין את הערלה בחינת הרפה בחינת תאות אכילה אזי נתגלה חברית שלום שזוכין לשלום למטה ואז יש גם כן למעלה שלום במרומיו. ואזי נתגלה ונתרבה שבע גדול בעולם (כמו שנאמר: "השם גבוה שלום חלב הפנים ישביעך" (תהלים קמ"ז יד)).

ג. כשיהיה זוגה בקדשה ותשבר נפש המתאזה שלף הינו נפש הבהמיות וידמה לה כאלו בפאף שד עלידיה יתה לה בני קימא. פי מיתת הבנים הם ושלום היא מחמת נפש הבהמיות:

בדאיתא במכילתא: "זכור את יום השבת" – זכרהו מאחד בשבת. ולפי הקדשה שמקדש את ימי החל בן נדחה וזממת הנחש קין כל בשר שהוא בחינת רוח סערה כנ"ל. ועלידיה עולה הדבור לשרשו כנ"ל. עלידי שתקדש ימי החל מל"ט (משלושים ותשע) מלאכות ל"ט (שלושים ותשע) קלות שגורם וזממת הנחש וידמה לה בימי החול כאלו עכשו יום קדשי (ענין פנים):

ונתתי עשב – לט

א. כשאדם מרגיש איזה רעבון, שמתגבר עליו תאות אכילה ידע שיש לו שונאים כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה: 'בין שנעשה אדם רש מלמטה נעשה רש מלמעלה' (סנהדרין ק"ג). כן צריך לשיד ולשבר הבהמיות שלו המתאזה לאכל פי עקר הרעבון הוא להבהמיות ועלידי זה יציל מהשונאים:

לחברו וכל אחד צריך לנסע ולפלטל ממקום למקום בשביל פרנסתו:

ג. גם עלידי עבודה זרה בא עצירת גשמים וכשאיז קמח איז תורה. ועלידי בפול תורה בא גלות ונסיעות לדרכים כמו שנאמר: "גלה עמי מבלי דעת" (ישעיה ה' יג):

רקודין - מא

א. רקודין של מצוה כגון ששותה יין בשבת ויוסיטוב או בחתנה של מצוה או בשארי סעודות מצוה. ושותה במדה וכונתו לשמים לזכות לשמחת ישראל לשמח בהשם יתברך אשר בחר בנו מכל העמים וכו'. ונתעורר לשמחה עלידיה עד שנמשך השמחה לתוך הרגלין דהינו שפרקד מחמת שמחה. עלידי זה מגרש החיצונים הנאחזין ברגלין וממתיק ומבטל כל הדינים וזוכה לקבל כל הברכות. וההתלקבות הזאת של הרקודין

ד. גם צריך שיהיה עקר וזוגד בליל שבת כדי שיהיו לך בנים חיים וקיימים:

אלה מסעי - מ

א. כל הנסיעות והפלטולים של אדם הם בשביל קלקול האמונה שהוא בחינת עבודה זרה. כי אם היה מאמין באמונה שלמה שיוכל הקדוש-ברוך-הוא להזמין לו כל צרכו לא היה נוסע שום נסיעה (ועיני "לקוטי תפלות" באן הפרוש שעלידי אמונה ובטחון פראוי לא היה עושה שום פעלה ונסיעה כלל בשביל פרנסה) ועלידי הפלטול מתקן לפעמים הפלטול שגורם למעלה כביכול (שהענש הוא התקון פפוכא במקום אחר). ועל-כן מכפרים הנסיעות על פגם האמונה ומתקן וממתיק עלידי זה התרון אף מן העולם ונמשך רחמנות בעולם:

ב. גם עלידי פגם האמונה בחינת עבודה זרה נמנע הפטר. ואין שבע ואין שלום ואין איש עוזר

חסד ונמתקין הדינים. ועל־כֵּן טוב לאדם להרגיל את עצמו לתן בכל פעם על פדיון לצדיקים ויראים כדי להמתיק ולבטל מפניו כל הדינים. הינו אפלו בפשיאין לו צרה חס ושלום, אף־על־פי־כן יתן בכל עת על פדיון כדי להמתיק מעליו הדינים שלא יבוא לידי צרה חס ושלום:

ג. גם על־ידי מלוי גרוגס של תלמיד־יחכמים וין הוא בְּחִינַת פְּדִיּוֹן וּמְתִיק הַדִּינִים. וְזוּה פְּרוּשׁ: 'תְּלַמְדֵי־יחכמים מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם' (פְּרָכּוֹת ס"ד) שְׁעַל יָדָם נִמְשָׁךְ שֵׁם מ"ב אוֹתוֹת שֶׁהֵם ש"ע נְהוּרִין הַמְּאִירִין וְעַם ח' הוֹרְתָא גִימְטְרִיא בְּשֵׁלוֹם בְּחִינַת בִּינָה ('עֵץ חַיִּים' פ' י"ג ו"ד). וְתַלְמִיד־יחכמים נִקְרָא נֶצַח וְהוּד רַגְלִין בְּחִינַת עַמּוּדֵי עוֹלָם בְּחִינַת עֲצוֹת כְּמוֹ וְנִהְנִין מִפְּנֵי עֲצָה וְתוֹשִׁיחַ (אָבוֹת פ"ו) עֲצַת גִּימְטְרִיא תַלְמִיד־יחכמים עִם הָאוֹתוֹת.

הוא "אשה ריח נוחה לה". אכל מי שפּוֹרְקֵד בְּהַתְּלַבּוֹת הַיִּצָר הוא בְּחִינַת: "אש זרה" (ויקרא י"א) וְהַיּוֹן שְׁשִׁתָּהּ הוּא בְּחִינַת וַיֵּן הַמְּשַׁבֵּר שְׁמֹשֶׁם אַחִיזַת הַחַיּוֹצוֹנִים חַס וְשְׁלוֹם:

ב. וְנִמְצָא שְׁרָקוּדִין דְּקַדְשָׁה מְמַתִּיקִין הַדִּינִים כְּמוֹ פְּדִיּוֹן נַפְשׁ שְׁעוֹשָׂה הַצַּדִּיק שְׁמַנִּיחַ יָדָיו עַל הַפְּמוֹן הַנִּקְרָא עַמּוּדִים, הַיְנו רַגְלִין בְּחִינַת דִּין כִּי עֲקֵב גִּימְטְרִיא שְׁתֵּי פְּעָמִים אֱלָקִים. וּמְשִׁיךְ לְתוֹכָן שְׁרֵשׁ הַדִּינִים, בִּינָה, לְהַמְתִּיקָם שֶׁהוּא שֵׁם מ"ב בְּבִינָה. וְשֵׁלֶשׁ פְּעָמִים י"ד גִּימְטְרִיא מ"ב שְׁמֹמְשִׁיךְ יָד הַגְּדוּלָּה וְיָד הַחֲזָקָה וְיָד הַרְמָה לְשֵׁם. וְשֵׁם מ"ב יֵשׁ בּוֹ שְׁבַע־הַשְּׁמוֹת וְכָל שֵׁם יֵשׁ בּוֹ שֵׁשׁ אוֹתוֹת וַיִּכּוֹן לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַוּוִין לְעַמּוּדִים הַנִּזְ"ל. וְאִזּוֹ נִקְרָא וַיּוִי הַעַמּוּדִים וְחֲשַׁקְיָהֶם כְּסָף (שְׁמוֹת כ"ז) שְׁעַל־יָדֵי חֲשׂוּקָה וְהַתְּחַבְּרוֹת הַוּוִין עִם הַעַמּוּדִים נַעֲשֶׂה כְּסָף

ז' ט. ומי שמונען אותיות התפלה
 שהיא השכינה כמו שכתוב:
 "אדני שפתי תפתח" (תהלים נ"א
 יז) שהדבור הוא שם אדני ונקרא
 קשת לשון בקשה כמו שפרש
 רש"י: 'בחרבי ובקשתי' (בראשית
 מ"ח כב). ועלידי קול הנגינה
 שהיא בכהירות וזכות גדול אז
 מלביש השכינה הינו האותיות
 בלבושין דנהירין והקדוש-ברוך
 הוא רואה אותה אזי: "וחמת
 המלך שככה". וזה שפרש רש"י:

"בשמעו את רנתם" (תהלים ק"ז
 מד) בזכות האבות הינו כנ"ל
 שהלבושין דשכינתא הם בזכות
 וכהירות אזי: "וינחם כרב
 חסדיו" ונמתקין הדינים:

ב. גם עלידי אמונת חכמים
 שפואמין שכל דברייהם ומעשייהם
 אינו פשוט ויש בהם רזין על-
 ידיה מלביש הקשת בלבושין
 דנהירין כנ"ל ונמתקין הדינים.
 כי הצדיק הוא בחינת קשת כמו
 שאמר רבי שמעון בר יוחאי

וזהו: "יתן לך בלבבך" (תהלים כ' ה)
 אימתי - באשר "וכל עצתך
 ימלא" עלידי מלוי גרונם של
 תלמידי-חכמים וין בחינת בינה
 בחינת וין המשמה כנ"ל
 בבחינת הלב מבין בחינת
 בלבבך גימטריא בנין עם
 התכה והכולל יחשיב כנסכים
 (יזא ע"א) הנקראים כל מנהותיך
 (בלשון המושגה שקלים פרק ה):

וירא בצור להם - מב

א. עלידי נגינה נמתקין הדינים
 כי קול הנגינה הוא תלת גונים
 דקשת שיש בקול אש וזים
 ורוח. שהם שלשה אבות והם
 שלשה גונים דנהירין לבושין
 דשכינתא שהיא הקשת (והר-
 הקדוש חלק ג רט"ו והגינה ט"ז)
 ותלת גונים דקשת הם האבות.
 וכשהיא מתלבשת בלבושין
 דנהירין אזי נתקנים: "וראיתיה
 לזכר ברית עולם" (בראשית ט' טז)
 ואז: "וחמת המלך שככה" (אמתר

כל זה ב"זהר הקדוש" חלק ג ר"ל
 רל"א (ועי' בזה ב"לקוטי הלכות"
 הלכות הזקת מטלטלין הלכה ה):

להתרחק מדבורים של רשע

מג

א. דע שדבורים של רשע שהוא
 בר דעת מולידים נאוף
 בהשומע. וצריך לזהר מלשמע
 דבוריו כי הם דבורים ארסיים
 של נאוף שמדבר ומוציא מפיו
 הבלים ואוירים ארסיים של נאוף
 והשומע דבוריו ונושם נשימות
 מכנים בגופו אלו האוירים.
 ולפיכך בכלעם שהוא דעת
 דקלפה שהיה דגמת דעת
 דקדשה כמו שאמרו חכמינו,
 זכרונם לברכה: 'באמות העולם
 קם כמלשה ומנו בלעם' (זהר הקדוש
 כ"א ע"ב) הוליד אוירים ארסיים
 של נאוף במדין, כמו שכתוב
 (במדבר ל"א טז): "הן הנה היו לבני
 ישראל בדבר בלעם". 'בדבר'
 דיקא עלידי דכריו שהוא

לרבי יהושע בן לוי הנראה קשת
 ב'מקד' וכו' (פתבות ע"ז ובזהר
 הקדוש ח"ל) שהצדיק מאיר בכל
 מעשיו להשכינה ומפשיט לבושי
 קדרות הפשוטים ממנה לקשטה
 בלבושין דגונין נהירין דרזין
 דאורייתא דאור תורה רו אתקרי.
 ועלידי זה וראיתיה לזכר ברית
 עולם וסליק מנה רוגזא דבריה
 "וחמת המלך שכה" ונמתקין
 הדינים:

ג. וגם עלידי שעושין לבוש נאה
 להצדיק נעשין התקונים ח"ל:
 ד. וגם עלידי תקיעת שופר בראש
 השנה נמתקין הדינים כי תקיעה
 שברים תרועה הם האבות
 וסימנך קש"ת הינו תקיעה וכו'.
 והם שלשה שמות היחוד "ה'
 אלקינו ה'" שהם י"ד (ארבע'
 עשרה) אותיות בהינת הגונין
 ח"ל בהינת י"ד דשדי והאבות
 שלשה ענפי האילן שהם שי"ן
 משם שדי. וזהו פרוש: "והיה
 שדי בצריך" (איוב כ"ב כה) (ועי' נ

ושואב האויר הקדוש כמו
בארץ ישראל נמצא עלידידה
התפלה היא באוירא דארץ
ישראל:

ב. ועליבן צריך לקבע מקום
לתפלתו, כי אפלו בשעומד
להתפלל במקום שהתפלל צדיק
אף עלפי כן קשה לו מאד
להתפלל שם כי אינו מרגיל
באוירא של מקום וכל שכן
להפוך:

ג. וזה פרוש: "תפלות בנגד
תמידין תקנום" (ברכות כ"ו), הינו
שצריך לראות שיתפלל תפלתו
באוירא דארץ ישראל דהינו
תקון מחשבות זרות שבתפלה
שהם בחינת תפלות בנגד
שתקונם עלידי בחינת ארץ
ישראל שכתוב בה: "תמיד עיני
ה' אלקיד בה" (דברים י"א יג):

ד. וזה פרוש: "ויבד הנביאים
אדמה" (הושע י"ב יא) עלידי
מחיאת בף עלידי הידים
הדבורים נדברים באדמת קדש.

התגלות הדעת שלו. וכשבאו
ממלחמת מדין בתיב: "ונקרב
את קרבן ה' וגו' לכפר על
נפשותינו לפני ה'" (שם) ודרשו
הכמינו, זכרונם לברכה: אם
מידי עברה יצאנו מידי הרהור
לא יצאנו (שבת ס"ד):

מחיאת בפנים בתפלה - מד

א. מה שמכין בף אל בף בשעת
התפלה, כי עשרים ושמונה
פרקין דידיים הם בחינת עשרים
ושמונה אתון דמעשה בראשית,
שהכל נברא בהם, ונקראין: "ב"ח
מעשיו הגיד לעמו, לתת להם
נחלת גוים" (תהלים קי"א ו),
וכשאנו מוחאין בף אל בף, בנה
נתעוררין העשרים ושמונה
אתון הצ"ל, עלידי זה יש ב"ח
בידינו לטהר אויר ארץ העמים
ולגרש אויר הטמא. כי חוזר
ארצם תחת ממשלת הקדוש
ברוך הוא שבידו לתת לכל מי
שירצה ונטהר אויר המקום
שמתפלל שם איש הישראלי

- נביאים לשון דבור (כמו שפרש רש"י שמות ז ועין ארדהיים סימן ק"ב ס"ק ג בט"ז בזה). גם נתבטל הרג ואבדון מהעולם (ועין לקמן סימן מ"ו) בבחינת: "ונתתי שלום בארץ וכו' והרב לא תעבר בארצכם" (ויקרא כ"ו ו). ועלידי המהאת פנים התפלה היא באוירא דארץ ישראל והוא דר באוירא דארץ ישראל ויש לו אלקים ונתבטל מחשבות עבודה זרה וכפירות הנקראים כנגד האמונה שהיא תפלה, בחינת ידיו אמונה - תרגם אונקלוס - פרישן בצלו. ותקונם עלידי תמידין עלידי ארץ ישראל עלידי מחיאת פה כנ"ל:
- ה. פרוש אחר - תמידים הם כבשים בחינת "וכבשים לקבושך" (משלי כ"ז כו) ואמרו חכמינו זכרונם לברכה, שהם כבשי דרחמנא (הגיגה י"ג) שעלידי תפלה נתגלה סודות התורה:
- ו. פרוש אחר - תפלה כנגד הינו המחשבות זרות שהם כנגד ונקראים מבול שהם מבלבלין התפלה. ותקונו שיתן צדקה לארץ ישראל ועלידייה הוא נכלל באוירא דארץ ישראל שעליה אמרו חכמינו, זכרונם לברכה: 'שלא ירדה מבול לארץ ישראל' (ובחים קי"ג) וזהו: 'תמידין תקנום תקונם ארץ ישראל'. וגם עלידייה נודבד מהו הינו מחשבתו פי 'אוירא דארץ ישראל מחכים' (בבא בתרא קנ"ח). וזהו: "וראיתיה" הינו ארץ ישראל עלידייה נתעורר ונתתקן ברית עולם בחינת שמונה עשרה ברכאן דצלותא בחינת צדיק ח"י עלמין:
- א. עלידי מחיאת פנים בתפלה - מה
- נתעוררים כגפי הראה שמשם נתהווה הדבור ועלידי המחיות כפ חמש אצבעות ימין כחמשה

יחד זה בחינת יד רמה והם בחינת שלש ידים בחינת שלש הויות. כי יד הוא בחינת הויה עשר אותיות במלוי וארבע אותיות פשוט נגד ארבע עשרה פרקין שבכל אחד, ועלידי שלש הידים שהוא שלש הויות נמתקין השלש אלקים שהם הדינים בחינת הדבורים היוצאים מהגרון שהיא גימטריא שלש פעמים אלקים:

ג. גם עלידייה נצולין משכחה וזוכין לזכרון כי ממתיק את הדינים בחינת אלקים בכפיו כנ"ל בשמכה פה אל פה. בחינת:

"נפשי בכפי תמיד" (תהלים קי"ט ט) נפשי בחינת תפלה ודבור כמו שכתוב (שיר השירים ה' ו): "נפשי יצאה בדברו", ועלידייה: "ותורתך לא שכחתי" ראשי תבות שלו גימטריא שלש הויות ושלש אלקים, הינו המתקת הדינים בחינת מחין דקטנות שמשם השכחה ובא למחין

שבשמאל וכן להפך נתהוה בחינת מ"י גימטריא חמשים שערי בינה בחינת יובל. פי חמש פעמים חמש גימטריא עשרים וחמש ושתי פעמים עשרים וחמש גימטריא חמשים, בחינת חמשים פעמים יציאת מצרים שנזכר בתורה שעלידי בחינת יובל יצאנו ממצרים. ושם היה הדבור בגלות ועלידי הגאולה (גימטריא מו) נתהוה בחינת פה ודבור בחינת: "מי שם פה" (שמות ד' יא) והפה מקבל הדבורים לתוכו מבנפי הראה:

נפשי בכפי תמיד – מו

א. מחיאת פנים בתפלה זה בחינת זיווג נתינת המטה בין צפון לדרום (פרכות ה) שהם בחינת שתי ידים (ועין לעיל סימן ט' שעלידי תפלה פראוי זוכה לזיווגו ולפרנסה):

ב. גם עלידייה נמתקין הדינים פי תימין יד הגדולה והשמאל יד החזקה ובשעת הכאה שנתחברים

- דגדלות בחינת זכרון ודבור ב. ומי שמשפר תאות אכילה התגלות המחין. ועליפן בשעת התפלה יודע אם הוא במחין דקמנות או דגדלות:
- ד. גם עלידידה מבטל המחלקת פי פלם נמשכים מבחינת קרה בחינת השף (גימטריא בקרה) בחינת שמאלא. על אהרן בחינת אור בחינת ימין. ועלידי מחיאת בף נכללים זה בזה ונעשים אחדות. וזה פרוש: "כל העמים תקעו בף" (תהלים מז"ב) 'לשון התחברות' (כפרוש רש"י שם):
- ואכלתם אכול ושבוע - מז**
- א. מי שהוא משקע בתאות אכילה בידוע שהוא רחוק מאמת ובידוע שדינים שזרין עליו. גם זה סימן על דלות. גם יבוא לידי בזיונות ובושות כמו שכתוב: "פרם זלת לבני אדם" (תהלים י"ב ט), ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה: 'שהנצרך לבריות נשתנה פניו בכרום' (ברכות ו) לכמה גונין:
- ג. והארת הפנים הוא תקון ואמת (תקון שביעי משלשעשרה מדות הרחמים) בחינת יעקב כמו שכתוב: "תתן אמת ליעקב" (מ"ב ז' ב) שהוא בחינת תפלין הנקראים פאר כמו שכתוב: "פארך חבוש" (יהקאל כ"ד יז). פי יעקב הוא תפארת בלליות הגונין בחינת אמת בחינת חיים ומשם עקר העשירות וכל ההשפעות טובות בחינת קשטא קאי (שבת ק"ד) בחינת: "היקום אשר ברגליהם" - זה ממונו שעליו קאי (פסחים קי"ט). וכשפוגמין בתפלין הם ושלום בא עניות ובזיונות וחיו תלויים מנגד, רחמנא לצלן (ברכות כ"ד). וכן בשפוגם באמת בא עליו הם ושלום, דלות ובושות אכל האוחז במדת האמת פרנקתו ברוח:

בַּה" (דברים י"א יב) כִּי "דַבֵּר שְׁקִרִים
 לֹא יִבּוֹן לִנְגַד עֵינַי" (תהלים ק"א ז)
 אֲךָ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא מִדַּת
 אֱמֶת עַל־כֵּן "תִּמִּיד עֵינַי ה' בַּה".
 וְשִׁבְחָהּ "אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכַּנַּת
 תֹּאכַל בַּה לֶחֶם" (דברים ח' ט) שֶׁלֹּא
 מִחֲמַת עֲנִיּוֹת תֹּאכַל בַּה לֶחֶם
 לְבַד אֲלֹא מִחֲמַת שְׂבוּר וּבִטּוּל
 תֵּאוֹת אֲכִילָה. מִחֲמַת שֶׁהוּא
 בְּבַחֲנֵינָת אֱמֶת וְהוּא מִפְּשֵׁט
 מִתֵּאוֹת אֲכִילָה וְאִינוּ בּוֹחֵר רַק
 בְּלֶחֶם לֶאֱכֹל:

ו. וְעַל־כֵּן עַל כָּל צָרָה שֶׁלֹּא תִּבּוֹא
 גּוֹזְרִין תַּעֲנִית, כִּי הַצָּרָה חֵם
 וְשִׁלוּם, בְּחִינַת חֶסֶד תֵּאוֹת פְּנִים
 בְּחִינַת דִּינִים. וְעַל־כֵּן גּוֹזְרִין
 תַּעֲנִית לְשִׁבּוּר תֵּאוֹת אֲכִילָה
 שְׁעַל־יְדִיזָה בֹּא בְּחִינַת נְשִׂאוֹת
 פְּנִים בְּחִינַת הַמִּתְקַת וּבִטּוּל
 הַדִּינִים וְעַל־יְדִיזָה גְּתַבְּטְלוּן כָּל
 הַצָּרוֹת:

ז. וּכְשֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים שֶׁפֶע אֱמֶת
 הַבֹּא דְרוֹךְ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאַחֲרֵיכֵן
 אֵנוּ מוֹדְבִים הַלּוּלוֹ שֶׁל

ד. וְעַל־כֵּן הַמְשַׁקֵּעַ בְּאֲכִילָה רְחוּק
 מֵאֱמֶת, שֶׁהוּא בְּחֶסֶד תֵּאוֹת פְּנִים
 מְבַחֲנֵינָת אֱמֶת בְּחִינַת: "וְהִסְתַּרְתִּי
 פְּנֵי מַהֵם וְהָיָה לְאֹכַל" (דברים ל"א
 יז). וְאִם מוֹדְקֵינָן יִשְׂרָאֵל לְכָלִי
 לְאֹכַל הַרְבֵּה כִּי אִם לְשִׁבְעַ
 נִפְשָׁם אֲזִי הֵם בְּבַחֲנֵינָת: "יִשָּׂא ה'
 פָּנָיו" שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא נוֹשֵׂא
 לֶחֶם פְּנִים (בְּרִכוֹת כ) וְנִזְוָנִים
 מִמִּדַּת הָאֱמֶת. וְלִהְפֹךְ אֶפְלוֹ אִישׁ
 צַדִּיק שֶׁכִּבֵּר יֵצֵא מִהַתְּאוֹה וְנִפְל
 מִמִּדְרַגָּתוֹ וְנִפְל לְתֵאוֹת אֲכִילָה
 סִימָן שֶׁיֵּצֵא שְׂקָר מִפִּיו וְיֵשׁ דִּין
 עָלָיו לְמַעֲלָה וְהוּא סִימָן עֲנִיּוֹת:

ח. וְחִנָּה כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ גּוֹזֵן מִשְׁפַּע
 שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (עֵין זִמְרֵי־תְּקַדּוּשׁ
 חֶלֶק ב' קנ"ו) בִּידוּעַ. וְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל
 בְּעֶצְמָהּ מִקְבֵּלַת הַשְּׁפַע מִן
 הָאֱמֶת שֶׁהוּא מִדַּת יַעֲקֹב בְּחִינַת
 שָׁמַיִם אֵשׁ וּמַיִם שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת
 הַגּוֹנֵינָן בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁנִּקְרָאִים
 חַיִּים (מְנַחֵת מ"ד). וְעַל־כֵּן נִקְרָא
 אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ חַיִּים. וְעַל־כֵּן
 כְּתִיב בַּה: "תִּמִּיד עֵינַי ה' אֶלְקֵיךָ

גוונים (שהוא פנדון בשני דינים אש ומים (ברכות י). כי אזל סמקא שהוא תולדת אש ואתי תורא שהוא תולדת מים) (מהרש"א שם) ועל-כן "ולא יבולשו עמי לעולם":

על אשר מעלתם בי - מח

א. צירי זה בחינת ויצר בחינת בינה ששם נוצר הולד כמו שכתוב: "אם לבינה תקרא" (משלי ב' ג). והיא בחינת סבה כמו שכתוב: "תספני בכטן אמי" (תהלים קל"ט יג) והיא בחינת מה שמתפללין בכח שהוא מכנים כל כחו באותיות התפלה בבחינת: "כל עצמתי תאמרנה" (שם ל"ה) בחינת סבה כמו שכתוב: "ובעצמות וגידים תשכבני" (איוב י"א). והם בחינת עשרים ושמונה אתון דעבדא דבראשית (כ"ל סימן מ"ד) שבהם נברא העולם, ועשרה מאורות שבהם נברא העולם מקבלין פה מכ"ח אתון אלו. ואלו הדבורים שמדבר

הקדוש-ברוך-הוא, בנה הפח נעשים בשתפים להקדוש-ברוך הוא לברא שמים חדשים בחינת פני יעקב. וארץ חדשה בחינת ארץ-ישראל כמו שכתוב: "ולאמר לציון עמי אתה" - אל תקרי עמי אלא עמי (והרי-הקדוש ח"א ה) בשתפות. נמצא שמשנים הנהגת הגלגלים והמולות בשמים עלידי דבורים קדושים ואמתיים בתפלה ותורה. בחינת: "ואכלתם אכול ושבע" (ויאל ב' כו) שאוכלים רק לשבע הנפש ועלידי-זה "והללתם את שם ה'", אזי תהיו שתפים להקדוש-ברוך-הוא לברא שמים וארץ וזהו: "אשר עשה עמכם" ואז "להפליא" שתוכלו לעשות נפלאות. "ולא יבולשו" כי מאחר שאתם בבחינת אמת כלליות הגוונים דקדשה אינכם צריכים להתבייש שהוא כלליות הגוין במדות הנפולים בחינת נצרכים לבריות שנשתנה פניו לכמה

ג. עלִפְנֵי סִבָּה הַיָּא סִגְלָה לְבָנִים
וְהִינוּ גַּם־כֵּן תַּפְלָה בְּכַח כַּנ"ל וְכֵן
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל – שְׁלֹשְׁתָּם סִגְלָה
לְבָנִים וְכֵלָם הֵם בְּחִינַת אַחַת
וְתַלְוִיִּים זֶה בְּזֶה. וְזוֹכִין לְבֹא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי תַּפְלָה בְּכַח
וְכֵן עַל־יְדֵי מִצְוֹת סִבָּה פִּי עֵקֶר
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא עַל־יְדֵי כַח
מַעֲשָׂיו וְכו' בְּחִינַת תַּפְלָה בְּכַח
(כַּנ"ל סִימָן מ"ד):

ד. וְכֵן שְׁלֹשְׁתָּם מִצִּילִים מְרִיב
וּמַחְלֵקֵת בְּחִינַת: "תַּצְפָּנֶם בְּסִבָּה
מְרִיב לְשׁוֹנוֹת" (תַּהֲלִים ל"א כ"א). שְׁלֹא
יִתְגַּבְּרוּ הֵם וְשְׁלֹם לְשׁוֹנוֹת
הַעֲבֹוִים פִּי אֹז יִתְקַוֶּם: "אֹז אֶהְפֹּךְ
אֶל הַעֲמֹוִים שְׁפָה בְּרוּרָה" וְגו'
(צַפְנָנָה ג) וְיִהְיֶה שְׁפָה אַחַת לְעַבְדוֹ
שְׁכֶם אֶחָד. וְאֹז נִדְחָה הַשְּׁקֵר
וְיִתְגַּבֵּר וְיִתְנַגֵּל הָאֱמֶת בְּעוֹלָם
וְיִזְכּוּ בָלָם לִידַע מַהֲרַפֵּי הָאֱמֶת
שֶׁבְדוֹר שִׁיתַּפְּרֶם וְיִתְנַגֵּל, וְעַל־
יְדִיזָה הַכֹּל יִחְזְרוּ לַהֲשֵׁם יִתְבַּרַךְ
וְאֶפְלוּ אֱמוּנוֹת הָעוֹלָם לְעַבְדוֹ שְׁכֶם
אֶחָד בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

בְּכַח הֵם עֲצֻמֵן הַדְּבֻרִים שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּחִינַת: "וְאֲשֵׁם
דְּבָרֵי בְּפִיד" וְגו' (וְשִׁיעָה נ"א טו).
וְהַמְאֻמְרוֹת הַנ"ל הֵם בְּחִינַת
הַסֵּד כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: "אֲמַרְתִּי עוֹלָם
הַסֵּד יִבְנֶה" (תַּהֲלִים פ"ט ג) בְּחִינַת
סִבָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲבוּק יַד יָמִין
וְזֶהוּ: "וּבְצֵל יְדֵי כַּפִּיתֶיךָ" עַל־יְדֵי
"וְאֲשֵׁם דְּבָרֵי בְּפִיד" כַּנ"ל:

ב. אֲבָל הַדְּבֻרִים שְׁאִינָם דְּבֻרִים
קְדוֹשִׁים גּוֹרְמִים שְׁנַתְעוֹרֵר הֵם
וְשְׁלֹם סִפַּת נּוֹצְרִים סִפַּת עֲבוֹוִים,
כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: "אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבַר
שְׁוֹא וְיָמִינָם יָמִין שְׁקֵר" (תַּהֲלִים
קמ"ד ח) שֶׁהוּא חֲבוּק דְּסִטְרָא
אַחֲרָא. וּמִתְגַּבֵּר הֵם וְשְׁלֹם יָמִין
שְׁקֵר וּמִתְגַּבֵּר גְּלוּת אֱמוּנוֹת הָעוֹלָם
וְנִתְרַחֲקִים מִקְּדֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.
וְעַל־יְדִיזָה נִתְעַלֵּם הָאֱמֶת וְהַרְפִּי
הָאֱמֶת וּמִתְגַּבֵּר הֵם וְשְׁלֹם רִיב
וּמַחְלֵקֵת וְאֹזֵי הַשְּׁכִינָה הִיא רִיב
עִם קְדוּשָׁא בְּרִיד הוּא (תַּקוּן כ"א מ"ד)
עַל בְּנֵהָא בְּגִלוּתָא שְׁגָלוּ מַעַל
שְׁלַחַן אֲבִיהֶם וּמֵאֲרָצָם יֵצְאוּ:

פנוי ובתוכו ברא העולמות. עליבן בהכרח צריך כל אדם לצמצם אור להכיות לבו שהוא עד אין סוף פדי שיוכל לעבד את השם יתברך בהדרגה ובמדה. כי השם יתברך רוצה בעבודתנו שנעבד אותו במדות טובות שעל ידיה נתגלה מלכותו יתברך:

ב. וכשמצמצם התלהבות לבו שלא יבער יותר מדי אזי נשאר חלל פנוי בלב בהינתן: "ולפי חלל בקרבי" (תהלים ק"ט כב), ובתוכו נתגלגל מדותיו הטובות שהוא סוד בריאת העולמות שהיה בתוך חלל הפנוי פנ"ל. ועקר הבריאה היה עלידי חכמה כמו שכתוב: "בלם בחכמה עשית" (שם ק"ד כד), וזהו בהינתן מה שעקר עבודת ה' לזכות למדות טובות ומעשים טובים הוא עלידי ששומר החכמה שבלב הינו מהשבות לבו שזהו עקר היצרון, כמו שכתוב: "וכל יצר

לשמש שם אהל בהם - מט

א. כל אחד מישראל הוא חלק אלקי ממעל ועקר האלקות הוא בלב. והאלקות שבלב איש הישראלי הוא בהינתן אין סוף פי אור להכיותו הוא עד אין סוף הינו שאין סוף ואין תכלית לתשוקתו. ולפי גדל התלהבות הלב של איש הישראלי שהוא עד אין סוף לא היה אפשר לו לעשות שום עבודה ולא היה יכול לגלות שום מדה טובה, כי מגדל התלהבותו עד אין סוף אינו יכול לעשות שום דבר. וזה בהינתן מה שבתחלת הבריאה לא היה מקום לבריאה מחמת שהיה חבל אין סוף ברוך הוא, ורצה הקדוש ברוך הוא שיתגלה מלכותו ואי אפשר להשיג זאת אלא עלידי המדות שהם העולמות, שעל ידיה משיגין אלקותו ויודעין שיש אדון ומושל ומנהיג. עליבן צמצם אורו האינסוף לצדדין ונשאר חלל

- ד. וכשהלב הוא בבחינת ולבי חלל
 כנ"ל אז לבו פתוח בחכמה
 ועלידינו מתקן את הבריאה
 שהוא עלידי חכמה כנ"ל
 בבחינת מחשבות טובות. ועל-
 ידי שחושב מחשבות רעות הם
 ושלום, שהם טפשות הלב
 בחינת: "ערלת לבכם" תרגום
 אוינקלוס: 'טפשות לבכו' (דברים
 י' טז), אז מטמטם את הלב ובזה
 הוא מטמטם בחינת החלל של
 הבריאה שהוא עלידי חכמה
 ומקלקלה ונחשב כאלו החריב
 את העולם. וכשחושב מחשבות
 טובות זה בחינת תקון הבריאה
 ועלידי שפטהר הלב ומגרש
 מפניו מחשבות רעות וחושב
 מחשבות טובות יזכה שיוכל
 לחדש מעשה בראשית ולעשות
 נסים בעולם. וזה בחינת:
 'הרוצה לנסף יין על-גבי המזבח
 ימלא גרונו של תלמידיהם
 יין' (וימא ע"א), כי גרונו הוא
 בחינת השיתין שמנקבין
- מחשבות לבו" (פראשית ו' ה).
 עלינו הלב הוא הציר של
 המדות הינו החכמה שבלב
 בחינת: "צור לבבי" (תהלים ע"ג כו)
 (עין גרות ו) בבחינת: "ויצר" –
 בשני יודין (גרות ס"א) יצירה
 לטב ולביש בחינת שני יציר
 הינו מחשבות טובות הם יצר
 טוב ומחשבות רעות הם יצר
 הרע. עלינו כל תקון האדם
 וקלקולו הם ושלום הכל תלוי
 בשמירת המחשבה שבלב (עין
 לגיל סימן ל"ה):
- ג. וכשזוהר ממחשבות רעות
 וחושב מחשבות טובות בלב
 איך לעבד את השם יתברך בזה
 נעשה לבו בבחינת "צור לבבי"
 כנ"ל ובבחינת "ולבי חלל
 בקרבי" כנ"ל. וזוהר לעשות
 פעולות ומדות טובות המתגלים
 בתוך החלל ועלידינו נתגלה
 שהוא מקבל עליו על מלכות
 שמים שלמה:

אַלְקִים) וְעַל־יְדֵי הַיּוֹן נִפְתַּח חֲלָל הַלֵּב
בְּבַחֲנֵינָת וְלִבִּי חֲלָל וְכו' בַּחֲנֵינָת
חֲמָרָא וְרִיחֵי פְקַחִין (יִמְאָ ט"ו):

ה. וְזֶה בַּחֲנֵינָת: "וְלַעֲבֹדוֹ בְּכָל
לְבַבְכֶם" (דְּבָרִים י"א יג) 'אֵיזָה הִיא
עֲבוּדָה שְׂפֵלֵב זֶה תִּפְלָה' (תַּעֲנִית
ב), כִּי עֵקֶר הַתִּפְלָה תִּלְוִי בְּלֵב
שְׂיֻשִׁים כֹּל לָבוֹ עֲלֶיהָ דְחִינוּ
שְׂיֻקְשָׁר מַחֲשַׁבְתּוֹ הֵיטֵב לְדַבּוּרֵי
הַתִּפְלָה שְׂלֵא יִהְיֶה לָבוֹ רְחוּק
מִהַדְּבָרִים רַק יִשְׁמַע הֵיטֵב מֵה
שֶׁהוּא מְדַבֵּר, וְעַל־יְדֵיזֶה נִתְגַּלָּה
וְנִתְגַּדַּל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְנוֹפֵל
מַלְכוּת הָרְשָׁעָה וְנִמְשָׁךְ לְיִשְׂרָאֵל
חַיּוֹת גְּדוֹל וְשֹׁפֵעַ וְעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל
וּבִרְכָה עַד בְּלִי דֵי וְנַעֲשֶׂה
עַל־יְדֵיזֶה יְחוּדָא עֲלָאָה וְיְחוּדָא
תַּתָּאָה וְזוֹכָה לְהַתְגַּלּוֹת אוֹרֵינָא
דְּעַתִּיקָא סְתִימָאָה. כִּי תִפְלָה
בַּחֲנֵינָת מַלְכוּת דְּדוּד כְּמוֹ שְׂפֵתוֹב:
"וְאֲנִי תִפְלָה" (תְּהִלִּים ק"טד), וְתִפְלָה
שְׂפֵלֵב בַּחֲנֵינָת הַתְגַּלּוֹת מַלְכוּתוֹ
בְּתוֹךְ הַחֲלָל הַפְּגוּי (שְׂפֵלֵב):

וּמַחֲלָלִין עַד הַתְהוּם (סְפָה מ"ט),
וְהִינוּ בַּחֲנֵינָת "וְלִבִּי חֲלָל בְּקַרְבִּי"
כִּי תְהוּם דָּא לָבָא וְקִנְיָה
(זַהר־הַקְדוּשָׁה) וְתְהוּם בַּחֲנֵינָת נְסִים
שְׁעַל דְּבַר נְסִי הַכֹּל תִּמְהִין
בַּחֲנֵינָת וְתְהוּם כֹּל הָעִיר (רוֹת א'
יט). עַל־כֵּן הַצְדִּיק שְׁלָבוֹ פְתוּחָה
בְּחֻמְהָ בְּבַחֲנֵינָת וְלִבִּי חֲלָל
בְּקַרְבִּי כִּי לְבַחֲנֵינָת צוּר לְבָבִי
עַל־יְדֵיזֶה יִכּוֹל לְחַדֵּשׁ מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית וְלַעֲשׂוֹת נְסִים. כְּמוֹ
שְׂפֵתוֹב: "וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם
תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית" "וּבְטוֹבוֹ"
זֶה הַצְדִּיק שְׁנִקְרָא טוֹב כְּמוֹ
שְׂפֵתוֹב: "אֲמָרוּ צְדִיק כִּי טוֹב"
(יִשְׁעִיָה ג' ו) כִּי אֲמָרוּ חֻמְיָנוּ
זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה, חֲלָאִים מַעֲשֵׂה
יְדֵי אֲמָן אֵלֹה הַשְׂתִּיתִין שְׂמַחֲלָלִין
וְכו' (סְפָה שָׁם), וְזֶה בַּחֲנֵינָת מַעֲשֵׂה
יְדֵי אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל הַקְדוּשָׁה־בְּרוּךְ
הוּא שְׂוָהוּ בַּחֲנֵינָת בְּרִיאַת הָעוֹלָם
בַּחֲנֵינָת לֵב הַצְדִּיק כִּי לְעֵיל
לְעֵיל סִימָן מ"א כִּי נִסְפָּה הַיּוֹן בַּחֲנֵינָת
כְּפוּל הַדִּינִים דְּחִינוּ בַּחֲנֵינָת נְסִים
שֶׁהוּא שְׂנוּי וּכְפוּל הַטֵּב"ע (גִּימַטְרִיא

1. וְזֶה בְּחִינַת ה"א פִּי בְּשִׁמְטָמָטָם לְבוּ בְּטַפְשׁוֹת וְאִין עֲנִי אֵלֶּא בְּדַעַת' (נְדָרִים מ"א) אִזּוּ הוּא בְּחִינַת דְּלוֹת בְּחִינַת דְּלָת. וּבְשִׁמְקָדָשׁ מַחְשַׁבְתּוֹ וְלִית קַדְשָׁה פַחוֹת מַעֲשָׂרָה (זַהרֵי־הַקְּדוֹשׁ חֶלֶק ב קב"ט) זֶה בְּחִינַת יו"ד שְׁמֹמְשִׁיף לְתוֹךְ הַדְּלָת וְנַעֲשִׂית ה"א בְּחִינַת: "הִיא הַעוֹלָה" (ויקרא ו' ב) בְּחִינַת: "מִי זֹאת עוֹלָה" (שִׁיר הַשִּׁירִים ח' ה) מִי עִם זֹאת עוֹלָה. שְׁמַעְלָה בֵּיתָא עֲלָאָה וּבֵיתָא תַּתְּאָה עַל־יַדִּי הַקָּמַת הַתַּפְּלָה בְּחִינַת מַלְכוּת בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם בְּחִינַת בֵּיתָא תַּתְּאָה. שְׁיַבּוּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ־הוּא בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה עַל־יַדִּי בְּנִין יְרוּשָׁלַיִם שְׁלַמְטָה בְּחִינַת תַּפְּלָה (תַּעֲנִית ה). וּשְׁנִיָּהֶם בְּחִינַת יְחוּדָא עֲלָאָה וְיְחוּדָא תַּתְּאָה בְּחִינַת אָכִיב שְׁנַקְרָא נִיסָן שֶׁבּוּ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן וּבּוּ יִתְחַנֵּף הַפֵּית לְעַתִּיד לְבוּא (יְהוֹקָאֵל מ"ה יח) (נֶגֶד שְׁנֵי בְּתִיִּם הַצִּל) אֵלֶּף עִם בֵּית יו"ד עִם בֵּית:
2. וְעַל־יַדִּיָּזָה יִתְעוֹרֵר לְעַתִּיד לְבוּא הַשִּׁיר בְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם בְּלֵיל הַתְּקַדְּשׁ חָג" (יִשְׁעִיָּה ל' כט) (כִּי תַפְּלָה בְּחִינַת אָמוּנָה וּכְתִיב "וַיֹּאמִינוּ בְּדַבְּרוֹ וַיִּשְׁירוּ תְהִלָּתוֹ" (תְּהִלִּים ק"ו יב) וְעַנּוּ "שְׁעֵר־צִיּוֹן", שְׁעַר ג.) שְׁיִשְׁירוּ בְּלֵיל פֶּסַח שִׁיר פְּשׁוּמָ, בְּפוּל, מְשַׁלֵּשׁ וּמְרַבְּעָ, וְהֵם עֲשָׂרָה מִיְּנֵי נַגִּינָה, בְּחִינַת ה"א, שְׁהִיא דְּלָת עִם יו"ד, וְזֶהוּ עַל־יַדִּי שְׁתִּתְּגַלָּה מַלְכוּתוֹ בְּבְחִינַת שִׁיר, בְּחִינַת שָׂרָה עַל כָּל הַעוֹלָם (בְּרֻכּוֹת יג.) בְּחִינַת מַלְכוּת דָּוִד, שְׁהוּא בְּחִינַת נָעִים וְזַמִּירוֹת יִשְׂרָאֵל (שְׁמוּאֵל־ב כ"ג א.) בְּחִינַת סַבְת דָּוִד, שְׁצָרִיף לְהַקִּימָה (עֲמוּס מ' יא.) וְסַבָּה בְּחִינַת שָׂרָה, שְׁסַכְתָּה בְּרוּח־הַקְּדוֹשׁ (מְנַלָּה יד.) בְּחִינַת מַלְכוּת, בְּחִינַת תַּפְּלָה, שְׁיַעֲלָה וַיְקִים אוֹתָהּ מִשְׁפָּלוֹת וְקַמְנוֹת, בְּחִינַת "הַפּוֹאֵר הַקָּמָן" (בְּרֵאשִׁית א' טז.) בְּחִינַת "עֲצַתוֹ נוֹפְלָת" (סְנֵה־דָרִין כב.) לְגַדְלוֹת, בְּבְחִינַת "הַפּוֹאֵרוֹת הַגְּדוֹלִים"

והם ימי תשובה, פי בניסן
 עתידין לנאל (ראשיהשנה י"א). ואין
 הנאלה אלא עלידי תשובה כמו
 שפתיב: "ובא לציון גואל
 ולשבי" וגו' (ישעיה נ"ט ט) הינו עקר
 ידיעת סודות התורה שהם
 חכמת הקבלה יהיה לעתיד
 עלידי תשובה:

ט. וזה פהינת ציצית הינו פהינת

תכלת (פרוש עקר מצות ציצית הוא
 עלידי תכלת פמוכא ב'לקוטי הלכות"
 הלכות ציצית הלכה ה' אות ג ועין
 מסכת סוטה י"ז וחלין פ"ט, שוכו לחוט
 של תכלת ופרש רש"י לציצית וכו')
 'דאכלי כלא ושצי כלא'
 (זהר הקדוש ח"א נ"א ע"א), שהיא
 התגלות מלכות דקדשה שעל-
 ידייה יפגע ויתפטר מלכות
 דסטרא אחרא. וישראל הדבקים
 במלכות דקדשה מקבלים חיותם
 משם, פי משם בא עקר החיות
 בבחינת דוד מלך ישראל חי
 וקים' (ראש השנה כ"ה). פי תכלת
 פהינת: "ותכל נפש דוד"
 (שמואל ב י"ג לט) ובחינת פלה

(בראשית שם), ואז יזכה לעצה
 שלמה ולתשובה שלמה:

ח. פי זה פהינת תשובה אותיות
 תשוב ה' - לעשות מדל"ת,
 ח"א. ועקר התשובה תלוי בלב
 כמו שפתיב: "ולבבו יבין ושב"
 (ישעיה ו' י) הינו במחשבה שבלב,
 שיתגבר לברח ממחשבות רעות
 ולחשב בכל עת מחשבות
 טובות. לשים אל לבו היטב מה
 יהיה תכליתו וסופו ולחשוב
 עצות ותחבולות איך יזכה לשוב
 אל השם יתברך ועלידייה יזכה
 לתשובה. ועלידייה יזכה להגיע
 ולהשיג אוריתא דעתיקא
 סתימאה הינו סתרי פנימיות
 התורה שהם עקר שעשועי
 עולם הפא פהינת ענג שבת,
 ושבת זה פהינת תשובה כמו
 שפתיב: "ושבת עד ה' אלקיד"
 (דברים ל' ב). ואיתא פתקונים (תקון
 כ"א מ"א) והיא נקראת קבלה פד
 איהי בין תרין דרועין דמלפא
 ותרין דרועין הם ניסן ותשרי

השגתו אינו אלא עלידי ישראל
 כמו שאמרו חכמינו זכרונם
 לברכת, על פסוק: "לך רד" וגו'
 (שמות ל"ב ז). כלום נתתי לך גדלה
 אלא בשביל ישראל וכו' (ברכות
 לב). וזהו: "אהל בהם" אהל לשון
 זריחה לשון בהלו נרו (איוב כ"ט ב).
 בהם בישראל. ובשנכנסין חם
 ושלום בהכמות חיצוניות של
 האמות אזי נופל הצדיק מהשגתו
 ונתחפה ונתפסה השגתו.
 ובשיוצאין ישראל מהכמת
 האמות אזי הצדיק יוצא מהחפה
 והמכסה שהיה לו עד עכשו
 בבחינת: "והוא פחתן יוצא
 מהפתו":

יא. מה שהפלה שולחת להחתן
 טלית יש על זה טעם גדול
 עלפי תורת אמת, וכן מה
 שצועקין ואומרים "שבת" ומלי
 דבדיחותא (שקורין עלה) הכל שיה
 לחתנה עלפי האמת (ועינ עוד
 במקום אחר מענין כל הדברים שעושין
 על חתנה מה שמכסין הפלה וכו' ומה

בחינת "פלה בכל הגוים" (ירמיה
 ל' יא) דאכלי כלא וכו'. ומשם
 הנגינה בחינת "מבנף הארץ
 זמירות שמענו" (ישעיה כ"ד טז)
 "מבנף" דיקא שהוא בחינת
 תכלת (כמו שכתוב: "חבנף פתיל
 תכלת"). וזה בחינת ה"א שהיא
 ד"לת עם יו"ד; ד"לת זה בחינת
 ארבע כנפות, יו"ד זה בחינת
 עשרה מיני נגינה בחינת השיר
 הנ"ל. ועקר פה הפלה הינו
 בחינת תכלת היא מקפלת
 מבחינת 'אמא אוזפת מאנהא
 לברתא' (זהר הקדוש ח"א ב ע"א). פי
 מבינה שרש הדינים שעלידה
 נמתקים ועלידידה עושין מדל"ת
 ה"א וממשיכים ממנה שפע
 ועשירות גדול וברכה עד בלי
 די. ועלידי שנוהרים במצות
 ציצית זוכין לכל הנ"ל:

י. וזה פרוש: "לשמש שם אהל
 בהם" (תהלים י"ט ה). שהצדיק נקרא
 שמש כמו שכתוב: "וזרח
 השמש" (קהלת א' ה). וזריחתו הינו

ב. מי שפגם בכריתו הוא כהינת מין מרירין מין מסאבין זרע טמא. ואזי אינו יכול להתפלל בכחינת "כל עצמתי תאמרנה" כנ"ל ואז פלפא נחת לאכל קרבנו הינו תפלתו והוא כהינת מרה כהינת חרב כהינת גיהנם. אבל בשמתקן הכרית אזי הוא בכחינת מין מתיקין מין דדכין זרע קדש ואזי דבוריו מתוקים ומזכים. וכשיצאים מפיו ומשמיעם לאזניו אזי נכנסים מתיקות הדבורים לתוך עצמותיו ואזי תפלתו בכחינת "כל עצמותי תאמרנה" ואז אריה נחת לאכל קרבנו:

ג. כל אחד פפי תקון הכרית וכפי התקשרותו לצדיקי אמת שהם שומרי הכרית כמו"כ הוא יכול לטעם מתיקות בדבורי התפלה: ד. מי שפגם בכריתו ישמר את עצמו מקלבים ומחרב: ה. ודע שהעזי פנים שיש בדור הן הן הקלבים והן העומדים

שזרקו על התנו מה שקורין 'האפיו' ומה שהתנו דורש ופסקין לו הדרשה ונותנין לו מתנות לדרשה וכן מה שהפדחנים מהפכין עצמן וכיו הכל מאת ה'. ומבארים שם על זה טעמים נפלאים ואזי פאז מקום לכאדם):

יב. צריך להיות כגבור לרוץ ארה. כי אפלו בשזוכה לעשות תשובה ולתקן מה שקלמל עדיו צריך למלאת העבודה שהיה יכול לעשות בזמן שהיה נוף לפני השם ותברך. על"כ צריך לרוץ מאד ולהזדרז הרבה בעבודת השם ותברך כדי שיוכל למלאת חסרון העבודה שהיה יכול לעבד בימי קלולו:

הצילה מחרב נפשי - ג

א. כל הפגם בכרית אינו יכול להתפלל בכחינת: "כל עצמתי תאמרנה" (תהלים ל"ה י) הינו שאינו יכול לטעם מתיקות בדבורי התפלה שזאת הכחינה נקראת "כל עצמתי תאמרנה". כי אינו יכול לטעם מתיקות בתפלה אלא בשתקן פגם הכרית:

יְקָרָה מֵאֵד (פּמבאָר בַּמְקוֹם אַחֵר)
אָבֵל הַחֹלְקִים הֵם בְּחִינַת כְּלָבִים
מִמֶּשׁ וְגִדּוֹל עֹוֹנֵם מְשֹׁאָא כַּנ"ל:

ז. הַצַּדִּיק - אָכִילְתוּ הִיא יְקָר
הַעֲרֵךְ כִּי מִשְׁבִּיעַ אֶת הַנֶּפֶשׁ
דְּקַדְשָׁה וְעַל־כֵּן אָסוּר לוֹ
לְהַתְעַנּוֹת אָבֵל מִי שְׁצָרִיק
לְהַתְעַנּוֹת צָרִיק בְּוֵדָא לְהַתְעַנּוֹת
וּמְצוּהָ הִיא:

ח. הַחֹלְאָת שֶׁל שְׂבִירַת עֲצָמוֹת
(שְׁקוּרִין בְּרַעֲבָנִישׁ) רַחֲמָנָא לְצַלֵּן
בְּאֵה מַחֲמַת תְּאוּת נְאוּף:

אמר רבי עקיבא - נא

א. הַשֶּׁקֶר מִזִּיק לְעֵינַיִם בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחֵינִיּוֹת:

ב. בְּשֹׂאוֹמֵר שֶׁקֶר מִתְגַּבְּרִים
עֲבִירַת הַדָּמִים שְׁמוּשָׁם בְּאֵה
הַפְּרָה שְׁחֹרָה וְהַדְּמָעוֹת
שְׁמַקְלָקְלִין עֵינָיו. כִּי אִי אֶפְשָׁר
לְדַבֵּר שֶׁקֶר עַד שְׁיַעֲבֹר אֶת דָּמָיו.
וְאָמַת אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר כִּי אִם
בְּשִׁמּוּבָה מִקֹּדֶם אֶת הַדָּמִים:

ג. הַשֶּׁקֶר הוּא הֶרַע הוּא הַטְּמֵאָה

וְחֹלְקִים עַל תְּפִלַּת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי
שֶׁעֵדִין לֹא תִקַּן בְּרִיתוֹ בְּשִׁלְמוֹת:
ו. וּמִזֶּה תִבִּין מִפּוֹלֵא כַּמָּה גְדוֹל
עֹוֹנֵם שֶׁל הַחֹלְקִים עַל תְּפִלַּת
אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי וְרוּצִים לְכַלְכֵּל
תְּפִלָּתוֹ כִּי הֵם נִקְרָאִים כְּלָבִים
מִמֶּשׁ בְּחִינַת: "וְהַכְּלָבִים עֹזִי
נִפְשׁ" (יִשְׁעִיָּה נ"ו יא). כִּי אֶף־עַל־פִּי
שׁוּהָ הָאִישׁ שְׁמַתְפַּלֵּל לֹא זָכָה
עֵדִין לְתִקּוּן הַבְּרִית וּמַחֲמַת זֶה
כָּא עַלְיוֹ הַמַּחֲלָקַת הַזֹּאת שֶׁהִיא
בְּחִינַת כְּלָבָא נְחַת וְכוּ' כַּנ"ל,
אָבֵל הַחֹלְקִים אֵינֵם פְּטוּרִים
מִחֲמַת זֶה מִעֲנָשִׁים. כִּי הֵם
עוֹקְרִים אֶת נַפְשָׁם מִן הַקְּדֻשָּׁה
וּמְכַנְּסִים עֲצָמָם לְהִיּוֹת נִקְרָאִים
בְּשֵׁם כְּלָבִים מִמֶּשׁ עַל־יְדֵי
שְׁחֹלְקִים עַל תְּפִלָּתוֹ אֶף־עַל־פִּי
שֶׁלֹּא תִקַּן בְּרִיתוֹ בְּשִׁלְמוֹת
וְכוּ' כַּנ"ל. כִּי בְּוֵדָא הוּא צָרִיק לִיַּגַּע
עֲצָמוֹ לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל כַּחוֹ אֶף־עַל־
פִּי שֶׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא אֶף־עַל־פִּי
שְׁאִינוֹ יִכּוֹל לְהַרְגִּישׁ מְתִיקוֹת
כְּדַבְּרֵי הַתְּפִלָּה וְהִיגִיעָה בְּעֲצָמָה

ג. ועל־ידי־זה מסיר השגחת השם יתברך מעליו. אבל על־ידי אמת השגחת השם יתברך עליו בשלמות:

ד. האמת הוא אחד והשקר הוא הרבה. פי אי אפשר לומר האמת על הדבר כי אם אחד דהינו כמו שהוא דיקא, כגון על כסף כסף לבד ועל זהב זהב לבד וכיו. אבל השקר הוא הרבה פי יכולין לומר שקרים בלי שעור כגון על כסף שהוא נחשת או בדיל או עופרת ושאר שמות בלי שעור. על־כן סוף כל סוף יתגלה האמת בודאי ויתבטל ההתנגדות, פי כל ההתנגדות הוא מחמת רבוי השקר בלי שעור שמשם בא כל ההתנגדות פי באחד לא שיך התנגדות. והאמת שהוא אחד בודאי ישאר קים לעולם פי האמת הוא אחדותו יתברך. שכל השקרים שהם ההתנגדות המה יאבדו, והוא יעמד לעולם פי "אמת ה' לעולם":

העור בלילה - נב

א. צריך כל אחד לראות שיהיה נכלל בשרשו. ולהכלל בשרשו צריך שיהיה לו בטול. ואי אפשר לבוא לידי בטול פי אם על־ידי התבודדות, פי על־ידי שמתבודד בינו לבין קונו על־ידי זה יכול לבטל הכל ולהתבדק בהשם יתברך ולהכלל בשרשו:

ב. עקר ההתבודדות הוא בלילה שאז כלם ישנים ושיהיה המקום מחוץ לעיר שילך בדרך יחידי דהינו במקום שאין בני אדם הזלכים שם אפלו ביום. ועל־ידי זה שמתבודד בלילה בדרך יחידי

שְׁעוֹסֵק עִם בְּנֵי אָדָם לְקַרְבָּם
לְעִבּוּדַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵיזוֹה
נְשָׁלָם דַּעְתּוֹ כַּנֶּזֶל וְעַל־יְדֵיזוֹה
זוֹכָה לְבָנִים וְיוֹכֵל לְפַקֵּד עֲקָרוֹת:

ג. וְזוֹהוּ הַטַּעַם שֶׁהַצַּדִּיקִים מֵיָגְעִים
אֶת עַצְמָם וְרוֹדְפִים אַחֵר בְּנֵי
אָדָם לְקַרְבָּם לְעִבּוּדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ פִּי
אֵין זֶה פְּדֵי הַתְּרַבּוֹת כְּבוֹדֵם חֵם
וְשָׁלוֹם אֵלָּא פְּדֵי לְהַשְׁלִים דַּעְתָּם
כַּנֶּזֶל:

וַיְהִי מִקֵּץ - נד

א. צָרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד אֶת הַזְּכָרוֹן
שֶׁלֹּא יִפֹּל לְשִׁכְחָה דְהֵינּוּ שְׂיִזְכֹּר
תָּמִיד בְּעֵלְמָא דְאֵתִי (פְּשׁוּט שְׁכַל
הַדְּבָרִים הַקָּשִׁים לְשִׁכְחָה קָשִׁים גַּם לְעֵינֵי
זוֹ, מִכָּל שֶׁכֵּן דְבָרִים הַצָּרִיכִים נְסִימָלָה
שְׁאֵמְרוּ בָהֶם בְּפִרוּשׁ שְׂיִזְצֵא מִדַּעְתּוֹ,
דְהֵינּוּ שְׂאֵי־אֲפָשֶׁר לוֹ לְהַכִּין וְלַהֲגַדִּיל
דַּעְתּוֹ כַּמִּדָּה שֶׁלֹּא יֵצֵא מִגְּבוּל הַקִּדְשׁוּתָהּ)
וְלֹא יִשְׁכַּח. וְכֵן רְאוּי לְהִיּוֹת
מִנְהַג אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁתִּכְרַךְ
בְּפִקְרָה בְּהַקִּיצוֹ מִשְׁנֵתוֹ מִיַּד
כְּשִׁיפְתָּח אֶת עֵינָיו קֹדֶם שְׂיַעֲשֶׂה
שׁוֹם דְּכָר וְזָכִיר אֶת עַצְמוֹ תִּכְרַךְ
בְּעֵלְמָא דְאֵתִי וְזוֹהוּ זְכָרוֹן

כַּנֶּזֶל מִפְּנֵה לְבוֹ וְדַעְתּוֹ מִכָּל
עַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִכַּבֻּל הַכֹּל
עַד שְׁמִכְבֻּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי.
דְהֵינּוּ שְׁבִתְחֵלָה מִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה
עַד שְׁמִכְבֻּל מִדָּה זֹאת וְאַחֲרֵיכֵן
מִכַּבֻּל מִדָּה אַחֲרֵת עַד שְׁמִכְבֻּל
אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי שְׁלֵא יִהְיֶה בּוֹ
שׁוֹם גָּאוֹת וְשׁוֹם מִמְשׁוֹת עַד
שְׂיִהְיֶה בְּעֵינָיו כְּאֵין וְאִפְסֵי מִמֶּשׁ
עַד שְׂזוֹכָה לְבוֹא לְבִחִינַת בְּטוּל
בְּאֵמֻת. וְעַל־יְדֵיזוֹה נִכְלָל כָּל
הָעוֹלָם עִמּוֹ בְּשִׁרְשׁוֹ דְהֵינּוּ
שְׁנִכְלָל עִמּוֹ הַכֹּל בְּאַחַדוֹת
יִתְבָּרַךְ:

ה"א הַדַּעְת - נה

א. עַל־יְדֵי שְׁמִשְׁתַּדְּלִים לְקַרְב
אֲנָשִׁים לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְלַצַּדִּיקִי
אֵמֶת עַל־יְדֵיזוֹה זוֹכִין לְבָנִים:
ב. צָרִיךְ הָאָדָם לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִגְיַע
לְשִׁלְמוֹת הַדַּעְת דְהֵינּוּ שְׂיִזְכָּה
לְדַעַת דְקַדְשָׁה כָּל מוֹה שְׂאֲפָשֶׁר
לְאָדָם לִידַע וְלַהֲשִׁיג מוֹה שְׂאֵי
אֲפָשֶׁר לְאָדָם לִידַע יוֹתֵר. וְאֵי
אֲפָשֶׁר לְבוֹא לְזֶה כִּי אִם עַל־יְדֵי

שהשם יתברך מזמין לאדם בכל יום ויום בכלם יש בהם רמזים פּרטיים כנ"ל (וכל זה כּלל בדברי הו"ל בכל יום ויום תן לו מעין ברכותיו (ברכות ל"ה)): וצריך להגדיל דעתו ולהסתפל על זה היטב להבין רמיוזותיו של השם יתברך:

ב. אף צריך לזהר לצמצם דעתו שלא יעמיק מחשבתו בזה יותר מדי שלא יצא מגבול הקדושה. דהינו שלא תשוטט מחשבתו על ידידה לחקירות ובלבולים רק לפי שכל האנושי שלו בן יגדיל דעתו ומחשבתו בזה. וכן לא יסתפל בזה למעלה ממדרגתו

(פרוש פי יש דברים שהם דרכי האמרי שהם רמזים דסטרא אחרא שיוצא חוץ לגבול הקדושה כגון פתו נפלה מפיו וכו'. וכיוצא בו. וצריך לזהר שלא יסתפל בזה כי אין בזה שום טעם על-פי שכל האנושי, וזה שכתוב "רק לפי שכל האנושי שלו יגדיל מחשבתו בזה". וכן לא יסתפל בזה למעלה ממדרגתו. למשל כששומע או

בבבליות. ואחר-כך צריך להמשיך הזכרון בפרטיות דהינו שייגדיל דעתו בכל מחשבה דבור ומעשה. ולהסתפל ולהתבונן היטב על כל הסבות והענינים שהשם יתברך מזמין לו ומגלגל עמו בכל יום ויום, כי כל יום יש בו מחשבה דבור ומעשה משנה מחברו. וצריך שתדע שהשם יתברך מצמצם אלקותו מאין סוף ואין תכלית עד נקדת המרפז של עולם הגשמי שהאדם עומד עליו. ומזמין לכל אדם מחשבה דבור ומעשה לפי היום ולפי המקום ולפי האדם ומלביש לו בהם רמזים כדי לקרבו לעבודתו. כבן צריך להסתפל על כל זה להגדיל דעתו ושכלו להבין הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בהם להתקרב אליו בכל פעם מכל מקום שהוא. כי בכל הענינים ובכל הפלאכות ובכל המישא ומתן ובכל הדברים שבעולם

כמו שכתוב: "צדיק אוכל לשבע נפשו" (שם) אצלם הוא אור מלא ונשפע על ידם כל ההשפעות טובות:

ד. ואפלו מזה ההסתפקות גופה צריך להפריש לצדקה ועלידינה נעשה יהוד בין צדיק לכנסת ישראל כמבאר בפנים:

ה. ומהמון עם שאין להם שכל להבין הרמזים הנ"ל נעשה אצלם כל זה מפילא עלידי שנה וציצית ותפלין ותורה (או קריאת שמע לעם הארץ) ותפלה ומשא ומתן. שנה היא בחינת לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי פי בשעת השנה הנשמה עולה למעלה. תפלין היא בחינת הגדלת השכל להבין הרמזים הנ"ל. ציצית היא בחינת הצמצום הנ"ל פי עלידי מצות ציצית מומשיכין תקון זה שלא יצא מחו חוץ לגבול פשמוגדיל דעתו להבין הרמזים. ועלפן ציצית קודם לתפלין פי צריכין

רוצה איזה ענין רע אזי הפשוטי אנשים צריכין להבין שגם הם פגמו בזה או מעין זה להיתר גדול קצת. ולהגדול במעלה הרמו הוא שצריך להמתיק הדינים שמהם נשתלשל הדבר הרע ששומע או רואה. וכיצא בזה בשאר ענינים הרמזים המה בדבר אחד לגדולים ובינונים וקטנים, אבל לכל אחד ואחד כרמזיו לו לפי ערכו ובהינתו ומדרגתו (באפי הנחל):

ג. אפלו מי שיודע ומבין הרמזים מפל הדברים אפלו מדברי חל אפי עליפירבן אסור לו לעסק רק בדברי חל (משני טעמים המבארים בפנים) אלא גם הוא צריך שיהיה לו הסתפקות להסתפק רק בהכרחיות. פי אלו שאין להם מדת ההסתפקות ומנהיגים את ביתם בגדולות דוקא בנהוג עכשו בעוונותינו הרבים בהרבה אנשים, עליהם נאמר: "מארת ה' בבית רשע" (משלי ג' לג). פי לעולם חסר להם הרבה כמו שכתוב: "ובטן רשעים תחסר" (שם י"ג לג). אבל בצדיקים שיש להם הסתפקות במה שחננם ה'

פ"ב) וְהִינוּ כְּנֹל. תְּפִלָּה הִיא
 בְּחִינַת רַגְלֵי הַקְּדוּשָׁה הַמְּלַבְּשִׁין
 בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמַבְאָר בְּפָנִים:
 1. מִשָּׂא וּמִתֵּן הוּא בְּחִינַת יְחִוּד
 צְדִיק וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל הַנִּקְרָאִים
 מִשָּׂא וּמִתֵּן כְּמַבְאָר בְּפָנִים.
 וְיְחִוּד זֶה שֶׁל צְדִיק וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל
 נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי מִשָּׂא וּמִתֵּן
 בְּאִמּוּנָה כִּי כָּל עַסְקֵי הַמִּשָּׂא
 וּמִתֵּן שְׁנֵתָּנִלְגָּלִים הַסְּחוּרוֹת
 וְהַחֲפָצִים מֵאָדָם זֶה לְאָדָם אַחֵר
 הַכֹּל הוּא כְּפִי הַנִּיצוּצוֹת שֶׁבָּהֶם.
 וְלַפְעָמִים צָרִיד הַחֲפֶץ לְצִאת
 מִרְשׁוֹתָו לְרְשׁוֹת אַחֵר וְאַחֲרֵיכֶן
 יִחְזֹר לְרְשׁוֹתָו – הַכֹּל כְּפִי
 הַנִּיצוּצוֹת שֶׁבָּאוֹתוֹ הַדְּבָר וּכְפִי
 חֲלָקֵי הַנִּפְשֵׁירוֹחֵי־נִשְׁמָה שֵׁשׁ
 לְהָאָדָם בְּכָל עֵת וּזְמַן. עַל־כֵּן אִין
 לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם דְּבָר
 לְדַחֵק עֲצָמוֹ בְּיֹתֵר לְמַפְרֹא
 לְקִנּוּת דְּוָקָא בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה
 שְׁחָפִין כִּי עֵת לְכָל חֲפֶץ כְּפִי
 בְּרוּר הַנִּיצוּצוֹת וּכְפִי חֲלָקֵי
 הַנִּפְשֵׁירוֹחֵי־נִשְׁמָה שֶׁבָּאוֹדָם. וְעַל־

לְתַקֵּן מִקְדָּם הַמַּחֲזִין שְׁלֵא יֵצֵא
 הַמַּחֲזִין חוּץ לְגָבוֹל וְאַחֲרֵיכֶן יְכוּלִין
 לְהַגְדִּיל דְּעֵתָם לְהַבִּין הָרְמֻזִים
 שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת
 תְּפִלִּין. תּוֹרָה הִיא בְּחִינַת
 הַסְּתַפְּקוֹת הַנִּזְ"ל כִּי הַתּוֹרָה הִיא
 עֵץ חַיִּים דְּמֻזוֹן לְכֹלֵא בָּהּ. וְגַם
 בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה צְרִיכִין
 בְּחִינַת הַסְּתַפְּקוֹת כִּי לַפְעָמִים
 מְכַלְבֵּל אֶת הָאָדָם מַה שְּׂרוּצָה
 לְלַמֵּד יוֹתֵר מְדֵי כִּי רוֹאֶה שֵׁשׁ
 הַרְבֵּה לְלַמֵּד וְרוֹצֵה לְלַמֵּד כֹּל
 הַתּוֹרָה עַל רַגְלֵי אַחַת וּמַחֲמַת זֶה
 הוּא נִתְבַּלְבֵּל מֵאֵד וְלַפְעָמִים
 נִתְבַּטַּל עַל־יְדֵי־זֶה לְגַמְרֵי. עַל־כֵּן
 צָרִיד גַּם בַּתּוֹרָה שִׁיחֶיהָ לוֹ
 בְּחִינַת הַסְּתַפְּקוֹת (וּמִזֶּה יֵדִין בְּעֲצָמוֹ
 קַל וְחֹמֶר בְּצִרְכֵי הַגּוֹף בְּהַכְרַחֲיוּת. כִּי אִם
 בְּחֵי עוֹלָם צָרִיד הַסְּתַפְּקוֹת קַל וְחֹמֶר
 לְחֵי שְׁעָה, וְדַגְמַת קַל וְחֹמֶר זֶה אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְכַרְכָּה לַעֲזוֹן בְּרַפַּת
 הַתּוֹרָה (בְּרַבּוֹת לִ"ח) וְכֹלֵל בְּמֵאֵמֶר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם
 לְכַרְכָּה וְעֵשׂוֹ סִיג לְתוֹרָה (אֲבוֹת פָּרָק א') וְכֵן
 אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְכַרְכָּה:
 'לֹא עָלֶיךָ הַמְּלֵאכָה לְגַמּוֹר' (אֲבוֹת

שאינו מרגיש בעצמו שיוכל
לעמוד בנגד הרע עין להכניעו
צריך לברח מפניו אבל מי שיוכל
לתקנו צריך לתקנו.

(על דרך שעשה יעקב אבינו עליו השלום
להכניע עינו הרעה של עשו בדברים
שאמר לו איך פדאי לשנא אותי על
הברכות וכו', ובמנחה שנתן לו להשביע
עיני הרעה):

ט. גם צריך לשמור את העין מפני
המדמה ואפילו מי שהוא טוב
עין צריך לשמור עצמו מזה. כמו
שאנו רואין בחוש שאפילו מי
שיש לו ראיה יפה יכול למעות
עצמו עלידי שרואה מרחוק
ונדמה לו הפך מן האמת וכו'.
כן הוא בעיני השכל בכמה
בחינות כגון לפעמים נדמה לו
שחברו נוטה מן האמת (ובמאמר
הו"ל וקרא שפסק היה, מה ראה לשטות
זה, עינו הטעות, וכן טעות של נכס והרבה
גדולים) או שעושה כנגדו שלא
כהגון וכו' ומחמת זה יש בלבו
עליו ויכול להתעורר עלידינה
מחלקת. ונדמה לו שהולק על
חברו לשם שמים ובאמת הכל

ידי משאומתן באמונה מעלה
ומתקן הניצוצות ומשלים ומאיר
הארה בנפש ורוחני שמה שלו
ונתיחד צדיק וכנסת ישראל
(שהוא יהוד קדשא בריך הוא
ושכינתה) הנקראים משא ומתן:

ז. פדי לשמור את הזכרון הנ"ל
צריך לשמור את עצמו שלא יפל
לרע עין שהיא מיתת הלב,
שעלידינה בא שכחה ונפגם
הזכרון ולבו מת בקרבו ואינו
זוכר את תכליתו הנצחי.
שצריכין לזכור זאת בכל יום
ולאדבקה מחשבתה בעלמא
דאתי. ועלידי רע עין אינו
משים לבו לכל זה:

ח. ויש כמה בחינות ברע עין; יש
שעינו צרה בהתנשאות של
חברו וכן יש כמה בחינות בזה.
וצריך לשמור את עצמו מזה
מאד שלא יהיה לו שום עין רעה
על חברו כלל וכן צריכין
להתפלל הרבה להשם יתברך
שינצל מרע עין של חברו. ומי

בא מַטְעוֹת שֶׁל כַּח הַמְדָמָה שֶׁל פַּח הַמְדָמָה הוּא מְחַזֵּר דְּוָקָא שְׁנֵדָמָה לֹא עַל חֲבֵרוֹ דְּבָרַי שְׁקָרִים וּבְדוּוּיִים. וְכֵן יֵשׁ בְּזֶה כַּמָּה בְּחִינּוֹת מַה שֶׁעֵינִי הַשְׁכַּל נוֹטִים מֵהַאֲמֵת עַל־יְדֵי מְעוֹת שֶׁל כַּח הַמְדָמָה, כִּי כַּח הַמְדָמָה יְכוּל לְהַטְעוֹת אֶפְלוֹ לְמִי שֶׁהוּא טוֹב עֵינִי. עַל־כֵּן צְרִיכִין לָזֶה שְׁמִירָה יִתְרָה לְשִׁמּוֹר עַצְמוֹ מְאֹד מֵאֵד מַטְעוֹת שֶׁל הַמְדָמָה:

י. וְזֶה זֹכִינ׳ עַל־יְדֵי שְׁשׁוּמְרִין אֵת עַצְמוֹ מְאֹד מִלְשׁוֹן הָרַע מִלְאֲמְרוֹ וּמִלְקַבְלוֹ, כִּי עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הָרַע מֵתַגְבֵּר הַמְדָמָה וּפְגָם הַזְּכוּרִין הַנִּזְכָּרִים שֶׁהוּא תְלוּי בְּתַקוּן הָעֵינַיִם כַּנִּזְכָּר. וְכֵן הַמְדָמָה הוּא כַּח הַבְּהֻמְיּוֹת כִּי גַם בְּהֻמָּה יֵשׁ לָהּ כַּח הַמְדָמָה. וְנִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ הַדַּעַת וְאֵזוּי נֹפֵל מֵאַהֲבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְאַהֲבַת הַבְּהֻמְיּוֹת שֶׁהֵם כָּל הַתַּאֲוֹת הַבָּאִים מִכַּח הַמְדָמָה שְׁמֵתַגְבֵּר בְּיִתְרָה עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הָרַע כַּנִּזְכָּר:

יא. עַל־יְדֵי רַע עֵינִי וְכֵן עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הָרַע אֵינִי מְצִיחַ אַחֲרָיו בֵּן זָכָר:

יב. הַכַּח הַמְדָמָה הוּא מְחַזֵּר דְּוָקָא לְשֵׁרוֹת עַל־פִּי שׁוֹנָה הַלְכוֹת מַטְעֵם הַמְבַאֵר בַּפְּנִים, וְעַל־כֵּן אִם מְחַדְּשִׁים בְּתוֹרָה הוּא חֲדוּשׁ נֶאֱדָה (בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֵנוּ גְּלִיף). כִּי הוּא מְדָמָה מְלֵתָא לְמֵלֵתָא. (וְאִף שֵׁשׁ בְּהֵם טוֹב, שֶׁהֵם דְּבָרֵי תוֹרָה, אִף הֵרַע שְׂבָהֵם יוֹתֵר מֵהַטּוֹב (לְקוּטֵי עֲצוֹת, תְּלַמּוּד תוֹרָה). אִף אֵלּוֹ הַחֲדוּשִׁים קָשִׁים לְפָרְנָסָה, שְׂכַשְׁם שְׁעַל־יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים בָּאִים כָּל הַחֲשָׁפוֹת וְהַבְּרָכוֹת לְעוֹלָם כַּמְבַאֵר בַּפְּנִים בֵּן עַל־יְדֵי הַחֲדוּשִׁים הַבָּאִים מִכַּח הַמְדָמָה בָּא רָעַב לְעוֹלָם חֵם וְשָׁלוֹם:

יג. הַתַּגְבֵּרוֹת כַּח הַמְדָמָה הוּא עַל־יְדֵי עֲצָבוֹת שֶׁהוּא רוּחַ נְבִאָה רוּחַ רָעָה וְעַל־יְדֵיזֶה בָּא הַתַּגְבֵּרוֹת הַשְׂכָּחָה הַנִּזְכָּר. וְעַל־כֵּן צְרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וְעַל־יְדֵיזֶה עֵקֶר הַכְּנַעַת הַמְדָמָה וְזֹכִינ׳ לְזָכֵר בְּעֵלְמָא דְאֵתִי:

יד. שְׁמִיעַת קוֹל נְגוּן עַל כְּלֵי זָמֵר מִמְּנַגֵּן בְּשֵׁר לְשֵׁם שְׁמַיִם הוּא סְגֻלָּה גְּדוּלָּה לְזִכְרוֹת לְשִׁמְחָה

שהוא בהינת זכרון דהינו לזכור
תמיד בעלמא דאתי בכלל
ובפרט:

יז. מי שהוא טוב עיין זוכה לאמת
ועל-ידינה זוכה לדבקות אמת
בהשם יתברך:

אבא שאול אומר - נה

א. לראות במפלתן של רשעים אי
אפשר פי אם על-ידי בהינת
ארץ ישראל כמו שכתוב: "שב
לימיני עד אשית אויביך הדם
לרגליך" (תהלים ק"א א) וארץ-ישראל
נקראת ימין במאמר הכמינו,
זכרונם לברכה (הובא בפרוש רש"י
פרשת וישלח על-פסוק ואביו קרא לו בנימיני):

ב. ואפלו עכשו בגלות
שארץ-ישראל היא תחת יד
הסמרא אחרא ואין יכלת
בקדשתה להתגלות אף-על-פי-כן
יכולין לגלות ולהמשיך קדשתה
על-ידי התנוצצות זכות אבות,
כמו שכתוב: "וזכרתי את בריתי
יעקב וגו' והארץ אזכר" (ויקרא
כ"ז מב). ועל-ידי התנוצצות זכות

ולהכניע המדמה ולזכות לזכרון
הנ"ל. גם על-ידינה יכול להשיג
ריח נבואה ורוח-הקדש ויכול
לשפף שיחו בפנים נכה פני ה',
עלין צריך להיות בשמחה
תמיד:

טו. על-ידי התבודדות בלילה שאז
עקר זמנה וכן על-ידי קימת
הצות זוכה לכל הנ"ל ולחשב
בכל עת על תכליתו וסופו
האחרון לעולם הבא עד שישוב
בתשובה שלמה באמת. וזוכה
להסתפל על כל מה שהשם
יתברך מסבב עמו ולהבין שהכל
הוא בדי לרמוז לו רמזים בכל
עת להתקרב אליו שזהו עקר
הישוב הדעת האמתית. ועקר
קיומו בזה העולם מספר ימי חיי
הבול וכל מה שנעשה עמו בכל
יום הכל באשר לכל הוא בשביל
זה לבד:

טז. על-ידי מצות נר הנפה
ממשיכין על עצמו הדעת
הקדוש שהוא בהינת שמן המזב

כמו שכתוב: "ובצל ידי פסיתיד" (ישעיה נ"א טז), ואזי הרשעים, שעניניהם בגלות המר הזה למושות פראי מצק, על־ידי הצל נכהו מאור עיניהם, שאין ארסם יכול להזיק, אבל הצדיקים שפאור עיניהם בזמן הזה קטן כמו שכתוב: "מי עור כמשלם" (ישעיה מ"ב יט) על־ידי הצל נתחזק מאור עיניהם, פדרף חלושי הראות שאינם יכולים לראות היטב באור גדול וצריכין לצל כדי שיוכלו לראות. ועל־ידי הצל נתחזק מאור עיניו של הצדיק ויכול לראות למרחוק ורואה ומשיג צדקתו של הקדוש־ברוך הוא, שהצדק שהקדוש־ברוך־הוא מצדיק את הרשע במשפט זהו צדקתו של הקדוש־ברוך־הוא "כי לא אצדיק רשע" (שמות כ"ג):

ד. ועל־ידי שרואה צדקת ה' נתחזק אמונתו ונתפשט לבו מעקמימיותו שהיה לו מקדם ויכול להתפלל. כי עקר התפלה

אבות נתגלה קדשת ארץ ישראל ועל־ידי־זה זוכין לראות במפלתן של רשעים. ולא די שהאדם נצול מהרשע אלא גם רואה ברשע מה שהרשע רצה לראות בו:

ג. כי הרשעים ממשיכים רע עין על שונאיהם כמאמר הכמינו, זכרונם לברכה: "ולא עוד אלא שרואה בשונאיו שנאמר: "מרום משפטיו מנגדו" (ברכות ז), ועל־ידי למוד זכות שהאדם מלמד על הרשע נצול מהרע עין של הרשע. גם מה שהרשעים זוכין בדין (כמו שאמרו שם) ומורם ומסלק משפטיו יתברך מהם הפל הוא לטובת הצדיק, כי גם הקדוש־ברוך־הוא מלמד זכות על הרשע בשביל להציל את הצדיק מעינו הרע.

כי השם יתברך אוהו ביד מדת משפט וכשמשלק משפטו שלא ישלט על הרשע נתגלה יד ה' ונעשה צל שבו נתפסה הצדיק,

היא עלידי אמונה שמואמין
 שהכל הוא ברשות הקדוש
 ברוך הוא אפלו לשנות הטבע
 ואין הקדוש ברוך הוא מקפח
 שכר כל בריה' (פסחים ק"ח), ואז
 מחזק את עצמו ומתפלל על
 צרכיו. וזהו בהינת פרה אדמה
 פרה - זהו בהינת תפלה כמו
 שפירוש: "ונשלמה פרים
 שפתינו" (הושע י"ד ג), "אדמה
 תמימה וכו' אשר לא עלה עליה
 על" (במדבר י"ט ב) הוא בהינת מה
 שרואה ומשיג צדקת ה'
 שמוחליש כח הדין ומסלקו
 מהרשע למזבת הצדיק שעל
 ידיה נתחזק אמונתו ויכול
 להתפלל כמבאר בפנים כל זה;
 ה. וזהו בהינת עפר ואפר הנאמר
 בפרה, כי התפלה צריכה
 לבהינת עפר ואפר. כי בשעת
 התפלה צריך להכניע הרע
 שבפרט והרע שבכלל תחת
 הטוב בבהינת: "ועפותם רשעים
 כי יהיו אפר תחת כפות

רגליכם" (מלאכי ג' כא). הרע שבפרט
 הינו גופו וחמרו המגשם יבטל
 בשעת התפלה כמו חסידים
 הראשונים שהיה להם בשעת
 התפלה התפשטות הגשמיות.
 והרע שבכלל הינו התפלות של
 פושעי ישראל שמתפללין עמו
 יבטל הרע שלהם ויעשה מהרע
 כפא לקדשה (עין בספר "באפי הנחל"
 באור על זה) וזהו בהינת אפר שיש
 בתפלה. ועפר שבתפלה הינו
 שיקשר עצמו עם נפשיו רוחין
 ונשמתין של שוכני עפר ויעורר
 אותם בתפלתו בבהינת: "הקיצו
 ורננו שוכני עפר" (ישעיה כ"ו יט)
 זהו בכלל. ובפרט הינו חלקי
 נפשו רוחני נשמה שלו שבאו בכר
 בגלגול ונתקנו יעוררם גם כן
 ככ"ל. וזה נקרא תפלה בצבור
 כי אותיות צב"ר ראשייתבות
 צדיקים בינונים רשעים, בינונים
 הוא המתפלל, צדיקים זה
 בהינת עפר, רשעים זה בהינת
 אפר הנ"ל (עין פנים):

בתוכו להתרחק מהטאים ולהתדבק בהשם יתברך עלידו שזהו עקר השכל האמת (ומיזיקים להם ולכל העולם יותר מנחשים ועקרבים ומכל מיני מיזיקים שבעולם, פי מהרפים ומגדפים בקחמתם כלפי מעלה ונגד התורה הקדושה ובפרט נגד חכמי הגמרא והצדיקים שאחריהם זכרונם לברכה פיזוע ומפרסם. בעל הרחמים ישמר שארית ישראל מהם ומחמונם. רק צריך לבטל את שכלו נגד אנשי אמת שהולכים בדרך האמת כפי מה שנקבלנו מרבותינו ז"ל):

ז. גם צריך להפך כל הבזיונות לכבוד כמו שפתיב: "ויבחיכלו כלו אומר כבוד" (תהלים כ"ט ט). פי כשאדם עומד בהיכל המלך ומבטל את עצמו מכל וכל ואינו רואה שום דבר רק את המלך. מוכן בודאי שאם שומע איזה חרפה ובזוי הוא מפרשה לפרוש של כבוד להמלך פי איך אפשר שיבוא אחד לתוך היכל המלך ויבזה את המלך. ואין לחשב

ו. גם צריך לתקן בתפלתו שלשה דברים. א. צריך המתפלל לתקן בתפלתו להעלות את הנזופלים לאמונות פזביות להעלותם בתפלתו לאמונה אמיתית שהיא תפלה ולקבע בלבם אמונה שלמה. ב. צריך לכונן מאד בתפלתו ועלידי פונת הלב שבתפלה מתקן את לב אותם ששכלם יותר מפעשיהם ואין כח בלבם להכיל את שכלם ואזי השכל מחטיאם ביותר. והן הן הפילוסופים שאין להם לב טהור ואין להם יכול לקבל השכל בקדשה באמת לאמתו פראוי. פי עקר חזק הלב הוא עלידי מעשים טובים אבל פששכלם יותר מפעשיהם אזי להם חלוש וחסר. ובפרט הנזופים העוסקים בקחמת הפילוסופיא שמוזק להם מאד מאד פי עלידי הנאוף להם חסר מאד כמו שפתיב: "נזאף אשה חסר לב" (משלי ו' לב). ואין בלבם יכלת להכיל את השכל

עלידידה הצדיקים שהם עושי טוב זוכים לפני ה' פי קדם פריעות הרשעים היה פני ה' מסתר בעושי רע פדי להקריתם ועכשו נתגלה פני ה' לעושי טוב: ט. לאו כל אדם יכול לתקן את הדברים הנ"ל בתפלתו ולהכניע עלידידה את הרשעים פי אם הצדיק הגדול במעלה מאד בבחינת משה רבנו עליו השלום. וגם הוא צריך להגדר מתניו מאד לעמוד נגד הרשעים הגדולים לכלותם ולכבולם:

י. מצות חלה היא בחינת ירשת הארץ ממבאר בפנים, פי עלידי מצות חלה זוכין להמשיך אור זכות אבות שעלידידה יכולין לגלות קדשתה גם בזמן הזה:

יא. עליפי רב הגבחי קומה המה פסילים ולהפך הקמני קומה המה בעלי שכל וזה מוכן בשכל ממבאר בפנים:

שמה אלו התרפות עליו נאמרים פי מי הוא הלא ישותו נתבטל ואין באן אלא המלך בעצמו ובודאי דבורים אלו המה דבורי כבוד. ומתבונן בדבורים אלו איך לפרש ולצרף אותם שיתנהו מהם כבוד למלך. והנמשל מוכן פי בשעת התפלה האדם עומד בהיכל המלך. וכל זה צריך המתפלל לתקן בתפלתו. והשלישה דברים הנ"ל הם בחינת השלישה דברים שהיו בפרה "עץ ארו ואזוב ושני תולעת" ממבאר בפנים:

ח. ועלידי תפלה בתקונה כנ"ל מתנוצץ אור זכות אבות ועל ידיה ממשיכין בחינת קדשת ארץ ישראל גם עכשו בגלות. ועל ידיה זוכין לראות במפלתן של רשעים ולא די שנצול מעינם הרע אלא שגם רואה בהם מה שהם רצו לראות בו. וכל זה נעשה עלידי למווד זכות שפולמדין על הרשע שעלידידה יכולין להתפלל. גם

וביום הבפורים - נו

א. כל אחד מישראל יש לו בחינת מלכות וממשלה לפי בחינתו. יש שהוא שורר בביתו ויש שהוא מושל ביותר וכן יש שהוא מושל על כל העולם. ובחינת המלכות הזאת שיש בכל אחד היא באתגליא ובאתפסיא (עין פנים). וצריך כל אחד לזהר ביותר לבלי להשתמש עם המלכות והממשלה שיש לו להנאתו ולצרכו כי אם לעבודת השם יתברך לבד, דהינו להזהיר ולהוכיח את כל הנכנעים תחתיו להשיבם אל ה'. אם הוא מושל בביתו לבד צריך להזהיר ולהוכיח את בני ביתו בעבודת ה', ואם יש לו ממשלה יותר כל אחד לפי בחינתו מפל עליו להזהיר ולהוכיח יותר ויותר אנשים כל אחד לפי הממשלה שיש לו פשאינו נזהר להוכיחם שיש לו:

ב. כל אחד לפי הממשלה שיש לו פשאינו נזהר להוכיחם

ולהזהירם פראוי הוא נענש עליהם ונתקצרין ימיו חס ושלום ועליו נאמר: 'אוי לרבנות שמקברת את בעליה' (פסחים פ"ו). אבל פשמוכיהם ומוהירם בעבודת ה' הוא ממשיך חיים ואריכת ימים:

ג. אבל אי אפשר להוכיחם ולהזהירם פראוי כי אם עלידי עסק התורה. שעלידייזה יכולים להוכיח לכל אחד ואחד אפלו לרחוקים ממנו מאד ואפלו אם אינו יודע מה שצריך להם. כי עלידי עסק התורה זוכים שגם הרחוקים מאד ישמעו קול התורה שמכרות וצועקת תמיד: "עד מתי פתים תאהבו פתי" (משלי א' כב) ועלידייזה ישובו בלם אל ה':

ד. גם עלידי עסק התורה זוכין לאריכת ימים, כי עלידי עסק התורה קורין את חי החיים יתברך שמו בבכזול וממשיכין ממנו חיים ואריכות ימים.

לו בְּהִתֵּר אֶפְעֵל־פִּיכֶן עֲדִין הוּא
 יוֹדֵעַ מִן הַהִסְתָּרָה דְּהֵינּוּ שְׂיֹדֵעַ
 שְׂנַעְשֶׂה לּוֹ בְּהִתֵּר. וְעַל־כֵּן אֶפְשָׁר
 לּוֹ לְהִשִּׁיב אֶל לְבוֹ זֶה בְּעֲצֻמוֹ
 דְּהֵינּוּ מֵה שֶׁנִּפְלַ וְהִגִּיעַ לְהִסְתָּרָה
 זוֹ שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 וְהִתּוֹרָה עַד שְׂנַעְשֶׂה לּוֹ בְּהִתֵּר
 וְעַל־יְדִיזוּה יְכוּל לְבַקֵּשׁ וְלִחְתֹּר
 עַד שֵׁיִצֵּא מִזֶּה. אֲבָל אִם חֵם
 וְשָׁלוֹם אַחַר שֶׁעֲבָר וְשָׁנָה עֲשֶׂה
 יוֹתֵר עֲבֹרוֹת רַחֲמָנָא לְצַלֵּן אֲזִי
 נוֹפֵל לְהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹף הַסְתָּרָה
 וְאֲזִי נִסְתָּר מִמֶּנּוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 וְהִתּוֹרָה כְּלִיכָּה עַד שְׂאִינּוּ יוֹדֵעַ
 כִּלְל מֵהַאֲפֹר. וְאִינּוּ יוֹדֵעַ כִּלְל
 שְׂנַעְשֶׂה לּוֹ בְּהִתֵּר רַק כִּלְל
 הַדְּבָרִים הַרְעִים דּוֹמִין לּוֹ
 לְמִישׁוֹר גָּמוֹר וּכְאִלוֹ אִין אֲפֹר
 כִּלְל חֵם וְשָׁלוֹם. אֲבָל אֶפְעֵל־
 פִּיכֶן אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כִּלְל
 וְאֲפֹלוּ מִי שֶׁנּוֹפֵל לְבַחֲיִנַּת
 הַסְתָּרָה שְׁבִתוֹף הַסְתָּרָה אֶפְעֵל־
 פִּיכֶן גַּם שֵׁם מְלַבֵּשׁ חֵיּוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ כִּי בְּלֹא חֵיּוֹתוֹ אִין שׁוֹם

וְצִרִיכִין לְעַסֵּק בְּתוֹרָה בְּפֶה דְּוָקָא
 לְהוֹצִיא דְבָרֵי תוֹרָה מִפִּיו וְאֲזִי
 זוֹכִין לְקִרְוָתוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְהַמְשִׁיד
 מִמֶּנּוּ חַיִּים וְאַרְיִכוֹת יָמִים:
 ה. יֵשׁ שְׁתֵּי בַחֲיִנוֹת הַסְתָּרָה כִּי יֵשׁ
 הַסְתָּרָה וְיֵשׁ הַסְתָּרָה שְׁבִתוֹף
 הַסְתָּרָה. וּכְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר
 בְּהִסְתָּרָה אַחַת גַּם־כֵּן קָשָׁה מְאֹד
 לְמִצְאוֹ אֶף אֶפְעֵל־פִּיכֶן אֶפְשָׁר
 לִינֵעַ וְלִחְתֹּר עַד שְׂיִמְצֵא אוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ. מֵאַחַר שְׂיֹדֵעַ עַל כִּלְל
 פְּנִיִם שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר
 מִמֶּנּוּ. אֲבָל כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 נִסְתָּר בְּהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹף הַסְתָּרָה
 דְּהֵינּוּ שְׁתֵּי הַסְתָּרָה בְּעֲצֻמָּה גַם־כֵּן
 נִסְתָּר מִמֶּנּוּ שְׂאִינּוּ יוֹדֵעַ כִּלְל
 שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ אֲזִי
 אִי אֶפְשָׁר לְמִצְא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
 מֵאַחַר שְׂאִינּוּ יוֹדֵעַ כִּלְל מֵהַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ. וְדַע כִּי מִי שֶׁעוֹבֵר
 וְשׁוֹנֵה חֵם וְשָׁלוֹם הוּא נוֹפֵל
 לְהִסְתָּרָה אַחַת וְאֲזִי אֶפְעֵל־פִּי
 שֶׁקָּשָׁה לּוֹ לְצִאָת וּלְשׁוּב כִּי כְּבָר
 נִסְתָּר מִמֶּנּוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְנַעְשֶׂה

מכל מקום שהוא ולזכות לשמע את קול התורה הנ"ל. כי מה שאין שומעין את קול הכרוז הגדול של התורה הוא מחמת רבוי ההסתרות עלידי רבוי העוונות, כי השם יתברך נסתר עתה מאתנו בעוונותינו הרבים בהסתרה שבתוך הסתרה בבחינת: "ואנכי הסתר אסתיר" (דברים ל"א יח). אבל עלידי עסק התורה מגליו ההסתרות עד שפועליו שגם הרחוקים מאד ישמעו קול הכרוז והתוכחה של התורה (הינו שנופליו לו הרהורי תשובה מהסתרי תורה המלכשת בתוך העברות וההסתרות ("באפי הנחל"). ועני עוד שם שזהו ענין מקום שבגלי תשובה עומדין וכו'. ועוונות נתחפזין לזכות עין שם:) עד שישובו בלם אל ה'.

ו. יש בני אדם שנתרחקו מהשם יתברך שנשאו וקפצו ממקומו של עולם, ויש שקבר היו אצל השם יתברך קצת אף פכר שכתו מזה, ויש שגם עתה הם זוכרים

קיום לשום דבר בעולם. ואפלו תקף הקלפות והעברות ואפלו ההסתרות שבתוך ההסתרות גם כן מקבלים היות ממנו יתברך. ומי שזוכה לדעת זאת נתבטליון אצלו כל ההסתרות וזוכה לשמע קול הכרוז הגדול של התורה שמקרות תמיד בקול גדול "עד מתי פתים תאהבו פתי" וזוכה לשוב אל ה'. ולזכות לדעת זאת הוא עלידי התורה כי עלידי עסק התורה יכולין לעורר גם אותו שהוא בהסתרה שבתוך הסתרה ולהודיעו מהשם יתברך שיש לו גם כן תקנה עד שישווב אל האמת ויתקרב להשם יתברך. כי בכח הצדיקי אמת יכולים להתקרב אל השם יתברך תמיד בכל עת אידך שהוא ובכל מקום שהוא. ואפלו אם עשה מה שעשה ונפל למקום שנפל חס ושלום גם שם מלבש חיותו יתברך כי הוא מחיה את בלם. ואזי יכול לשוב

במזון שהוא בשרשו גזנין
 עלאין. וכל אחד כפי שמשבר
 תאות מזון ומושף עצמו אל
 התורה והדעת דקדשה פן
 מוציא הניצוצות הקדושות
 ממלכות הרשעה. והכל בכח
 הצדיקים האמתיים שעוסקים
 בתורה באמת שיש להם כח
 להכניע מלכות הרשעה ולהוציא
 כל הניצוצות הקדושות וכל
 המזון משם ולעשות מהם
 תורה. וצריך מאוד להתגבר
 ולשבר תאות מזון:

ט. כפי תאות מזון פן נתמעט
 הדעת והחיים והאריכות ימים
 ואינו שומע קול הפרוץ של
 התורה שמכרות תמיד לשוב
 להשם יתברך. ועלידייזה הוא
 מכרה להתנגע אחר פרנסתו
 במרח גדול ופרנסתו בכבדות
 ובדחק מאוד. אבל פשמתגבר
 להגדיל דעתו לחשב רק בתורה
 ומשבר תאות מזון עלידייזה
 פרנסתו בנקל. וזוכה לשמע

את השם יתברך אף שנשטה
 גבורתם ואין לאל ידם להתגבר
 על יצרם ועלידי עסק התורה
 ישבו כלם אל ה' בנ"ל:

ז. במקומות הנמוכים מאוד
 ורחוקים מאוד מהשם יתברך שם
 דיקא מלפש חיות גבה מאוד
 בבחינת סתרי תורה. עלפן מי
 שנפל מאוד צריך לידע ששם
 במקומו דיקא יכול להתקרב אל
 השם יתברך ביותר כי שם דיקא
 נעלם חיות גבה מאוד. וכשיזכה
 לשוב להשם יתברך תתגלה על-
 ידו דיקא תורה גבהה דהינו
 סתרי תורה:

ח. עלידי תאות מזון מתגבר הם
 ושלום מלכות הרשעה שהיא
 מלכות המן עמלק שהיא רודפת
 תמיד אחר מלכות דקדשה
 שהיותה היא עלידי הדעת
 שהיא התורה. ומלכות הרשעה
 היא ההפוך מזה פי מתאוית
 תמיד לאסוף מזון ובולעת
 ניצוצות הקדשה הנעלמים

- יב. לפי הגדלת הדעת כן הפרנסה בנגל וכל מי שחסר בדעת ביותר הוא יגע ומורח אחר הפרנסה ביותר:
- יג. לפי הגדלת הדעת כן נתרבה השלום, פי מחלקת וכעס ואכזריות הוא מחסרון הדעת. וכל מה שנתרבה הדעת נתפטר הפעם ונתרבה הרחמנות והחסד והשלום. על-כן על-ידי עסק התורה שעל-ידיה נמשך דעת נתפטר הפעם ונמשך רחמנות ושלום וזוכין לרפואה:
- יד. טבילת מקוה מושיע מכל הצרות ומטהרת מכל הטמאות ומכל החטאים פי מקוה ממשכת דעת וחסד עליון מאד. וזוכה לפרנסה בנגל ולרפואה ולחיים ואריכות ימים ולעושר בני אדם להשם יתברך. ונתפטר המחלקת והפעם וזוכה לשלום ולרחמים ולדעת גדול:
- טו. טבילת מקוה בשבעות היא חסד עליון ורחמים גדולים ודעת הרמזים והפרוזים של התורה שהם המחשבות הטובות העולים בלבו בכל עת לשוב להשם יתברך עד שיוכה להתקרב אליו יתברך באמת:
- י. עצבות רוח שבא על-ידי יגיעת ורדיפת הממון ביותר הוא זקמת הנפש. ועל-ידיה נעשים כל האיברים כבדים ונחלש רוח הדפק שבאדם שבו תלוי חיותו. וכל מה שנחלש רוח הדפק יותר נעשים האיברים כבדים ביותר וכן נחלש רוח הדפק עוד וחוזר חלילה, עד שתוכל נפשו לצאת על-ידי טרדת תאות ממון שמשם עקר הדאגות והעצבות רוח:
- יא. על-ידי אנהה דקדושה שמתאנה לשוב להשם יתברך הוא חוזר ומבריא את הרוח הדפק וחוזר חיותו. ונצול מהעצבות רוח שבא על-ידי יגיעת וטרדת הפרנסה וזוכה לדעת גדול ולקבל דבורים מן השמים:

שאלו את רבי יוסי בן

קיסקא - נו

א. הכלל והעקר הוא שתהיה לו אמונת חכמים ולהזהר בכבודם ולירא מהם מאד. ואף אם נדמה לו שהם עושים חס ושלום בנגד התורה, הוא צריך להאמין שבודאי הם עושים נכונה על-פי התורה כי התורה נמסרה לחכמי הדור לדרשה כפי מה שיודעים. על-כן צריך להשליך שכלו ודעתו רק לסמוך עליהם:

ב. כל הרפואות תלויים בתורה בבחינת: "ולכל בשרו מרפא" (משלי ד' כב) ותתורה נמסרה לחכמים ואנחנו מצוים לשמע מהם ולכלי לסור מדברייהם ימין ושמאל. ומי שמזלזל ואינו מאמין בדברייהם מחמת שנדמה לו שמדאורייתא אינו בן, על-ידי זה נחלה במכה שאין לה רפואה ומת בה כמאמר חכמינו זכרונם לברכה, 'דלמא חוויא

נפלא מאד. כי שבועות הוא שכל דק ועליון וגבה מאד שהוא חסדים ורחמים גדולים מאד כי הרחמים הוא כפי הדעת כמו שמבאר במקום אחר. אשרי הזוכה לקבל קדשת שבועות בפרט המקוה של שבועות שהיא של שער החמשים שמשם נמשכת הקדשה והטהרה אז על ישראל:

זו. השלום תלוי בדעת והמחלקת הוא הפך הדעת. אף יש מחלקת לשם שמים שהוא באמת דעת גדול מאד יותר מהדעת של שלום כי באמת זה המחלקת הוא אהבה ושלום גדול. ובמצרים שהיה הדעת בגלות בודאי לא היה מחלקת לשם שמים כי זה תלוי בדעת כנ"ל. אף אחר-כך בשנגאלו ממצרים על-ידי משה שהוא בחינת דעת אז זכו לזה הדעת של מחלקת לשם שמים שהוא באמת תכלית השלום:

מגדר אדם לגדר בהמה (עין ירושלמי נדה הובא ב"פרי מגדים" יורה דעה סימן י"ג ב"ש"ד סעיף קטן י"ח וזה לשונו: בלו אדם ופניו של בהמה עומד וקורא בתורה אומרים לו בא לשוחטך וכו') ועל ידי זה שולטים בו השונאים וצריו מצרים לו כי נדמה להם בבהמה ואינם יראים ממנו:

ה. תקון לפעם הוא תענית פי עלידי תענית מכניע את הפעם וזה עקר מעלת התענית. על-כן ביום התענית הפעל דבר מתגרה באדם ביותר ומזמין לו פעם לקלקל את התענית הם ושלום. וצריך שמירה יתרה לזה לשמר עצמו מאד מהאש של הפעם ביום התענית פי עקר התענית הוא להכניע את הפעם. ועלידי התענית הוא מתקן את פניו ומחזיר לעצמו את חכמתו שהוא צלם אלקים המאיר בפניו ואז הכל יראים ממנו ואויביו נופלים לפניו:

דרבנן טרקה דלית לה אסותא' (שבת ק"ו):

ג. בשנופלין מאמונת חכמים התקון לזה הוא נדר, שיחד איזה נדר ויקים מיד עלידייהו ישוב לאמונת חכמים ויזכה לרפואה שלמה. ועלידייהו מתנוצצים בו אורות האבות וזכה לענג שבת הינו בחינת אכילה בקדשה, וזוכין לבטל הפעם ולהכניע ולהפיל האויבים והשונאים. ועלידייהו יפל השער דסמרא אחרא ויבוא משיח ויבנה שערי הקדשה:

ד. עלידי פעם נתעורר המקטרג הגדול שהוא עשו הוא אדם ומן המקטרג העליון נתעוררים ונשתלשלים מקטרגים וצרים על האדם הפועם ושולטים עליו. פי עלידי הפעם חכמתו מסתלקת וצלם אלקים סר מעל פניו ופניו נופלים בבחינת למה חרה לך ולמה נפלו פניך (בראשית ד' ו) ואין לו פני אדם. ואזי יוצא

על שבת או להזמין על שלחנו בשבת ואז יזכה גם לשלום רב הינו שיזכה לשלום שיש לו פה. פי לפעמים יש שלום שאין לו פה הינו שיש שלום בין בני אדם אבל אין יכולין לדבר זה עם זה בבחינת: "ולא יכלו דברו לשלום" (פראשית ל"ז ד). אבל עלידי אכילת שבת עם הצדקה זוכין לשלום שיש לו פה הינו שהשלום בשלמות שמדברים זה עם זה בבחינת: "למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך" (תהלים קכ"ב ח) כי הפה נשלם באור גדול בשעת אכילת שבת:

תלת נפקין מחד - נח

א. הצדיק האמת שיש לו שלמות הדעת הוא בחינת משה והוא כלול משלשה אבות. והוא ממשיך שלש השפעות שהם אכילה שתיה ומלבושים שהם בחינת מן באר וענן. והצדיק לוחם תמיד מלחמת ה' כי הוא

ו. הזוכה לבחינת ענג שבת דהינו לאכילה בקדשה אז אינו צריך לצום כי הוא פועל באכילתו מה שפועל עלידי הצום דהינו לכל הדברים הנ"ל בזכות ענג שבת:
ז. אכילת שבת יקרה וקדושה מאד כי אכילת שבת נעשה קדשה ואלהות גמור בלי תערובות סינים כלל. ואין חלק להפטר אחרא מאכילת שבת כלל וכלל כי אכילת שבת הוא בלו קדש. ועלידי אכילת שבת נתבטל הפעם וכל שלמני רגזין בלחו ערקין ואתעברו ואז פלא אהבה ושלום:

ח. לבטל ולהכניע האויבים די בצום או באכילת שבת לבד, אבל לרב השלום צריכין גם להרבות בצדקה עליבן צריכים לתן צדקה ביום התענית כמאמר חכמינו וזכרונם לברכה: 'אגרא דתעניתא צדקתא' (ברכות א). וכן צריכין לתן צדקה לעניים

- לוחם נגד קלפת הקון עמלק ב. עקר קיומו של הדעת (שעליה נמשך שלש השפעות הנ"ל) הוא עלידי ודאידיק מכניע אותו ואת כל הצרים הרודפים אחר החלושי פח שבִּישְׂרָאֵל ומחוק אותם ומכנים אותם לעבודת השם יתברך וממשיך אותם לבחינת תקון הברית. ועלידייזה זוכה לשפע כפולה הינו בחינת לחם משנה בשבת הינו משנה תורה שזוכה לחדש בשבת חדושיין דאורייתא על חד תרין וזוכה לרפואת הנפש ורפואת הגוף. ועלידייזה נתעורר העולם לתשובה מאהבה. וכל הפשרים שבדור נתרפאים מהיסורים שפבלו מקדם ונעשים מכבדים בעיני הבריות וכל אחד ואחד לפי פשרותו בן מקבל יפי והדר ונתגדל בעיני הבריות. ולפי הגדלה והכבוד שיש לו לפי פשרותו בן יכול לקבל התחדשות התורה שהיא תורה הצפונה שהשפיע הצדיק ביום השבת:
- ב. עקר קיומו של הדעת (שעליה נמשך שלש השפעות הנ"ל) הוא עלידי ודאידיק מכניע אותו ואת כל הצרים הרודפים אחר החלושי פח שבִּישְׂרָאֵל ומחוק אותם ומכנים אותם לעבודת השם יתברך וממשיך אותם לבחינת תקון הברית. ועלידייזה זוכה לשפע כפולה הינו בחינת לחם משנה בשבת הינו משנה תורה שזוכה לחדש בשבת חדושיין דאורייתא על חד תרין וזוכה לרפואת הנפש ורפואת הגוף. ועלידייזה נתעורר העולם לתשובה מאהבה. וכל הפשרים שבדור נתרפאים מהיסורים שפבלו מקדם ונעשים מכבדים בעיני הבריות וכל אחד ואחד לפי פשרותו בן מקבל יפי והדר ונתגדל בעיני הבריות. ולפי הגדלה והכבוד שיש לו לפי פשרותו בן יכול לקבל התחדשות התורה שהיא תורה הצפונה שהשפיע הצדיק ביום השבת:
- ג. זה שהחכם משפיע לחם משנה הנ"ל דהינו משנה תורה (וכן כל הדברים הנ"ל) הוא עלידי שבת (פי גם הצדיק הוא בחינת שבת דכולהו יומי:) כי שבת משפיע לכל המדרגות ומשלה הארותיו ומרפא רפואת הנפש ורפואת הגוף:
- ד. עלידי שמכניעין קלפת עמלק שהיא פגם הברית וזוכין לתקון הברית זוכין לשבת. ואז בחינת שבת משפיע לשאר העולמות ועל ידי הארת שבת נתעורר העולם לתשובה מאהבה ולכל הנ"ל:

ד. עקר שמירת השם שהיא
 שמירת הנפש הוא עלידי
 שישמר עצמו מפעם כי הפעם
 פוגם בנפשו. וכששומר עצמו
 מפעם וכשפא לאיזה פעם הוא
 מתגבר על יצרו ומאריך אפו
 וכובש פעם זוכה לעשירות
 גדול. ועלידייזה מגדיל שמו
 ונפשו וזוכה לשם טוב וכל
 הנפשות תאבים להכלל בנפשו.
 וזוכה לקרב נפשות הרבה
 להשם יתברך שזה עקר כבודו:
 ה. פעם מוזק לעשירות, וכשהיצר
 מסית לאדם שיכעם ידע שבזאת
 השעה ישפיעו לו מלמעלה איזה
 סכום מומן והיצר רוצה לקלקל
 זאת השפעה של העשירות.
 ועלידי קלוקל השפע של
 העשירות הפא עלידי הפעם
 פוגם שמו ונפשו כנ"ל. אכל
 בששומר עצמו מן הפעם יזכה
 לעשירות ויגדיל שמו ונפשו
 ויזכה לשם טוב ולהעמיד
 שהוא בטול הרע והקלפות. ועליו
 אמר הנביא: "ונתתי להם
 בביתי ובחומתי יד ושם טוב
 מבנים ומבנות" (ישעיה נ"ו ח). יד
 הינו שיהיה לו כח להעמיד
 תלמידים ולהמשיך בהם רוח
 חכמה. ושם הינו שיוכה לשם
 טוב שכל הנפשות יתאוו תאוה
 להכלל בנפשו ושמו בבחינת:
 "לשמך ולזכרך תאות נפש"
 (ישעיה כ"ז ח). וזה טוב לו בודאי
 מבנים ומבנות כי בנים ומבנות הם
 מעטים וזה שזכה להעמיד
 תלמידים חכמים וזכה שייכללו
 בנפשו נפשות של רבים הרי
 הוא פאלו ילדם והמה מרבים
 ומקבלים חיות ממנו וזה שאמר
 אלקנה לחנה: הלא אנכי טוב לך
 מעשרה בנים (שמואלא א' ח) כי
 אלקנה זכה את הרבים כמאמר
 חז"ל ועלידי אהבתם נעשו
 שניהם נפש אחת ואותן הנפשות
 שקרב נכללו גם בנפש חנה:

וְתַרְגּוּמוֹ: עֲתִיר בְּנִכְסֶיךָ. וְעַל־כֵּן
 כָּל הַנִּכְיָאִים הָיוּ עֲשִׂירִים
 כְּמֵאֵמֶר הַכְּמִינוּ, וְכַרְוֵנֶם לְבִרְכָה.
 וְכֵן עוֹד פָּמָה צְדִיקִים גְּדוֹלִים
 וְנוֹרָאִים מְאֹד שֶׁהָיוּ עֲשִׂירִים
 גְּדוֹלִים מְאֹד. בְּפֶרֶט אוֹתָם
 שֶׁעָבַר דֶּרֶךְ יָדָם הַתּוֹרָה, דְּהֵינּוּ
 מְשֻׁה רַבְּנוּ שֶׁהֵבִיא הַתּוֹרָה
 לְיִשְׂרָאֵל וְכֵן רַבִּי שְׁפָדֵר וְחַתָּם
 אֶת הַפְּשָׁנוּיִת וְכֵן רַב אֲשִׁי
 שְׁפָדֵר וְחַתָּם אֶת הַתְּלֻמוֹד,
 שֶׁפֶלֶם הָיוּ עֲשִׂירִים גְּדוֹלִים מְאֹד
 כְּמֵאֵמֶר הַכְּמִינוּ וְכַרְוֵנֶם לְבִרְכָה.
 כִּי צְרִיכִין עֲשִׁירוֹת גְּדוֹל
 לְהַתְּבַנְּנוֹת הַזֹּאת כִּכ"ל:

ב. לְבֹא לְעֲשִׁירוֹת דְּקַדְשָׁה הַזֹּאת
 הוּא עַל־יְדֵי אֲרִיכַת יָמִים הֵינּוּ
 שִׁירָאָה שְׁכָל יוֹם וְכָל שְׁעָה
 שְׁבָאָה אַחֲרֵיכֶךָ תַּהֲיֶה אֲרִכָּה
 וְרַחֲבָה יוֹתֵר בְּתוֹסַפֶּת קַדְשָׁה
 וּמְהֵרָה. כִּי כָל יוֹם וְיוֹם מִמְּקוֹם
 שְׁמַתְחִיל אֲצֵל כָּל אֶחָד בְּתַחֲלָה
 הוּא קָצֵר הֵינּוּ שְׁבַתְחֵלֶת הַיּוֹם
 קָשָׁה עָלָיו מְאֹד הַעֲבוּדָה שֶׁצָּרִיךְ

תְּלַמִּידִים הַרְבֵּה וּלְקָרֵב נַפְשׁוֹת
 רַבּוֹת לַהֲשִׂים יִתְבָּרֵךְ וְכִכ"ל:
 ו. וְדַע שֶׁיֵּשׁ כְּפֹה רְשָׁעִים שְׂאֵסוֹר
 לְקָרְבֶם תַּחַת כְּנָפֵי עֲבוּדָתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, כִּי הֵם מוֹרִידִים אֶת
 הַמְּקָרְבֶם מִמְּדַרְגְּתוֹ וְאֵין בָּהּ
 בְּמִשְׁפָּט הַצ"ל לְהַכְנִיעַ הָרַע
 שְׁלָהֶם, וְאֵין בָּהּ קַלְקוּל גְּדוֹל
 בְּכַמְּהָ בְּחִינּוֹת כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים.
 עַל־כֵּן זֶה הַמְּשַׁתְּדֵל לְקָרֵב
 נַפְשׁוֹת צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה
 לַהֲשִׂים יִתְבָּרֵךְ שִׁזְזוּהָ לִידַע אֶת
 מִי לְרַחֵק וְאֶת מִי לְקָרֵב:

פְּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן - ס

א. דַּע שֶׁיֵּשׁ שְׂכִילֵי הַתּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ
 בָּהֶם הַתְּבַנְּנוֹת גְּדוֹל מְאֹד שְׂאִי
 אֲפָשֶׁר לְבֹא לְהַתְּבַנְּנוֹת הַזֹּאת
 כִּי אִם עַל־יְדֵי עֲשִׁירוֹת גְּדוֹל
 מְאֹד. וְכֵן יִשְׁשַׁכֵּר שֶׁהָיָה לָהֶם
 הַתְּבַנְּנוֹת הַזֹּאת בְּבְחִינַת:
 "וּמִכְּנִי יִשְׁשַׁכֵּר יוֹדְעֵי בִינָה"
 (דְּבַר־יִתְמִימִים י"ב לג) לֹא זָכוּ לָזֶה
 כִּי אִם עַל־יְדֵי עֲשִׁירוֹת, בְּחִינַת:
 "יִשְׁשַׁכֵּר חֲמוֹר גָּרֵם" (בְּרַאשִׁית מ"ט יד)

לעשות באותו היום. ועל־כן צריכין התגברות גדול מאד בכל יום ויום לבל יפל מזה שרואה בַבְּדוּת העבודה בכל יום, רק יתחזק בכל יום להתחיל מן המוצר והדחק והקבדות הגדול בפיו מה שיוכל להתגבר ואחר־כך יהיה מתרחב והולך בעבודתו יתברך. וכל שעה ושעה שבאה אחר־כך יראה להגדילה ולהרחיבה בתוספת קדשה וכן בכל יום מימי חייו יראה להגדילו ולהרחיבו בתוספת קדשה יתרה מיום שלפניו וכן לעולם, וזה עקר אריכת ימים שעלידינה זוכין לעשירות דקדשה. וזהו: "ואברֹהם זָקֵן בָּא בַיָּמִים" (בראשית כ"ד א) הינו אריכת ימים הנ"ל ועלידינה: "וה' ברך את אברֹהם בכל" הינו בעשירות דקדשה הנ"ל:

ד. יש פמה מיני חן של שקר, שעושיין בני־אדם בעמידה ובאכילה ובדבורם עם בני־אדם וכן בשאר דברים, ולכל דבר יש חן אחר מיוחד, והאדם נלכד בזה על־ידי שאינו נזהר מתאות הכל יפי הנשנים, פי זה תלוי בזה, בחינת: "שקר החן והכל היפי" (שם ל"א ג), ועלידי זה בא לעניות, כמו שכתוב: "אל תחמד יפיה בלִבְבָךָ, כי בעד אשה זונה עד פֶּרֶר לָחֵם" (שם ו' כו) וזה בחינת: "הון מהכל ימעט" (שם י"ג יא), על־ידי הכל היפי נתמעט החון. ויראה היא התפוק מזה כמו שכתוב: "שקר החן והכל היפי אשה יראת ה' היא תתהלל" (שם ל"א ז). נמצא שעלידי יראה נצולין מתאות שקר החן והכל היפי שעלידינה באין לעניות וזוכין על־ידה לעשירות

ג. על־ידי יראה זוכין לאריכת ימים הנ"ל בחינת: "יראת ה' תוסיק ימים" (משלי י' כו) הינו

מיראת ה'. הפחינה השנייה – מורא רבך שהיא עלייך הלמוד שמקבל מהרב וצריך להמשיכה בכל שלשה חלקי הלמוד בחינת: 'אורייתא תליתאה' (שבת פ"ח). הפחינה השלישית – מורא אב ואם וצריך להמשיכה בכחינת "בית והון נחלת אבות". (משלי י"ט) וצריך שתתפשט היראה על כל שלשה חלקי העשירות שהם נחלת אבות בחינת: 'לעולם ישליש אדם את מעותיו שלישי בקרקע ושליש בפרקמטיא ושליש תחת ידו' (בבא מציעא מ"ב).

ז. בכל התורה בלה לא נזכר תבת עשירות רק שלש פעמים הינו אצל סדום: "ולא תאמר אני העשירתי את אברם" (בראשית י"ד כג). ואצל רחל ולאח "כי כל העשר אשר הציל אלהים" וכו' (שם ל"א טו). ואצל שקלים: "העשיר לא ירבה" (שמות ל' טו). כנגד שלשה חלקי העשירות הנ"ל. שלישי שבפרקמטיא הוא

דקדשה הנ"ל שעלידידה זוכין להתבוננות הנ"ל:

ה. עקר התבוננות השכל שיהיה על תקונו שיוכל להתבונן הוא עלייך לחות ושמונים שבגוף. ועלייך תאות נאוף והכל היפי נפקת הנשימה (עין פנים) שהיא עקר חיות האדם, ועלידידה נתבשרין לחות הגוף ונתקלקל התבוננות הפח והשכל. ועלפן כל המשוגעים נעשין עלייך נאוף פידוע. וכן שאר בני אדם שאינם משוגעים אבל יש בהם חסרון ובלבול הדעת הרבה הכל בא עלייך נאוף שמיבש לחות ושמונים שבגוף ועלידידה נתקלקל השכל כנ"ל:

ו. שלמות היראה הוא בשלש בחינות וכל בחינה פלוגה משלש. הפחינה הראשונה – מורא שמים שהיא עלייך התבוננות בגדלת הבורא ותברך בהכמתו וכינתו ודעתו, וצריך שכל השלשה מחיני יהיו מלאים

בנגד העשירות שזכר אצל סדום, כי בסדום בתיב: "הנשפכים מני רגל" (איוב כ"ה ד), שרצו לבטל המושא ומתן שהוא בחינת רגל כמו שכתוב: "שמח זבולון בצאתך" (דברים ל"ג יח) ועליבן צריך דוקא שלישי בפרקמטיא ומשא ומתן. ושלישי שבקרקע הוא בנגד העשירות שאצל רחל ולאח כי באמת עקר העשירות הוא רק בשביל התבוננות התורה, אבל בלא זה העשירות הוא פסלת והוא רק בשביל נשים וקטני הדעת כמותן. וזה שאמרו רחל ולאח כי כל העשר וכו' שהוא לא בשביל התבוננות לנו הוא ולבנינו, הינו שהוא רק בשביל נשים וקטני הדעת אבל: "ואתה כל אשר אמר אליך אלהים עשה" הינו שאתה צריך לעשירות בשביל התבוננות בגדלות ה' וכנגד זה צריך שלישי בקרקע בחינת: 'אשה קרקע

עולם היא' (פנהדרין ע"ד). ושלישי שבידו הוא בנגד העשירות שזכר אצל שקלים שנאמר שם לכפר על נפשותיכם בחינת: "אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש" (איוב י"ב י) (אמר המעתיק, נראה שבזה מכאן דבריו הקודמים שכתב, שצריך שתתפשט היראה על כל חלקי העשירות, כי אף ששם מדבר מפורא אב ואם אבל הלא יודע כי כל בחינה בלוח מכל הבחינות, ועליבן צריך שתתפשט היראה על השלישי שבפרקמטיא כדי שיעשה המושא ומתן באמונה פראוי, וכן עלידי שתתפשט היראה על השלישי שבקרקע וזכיר את עצמו, שאם לא ישתמש בעשירות בשביל התבוננות יהיה בכלל נשים וקטני הדעת שהוא בחינת אשה קרקע עולם היא, וכן עלידי שתתפשט היראה על השלישי שבידו וזכיר את עצמו שעליבן אמרו חז"ל שיהיה שלישי כספו בידו כדי שיהיו מזמנים בידו לעשות צדקה הרבה עם כספו. פי וזכיר את עצמו שאף שכספו בידו וחיצר הרע מתגבר עליו לבלי לרחם על העני, אבל הלא נפשו (שהיא משרש אחד עם כספו בחינת ואליו

שברכו בכן הנה שהוא תקף התגלות
היראה זכה לבחינת זמן והדרש
והפשט הכל אחד, כי כבר פרש לעיל
שעלידיהו ברכו ה' בכל כפשוטו
בעשירות וקדושה נמצא שהכתוב
הנה מסופו לראשו מדרש וכן מראשו
לסופו והבן):

ט. פקידת עקרות נעשה עלידי
שפעוררין את בני אדם
משנתם. כי יש בני אדם
שישנים את ימיהם ואף שנדמה
להעולם שהוא עובד את ה'
ועוסק בתורה ובתפלה אף על-
פיכך הוא בבחינת שנה כי כל
עבודתו נשאר למטה כי היא
בלא חיות ושכל ואין להשם
יתברך נחת מפנה ואינה יכולה
להתרומם ולעלות למעלה. ויש
שנפלו לבחינת שנה עלידי
תאוות ומעשים רעים. ויש שהם
אנשים פשרים ויפים רק
שנפילתם היא עלידי אכילה, כי
לפעמים, בפאובל אדם מאכל
שלא נתברר עדין למאכל אדם,
עלידיהו אובד את פניו הינו

הוא נושא את נפשו (דברים כ"ד טו)
כמבאר בדבריו הקדושים במקום אחר)
היא בידו של הקדוש ברוך הוא, ולכן
צריך להרבות בצדקה כדי לכפר על
נפשו כמו שנאמר בשקלים לכפר על
נפשותיכם בחינת אשר בידו נפש כל
חי וכו':

ח. התגלות היראה הוא עלידי
פקידת עקרות (עין פנים), וכל מה
שנפקדין עקרות ביותר נתגלה
היראה ביותר. ועלכן בראש
השנה היה פקידת יצחק שהוא
תקף התגלות היראה מאד
בחינת פחד יצחק, וכשנפקדה
שרה נפקדו כמה עקרות עמה
כמאמר חכמינו זכרונם לברכה.
ועלידי יראה זוכין לאריכת
ימים בחינת זמן כנ"ל ועלכן
אמרה שרה: "כי ילדתי בן
לזנני" (בראשית כ"א ז) כי עלידי
לדת יצחק שהוא התגלות
היראה עלידיהו נמשך אריכת
ימים בחינת זמן כנ"ל (אמר
הפעתי, וזהו ואברהם זמן בא בימים
וה' ברך את אברהם בכל, ודרשו
חז"ל בכל בנימטריא בן, כי עלידי

(עין פנים עוד שני טעמים על זה). ויש
במה בחינות בזה שמלבישין
את הפנים, כי יש מי שאי
אפשר לעוררו בפנים שלו
וצריכין להראות ולהלביש לו
פנים גבה מפורגת הפנים שלו
שנסתלק מפניו בשעת שנה. ויש
מי שנפל מכל השבעים פנים
לתורה ונפילתו גדולה מאד
רחמנא לצלן, עד שאי אפשר
לעוררו בשום פנים מהשבעים
פנים שהם בחינת שבעים שנים
כי אם עלידי ספורי מעשיות
של שנים קדמוניות. שכל
השבעים פנים מקבלין חיות
משם ועל ידם יכולים לעורר
מהשנה אפילו למי שנפל מכל
השבעים פנים לתורה רחמנא
לצלן. אשרי הזוכה לבוא לצדיק
בזה שייכל לעוררו משנתו
בתקונים נוראים באלה שלא
יבליח ימיו חס ושלום בשנה.
ועלידייה נעשה פקידת עקרות
כי מקדם בשחיו בבחינת שנה

חכמתו ושכלו בחינת: "חכמת
אדם תאיר פניו" (קהלת ח' א) (עין
פנים) ונפל לבחינת שנה.
וצריכין לעוררו משנתו ואי
אפשר לעוררו כי אם בשנתעורר
תחלה קצת מעצמו כי צריך
אתעורתא דלתתא. רק
בשנתעורר מעצמו אם לא היו
מעוררין אותו היה נשאר ישן
יותר עלפן תקף בשנתעורר
צריכין להראות לו פניו
ולהלביש לו את הפנים בספורי
מעשיות. ויש שבעים פנים
לתורה והם בחינת שבעים
שנים. וצריכים להלביש את
הפנים דוקא, כי כמו בשמרפאין
את העור צריכין לסגרו ולצמצם
לו את האור כדי שלא יזיק לו
מה שיראה את האור פתאם, כן
לזה שהיה בשנה ובחשך זמן רב
בשרוצין להראות לו פניו
ולעוררו משנתו צריכין להלביש
לו את הפנים בספורי מעשיות
כדי שלא יזיק לו פתאם האור

נמצא שעלידי הצדיק האמת שהוא מעורר את העולם משנתם עלידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות נעשה פקידת עקרות ועלידייה נמשך יראה גדולה וזוכין לכל התקונים הנ"ל:

י. בשעוסק לעורר את בני אדם משנתם צריך לשמור עצמו מתלמידים שאינם הגונים כדי שלא יזיק לו הרע שלהם. אך אי אפשר לבשר ודם לשמור עצמו מזה שלא ישמעו תלמידים שאינם הגונים, על-כן צריך שלמודו עם תלמידיו יהיה כאלו עשאו לחברו וכאלו עשאו לדברי תורה כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (פנהדרין צ"ט) (עין פנים). ואז השם יתברך שומר אותו שלא יהיו דבריו נכתבין בכח הזכרון של התלמיד שאינו הגון רק יהיו נשפחין ממנו:

יא. במחוני הדור הם בחינת פלי ההולדה, ועל-כן הפליות שהם

היו חרשים שלא שמעו התעוררות החכם ועלידייה לא יכלו גם-כן לדבר שום דבור לפני השם יתברך, כי 'מתם חרש הוא שאינו שומע ואינו מדבר' (תגינה ב). ועכשו בשמעוררו החכם ושומע דבריו אז יוכל לדבר דבורים קדושים לפני השם יתברך. ומחמת שהיה הדבור מצמצם אצלם פליכה זמן רב מאד שהיו חרשים ואלמים על-כן עכשו פשיצא הדבור יוצא בכח גדול בבחינת: "גברי כח עשי דברו" (תהלים ק"ג ב). וזה הכח בא לכלי ההולדה בבחינת: "כחי וראשית אוני" (בראשית מ"ט א). וצריכין לראות שיהיו פלי הדבור סמוכין וקרוכין אל פלי ההולדה שהם הפליות כדי שיוכלו לקבל פח הדבור, הינו שפיצא הדבור באמת שלא יהיה בבחינת: "קרוב אתה בפיהם ורחוק מפליותיהם" (ירמיה י"ב ב) ועלידייה נעשה פקידת עקרות.

כְּלִי הַהוֹלָדָה נִקְרָאִים בְּמוֹחֹת, כִּי כָל הַהוֹלָדוֹת וְכָל הַהִשְׁפָּעוֹת נִמְשָׁכִים עַל־יְדֵי בְּטָחוֹן. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי שְׁשׁוּמְעִין וְלוֹמְדִין סְפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת הַקְּדוּשִׁים מִצְדִּיקִים גְּדוּלִים, שְׁמַעוּרְרִין אֶת בְּנֵי אָדָם מִשְׁנַתֶּם שְׁעַל־יְדֵיזָה מִתְחִילִין לְדַבֵּר לִפְנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכַח גְּדוּל וּבְאִמּוֹת, עַד שֶׁהִכַּח הַזֶּה בָּא לְכָלִי הַהוֹלָדָה כַּנִּל, עַל־יְדֵיזָה נִתְחַזַּק הַבְּטָחוֹן דְּקַדְשָׁה וְנִפְקָדִים הַעֲקָרוֹת וְזוֹכִין לְכָל הַתְּקוּנִים הַנִּל:

יב. יֵשׁ בְּטָחוֹן דְּסִמְרָא אַחֲרָא בְּחִינַת "מִבְּטַח בּוֹגֵד" (מִשְׁלֵי כ"ה יט). וְעַל־יְדֵי הַתְּקַשְׁרוֹת הַזּוּזוּגִים דְּקַדְשָׁה שְׁהוּא בְּשִׁבִיל הוֹלָדָה שְׁהוּא בְּחִינַת בְּטָחוֹן בְּחִינַת כְּלִיֹּת שְׁהֵם כְּלִי הַהוֹלָדָה כַּנִּל בְּחִינַת: "בְּטַח בְּה' לֵב בַּעֲלָה" (מִשְׁלֵי ל"א יא), עַל־יְדֵיזָה נִשְׁפָּר הַבְּטָחוֹן דְּסִמְרָא אַחֲרָא בְּהָרִם עַל זֶה מִרְפוּ מַה שְׁשׁוּבְרִין כְּלִי הָרִם בְּשַׁעַת

הַתְּקַשְׁרוֹת הַשְּׂדוּכִים בְּבְחִינַת: "וַתִּבְטְחוּ בְּעֵשֶׂק וְנִלְוֹז וְכו' וַשְׁכַּרְתֶּם בְּשִׁבְרֵי נֶבֶל יוֹצְרִים וְכו' וְלֹא יִמָּצֵא בְּמִכְתָּתוֹ הַרְשָׁ" וְכו' (יִשְׁעִיָּה ל' יבד), וְנִבְאָר הַדְּבָר קֶצֶת כִּי עֵקֶר מַעֲלַת הַבְּטָחוֹן הוּא לְבַטַח בְּה' וְלַעֲשׂוֹת טוֹב כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "בְּטַח בְּה' וַעֲשֵׂה טוֹב" (תְּהִלִּים ל"ז א). דְּהִינּוּ שְׁלֹא יִתְבַּלְבַּל בְּתוֹרָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ מִחֻמַּת דְּאֲגַת וְטָרְדַת הַפְּרִנְסָה, רַק יַעֲסֵק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה וַיִּבְטַח בְּהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁיִפְרַנְסוּ כָּל יְמֵי חַיָּו. וְאִם אֵינּוּ אוֹחִז בְּבְטָחוֹן כְּזֶה שְׁיִסְלַק עֲצָמוֹ מִעֲסָקֵי עוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי וְרוֹצֵה לַעֲסֵק בְּמִשְׁאֵי־מִתָּן אוֹ בְּמִלְאכָה גַּם־כֵּן, עַל כָּל פְּנִים יִקְבַע עֵתִים לְתוֹרָה וַיִּתְפַּלֵּל בְּזִמְנֵו וְכו' וְלֹא יִדְאָג וְלֹא יִתְבַּלְבַּל מִחֻמַּת דְּאֲגַת הַפְּרִנְסָה רַק יִבְטַח בְּה'. גַּם לַעֲנִין צְדָקָה וְגַמְיָלוֹת חֲסִדִים וְלַהוֹצִיא מִמוֹן עַל עֲסָקֵי מִצְוֹת יִהְיֶה לוֹ בְּטָחוֹן בְּה' שְׁיִמְלֵא מִחֲסוּרוֹ וּבְגַלְל

הנ"ל בחינת: "ותבטחו בעשק ונלוז" ובטחון כזה הוא בחרם הנשבר שאין בו תקנה. ואפלו מי שעוסק במשאומתן בגדולות ממנו הרבה ומרבה ללוות מכה אנשים ובטח שהשם יתברך יעזרו לגמר המשאומתן, גם זה הוא בטחון דסטרא אחרא. אדרבה צריך לבטח בבטחון חזק שאפלו אם לא ינהיג משאומתן גדול כזה אף על פי כן יפרנסו השם יתברך פראוי. והמשכיל יבין דברים הרבה מתוך דברינו איך לברח מבטחון דסטרא אחרא שהוא כנגד התורה ולהתחזק בבטחון דקדשה אף אם הוא כמו שהוא וכנ"ל:

יג. תקיעת שופר בראשי השנה היא בחינת התעוררות השנה שמעוררין בני העולם מהשנה שלא יכלו ימיהם בשנה הם ושלום. ועל ידי זה מוציאין הדבור בכח גדול ונמשך בטחון

הדבר הזה יברכהו ה'. ואפלו אם יודע בעצמו שאין מעשיו עולים יפה פראוי אל יפל מבטחון מחמת זה לומר מי אנכי לבטח ולשען בה' מאחר שהרעותי את מעשי כל ימי. רק יבטח בחסדי ה' אשר לא תמנו וברחמיו שאינם פלים, שירחם עליו ויזין ויפרנס אותו גם כן כי "טוב ה' לכל". ואל יטריד עצמו בדאגות וטרדות הפרנסה מחמת קטנותו בעיני עצמו רק יתחזק בבטחון איך שהוא מחמת שפונתו לשמים. וכל זה וכיוצא בזה הוא בטחון דקדשה. אבל לעשות איזה עולה הם ושלום מכל שכן איזה גולה ורפואות או לעסק בזיופים ושקרים ולסחר בסחורות מהוץ למדינה שאסרם המלכות, ולבטח בהשם יתברך שיצילו ויעזרו לו לגמר העסק שלא יתודע הדבר, זהו בטחון דסטרא אחרא בחינת "מבטח בוגד"

לברכה: 'הלוּעג על דברי חכמים
 גדון בצואה רותחת' שנאמר
 "ולחג הרבה יגיעת בשר" (ערויבין
 כ"א). ואז עולים עשנים סרוחים
 אל המוח ומערבין ומבלבלין
 דעתו ואינו יכול להוציא מלמודו
 משפטי אמת והנהגות אמתיות
 אדרבה הוא מוציא דברים
 הפוכים מן האמת. כמו דואג
 האדומי שהוציא משפט מעקל
 שאין דוד ראוי לבוא בקהל
 עלידי שלמודו הנה מבחינת
 אלו המותרות (עין פנים):

ב. יש מנהיגים שנקראים בשם
 רבי שלמודם מותרות ופסלת.
 ובדאי אינם יכולים להנהיג
 אפלו את עצמם מבל-שבן את
 אחרים ואף-על-פי-כן נוטלין
 גדלה לעצמם ורודפים אחר
 התנשאות להנהיג את העולם.
 וצריך פל אחד לראות שלא
 להסמך אותם ושלא לתן להם
 שום תקף ועז שלא יהיו מכבדים
 בשם רבי. כי הם עצמם אינם

ופקידת עקרות ונמשך יראה
 גדולה, שעלידייה נצולין מנאות
 ומהכל היפי ומחן של שקר
 וזוכין לאריכת ימים דקדשה
 הנ"ל וזוכין לעשירות גדול
 דקדשה, שעלידייה זוכין
 להתבוננות גדול מאד בתורה.
 וכל זה זוכין עלידי תקיעת
 שופר של ראשי-השנה אצל
 הצדיקי אמת שיודעין להמשיך
 כל התקונים האלה:

חדי רבי שמעון - סא

א. עלידי אמונת חכמים נודבד
 המוח וזוכה לשכל ברור
 ועלידייה יזכה להוציא ולקבל
 מכל מה שלומד בתורה משפטי
 אמת, דהינו הנהגות ישרות
 לעבודתו יתברך. שידע איך
 להתנהג בכל דבר הן לעצמו הן
 לאחרים שמתנהגים לפי דעתו.
 אבל בשפוגם הם ושלום,
 באמונת חכמים הוא גדון
 ביגיעת בשר דהינו במותרות,
 כמו שאמרו רבותינו, זכרונם

חִיבִים כְּלִפְקֹד פִּי יֵשׁ לָהֶם יֵצֵר
הָרַע גְּדוֹל לְהִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם.
אִךְ אֵלֹו הַנּוֹתָנִים לָהֶם תִּקְרָה וְעוֹ
וְנִמְסָכִים עַל יָדָם שֵׁיחֵיו נִקְרָאִים
בְּשֵׁם רַבֵּי הֵם עֲתִידִים לְתַן דִּין
וְחֶשְׁבוֹן:
ג. עַל־יְדֵי שְׂמִסְמִיכֵין רַבֵּי שְׂאִינֹו
הַגּוֹן נִחְלַשׁ כְּתַב יִשְׂרָאֵל וְנוֹתָנִים
כַּח כְּתַב יָדָם. וּמַחֲמַת זֶה הֵם
גּוֹזְרִים שְׂלֵא יִהְיֶה תִקְרָה לְכַתְּבִים
שְׁלָנֹו רַק לְכַתְּבִים שְׁלָהֶם וְיִשְׂרָאֵל
יִהְיֶה מִכְרָחִים לְלַמּוֹד כְּתַב שְׁלָהֶם.
וְעַל־יְדֵיזֶה גּוֹזְרִין לְגַרֵשׁ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹם הַיּוֹשֵׁב שְׁנֵתִישְׁבוּ
שֵׁם יִשְׂרָאֵל מִכְּבָר אֵל מְקוֹמוֹת
שְׂלֵא הָיָו שֵׁם יִשְׂרָאֵל מְעוֹלָם
שְׁזֶה כְּחִינַת גְּרוּשׁ מֵאַרְצֵן
יִשְׂרָאֵל. וְעַל־יְדֵיזֶה נִלְקַח מֵאַתְנֹו
חֻקְמַת תְּהַלּוּכַת גְּלַגְלֵי הָרַקִּיעַ
לִידַע כֹּל הַהִשְׁתַּנּוֹת וְהַעֲתִידוֹת
הַבָּאִים עַל־יְדֵי גְלַגְלֵי הָרַקִּיעַ שְׁזֶה
כְּחִינַת סוּד הָעֵבּוֹר, וְנִמְסָר לָהֶם.
כִּי הַנְּשֻׁמָּה מִנְהַגְתָּ כֹּל גְּלַגְלֵי
הָרַקִּיעַ (עֵין פָּנִים), וּמִי יוֹדַע

הַנְּהַגְתֶּם כְּמוֹ הַמְּנַהִיג, אֲכַל
הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת צְרִיכָה שֵׁיחֵיהָ לָהּ
גּוֹף זָךְ וְנָקִי. וּבְמִקוֹם שֵׁיִשְׂרָאֵל
יּוֹשְׁבִים שֵׁם נִתְקַדֵּשׁ הָאָוִיר
בְּכַחֲנֵת אֲוִירָא דְאַרְצֵן יִשְׂרָאֵל
(עֵין פָּנִים), וְאִז כֹּל הַפְּרוֹת
וְהַתְּבוֹאוֹת הַגְּדוֹלִים שֵׁם שְׂמֹהֶם
נִזוֹן הָאָדָם וּמֹהֶם כָּא הַטְּפָה
זֶרְעִית וּמִשָּׁם נִרְקַם הַגּוֹף הַכֹּל
הוּא בְּכַחֲנֵת: "פְּרֵי הָאָרְצֵן"
(ישעיה ד' ב). וְאִז רֵאוּי לְקַבֵּל נְשֻׁמָּה
גְּדוֹלָה שְׂמִנְהַגְתָּ כֹּל גְּלַגְלֵי הָרַקִּיעַ
וְעַל־יְדֵיזֶה יוֹדַע חֻקְמַת תְּהַלּוּכַת
הַגְּלַגְלִים שְׁזֶה כְּחִינַת סוּד
הָעֵבּוֹר כַּ"ל. אֲכַל כְּשֵׁנִתְגַּרְשִׁים
מִכְּחִינַת אֲרֵצֵן יִשְׂרָאֵל וְאִז אֵין
יְכוֹלִים לְהַתְּרַקֵם גּוֹפִים זָכִים וְאֵין
יְכוֹלִים לְקַבֵּל נְשֻׁמָּה גְּדוֹלָה עַל־כֵּן
עַל־יְדֵיזֶה נִלְקַח מֵאַתְנֹו סוּד
הָעֵבּוֹר וְכֹל זֶה עַל־יְדֵי שְׂמִסְמִיכֵין
רַבֵּי שְׂאִינֹו הַגּוֹן. אֲכַל כְּשֵׁהַחֻקִּים
הָרֵאוּי לְסְמִיכָה נִסְמָךְ בְּשֵׁם רַבֵּי
עַל־יְדֵיזֶה מְבִיא הָאָרָה וְכַח
כְּתַב יְדִינוּ וְאִז גַּם כֹּל מִשְׁפָּטֵי

- ו. מי שפּכּר נשקע באלו המותרות יש מים שמטהר מואת המנפת בחינת: "זורקתי עליכם מים טהורים וכו' ומכל גלוּליכם אטהר אתכם" (יחזקאל ל"ו כה). ואלו המים הם בחינת מחלקת שנקרא פּלוּגְתָא בחינת: "פּלוּג אלהים מלא מים" (תהלים ס"ה י) פי עלידי המחלקת שבא עליו הוא שב בתשובה ומתקן פּגם אמונת חכמים. פי עקר המחלקת שבא על האדם הוא מחמת פּגם אמונת חכמים ולפי גדל הפגם פּוּ בא עליו מחלקת. ועל־כּן עלידי המחלקת יוכל להתבונן איך פּגם באמונת חכמים ולשוב עלידייהוּה לאמונת חכמים ועלידייהוּה יתתקן פּוּ חז"ל. ויש צדיקי הדור שאמונתם שלמה בודאי ואף על פּיכּן יש עליהם מחלקת והוא בבחינת: "והוא חטא רבים נשא" וכו' (ישעיה נ"ג יב), שפּוּבְלִין צער המחלקת בשביל פּגם הנהגות שלהם בלם עלידי כתב ידונו. ועלידי כתב ישראל נתקדש האויר בבחינת אוירא דארץ ישראל ועלידייהוּה נתתקן פּוּ חז"ל:
- ד. גם עלידי פּגם אמונת חכמים אין לו עצה שלמה לעולם והוא תמיד מספּק ועצתו חלוקה לכאן ולכאן. פי עלידי פּגם זה עלידי שגדון במותרות כנ"ל נעשה לבו מטנף כמו בית הפסא שהוא מקום עצת הנשים כמאמר רב עיליש (גפין מ"ה). ואז פּוּ עצותיו הם עצות נבערות ואינו יודע לגמר עצה שלמה פּוּ לבו איך להתנהג בשום דבר:
- ה. פּוּ המחלעג על הפּפּרים הקדושים שהולכים על־פי תורתנו הקדושה הוא גדון גם־כּן בצואה רותחת. ואינו זוכה להוציא ולקבל מלמודו הנהגות ישראל ותמיד עצתו חלוקה עד שישוב עליה בתשובה שלמה ואז יתתקן פּוּ חז"ל:

שָׁבָא עָלָיו נַעֲשֶׂה מִזֶּה סֵפֶר. וַיֵּשׁ
 צְדִיקֵי הַדּוֹר שְׂאֵמוֹנָתָם שְׁלֵמָה
 בְּדַאי וְאִף־עַל־פִּיכֹן יֵשׁ עֲלֵיהֶם
 מִחֻלְקַת מַחֲמַת שְׂאִין לָהֶם
 אֲמוּנָה בְּעַצְמָם. וְאִינָם מְאֲמִינִים
 שֵׁשׁ לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁעִשׂוּעִים
 מִחֲדוּשֵׁי תוֹרָתָם שֶׁהֵם מִחֲדוּשִׁים
 וְעַל־יִדְיָזָה הֵם מִתְרַשְׁלִים
 בְּחֲדוּשִׁים שְׁלָהֶם וְאִינָם כּוֹתְבִים
 אוֹתָם בְּסֵפֶר. כִּי מִי שְׂזוּכָה
 לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה בְּעַצְמוֹ
 וּכְוֹנֵתוֹ לְשָׂמִים צְרִיף שְׂיִהְיֶה לוֹ
 אֲמוּנָה גַם בְּעַצְמוֹ שְׂיֵאֱמִין שֵׁשׁ
 לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים
 גַּם מִחֲדוּשִׁים שְׁלוֹ בְּנִ"ל. וְאִם
 אִינוּ מְאֲמִין בְּחֲדוּשִׁים שֶׁל עַצְמוֹ
 הוּא גַם־כֵּן פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים
 וְעַל־יִדְיָזָה בָּא עֲלֵיהֶם גַּם־כֵּן
 מִחֻלְקַת, וְעַל־יִדְיָזָה הֵם שָׂבִים
 בְּתִשׁוּבָה וְנַחֲשָׁבִים אֲצֵלֶם חֲדוּשִׁים
 שְׁלָהֶם וְחוֹזְרִים וּמְחַדְּשִׁים וּכּוֹתְבִים
 אוֹתָם בְּסֵפֶר וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה סֵפֶר.
 וְהִנֵּה הַמִּתְקַת כָּל הַדִּינִים הִיא
 עַל־יְדֵי הַשֶּׁכֶל שְׁנִקְרָא קָדֵשׁ

אֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁל הָעוֹלָם,
 וְעַל־יְדֵי הַמִּחְלָקַת שָׁבָא עֲלֵיהֶם
 מִתְקַנִּים אֲמוּנַת חֲכָמִים אֲצֵל
 הַהֲמוֹן עִם:
 ז. כְּשֶׁנִּתְעוֹרַר מִן הַמִּחְלָקַת שָׁבָא
 עָלָיו לָשׁוּב עַל פָּגַם אֲמוּנַת
 חֲכָמִים, עַל־יִדְיָזָה נִמְתְּקִין כָּל
 הַדִּינִים וְכֹל מְקוֹם שֵׁשׁ אִיזָה
 צְמִצּוּם וְדִין נִמְתַּק עַל־יִדְיָזָה. כִּי
 יֵשׁ כְּפֹה סְפָרִים עֲכָשׁוּ הַהוֹלְכִים
 עַל־פִּי תוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה שְׁבִכְתָּב
 וּבְעַל־פִּיהָ וְכֵן עֲתִידִין לְהִיּוֹת עוֹד
 כְּפֹה סְפָרִים וְכֹלֶם צְרִיכִים
 לְהָעוֹלָם וְאֲסוּר לְהַלְעִיג עַל שׁוּם
 אֶחָד מֵהֶם בְּנִ"ל. וּבְתַחֲלָה כְּשִׁלָּא
 הָיָה לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים אִזּוֹ כָּל
 הַסְּפָרִים הָיוּ אֲצֵלוֹ כְּלֵא כִּי הָיָה
 מַלְעִיג עֲלֵיהֶם, וְעַל־יְדֵי שְׁנִתְעוֹרַר
 מִן הַמִּחְלָקַת שָׁבָא עָלָיו לָשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה עַל פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים
 חוֹזְרִים וְנַחֲשָׁבִים בְּעֵינָיו הַסְּפָרִים
 שְׁהָיוּ בְּעֵינָיו כְּלֵא. וְזֶה בְּחִינַת:
 "וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִי" (אִיזֹב לִ"א
 לַה), שְׁעַל־יְדֵי הַרִיב וְהַמִּחְלָקַת

ט. גם עלידי שבאים בפה נפשות
 ישראל להצדיק האמות על ראש
 השנה ונכללים יחד באהבה
 רבה עלידינו באה שמחה
 גדולה וחדוה רבה:

וישב אלהים - סב

א. עלידי אכילתם של ישראל
 נעשה יחוד קדשא בריהו הוא
 ושכינתה אפין באפין. רק
 האכילה צריכה להיות מאכל
 אחר שנתברר מאחיזת הקלפות
 שנתערבו במאכלים עלידי
 אכילת עץ הדעת. כי עלידי
 מאכל שיש בו תערובות הנ"ל
 יוכל האדם לחטא ועלידי
 החטאים נעשה פרוד בין קדשא
 בריהו הוא ושכינתה:

ב. הפרוד של המאכלים הוא
 עלידי אמונה. וכשיש לו אמונה
 בשלמות יוכל להיות עלידי
 אכילתו יחוד קדשא בריהו הוא
 ושכינתה הנ"ל בחינת "ורעה
 אמונה" (תהלים ל"ג) בחינת אכילה
 עלידי אמונה:

כידוע וכל דין וצמצום יש לו
 שכל פרטי שנמתק עלידו אף
 יש חכמה עלאה שישם נמתקים
 כל הצמצומים וכל הדינים.
 והתורה יוצאת מחכמה עלאה
 (כמו שמבאר בזהר הקדוש חלק ב ס"ב)
 ואינה יכולה לקבל מחכמה
 עלאה רק בשיש לה שלמות,
 ושלמות התורה הוא עלידי
 תורה שב'עלפה, ועלין עלידי
 הספרים שנתחדשים אצלו
 עלידי המחלקת עלידינו נשלם
 התורה. ואז היא יכולה לקבל
 מחכמה עלאה שהיא בחינת
 שכל הכולל בחינת קדשי קדשים
 בחינת אבן שתיה ומשפעת
 בכל החכמות והשכליים ועלידי
 זה נמתקין כל הדינים:

ה. עלידי שנוסעים על ראש
 השנה לצדיקים אמתיים
 עלידינו נמתקין כל הדינים
 שב'עולם וזה צריכין בראש
 השנה עלין נוסעין על ראש
 השנה דיקא:

היא האפיקורסות והקשיות שתיצור הרע מקשה את לבו לפל ברעה. והתקון לזה הוא למוד הפוסקים פי שרש המחלקת הזאת הוא ממחלקת שבקדשה הינו מחלקת התנאים והאמוראים שבגמרא ומהשתלשלותם למטה נתהווה ממנו מחלקת היצר הרע. ועלידי למוד הפוסקים הלכות פסקות נתקשר אל השלום שבקדשה ואז נתבטל מחלוקת היצר הרע שבלבו ונפתחין לו שערי השכל שידע להשיב על האפיקורסות שבלבו. וכל זמן שאינו זוכה לחדד ולפתח שכלו צריך לקמוץ רק על אמונה גם בקשיות אלו פי העקר הוא האמונה:

ה. שלו"ם ראשייתבות ודע מ'ה שתשיב לאפיקורם, פי על-ידי למוד פסק הלכה שהוא ההכרעה והשלום זוכין לדעת להשיב על האפיקורסות שבלבו:

ג. מה שהגביל השם יתברך לשכל האנושי שיוכל להבין היא מצוה גדולה לחדד השכל להבין הדבר על בריו ועל זה נאמר ודע מה שתשיב לאפיקורום (אבות פרק ב). אבל יש קשיות שאינו באפשרי לשכל האנושי להבין תרוץ על קשיא כזו, רק לעתיד לבוא יתגלה התרוץ - אסור לאדם לעיזב בהם. וכל מי שפומך על שכלו ומעיז וחוקר בהם על זה נאמר: "כל באיה לא ישובין" (משלי ב' יט), פי על קשיא כזו אסור לקמוץ על שכלו רק להעמיד על אמונה:

ד. אפלו אלו הקשיות שיש עליהם תשובה לפעמים נסתמו שבילי השכל ואינו יודע להשיב על האפיקורסות שבלבו. וזה בחינת: "חלק לבם" (הושע י' ב) שיש מחלקת בלבו בין שני יצרים. פי הידיעה היא מהיצר הטוב שבלב והסתרת הידיעה היא מהיצר הרע שבלב והיא

על־ידי־זה זוכה להתפלל בראוי
 בכל לבבו באמת. וזה: "אודך
 בישׁר לֵבב" (תהלים ק"ט ז) 'לֵבב'
 דיקא בשני יצ"רין אימתי "בְּלִמְדֵי
 משפטי צדקה" כנ"ל:

ז. עקר שלמות וקשויטי האמונה
 הוא על־ידי שמקרבין רחוקים
 להשם יתברך. ולהשלים את
 האמונה הינו לקרב הרחוקים
 צריך מתחלה להעלות ניצוצי
 אותיות הדבור. והתקון לזה הוא
 תענית פי כל התאוות הם
 בחינת קלפות ומותרות פי בלא
 התאוות יכול הגוף להתקיים.
 וכשמתגברין התאוות על האדם
 הוא התגברות הקלפות על
 הקדשה. וראשי התאוות הם
 תאוות אכילה ושתייה שכל
 התאוות נמשכין אחריהם.
 וכשהם מתגברים ממשיכין
 הדבור אל הגלות למצר הגרון
 להערה שאינו יכול לדבר שום
 דבור לפני השם יתברך בחינת:
 "נחר גרוני" (תהלים ס"ט ד). ועל־ידי

גם על־ידי למוד הפוסקים זוכה
 להתפלל בראוי בכל לבבו. פי
 עקר מניעת התפלה שאינו
 מתפלל בכונה בראוי הוא רק
 מחמת שאין האמונה בשלמות
 ולבו חלוק מהשם יתברך. פי
 באמת אם היה האדם יודע
 ומאמין בלב שלם שמלא כל
 הארץ כבודו והוא יתברך עומד
 עליו בשעת התפלה ושומע
 ומאזין ומקשיב כל דבור ודבור
 של התפלה, בודאי היה מדקדק
 מאוד לכוון את דבריו והיה
 מתפלל בהתלהבות גדול. רק
 מחמת שלבו חלוק ואינו חזק
 בידיעה זאת בלב שלם בשביל
 זה אינו מדקדק בליכוד ואינו
 מכוון לבו היטב בתפלתו. וכל זה
 נמשך מהקשיות והכפירות
 שבלב הנ"ל שהם בחינת
 מחלקת היצר הרע שבלב.
 ועל־כן על־ידי למוד הפוסקים
 שעל־ידי־זה מבטלין מחלקת
 היצר הרע בשרשו כנ"ל

לבקרים" (איכה ג' כג), וביזים מחמת
טרדות עסקי העולם נתפסה
האמונה:

י. מחמת שאין האמונה בשלמות
עלידייה רבים נכשלים בטעות
ועושים את הסבות אמצעים
בינם לבין השם יתברך. הינו
שלאמינים בהשם יתברך אבל
לאמינים גם כן באמצעי
ואומרים שצריך לסבות, הינו
שלאמינים למשל בסבת
הפרנסה שהוא המשא ומתן
ואומרים שהסבה של המשא
ומתן היא העקר כאלו הם
ושלום, בלא הסבה של המשא
ומתן אין יכלת ביד השם
יתברך לתת להם פרנסה. וסבת
הרפואה שהיא סמים עושים
מהם עקר כאלו הם ושלום בלי
סמים אין יכלת ביד השם
יתברך לרפאות. ואין הדבר כן
כי השם יתברך הוא סבת כל
הסבות ועלת כל העלות ואינו
צריך לשום סבה. ובעסקנו כאלו

התענית שמרעיב את עצמו
מלחלה מצר הגרון שיתקיים:
"קרא בגרון אל תחשך" (ישעיה
נ"ח א), שיוכל לדבר לפני השם
יתברך ולהתפלל בכונה. ואז
הופך עצמו הדבור ומלקט
ניצוצות הקדשה מבין הקלפות
ונשאים בלא חיות. ואז
העבדים שנינקתם מהקלפות
פשוטין שאין להם שום חיות
משליכין את אמונתם ופונים
בלם לאמונת ישראל. ועלידייה
הוא משלים את האמונה וזוכה
לאמונה שלמה וזוכה לברך את
המאכלים, ואז נעשה עלידי
אכילתו יחוד קדשא בריך הוא
ושכינתה אפין באפין:

ח. אמונה אינה שוכה אלא בדבר
שאינו יודע הטעם ואף על פי כן
אצל המאמין הדבר גלוי כאלו
רואה בעיניו הדבר שמואמין בו
מחמת גדל אמונתו השלמה:

ט. האמונה מתחדשת אצל האדם
בכל בקר בחינת "חדשים

כִּרְאוּי כְּפִי בַח הַהִתְחַלָּה כִּנְ"ל.
וְכֵן בְּכָל פַּעַם צָרִיךְ לְחַשֵּׁשׁ
חֲשָׁשָׁא זֹאת פֶּן לֹא הִתְחִיל עֲדִין
כִּרְאוּי וַיִּתְגַּבֵּר לְהִתְחִיל מֵעַתָּה
מִחֻדָּשׁ כִּנְ"ל:

יב. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא לְהַצְדִּיק צָרִיךְ
גַּם-כֵּן שִׁירָאָה שִׁיבֹא בְּכָל פַּעַם
מִחֻדָּשׁ. לֹא כִּמוֹ שֶׁכָּבַר הָיָה אֲצֵל
הַצְדִּיק וְעָכְשׁוּ הוּא בָּא פַּעַם
שֵׁנִית רַק כִּמוֹ שֶׁבָּא עָכְשׁוּ
מִחֻדָּשׁ פַּעַם רֵאשׁוֹנָה. כִּי צָרִיךְ
לְהִתְחִיל בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ כִּי
הָעֶקֶר הוּא הַהִתְחַלָּה כִּנְ"ל:

יג. עַל-יְדֵי מַחְלָקַת בְּאִים כְּפִירוֹת
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵין יְכוּלִים גַּם
לְהִתְפַּלֵּל בְּכֹנֶה כִּנְ"ל. אֲכָל
כְּשִׁישׁ שְׁלוֹם נִתְבַּטְּלִים הַכְּפִירוֹת
וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת שִׁישׁ בְּלֵב כָּל
אֶחָד. כִּי כְּשִׁישׁ שְׁלוֹם וּמִתְוַעְדִים
זֶה עִם זֶה יוֹכֵל כָּל אֶחָד לְהַשִּׁיב
אֶת הַכְּרוֹ מִדַּעוֹתָיו הָרְעוֹת
וַיּוֹצִיא הַכְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת
מִלְּפִו. אֲכָל עַל-יְדֵי מַחְלָקַת אֵינָם
מִתְוַעְדִים יַחַד לְדַבֵּר אֶחָד עִם

הַסְּבוֹת צָרִיכִין לְהֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ לְבַד וְלֹא לַעֲשׂוֹת
מִחַסְבוֹת עֶקֶר:
יא. עֶקֶר כָּל הַדְּבָרִים הוּא
הַהִתְחַלָּה כִּי כָּל הַהִתְחַלּוֹת
קְשׁוֹת מִחֻמַּת שִׁיּוּצָא מִהַפָּךְ אֶל
הַפָּךְ, אֲכָל אַחֵר הַהִתְחַלָּה הוּא
נִכְנָם מְעַט בְּהַרְגֵּל וְאֵין קָשָׁה
עָלָיו כְּלִיבָה. וְעַל-כֵּן הָעֲבוּדָה
וְהִירָאָה שֶׁל הָאָדָם בְּכָל יוֹם הִיא
כִּפִּי הַהִתְחַלָּה. כִּי בְּכָל יוֹם צָרִיךְ
לְחֹזֵר לְאַחֲרָיו לְקַבֵּל בַּח מִן
הַהִתְחַלָּה שֶׁאֵזוּ הָיָה קָשָׁה עָלָיו
כִּיּוֹתֵר כִּנְ"ל. עַל-כֵּן צָרִיךְ
לְהִתְחִיל בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ כִּי פֶּן
וְאוּלַי לֹא הָיְתָה הִתְחַלָּתוֹ כִּרְאוּי
וְאֵם כֵּן גַּם כָּל עֲבוּדָתוֹ אֵינָה
בְּשִׁלְמוֹת כִּרְאוּי כִּי הִפֵּל כִּפִּי
הַהִתְחַלָּה כִּנְ"ל. עַל-כֵּן צָרִיךְ
לְהִתְחַזֵּק לְעוֹרֵר לְבוֹ לְהִתְחִיל
בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ בְּכַח הַתְּלַחֲבוֹת
גְּדוֹל וּבְהִתְגַּבְּרוֹת הֶדֶשׁ לַעֲבוּדָתוֹ
יִתְבָּרַךְ כְּאֵלוֹ לֹא הִתְחִיל עֲדִין
מֵעוֹלָם, כְּדִי שִׁתְּהִי עֲבוּדָתוֹ

ב. חברו להפוך דעתו אל האמת ואפלו בשמדברים יחד אין אחד שומע דברי חברו מחמת הנצחון של המחלקת, נמצא שעקר האמונה תלויה בשלום: יד. לזכות לשלום הוא עלידי שילמוד פוסקים:

סוד פונת המילה – סג

א. ברית נקרא בלשון תרגום אמה והוא בחינת אמה בת ששה טפחים שהברית כלול מהם והוא בחינת "שרפים עומדים מפעל לו שש בנפים" וכו' (ישעיה ו' ב) (אמר הפעתיק, נראה שפגגתו כי ברית הוא יסוד שהוא המדה הששית שכל המדות הראשונות כלולות בה וכמו שמבאר בסימן כ"ט, שששמתקן תקון הברית ממיילא נתתקנין כל המדות עין שם, ועל-כן הוא בחינת אמה בת ששה טפחים כי הששה טפחים הם בחינת הששת ימים בחינת הגה מפותח נתת ימי כמו שנאמר לקמן, והששת ימים הם בחינת הששה מדות פידוע):

ב. הצדיקים המנהיגים האמתיים יש בהם כמה שנויים בענין הנהגת בני העולם המתקרבים אליהם. כי לפעמים הצדיק מקרב עצמו אל העולם מאד ולפעמים הוא מכסה ומעלים עצמו מהם ומתרחק מהם מאד. ולא די שמתרחק מהם ואינם יכולים להתקרב אליו אלא גם נופלים עליו קשיות ותמיהות עד שנתעקם ונתבלבל מהם מהנהגתו עמהם וכל זה לזכות המתקרבים אליו. על-כן אל יבחרוך רעיוניך על זה כי הכל למוכרת:

ג. כל מה שנתקרב יותר להשם יתברך צריך לידע שהוא רחוק מאד ממנו יתברך. כי אם יחשב וידמה בדעתו שכבר נתקרב להשם יתברך ויודע בידיעת השם יתברך זה סימן שאינו יודע כלל, כי אם היה יודע קצת מהשם יתברך היה יודע שהוא רחוק מאד ממנו יתברך ואינו

היננו שמתגברת ומעופפת
 חכמתם ואפיקורסות שלהם
 שהוא בחינת נחש הקדמוני
 עלידי דבורים רעים הנ"ל
 ומזיקים מאד להעולם. אבל
 עלידי דבורים קדושים עושים
 בנפים דקדשה, וכשהנפים
 דקדשה הם בתקונם ואין להנחש
 בנפים מדבורים רעים הנ"ל אז
 אינם יכולים להזיק כלל להעולם:
 (אמר המעתיק, נראה שפגנתו על
 השש בנפים הנ"ל באות א' שהם
 בחינת הששה מדות הכלולים בפרית
 בנ"ל ועלידי דבורים קדושים עושים
 ומתקנים כל המדות הקדושות וכן
 להפך עלידי דבורים רעים מהזקים
 את המדות הרעות של החכמים
 להרע ונותנים להם פח להזיק
 בחכמתם הרעה את העולם רחמנא
 לצלן. השם יתברך ישמרנו מזה ויזכנו
 לדבורים קדושים תמיד:)

בא אל פרעה - סד

א. אסור גדול לעין בספרי
 המתקרים, כי יש כמה קשיות
 הנמשכים מבחינת חלל הפנוי
 (עין פנים) שאי אפשר למצא

יודע כלל. וזה דבר שאי אפשר
 לפה לדבר ולהסביר זאת כי
 לגדלת הבורא יתברך אין
 שעור:

ד. הצדיק לפעמים מקבל על עצמו
 יסורין בשביל העולם. הינו שאינו
 רוצה להשפעה וההשגחה
 שהיה צריך לבוא אליו ומקבל
 על עצמו יסורין בנ"ל כי הוא
 בוחר בהשפעה והשגחה רוחנית.
 ואותה ההשפעה שהלכה לה
 נתפורה בין העולם:

ה. יש נחש שהוא בחינת 'חכמים
 המה להרע' החוקרים פילוסופיא
 ואפיקורסות. ועלידי דבורים
 רעים, כגון: לשון הרע, רכילות,
 שקרים, ליצנות, חנופה, ומביש
 את חברו בדבורים ונבול פה
 ודברים בטלים ושאר דבורים
 רעים ובפרט בשמדר לשון
 הרע על צדיקים וכשרים, עלידי
 כל אלו הדבורים רעים עושים
 בנפים להנחש שיוכל לעוף
 ולהזיק בעולם מאד חס ושלום,

עליהם תרוץ בשום אפן. רק לעתיד לבוא יתגלה התרוץ פי אז יתגלה סוד הצמצום של החלל הפנוי וזה בעצמו יהיה הקבול שקר של הצדיקים, שישינו השגות ויבינו מה שהיה בלתי אפשר להם להבין בעולם הזה. אבל בזה העולם אי אפשר לישבם בשום שכל ומו שמעין באלו החכמות הנמשכין משם יהיה נשקע ונאבד שם. פי עליהם נאמר: "כל באיה לא ישובו" (משלי ב' יט). פי אי אפשר למצא שם את השם יתברך להשיב על הקשיות והמבוכות שבהם בשום שכל. רק ישראל עלידי אמונה עוברים על כל החכמות ועל כל המבוכות שבעולם פי הם מאמינים בהשם יתברך ובתורתו הקדושה בלי שום הקירה והכמה רק באמונה שלמה. ועל שם זה נקראים ישראל עבריים על-שם שעלידי אמונתם הם עוברים ועולים על

כל מיני הקירות והכמות. פי אינם צריכים לחקר כלל פי הם יודעים האמת לאמתו עלידי אמונתם השלמה שמאמינים בהאמת בפי מה שקבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים ועלידינו הם עוברים ועולים על כל החכמות בלם:

ב. ודע שיש צדיקים גדולים שהם צריכים דוקא לעין באלו החכמות. אף שגם הם אי אפשר להם לגלות האלהות שיש שם ולתרוץ כל הקשיות והמבוכות הבאים מחלל הפנוי פי זה אי אפשר עד לעתיד לבוא כנ"ל. אף-על-פי-כן עלידי עיונם בהם הם מעלים ומוציאים מהם כמה נשמות שנפלו ונשקעו בהם פי ברוב קדשת הצדיק כשמעין בהכמות אלו מכניע בהם המבוכות והקירות הבאים מהכמות אלו. ומחמת שכל דבר חושק לשרשו על-כן פשהצדיקים עוסקים באלו החכמות אז כל

ויאמר בעז אל רות - סה

א. יש שדה העליונה ששם גדלים כל הנשמות ואלו הנשמות צריכים בעל שדה שיעסק בתקונם. וכל מי שרוצה לרחם על נשמתו שלא תהיה ערמה ונעה ונדה מחוץ לשדה צריך לבקש ולהתחנן הרבה לפני השם יתברך כל ימיו, שיוזכה להתקרב לצדיק הזה שהוא בעל השדה. שהוא מסתכל על כל אחד להביאו אל התכלית שהוא בלוי אחד וכלו טוב כמבאר לקמן אות ב ואות ג. כי אי אפשר לבוא אל התכלית הטוב הנצחי כי אם על-ידי הצדיק הזה שהוא בחינת בעל השדה:

ב. עקר שלמות התפלה הוא בשזוכה לבוא אל התכלית לעשות אחד מפל התפלה. פי בשאדם עומד להתפלל בשמתחיל לומר התבה הראשונה כגון תבת ברנה, תקף בשיוצאת האות הראשונה מהתבה כגון

הנשמות שנפלו בהם הושקים ונתלהבים להתדבק בנשמת הצדיק והוא מוציא אותם משם: ג. על-ידי הנגון של הצדיק הגדול האמתי הוא מעלה את הנשמות שנפלו לאפיקורסות הנ"ל שאין עליה תשובה (עין פנים) (אמר המעתיק, עין בספר "זמרת הארץ" שכתב שם שזהו שאמר הכתוב: "נאם הגבר חכם על" (שמואל"ב כ"ג א) ודרשו חז"ל שהוקם עלה של תשובה ונגעים זמירות ישראל כי על-ידי זמירות וזירות של דוד המלך עליו השלום החזיר את כל נפשות ישראל בתשובה, אפלו אותם שנפלו למבוכות של חלל הפנוי ועל-כן מבאר בדברי רבנו ז"ל שאמירת תהלים מסגל לתשובה עין שם):

ד. מה שיש מהלקת בין הצדיקים האמתיים זה נמשך מבחינת חלל הפנוי (עין פנים) ואי אפשר להבין זאת בשכל. ועל-כן אסור להרהר על המחלקת הזה רק להאמין כי אלו ואלו דברי אלהים חיים, רק שאי אפשר לנו להבין זאת ואנו צריכים להתחזק רק באמונה לבד:

אותיות ונעשה מהם תבה שניה
 וכו' ואחר כך נתחברים שתי
 התבות. ואחר כך הולך ומלקט
 יותר עד שגומר ברכה אחת
 ואחר כך מלקט יותר ויותר
 והולך מאבות לגבורות
 ומגבורות לקדשות וכן הולך
 להלן יותר. ומי יפאר גדל
 פאר הלקוטים והקבוצים שאדם
 מלקט ומקבץ בדבורי התפלה.
 וכשהדבור יוצא והדבור יוצא
 מהנפש ובא ונשמע לאזניו אז
 הדבור מבקש מהנפש ואינו
 מניח אותה לילך יותר ומחבק
 ומלפף אותה לבל תלך ותפרד
 ממנו כנ"ל. כי איך תוכל לילך
 ממני הלא אתה רואה את יקר
 יפיו וזויו והדרי ותפארתי, כי
 הלא אני תבת ברוך ושמע נא
 מה שאתה מדבר והשמע
 לאזניך מה שאתה מוציא מפיה.
 ואיך תוכל לילך יותר כדי ללקט
 עוד סגלות יקרות וחמודות
 גדולות, כי איך תוכל לפרד

אות ב מתבת ברוך אז האות
 מבקשת ומתחננת מהנפש לבל
 תפרד ממנה, ואינה מנחת את
 הנפש לילך ולדבר יותר
 ומחבקת ומלפפת את הנפש
 ומבקשת אותה לבל תפרד
 ממנה. ומכל שכן בשגומר תבה
 אחת אז כל התבה מחבקת
 ואוחזת את הנפש ואינה מנחת
 אותה לילך ממנה לדבר שאר
 דבורי התפלה. כי בשאדם עומד
 ומתפלל ומדבר דבורי התפלה
 אז הוא מלקט ציצים ופרחים
 ושושנים נאים. כאדם ההולך
 בשדה ומלקט שושנים ופרחים
 נאים אחת לאחת עד שעושה
 אגדה אחת, ואחר כך מלקט עוד
 אחת לאחת ועושה אגדה אחרת
 ומחברם יחד וכן הולך ומלקט
 ומקבץ כמה וכמה אגדות יפות
 ונאות. כמובן הוא הולך בתפלה
 מאות לאות עד שנתחברים כמה
 אותיות ונעשה מהם דבור ותבה
 ואחר כך הולך ומחבר עוד כמה

מכל דבר שבְּעוֹלָם. וּבְאֵמֶת אֵין שׁוּם רַע בְּעוֹלָם רַק בְּלוּ מֵזֶב. וְעַקֵּר הַצֵּעֵר שְׁיֵשׁ לָאָדָם בְּשֵׁישׁ לוֹ אֵיזָה יִסּוּרִים חֵם וְשִׁלּוּם הוּא רַק מִחֲמַת שְׁלוֹקֶחִין מִמֶּנּוּ הִדְעַת עַד שְׁאִינוּ יִכּוֹל לְהִסְתַּפֵּל עַל הַתְּכָלִית שֶׁהוּא בְּלוּ מֵזֶב. כִּי אִם הָיָה זֹכֶה לְהִסְתַּפֵּל עַל הַתְּכָלִית לֹא הָיָה לוֹ שׁוּם צֵעֵר בְּלָל מִהַיִּסּוּרִים הַלְלוּ. כִּי בְּנֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּיָדָיו לְמוֹכֶה, אִם לְהִזְכִּירוֹ שִׁישׁוּב בְּתִשׁוּבָה, אִם לְמַרְק עֲוֹנוֹתָיו בְּדֵי שִׁיזֻכָּה לְחַיֵּי עוֹלָם. וְאִם בֶּן הַיִּסּוּרִין חֵם מִזְבוֹת גְּדוֹלוֹת, וְהָיָה רָאוּי לוֹ לְהִיּוֹת מֵלֵא שְׁמַחָה מִגְּדֵל הַטּוֹבָה שְׁעוֹשָׂה לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאֵלוֹ הַיִּסּוּרִים אִם הָיָה זֹכֶה לְהִסְתַּפֵּל עַל הַתְּכָלִית הַטּוֹב:

ד. צָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ בְּכָל פְּעַם בְּבַחֲיִנַת בְּשׁוּל, לְהִסְתַּפֵּל עַל הַתְּכָלִית הַטּוֹב הָאֱמֵתִי וְהַנְּצָחִי, וְזֶה אִי אִפְשָׁר כִּי אִם עַל־יְדֵי שִׁיפְתָּם עֵינָיו מִחֲזוֹ דְהָאֵי

מֵאֲתִי וְלִשְׁבַח אֹתִי, עַל כָּל פָּנִים תִּרְאֶה שְׁבֻכָל מְקוּם שְׁתִּלְךָ וְתִבּוֹא לְשֵׁם לֹא תִשְׁבַּח אֹתִי וְלֹא תִפְרֵד מִמֶּנִּי. עַל־כֵּן עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הִיא בְּשׁוֹזֻכָה לְעִשׂוֹת אֶחָד מִכָּל הַתְּפִלָּה, וּבְשִׁעֲמוּד בְּתִבָּה אַחֲרוֹנָה שֶׁל הַתְּפִלָּה יִהְיֶה עֲדוּן עוֹמֵד בְּתִבָּה הֶרְאֵשׁוֹנָה. שְׁעַל־יְדֵיזָה לְעוֹלָם אֵינוֹ נִפְרֵד מִן הָאוֹת הֶרְאֵשׁוֹנָה שֶׁל הַתְּפִלָּה אִפְלוּ בְּגִמֵּר הַתְּפִלָּה. וְזֶה הַתְּפִלָּה בְּשְׁלֵמוֹת, אֲבָל לְזָכוֹת לָזֶה אִי אִפְשָׁר כִּי אִם עַל־יְדֵי הַצִּדִּיק הַגְּדוֹל הָאֱמֵתִי שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּעַל הַשְּׂדֵה הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהוּא יִכּוֹל לְהַבִּיא אֶת כָּל אֶחָד אֶל הַתְּכָלִית הָאֱמֵתִי שֶׁהוּא בְּלוּ מֵזֶב וּבְלוּ אֶחָד. וְעַל־יְדֵיזָה יִזְכָּה לְעִשׂוֹת אֶחָד מִכָּל הַתְּפִלָּה שְׁזֵהוּ עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה כִּנ"ל:

ג. בְּשִׁאָדָם זֹכֶה עַל־יְדֵי הַבְּעַל שְׂדֵה לְהִסְתַּפֵּל עַל הַתְּכָלִית אֲזֵי אֵין לוֹ שׁוּם צֵעֵר וְשׁוּם יִסּוּרִין

עלמא, לבלי להסתפל בלל על תאוות עולם הזה והבליו. פי אי אפשר להסתפל ולהפלל בהתכלית פי אם על ידי סתימו דעינין שישתם עיניו לגמרי מחזו דהאי עלמא, אף גם לדחוקם בהאצבע ואז לא יהיו לו יסורים וצער משום דבר שבעולם. אך אי אפשר להיות קבוע תמיד בבחינת הפטול פי יצא מגדר אנושי. ועלין בהכרח שיהיה הפטול בבחינת רצוא ושוב, ואז הרשימו של הפטול מאיר אל הדעת אור מתיקות נעימות התנוצצות אלהות מה שאי אפשר לאחד לספר לחברו בלל, ועל ידי זה נמשך שמחה גדולה ועל ידי זה נמשכין חדושין דאורייתא, ועל ידי זה יוכל להחיות את עצמו בכל היסורים והרפתקאות שעוברים עליו הם ושלום, ויוזבה למעם ולהרגיש בעולם הזה מעין עולם הבא:

ה. באמת בשעת הפטול אל התכלית שהוא בלז טוב נתבטלין היסורים כנ"ל, אך אי אפשר להיות תמיד קבוע בבחינת הפטול ומכרח הפטול להיות בבחינת רצוא ושוב כנ"ל. וכשהזור השכל מהפטול אל המוח אז אי אפשר לתמוחין לקבל זה השכל של בחינת פטול, פי הוא בבחינת אין סוף, ומחמת זה מרגיש המוח הצער של היסורין, אף גם מתגברין היסורין ביותר ממה שהיו מקדם, בדרך שני אנשים הנלחמים זה עם זה, פלאהד רואה שחברו מתגבר עליו אז הוא מתחזק ומתגבר ביותר, אך אחר כך מקלין היסורים ומתנחמים עליהם על ידי התחדשות התורה שזוכה על ידי היסורין, פי על ידי הפטול שנתבטל אל התכלית והשיג שכל היסורים הם טובות גדולות על ידי זה נתמלא שמחה,

הם בעלי השדה והגן עדן שיכולים להביא נשמות ישראל אל התכלית פי אהרן הוא בְּחִינַת הַגֵּן בְּחִינַת וְהִיְתָה נַפְשָׁם כְּגֹן רוּחַ שְׁמַיִם שֶׁם הַכְּתוּב וְרוּחִי נָפַשׁ הַבְּהֵנִים דָּשָׁן. ומשה הוא בבחינת העדן בפול אל התכלית כמו שכתוב בסימן ד' שמשנה בטל כל ישותו ודבק עצמו להתכלית לאור אין סוף, שאין שם שום שני רצון אלא ה' הוא האלהים וכלו טוב. ושם בגן עדן יעשה הקדוש ברוך הוא הפחול לצדיקים לעתיד לבוא וכל אחד כראה באצבעו. שמבאר בסוף התורה הזאת שהפחול הזה הוא השמחה הפאה מהבטול הנ"ל שהוא הפלי לקבלת התורה שהיא בְּחִינַת כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹקִים):

וַיְהִי נָא פִי שְׁנַיִם בְּרוּחָהּ אֵלַי

כו

א. דְּבַר גְּדוּל מְאֹד לְהִיּוֹת אֶצֶל הַסִּתְּלָקוֹת הַצַּדִּיק אֶפְלוּ מִי שְׂאִינוּ תִּלְמִידוֹ, כִּי נִתְגַּלָּה אֹז הָאָרֶה גְּדוּלָה מְאֹד. וְהוּא טוֹבָה גְּדוּלָה לְכָל מִי שֶׁנִּמְצָא שָׁם. וְזוֹכִין עַל־יְדֵיָהּ לְאָרִיכוֹת יָמִים. אַךְ לְהַתְּלַמְּדִים הַעוֹמְדִים אֹז מְגִיעַ לָהֶם הָאָרֶה גְּדוּלָה בְּיֹתֵר. וְיִכְלִין לְזוֹכֹת אֹז לְקַבֵּל פִּי שְׁנַיִם

וְהַשְׂמִיחָה הוּא כְּלִי לְחִדוּשֵׁין דְּאוּרֵיתָא (עֵין פְּנִים) וְעַל־יְדֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה מְקַרְרִין הַיִּסּוּרִים, וְזֶה בְּחִינַת "אֲשֶׁרִי הַגִּבֵּר אֲשֶׁר תִּיַּסְּרֵנוּ יְהוָה וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ", כִּי עַל־יְדֵי הַיִּסּוּרִים זוֹכֶה לְהַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה (אִמֵּר הַמַּעֲתִיק, וְזֶה שְׁפִים הַכְּתוּב לְהַשְׁקִיט לוֹ מִיְמֵי רַע, כִּי עַל־יְדֵי הַחִדוּשִׁים דְּאוּרֵיתָא מְקַלֵּין הַיִּסּוּרִים כַּנ"ל):

ו. זֶה סִימָן שֶׁפָּעַל עַל יְדֵי הַיִּסּוּרִין וְקִבְּלָם כְּרֵאוּי כְּשׁוֹזְכָה אַחֲרֵי־כֵן לְחִדוּשֵׁין דְּאוּרֵיתָא. כִּי זֶה סִימָן שְׁזוֹכָה לְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֶל הַתְּכַלִּית עַל־יְדֵי הַיִּסּוּרִין, וְאִם שֶׁהִכְרַח לְשׁוּב עֲצָמוֹ מִהַבְּטוּל אַף־עַל־פִּי כֵן מִחֲרָשִׁימוֹ שֶׁנִּשְׁאָר מִהַבְּטוּל נִתְּמַלֵּא שְׂמִיחָה וְזוֹכֶה לְחִדוּשֵׁין דְּאוּרֵיתָא, (אִמֵּר הַמַּעֲתִיק, עֵין בְּפִנִּים כְּסוּף הַתּוֹרָה הַזֹּאת שֶׁכְּתַב שָׁם וְזֶה בְּחִינַת הַגֵּן עַדן בְּחִינַת מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן, גֵּן הוּא בְּחִינַת וְהִיְתָה נַפְשָׁם כְּגֹן רוּחַ. עַדן הוּא בְּחִינַת הַתְּכַלִּית כִּי עַדן עֵין לֹא רָאָתָה בְּחִינַת בְּטוּל כַּנ"ל עֵין שָׁם. נִרְאָה לִפִּי עֲנִיּוֹת דַּעֲתִי לְכֹאֵר שֶׁבִּנְתּוֹ בּוֹה כִּי

גם כִּן בְּחִינַת הַסְתַּלְקוֹת הַנֶּפֶשׁ.
 כִּי הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ, בְּחִינַת:
 "נֶפֶשׁ הִיָּה הוּא שְׂמוֹ" (פְּרָאשִׁית ב'
 יט) וַיֵּשׁ בְּזֶה בְּחִינַת מְסִירַת נֶפֶשׁ
 מִמִּשׁ (עֵינֹ לְקַמּוֹ סִימָן ר"ם) וַיֵּשׁ גַּם
 הַסְתַּלְקוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא. וְכִפִּי
 הַבְּחִינָה שֶׁל הַהַסְתַּלְקוֹת כִּן
 יְכוּלִין הַתְּלַמִּידִים הָעוֹמְדִים אֹז
 אֶצֶל הַצַּדִּיק לְקַבֵּל גַּם אֵיזָה
 בְּחִינָה מִבְּחִינַת פִּי שְׁנַיִם.

וּבְשַׁעַת הַהַסְתַּלְקוֹת לְגַמְרֵי אֹז
 הַקְּבֵלָה שֶׁל פִּי שְׁנַיִם בְּמִדְרָגָה
 יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה וּגְדוּלָה וְעַל־כֵּן
 צָרִיךְ לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבּוֹ
 בְּכָל פַּעַם, כִּי אִילֵּי עֲכָשׁוֹ הוּא
 עַת שֶׁל אֵיזָה בְּחִינַת הַסְתַּלְקוֹת
 וְכִשְׂרִיגֵיל עֲצָמוֹ בְּזֶה יוֹכֵל לְזַכּוֹת
 לְבְּחִינַת פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחוֹ שֶׁל רַבּוֹ:

ד. כֹּל הַמְּצוּוֹת וְהַעֲבֵרוֹת עֶקְרָן
 עַל־יְדֵי שְׂמוּצִיאִין מִכַּח אֶל
 הַפֶּעַל, כִּי עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַמְּצוּוֹה
 הוּא רַק בְּשׂוֹזָכָה לַעֲשׂוֹתָהּ בְּפֶעַל,
 וְכִשְׂמוּצִיאָהּ לַפֶּעַל הוּא בְּחִינַת
 בְּרִיאַת הָעוֹלָם מִמִּשׁ. וְהָרִי הוּא

בְּרוּחוֹ שֶׁל רַבּוֹ. וּבְלִבְד כְּשֶׁהֵם
 מְקַשְׂרִים בּוֹ הַיִּטֵּב בְּעֲנָפִים
 בְּאֵילָן עַד שֶׁהֵם מִרְגִּישִׁים
 בְּעֲצָמָם כֹּל הָעֲלִיּוֹת וְהִירִידוֹת
 שֵׁישׁ לְרַבָּם אֶפְלוֹ בְּשַׁעַת שְׂאִינָם
 אֶצֶלוֹ. וְאֹז יוֹכֵל לְהִיּוֹת שְׂתַתְּלָמִיד
 יִתְפַּלֵּל בְּכוּנָה וְיֹצִיא מִכַּח אֶל
 הַפֶּעַל עֲבָדוֹת וְצַדִּקוֹת יוֹתֵר
 מִרַבּוֹ, וּבְאַמּוֹת הַכֹּל בְּכַחוֹ שֶׁל
 רַבּוֹ:

ב. הַתְּלַמִּידִים הֵם מִשְׂרָשׁ אֶחָד עִם
 רַבָּם הַצַּדִּיק, וְהֵם תְּלוּיִים בּוֹ
 בְּעֲנָפִים בְּאֵילָן, שֶׁהָאֵילָן יוֹנֵק
 חַיּוֹתוֹ מִשְׂרָשׁוֹ וְהַעֲנָפִים יוֹנְקִים
 הַחַיּוֹת דְּרָךְ הָאֵילָן. וַיֵּשׁ בְּזֶה
 כְּפֹה בְּחִינּוֹת. כִּי יֵשׁ תְּלַמִּידִים
 שֶׁהֵם בְּבְחִינַת עֲנָפִים, וַיֵּשׁ שֶׁהֵם
 בְּבְחִינַת עֲלִים, וְכֵן שְׂאֵר
 הַבְּחִינּוֹת, וְעַל־כֵּן יְכוּלִין לְקַבֵּל פִּי
 שְׁנַיִם בְּעַת הַהַסְתַּלְקוֹת כִּנ"ל (עֵינֹ
 פְּנִים):

ג. יֵשׁ כְּפֹה בְּחִינּוֹת הַסְתַּלְקוֹת, כִּי
 יֵשׁ גַּם בְּחִינַת הַסְתַּלְקוֹת הַשֵּׁם,
 שְׂמִסְלַק שְׂמוֹ וּפְרָסוּמוֹ שֶׁהוּא

מקנים עולם מלא, וכן להפך בעברה הם ושלום, בתחלה העברה בכח שהושב לעשותה הם ושלום, ואחר-כך בשמוציאה לפעל ועושה אותה, אז הוא רשע גמור וחסר כמות, והרי הוא מאבד עצמו ומאבד עולם מלא הם ושלום, כי כל העולם לא נברא רק עלידי בחינה זאת שיצאה הבריאה מבח אל הפעל עלידו יתברך, ועליכן בכל עברה הם ושלום פוגמין בכלליות העולמות ובכלליות השמות הקדושים, רחמנא לצלן רחמנא לשוכן. ואין תקנה פי אם בתשובה, פי עלידי תשובה עלידי שמתקמים על העברה ועוזבים אותה, עלידידה נתתפון כל הנצ"ל וחוזר ומוציא תקון כל העולמות מבח אל הפעל:

ו. שלמות הדבור נעשה עלידי בחינת עלמא דאתי, פי עכשו הדבור חסר ואינו בשלמות, מאחר שאין כל העולם קוראין להשם יתברך עם הדבור, אבל לעתיד יקראו כלם להשם יתברך עם הדבור. כמו שכתוב: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'" (צפניה ג' ט), 'שפה ברורה' דיקא. פי מאחר שהכל יקראו להשם יתברך עם הדבור עליכן אז יתנה להדבור

מקנים עולם מלא, וכן להפך בעברה הם ושלום, בתחלה העברה בכח שהושב לעשותה הם ושלום, ואחר-כך בשמוציאה לפעל ועושה אותה, אז הוא רשע גמור וחסר כמות, והרי הוא מאבד עצמו ומאבד עולם מלא הם ושלום, כי כל העולם לא נברא רק עלידי בחינה זאת שיצאה הבריאה מבח אל הפעל עלידו יתברך, ועליכן בכל עברה הם ושלום פוגמין בכלליות העולמות ובכלליות השמות הקדושים, רחמנא לצלן רחמנא לשוכן. ואין תקנה פי אם בתשובה, פי עלידי תשובה עלידי שמתקמים על העברה ועוזבים אותה, עלידידה נתתפון כל הנצ"ל וחוזר ומוציא תקון כל העולמות מבח אל הפעל:

ה. להוציא מבח אל הפעל הוא עלידי שלמות הדבור פי כל עשייה שעושה האדם צריכה לבוא בתחלה בתוך הדבור, פי

ז. ואכל צריכין להמשיך בהינתן
 עלמא דאתי גם בעולם הזה,
 דהינו שיהיה מפלה לרשעים גם
 בעולם הזה, וזה נעשה עלידי
 אמת כנ"ל. כי עקר מפלת
 הרשעים לעולם הבא יהיה
 עלידי האמת שיתגלה אז (עין
 פנים). ועליפן בשזוכה האדם
 להתפלל באמת בשביל השם
 יתברך לבד בלי שום פניה
 בשביל בני אדם, עלידייה זוכין
 להמשיך הבחינה של עולם הבא
 בעולם הזה, דהינו שיהיה מפלת
 הרשעים גם בעולם הזה עד
 שיכרחו בלם לשוב אל ה'. (ואז
 נתגלה קדשת הצדיקים
 והכשרים כמו שיהיה לעתיד
 לבוא (לקוטי עצות תפלה, נט) ועל-
 ידייה ממשיכין שלמות הדבור
 דקדשה גם בעולם הזה. ועלידי-
 זה זוכין להוציא מבח אל הפעל
 כל הדברים שבקדשה שחושק
 לעשות:

שלמות. וכל זה יהיה לעתיד על-
 ידי גדל התגלות האמת שיהיה
 אז. שעלידייה יראו הכל גדלת
 ותפארת הצדיקים והכשרים, וכן
 להפך מפלת הרשעים, כי עקר
 גדלת הצדיקים והכשרים הנלוים
 אליהם יתגלה רק לעתיד לבוא,
 ביום הדין הגדול והנורא, כי אז
 יראו הכל גדלתם ותפארתם.
 "מה רב טובך הצפון להם". וכן
 להפוך יראו הכל אז מפלת
 הרשעים. כי אז יהיה יומא
 דינא רבא שיהיה האדם נדון
 על כל מעשה על כל פרט ופרט,
 ולא יותרו לו על שום דבר קמין
 כי אין שכחה לפניו יתברך והכל
 יהיה נזכר לו אז. ואז יראו
 החלוק שבין צדיק לרשע ובין מי
 שזכה להתקרב ולהתחבר לצדיקי
 אמת ובין מי שחלק עליהם.
 ועלידי גדל התגלות האמת הזה
 ישבו בלם להשם יתברך ויקראו
 בלם בשם ה' ועלידייה יהיה
 הדבור בשלמות:

ח. מי שהוא נצרך לבריות בשביל פרנסה או אפלו יש לו פרנסה משלו, אבל יש לו תאוה של כבוד וחשיבות שהוא גם כן בכלל נצרך לבריות כי הוא נצרך לכבוד וחשיבות שלהם, אז יוכל לפל בשקר גדול בתפלתו הינו לעשות תנועות בשקר בשביל בני אדם מאחר שהוא נצרך להם בשביל פרנסה או כבוד וכיוצא. ואפלו מי שהוא פשוט קצת ואינו צבוע ושקרן גמור. אף על פירכין פשוט נצרך לבריות באיזה בחינה כנ"ל קשה לו מאד שתהיה תפלתו באמת גמור לאמתו, כי אף שמתבייש בעצמו להתפלל בשקר גמור ממש ורוצה להתפלל באמת אבל האמת הוא הרבה מאד, דהינו שהוא מטעה את עצמו ועושה איזה תנועה או איזה המחאת פה וכו' בשביל איזה פניה של פרנסה או כבוד וכיוצא. וגונב דעת עצמו וממציא לעצמו

סבובים במחשבתו שהוא צריך באמת לעשות אותה התנועה בתפלתו ומכסה השקר באמת. אבל בוחן לבות יודע שאין זה אמת, כי האמת הוא רק אחד, להתפלל בשביל השם יתברך לבדו בלי שום פניה אחרת, ועל כן מי שהוא נצרך לבריות באיזה בחינה שהוא כנ"ל קשה לו מאד להתפלל ברבים, כי ברבים, נופלים עליו פניות גדולות ושקרים המכסים באמת כנ"ל. על כן צריך האדם לזהר בשעת תפלתו ועבודתו שעל כל פנים אז לא יהיה בכלל נצרך לבריות. רק ישים שברו ובטחוננו על ה' אלהיו באמת ולא יחשב בשעת התפלה בשום בן אדם ושום בריה כלל ואז יוכל לעמוד בין אלפים אנשים ולהתפלל באמת בשביל השם יתברך לבדו, וזה: "אהללה ה' בחיי" (תהלים קמ"ו ב). הינו פשאני חי חיים שלי ואיני נצרך לבריות כי

הנצרך לבריות הייו אינם חיים
הינו שאינם חיים משלזו. כי הוא
חי מאחרים, אכל פשאיני נצרך
לבריות ואני חי חיים שלי אז אוכל
להללו ולהתפלל לפניו באמת:

ט. עלידי החשק והכסופין
שחושקים להוציא מפה אל
הפעל המצוה או שאר דבר
שבקדשה שחושק וכוסף לעשות,
עלידייה ממשיך נקדות אל
אותיות הדבור שיוכל להוציא
הדבור בשלמות ממצר הגרון
שיקרא ויצעק להשם יתברך
הרבה עם הדבור, עד שיוציא
הדבר שבקדשה מפה אל הפעל.
וזה בחינת: "נקדות הכסף" (שיר
השירים א' יא) שעלידי הכסופין
והחשק נעשין נקדות לאותיות
הדבור להוציא בשלמות כנ"ל
ויזכה להוציא לפעל את הדבר
שבקדשה:

י. כל המניעות שיש לאדם, בלם
הם רק בשביל החשק פדי
שיהיה לו חשק יותר להדבר

שבקדשה. כי כן דרך האדם
שכל מה שמונעים אותו יותר
מאיזה דבר הוא חושק ביותר
לעשותו, ועליכן פשאישי
הישראלי צריך לעשות דבר
הצריך לו ליהדותו. ובפרט
בשצריך לעשות דבר שכל
יהדותו תלוי בזה הינו לנסע
לצדיק האמת, אז נותנין לו
מלמעלה חשק. והחשק שנותנין
לו הוא עלידי המניעה
שמומינים לו, כי עלידי המניעה
מתגבר החשק כנ"ל, עליכן ידע
האדם שאין שום מניעה בעולם
שלא יוכל לשברה אם ירצה. כי
המניעה הוא רק בשביל החשק
וכשיהיה לו חשק ורצון חזק
וכסופין גדולים פראוי לזה העסק
דקדשה שצריך לעשות, בודאי
יזכה לגמרו ולהוציא מפה אל
הפעל, כי המניעות הם רק
בשביל התגברות החשק פדי
שעלידייה דיקא יזכה לגמרו
כנ"ל:

יא. ודע שכל מה שהנחשק גדול ביותר מוזמינים לו מניעות גדולות ביותר כדי שיתגבר החשק ביותר, כי החשק הוא כפי המניעה. ועל כן ראוי לאדם להבין כשיש לו מניעות גדולות מאוד מאוד להתקרב להצדיק ועומדים ומשתטחים לפניו מאוד מכל הצדדים למנעו, מזה בעצמו ידע ויבין עצם מעלת הנחשק שמחמת זה המניעות גדולות כל כך, כי על כל הדברים שבקדשה יש מניעות רבות ובפרט בשרוצה לנסע לצדיקים אמתיים שבזה תלוי הכל אז בודאי מתגברים המניעות ביותר, אבל יש בחינת נקדת האמת בין הצדיקים שכשרוצים להתקרב אליהם שבזה תלוי הכל אז מתפשטים ומשתטחים המניעות מאוד מאוד מכל הצדדים, ומזה בעצמו יוכל להבין מעלת הנחשק כנ"ל. ועל כן צריך

להתגבר שיהיה לו רצון וחשק חזק מאוד כפי מעלת הנחשק הזה. ועלידידה יזכה לשבר המניעות ולהגיע אליו. כי זה כלל שאין שום מניעה בעולם שלא יוכל האדם לשפרה, רק צריך שיהיה החשק והרצון חזק מאוד כפי מעלת הנחשק כנ"ל:
 יב. גם אין ראוי להאדם לפטר עצמו ולמצא לעצמו תרוץ לומר מאחר שהוא הפין וחושק לעשות הדבר שבקדשה, רק שיש לו מניעות ואנם על כן יהיה נחשב לו כאלו עשאה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: 'חשב לעשות מצוה ונאננס ולא עשאה מעלה עליו הפתוב כאלו עשאה' (ברכות ו). כי כל זה נאמר רק למי שרוצה לצאת בזה אז יוצא בזה כי מה לו לעשות, כי הלא יש לו אננס, אבל מי שאינו רוצה לצאת בזה רק שהוא רוצה המצוה או הדבר שבקדשה בעצמו אם כן

באמת כנ"ל ועלידייזה אינו יכול לגמור ולהוציא מבח אלא הפעל כל המצוות וכל הדברים שבקדשה שצריך לעשות:

יד. בשמתגבר ומשבר הפנים עלידייזה נעשה ונמשך בחינת רוחו של משיח, ונחשב כאלו עלידו נתהוה ונברא כל העולם ומלואו, ואז זוכה לפרנסה ולהתפלל באמת לה' לבדו בלי פניות בשביל בני אדם הם ושלום, וזוכה להוציא מבח אלא הפעל כל המצוות וכל הדברים שבקדשה שצריך לעשות:

מו. שבת הוא בחינת אמת, ועלידייזה נמשך מפלת הרשעים ונתגלה גדלת הצדיקים והכשרים (ועל ידי זה חוזרים ושבים הכל אל השם יתברך לקרא כלם בשם השם לקוטי עצות שבת, יא) ועלידייזה נשלם הדבור דקדשה ועלידייזה התפלה בשלמות:

מה מועיל לו מה שמקלין לו שנחשב כאלו עשאה, כי הוא אינו מקרר דעתו עם הכלו, כי הוא חפץ ותאב ומתגעגע מאד לעשות המצוה בעצמה ולא לצאת עם הכלו. כי באמת ראוי לאיש הישראלי שיגמור חפצו ורצונו בכל דבר שבקדשה ולהוציא מבח אלא הפעל בשלמות, ומי שיש לו חשק בזה בודאי יזכה לגמור ולהוציא מבח אלא הפעל וישבר ויבטל כל המניעות והאנסים. כי בלם לא באו רק בשביל החשק כנ"ל וכשיהיה לו חשק חזק כפי מעלות הנחשק כנ"ל בודאי יזכה לגמור כל מה שירצה לעשות בעולם איזה דבר שבקדשה שיהיה:

יג. פעם מוזק לפרנסה (עו לקמן סימן ס"ח) ועלידייזה הוא רחוק מאמת, כי בשפרנסתו דחוקה נעשה בכלל נצרך לבריות. שעלידייזה אינו יכול להתפלל

ויבן ח' אלהים את הצלע

סז

א. בשבא איזה פבוד חדש לאדם צריך להתירא מאד, כי לפעמים בא לו הפבוד בשביל הסתלקות נפשו חס ושלום, עליבן צריך לזהר לקבל את הפבוד בקדשה גדולה לשמו יתברך לבד, ולכלי להשתמש עם הפבוד לצרפו ולהנאת עצמו בלל. כדי שלא יזיק לו הפבוד חס ושלום. שלא יקח את נפשו, כי הנפש היא יקרה מאד וצריכין לזהר בה ולשמרה מאד, וצריכין להתפלל הרבה להשם יתברך שלא יזיק לו הפבוד, שלא תסתלק נפשו עלידידה חס ושלום, כי הפבוד הוא שרש כל הנפשות, וכשהנפש מסתלקת היא מסתלקת לתוך הפבוד שהוא שרשה:

ב. אך עליפי רב בא הפבוד למוכה, כי בשבא נפש חדשה לאדם היא באה מלבשת בפבוד,

עליבן בשזוכה לקבל הפבוד פראוי יכול לקבל נפש חדשה עלידי הפבוד שהגיע לו:

ג. עלידי תאות אכילה נפגם הפבוד ופוגם בפבודו יתברך ואז הוא בהינת הסתרת פנים. והדינים מתגברים חס ושלום, ואז נופל הפבוד להעזי פנים שפדור שהם נוטלין כל הפבוד, וכל הפנהיגות והמלוכה והממשלה והפבוד הוא אצל העבדים והרשעים והעזי פנים, ועליבן פשישראל צריכין לפעל איזה תקיפות לצרף קיום דתנו הקדושה צריכים אנהנו לקבל הפכ מהם, אבל בשמשברין תאות אכילה אז מעלין הפבוד דקדשה, ואז אין שום פקידה ושררה והתמנות וכבוד להעזי פנים, ואז הוא בהינת נשיאות פנים, שהוא בטול הדינים:

ד. עלידי צדקה ממשיכין הסדים ובטול הדינים ומתקנים פגם הפבוד שגורם הסתרת פנים

- ט. צריך להתפלל בכל לבו עד שירגיש דבורי התפלה בכל עצמותיו, (פי צריכין להתפלל בכונה גדולה כדי להחיות נפשו, וכל עצמותיו ידשנו עלידי דבורי התפלה) (קל"ט הישן יד) אבל בשמתפלל בלא לב אז נתרחקת הנפש משרשה ואז נפשו עיפה ועצמותיו נבהלים ואין לו חיות לא בנפשו ולא בעצמותיו, גם גורמים הם ושלום עלידי שמתפלל בלא לב הסתלקות החכמה מן הזקנים והחכמים:
- י. עלידי שנותנין כבוד לזקן ששכח תלמודו, עלידיזה ממשיכין מים קרים בכחינת מימי הדעת להחיות נפשו העיפה דהינו שמתקנים הפגם של המתפללים בלא לב שעלידיזה נפשו עיפה:
- יא. עלידי צדיקי אמת נמשכין בחינת מים קרים מימי הדעת ומחיים נפשו העיפה. ואז זוכה להתפלל בכל לבו בכונה גדולה כנ"ל ומעלין הכבוד והמלכות מהסמרא אחרא, ומתקנים פגם תאות אכילה וחזור הכבוד אל המביני מדע שהם מנהיגי אמת:
- ה. עליבן נותנין צדקה אצל ואתה מושל בפל', כדי להעלות הכבוד והממשלה מהסמרא אחרא אל הקדשה כנ"ל:
- ו. כשהוזר הכבוד להמביני מדע דהינו למנהיגים אמתיים, אז בתחלת ממשלתם נעשה מחלקת:
- ז. עלידי הפרוד שיש בין השונאים של המביני מדע הנ"ל עלידיזה יש להם קיום ביותר. אבל כשהשונאים מתחברים יחד אז יונקים מהרה המותרות שפמח שמשם חיותם ונופלים מהרה:
- ח. כשבא כבוד חדש לאדם ומלכש בתוכו נפש דקדשה כנ"ל צריך לחזק עצמו במדת היראה ובמדת האהבה ועלידיזה יזכה להוליד ולגדל את הנפש החדשה הבאה לו עלידי הכבוד כנ"ל (עין גנים):

תאבכה למזון מחמת שהנפש
באה ממקום שהמזון בא משם,
אך צריך לבלי להתאוות
להמזון בעצמו כמבאר בכר
גדל גנות תאות מזון רק
להתאוות ולאהב המקום שהמזון
בא ומשתלשל משם כנ"ל:

ב. דע שראוי שכל ישראל יהיה
להם מזון, אך יש מדה אחת
שפוסדת ומאבדת מהם המזון,
והמדה הרעה הזאת היא מדת
הכעס שעלידה מפסיד ומאבד
המזון שהיה ראוי שיהיה לו,
ותדע שששהיצר הרע מסית
אותך לכעס תדע שבזאת
השעה משפיעין לך מלמעלה
איזה סוד מזון ותיצר הרע רוצה
לקלקל ההשפעה הזאת עלידי
הכעס שהזמין לך שהוא מזיק
את השפע והעשירות (עין פנים):

ג. ודע שאפלו אם בכר הגיעה לו
השפע ונתהוה מפנו מזון וכבר
יש לו המזון, על כל זה לפעמים
הפעל דבר מגרה אותו בכעס

עד שכל עצמותיו שומעין היטב
כל דבורי התפלה ואז תפלתו
בבחינת: "כל עצמותי תאמרנה"
וכו' (תהלים ל"ה), שמתפלל עם כל
כחו ומחו שבעצמותיו שזה עקר
שלמות התפלה:

יב. זהו החלוק שבין הלומד מתוך
הספר ובין השומע מפי צדיקי
אמת, כי הלומד מתוך הספר
אינו יודע השעור שצריך ללמד
להחיות נפשו, אבל כששומע
מפי הצדיק אזי משפיע לו
בחינת מים קרים לפי הראוי לו
לפי מדרגתו:

המר אפור בעם - סח

א. הנפש באה ממקום עליון
שהמזון בא ונשתלשל ונתהוה
משם, כי התחלת המקום
שנשתלשל משם המזון הוא
בחינת קדושה ושפע קדש, רק
אחר כך נתגשם למטה ונתהוה
מזון, וזה שנאמר על המזון של
שכיר יום: "ואליו הוא נושא את
נפשו" (דברים כ"ד טו). ועל כן הנפש

ד. גם אפשר שיהיה להאדם ממון גולה אפי' על-פי שלא גזל בלאם בידים, כי גם על-ידי חמדה ותאוה והשתוקקות שיש לו לממון חברו גם בזה לבד יכול לגזלו, וזהו האסור החמור של לא תחמוד, כי החמדה בעצמה היא אסור חמור מאד, כי גם בחמדה יש ב"ח לגזל מחברו ממונו ונפש בניו ובנותיו כמו הגזל מפוש:

ה. על ידי צדקה יוכל לתקן ממון גולה שיש לו הינו שגזלו על-ידי חמדה, אבל גולה מפוש אין לה תקון עד שישׁיב את הגזלה או אם גזל את הרבים שאי אפשר לתחזיר יעשה מהם צרכי רבים כמו שאמרו רבותינו ז"ל:

ו. אם רואה אדם שמזונותיו מצמצמין יעשה מהם צדקה. כי על-ידי צדקה מתקן ממונו שיהיה לו ממון ופרנסה ברוח:

ז. הנזשא אשה לשם ממון הוא שוטה וכסיל ופוגם ומאבד דעתו

גדול כל כך עד שמפסיד ומאבד מאתו אפלו הממון שיש לו בכר. ה' ישמרנו ויצילנו מפרדה המגנה הזאת אמן בן יהי רצון:

חומר אסור גזלה – סט

א. אסור גזלה חמור מאד פי שגזול את חברו ממון בזה הוא גזול ממונו בנים, הינו שהגזולן נוטל מהגזול בנים, ואם זה הגזול עדין לא היה לו בנים יוכל לגזל ממונו שלא יהיה לו, ואפלו אם כבר יש להגזול בנים יוכל להזיק לו הגזולן שימותו בניו חס ושלום על-ידי הגזלה שגזל ממונו ממון:

ב. על-ידי שגזול את חברו בא לתרהורים שהוא מתדבק ונכסף לאשת חברו שגזלו על-ידי הממון שנטל ממונו:

ג. גם לפעמים יאבד הגזולן בת זוג שלו על-ידי הגזלה ולפעמים יוכל הגזולן לגזל מהגזול את הבת זוג של הגזול:

נמוכים כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ הָעוֹלָם לְקַבֵּל
מִמֶּנּוּ כְּדֵי שְׂיֻפְתַּח לָהֶם שְׁעָרֵי
הַחֲכֵמָה וְהַמַּדְעַע לְקַרְבָּם לְהַשִּׁים
יְתִבְרָה:

יא. הַמַּחֲזִין שֶׁל הַצַּדִּיק הֵם בְּחִינַת
תְּפִלִּין. וְמֵה שֶׁהַצַּדִּיק מְשַׁפֵּיל
עַצְמוֹ לַפְעָמִים לְדַבְּרִים קְטָנִים
וְנְמוּכִים כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ הָעוֹלָם
לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ שְׂזֻחוֹ אֲצִלוֹ בְּחִינַת
מוֹתְרֵי מַחֲזִין כַּנֵּל זֶה בְּחִינַת
רְצוּעוֹת שֶׁל תְּפִלִּין:

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי - ע

א. יֵשׁ צַדִּיק אֲמַתִּי שֶׁהוּא יְסוּד
הָעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְצַדִּיק יְסוּד
עוֹלָם" (מְשָׁלִי י' כה). וְזֶה הַצַּדִּיק
הוּא רַק יְחִיד בְּעוֹלָם כִּי הוּא
יְסוּד הָעוֹלָם שֶׁכָּל הַדַּבְּרִים
נְמוּשְׁכִין מִמֶּנּוּ, וְאִפְלוּ כָּל
הַצַּדִּיקִים הֵם רַק עֲנָפִים מִמֶּנּוּ כָּל
אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ, יֵשׁ שֶׁהוּא
בְּחִינַת עֲנָף מִמֶּנּוּ. וַיֵּשׁ שֶׁהוּא
בְּבְחִינַת עֲנָף מִן הָעֲנָף. וְזֶה
הַצַּדִּיק הַיְחִיד בְּעוֹלָם הוּא עֲנֵו
וְשֶׁפֵּל וּמְשִׁים עַצְמוֹ בְּעֶפֶר

וְעַל־יְדֵי־זֶה הַיּוֹן לֵה בְּנִים שְׂאִינָם
מִהַגָּנִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ הַכַּמִּינִי,
זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (קְדוּשֵׁין ע):

ח. עַל־יְדֵי תַאֲוֹת מְמוֹן נַעֲשִׂים
שׂוֹנְאִים וְכַפֵּי הַתְּנַבְּרוֹת תַּאֲוֹת
מְמוֹן כֵּן הַתְּנַבְּרוֹת הַשׂוֹנְאִים,
וְכִשְׁמַתְנַבֵּר תַּאֲוֹת מְמוֹן בְּיוֹתֵר
נַעֲשִׂים עַל־יְדֵי־זֶה שׂוֹנְאֵי הַנֶּסֶם:

ט. עַל־יְדֵי תַאֲוֹת מְמוֹן נִתְעַבֵּר
וְנִתְבַּלְבַּל מַחוֹ וְנַעֲשֶׂה כְּסִיל וְכֵן
כָּל מַה שֶׁמַּתְאֵוֶה יוֹתֵר לְמְמוֹן
נִתְעַבֵּר הַמַּחַ בְּיוֹתֵר:

י. כָּל אָדָם יֵשׁ לוֹ מוֹתְרֵי מַחֲזִין
שֶׁמֵּהֶם יוֹצֵאִין הַשְּׁעָרוֹת, וְהַחֲכֵם
וְהַצַּדִּיק אֵף שִׁישׁ לוֹ גַּם־כֵּן מוֹתְרֵי
מַחֲזִין בְּחִינַת שְׁעָרוֹת, אֲכָל הֵם
בְּחִינַת שְׁעַר בְּיָמִין עַל הַשִּׁי"ן,
שֶׁמוֹתְרֵי מַחֲזִין שְׁלוֹ הֵם בְּחִינַת
שְׁעָרִים שֶׁפּוֹתַח בָּהֶם שְׁעָרֵי
הַחֲכֵמָה וְהַמַּדְעַע לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם
יְתִבְרָה. כִּי מַחֲמַת שֶׁמַּחוֹ בְּעַצְמוֹ
אֵי אִפְשָׁר לְהָעוֹלָם לְסַכְּלוֹ לְקַבֵּל
מֵאוֹרוֹ, הוּא צָרִיךְ לְהַתְּלַבֵּשׁ
וּלְהַשְׁפִּיל עַצְמוֹ לְדַבְּרִים קְטָנִים

עלידי פח המכריח. שהוא פנגד
פח המושף של הצדיקים, כי יש
בני אדם שעלידי דבוריהם
ומעשייהם הם מפסיקים
ומכריחים להתרחק מהצדיק

האמת, ועקר התגברות פח
המכריח הוא עלידי גאות ונסות
הרות וכבוד שמתירא שיהיה
נפחת כבודו ויתבזה בשיתקרב
אל האמת, עלכן כל מי שרוצה
לידע האמת לאמתו ישפיל
דעתו באמת ויזכר פחיותו
ושפלותו באמת וכל מה שעבר
עליו מעודו, וכשירגיש שפלותו
באמת אז בודאי יתגלה לו
האמת ויתגבר פח המושף על
פח המכריח ויהיה נמשך
בזריות גדול להצדיק האמת:

ה. פשנותן צדקה להצדיק הזה
שמושים עצמו כעפר הוא
מתברך מיד, כי הוא בהינת
זריעה על העפר שמצמח בפלי
כפלים בבחינת: "זרעו לכם
לצדקה וקצרו לפי חסד" (חושע י"ב):

ועלידי זה יש לו פח המושף
להמשיך כל העולם אליו לקרבם
להשם יתברך ולתורתו הקדושה,
וזה הצדיק ממשיך כל
ההשפעות להעולם:

ב. גם הוא בהינת משפן שהיה לו
פח המושף להמשיך אלהות
להמקום שהיה עומד שם וכן
הצדיק הזה יש לו פח המושף
להמשיך אלהות למקום שהוא
שם:

ג. גם הכבוד שיש לכל אדם
שבעולם מקמן ועד גדול בלם
הם מקבלים רק מהצדיק הזה, כי
כל הכבוד והגדלה הוא רק אצלו
ובלם מקבלים ממנו וכן התחדשות
הכבוד, כי בכל פעם נתחדש
הכבוד שזה הממנה בא להתמנות
אחר ונתחדש הראשיות והכבוד
הוא הכל עלידי זה הצדיק כפי
הקמתו את המשפן בכל פעם
שמושם בא כל הכבוד:

ד. מה שהעולם רחוקים מן הצדיק
הזה ואין הכל נמשכים אליו הוא

יצר הרע יותר גדול, (וכל מה שנכנס יותר בעבודת השם מתגבר עליו יצר הרע יותר גדול (קל"מ הישו"א)) על־כן צריך בכל פעם התגברות ביותר והתחזקות חדש נגד היצר הרע החדש שמתגבר עליו בכל פעם, ומזה בא מה שלפעמים בשנתעורר האדם לנסע אל הצדיק ולאנשי אמת ויש לו תשוקה גדולה, ואחר־כך בשמתחיל לנסע נחלש חשקו ולפעמים בשבא להצדיק נופל מתשוקתו לגמרי. כל זה נמשך מבחינה הנ"ל כי תכף בשנתעורר לנסע להצדיק האמת או המית יצרו הרע שהיה לו בתחלה ואחר־כך בשרצה לנסע נתהוה לו יצר הרע חדש חזק מבתחלה כי כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו (ספ"ג נ"ב). על־כן מי שרוצה לקרב את עצמו להשם יתברך באמת צריך התחזקות חדש בכל פעם נגד היצר הרע החדש שמתחדש עליו בכל פעם:

ו. כל מה שהאדם מקטין את עצמו ביותר יש לו פח המושך יותר דהינו להמשיך שכנינת אלהותו לתחתונים שישפן עמנו שזהו רצונו יתברך מיום שבא את עולמו. וכן להמשיך אנשים אליו לקרבם לעבודתו יתברך וכן להמשיך השפעות טובות וברכות לישראל וכמו־כן הוא זוכה להמשיך ולהתקרב להצדיק האמת כנ"ל:

עא

א. קשה מאד להיות מפרסם, כי מי שהוא מפרסם צריך לסבל יסורים בשביל רבים, רק שיש שמכרחים מן השמים להיות מפרסם:

ב. יש צדיקים שמקבלים מעצמם עליהם יסורים בשביל ישראל, ועל־ידיהם זוכה לשפע רוחניות (לקוטי מצות, צדיק סו)

להתחזק בכל פעם נגד היצר

הרע - עב

א. אם מתעורר אדם לתשובה או שרוצה לכנס בדרךי ה' ולנסע להצדיק מתגבר עליו בכל פעם

גדול, הינו שלפעמים רבוי ההתלהבות חוץ מהמדה הוא מהיצר הרע וזה בחינת: "פן יהרסו לעלת אל ה'" (שמות י"ט כא). וצריכין לבקש רחמים להנצל גם מזה:

ה. מי שיש עליו דינים חס ושלום ויש לו איזה צרה רחמנא לצלן צריך לראות להתגבר ולהתחזק אז ביותר להנצל מהיצר הרע. כי אז מתגבר עליו היצר הרע ביותר, כי עקר שרש כל היצרין רעים הוא גבורות ודינים:

ו. יש בני אדם שיש להם הרחורי נאוף חס ושלום ומתגברים עליהם ביותר בשעת התפלה, ויש שבשעה שעומד להתפלל מודמנים לפניו דמיונות, כאלו עומד לפניו דמות עבודה זרה או שאר דמיונים רעים, ומבלבלים אותם מאוד בשעת התפלה ויש להם יפורים גדולים מהם. ורוצים להתגבר מאוד להעביר אותם הפחשבות

ב. כי יש כמה בחינות ביצר הרע ורב העולם היצר הרע שלהם הוא נמוך ומגשם מאד רוח שטות ממש, ומי שיש לו דעת צח כל שהוא ומשער בלבו קצת את גדלת הפורה יתברך. בודאי היצר הרע הזה הוא אצלו שטות גדול ושגעון ואפלו נסיון של תאוות נאוף הוא אצלו שטות ואין צריך שום התגברות נגדו. רק שיש לו יצר הרע אחר גבה מזה הרבה אבל היצר הרע של רב העולם הוא שטות גדול באמת למי שהוא רק בעל שכל אמת לבד:

ג. ויש שהיצר הרע שלהם הוא בחינת קלפה דקה וזה היצר הרע אין מגרין אלא באיש חיל גדול במעלה קצת אבל עדיו אין זה היצר הרע של הצדיקים האמתיים כי היצר הרע שלהם הוא מלאך הקדוש ממש:

ד. גם בענין ההתקרבות עצמו להשם יתברך יש יצר הרע

מדעתם וזורקים ראשם הנה ז. עצבות מזיק מאד ונותן פח והנה, אבל דע שכל מה שיש להם יסורים יותר וכל מה שהם מתגברים ביותר להעבירם מדעתם, אזי אלו הפלפולים והדמיונות הרעים מתגברים יותר ויותר. כי כן טבעם שכל מה שחושבים עליהם יותר לדחותם הם פרוכים אחריו יותר, על-כן עקר העצה לבלי להשגיח עליהם כלל ולא יכפת לה כלל מה שעומדים לפניו אלו הדמיונות וההרהורים ולא ישמע אותם כלל, רק יעשה את שלו במה שהוא עוסק בתורה או תפלה או משא ומתן, ולא ישגיח עליהם כלל ולא יביט לאחוריו אם נסתלקו ממנו רק יעשה את שלו במה שהוא עוסק ובזה יסתלקו ממנו מפילא. אך זה הוא רק עצה לפי שעה והעקר שצריך לקדש ולטהר גופו וילד אצל צדיקי אמת ויורו לו דרכי האמת אז יסתלקו מעליו בתכלית:

ז. עצבות מזיק מאד ונותן פח להיצר הרע להתגבר, גם על-ידי עצבות נותן פח לאלו הפלפולים הנ"ל שיתגברו חס ושלום, על-כן צריך לבלי להתעצב מזה שיש לו בפלפולים אלו ואל יתירא ויפחד מהם כלל רק יתגבר מאד לשמח את נפשו בכל דרכי העצות המבארים במקומם, כי עקר ההתחזקות הוא על-ידי שמחה וחדוה בחינת: "כי הדות ה' היא מעוזכם" (נחמיה ח' י).

וכשיתחזק בשמחה מפילא יסתלקו, רק אל יעמד הדבר לנסיון להסתפל בכל פעם לאחוריו אם כבר נסתלקו רק יסיר דעתו מהם לגמרי כנ"ל והבן:

עג

א. על-ידי תפלה בכונה שמקשר המחשבה אל הדבור של התפלה בקשר אמיץ וחזק זוכה להשיג נסתרות ופנימיות התורה, והתפלה הזאת מביאה השפעות

דינא קדישא בְּחִינַת יסורין של
אֲהָבָה:

ב. הַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינַת פְּנִים, וּבטוֹל
תְּפִלָּה הוּא בְּחִינַת הַסְתָּרַת פְּנִים
חַס וְשְׁלוֹם בְּבְחִינַת: "הַסְתָּרַת
פְּנֵיךָ הֵייתִי נִבְהַל":

ג. עַל־יְדֵי שְׁמַתִּינֵעַ בַּתּוֹרָה עַד
שׂוֹכֵחַ לִידַע אוֹתָהּ וְלַתְּכַיְנֶנָּה,
עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְרַפָּא אֶת נַפְשׁוֹ
וּמַעֲלָה אוֹתָהּ לְמָקוֹם שְׂרָשָׁה
וּמְמַתִּיק כָּל הַדֵּינִים וְהוּא נוֹטֵעַ
אֵילָנָא דְחַיִּי לְעֵלָא דְכֻלָּא אֲסוּתָא.
גַּם הוּא מְקַיֵּם וּמַחֲדִּישׁ כָּל
הַעוֹלָמוֹת וּמְנַלְלָה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּעוֹלָם שְׂזַחְזוּ עֵקֶר הַתְּכַלִּית שֶׁל
כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם כְּדֵי שִׁיתְנַלְלָה
כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ:

ד. מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְאִינוֹ יוֹכֵל
לְהַכִּינֵי, גַּם זֶה טוֹב מְאֹד, כִּי כָּל
דְּבוּר עוֹלָה לְמַעְלָה וְהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא שְׂמַח בָּהֶם וְנַעֲשֶׂה
מֵהֶם בְּחִינַת עֲרָבֵי נַחַל:

ה. הוֹשַׁעְנָא רַבָּא וְשִׁמְחַת תּוֹרָה
הֵם בְּחִינַת דְּבוּרִים בַּתּוֹרָה בְּלֹא

וּבְרָכוֹת לְהַעוֹלָם. וְעַל־כֵּן הַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתוֹ כִּי
הוּא חָפֵץ לְהַשְׁפִּיעַ טוֹבוֹ לְבְרִיּוֹתָיו:
רומָה עַל שְׁמוֹם אֱלֹהִים – עַד

א. יֵשׁ יסוּרִים שְׁבָאִים עַל הָאָדָם
מִבְּחִינַת דִּינָא קְדִישָׁא שְׂזַח
בְּחִינַת יסוּרִים שֶׁל אֲהָבָה
בְּחִינַת: "אֲשֶׁר יֵאָהֵב ה' יוֹכִיחַ"
(מְשָׁלֵי ג' יב), שְׂזַח בְּחִינַת הַתְּרַחֲקוּת
שֶׁהוּא הַתְּחַלֵּת הַהִתְקַרְבוּת,
(כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵחַ לְהִתְקַרֵּב לְשֵׁם יִתְבָּרַךְ
אֲזִי עַל־פִּי רַב בָּאִים עָלָיו דֵּינִים וְיסוּרִים
וּמְנִיעוֹת רְפוּת וְעֲצוּמוֹת, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ
מְרַחֲקִים אוֹתוֹ. אָבֵל כָּל זֶה לְטוֹבָה
בְּשִׁבְלֵי הַתְּקַרְבוּת וְכוּ'. רַק יַדַע וְיֵאֱמִין
שֶׁכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ, כְּדֵי
שִׁיתְנַבֵּר לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר, כִּי הַהִתְרַחֲקוּת
הִיא רַק בְּשִׁבְלֵי הַתְּקַרְבוּת) (לְקוּטֵי עֲצוֹת,
הַתְּחִיּוּקוֹת), וְיֵשׁ יסוּרִין שְׁבָאִין
מִבְּחִינַת דִּינָא דְמִסְאָכָא חַס
וְשְׁלוֹם. וְסִימָן שֶׁיַּדַע הָאָדָם אִם
הוּא בְּבְחִינַת דִּינָא דְמִסְאָכָא אוֹ
בְּחִינַת דִּינָא קְדִישָׁא סִימָן לְדַבֵּר
תְּפִלָּה, כְּשֶׁאִין בּוֹ בְטוֹל תְּפִלָּה
יַדַע שֶׁהַיסוּרִים הֵם מִבְּחִינַת

ג. צריכים לדבר הרבה בתורה
 ותפלה עד שיהיה הגוף בטל
 לגמרי פאין וכאפס. וזה זוכין
 עלידי מדת היראה ועלידייה
 יזכה לשלום ועלידייה נמשכים
 כל הברכות:

ויהי אחר הדברים האלה - עו
 א. עלידי בטחון להשם יתברך
 שמסתכל וצופה להשם יתברך
 לבד ובטח בו עלידייה עושה
 כלי להשפע וזוכה שתבוא לו
 השפע והפרנסה בעת וזמן
 שצריך, בבחינת: "עיני כל אליך
 ישברו" (תהלים קמ"ה טו) ועלידי
 זה "ואתה נותן להם את אכלם
 בעתו" הינו בעת שצריך לה:

ב. יש בחינת צמאה נפשי, הינו
 כמו מי שהוא צמא מאד
 ששותה אפלו מים הרעים
 כמוכן גם בעבודת הבורא
 יתברך, יש בני אדם שהם תמיד
 בבחינת צמאון ולומדים
 ועובדים עבודתו יתברך תמיד
 והם תמיד בבחינת צמאון

דעה שאינו יכול להבין עדוין.
 ודבור בדעה, שזכה לידע ולהבין
 חכמת התורה שהוא רפואת
 הנפש (עין פנים):

יברכנו אלהים - עה

א. מדת הנצחון והמחלקת
 ומלחמה נמשך מהדמים שעדין
 לא עבד בהם את השם יתברך,
 כי צריך כל אדם לראות שיעבד
 את השם יתברך בכל הטפי
 דמים שנמצאים בו, דהינו
 שידבר הרבה בתורה ותפלה
 ואז יזכה לשלום ויבטל כל מדת
 הנצחון והמחלקת:

ב. עלידי דבורי תורה ותפלה
 מעלין כל הנצוצות הנפולים
 ונתקנים ונתחדשים כל העולמות
 הנפולים ונחשב כאלו ברא
 שמים וארץ וכל העולמות
 מחדש. עליכן צריכין לדבר רק
 דבורים קדושים ולא דבורים
 אחרים כדי להעלות הניצוצות
 לתקן כל העולמות ועלידייה
 יתקרב ביאת המשיח:

נשאר מהחטאים שום רשם ואז
זוכה להתפלל וללמוד בשכל צח
שהוא בחינת מחינת דגדלות, ואז
זוכה להתפלל פראוי וללמוד
ולחבין בלי עיון, וזוכה לחדש
מחו בכל יום ויום:

עז

א. הפלל הוא כל מה שאנו עושים
הן התפלה והן למוד הוא פדי
שיתגלה מלכותו יתברך:

ויתן עז למלכו - עח

א. הדבור דקדשה הינו דבורי
תורה ותפלה ויראת שמים הוא
גבה ויקר מאד, פי הדבור
דקדשה הוא בחינת השכינה,
בחינת התגלות מלכותו
ואמונתו יתברך, והוא בחינת
רוחו של משיח ובחינת רוח
הקדש ובחינת תחית המתים
ובחינת יחוד קדשא בריך הוא
ושכינתה:

ב. גם הדבור הוא בחינת אם
הבנים, הינו כמו שהאם הולכת
תמיד עם בניה אפלו למקומות

פי נפשם שוקקת תמיד לעבודת
ה'. אך שהוא בלא זמן ושכל פי
'לפעמים בטולה של תורה זהו
קיומה' וכמו שפתיב: "ענת
לעשות לה' הפרו תורתך" (תהלים
קי"ט קכו), ועקר הצמאון הוא
מחמת שהם בבחינת מחינת
דקטנות ואינם זוכים להתחדשות
המחין והם בבחינת סומים
ועורים בעבודת ה'. והסומא אין
לו שבע כמאמר חכמינו זכרונם
לברכה ועליבן אינם יכולים
להשביע את נפשם ולריות
צמאונם בעבודת ה'. וזה מעלת
התקרבות לצדיקים, פי עלידי
זה זוכין שתהיה העבודה בבחינת
ראיה ושכל שאז היא בבחינת
גבול וזמן פראוי ולא בבחינת
צמאון. עליבן צריך להשתדל
להתקרב לצדיקים, פי אפלו מי
שלומד ועובד עבודתו תמיד אין
יודע איך להתנהג בעבודתו
בלא הצדיק:

ג. עלידי תשובה מאהבה לא

וְנִרְאָה לְמִי שֶׁחָפֵץ בְּאַמֶּת לְכָל
יֵאבֵד עוֹלָמוֹ לְגַמְרֵי חַס וְשְׁלוֹם:

ג. בְּלֹא עֶסֶק הַתּוֹרָה אֵי אֶפְשָׁר
לְחַיּוֹת כִּי לְפַעְמַיִם בּוֹעֵר הָאָדָם
לְחַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ אֲבָל הוּא יוֹתֵר
מֵדָאֵי עַד שֶׁהָיָה אֶפְשָׁר לְחַיּוֹת
נִשְׂרָף לְגַמְרֵי חַס וְשְׁלוֹם מִגְדֵּל
הַתְּבַעְרָה חוּץ מִהַמְּדָה, וְעַל־יְדֵי
עֶסֶק הַתּוֹרָה מִקְרָר אֵשׁ
הַתְּבַעְרָה שִׁיהְיָה בְּמִדָּה כְּרָאוּי
וְיִוָּכַל לְהִתְקַיֵּם, וְכֵן לְהַפּוֹךְ חַס
וְשְׁלוֹם שֶׁלְפַעְמַיִם בּוֹעֵר הָאָדָם
אֶל תְּאוּזוֹת עוֹלָם הֵזֶה כְּלִכְדָּה עַד
שֶׁהָיָה אֶפְשָׁר לְשַׂרְף כָּל הַגּוֹף חַס
וְשְׁלוֹם מְעַצֵּם תְּבַעְרַת אֵשׁ
הַתְּאוּזוֹת, אֲבָל כְּשֶׁלּוֹמֵד תּוֹרָה
מִגְנַת עָלָיו וּמִצְלַת אוֹתוֹ וּמְכַבֵּה
הָאֵשׁ הַבּוֹעֵר בּוֹ וְיִוָּכַל לְחַיּוֹת,
נִמְצָא שֶׁעַקֵּר תְּחִיּוֹת עַל־יְדֵי
הַתּוֹרָה:

כִּטָּח בַּח' וְעֵשָׂה מוֹב – עַט

א. צְרִיף כָּל אָדָם לְרֵאוֹת שְׁמִצְדוֹ
לֹא יִהְיֶה עֲכוֹב בִּיאַת מוֹשִׁיחַ,

הַמְטַנְנִים וְאֵינָה שׁוֹכַחַת אוֹתָם
כְּמוֹכֵן הַדְּבוּר הוֹלֵךְ עִם הָאָדָם
תְּמִיד אֶפְלוּ בְּמִקּוֹמוֹת הַמְטַנְנִים
וּמְזִכִּיר אוֹתוֹ תְּמִיד אֵת הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵּךְ, הֵינּוּ שֶׁאֶפְלוּ אִם הָאָדָם
מִנְּחָ חַס וְשְׁלוֹם בְּשֶׁפֶל הַמְדַרְגָּה
מְאֹד בְּמִקּוֹם שֶׁהוּא חַס וְשְׁלוֹם,
אֶפְעַל־פִּיכֵן עַל־יְדֵי הַדְּבוּר יְכוּל
לְהַזְכִּיר אֵת עֲצוֹמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
לְעוֹלָם, דִּהְיִנוּ שֶׁאֶפְלוּ אִם הוּא
בְּמִקּוֹם שֶׁהוּא אִם יִתְחַזֵּק גַּם שֵׁם
לְדַבֵּר עַל כָּל פְּנִיִם דְּבוּרִים
קְדוּשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה וְשִׁיחָה
בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ אוֹ לְשׁוֹחַ עִם רַבּוֹ
אוֹ חֲבֵרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם יְכוּל
לְהַזְכִּיר אֵת עֲצוֹמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
לְעוֹלָם, אֶפְלוּ שֵׁם בְּמִקּוֹמוֹת
הֶרְחֻקִים מְאֹד מִהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְטַנְנִים
אֶפְלוּ אִם נִפְּל לְמִקּוֹם שֶׁנִּפְּל
רְחֻמָּא לְצֵלָה, כִּי הַדְּבוּר אֵינּוּ
מְנִיחַ אוֹתוֹ לְשַׁכַּח אֵת הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵּךְ, וְהֵבֵן הַדְּבָר הַיָּטִב מִגְדֵּל
כֵּן הַדְּבוּר, וְהוּא עֵצָה נִפְלְאָה

פעם פסול ופעם כשר וכו' התשובה הזאת הוא בחינת ישות ימי החל, כי אין לו ניהא, אבל פשעושה תשובה שלמה זה בחינת שבת שיש לו ניהא מכל וכל, ונדחה הרע לגמרי ונעשה בלוי טוב, ועלידידה זוכה לראות שפלותו באמת וחשיבות ונדלת ישראל, עד שמוחמת זה מוסר נפשו וחיותו בעד ישראל שנה בחינת המדה של משה משיח כנ"ל:

ד. עלידי קדשת שבת זוכה לענוה באמת, דהינו לראות שפלותו ולהכיר חשיבות ישראל ולמוסר נפשו בעדם כמו משה רבנו, עליו השלום:

ה. עקר הענוה שייחזיק האדם את עצמו למטה מדרגתו שפל ממה שהוא, בבחינת מה שנאמר בשבת: "שבו איש תחתיו" (שמות ט"ז כט), הינו תחת מדרגתו, ועל כל פנים לא יצא איש ממקומו למעלה מדרגתו:

דהינו שיראה לתקן מעשיו ולעשות תשובה שלמה כדי שהוא לא יעבב בעוונותיו ביאת משיח:

ב. בכל צדיק אמתו יש בו התגלות משיח, ועל כל פנים יש בו מדה של משיח שהוא בחינת משה, הינו שהוא ענו מאד וכו' וידע שפלותו באמת וחשיבות ונדלת ישראל עד שמוסר נפשו וחיותו בעד ישראל. וכך זה זכה עלידי שעשה תשובה שלמה פליקד עד שנדחה הרע לגמרי ונעשה בלוי טוב שנה גספן בחינת משה משיח:

ג. אלו בני אדם שאינם קבועים עדין בעבודת ה' ואין תשובתם שלמה עדין, רק לפעמים נופלים להם הרהורי תשובה ומתחילים קצת בעבודתו יתברך ואחר כך נופלים מזה, ואחר כך חוזרים ונתעוררים וכן משתנים בכל פעם מרע לטוב ומטוב לרע, בבחינת פעם טמא ופעם טהור

מחו וְחַכְמָתוֹ וְדַעְתּוֹ בְּתוֹךְ
הַדְּבוּרִים, וְיִקְשֶׁר מִחֻשְׁבָּתוֹ הַיָּטִב
לְהַדְּבוּרִים עַד שְׂיָבִין וַיִּשְׁמַע
הַיָּטִב מִה שֶׁהוּא מְדַבֵּר שׁוֹנֵה
עֵקֶר קִדְשֵׁת הַדְּבוּר וַיֵּשׁ לַהֲשֵׁם
יִתְבָּרַךְ תַּעֲנוּג גְּדוֹל מִדְּבוּר בְּזוֹה,
וְכָל זֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי הַשְּׁלוֹם
שׁוֹזְכִין עַל־יְדֵי מִסִּירַת נֶפֶשׁ עַל
קְדוּשַׁת הַשֵּׁם:

ג. אִפְלוּ הַקָּל שְׂבִי־יִשְׂרָאֵל אִפְלוּ
פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁרוֹצִים
לְהַעֲבִירָם עַל דַּת הַסֵּם וְשְׁלוֹם הַסֵּם
מוֹסְרִים נֶפֶשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם,
כְּאֲשֶׁר רָאִינוּ בְּכָר כְּמֵה פְּעָמִים,
עַל־כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִזְכִּיר אֶת
עַצְמוֹ בְּזוֹה בְּכָל יוֹם שֶׁהוּא מְרַצֵּה
לְמוֹסֵר נֶפֶשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, כִּי
זֶה עֵקֶר קִדְשֵׁת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי
וְעַל־יְדֵי־זוֹה יִזְכֶּה לְשְׁלוֹם בְּנִ"ל:

ד. וְזֶה עֵצָה טוֹבָה לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה,
כִּי בְּשֵׂאֵדָם רוֹאֵה שְׁקֻשָׁה לוֹ לְכוֹן
דַּעְתּוֹ בְּתַפְלָה מְרַבּוּי הַמִּחְשָׁבוֹת
הַמְּבַלְבְּלִין וּמְטַרִידִין אוֹתוֹ אִז
יִזְכֵּר אֶת עַצְמוֹ שֶׁבּוֹדָאֵי הוּא

ו. עַל־יְדֵי עֲנוּה וְשִׁפְלוּת עַל־יְדֵי־זוֹה
אִין שׁוֹם אָדָם יְכוֹל לְהוֹצִיאֵו
וְלְדַחֲתוֹ מִמּוֹקוֹמוֹ דְּהִינּוּ לְקַפְחָה
פְּרַנְסָתוֹ חֵם וְשְׁלוֹם:

ה' עז לעמו יתן - פ

א. עֵקֶר הַשְּׁלוֹם הוּא לְחַבֵּר שְׁנֵי
הַפְּכִים, עַל־כֵּן אֵל יִבְחַלּוּךְ
רַעֲיוֹנֶיךָ אִם אַתָּה רוֹאֵה אִישׁ
אֶחָד שֶׁהוּא בְּהַפֵּךְ גְּמוּר מִדַּעְתְּךָ
וַיְדַמֶּה לְךָ שְׂאֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם אִפְּן
לְהַחְזִיק בְּשְׁלוֹם עַמו, וְכֵן
כְּשֶׁאַתָּה רוֹאֵה שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁהֵם
שְׁנֵי הַפְּכִים מִפֶּשׁ אֵל תֹּאמֶר
שְׂאֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם
בֵּינֵיהֶם, אֲדַרְבֵּא זְהוּ עֵקֶר
שְׁלָמוֹת הַשְּׁלוֹם לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה
שְׁלוֹם בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים כְּמוֹ הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שֶׁעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו
בֵּין אִשׁ וּמִים שֶׁהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים:

ב. לְזִכּוֹת לְשְׁלוֹם הוּא עַל־יְדֵי
מִסִּירַת נֶפֶשׁ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם (עֵין
פְּנִים) וְעַל־יְדֵי־זוֹה זוֹכִין לְדַבֵּר
דְּבוּרִים קְדוּשִׁים שֶׁל תּוֹרָה
וּתְפִלָּה, דְּהִינּוּ שְׂיִזְכֶּה לְחַכְמָתוֹ כָּל

פב

א. החרפה היא בחינת ערלה כמו שכתוב: "לא נוכל וכו' אשר לו ערלה כי חרפה היא לנו" (פראשית ל"ד יד). ויש שלשה עורות בהערלה שהם בחינת השלש קלפות: "רוח סערה" "וענן גדול" "ואש מתלקחת", ועלידי השתיקה על החרפה דוחין אותם כי אינו רוצה לריב ולהרף את חברו, ויש בחינת עור דק רביעי שהיא בחינת נגה בחינת השמל הינו חש מל, כי לחשות ולשתק על החרפות הוא בחינת מילה, והנה ידוע כי נגה לפעמים נכללת בקדשה ולפעמים להפך, ועלכן גם בשתיקה על החרפה יש בנה שתי בחינות, לפעמים הוא שותק לחברו כדי לעשות לו יפורים ביותר, נמצא שעלידינה הוא מחרף את חברו ביותר, ואז נכללת השתיקה בחינת נגה בקלפה בבחינת חרפה כנ"ל,

מרצה למות על קדוש השם, כי אפלו פושעי ישראל מוסרין נפשם על קדוש השם כנ"ל. ועלידי מסירת נפש על קדוש השם יזכה לקשר המחשבה אל הדבור ויתפלל בכונה כנ"ל, גם בלא זה עקר שלמות התפלה הוא להתפלל במסירת נפשו:

פא

א. לפעמים מדבר הצדיק עם העולם שיחת חלין והוא טובה גדולה להם, כי יש בני אדם שרחוקים מהתורה והדעת מאד עד שאי אפשר לקרבם עלידי דברי תורה, כי אם עלידי שיחת חלין דיקא שהצדיק מלביש בהם את התורה, גם לפעמים הוא טובה להצדיק בעצמו שצריך לפקח דעתו ולהחיות את עצמו עלידי שיחה זאת ומפילא עלידינה מניע טובה גדולה גם לזה האיש שמדבר עם הצדיק שיחת חלין ומהיה אותו:

פג

טמאת מקרה לילה הוא עלידי
 הקלפה לילית ויניקתה מן
 הששה אותיות של האלף-בית,
 שששכותבין אותן במלואם יש
 בהם אות פא (הינו א כ ד פ פ ק)
 וששה פעמים פ גימטריא ת"פ
 במנין שמה, ואז נעשה מן פ"א
 א"ף התגברות הדינין שנוקמין
 בו רחמנא לצלן, והתקון לזה
 לתת צדקה בסתר פי עלידיזה
 יפדה הניצוצות הקדושות מן
 הקלפה ואז יהפך הא"ף לאות
 פ"א. וזהו "מתן בסתר יכפה
 אף" (משלי כ"א). הינו שכופה והופך
 הא"ף ונעשה פ"א:

פד

א. איתא בזוהר הקדוש: לא
 תשפח יום דלית בה טוב ואין
 טוב אלא תורה, הינו פי בכל
 יום יש בו טוב הננוז הינו רוין
 דאורייתא השיך לזה היום אף
 כשאדם רוצה להגות ולחשב

אבל השומעים הרפתם ואינם
 משיבים ועושים מאהבה הינו
 לשנותקים מחמת אהבה שאינם
 רוצים לביש ולהרף את הברם
 אז נכללת השתיקה הזאת שהיא
 בחינת נגה בקדשה, והנה פתיב
 בכתבי האר"י, זכרנו לברכה:
 שבערב שבת קלפת נגה נכללת
 בקדשה, ורוצים גם השלשה
 קלפות הטמאות לעלות לאחז
 בקדשה, ואז יורד שלהבת יה
 ומכה אותם שלא יתאחזו
 בקדשה עין שם. ועליפן אמרו
 רבותינו זכרונם לברכה (שבת
 פ"ח) על העושים מאהבה הנ"ל
 ועליהם הכתוב אומר: "ואהביו
 בצאת השמש בגברתו" (שופטים
 ה' לא), הינו בחינת שלהבת יה
 הנ"ל שעלידיזה נכלל נגה
 בקדשה בבחינת ח"ש מ"ל, פי
 זאת השתיקה היא בחינת בטול
 הערלה וההרפה כנ"ל:

ואז יכול לבוא בכל יום אל הטוב
הגנוז השיף לו כפ"ל:

פה

א. על־ידי הפוחין והדעת פי ה'
הוא האלהים וכו' מתקנים
ומגדלים את המלכות לקבל על
עצמו על מלכות שמים (עין פנים):

פוסעים בו פסיעה קטנה

פו

א. עקר שליטת החיצונים בימי
החל הוא בבחינת רגלין, הינו
שאין מניחין להאדם לילך
בדרכי השם יתברך ובשפת
קדש חוזרין ומקבלין כח ההליכה
הנ"ל בבחינת: "אם תשיב
משבת רגלך" (ישעיה נ"ח יג). אך
כמו התינוק פשמתחיל לילך
עדון צריך סעד לתמוכו כך
פשעהאדם מתחיל בשבת לילך
בדרכי השם יתברך צריך עוד
סעד לתמוכו, והסעד הזה הוא
על־ידי בחינת אמת שפלו
בקדשת שבת כמו שאמרו
רבתינו, זכרונם לברכה: 'אפלו

בדברי תורה הינו ברזין
דאורייתא והוא אינו כדאי לזה,
אזי באים נחשים ועקרבים
ומבלבלים מחשבתו דלא יעול
לאתר דלאו דילה. ואלו הם
המחשבות הפאים להאדם
ומבלבלים אותו, ועל־ידי שהאדם
רוצה וחושק עד מאד לכנס אל
הטוב הגנוז ומדבק עצמו
במדות טובות אז המדות טובות
הם שערים ופתחים לראות
ולחשיג על ידם הטוב הגנוז
שבכל יום, ואז כל יום ויום ארף
וגדול אצלו עד מאד כי רואה
ומשיג הטוב הגנוז הינו רזין
דאורייתא השיף לכל יום. וזהו
עקר אריכות ימים, והעקר זוכין
לזה על־ידי מדת הותרנות
שהאדם ותן בממונו שזהו
מדתו של אברהם אבינו, עליו
השלום, ועל־ידיזה נופלין
ונתבטלין כל הנחשים ועקרבים
הינו המחשבות זרות המבלבלין
מחשבתו ונעשה המח צח וזה,

ויפורים הם ושלום. אך אחר־כך
בשבא אל האמת הינו לבחינת
יראת הרוממות שנקראת
אמונה או כל הדינים נמתקים
בשרשם ונמשכין עליו הסדים
ורחמים גדולים:

המכסה שמנים בעבים - פח

א. מדת היראה והאהבה של
הצדיק הם הידים שלו לקבל
בהם כל ההשפעות וכל התרכות
ולהמשיכם לישראל, והוא מכסה
ומסתיר האהבה והיראה שלו
כדי שלא יקטרגו המקטרגים
עליו ויגזלו ממנו ההשפעות:

ב. אך כשהצדיק הוא מפרסם גדול
המקטרגים יודעים ממנו
ומתאמצים מאד לבלי להניח לו
להוריד השפע לישראל, ועל־כן
הקדוש־ברוך־הוא נותן בלב
צדיק אחר לעשות מחלקת עמו
כדי לכסותו ויוכל להוריד
השפע:

עם־הארץ ירא לשקר בשבת'
(דמאי פרק ה) אך עדין צריכין
לתת פח לכלי ההליכה כדי
שיוכל לילך היטב, וזה זוכין
עלידי צדקה של שבת הינו
שנותן צדקה לאדם על צרכי
שבת או שמאכסן עני על
שלחנו:

ב. צדקה הוא בחינת שמש כמו
שכתוב: "שמש צדקה" (מלאכי ג' ב)
וצדקה שעושים בימי החל הוא
כנגד שמש שבזמן הזה וצדקה
של שבת הוא כנגד שמש
העתידה להתחדש לעתיד לבוא
שהיא פאור שבעת הימים:

פז

א. תקף בשרוצה האדם לילך
בדרך הישר צריך להיות לו
יראה הינו יראת הענש על כל
פנים, והיראה הזאת נקראת
צדק שהיא בחינת דינים ומזה
בא שעל־פי רב בתחלת
ההתקרבות לעבודת השם
מתעוררין על האדם דינים

להבינו בשכל. אך אחר־כך יש
לו דברים גבוהים יותר שאינו
יכול להבינם בשכל, צריך
להתחוק יותר באמונה להאמין
במה שאינו מבין עדיו בשכלו
עד שיזכה להבין גם אלו
הדברים וכן לעולם:

צב

א. עלידי מה שהאדם נע ונד
אפלו בתוך ביתו יכול להמתיק
הדינים ולהחיות מתים (עין פנים,
שיחות הר"ן, רפ):

משא ומתן באמונה - צג

א. עלידי משא ומתן באמונה,
שם שמים מתאהב עלידו,
ומקום מצות עשה של "ואתבת"
שהוא שרש כל המצוות כמו
שכתוב בתקונים תקון כ:

ב. גם בא עלידינה למדרגה
שלמעלה מהזמן ועלידינה יוכל
להתפלל בשכל צה:

פט

א. בשאדם יודע שכל החסרונות
שלו נוגעים גם להשכינה. בודאי
יוכל להיות לו יותר צער גדול
ועצבות ולא יוכל לעבד את
השם ותפירה בשמחה על־כן
צריך להשיב לעצמו - מה אני
שהמלך בעצמו יספר לי החסרון
שלו וכי יש כבוד גדול מזה
ועלידינה יבוא לשמחה גדולה
ויתחדשו המחין שלו:

צ

א. עלידי שמשמח עצמו בה'
נשלמים כל החסרונות
בהשכינה:

צא

א. צריך שיהיה האמונה חזקה
מאד מאד שתתפשט האמונה
בכל האיברים. ואז יוכל לזכות
לבוא אל השכל עלידי האמונה.
הינו שהדבר שהיה צריך
מתחלה להאמין מחמת שלא
הבין הדבר, זוכה אחר־כך

צד

א. בשאתה רוצה שהשם יתברך ישפיע חסדיו לישראל תאמין שיש בכל דבר ניצוצות הקדושים ותצטרף אל האמונה את החכמה (פי עלידי אמונה באים לשכל כנ"ל סימן צ"א), ואז תהיה לך עין קדושה כזאת אשר בשתסתכל בכל דבר שבְּעוֹלָם יתעלו הניצוצות שהם האותיות, וכשתעלה אותם נעשה מהם דבורים קדושים ועלידי הדבורים האלה ישפיע השם יתברך רב טוב לישראל. וזהו כל תענוגי השם יתברך:

צה

א. כשפרנסים ומנהיגי הדור נתגאים אז הקדוש ברוך הוא מקים עליהם בני אדם שיחלקו וידברו עליהם כדי שלא יזוהו דעתם:

צו

א. המחשבות זרות הבאים בשעת התפלה בפרט אצל האדם הצדיק שרוצה להתפלל בדבקות גדול הם מהניצוצות הקדושים שנפלו בשעת שכירת כלים, והמחשבות זרות הם אצל כל אחד ואחד מעין אותה המדה והמדרגה שהוא עומד בה עתה, והצדיק צריך לידע מאיזה עולם ומאיזה מדה היא המחשבה הזרה הזאת, וגם צריך לידע במה להעלותה לאתו עולם והמדה שהוא בה עתה, אף לפעמים הצדיק רוצה להעלותה ואינו יכול, זה מחמת פי המחשבה הזאת היא מבחינת מדרגה עליונה שלא בא עדיו הצדיק למדרגה זאת ועל כן אי אפשר לו להעלותה, אף מאין בא זאת שתבוא לו מחשבה זרה קדם זמנה, זה מחמת פי פשיש מחלקת על איזה צדיק אז נופל מחשבה זרה מעין אותו

עוונותיו הראשונים במזיד או שהרהר במזיד ואז יוכל למשל בתפלתו, ואז נתמלא רצון הבורא ותפרד ויש לו ותפרד תענוג גדול מתפלתו ועלידידה ממשיד כל ההשפעות בעולם:

צח

א. האדם אינו רואה עד היכן פגמי עוונותיו מגיעים, והצדיק יש לו עיני ה' כמו שכתוב: "עיני ה' אל צדיקים" (תהלים ל"ד מז) ורואה עד היכן הפגמים של האדם מגיעים. וכשהצדיק רוצה להעניש את אחד נתן עיניו בהאדם שיראה גם כן עד היכן הפגמים שלו מגיעים שעד הנה היה נסתר זאת מפניו, ואין ענין גדול מזה בשאדם רואה מה שפגם:

צט

א. צריך האדם להתחזק בתפלה בין שיזכה להתפלל בדבקות בין בשאינו זוכה להתפלל בדבקות ואין תפלתו שגורה בפיו הם

המחלקת לצדיק אחר, ומחמת שהצדיק רוצה להעלותה אף על פי שאינו מעלה אותה, משבר בכח הרצון כל בעלי המחלקת:

צז

א. כל אחד מישראל יכול למשל בתפלתו לפעל מה שרוצה אף עקר הפניעה היא מחמת גדלות ופניות ומחשבות זרות, כי יש שיש לו גדלות מחמת שהוא מיחס גדול או מחמת שייגע ועמל בעבודת הבורא ותפרד ואז בודאי אי אפשר שיהיה לו ממשלה בתפלתו, על כן צריכין להתגבר בשעומד להתפלל לשבר כל זה ולשכח יחוסו וגם עמלו שעמל בעבודת ה', ויהיה נדמה לו כאלו היום נברא ולא עמל עדין כלל בעבודת השם וגם כאלו הוא יחיד בעולם ואין לו שום יחוס. וכן צריך לשבר ולבטל שארי המחשבות זרות שבתוך התפלה הבאים מחמת

בבחינת סם היים שזה קדשת
 ישראל הרהוקים בשורשם מכל
 המדות והתאוות, ויש בו גם כן
 בחינת השבועים עפ"ם שהם
 בחינת סם מות בחינת אנפין
 חשוכין שהם בחינת חשכות
 והסתרת הידיעה, ועלידי
 שהאדם מתנגע בתורה לשם
 שמים עד שזוכה להשיג ולהכין
 חכמת התורה הקדושה
 עלידייה יוצא מבחינת אנפין
 חשוכין לבחינת אנפין נהירין
 ואז נתבטל ממנו השעבוד של
 התאוות והמדות רעות של
 השבועים עפ"ם שהם בחינת
 אנפין חשוכין ואז נקרא אדם
 בחינת: "זאת התורה אדם",
 בחינת: 'אתם קרויים אדם'
 (יבמות ס"א), כי עקר שם אדם
 זוכין עלידי התורה הקדושה
 שהיא בחינת אנפין נהירין והיא
 בחינת הרהקת ושכירת כל
 התאוות ומדות רעות ועלידייה
 זוכה שנתבטל ממנו על

ושלום ואף על פ"כ יתחזק גם
 אז להתפלל בכל כחו וכונתו, כי
 בעת שיזכה להתפלל בדבקות
 ותהיה תפלתו שגורה בפיו
 פראוי אז יעלו כל התפלות עם
 התפלה שהוא להתפלל פראוי:

ק

א. הצדיק אשר השיג מאור גדול
 במאור התורה, ומעשיו גם כן
 בשנים על כל פנים לפי השגתו
 בהתורה אז צדקתו ותורתו
 שניהם מתישבים בשוכה ונחת
 ולפיכך דעתו נוחה עם הבריות,
 אבל הצדיק שאור חכמת
 התורה שהשיג גדולה מאד
 ממעשיו אז התורה מרתחת בו
 האש הקדושה של התורה ואי
 אפשר שתהא דעתו נוחה עם
 הבריות ומערבת עם המון עם
 כמו הצדיק הראשון הנ"ל:

קא

א. בכל אדם ואדם יש בחינת
 אנפין נהירין, שזה בחינת
 ידיעת השגת התורה הקדושה

במדבר ל"ב יד) ותרגם אינקלוס:
'תלמידי גבריא תיביא', עינ
פנים:

קד

א. טעם למה שאיתא במדרש
בשכיל שאמר משה לבני גד
וכו' תרבות אנשים הפאים
געגש שפן בנו עבד לפסל
מיכה, עינ פנים:

קה

א. עקר התשובה תלויה בתורה,
הינו בשלומד תורה ומתיגע בה
עד שזוכה להבין דבר מתוך
דבר ולחדש בה לשם שמים זהו
תשובה גמורה, ואז מחזיר
ומקשר כל האותיות והצדופים
שבתלקו מבלייית העולמות אל
שרשן ואל מקומן ומשיב אותם
בלם מכל המקומות שנדחו
ונתפזרו לשם ונעשה בריה
חדשה ואז הדעת מושב. וזוכה
לעורר רחמים אצלו ותברך עד
שזוכה שהשם יתברך בעצמו
יתפלל עליו, דהינו שהשם

השעבוד של העכו"ם גם
בגשמיות כמאמר רבותינו,
זכרונם לברכה: 'כל המקבל עליו
על תורה' וכו' (אבות פרק ג):

קב

א. כל אדם יזהר בתפלתו
שיתפלל באפן שיוכל לעורר
ולחמשיך שפע בעולם וזה תלוי
ביראה, כי 'כל מי שיש בו יראת
שמים דבריו נשמעים' (ברכות ו).
ויש שני מיני יראה, הינו כי יש
יראה עליונה שבאה להאדם
לפעמים מתי שתרצה, ועל
יראה כזו אין שקר. ויש יראה
שבאה להאדם מכח האדם
עצמו, ויראה זאת היא בתינת:
"צדיק מושל ביראת אלהים"
(שמואל ב' ג' ג). ועלידי יראה
כזאת תפלתו נשמעת ויורד
שפע בעולם ונתגלה ונתגדל
מלכותו ותברך:

קג

א. מה שקרא משה לבני גד ולבני
ראובן: "תרבות אנשים הפאים"

השם יתברך שורה עמי כמו
שאמרו רבותינו זכרוננו לברכה:

קה

א. בשאדם מתפלל בראוי בדבקות
או מתבודד בראוי ובאמצע הוא
נופל ממדרגתו זה נמשך מפגם
אמונה. ואז צריך שישבר לבו
בקרבו ויתביש בעצמו על שנפל
ונשלה משמים לארץ וירחם על
עצמו עד שיתאנה על זה
ועלידי האנחה יחזור למדרגתו:

אנחה דקדשה - קמ

א. אנחה דקדשה יקרה מאד פי
עלידי שמתאנה על שרחוק
מהקדשה. עלידי זה נפסק מחבל
הטמאה ונתקשר לחבל דקדשה
וכן בשמתאנה על איזה דבר
תאנה שהוא נכסף אליה הוא
להפך חס ושלום:

ב. אנחה שמתאנה האדם על
עונותיו או על מעוט השגתו
היא יותר טובה מכמה סגופים
ותעניות:

יתברך יעזר ברחמי הפשוטים
את רחמי המרבים והגדולים
ואז יהיה לו ישועה גדולה
בשלמות אמן:

קו

א. בשאדם הוא בקטנות המחין
צריך לחזק את עצמו ולבוא
לגדלות המחין. וכשבא לגדלות
המחין נמתקין כל הדינים
וממשיך עליו חסדים ורחמים
ואם לא יכול בעצמו לבוא
לגדלות המחין עצה לזה
שישכיל אחרים ועלידי זה
נתעזר גם אצלו:

קז

א. בשתיצר הרע מתגבר עליך
להכניס בך גדלות ולחשב שבכך
אתה בבחינת: "צדיק מושל
ביראת אלהים" וכביכול רצון
השם יתברך בידך פי מי מושל
בי צדיק או צריך להשיב אל
לבו דבר זה בעצמו ולומר איך
אני מושל בשיש לי גאון ואין

קי

א. התורה היא רוחניות. ודבר רוחני אינו תופס מקום, ועל־כן מי שנה' וישר פעלו ושכלו רוחני יכול לתפס כל התורה בלה ולא ישבח דבר, אך מי שהוא מגשם דברי התורה ועושה מהם ממשות על־ידיה בא שכחת התורה חס ושלום:

קיא

א. ראש בני ישראל ראשיתבות רבי. ולהפך רשעים בחשך ידמו ראשיתבות רבי:

קיב

א. הפלל היוצא לעבדא ולמעשה מהמאמר הזה מגדל מעלת דבור האמת בהתפלה, שעל־ידיה יאיר לו השם יתברך בעצמו לראות הפתחים שיש בהטמאה ולצאת מחשך לאור גדול וכו', כבר נעתק לעיל בסימן ט עין שם. ובכאן מבאר ביותר שהמשכיל המבין יש לו

להתפלל כל ימיו שיזכה פעם אחד כל ימי חייו לדבר דבור אחד של אמת לפני ה' פראוי ועל ידי עצה זאת יכולין להיות איש פשר באמת כל ימי חייו, כי תמיד איך שהוא יכולין להחיות את עצמו ולהחזיק את עצמו על־ידי האמת שהוא אור השם יתברך בעצמו אשר גם כל חשך לא יחשיך מפניו, כי אין שום טמאה וסמרא אהרא בעולם שלא יהיה שם פתחים לצאת משם רק שאין רואים אותם מגדל החשכות שיש שם. אבל על־ידי האמת מאיר לו השם יתברך בעצמו ויזכה לראות ולמצא פתח תקנה גם בעמק נפילתו לצאת מאפלה לאורה ולהתקרב אליו יתברך באמת תמיד אמן:

קיג

א. הפעל־שם טוב הקדוש זכר צדיק לברכה אמר: קדם שגזרין גזר דין על איזה איש, שואלין

את האיש בעצמו שנגזר עליו
 הדין ואם הוא מסכים אז נגזר
 הדין חס ושלום, הינו ששואלין
 אותו על פיוצא בו והוא פוסק
 הדין ואז נגזר הדין, בענין
 שמוצינו בדרך המלך עליו
 השלום, שספר לו נתן הנביא
 מעשה האורח והכבשה (שמואל-ב
 י"ב א) ונפסק עליו הדין כאשר
 יצא מפיו. ובכל הדבורים
 וספורים שאדם שומע צריך
 לזהר מאד לבלי לגמור הדין כי
 הוא סכנת נפשות כי יש בענין
 ספורי דברים ענינים גבוהים:

קיד

א. בבר מוכא מזה הענין לעיל
 סימן פ"ח עין שם, ובכאן
 הוסיף לבאר שיש גם רשע
 שחולק על הצדיק, וכל זה
 גם כן מכון מלמעלה בכדי
 שיוכל הצדיק להמשיך
 השפע, אך הרשע מבקש
 להמיתו וה' לא יעזובנו בידו:

קטז

א. מי שהוא הולך בגשמיות כל
 ימיו, ואחר כך נתלהב ורוצה
 לילך בדרך השם יתברך אז
 מדת הדין מקטרג עליו ואינו
 מניח אותו להתקרב להשם
 יתברך ומזמין לו מניעה, והכסיל
 פשוטה הפניעות חוזר
 לאחוריו. אבל מי שהוא בר
 דעת הוא מקרב עצמו אז דיקא
 להשם יתברך כי הוא מסתכל
 ומוציא בהמניעה בעצמה את
 הבורא יתברך כי באמת השם
 יתברך בעצמו נסתר בהמניעה
 הזאת:

קטז

א. הנותן צדקה נצול מעברות:

קיז

א. במוצאי שבת מתחיל התנלות
 אליהו ועלידידות נדחה השקר
 שהוא מבחינת הנחש שהביא
 מיתה לעולם, ועל כן קשה אז
 לישן, כי שנה היא גם כן

מרומים רק צריכים לפרשם לנו
בדרך חל בלשון אשכנז או
פיזא בו בלשון חל שרגילין
לדבר בו זהו גספן בהינת:
"והוא מחלל מפשעינו" בהינת
דאתעבד חל בגיניהו (שם ח"ג ר"פ)
זה גספן אצל הצדיק בהינת
סביל מרעין לכפר על ישראל:

קיט

א. בשבת נמשך על כל אחד
דעת, ועל ידיה מתגבר בו
מדת הרחמנות לרחם על
הבריות כי הרחמים תלוי
בדעת, ועל ידי שיש לו רחמנות
מרחמים עליו מן השמים:

קכ

א. בשלומד מתוך הספר אין בו
כח כל כך לעורר אותו כמו
בששומעין מפי הצדיק בעצמו
וענין זה מפרש בתורה (עין פנים):

קכא

א. בכל מקום שהוא רואה ולומד
באיזה ספר ימצא את עצמו

מבחינה זאת (עין פנים), וגם פי
ההבדלה של מוצאי שבת הוא
בבחינת דעת כי אם אין דעת -
הבדלה מנין (ירושלמי ברכות פ"ק
ח), ועל כן קשה לישן פי השנה
הוא הסתלקות הדעת:

לפרש הלמוד - קיח

א. בשלומד, טוב לפרש הדבר
בלשון שפכין והוא טובה
להעולם:

ב. כל צדיק הדור הוא בהינת
משה משיח, וכשמהדש בתורה
הוא בבחינת "ורוח אלהים" -
דא רוחו של משיח' מרחפת
על פני המים" - שהוא התורה
(והרחקדוש וישב דף קצ"ב). וכמו
שפשיח סביל מרעין עבור כל
ישראל לכפר עליהם כמוכן כל
צדיק הדור הוא סובל יסורים
בשביל כלל ישראל להקל
מעליהם, גם מה שאין אנו זוכים
להשיג הדברים של חדושי תורה
של הצדיק במות שהם כמו
שיצאו מפי הצדיק בנבתי

והרב האמת, וכל זמן שנשארו
אצלו שום שכל עצמו אינו
בשלמות ואינו מקשר עדין
להצדיק, וכן עקר קבלת התורה
היה שישראל השליכו מאתם כל
החכמות והאמינו בה' ובמשה
עבדו בבחינת: "עם נבל ולא
חכם" (דברים ל"ו) ותרגומו: 'עמא
דקבילו אורייתא ולא חכימו' וכן
עקר קבלת על מלכות שמים
הוא על ידי שמשליכין ומבטלין
כל החכמות, רק לילך בתמימות
ופשיטות פי רק התורה הקדושה
היא החכמה האמתית. ושאר
כל החכמות הם בטלים אצלם:

קבר

א. בשמודבר לפני המקום ומפרש
שיחתו בטענות ובקשות, ורוצה
לנצח את הקדוש ברוך הוא
בביכול שיעשה בקשתו, יש
להשם יתברך תענוג ושמחה
מזה, על-פני שולח לו השם
יתברך דבורים בפיו שיוכל
לנצח אותו, פי בלא זה בודאי

הינו שיקח לעצמו מוסר, ויראה
פחיתותו ושלמותו וזה סימן
שהוא הפין לעשות רצונו
יתברך:

קנב

א. הנצחון אינו סובל האמת ואף
אם יבררו לעיניו דבר אמת
ידחה אותו מחמת הנצחון,
על-פני מי שרוצה האמת לאמתו
יסלק מקדם מדת הנצחון ואז
יכול לראות האמת אם ירצה
אבל השם יתברך אף בהנצחון
הוא אמת, וזהו: "וגם נצח
ישראל לא ישקר" (שמואל א ט"ו כט):

קנב

א. העקר והיסוד שהכל תלוי בו
הוא לקשר עצמו להצדיק
שבדור ולקבל דבריו על כל
אשר יאמר פי הוא זה, דבר קטן
ודבר גדול ולבלי לנמות מדבריו
חס ושלום ימין ושמאל, וצריך
להשליך מאתו כל החכמות
ולסלק דעתו באלו אין לו שום
שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק

יתרה שבא בשבת, מתחילים
תקף להתגעגע ולהצטער על
אבדת הנפש במוצאי שבת
קדש, וזה בחינת "שבת וינפש"
שאזמרים בכניסת שבת ודרשו:
חכמינו, זכרונם לברכה: 'בין
ששבת וי אבדה נפש' (ביצה ט"ו),
וזה בעין שמוכא בזהר הקדוש
שבעת שהתענגו החבריא מאד
מקדשת התגלות של רבי שמעון
בריזחאי, התחילו להתגעגע
מאד ואמרו: 'וי לדרא פד
תסתלק, וזה בעין הנ"ל ממש:

קבו

א. הבגדים יהיו שלמים תמיד ולא
קרועים; והבגדים בעצמם
תובעין את האדם לדין, אם לא
נזהר בשמירתם לכבדם פראוי
ולהחזיקם בנקיות:

קבה

א. יש אנשים פשרים קצת,
ומחמת שגוגע יראת ה' בלבו
משפיל עיניו קצת ואינו מסתכל
בנשים, ואף עלפייכן הוא גונב

לא היה אפשר לבשר ודם לנצח
את השם יתברך, אף השם
יתברך בעצמו מסייע לו בזה
כנ"ל:

קבה

א. אכילת שבת יקרה וקדושה
מאד, ומצוה להרבות במאכלי
שבת כי היא פלה אלהות וכלה
קדש, עלכן צריכין לזהר בה
שלא יהיה בה שום חלק ואחיוה
מימי החל, הינו שלא יאכל
כפשומו בשביל שהוא רעב
מאתמול, או כדי שלא יהיה
רעב למחר, פי על ידיה יש
אחיוה וחלק לימי החל באכילתו,
ועלכן צריך לכון באכילתו
בשבת רק בשביל קדשת שבת
עצמו, וזה בחינת תלתא היום
דכתיב אצל אכילת שבת, לרמוז
שהיה אכילתו רק בשביל
קדשת וכבוד היום עצמו:

קבו

א. תקף בשעת כניסת שבת, אז
מחמת גדל התענוג של הנפש

תועיל לו ארץ־ישראל מאד, פי
 על־ידי־זה לבד שנכנסם לארץ־
 ישראל נאכל אצלה ונתהפך
 למהותה הקדוש, ועל־כן אפלו
 המחלף ארבע אמות בארץ־
 ישראל מבטח לו שהוא בן עולם
 הבא (פתבות ק"א). אבל אם אין
 רצונו כלל בשביל עבודת השם
 לכלות הרע שלו, לא יועיל לו
 ישיבת ארץ־ישראל, פי היא
 מקיאה אותו בבחינת "כֹּאֲשֶׁר
 קָאָה" (ויקרא י"ח כח):

קל

א. על־ידי ענוה נצול מנאוף וזוכה
 לשמירת הברית אבל על־ידי
 גאוה וגדלות מתגבר עליו היצר
 הרע בתאוה זאת:

קלא

א. צריך להתיירא ולפחד מן
 הכבוד, פי כבוד הוא סכנה
 גדולה סכנת נפשות, על־כן
 פשמויע איזה כבוד להאדם
 צריך לזהר מאד לקבלו פראוי
 לשמו יתברך לבד, פי אם חס

את העין בלאחר יד ומסתכל מן
 הצד, וזה בחינת מה שאמרו
 חכמינו זכרונם לברכה לענין
 היצר הרע ובערה: 'פחלינהו
 לעיניה' (יומא ס"ט), שמסמא עיני
 היצר הרע על־ידי שמונע עצמו
 מלהסתכל, ואף־על־פיהו נשאר
 היצר הרע פי מסתכל מן הצד
 בלאחר יד:

ארץ אוכלת יושביה - קבט

א. האמונה לבדה שמואמין
 בהצדיק ומקרב עצמו אליו,
 אפלו אם לא יקבל ממונו כלל, זה
 בעצמו טוב מאד, פי על־ידי
 האמונה וההתקרבות לבד נאכל
 הרע שלו ונתהפך למהות
 הצדיק, ובלבד שיהיה פונתו
 לשמים. אבל מי שנוסע ומקרב
 עצמו להצדיקים בשביל פונה
 אחרת לא יועיל לו ההתקרבות
 כלל:

ב. מי שנוסע לארץ ישראל וכונתו
 לשמים באמת בדי לשוב
 על־ידי־זה להשם יתברך, בודאי

אבל מחמת שבני אדם משקעים מאד בהבלי עולם הזה, והוא סמוך לעיניהם מאד ונדמה להם שאין טוב מזה, על־כן העולם הזה אף שהוא קטן ומעט מאד ואין בו ממש כלל, אף־על־פירֵכּוּן הוא עומד לנגד עיניהם, ומונע אותם מלראות אור הגדול והקדוש של התורה והצדיקי אמת והוא כמו אם תחזיק מטבע קטנה נגד עיניך בסמוך לא תוכל לראות הר גדול, אף־על־פי שההר גדול אלפים ורִבְבוֹת פְּעָמִים מן המטבע הקטנה, כן העולם הזה הקטן, ותאוות הפמון והמטבע שעומד נגד עיניו מונע אותו מלראות אור הגדול של התורה והצדיקים, אבל באמת אם משים האדם זה הדבר עצמו אל לבו היטב, איך שהדבר קטן מזער כזה מעבב ומונע אותו מלראות אורות גדולים כל־כּף, וכל זה מחמת שהוא סמוך מאד

ושלום יפגם בהכבוד כחוט השערה ולא יקבלו בראוי ויכל להסתלק חס ושלום עלידידה:

קלב

א. יש צדיק שהוא מפרסם גדול במקומו, ובמקום אחר הסמוך לו אינו מפרסם ואינו חשוב כלל, ושוב במקום אחר הוא מפרסם ביותר, אך באמת אפלו במקום שאינו מפרסם ואינו חשוב כלל גם שם עקר הקיום וההיות רק על־ידו, רק שהוא בהעלם, והוא בבחינת מה שכתוב בזהר הקדוש (תצא ר"פ): מעין דנפק מאתר חד ואזל מתחות לארעא עד שנובע ויוצא במקום אחר, ואף במקום שהולך תחות ארעא הוא משקה שרשי אילנא:

קלג

א. באמת התורה הקדושה והצדיקי אמת הם מאירים בכל העולמות כלם באור גדול מאד, ואזרם גדול אלפים ורִבְבוֹת פְּעָמִים מכל העולם הזה והכליו,

שצריך לו - לא יותר, ואף-על-פי שאומר בפני רבים לכלם בשוה, עם כל זה לא יכנס בלב כל אחד ואחד כי אם הנוגע לו וצריך לו:

פי אקח מועד - קלה

א. מגלה להנצל מנדלות, לכבד את הימים טובים ולקבלם בשמחה וחדוה ובהרחבת הלב, ולענגם במאכל ומשתה וכסות כראוי כפי יכלתו:

ב. התקרבות להצדיק מבטל גם-כן הנדלות, עליבן זה סימן אם הוא מקשר להצדיק באמת אם יש לו שפלות:

ג. עקר ההתקשרות הוא אהבה, שיאהב את הצדיק אהבה שלמה שיהיה נפשו קשורה בנפשו, עד שעלידי אהבת הצדיק יתבטל ממנו אהבת נשים בבחינת: "נפלאתה אהבתך לי" וכו' (שמואל"ב א' כו):

ד. בשמקבל יום-טוב כראוי הוא בחינת הקבלת פני רבו ברגל,

לנגד עיניו, אז בהעברה בעלמא יוכל להעביר העולם הזה מנגד עיניו, דהינו שיטה עיניו מן העולם ולא יסתפל על העולם הזה, רק ירים ראשו ויגביה עיניו ויסתפל למעלה מן העולם הזה הקטן מאד ומפסיק וחוצץ. ואז תקף יזכה לראות האור הגדול והמפלג של התורה והצדיקי אמת בשלמות, כמו במשל המטבע הנ"ל שפקל יוכל לסלקה מנגד עיניו ותקף יראה החר הגדול, כמו-כן ממש לענין העולם והתורה, וכמו שאמר הפעל" שם-טוב הקדוש וצ"ל: 'אוי ואבוי, העולם מלא אורות וסודות נפלאים ונוראים מאד, ותיד הקטנה עומדת בפני העינים ומעכבת מלראות אורות גדולים כאלה':

קלד

א. צריך לזהר מאד בשאומר תורה ברבים שדבוריו יתחלקו שלא ישמע כל אחד כי אם מה

קלז

א. החלק אלהי מפעל שיש לי
אומר לי ומלמד אותי לשמור
בדבריה:

קלח

א. מי שהוא בר לב בבחינת:
"ולבי חלל בקרבי" (תהלים ק"ט כב)
יוכל לידע עתידות עלידי מה
שהלב אומר לו שהוא דברי ה'
ממש:

קלט

א. בחל שיש שליטת החיצונים,
פשאדם עושה מצוה אז יונקת
הקלפה מהרגלין של המצוה
שלא תוכל לעלות ולילך לפני
השם יתברך, ובשבת נתבטל
שליטת החיצונים ואז עולה
המצוה והולכת לפני הקדוש
ברוך הוא, וזה בחינת: "אם
תשוב משבת רגלך" (ישעיה נ"ח
ג), והקדוש ברוך הוא משתעשע
ומתענג בה ועושה מפעמי
רגליו דרך כבושה:

אף אם הוא רחוק מרבו פמה
פרסאות, וכן להפך אם הוא
מקשר להצדיק יוכל להרגיש
קדשת יום טוב, ועלידייה הוא
מעלה מלכות דקדשה מבין
הקלפות ונפל מלכות הרשעה
ונתבטל פח מלכות העבוס:

ה. ביום טוב צריכין לשוב
בתשובה מתוך שמחה, פי בכל
הימים טובים העולם נדון כמו
שאמרו חכמינו זכרונם לברכה:
בארבעה פרקים וכו' (ראשיהשנה
ט"ז), על-כן צריכין אז לשוב
בתשובה ועלידייה יוצא
מלכות דקדשה מבין הקלפות
כנ"ל ומקרב את הגאולה:

קלו

א. צריך לדון את כל אדם לכף
זכות, ואפלו את אלו החולקים
עליו צריך לחקר למצא זכות
בהם פמה שחולקים עליו,
ועלידייה תוכל לבטל המחלקת
לגמרי או שיהיה מפלה
להחולקים:

קמ

א. הצדיק בעצמו אי אפשר להשיג, כי אין בו שום תפיסה כי הוא למעלה לגמרי משכלנו, רק עלידי אנשיו המקרבים אליו שהעולם אינם רחוקים עדין מהם בליכף ובהם יש להם תפיסה והשגה, על ידם יכולים להבין מעלת הצדיק:

ומל ה' אלהיה את לבבך

קמא

א. אם יזכה שירגיש באמת באב חטאיו, דהינו פשימול ערלת לבבו עד שירגיש לבבו באמת גדל באבו ויצטרע ויתחרט וישוב בתשובה באמת, אז ירגישו גם כל הלבבות של כל הטפות שנמשכו ממנו, הן בניו ממש הן אותם שנמשכו למקום אחר חס ושלום, בלם יהיה נמול ערלת לבבם וירגישו היכן הם מטלים, ויהיה נעשה רעש גדול ביניהם ויתעוררו לתשובה בלם:

ב. הזמן המסגל לזה הוא חדש אלול, שאז יכולין לזכות להרגיש באב חטאיו באמת עד שירגישו גם הלבבות של זרעו להיכן שנמשכו, עד שיהיה נעשה רעש גדול ביניהם וישובו בתשובה בלם:

קמב

א. מי שאי אפשר לו ללמד בלל, כגון שהוא עם הארץ. או שאין לו שום ספר. או שהוא בדרך ובמדבר וכיוצא בזה רק שלבו בויער בו וכוסף ומשתוקק מאד ללמד תורה. אז מה שהלב חומד ללמד זה בעצמו בחינת למוד מתוך הספר (עין פנים):

קמוג

א. עלידי שמקבל עצה מצדיקי אמת נעשה המתקת הדינים, גם עלידיזה יבוא לו ישועה, גם אם אינו מקבל עצה מצדיקים אז אפשר שתבוא לו רעה חס ושלום עלידי עצמו בבחינת: "אגלת אדם תסלף דרכו" וכו' "

תאָתו אינו שומע קריאתה, ועושה העברה מחמת הרוח שמוט שנכנס בו אבל אחר גמר תאָתו הוא מרגיש תקף את קול קריאתה ומתחרט על העברה:

קמו

א. מי שהוא עוזת פנים אין לו חלק בתורה, וכן להפוך מי שאין בו עוזת דקדושה אין לו גספן חלק בתורה. כי צריך שיהיה לו עוזת דקדושה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: 'הוי עז כנמר' (אבות פרק ה) ומדת הענוה הוא ענין אחר לגמרי, ועקר מדת הענוה שיהיה במדרגה שייכל להתפאר שהוא ענו, כמו משה רבנו, עליו השלום שכתב בעצמו 'והאיש משה ענו', וכמו שפצינו שאמר רב יוסף: 'לא תיתני ענוה דאיכא אנא' (סוטה מ"ט), זהו מדרגת הענוה בתכלית:

(משלי י"ט ג) אבל אם הוא מקבל עצה מצדיקים אף אם אחר-כך לא עלתה לו יפה הוא יודע שהוא רק מלמעלה:

קמד

א. הצדיק שמשבר תאָתו אכילה עד שאפלו בימים שהתורה אכילה ושתיה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: 'כיום טוב הצינו לה' ו'הצינו לכם' (פסחים ס"ח) אחיו גספן תאָתו בידו, אצל הצדיק הזה אין חלוק בין מיתה לחיים, כי תמיד הוא עובד השם:

קמה

א. מי שאחיו תאָתו ממהלקת זוכה שיאמרו דבר הלכה משמו, ואז הוא דר בשני עולמות וכאלו לא מות:

קמו

א. התורה עומדת אצל האדם בתקף תשוקת תאָתו, וקוראה אותו: "עד מתי פתים תאהבו פתי" (משלי א' כב), ומחמת תשוקת

קמח

א. בְּמִדַּת הַיְרָאָה יֵשׁ מִדְּרָגוֹת,
יְרָאָה לְמַעַלָּה מִיְרָאָה עַד אֵין
סוּף, עֵינֵי פָּנִים:

**הַצּוֹת לְיִלָּה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ
קמט**

א. קִימַת הַצּוֹת הוּא הַמִּתְקַת
הַדֵּינִים וְהוּא מְסַגֵּל כְּמוֹ פְּדִיוֹן:
ב. זְמַן הַצּוֹת הוּא תְּמִיד אַחַר שֵׁשׁ
שָׁעוֹת מִתְחִלַּת הַלְיָלָה, בֵּין פְּסוּץ
בֵּין בַּחֲרָף, וְאֵז מִתְחִיל זְמַן
הַצּוֹת, וְנִמְשָׁךְ עַד גְּמֹר אֲשֶׁמֹרֶה
שְׁנֵיָה, דְּהֵינּוּ שְׁתֵּי שָׁעוֹת, וּבִבְקָר
טוֹב לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשָּׁמַיִם,
וְעַל־יִדְרִיזָה נִמְשָׁךְ הַדַּעַת (עֵין
זֶה־יִתְקַדֵּשׁ בְּשִׁלַּח דָּף ג"ו):

קנ

א. דְּמוֹת דְּיוֹקְנֵי שָׁל אֲבִיו רָאָה
(סוּטָה ל"ו תַּנְחוּמָא פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁב), הוּא
דְּכַר נִסְתָּר מְאֹד אִיךְ הַדְּמוֹת
נִתְרָאָה, כִּי בּוֹדָאֵי יַעֲקֹב לֹא יַדַּע
מִזֶּה כִּי סָבַר שֶׁטָּרַף טָרַף יוֹסֵף,
וּמַעֲלַת הַנְּפִיזוֹן אַף שֶׁרָאָה דְּמוֹת

דְּיוֹקְנֵי הֵם דְּכָרִים נִסְתָּרִים
וּמְכַסִּים מִבְּנֵי אָדָם:

קנא

א. סְגָלָה לְזֹרַע שָׁל קְנִימָא שְׁיֵאמְרוּ
לְשִׁנְיָהם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ קָדָם הַזְּוֹנֵג
פְּרִשְׁת וּבְרָאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם, וְכֵן
כְּשֶׁהֲתִינּוֹק חוֹלָה הֵם וְשִׁלּוּם
יֵאמְרוּ אֵז גַּם־כֵּן הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה
פְּרִשְׁת וּבְרָאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם:

קנב

א. בְּשִׁבְא נִשְׁמָה קְדוּשָׁה לְהַעֲוֹלָם
עִם הָעֲנָפִים הַשְּׂיֻכִּים לָהּ, אֵז
הַקְּלָפָה מְסוּכְבֶּת אֹתָהּ, רַק
נִשְׁאָר פֶּתַח נֶגֶד אֲמוּנָה, שְׁכַנְנֵג
הָאֲמוּנָה הַפֶּתַח פֶּתוּחַ, וְלַפְעָמִים
מִחֲמַת פָּגַם הָעֲנָפִים מְשֻׁלְיָכִים
אֹתָם מִשֵּׁם הֵינּוּ מִן הָאֲמוּנָה,
וְאֵז מִתְפַּשְּׁטַת הַקְּלָפָה גַם עַל
הַפֶּתַח וְאֵינָם יְכוּלִים לְכַנֵּם
וּלְהִתְקַרֵּב אֶל שְׁרֵשֶׁם שֶׁהוּא
הַנְּשִׁמָּה תַנ"ל, וְהִנֵּה סְתִימַת
הַפֶּתַח דְּהֵינּוּ הָאֲמוּנָה כַּנ"ל הוּא
רַק לְפִי שְׁעָה, בְּעַת שְׁצָרִיכִין
לְהַשְׁלִיךְ לַחוּץ אֶת מֵי שְׁאֵינּוּ

הינו בחינת אנפין נהירין, אז יכול לקבל אור פני הרב עד שיתראה בפניו אור פני הרב ממש, וכמו שהלכנה מקבלת אור השמש. וזהו ענין קבלת פני תלמיד-הכם, הינו קבלת פנים של הרב לתוך הפנים שלו ממש, אך אם התלמיד אין לו פנים דהינו שהוא בבחינת אנפין חשוכין עלידי שהוא משקע בתאות מוזן אז אין מתראה בתוכו פני הרב. וכן מי שהוא עזות פנים אין לו גספן פנים דקדשה ואינו יכול לקבל פני הרב בהפנים שלו כנ"ל:

קנד

א. העצה היוצאת מהפאמר הזה מענין שעלידי התבודדות שאדם דן ושופט את עצמו מלמטה ועלידיזה אין עליו דין מלמעלה, ואז אין צריך לירא משום דבר ועלידיזה מעלה היראה לשרשה לדעת, שידע מפי יתירא וכו' כבר מבאר מזה

ראוי להתקרב, אבל תכף אחר-כך חוזר הפתח ונפתח בבתחלה, וכשיש חס ושלום רבוי פגמים אז מתיראין וחוששין שלא יסתם הפתח לגמרי חס ושלום עלידי התגברות הקלפה המסבבת הנ"ל, ואז מעמידים בפתח הנ"ל ירא שמים שיעמד לשמור שלא יבנסו לשם, ואף-על-פי-כן הוא תועלת נגד הקלפה המסבבת הנ"ל, כי אי אפשר לה להתגבר ולהתפשט על הפתח מחמת הירא שמים שעומד שם, ועלידי מסירת נפש בשמוכר נפשו לגמע ולהתקרב אל הצדיק, עלידיזה אפשר לדבק עצמו אליו אף שעומד שם הירא שמים ושומר שלא יבנסו לשם, אך אף-על-פי-כן אי אפשר שיאיר אליו החכמה דהינו המוח בעצמו:

קנג

א. התלמיד והרב הם בחינת חמה ולכנה, ואם התלמיד יש לו פנים

באריכות לעיל בסימן ט"ו עין שם:

עצבות היא מדה רעה מאד קנה

א. אמונה הוא בחינת ב"ח הגדל וכו' הצומח (עין פנים) והוא בחינת אריכות אפים, הינו פשיש לו אמונה בשלמות הוא גדל וצומח בעבודתו יתברך, (ואוי אינו מויק לו שום דבר ואינו ירא משום אדם ומשום דבר ומתפלל בחיות פראוי ונוסע לצדיק, כי אינו מפתח משום ענין שבעולם (קיצור לקו"מ הישן, ב) אפלו אם יעבר עליו מה, כי לא יוכל לבלבלו שום בלבול ומונע רק הוא מאריך אפו (הו שלא יהיה בעסן וקפדן על שום דבר, הו לקוטי עצות, סכלנות)) לסבל כל מה שיעבר עליו, כי כל המניעות והבלבולים מעבודת ה' מה שאינו מתקרב ליראי ה', הכל הוא מחמת עצלות ועצבות וכבודות הנ"ל, אכל פשיש לו אמונה שלמה אינו יכול למנעו שום דבר רק מאריך אפו לסבל הכל, וגדל וצומח בעבודת ה' איך שיהיה:

מאד להתקרב להם, וכן מה שאינו מתפלל פראוי הוא גם כן מחמת עצלות וכבודות שפא מהסרון אמונה, כי בודאי אם היה לו אמונה שלמה והיה מאמין שהשם יתברך עומד עליו ושומע כל דבור ודבור שיוצא מפיו ומאזין לקול תפלתו, בודאי היה מתפלל פראוי בהתלהבות וחשק גדול, אך עקר בלבול התפלה הוא מחמת הסרון אמונה. וכן כל ההתרחקות מצדיקים ויראים ומעבודת ה' באמת, הכל מחמת הסרון אמונה, שעלידידיו בא עליו עצלות ועצבות וכבודות הנ"ל, אכל פשיש לו אמונה שלמה אינו יכול למנעו שום דבר רק מאריך אפו לסבל הכל, וגדל וצומח בעבודת ה' איך שיהיה:

ב. לזכות לאמונה ואריכות אפים כנ"ל הוא עלידי ארץ ישראל, וצריך כל אחד לבקש מהשם יתברך שיהיו לו בסופים

בעבודת ה', וכפי מספר
 התרבות הבאים לו בן נמשך
 הזמן שבו ער לבו להשם יתברך,
 כי יש שנבער לבו פתאם
 ומתחיל בעבודת השם ותקף
 לאחר שעה נתבטל וחזר
 לקדמותו, ולפעמים נמשך איזה
 ימים או איזה שבועות אך לא
 לנצח ולא לזמן מרבה, וכל זה
 מחמת שהתעוררות בא לו רק
 מבחינת התרבות הנ"ל, אך יש
 בני אדם שאין התלהבות שלהם
 בא להם מאלו התרבות רק
 ממקום אחר, כי לאו כל אדם
 שוה בזה:

קנט

א. בתורה הקדושה יש שני בחות
 - אש ומים, וכן האדם בשעה
 שעוסק ומעין בתורה יוצאים
 הקלים ואדים מפניו ויש בהם
 חמימות ולחות שהם גם כן
 בחינת אש ומים, ומי שזוכה
 שלמודו עולה להשכינה נעשה
 מבחינת שני הכחות הנ"ל שפע

ונגעועים לארץ ישראל עד
 שיזכה לבוא לשם, וגם שיהיה
 געועים לכל הצדיקים לארץ
 ישראל, והוא סגולה לבטל פעם
 ועצבות, כי אמונה ואריכות
 אפים שזוכין בארץ ישראל הם
 הפוך הפעם והעצבות:

קנו

א. העצות הקדושות היוצאות
 מהמאמר הזה בקצרה בכר
 נעתקו לעיל בסימן כ"א עין שם:

קנד

א. מי שמדבק עצמו באמת,
 לדברי תורה היוצאים מפי
 הצדיק, ונהנה מהם באמת,
 בודאי אי אפשר לו אחר-כך
 לסבל ולחפץ בלל חיי העולם
 הזה:

קנה

א. הרשעים מלאים חרטה, ואלו
 התרבות מתקבצים וכאים לאיזה
 אדם, ועלידיזה נבער לבו
 פתאם להשם יתברך ומתחיל

שאינם פשרים אז נעשה אצלם
מאלו התורות שלשים ותשע
מלאכות ומגיע להם עלידידה
חשק נמרץ והתעוררות חדש
ליגיעות ומרחות ועבודות
העולם הזה שהוא ההפוך מפוש
מפ"ל תורה הינו שלשים ותשע
מלאכות כנ"ל:

קס

א. הדפק דופק ונוקש באדם
ולפעמים הוא מזכיר אותו
לעבודת השם בבחינת: "קול
דודי דופק" (שיר השירים ה' ב),
ולפעמים הוא מזכיר אותו
להפוך חם ושלום:

קסא

א. הפחלקת מגביה ומרים את
האדם, כמשל הפנים שוטפים
שפונשאים ומרימים את העין
השוכב על הארץ:

קסב

א. עלידי ענוה שהוא אין מפוש
עלידידה יזכה לתורה ונגדלה

רוחניות ושפע גשמיות, אך לאו
כל אדם זוכה לזה שיהיה למודו
עולה להשכינה. ואז פשהתורה
יוצאת ואי אפשר לה לעלות אל
מקום מכונה ובתוך כך באים
הגרדיני נמוסין (המבארים בזהר
הקדוש מפין ר"ג) השולטין בלידה
ומכים עליה ונופלת למטה
ונתפזרת בכל העולם, וכל בני
העולם שואכים מהאוויר שהוא
מלא התורות האלו שלא זכו
לעלות למעלה ונתפזרו באוויר
העולם, אז אצל אדם גדול וצדיק
או על כל פנים אצל אדם בשר
וירא שמום נעשה מזה טל
תורה, וקצת זוכים להשיג מזה
השגות וחדושים דאורייתא,
ולקטנים שאינם יכולים להשיג
ולחדש מגיע להם מזה
התעוררות חדש וחשק נמרץ
להתורה. שזה גספן בבחינת
חדושין שנתחדש החשק
וההתעוררות אצלו, אבל
כשמקבלים מזה בני אדם

אָבֵל בַּאֲמַת הַצַּדִּיק יֵשׁ לוֹ
 רַפּוּאוֹת יְקָרִים וְחֲשׂוּבִים וּדְרָכִים
 יִשְׂרָיִם אַחֲרַיִם שְׁצָרִיד לְהַנְהִיגוֹ
 לְרַפּוּאוֹתוֹ הָאֲמִתִּית. וְלַפְעָמִים אִי
 אֶפְשָׁר לוֹ לְהַצַּדִּיק לְגַלוֹת לוֹ
 פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הַצַּרִּיד לְרַפּוּאוֹתוֹ
 בְּכַדֵּי שְׁלֵא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ
 מִזֶּה סֵם מְוֹת חֵם וְשְׁלוֹם, עַל־כֵּן
 הַחֲכָרַח לְהַלְבִּישׁ לוֹ פְּנִימִיּוֹת
 הַתּוֹרָה בְּדַבְרֵי תּוֹרָה אַחֲרַיִם,
 וְלַפְעָמִים גַּם זֶה אֵינּוּ יֹכֵל לְקַבֵּל
 וּמְכָרַח הַצַּדִּיק לְהַלְבִּישׁ הַתּוֹרָה
 בְּסַפּוּרֵי דְבָרִים חִיצוֹנִים לְמַעַן
 יֹכֵל לְקַבֵּל הַרְפּוּאוֹת הַהַגּוּנָה:

קסה

א. תִּסְבַּל וְתִקְבַּל בְּאַהֲבָה כָּל
 הַרְעוֹת וְהַיְסוּרִים הַבָּאִים עָלֶיךָ
 חֵם וְשְׁלוֹם, כִּי רְאוּי שֶׁתִּדַּע שְׁלִפֵּי
 מַעֲשֶׂיךָ עֲדִין הוּא מִתְנַהֵג עִמָּךְ
 בְּרַחֲמִים רַבִּים, כִּי הִיָּה מוֹגִיעַ לָךְ
 יוֹתֵר וְיוֹתֵר חֵם וְשְׁלוֹם לְפִי
 מַעֲשֶׂיךָ:

בְּמָקוֹם אֶחָד, אָבֵל בְּלֹא זֶה קֶשֶׁה
 שֶׁיִּהְיֶה שְׁנִיחָם יַחַד תּוֹרָה וּגְדֻלָּה:

ארבעה צריכין להודות - קסג

א. עַל־יְדֵי תַאֲוֹת אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה
 אֵינּוּ יֹכֵל לְהוֹצִיא שׁוֹם דְּבוּר
 לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (עֵין לְעִיל בְּסִימָן
 ס"ב):

ב. כֹּל הָאַרְבָּעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת,
 מְרַמְזוֹ עַל עֵינֵן צָרוֹת הַנֶּפֶשׁ
 בְּעַבְדוֹת הַשֵּׁם, שֶׁהִיא בְּכַחֲחִינָתָ:
 "תָּעוּ בַּמִּדְבָּר", וְחוֹלָה וְחַבּוּשׁ
 בְּבֵית הָאֲסוּרִים, "וַיַּעֲלוּ שָׁמַיִם
 וַיִּרְדּוּ תְהוֹמוֹת" שֶׁבְּכַחֲחִינָת "יֹרְדֵי
 הַיָּם", שֶׁפּוֹבֵלֶת עֲנוּיִים וַיְסוּרִים
 וְטַלְמוּלִים גְּדוּלִים וְצָרוֹת מְשֻׁנּוֹת
 וְכוּ' וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַצִּיל אוֹתָהּ
 בְּכָל פַּעַם מִכָּל הַצָּרוֹת, וְעַל זֶה
 אָנוּ חַיִּבִים לְהוֹדוֹת תְּמִיד:

קסד

א. יֵשׁ שְׁבָא אֶל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא
 רֹפֵא חוּלֵי הַנֶּפֶשׁוֹת וְרוֹצֵה שִׁיתֵן
 לוֹ הַצַּדִּיק רַפּוּאוֹת הֵינּוּ הַנְּהַגוֹת
 וּדְרָכִים, בְּפִי מַה שֶׁהוּא יוֹדֵעַ,

בעצמו שומר לו את הברית,
הינו שהשם יתברך בעצמו עוזר
לו לשמר את הברית קדש:

קע

א. על ידי היסורים והצרות שיש
להאדם נכנע תחמוך והגוף,
ועל ידי זה נתגדל ומאיר הצורה
והנפש, ועל ידי זה הוא יכול
לשאת ולהקים ולהרים רבים
לשרשם:

קעא

א. בשנת עורר ונתגלה שכל חדש
בעבודת השם, יש בזה צדיקים
ולכו כם שעובדים עם זה השכל
את השם יתברך, ופושעים
יכשלו כם, שאינם עובדים בזה
את השם יתברך, רק
שעל ידי זה מבזין ומחרפין את
העולם על שהם יודעים מזה
השכל החדש והעולם אינם
יודעים מזה:

קסו

א. בשהעולם אצל הצדיק יש לו
ממשלה:

קסז

א. דע והאמן כי השבתים
ששבתים אצל התלמידים
האמת הם כמו תענית:

קסח

א. בשיש לאדם גדלות סימן
שיבוא לו צרה רחמנא לצלן, וכן
להפוך בשחור ענו ושפל יבוא
לכבוד גדול:

קסט

א. על ידי התבודדות שדן ושופט
את עצמו אם בך ראוי לו
להתנהג, ומתקן מעשיו שיתנהג
על פי דיני ומשפטי התורה
נמתקין הדינים, ועל ידי זה זוכין
לשמהה עד שירקד מחמת
שמהה:

ב. עקר פגם הברית הוא על ידי
עצבות ומרה שחורה, וכן להפוך
על ידי שמהה אז השם יתברך

שילמות החסרונות - קעב

קעג

א. כל החסרונות שיש להאדם הן בנים או פרנסה או בריאות הכל הוא מצד האדם עצמו, כי אור השם יתברך שופע עליו תמיד, אך האדם עלידי גשמיותו ועלידי מעשיו הרעים עושה צל לעצמו שאין מגיע עליו אור השם יתברך, ומזה באים לו כל החסרונות, ועלכן אם האדם זוכה לתקן מעשיו ומדותיו וכל גשמיותו, עד שזוכה לכפול עצמו לגמרי עד שהוא בבחינת אין שאינו בלל מזה העולם אז אינו עושה צל, וזוכה לקבל אור השם יתברך בשלמות ונשלמים אצלו כל החסרונות:

א. הנפש והאמונה הם בחינה אחת. ויש עולם האמונה שמושם נלקח מדת האמונה, ועולם האמונה בעצמו יש לו גם כן אמונה בהשם יתברך וזה בחינת שרש האמונה, שהוא בחינת פנימיות האמונה והוא גם כן בחינת פנימיות הנפש, והנה הכותב נותן נפשו בתוך הכתב בבחינת "אנא נפשי" "בתיבת" "יהיבית" (שבת ק"ה), ועלכן עלידי הכתב יכול הצדיק האמת להפיר הנפש ופנימיות הנפש והאמונה ושרש האמונה של הכותב. והדבור שמדבר עם הצדיק הוא במעלה גדולה מהכתב, כי הכתב אינו רק פעלת הנפש, והדבור הוא הנפש בעצמו, עלכן יכול לראות מהות הנפש בעצמו:

קעד

א. בלשחדינין חס ושלום גוכרין על האדם אין להמתפלל עבורו:

ב. החכמים שהם בבחינת אין זוכין לכבוד שהוא עקר אור השם יתברך:

ג. בשששם יתברך וכן הצדיק מראים פנים שזקוקת חיים ומזכה לעולם ולהפוך - להפוך חס ושלום:

בַּח בְּזַה, בְּשִׁשׁוֹתַיִן יַיִן לַפְעָמַיִם
זוֹכִיִן לְקַבֵּל חֲכָמָה וּמַחֲזִין קְדוּשִׁים
בְּאַלְהָה, עַד שְׁיִכּוּלִין עַל־יַד־יְהוָה
לְכַפֵּר וּלְמַחֵל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּבַחֲנִית: "וְאִישׁ חָכֵם יְכַפְרֶנָּה"
(מְשָׁלִי ט"ו יד):

ב. צְרִיף הָאָדָם לְבַטֵּל רְצוֹנוֹ לְגַמְרֵי
נֶגֶד רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא
יְהִי לֹא שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר רַק כְּמוֹ
שְׂרוּצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֵן שְׂיִהְיֶה
לֹא מִמוֹן וּבְנִיִם הֵן לֹא חָם
וְשָׁלוֹם, וְכִשְׁהוּא מִסְתַּפֵּק עֲצֻמוֹ
וּמִתְרַצָּה רַק בְּרְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
אִז מִמְלִיךְ עָלָיו מְלַכּוֹתָ יִתְבָּרַךְ:

קעה

א. צְרִיף לְפָרַט אֶת הַחֲטָא, בִּי
צְרִיכִין דְּוָקֵא וְדוּי דְּבָרִים
לְהַתְּוֹדוֹת בְּדַבּוּרִים בְּכָל פַּעַם כָּל
מַה שֶׁעָשָׂה בְּפִרְטִיּוֹת, וַיֵּשׁ עַל־זֶה
מְנִיעוֹת רַבּוֹת, לַפְעָמַיִם נִשְׁכַּח
מֵאִתּוֹ הַחֲטָא, וַיֵּשׁ שׁוֹזְכֵר אֶת
הַחֲטָא וְקָשָׁה לוֹ לְהוֹצִיא הַדַּבּוּר
לְהַתְּוֹדוֹת. וְעַל־יַד־יְהוָה שְׂמִיחָה שֶׁל
מִצְוָה כְּגוֹן הַתְּנָה שֶׁל מִצְוָה, אִז

לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ שֶׁלֹּא יִתְנַבְּרוּ
הַדְּיָנִים חָם וְשָׁלוֹם (עַזֵּז בְּרַכּוֹת דף
ל"ד וְעַזֵּז בְּ"מִגֵּן אֲבָרְהָם" אֵרַח חַיִּים סִימֵן
ק"ט סְעִיף קָטָן א'):

קעה

א. עֵקֶר מַעֲלַת הַבְּכִיָּה הוּא בְּשִׁיחָה
מִחֲמַת שְׂמִיחָה וְחֻדוּת, וְאַפְלוֹ
הַחֲרָטָה טוֹב מְאֹד שֶׁתְּהִיָּה
מִחֲמַת שְׂמִיחָה, שְׂמִרְבַּ שְׂמִיחָתוֹ
בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתְחַרַט וַיִּתְנַעֲנַע
מְאֹד עַל שְׂמִרְדֵּי נִגְדוֹ, וַיִּתְעוֹרֵר
לֹא בְּכִיָּה מִחֲמַת הַשְׂמִיחָה:

קעו

א. צְרִיף לְמַחֵר מְאֹד לְגַרֵשׁ מִלְּבוֹ
הַרוּחַ שְׂמוֹת שְׂנֵאָנָם בּוֹ וְדְכוּק
בּוֹ, וְעַל־יַד־יְהוָה הַתְּקַשְׁרוֹת לְהַצְדִּיק
הָאָמֶת הֵינּוּ שְׂאוֹהֵב אֶת הַצְדִּיק
אֲהַבַת נֶפֶשׁ, עַל־יַד־יְהוָה מְגַרֵשׁ
בְּמַהֲירוֹת גְּדוֹל אֶת הַרוּחַ שְׂמוֹת
מִלְּבוֹ וְעַל־יַד־יְהוָה זוֹכָה לְלֵב
נִשְׁפָּר:

קעז

א. יֵשׁ צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם

הללו, והכל לפי התענית, וכל מה שמתענה יותר בן הוא מחנה יותר ימים מתים שעברו בחשך:

ג. על ידי התענית זוכין לשמחה וכפי ימי התענית בן זוכין לשמחה:

קפ

א. ענין סגלות הפדיון עין פנים:

קפא

א. בשמתקשרים יחד איזה אנשים וחולקים על איש אחד, אף על פי שהוא אדם חשוב יותר מהם, עם כל זה יכולין להפילו, רק שלא יהיו רשעים, כי קשר רשעים אינו מן המנון, אבל אם אינם רשעים אז יכולין להפיל מי שחולקין עליו על ידי הקשר אף על פי שכל אחד לבדו נמוך ממונו, אם לא שזה שחולקין עליו הוא גדול במעלה מאד אז אדרבא הם נתבטלים לפניו, וכשמפילין איזה אדם עקר

בשמח בשמחה גדולה בעת שעושה מצוה, עד שמרקד הרבה מחמת שמחה, על ידיה יוכל להתודות ודיי דברים ועל ידיה מתקן פנים חטאיו:

גדל מעלת התענית - קעט

א. תענית מבטל מחלקת בגשמיות וברוחניות. כי בשאינו יכול להתפיל או לעשות מה שצריך בעבודת ה'. זה גם בן בכלל מחלקת. והתענית מועיל לזה להכניע הלב לדבק בהקדוש ברוך הוא ולעשות שלום:

ב. התענית מחנה מתים, הינו שמחה הימים שעברו בחשך ואין להם שום היות, כי מי שפוגם איזה יום שאינו עושה בו מצוות ומעשים טובים, ומכל שכן בשעושה בו רע חס ושלום, אז אין לאותו היום היות, והוא ממית אותו היום (עין פנים), והתענית מחנה הימים המתים

ואחד פראוי לו, והעקר הוא
שיהיה אהבה ביניהם עד שיהיו
בבחינת רואין זה את זה:

קפב

א. בשמדברין עם חברו ביראת
שמים, אף שאין חברו מקבל
ממנו אף על־פי־כן הוא בעצמו
מקבל על־ידי־זה התעוררות
מחברו, פי על־ידי שיצאו
הדבורים מפיו לחברו חוזר
האור אליו. ואם היה מדבר אלו
הדבורים בינו לבין עצמו יכול
להיות שלא היה מתעורר מהם
כלל ועל־ידי שדברים לחברו אף
שחברו לא נתעורר, עם כל זה
הוא בעצמו נתעורר פי חזרו
אליו על־ידי בחינת החפאה, כמו
מי שפכה ומשליך איזה דבר
לכתל חוזר הדבר אליו:

קפה

א. עקר השלמות הוא היראה, ויש
שני מיני יראות, יש מי שהוא
ירא מהשם יתברך מגדלתו
ורוממותו בנין דאיהו רב ושליו,

הנפילה שנופל לתאות נאוף
רחמנא לצלן:

ב. כל הדברים שדוברים על
הצדיק האמת ועל אנשיו הם
מזכות גדולות מאוד בגשמיות
ורוחניות והן הן המצייבין אותם:

קפב

א. כל מה שהעולם מדברים בכל
ימי הספירה הם מדברים רק
מהספירה של אותו היום, ומי
שהוא מבין יוכל לשמע ולידע
זאת, אם יטה אָזְנוֹ היטב
לספורי דבריהם ישמע שהם
מדברים רק מהספירה של אותו
היום:

קפג

א. הצדיקים שבדור הם יושבים
על סדר העגול, והם בחינת
בית־דין והשם יתברך הוא ראש
בית־דין שלהם, ומהם יוצא
המשפט לכל אחד ואחד הן
לזכות והן לחובה, וכן הם
מחלקים הפרנסה לכל אחד

והמניעות יותר, וכשמשפּרם, הכלי יותר גדולה לקבל בתוכה קדשה וטהרה להתקרב להשם יתברך, ועלידיזה זוכה ליראה ולהמשיך כל השפעות טובות, וזוכה להשלים שמה קדישא, כי עקר השלמות עלידי היראה:

קפו

א. עלידי אמונה שפאמין בדברי הצדיק הוא רואה מפנו מופתים גדולים בכל עת, כי הצדיק בודאי מלא מופתים, וכשהוא מאמין בהצדיק האמת הוא מבין למפרע בדברי הצדיק בכל מה שיאירע לו שזה היתה פגנת הצדיק, כי בהדברים שדבר עמו רמו לו שיהיה פג, שכל מה שנעשה אחר-כך רואה שהכל היה מרפז בדבריו:

קפז

א. מה שהשם יתברך משלם לאדם מדה כנגד מדה הוא חסד גדול מאת השם יתברך, כי עלידיזה הוא מבין החטא

ועלידי יראה זאת אשתלים שמה קדישא דקדשא בריך הוא, ויש יראה למטה מפנו הינו שבא ליראה עלידי יראות תחתונות, עלידי שירא מהיה או משר או מאיזה פחד אחר עלידיזה הוא נזכר ובא ליראת ה', ועלידי יראה זאת נמשך השפעות בעולם, וצריך לעשות כלי לקבל השפע, וזה נעשה עלידי השתוקקות והרצון לנסע לצדיקי אמת, שעלידיזה נעשה רשם הכלי, ואחר-כך בשבא אליו נעשה הכלי, וכל מי שיש לו יגיעות ומניעות יותר בתחלת ההתקרבות והוא משפּרם עלידיזה יש לו כלי גדול ביותר, כגון בשיש לו מניעות מאביו וחוננו ואשתו וכיוצא בהם שארי מניעות והוא צריך להתנגע למרח ולתחזק מאד לשפּרם, עלידיזה הוא עושה כלי לקבל בתוכה קדשה וטהרה אחר-כך. וכל מה שהגיעות

שפגם בו ולשוב בתשובה, ועקר
 מה שמשלם השם יתברך מדה
 כנגד מדה הוא בארץ ישראל,
 כי שם מודקקים לשלם לאיש
 במעשהו, וזהו: "ארץ אכלת
 יושביה" (במדבר י"ג לב) אכלת
 ראשייתבות א'תה ת'שלם
 ל'איש ב'מעשהו (תהלים ס"ב):

קפח

א. קדם שיוצא האדם לאויר
 העולם מלמדין ומראים לו כל
 מה שצריך לעבד ולהשיג בזה
 העולם, ובין שיוצא לאויר
 העולם מיד נשכח ונאבד מפני
 חבל, ובשביל זה צריך לנסע
 להצדיק לבקש אחר אבדתו, כי
 כל האבדות האלה של כל בני
 העולם בלם הם אצל הצדיק:

קפט

א. עקר נשיכת הנחש הוא עצבות
 ועצלות, עליבן צריך לזהר מאד
 מעצבות ועצלות:

קצ

א. הצדיק האמת שהוא בחינת
 משה, במה שיוצא הדבור מפי
 ה' לעשות אין לו שום בחירה
 על זה לעשות, רק עקר בחירתו
 הוא לבנו רצון השם יתברך
 ולהבין רצונו יתברך במה
 שאינו מנלה רצונו בפרוש
 בבחינת משה הוסיף יום אחד
 מדעתו (שבת פ"ז), שבוזה היה
 תלוי בחירת משה לקבל את
 התורה או שלא לקבל כי לא
 היה אפשר לקבל את התורה
 רק אחר שלשה ימים כמו שהיה
 באמת, והשם יתברך לא אמר
 לו רק שני ימים, ומשה בעצמו
 היה צריך להבין מדעתו ובחר
 לו לקבל את התורה והוסיף יום
 אחד:

קצא

א. עקר הרגשת תענוג ושעשוע
 עולם הבא וכל הש"י (הש"לש
 מאות ועשרה) עולמות שעתידי
 הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל

עלידי מה שחזור מאה ואחת פעמים שעלידיזה זוכרו, אז כשיאמר זה הדבר בשם הצדיק נצטיר לפניו דמות דיוקנו של החכם והרי הוא באלו אמרו הצדיק בעצמו, אך שיהיה הזכרון באמת בכח הזכרון:

ב. כששומע החדוש מפי הרב בעצמו בעת שחדש אותו הרב עלידיזה יזכרו היטב, אבל כשאינו שומע מפי הרב בעצמו או אפלו מפיו לאחר־כך שלא בעת שחדש אותו החדוש אז יוכל לשכחו בקל:

ג. בכל ספר יש שם דמות דיוקנו של החכם שחדש אלו הדבורים לשבזה הספר:

ד. הדבור האמת שיוצא מפי הצדיק האמת אפלו במלי דעלמא הוא יקר מדברי תורה של צדיק אחר, כי שם יכול להיות תערובות הרבה, אבל זה הדבור היוצא מפי הצדיק האמת הוא רק אמת לבד, וכיון

צדיק וצדיק הוא רק בלב, פי הלב יכול לתפס במקומו הפועט עד אין הקר ואין מספר, ושם מקום הרגשת כל התענוגים והשעשועים, ועליכן אפשר שישב אחד אצל חברו בגן עדן ולזה יהיו לו כל התענוגים והשעשועים וכל הש"י (הש"ש מאות ועשרה) עולמות, והברו אפעליפי שיושב אצלו לא ירגיש כלום, כי לבו חסר מכל הטובות והשעשועים שיש לחברו הצדיק בתוך לבו, אשרי לו:

מעלת הדבור של הצדיק

קצב

א. מי ששומע דבור מפי הצדיק האמת ובפרט בשרואה אותו אז הוא מקבל בחינת הפנים של הצדיק ובחינת שכלו ונשמתו, אך צריך לשמר עצמו משכחה, פי שכחה משפחת כל זה מפנו, וכשזוכה לזכרון לזכר דברי הצדיק כמו שאמרם או

שהוא רק אמת ואין בו שום
תערובות אין יקר ממנו:
ה. אמת הוא הפנים של כל הפנים
דקדושה:

קצג

א. המחשבה יש לה תקף גדול
ואם יחזק ויגבר מחשבתו על
איזה דבר שבעולם ויכל לפעל
שיהיה כה, רק שהמחשבה
תהיה בכחול כל ההרגשות
והמחשבה תקיפה בליף עד
שאפשר למסור נפשו במחשבתו
ממש, הינו שיקבל במחשבתו
שהוא מרצה למסור נפשו על
קדוש השם באיזה מיתה
שתהיה עד שירגיש צער
המיתה ממש. אף יכולין
עלידייזה למות ממש, על-פן
בעת שירגיש שקרוב שתצא
נפשו צריך למנע ולהרחיק
עצמו לבלי לשאר שם, שלא
ימות בלא עתו חס ושלום:

קצד

א. מי שרוצה כבוד הוא שומה,
עין פנים:

קצה

א. צריך שתדע שבכל הצרות
והיפוסין שבעולם יש בהם איזה
הרחקה, מלבד מה שצריך
לצפות שבהסדו יתברך יושיע
ויבטל הצרה לגמרי, אף גם
בהצרה בעצמה בודאי יש בה
איזה הרחקה, ותסתפל על זה
היטב למצא ההרחקה שבתוך
הצרה, ועלידייזה תוכל לסבל
ולקבל כל מה שעובר עליך ולא
תתבהל משום דבר, ועלידייזה
תוכל להתקרב אליו יתברך
תמיד בכל מה שעובר עליך,
ועלידייזה יושיע לך השם
יתברך:

קצו

א. אסור להאדם להתעקש
בתפלתו שהשם יתברך יעשה
לו דוקא בקשתו, כי זה כמו

קצח

א. כש'אחד צועק להשם יתברך
אומרים לו לפע, כמו שכתוב:
"מה תצעק אלי דבר אל בני
ישראל ויפיעו" (שמות י"ד טו):

קצט

א. עלידי שמרגישים טעם
מתיקות בהתורה נצולין מענש
של אלמן שלא תמות אשתו הם
ושלום:

ק

א. הצדיקים שפזמן הוה הם הם
הצדיקים שהיו בזמנים הקודמים
בסוד הגלגול וכבר קימו התורה
מעני עליבן זוכים עתה לקימה
מעשר:

צדקה תציל ממות - רא

א. מרמוז בתרגום (איכה כ' ט) בפסוק:
"קול נתנו בבית ה' כיום מועד"
שפפסח צועקים בתפלה:

ב. צדקה תציל ממות
ראשייתבות מצ"ת. (נראה מזה
שצדקה מסגל להנצל בפסח מאפור המין

לוקח דבר בחזקה בגזלה,
רק צריך להתפלל ברחמים
ובתחנונים אם יתן השם יתברך
יתן ואם לאו לאו:

קצו

א. אין זה מעלת הענוה להראות
את עצמו בכפיפת ראש בדרך
שמות כאלו הוא ענו, כי זהו
ענוה פסולה, ועקר שלמות
הענוה כשהיא בחכמה, ועלידי
לשון הרע שהעולם מדברים
נעשה פרוד בין ענוה לחכמה.
ואז אי אפשר לצדיקים להיות
ענוים, אם לא מי שהוא גדול
במעלה מאד במדת הענוה, עד
שגם פגם לשון הרע של העולם
אינו מזיק לו לענוה שלו.

(אמר המעתיק, בזה מוכן התרגום
יונתן (במדבר יג, טז) 'כד חמי משה
ענותנותיה קרא שמו יהושע' ודרשו
הנ"ל (סוטה לד): יה יושיעך וכו' הינו
שהתפלל עליו שעלידי לשון הרע
של המרגלים לא יפגם הענוה
שלו):

עברה יכולה לכבות זה המעות
שנותנין לתלמיד חכם כי אין
עברה מכבה תורה, וזה מעות
ראשיתבות "ואין" עברה
"מכבה" תורה (סוטה כ"א):

תקון למקרה לילה - רה

א. תקון למקרה לילה רחמנא
לצלן, לומר עשרה קפיטל
תהלים באותו היום שארע לו
חס ושלום, כי יש כח באמירת
תהלים להוציא הטפה מהקלפה
שלקחה אותה, וצריך לבזבז
בשעת אמירת תהלים
שתהלים בנימטריא תפ"ה,
שהוא מכון במספר השני שמות
אל אלהים במלואו כזה, אל"ף
למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם,
שעל ידי השני שמות אלו יוצאה
הטפה מהקלפה לילית
שגימטריא שלה ת"פ, ועם
החמש אותיות תפ"ה (כמנין
תהלים) שהיא המננה על זה,
ומה שצריכין לומר עשרה
קפיטל תהלים דוקא עין פנים,

שהוא סמרא דמותא ולזכות לקדשת
אכילת מצה בשלמות, ומזה מוכן קצת
מה שנתפסד מקדמונים ומדברי רבותינו
זכרונם לברכה לתת מעות חטים לעניים
(קדם פסח):

ג. סגולה לחלי נופל רחמנא לצלן
לפזר צדקה, פזר נתן לאביונים
(תהלים קי"ב ט) ראשיתבות נפ"ל:

רב

א. כל מי ששכלו קטן ביותר צריך
לחלק לו כבוד ביותר על-פני
צריך האדם להגדיל דעתו כדי
שלא ירצה בכבוד ויהיה בורה
מן הכבוד:

רג

א. מרדכי היה מתהלך לפני חצר
בית הנשים לדעת את שלום
אסתר שהיא השכינה פידוע, כי
מרדכי היה משיג זאת לידע
שלום השכינה על ידי ספורי
דבריהם:

רד

א. המעות שנותנין לתלמיד חכם
הוא בחינת תורה ממש, ואין

מתהדרין אז פּכּר שְׂכַח קול
 התורה והשם יתברך, ואינו
 מכיר בו, וקשה לו אז לשוב,
 כמשל הרועה שתעה אצלו שה
 מתהדרין, וכאשר לא תעה הרבה
 עדין, אז מכיר את קול הרועה,
 וכשהרועה קורא אותו הולך
 אחריו תכף אבל כשתעה הרבה
 מתהדרין, פּכּר שְׂכַח את קול
 הרועה ואינו מכיר בו, וגם
 הרועה מייאש מלבקשו מחמת
 שזה זמן רב שתעה מאתו.
 עלינו צריכין לבקש מהשם
 יתברך ולצעק בקול גדול מעמק
 הלב "תעיתי בשה אבד בקש
 עבדך", הינו שתמהר לבקשני
 כל זמן שאני זוכר על כל פנים
 עדין קול התורה והמצוות, וזה
 "כי מצותיך לא שכחתי" עדין
 עלינו רחם עלי ומחר לבקשני
 מיד למען לא אבד חס ושלום:

רו

א. כל הדבורים הם בקינת
 גבורות וצריך להמתיקם.

ואלו הן, מכתם לדוד ט"ו, לדוד
 משכיל ל"ב, אשרי משכיל אל
 דל מ"א, באיל תערג מ"ב,
 למנצח אל תשחת נ"ט, למנצח
 עלידותון ע"ו, תפלה למשה צ/
 הודו לה' קראו ק"ה, על נהרות
 בבבל קל"ז, הללויה הללו אל
 בקדשו ק"ג, והם תקון גדול מאוד
 לזה, ומי שזוכה לאמרם באותו
 היום אין צריק לפחד עוד כלל
 מפגם הנורא הזה כי בודאי
 נתתקן עלידינה:

תעיתי בשה אבד - רו

א. השם יתברך דרכו לקרות את
 האדם תכף כשרואה שהוא
 תועה מדרך השכל, יש שקוראו
 ברמיזה ויש בקריאה ממש, ויש
 שבוטע בו ומכחו, וכשעדין לא
 נטה הרבה מדרך הישר אז
 אפשר לו בקל לשוב מחמת
 שהוא מכיר עדין את הקול
 ורגיל בו, כי זה סמוך היה אצל
 השם יתברך ועדין לא שכח את
 הקול, אבל כשפכר נטה הרבה

לשמור את הצדיק מלפל
בגשמיות:

ב. גם הוא מוכה להם לצדיקים
מעט המחלקת שיש עליהם, פי
המחלקת הוא כמו מכסה להם
שלא יתגלו ויתפרסמו יותר
מכדי הצרף, אך החולקים רוצים
לכפותם לגמרי להעבירם מן
העולם הם ושלום אבל השם
יתברך לא יעזבם בידם:

רט

א. יש לכל אדם תפלות רעות כמו
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה:
'גנבא על מחתרתא רחמנא
קרנא' (ברכות ס"ג לפי גסחת ה"עין
יעקב) ואחר כך בשעומד
להתפלל אז התפלה הרעה
מבלבלת אותו, ונתקון לזה
הכנסת אורחים תלמידי חכמים:

רי

א. עלידי משא ומתן באמונה
מקיים מצות עשה ואהבת, ששם
שמים מתאהב עלידו כנ"ל

והמתקה הוא עלידי למוד
התורה ודבורים טובים
שמדברים, על-כן צריך לשמור
את הדבור מאד ולכלי לדבר
דבורים רעים ובפרט לשון הרע
חס ושלום, מכל שכן וכל שכן
שצריך לשמור מאד מלדבר חס
ושלום על צדיק הדור כדי שלא
יתגברו הדינים חס ושלום.
ועלידי אלו הדבורים רעים
יכולים לגרם שיפל הצדיק הדור
ממדרגתו חס ושלום, כשאינו
בעל פח גדול להמתיק אלו
הגבורות הקשות, או שישתלק
חס ושלום עלידיה, ואז עלידי
הסתלקותו, נשמתו מתקת אלו
הגבורות הנ"ל:

צופה רשע לצדיק - רח

א. מה שהרשעים עושים ישורים
לצדיקים ורודפים את הצדיקים,
זה סבה מאת השם יתברך כדי
שיתבונן הצדיק ויפשיש
במעשיו, והם כמו שומרים

(יחזקאל י' כא), פי הנפנים הם הדבורים בהינת: "ובעל כנפים יגיד דבר" (קהלת י' כ). גם עלידייזה נכלל התפלגה בתוך תורה לשבכתב ותורה שבעל פה:

ב. כח הדבור בא עלידי התקשרות לצדיקים:

ריג

א. יש שם סא"ל היוצא מפסוק "אתה סתר" לי (תהלים ל"ב ז), וכשהקדוש ברוך הוא רוצה להציל את האדם ממות שנגזר עליו ולהסתיר ולכפות אותו מן הבעל דבר אז הוא מסתיר ומכסה אותו בזה השם, והבעל דבר מבקש מקום שייכל להפנים תחת המכסה והמסתיר. אך תכף בשמיביט עליו אין לו כח מחמת השם הזה (עין פנים):

ב. צריך להפסיק בין תבת אתה סתר לי לתבת מצר פדי שלא לעשות צרוף השם סמאל חם ושלום (עין פנים):

סימן צ"ג, ועלידייזה יהיה לו פרנסה בלי יגיעה ומרה:

ריא

א. מה שהעולם נוסעים על ראשיהשנה לצדיקים, פי עקר המתקת הדינים אינו אלא עלידי קדשת וטהרת המחשבות, ואי אפשר לטהר ולקדש המחשבה אלא עלידי התקשרות לצדיקים, וראש השנה הוא מקור הדינים של כל השנה, וצריך לטהר המחשבות פדי להמתיקם, ובשביל זה נוסעין לצדיקים פדי לזכות לקדשת המחשבה ולהמתיק הדינים:

ריב

א. עלידי המחאת בף אל בף בשעת התפלגה, עלידייזה יכולים לדבר פראוי השבחים והתארים שאנו מכנים ומדמים אותו יתברך שזה בהינת שמיביטין בתמונת ה'. גם זה בהינת וידי אדם מתחת כנפיהם

ריד

א. מה שמצינו בני אדם שמותים באמצע למודם, שלא פדורות הראשונים בשתיה יודע יום מיתתו היה עוסק בתורה ולא היה להפעל דבר שום שליטה עליו, דע שאם תלמוד כהנן בודאי אין לו שום פח, אבל אם אין תלמוד פראוי, בפרט למוד גמרא אם אינו פראוי אז הוא מקבל יותר פח מהתלמוד. כי תלמוד בגימטריא אותיות של שמה (לילית) על-כן יש פח בתלמוד התלמוד או להכניע אותה או להפוך חס ושלום:

רטו

א. יש עשרים וארבעה מיני פדיונות להמתיק הדין מפל העשרים וארבעה בתי דינים וכן נגד כל בית-דין יש פדיון מיוחד ויש פדיון אחד שפולל כל העשרים וארבעה בתי דינים, ולא נמצא כי אם חד בדרא שידע זה הפדיון, ופעמים אפלו

בשעה הצדיק עושה פדיון אף-על-פי-כן אינו מועיל, זה מחמת כי לאו בכל פעם בא להם מלמטה פדיון כזה שיוכל להמתיק כל העשרים וארבעה בתי דינים בבת אחת. ועל-כן בשבא להם התמתקה הזאת משתמשין עמה לצורך דבר אחר הינו לעשות גרים, כי כל זמן שיש עבודה זרה בעולם חרון אף בעולם, וכשממתיקים הדין והחרון אף נמתק העבודה-זרה ונעשין גרים:

רטז

א. מה שיש ח"י ברכות התפלה חוץ ברכת המינים, כי על-ידי התפלה אנו מבטלין הטבע שהפילוסופים קורין אותה אם כל חי, ומכניעין ומבטלין המינים והאפיקורסים:

ריו

א. "זכרו" תורת "מושה" (סוף מלאכי) ראשי-תבות תמוז חסר וא"ו. כי אז בתמוז צריכין להמשיך

יתברך גספן מראה גארותו
 וגדלתו אשר מי יוכל לסבל
 ולקבל כבודו וגארותו יתברך, פי
 "הנה השמים ושמי השמים לא
 יכללוך" וכו' (מלכים א כו) ומזה
 בא הרבן בית המקדש
 בעזונותינו הרבים:

רכ

א. אם יש איזה צער לאדם חס
 ושלום והוא מספר צערו לפני
 חכם או גבור או עשיר עד
 שיעורר רחמים אצלו יכול
 להושע מצערו:

רכא

א. עלידי שנותנים מעשר, השם
 יתברך מושיט ידו ומכסה עליו
 בצל ידו ומצילו משונאיו:

ב. גם זוכין עלידי מעשר
 להסתפקות שיתפק עצמו בפה
 שיש לו:

רכב

א. צריך להיות תמיד בשמחה
 ולעבד את ה' בשמחה, ואם

הזכרון לתמן השכחה שנתנהו
 עלידי הלוהות שנשתברו בו,
 ומאחר שנשתברו הלוהות
 נסתלק הואו פי הלוהות ארפן
 וא"ו ורחבן וא"ו:

ריח

א. לפעמים פתאם האדם נוסע
 לאיזה מקום רחוק והו כדי
 להסתיר את עצמו מאיזה גזרה
 שנגזר עליו. ואף שהוא אינו
 יודע מזה עם כל זה הנפש
 יודעת מזה, עלפן בא לו רצון
 לנסע, אף בשנתפרסם שם יוכל
 להיזק לו חס ושלום. ה' יצילנו:

ריט

א. בשאדם מעלים ומסתיר ומקטין
 את עצמו בענוה ושלפלות אז
 השם יתברך בכיכול גספן
 מראה עצמו אליו בבחינת ענוה
 ושלפלות, ומצמצם את גארותו
 וגאונו ומקטין את עצמו בכיכול
 ושוכן עמו בבחינת אשכנ ואת
 דבא. אבל בשאדם מתגאה
 ומתגדל חס ושלום אז השם

זה זוכה להשלים ולתקן הדבור
שהוא גדר האדם:

רכו

א. יש נגונים של יללה ועצבות
שהם מבחינת הסטרא אחרא,
ודרך בני אדם למשוך אחר
נגונים האלה וכשמוזמרין
הנגונים האלה בשבת עלידידה
מעלין אותם:

רכז

א. בשעוברים על הקוצרים
ואומרים להם ה' יעזר (שמי
פעמים) עלידידה יש עליה
להרשעים המגולגלים בעשבים
האלה:

רכח

א. בשתקדוש ברוך הוא מסתכל
בנשמה שתוכל להחזיר בני
אדם בתשובה ולעשות גרים אז
הוא יתברך בעצמו בכיכול
מבקש ורואה שיהיה מחלקת
עליה:

לפעמים נופל ממדרגתו צריך
לחזק את עצמו בימים הקודמים
שהיה מורית לו איזה הארה
קצת ויאחו את עצמו עתה
בהתעוררות והזריחה שהיה לו
מקדם, עד אשר יעורו השם
ויחזר ויזרח לו אורו יתברך אמן:

רכט

א. לפעמים יכול להיות שלא
ימלאו בקשת הצדיק כי זמנין
דשמע וזמנין דלא וכו' (והר נירא
ק"ה): אבל יש צדיק שיכול לגזר
ולומר אני אומר שיהיה כן:

רכס

א. אפלו הרחוקים מן הצדיק
מקבלים חיות והארה ממנו:

רכע

א. יש פמה מעלות ומדרגות
בבטחון עד אין סוף וכל מה
שהשכל גדול ביותר יש לו
בטחון יותר, וכפי הבטחון כן
זוכה להרבות בצדקה, ועלידי

רכט

א. יש עצים בשעושים מהם מטה, מסגלים להולדת בנים ולגדלם וכן להפוך יש שאינם מסגלים וכו':

רל

א. מי שיש לו עינים לראות יכול לראות ולהכיר בהפנים של התלמיד מי הוא רבו, ובלבד פשראה רבו פעם אחת:

רלא

א. בשעה שאומרים וצבא השמים לה משתהים ראוי להתפלל על כל דבר, כי אז באים כל צבא השמים להשתחוות ולתת שבה והודאה אליו יתברך, על־כן טוב לבקש אז מהשם יתברך שיצוה עליהם שימשיכו לו כל מה שצריך. כגון אם צריך לרפואה יכון במחשבתו אז שיצוה השם יתברך עליהם שימשיכו הכחות הצריכים לרפואתו בתוך להם ימים וכן כל פיצא בזה (עין לקוטי מוהר"ן תנינא סימן א):

רלב

א. בשעה שאומר הללו את ה' מן השמים וכו' הללוהו כל מלאכיו וכו' ראוי להאדם להתעורר להתפלל בחיות והתלהבות גדול מאחר שהאדם בתפלתו הוא קורא לכל המלאכים והשרפים והאופנים וחיות הקדש ולכל העולמות ומצוה ופוקד עליהם להללו ולשבחו יתברך:

רלג

א. מחשבות טהורות הם בחינת חיות טהורות ומחשבות רעות הם בחינת חיות טמאות, והמלחמה שיש להאדם במחו בענין המחשבות הוא מלחמה ממש בין החיות טהורות והטמאות, ומנצחים בכונה מלמעלה שינצחו זה עם זה, כי יש להקדוש־ברוך־הוא תענוג גדול בשלהם מנצחים זה עם זה, והאדם מתגבר על החיות טמאות ומנצח אותם:

צריך לשתק לגמרי, כי אפלו אם ידבר אז דבור הגון הוא מפסיד את המחשבה, אך אפלו אם ישתק לגמרי עדיו יש בלפולים הרבה שמבלבלין המחשבה ועל זה צריכין טהרת המחשבה:

ב. לזכות לטהרת המחשבה הוא עלידי ספורי מעשיות מצדיקים, הינו שיספר מה שנעשה עמהם ואת כל הגדולות אשר עשו, כי זה הוא דבר גדול מאד כי עלידי ידיו נטהר מחשבתו ועלידי זה ממתיק הדינים ונצול מכל הצרות, אבל אי אפשר לספר מעשיות מצדיקים כי אם מי שינדע להכדיל בין האור ובין החשך, דהינו בין מעשיות של צדיקים למעשיות של רשעים ושקרנים (עו פנים), ולזכות לזה הוא עלידי ארץ ישראל:

ג. ארץ ישראל הוא בלליות הקדושה שבכל הקדושות, ושם זוכין לצאת מטבעיות ולידע ולהאמין שהכל בהשגחה לבד

ב. הפלל שאי אפשר בשום אופן שיהיו שני המחשבות ביחד בפעם אחת. עליכן בקל יכולין לגרש המחשבות רעות רק בשב ואל תעשה. דהינו שלא לחשב אותה המחשבה רק לחשב איזה מחשבה אחרת בתורה ועבודה או אפלו משה ומתן וכיזא בזה שימשוך מחשבתו לאיזה מחשבה אחרת ועלידי זה יפטר מפילא התרהורים והמחשבה רעה שבאה עליו, כי אי אפשר שיהיה שני מחשבות ביחד בשום אופן, וכבר מבאר שאין צריכין לנענע ראשו הנה והנה כדי לגרש המחשבות רעות כי אין זה מועיל בלל, רק יחשב מחשבה אחרת כנ"ל, ואל יסתכל לאחוריו בלל וכנ"ל:

ספורי מעשיות מצדיקים

רלד

א. המחשבה גבה מאד ומי שרוצה לחשב מחשבות קדושות לעלות לעולם המחשבה, אז הוא

וּלְפַעֲמִים אֵין מִתְכַּפֵּר לוֹ בְּזֶה רַק
כְּדֵי לְהַזְכִּירוֹ שֵׁישוב:

רלו

א. מִי שְׁנֹחֵג רַבְנוֹת בְּכִשְׁרוֹת
וּבְתַמִּימוֹת, עַל־יְדִיּוֹה זֹכָה לְשַׁכַּל
מֵה שְׁנַחֲשֵׁב לְגַדְלָה בְּאוֹתוֹ הַדּוֹר
הוּא עוֹלָה לְגַדְלָה זֹ בְּסוֹף יָמָיו,
וּבְדוֹר הַזֶּה שֶׁהַכְּבוֹד הוּא
בְּשִׁמְחֻזִיקִין אוֹתוֹ לְצַדִּיק מְפָרְסֵם
זֹכָה לְשִׁיתְקַבֵּל בְּסוֹף יָמָיו
לְמַפְרָסֵם גְּדוֹל אֵף שֶׁבְּאַמֶּת אֵינוֹ
בֶּן רַק שֶׁהוּא אִישׁ כָּשֵׁר פְּשוֹט,
וְנוֹתֵנִין לוֹ לְשַׁכְרוֹ קֹדֶם שִׁיּוֹצֵא מִן
הָעוֹלָם וְאַחֲרֵיכֵן וְכוּ':

רלו

א. הַתְּחַבְּרוֹת שֵׁנִי דְּבָרִים הוּא
עַל־יְדֵי נִגּוֹן וְכָלִי שִׁיר (עֵין פְּנִים),
וְזֶה בְּחִינַת כְּלֵי זָמֵר לְשִׁמְנֻנְגִים
עַל הַחֲתֻנָּה:

רלה

א. כְּשֵׁשְׁנֵי אֲנָשִׁים מְחַלְקִים בְּאִיזָה
עֲנִין וּבֹא הַשְּׁלִישִׁי וּמִסְפִּים עִם
אֶחָד יוֹתֵר מֵעַם חִבְרוֹ, זֶה

שְׁזָה הוּא כְּלָלוֹת הַקְּדוּשָׁה,
וְעַל־יְדִיּוֹה יִכּוֹלִין לְהַדְמוֹת אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ וּלְהַכְדִּיל בֵּין הָאוֹר
וְהַחֹשֶׁךְ, וְאֵז יִכּוֹלִין לְסַפֵּר סְפוּרֵי
מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צַדִּיקֵי אָמֶת, כִּי
יִוְדְעִין לְהַבְחִין בִּינֵיהֶם לְהַתְפַּוֵּךְ,
וְאֵז זֹכִין עַל־יְדִיּוֹה לְטַהֲרֵת
הַמַּחֲשָׁבָה וּלְהַמְתִּיק הַדִּינִים
וּלְהַנְצִיל מִכָּל הַצָּרוֹת כִּנ"ל:

ד. יֵשׁ שֵׁם שֶׁכְּשִׁרוּצִים לַעֲשׂוֹת מְלָךְ
מִשֵּׁתְמֻשִׁין בְּזֶה הַשֵּׁם וְהַשֵּׁם הוּא
קמ"ה רֵאשִׁי־תְבוֹת "הַשְּׁקִיפָה
"מְפֻעוֹן קְדוּשָׁה (דְּבָרִים כ"ו טו) וְזֶה
בְּחִינַת (דְּנִיאל ב): "מְהַעֲדָה מַלְכִין
וּמְהַ'קִּים' מַלְכִין". וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר
בְּיוֹסֵף: "וְהִנֵּה קמ"ה אֱלֹמֹתַי"
(בְּרֵאשִׁית ל"ז ז):

רלה

א. מִי שֶׁהוֹלֵךְ וְנַחֲלֵק וְנוֹפֵל וְהָעוֹלָם
שׁוֹחֲקִין מִמֶּנּוּ וְהוּא מִתְבַּיֵּשׁ
עַל־יְדִיּוֹה, כָּל זֶה בָּא לוֹ עַל יְדֵי
שִׁפְנוֹם בְּשִׁמְחַת יוֹסֵטוֹב,
וּלְפַעֲמִים הוּא לוֹ לְכַפְרָה

התרחקותו מהצדיק. ומה שאנו רואים לפעמים שאדם מתקרב להצדיק האמת ואובד העשירות, זה מחמת שהוא רואה דבר יקר מאד הינו אור הצדיק שהוא יקר מפיז ומפנינים, ואף-על-גב דאיהו לא חזי מזלה חזי, ואז משליך המזל העשירות בלאחר יד מכל-שבן פשוזכה להרגיש גם בעצמו שההתקרבות להצדיק הוא יקר מכל העשירות שבעולם, בודאי אינו משגיח כלל על מומן ואינו רוצה בעשירות כלל:

רמא

א. בפשיש דינים על אדם אחד הם ושלום וכא אדם אחד ועומד וחולק עליו אז מדת הדין מסתלק מפניו, כי האדם יש לו יותר פח לנקם (עני פנים), ועל-כן מי שהוא צדיק גדול ומשגיח על תקון העולם הוא חולק לפעמים בכונה על צדיק אחד כדי לסלק מעליו מדת הדין, אבל אחר-כך

מחמת שזה האחד סמוך לשרשו יותר מתברר:

מעלת השלום - רלט

א. עלידי המחלקת קשה להתפלל ולדבר דבורים דקדשה, על-כן קדם התפלה צריכין לקבל עליו מצות עשה של ואהבת לרעה כמוד כדי להמשיך אהבה ושלום. כי עקר הדבור הוא משלום:

ב. כל הדבורים באים מחמימות, ומי שיש בו חמימות הרבה בקדשה מדבר הרבה לפני השם יתברך (עני פנים):

רמ

א. כל השפעות הם באים רק מהצדיק האמת, ועל-כן מי שהוא רחוק מהצדיק אז בא לו בקשי גדול השפע שלו עד שיש אפלו בשממשיך איזה עשירות הוא מת עלידי-זה, ולפעמים גם העשירות נאבד ואינו נשאר אפלו לבניו, וכל זה מחמת

רמז

א. מי שהוא מערב בין העכו"ם, דהינו שיש לו עסקים ומשא ומתן עמהם צריך לשמור עצמו מאד מאד שלא יפל מפדרגת יחדותו שיש לו, וצריך להיות פיתד חזק כל ימט מפדרגת פשרותו ויחדותו, וצריך לבקש הרבה מהשם יתברך שלא ילמד מפעשיהם ודרכיהם:

רמח

א. יש חדרי תורה, ומי שזוכה להם בשפתהחיל לחדש בתורה הוא נכנס בהחדרים ומתחדר לחדר וכו' ומלקט משם אוצרות וסגלות יקרות וקמודות מאד - אשרי לו. אבל צריך לזהר מאד לכל ימעה עצמו שפכר השיג השגה שלמה, כי יש מי שנדמה לו שפכר נכנס לפני ולפנים בהשגות התורה, ובאמת עדין הוא עומד מבחוץ לגמרי, כי אפלו בהשגות התורה אמתיות דקדשה יש בזה בפה בחינות

הוא עושה ברחמים ואינו עושה יסורים לאותו הצדיק:

רמב

א. הרהורי נאוף הם אבי אבות הטמאה בחינת טמאת מת, וצדקה מצלת מהם. ואף-על-פי-כן אסור לסמוך על זה ולהרבות שיחה עם הנשים הם ושלום, רק מה שפכרח לדבר עמהם אינו מוזיק לו על-ידי זכות וכח הצדקה:

ב. יש הרהורים שנמשכין מקלפה כזאת שקשה מאד להנצל מהם, ואף אם יעצים עיניו אף-על-פי-כן בכל צד שיפנה מזדמנים לו, וצדקה מצלת מהם:

רמג

א. יש צדיק גדול מאד עד שאין העולם יכול לסבל קדשתו, ומחמת זה הוא מתעלם מאד ואין רואים ממנו שום קדשה ופרישות יתרה:

כשָׁבָא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כְּדֵי לְשַׁבַּח
 תְּלַמּוּד בְּכָלִי (בְּכֹא מִצִּיעָא פ"ח)
 וְעַל־יְדֵי גְאוֹת שׁוֹכְחִין אֶת
 חֻמְתּוֹ כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
 זְכוֹרֵנָם לְכַרְכָּה: 'כָּל הַמִּתְנַגְּאָה
 חֻמְתּוֹ מִסְתַּלְקַת מִפְּנֵי' (פְּסָחִים ס"ו)
 עַל־כֵּן צְרִיכִין לְפַעֲמִים לְהַגְבִּיחַ
 לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה' שֶׁהוּא בְּחִינַת
 גְּאוֹת כְּדֵי לְשַׁבַּח חֻמְתּוֹ
 שְׂמֻקְדָּם. אִךְ צְרִיךְ לָזֶה אֲמֵנוֹת
 יִתְרָה, כִּי בְּיָדָי גְּאוֹת הוּא אֲסוּר
 גְּדוֹל, וְאִם יִתְנַגְּאָה בְּאֲמַת בְּיָדָי
 תִּסְתַּלַּק מִפְּנֵי חֻמְתּוֹ לְגַמְרֵי וְלֹא
 יָבוֹא כָּלֵל לְהַשְׁגָּה. עַל־כֵּן צְרִיךְ
 לָזֶה אֲמֵנוֹת יִתְרָה, שֶׁיִּגְבִּיחַ לְבוֹ
 רַק כְּדֵי לְשַׁבַּח חֻמְתּוֹ שְׂמֻקְדָּם
 שֶׁהוּא צְרִיךְ לָזֶה, וְאִף־עַל־פִּיכֵן
 יִהְיֶה עָנּוּ בְּאֲמַת:

רמו

א. אֵיךְ בּוֹחֵר הַקְּדוֹשׁ: תִּיקוּ
 הַנְּאֻמֵּר בְּש"ס הוּא בְּחִינַת
 מַחְסֵר תִּיקוּן (צו דף כ"ז). תִּינוּ
 שְׂנַחְסֵר חֲנוּן שֶׁל תִּיקוּן וְנִשְׂאָר
 תִּיקוּ, וְדַע שֶׁזֶּאת חֲנוּן פְּשׁוּטָה

(עֵינֵי פָּנִים), כִּי יֵשׁ כֹּפֶה וְכֹמֶה
 חֲדוּשִׁין וְהַשְׁגוֹת שְׂנַדְמָה לְהֵאָדָם
 לְהַשְׁגוֹת גְּדוּלוֹת, וּבְאֲמַת הֵם
 בָּאִים רַק מֵהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת
 עַל־כֵּן צְרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד לְכָלִי
 לְטַעוֹת בְּזָה, וְהַצְדִּיק הַגְּדוֹל מְאֹד
 אִף בְּשׂוֹכָה לְהַשִּׁיג הַשְׁגוֹת
 גְּדוּלוֹת דַּקְדָּשָׁה בְּאֲמַת, אִף־עַל־
 פִּיכֵן אֵינָם נִחְשָׁבִים בְּעֵינָיו לְגַדֵּל
 עַצֵּם הַכֶּרֶתוֹ אֶת גְּדֻלַּת הַבוּרָא
 יִתְבָּרַךְ וְעַל־כֵּן הוּא מְשַׁתַּדֵּל
 וּמִתְחַזֵּק בְּכָל פַּעַם שֶׁיִּתְחִיל הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ לְהִרְאוֹת לוֹ אוֹר הַתּוֹרָה
 כְּאִלּוּ לֹא הִתְחִיל לְהַשִּׁיג כָּלֵל
 מִיָּמָיו:

רמו

א. לְפַעֲמִים צְרִיכִין לְהַתְּנַהֵג כְּמוֹ
 שְׂמֻצִינוּ אֲצֵל יְהוֹשֻׁפֵט שְׂכַתּוֹב
 אֲצֵלוֹ: "וַיִּגְבַּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'"
 (דְּבָרֵי־הַיָּמִים ב, י"ז) וְהוּא מוֹעִיל כְּמוֹ
 תַעֲנִית, כִּי כְּשֶׁצְרִיכִין לְעֲלוֹת
 לְהַשְׁגָּה יוֹתֵר גְּדוּלָה צְרִיךְ לְשַׁבַּח
 אֶת חֻמְתּוֹ שְׂמֻקְדָּם, וְכֵמוֹ
 שְׂמֻצִינוּ שְׂרָבִי זִירָא הַתַּעֲנִיָּה

כן הוא ממש בעבודת ה' והבן
היטב:

רנ

א. עקר הצער והיפורין הוא רק
מחסרון הדעת, שאינו מושב
דעתו שהכל בהשגחה מאתו
יתברך למוכרתו, ועלידי שבוכין
בדמעות לפני השם יתברך
בשעת הצער והיפורין, עלידי
זה ממשיכין דעת והשגחה,
ועלידי זה נתבטל הצער
והיפורין:

ויצדקה תהיה לנו - רנא

א. עלידי מחלקת, עלידי זה
נופלין מחשבות של רשעים
שהם מחשבות של כפירות על
אנשים בשרים, והתקון לזה
שישתק וימכר המלחמה לה:

ב. איש אמת שעושה כל המצוות
בכל הדקדוקים בינו לבין קונו
כמו בפני בני אדם, ואין חלוק
אצלו כלל, כי אין בו שום צד
שקר לעשות חס ושלום איזה

בשנחסרת מהתקון היא נשפלת
ונכפפת ונעשה צרוף קינות,
וכשינגאלנו ה' יתהפכו הקינות
לתקון ויתתקן התיקו:

רמח

א. עלידי ספורי מעשיות
מצדיקים נתעורר ונתלהב הלב
בהתעוררות גדול להשם יתברך
בחשק נמרץ מאד, וכמה צדיקים
גדולים ונוראים מאד ספרו
שעקר התעוררות שלהם להשם
יתברך היה עלידי ספורי
מעשיות מצדיקים, שזה הכעיר
לבם להשם יתברך עד שיגעו
בעבודתו וזכו למה שזכו, אשרי
להם:

רמט

א. עקר הגבורה הוא בלב, כי מי
שלבו חזק אינו מתירא משום
אדם ומשום דבר, והוא יכול
לעשות גבורות נוראות ולכבש
מלחמות חזקות עלידי חזק
ואמין לבו שאינו מתפחד ורץ
לקשרי המלחמה החזקה, וכמו

יודע דברים גדולים רק ממה
שעיניו רואות, כי הם רואות
תמיד אף שאינו יודע מה רואה:

רנה

א. כשאדם מאמין בהצדיק בלי
שום דעת אפשר לו לפל
מהאמונה, אבל אם יש לו גם
דעת להבין בדעתו גדלת הצדיק
אי אפשר לו לפל:

רנו

א. שם אתה מסגל על הים
להכניע הגלים (אמר הפעתיק, עין
בספר "חיי מוהר"ן" שהפרוש הוא לכתב
על המש התיבות קלף על כל אחד תכת
ורב חסד המש פעמים, ורב חסד עולה
אל"ף תי"ו והחמש התיבות קלף הם ה"א
ונשלם שם אתה, וכתקף הרוח סערה
והתנברות הגלים להשליך החמש
התיבות אל הים ויעמד הים מועפוי):

רנז

א. צריך לדקדק מאד בלי לאכל יותר
מצרכו, כי כשאוכל יותר מצרכו מוק לו
מאד, אפלו שאר המאכלים מצטרפין
עם זאת האכילה ומזיקים לו הרבה.
(לקוטי עצות, אכילה, יב)

תנועה בעבודתו בשביל בני
אדם, הוא ממשיך לעצמו כח כל
הצדקות, ועלידידה הוא מבטל
המחשבות של פפירות הנ"ל:

רנב

א. כשיש אחדות בין הצדיקים אין
הצדקה מוקת, כי עלפי הטבע
פשוטנים צדקה נחסר מאתו
מה שנתו, ועלידי האחדות
שבין הצדיקים יוכל לתת צדקה
הרבה ולא יחסר כלל. וכן
עלידידה יכולים שיהיה להאדם
מסירת נפש באמת ואף על-פי
כן לא יזיק לו כלל וישאר בחיים:

רנג

א. מעוט שנה הוא מועט תאות
גאוף (עין פנים):

רנד

א. עינים הם דברים עליונים
וגבהים מאד והם רואים תמיד
דברים גדולים ונוראים הינו
מראות וקיונות, ואם היה
האדם זוכה לעינים פשרים, היה

שְׁמָסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם
 בַּיְדוּעַ מַעֲנִין עֲשָׂרָה הַרוּגֵי
 מַלְכוּת, וְהַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ כְּמוֹ
 שֶׁכָּתוּב: "נֶפֶשׁ הִיָּה הוּא שְׁמוֹ"
 (בְּרֵאשִׁית ב' יט) וְעַל־כֵּן יֵשׁ צְדִיקִים
 שְׁמוֹסְרִים שְׁמָם וּפְרָסוּמָם עַל
 קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, הֵינּוּ שְׁעוֹשִׂים בְּכוּנָה
 בְּכַדֵּי לֹאבֵד שְׁמוֹ וּפְרָסוּמוֹ, כִּי
 הַכֹּל דּוֹבְרִים עָלָיו וּבּוֹדִים עָלָיו
 כְּזָבִים וְיֵשׁ לוֹ שְׁפִיכוֹת דָּמִים
 מְזֵה, וְזֶה בְּחִינַת מְסִירַת נֶפֶשׁ
 מִפֶּשׁ כִּי הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ כַּנֶּ"ל,
 וְגַם יֵשׁ לוֹ שְׁפִיכוֹת דָּמִים מְזֵה
 כַּנֶּ"ל, וּבְזֶה מְצִילִים אֶת יִשְׂרָאֵל
 מִמַּחַ שְׁחִיָּה רְאוּי לְבֹא עֲלֵיהֶם
 חֵם וְשָׁלוֹם בְּשִׁבִיל הַיְחוד קִדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָהּ:

רסא

א. כְּשֶׁנּוֹפֵל אָדָם מִמְדַּרְגָּתוֹ יֵדַע
 שֶׁפֶן הַשָּׁמַיִם הוּא, כִּי הַתְּרַחֲקוֹת
 הוּא תְּכָלִית הַהִתְקַרְבוּת, עַל־כֵּן
 נֶפֶל כְּדֵי שִׁיתְעוֹרֵר יוֹתֵר
 לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֵׁם יְתַבְרַךְ, וְעֲצַתוֹ
 שִׁיתְחִיל מַחֲדֵשׁ לְהַכְנִים בְּעִבּוֹדַת

רנח

א. כְּשֵׁישׁ מַחְלֶקֶת עַל הָאָדָם יְכוּלִין
 לְהַטּוֹת אוֹתוֹ מִדְּרַךְ הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ
 וּלְהַפִּילוֹ מִמְדַּרְגָּתוֹ חֵם וְשָׁלוֹם,
 אִם לֹא אָדָם גְּדוֹל מְאֹד שְׂאִינּוֹ
 מִתֵּירָא מְזֵה, כְּמוֹ דְּוֵד הַמֶּלֶךְ
 עָלָיו הַשָּׁלוֹם שֶׁהִתְפָּאֵר - "רַבִּים
 רוּדְפֵי וְצָרִי" וְאַף־עַל־פִּיכֵן
 "מַעֲדוֹתֶיךָ לֹא נִמְיָתִי" (תְּהִלִּים קי"ט
 קנז):

רנח

א. כְּשֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד וּמִפְרָשׁ
 שִׁיחָתוֹ וְצָעְרוֹ לְפָנָיו הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ
 וּמִתּוֹדֵה וּמִתְחַרַט עַל גְּדֵל
 הַפְּגָמִים שְׁעָשָׂה, אִזְ גַּם הַשְּׁכִינָה
 כְּנִגְדּוֹ מִפְרָשֶׁת לְפָנָיו שִׁיחָתָהּ
 וְצָעְרָה, כִּי כָּל פְּגָם וּפְגָם שֶׁפְּגָם
 בְּנִשְׁמָתוֹ פְּגָם אֲצֵלָה גַם־כֵּן
 כְּבִיכּוֹל, וְהִיא מְנַחֶמֶת אוֹתוֹ
 שֶׁתִּבְקַשׁ תְּחַבּוּלוֹת לְתַקֵּן כָּל
 הַפְּגָמִים:

רס

א. עַקֵּר יְחוד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְשִׁכְנֵתָהּ הוּא עַל־יְדֵי הַקְּדוּשִׁים

ה' באלו לא התחיל עדין כלל מעולם, וזה כלל גדול בעבודת השם שצריכין ממש בכל יום להתחיל מחדש:

רסב

א. מי שזוכה לחדש חדושים דאורייתא שיש בהם ממש, הוא צריך לבנות מקדם, ועלידייזה נצול שלא יינקו הסמרא אחרא ותקלפות מאלו החדושים:

רסג

א. בשאדם אוכל אכילה יתרה הוא כמו בהמה, כי גדר האדם הוא לאכל רק כפי מה שצריך, וכשאוכל יותר הוא מעשה בהמה ממש, ועלידייזה שאוכל אכילה יתרה בא חלי הקדחת רחמנא לצלן, וכן עלידי שמוזמן להאדם בתוך מאכלו מאכל שלא נתברר עדין למאכל אדם בא גספן חלי הקדחת רחמנא לצלן:

ב. זעה הוא רפואה לחלי הקדחת רחמנא לצלן:

רסד

א. צדקה הוא תקון לפגם הכרית, אבל צריך לזהר שלא לתן לעני שאינו הגון, כי עלידייזה נפגם יותר, עלפן צריכין לבקש מהשם יתברך שיזכה לעניים מהגנים להשפיע להם, והוא תקון גדול מאד לפגם הכרית:

רסה

א. טעם על שבירת כלי הרם בשעת התקשרות השדוף, כי אלו הנשמות של הזוג הם למעלה אחד, ולמטה אין יודעים מהתאחדות שלהם עד השדוף, כי אז נתגלה ההתקשרות שלהם, אך זה ההתגלות שנתגלה בעת התנאים הוא בבחינת ויהיו רצוא ושוב, כי נתגלה אז ההתקשרות ותכף ומיד נתעלם, כי עדין היא אסורה עליו עד החפה, והנה כתוב: "והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק" (חוקאל א' יד) פרוש: כפאר היוצא מן התרסין, הינו

רסז

א. בשבועות מקבלין התורה, ואז יכולים לקבל חיות חדש ולהמשיך רפואה להראה:

רסח

א. בשאין האדם מסתכל על התכלית - למה לו חיים:

ב. הנפש מתגעגעת תמיד לעשות רצון יוצרה, וכשרואה שאין האדם עושה רצונו יתברך מתחלת להמשיך עצמה להסתלק מגוף האדם, ומזה נחלה האדם, ומה שהאדם חוזר לבריא אתו על ידי רפואות, הוא מחמת שהנפש רואה שהאדם יכול לכף תאותו ולקבל רפואות מרים בשביל איזה תכלית על-כן היא חוזרת אליו כי היא מצפה שיכף גם-כן תאותו בשביל התכלית האמתית לעשות רצון יוצרו יתברך:

הנצוץ שיוצא בשעה ששוכרין החרם שהוא רק לפי שעה, ועל-כן בשעת ההתקשרות שאז נתגלה אור האחדות שלהם בבחינת רצוא ושוב, שוכרין אז כלי חרם, זה מרפז על סוד ותחיות רצוא ושוב כמראה הבזק כנ"ל:

מעלת מצות סבה - רסו

א. בשפוגמין במצות סבה על-ידי זה נופלין משפע של אדם לשפע של בהמה, ועל-ידי זה בא מיתת בהמות וחיות בלא זמנם רחמנא לצלן:

ב. על-ידי שמקמיין מצות סבה פראוי על-ידי זה יוכל לעסק בבגנו ולא יזיק לו, כי העוסקים בבגנו מזיק להם הבגנו ועל-ידי מצות סבה נצולין מזה:

ג. על-ידי שנכנסין בפסה נעשים בעצמן בחינת התורה, כי מבחינת סבה יוצאת התורה:

נמצא שזה תלוי בזה וכן יש
במה דברים בענין עבודת השם
שתלויים זה בזה ואין יודעין
מהיכן ההתחלה כי כל אחד
מתחיל מחברו:

ערב

א. כלל גדול בעבודת ה' שלא
ישים לנגד עיניו כי אם אותו
היום שעומד בו, הן בעסק
פרנסה והצטרכותו צריך שלא
יחשב מיום לחברו כמובא
בספרים, וכן בעבודת ה' לא
ישים לנגד עיניו כי אם אותו
היום ואותה השעה לבד, כי
בשרוצים לכנס בעבודת השם
נדמה להאדם באלו הוא משה
כבד ואי אפשר לו לשא משה
כבד פזאת, אכל בשיחשב שאין
לו רק אותו היום לא יהיה לו
משה כלל, גם שלא ידחה מיום
ליום לאמר מהר אתחיל מהר
אתפלל בכונה ובכח פראוי
וכיצא בזה, כי אין לו להאדם
בעולמו כי אם אותו היום ואותה

רסט

א. מדידת הצדיק נכר מעשה
הדור:

ער

א. כמו בשאחד אומר בקשות
וסליחות בהתעוררות בלב
נשבר, אז חברו מתעורר ממנו
גם, ומתחיל גם, לומר
בקשות בהתעוררות הלב,
כמוכן יש אצל האדם עצמו
התעוררות מזה ובה, כשאומר
בקשות ותחנונות בהתעוררות
וצועק וי לי נתעורר גם, ל
לפעמים, שמתחיל להסתפל על
עצמו מי צועק כך הלא וי לי
ממש וצועק הפעם השנית וי לי
בהתעוררות יותר:

רעא

א. עלידי שעושה ועובד הרבה
את ה' זוכה לעזות דקדושה
לדבר עם הרב והצדיק, ועלידי
שהוא מדבר עמו עלידינה
נתעורר ביותר לעבד את ה',

ערה

א. כל מצוה ומצוה שהאדם עושה בזה העולם נעשין מהם גרות, לחפש בגנזיא דמלכא אחר הסתלקותו, אשרי הזוכה לזה כי זה תכלית כל תענוגי עולם הבא:

ב. הצדיק שפומית עצמו בחייו הוא זוכה גם בחיים לחפש בגנזיא דמלכא, שזה כל תענוגי עולם הבא כנ"ל:

רעז

א. אכילת שפת אינה בשביל שביעה כלל, רק בגין דיתברכין מנה כל שתא יומין:

צדיק בתמר יפרח - רעז

א. בשיש מחלקת על האדם אין לאדם לעמוד עצמו כנגד השונאים, לומר כמו שעושה לי פן אעשה לו כנגדו כי זה גורם שהשונא יבוא למבקשו לראות בו חס ושלום מה שהוא רוצה לראות בו, רק אדרבא ראוי לדון

השעה שעומד בו, כי יום המחרת הוא עולם אחר לגמרי "היום אם בקולו תשמעו" (תהלים צ"ה ז) היום דיקא:

רעג

א. יש צדיקים גדולים מאוד שהנשמות שממשיכים לבניהם הם בבחינת למעלה משישים רבוא נשמות ישראל:

רעד

א. יש רשעים שעובדים ויגעים כל ימיהם כדי לעקר עצמם מהשם יתברך, כי אין להם תענוג מהעברות והתאוות שלהם מחמת הנקדה הקדושה של קדשת ישראל שיש עדין בתוכם, עליפן הם יגעים כדי שייגיעו לכפירה גמורה, אבל היהדות שבהם אינה מנחת אותם, ודע שיש מהם בשמוגיין לכפירה גמורה בלי ספק אל האמת, אז תקף מתים ואז רואים האמת:

מאד. כי היא פלגה אלהות, פלגה קדש, ועליבן מצוה גדולה להרבות באכילת שבת והוא תקון לחלול שבת:

ה. חלול שבת הוא בקינת מיתת אשתו הראשונה רחמנא לצלן, ואכילת שבת הוא תקון לזה:

ו. כל המצוות שעושין בימי החל אין להם פח לילך לפני השם יתברך, כי אם בשבת אז עולים והולכין לפני השם יתברך, והוא משעשע בהם אף אם נעשים עלידי קטן שבקטנים ובלי פונה ושלמות הראוי להמצוה. והם עושים דרך כבושה ורחכה להתקרב להשם יתברך, וכל זה נעשה עלידי אכילת שבת שהוא עקר כבוד שבת כנ"ל:

ז. "אויזה לי כי גרתי משך" (תהלים ק"ב ה), היה דרכו לכוון בתפלתו שמצטער על שהיה מתגרא מיראות הנפולות שהם באים משך (משלש מאות ועשרים) דינים, וזהו: "כי גרתי משך":

אותם לכף זכות ולעשות להם כל הטובות, ועלידיזה מפיר מחשבות השונא, ואז אדרבא תשוב מחשבתו הרעה על ראשו:

ב. וכל זה כשהחולקים הם רשעים. אבל כשהחולקים עליו צדיקים בודאי פונתם הוא רק לטובה שמרימין ומנשאין אותו עלידיזה, וממתיקין דינים מעליו עלידי שהולקין עליו. וזה צריך האדם לדעת כשיש עליו מחלקת של צדיקים שהוא רק לטובה, וצריך לבקש מהשם יתברך שלא יטעה עצמו בזה לומר שהוא מחלקת גמורה חס ושלום, כדי שלא יתגבר מחלקת גמורה דסמרא אחרא חס ושלום עלידיזה:

ג. עלידי מחלקת בא עניית ואין זוכין לרפואה, אבל עלידי שלום בא רפואה ופרנסה:

ד. עקר כבוד שבת הוא האכילה של שבת כי אכילת שבת יקרה

רעה

א. על חליף טוב יכולים לראות כל הכלים של הבית המקדש איזה פנים יש להם (עתה):

ב. יש צדיק שהוא גדול במעלה פליקד עד שאינו מקנא שום צדיק לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, רק אותו לבדו יתברך בחינת: (במדבר כ"ה יא): "בקנאו את קנאתי":

ודבר פי בצר לי - רעט

א. יש אומרים תורה שהיא למטה רחבה מאד שפירחיבין הדבר ומגדילין אותה מאד, אבל למעלה היא קצרה מאד פי למעלה בקדשה לא נשאר ממנה רק איזה ניצוץ בעלמא. אבל יש להפוך פי הצדיקים אמתיים אומרים תורה שהיא למטה נראה קצרה אבל למעלה היא רחבה וגדולה מאד מאד, אשרי להם:

ב. אף-על-פי שאין האדם יכול

לדבר כלל לפני השם יתברך ונדמה לו שאין יכול לפתח פיו בתפלה והתבודדות, מוגדל הגשמיות שלו ומכבד צרות הנפש והגוף שעוברים עליו, אף-על-פי-כן צריך להתחזק אז דקא להכריח את עצמו לקרא להשם יתברך מן המצר והדחק. פי עקר ההתעוררות הוא שיתעורר האדם מן המצר והדחק ועל-ידי-זה יזכה אחר-כך על-פי רב להתרבה גדולה, עד שיוכל להתפלל ולפרש שיחתו פראוי, עד שיוכל לבוא לבחינת רוח הקדש, על-ידי-זה דיקא שנתעורר להשם יתברך מתוך המצר והמרירות פנה:

רפ

א. כל המישה ומתן הוא כלו תורה, ועל-כן בשעושיין משא ומתן צריך לקשר מחשבתו רק בהתורה והדינים המלכשיין שם. ואם אינו מקשר מחשבתו

ניצוצות וכמה קדשות נפולות
 על ידי המשאומתן, ונעשה
 עלית העולמות ותקונים גדולים
 על ידי המשאומתן כמו על ידי
 תפלה:

רפא

א. אפלו אדם פשוט אם ישב
 עצמו על הספר ויסתכל על
 אותיות התורה היטב יכול
 לראות חדשות ונפלאות, רק
 שלא יעמיד הדבר לנפיון (עין
 פנים):

אזמרה לאלהי בעודי - רפב

א. בשמתחיל האדם להסתכל על
 עצמו ורואה שרחוק משוב והוא
 מלא עוונות אז יכול לפל
 על ידיה, ולא יוכל להתפלל
 כלל, עליכן הוא מחיב לחפש
 ולבקש ולמצא בעצמו עוד איזה
 מעט טוב, פי איך אפשר שלא
 עשה מימיו איזה מצוה או דבר
 טוב. ואף בשמתחיל להסתכל
 באותו טוב שעשה הוא רואה

אל התורה בשעה שעושה
 המשאומתן, אז ענשו שאחר
 כך הוא צריך לבוא לפני הדינים
 לדון לפניהם בדין תורה. והכל
 לפי הפנים, יש אחד שאין ענשו
 רק שצריך לדון אבל זוכה בדין.
 אבל יש אחד שעקר יותר
 המשאומתן מן התורה אז גם
 אינו זוכה בדין:

ב. בשעה שעושה המשאומתן
 הוא שעת מלחמה, פי צריך אז
 ללחם עם הסטרא אחרא
 לברר ולהעלות משם ניצוצות
 הקדושים פי עקר המשאומתן
 הוא לברר ניצוצות, ועל ידי
 שעושין המשאומתן באמונה
 בפשוטו שיהיה הדבור דבור
 אמת, תהן הן והלאו לאו, גם
 מקשר מחשבתו אל התורה פי
 צריך שיהיה רק היצוניות
 מחשבתו בהמשאומתן אבל
 פנימיות המחשבה צריך לקשר
 רק אל התורה בנ"ל, על ידיה
 זוכה לברר ולהעלות במה

כְּרֵאוּי, עַל־כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם
לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ קֹדֶם הַתְּפִלָּה
עַל־יְדֵי שְׂיַחֲפֵשׁ וַיִּבְקֹשׁ וַיִּמְצֵא
בְּעַצְמוֹ נְקֻדַּת טוֹבוֹת בְּנֶ"ל,
וְעַל־יְדֵי־זוֹה יוֹכַל לְהַתְּפַלֵּל כְּרֵאוּי
בְּנֶ"ל:

ב. וְצָרִיךְ הָאָדָם לְזַהֵר מְאֹד לִילֶךְ
בְּדַרְךְ זוֹ, כִּי הוּא כָּלֵל וַיִּסּוּד
גְּדוֹל לְמִי שֶׁיִּרְצֶה לְהַתְּקַרֵּב
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְכַל יֵאבֹד עוֹלָמוֹ
לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, כִּי הַעֶקֶר הוּא
לְהַרְחִיק עַצְמוֹ מֵעַצְבוֹת וּמְרָה
שְׁחוֹרָה בְּכָל מַה דְּאִפְשָׁר. כִּי רַב
בְּנֵי אָדָם שֶׁרְחוּקִים מֵהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עָקֵר רְחוּקִים הוּא מִחַמַּת
מְרָה שְׁחוֹרָה וְעַצְבוֹת, עַל־יְדֵי
שְׁנוּפְלִים בְּדַעְתָּם מִחַמַּת
שְׂרוּאִים בְּעַצְמָם עֵצִם קְלֻקְלִים
שָׂרֵב מַעֲשִׂיהֶם מְקַלְקְלִים, כִּי
מַה שִׂיזְדַּע כֹּל אֶחָד בְּנַפְשׁוֹ אֶת
נַגְעֵי לִבּוֹ וּמִכְאוּבָיו, וּמִחַמַּת זוֹ
נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם וּמֵאֲשִׁים עַצְמָם
לְגַמְרֵי רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִינָם
מִתְּפַלְּלִים בְּכּוֹנֵה כָּלֵל, וְאִינָם

שְׁהַטוֹב בְּעַצְמוֹ הוּא מְלֵא פְּצָעִים
וְאִין בּוֹ מוֹתָם, כִּי הַטוֹב מְעַרְב
בְּפְּנִיּוֹת וּבְפִסְלַת הַרְבֵּה, אִפְּעַל־
פִּיכּוֹן אִיךְ אִפְשָׁר שְׁלֵא יִהְיֶה
בְּהַמְעַט טוֹב אִיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה,
וְכֵן צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ עַד
שֶׁיִּמְצֵא בְּעַצְמוֹ עוֹד אִיזָה דְּבַר
טוֹב, וְאִפּ שְׁנָם זוֹ הַטוֹב מְעַרְב
גַּם־כֵּן בְּפִסְלַת הַרְבֵּה. עִם כָּל זוֹ
עַל כָּל פְּנִיִּים יֵשׁ בּוֹ אִיזָה נְקֻדָּה
טוֹבָה, וְכֵן יַחֲפֵשׁ וַיִּבְקֹשׁ עוֹד עַד
שֶׁיִּמְצֵא בְּעַצְמוֹ עוֹד אִיזָה נְקֻדַּת
טוֹבוֹת, וְעַל־יְדֵי־זוֹה שְׁמוּצֵא בְּעַצְמוֹ
אִיזָה זְכוּת וְטוֹב עַל־יְדֵי־זוֹה יוֹצֵא
בְּאֵמַת מִכַּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת
וַיּוֹכַל לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, וְעַל־יְדֵי־זוֹה
יּוֹכַל לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ וּלְשַׁמַּח
אֶת עַצְמוֹ אִיךְ שֶׁהוּא. וְאִזּוֹ יוֹכַל
לְהַתְּפַלֵּל וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַה'. כִּי
עַל־פִּי רַב בְּשֶׁהָאָדָם עוֹמֵד
לְהַתְּפַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִזּוֹ עוֹלָה
עַל דַּעְתּוֹ מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר לֹא
טוֹבִים, וְעַל־יְדֵי־זוֹה נּוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ
וְאִינּוֹ יוֹכַל לְהַתְּפַלֵּל בְּחֶשֶׁק וְחַיּוּת

הרועה עושה משכן, שמהמשכן הזה מקבלין התינוקות של בית רבן הבל פיהם שאין בו המא, ומשם מתחילין לקרות ולהגנם בתוך התורה, ועלין הם מתחילים מן ויקרא שמדבר מגמר תקמת המשכן. ודע שכל הצדיקים שבדור בכל אחד ואחד יש בו בחינת משה וכל אחד ואחד הוא בחינת רועה ועושה בחינת משכן, וכל אחד לפי בחינת המשכן שהוא עושה כמזיבן יש לו תינוקות שמקבלין הבל פיהם משם. אך לידע כל זאת הינו לדעת כל צדיק וצדיק איזה הם התינוקות השייכים לו, וכמה הם מקבלין מפניו, ולידע כל הבחינות שיש בזה, והדור שייבוא מהם עד הפוף. דע שמי שייכול לדון את כל אדם לכף זכות ולחפש ולמצא הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל אפלו בהפושעי ישראל. שעל ידי זה יש לו בחינת גבה כזו

עושים בעבודת השם אפלו מה שהיו יכולים לעשות עדיו, עלין צריך האדם להשפיל מאד על דבר זה כי הרבה נפשות שקעו על ידי זה, כי היאוש הם ושלום קשה מן הכל. עלין צריכין להתחזק מאד לילך עם דרך זה הנ"ל לחפש בעצמו נקודות טובות בכל פעם כדי להחיות עצמו ולחזק עצמו תמיד, ועל ידי זה יוכל להתפלל בחשק ובהיות ובשמחה תמיד ולשוב אל ה' באמת כנ"ל:

ג. השליח צבור המתפלל לפני העמוד צריך שיהיה לו בחינת גבה כזו שייכול לקבץ כל הנקודות טובות שיש בכל אחד מהמתפללין וכל הנקודות טובות יהיו נכללין בו, והוא יעמד ויתפלל עם כל הטוב הזה – אשרי הצבור שזוכין לשליח צבור כזה:

ד. בכל דור ודור יש רועה ישראל בחינת משה רבינו מהימנא, וזה

בדרך הזה, שאפלו בשרואה בעצמו שהוא רחוק מאד מהשם יתברך צריך למצא גם בעצמו עוד איזה מעט טוב ששם אינו רשע כנ"ל, ועלידידה יוצא באמת לכף זכות: (אמר המועתיק עניו ב"לקוטי הלכות" הלכות ערוכי תחומין הלכה ו' שמוכר שם שעקר גאלת מצרים היה על ידי זה בבחינת ראה ראיתי את עני עמי, ודרשו חז"ל רואה אני שתי ראיות. רואה אני שסופן לחטא אפיעליפיון ראיתי את עני עמי, הינו כנ"ל שאפיעליפיון אני מסתפל רק על הטוב שבהן. ואיני מסתפל על הרע שבהן ועל ידי זה הם ראויים לנאפה. וענין זה לחפש תמיד הטוב שבישראל וללמוד עליהם זכות הוא ענין גבה ועמוק מאד מאד. ועליכן משה רבנו אפיעליפיו שיהיה בלו טוב לא היה יודע מתחלה עד היכן מגיע רחמנותו יתברך ולא היה רוצה מתחלה לילך בשליחותו עד שהראה לו השם יתברך אות המטה שרמו לו בזה שלא ידבר על ישראל. כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה פי הראה לו שבקל חזור ונתהפף הנקח למטה כמו שנאמר שלח ידך ואחו בנבוכו וכו' והיה למטה בכפו, שרמו לו שגם בתקופת זמנת הנחש יכולין לאחו באיזה נקדה טובה ועלידי זה יתהפף מנהש

שיכול להיות שליחצבור ותון כנ"ל, הוא יודע כל זה הנ"ל בשלמות. וזה סוד מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה 'החזון רואה היכן התינוקות קורין' (שבת י"א):

ה. צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו מי שהוא רשע גמור הם ושלום צריך לחפש ולמצא בו איזה מעט טוב שבאותו המעט אינו רשע. ועלידידה שמוצא בו איזה מעט טוב ששם אינו רשע. ודן אותו לכף זכות, עלידידה מעלה את הרשע באמת לכף זכות. ויוכל להשיבו בתשובה עלידידה. וזה בחינת "ועוד מעט ואין רשע" הינו עלידי שמוצא בו עוד איזה מעט ששם אינו רשע עלידידה "והתבוננת על מקומו ואיננו". הינו שעלידידה איננו על מקומו הראשון פי נתעלה באמת לכף זכות. וכן האדם אצל עצמו צריך גם כן לילך

בבחינת "אף טוב וחסד ירדפוני"
(תהלים כ"ג ו):

רפד

א. צריך האדם לחטף ולגזל איזה
שעה ביום לעסק בתורה:

רפה

א. פשוטעמין טעם הטוב של
הצדיק האמת, אז אפלו בעת
ההתרחקות שהוא בחינת לילה
והשן הינו שנמנע אחר כך
ואינו מתקרב אף על פני כן תמיד
תאיר לו אור התורה שטעם
אצל הצדיק האמת:

רפו

א. עלידי למוד פוסקים ו"שלהן
ערוך" זוכין להיות בעל הבית
ומושל על הארץ, ועלידייה
זוכה לתקום שערי גן עדן
ולהשיג עלידייה חכמה עלאה
וחכמה תתאה שהוא עקר
תענוג גן עדן, ועין ב"שיחות
הר"ן" שכתב שם חייב גדול על
כל אחד מישראל ללמד בכל יום

למטה וכנ"ל עין שם. וב"לקוטי הלכות"
השקמת הבקר ה"ה מבאר שעקר התקון
והגאולה בפני האחרון על ידי משיח
צדקנו יהיה גספן על ידי בחינה זאת
עין שם. כי משיח צדקנו ימצא זכות
בכל אחד מישראל עד שיתעלו באמת
לכף זכות ועלידי זה יהיה הגאולה
במהרה בוינו אמן):

רפג

א. לפעמים יש מחלקת בין שני
צדיקים אף על פי ששניהם
מישרש אחד ושניהם גדולים
במעלה מאד, רק מחמת שאחד
מהם הוא בבחינת חסד
דאפשרט לבר שמגלה תורתו
לאחרים והשני הוא בבחינת
טוב דטובה גנו בגוה (עין פנים).
נמצא שמחלקת של צדיקים
נמשך מהתורה. אבל יש
מחלקת של רשעים שאינו
נמשך מהתורה כלל, ועל כן
באמת צריכין להתפלל להשם
יתברך. שבאם רצון השם
יתברך שיהיה עליו רדיפות
ומחלקת שיהיה על כל פנים
מבחינת מחלקת הצדיקים הנ"ל

שעור פוסק חק ולא יעבר, ואפלו בשעת הדחק בשאין לו פנאי או שהוא בדרך אפ"ע לפי כן על כל פנים ילמד איזה סעיף "שלחן ערוך" באיזה מקום שהוא, אפלו במקום שאינו עומד שם בסדר למוד ב"שלחן ערוך". באפן שכל ימי חייו לא יצא יום בלי למוד "שלחן ערוך". ובשאר הימים בשאין שעת הדחק ילמד

כל הארבעה "שלחן ערוך" בסדר עד שיגמור כלם ואחר כך יחזור ויתחיל בסדר. והוא תקון גדול מאד לברר ולתקן כל הפגמים שפגם עלידי עוונותיו, כי עלידי למוד פוסקים מבררין הטוב מהרע שהוא בכלל כל התקונים:

תם ונשלם חלק ראשון

שבה לאל בורא עולם

השמטה

כל הרוצה לכנוס בעבודת ה' באמת, אי אפשר לו לכנוס כי אם עלידי שיחשב שאין בעולם פי אם הוא לבדו יחידי בעולם, ולא יסתפל על שום אדם המונעו מגון אביו ואמו או חותנו ואשתו ובניו וכיוצא בהם, או המניעות שיש משאר בני העולם המלעיגים ומסיתים ומונעים מן הדרך האמת. וצריך שלא יחוש ולא יסתפל עליהם כלל, רק יהיה בבחינת (יחזקאל לג, כד): "אחד היה אברהם" – באלו הוא יחיד בעולם:

(לקוטי עצות, מניעות ו)

קיצור לקוטי מוהר"ן - תנינא

תקעו ממשלה - א

א. איש הישראלי נברא שיהיה לו ממשלה על המלאכים וזה התכלית והסוף של ישראל, וצריך כל אחד לראות שייבא לזה התכלית. אבל המלאכים מתקנאים מאד באדם בזה שיש לו ממשלה עליהם, על-כן צריך לשמר עצמו מאד ולראות שיהיה לו פח לעמוד בממשלה זאת שלא יפילו אותו המלאכים חס ושלום עלידי קנאתם בו:

ב. העצה על זה לקשר עצמו עם כל נשמות ישראל. והנה כל נשמות ישראל נחלקים תחת כל מנהיגי הדור כי כל מנהיג הדור יש לו כמה נשמות פרטיות השייכים לחלקו. ועל-כן צריך לקשר עצמו עם כל מנהיגי הדור ועל-ידי זה הוא מפילא מקשר עם כל פרטי נשמות ישראל. ועל-ידי זה ינצל מקנאת המלאכים ותתקיים ממשלתו

עליהם (אמר המעתיק - מזה נראה כי אין להמלאכים פח להלחם רק עם נשמה אחת מישראל, אבל עם כלליות נשמות ישראל אשר כל העולם נברא בשבילם כנודע אין להם פח כלל להלחם):

ג. אף צריך לידע ולהביר את המנהיגים. כי יש כמה מנהיגים אשר כל גדלתם וממשלתם הוא רק על-ידי עזות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: 'עזות מלכותא בלא תנא':

ד. ותעצה על-זה הוא לזכות לבנין ירושלים בחינת יראה שלם. הינו שלמות היראה מהשם יתברך התלויה בלב כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: 'דבר הפסור ללב נאמר בו ויראת מאלהיך', וכשזוכה לשלמות היראה עזותם נופל לפניו. ואז יוכל להתקשר עם המנהיגים אשר כל נשמות ישראל נחלקים תחתם. ומפילא יהיה מקשר עם כל נשמות ישראל ועל-ידי זה יתקיים ממשלתו על המלאכים:

יום טוב, בפרט עלידי המצוות הקדושות השייכים לכל רגל, עלידייזה זוכה האדם לדעת את ה' ולהמשיך הדעת הזה אל הלב. ועלידייזה יתקן ויטהר את הלב מהשאלש תאוות רעות הנ"ל ויזכה ליראה שלמה התלויה בלב שזה הוא עקר הכל. פי יבוא עלידייזה להתכלית של איש הישראלי שיתקיים ממשלתו על הפלאכים:

ט. בכל רגל ורגל נתתקן תאוה אחת משאלש תאוות הנ"ל. הינו בפסח - נתתקן תאוות כמון. בשבועות - נתתקן תאוות משגל. בסכות - נתתקן תאוות אכילה. (ועליזן סוכה בנימטריא מאכל) ולכן צריך לזהר מאד מאד בהמצוות של כל רגל ורגל ולכבד מאד את כל רגל כנ"ל, פדי לזכות לצאת משאלש תאוות רעות הנ"ל אשר כל עקר היהדות לירא את השם הנכבד ושינצל מקנאת הפלאכים, שלא

ה. עלידי תאוות כמון ותאוות משגל ותאוות אכילה ששרשם בלב נפקד ונפגם היראה שבלב: 1. תאוות משגל הוא פפי התקלב שיונק בקטנותו. עליזן צריך לשמור את התינוק מאד שיינק מאשה בשרה. פי פשהתינוק יונק מאשה הצופה אז מתגבר בו חם ושלום תאוות נאוף שפוסדת היראה מהשם יתברך. וכן להפוך בשיונק מאשה בשרה אין לו חמימות לתאוה זאת רק מעט המכרח למצות הבורא יתברך:

ז. בשאדם נופל חם ושלום בשאלש תאוות הנ"ל שעלידייזה נפסדת היראה אז הקדוש ברוך הוא יושב ושואג על זה בארי:

ח. עלידי כבוד השאלש רגלים פראוי במאכל ומשתה ובגדים נאים פפי יכלתו ובקדשת וטהרת המחשבה ובשמחה וטוב לבב ובתפלה בכונה, וכיוצא בזה שאר עניני קדשת ושמחת

על־פי שאין עכשו מי שיתנבא
 נגאלת על כל פנים על־ידי־זה
 התפלה מן הגלות ואז התפלה
 הוא בתכלית השלמות בבחינת
 נבואה בחינת דבר ה' שהשם
 יתברך בעצמו פותח את פיו
 ושולח לו דבורים קדושים
 להתפלל לפניו בבחינת: "אדני
 שפתי תפתח" שאומרין קדם
 התפלה. וזה סוד סמיכת גאלה
 לתפלה הינו לגאל את התפלה
 מן הגלות (אמר המעתיק - בזה
 מתרין קשית הגמרא ברכות דף ד
 היכי מצוי למסמך גאלה לתפלה
 והאמר רבי יוחנן בתהלה אומר ה'
 שפתי תפתח ומתרין בין דתקיני
 רבנן בתפלה אריכתא דמיוא. ועל פי
 דברי המאמר הזה מוכן פי על־פז אין
 זה הפסק כלל פי כל סוד סמיכת גאלה
 לתפלה היא שתהיה התפלה בבחינת
 דבר ה' אדני שפתי תפתח):

יב. בשנגאלת ונפדיית התפלה אין
 צריכים לשום רפואה על־ידי
 רופאים ודאקטורים פי יכולים
 להתרפאות על־ידי כל מה

יפילו אותו לחמאים חס ושלום
 ויתקיים ממשלתו עליהם תלוי
 רק בתקון שלש תאוות רעות
 אלו כנ"ל:

י. על־ידי תקון שלמות היראה
 שבלב זוכין להמשיך השפעת
 הנבואה. אך צריך לזהר מאד
 מתאוות ההתמנות להיות ראש
 ולמשל על עם ישראל (הפוד
 הממשלה דקדשה שצריכין לזכות להיות
 לו ממשלה על המלאכים) פי
 ההתמנות מפסיד השפעת
 הנבואה:

יא. על־ידי השפעת הנבואה זוכה
 האדם לתפלה בשלמות. פי
 התפלה הוא עכשו בגלות
 בעוונותינו הרבים. פי התפלה
 הוא גבה מאד ובני אדם
 מזוללים בה וכשעומדים
 להתפלל חפצים לפטר התפלה
 מעליהם. אך על־ידי יראה
 שלמה הבאה על־ידי תקון שלש
 מדות הנ"ל עד שזוכין על־ידיה
 להמשיך השפעת הנבואה אפי'

להתרפאות בכל דבר שאוכל
אפלו על-ידי לחם ומים. וזה סוד
הזקניהו שפמך גאלה לתפלה
שגאל את התפלה מן הגלות
כנ"ל גנו גם ספר הרפואות:

טו. כשזוכין לגאל את התפלה מן
הגלות בבחינת סמיכות גאלה
לתפלה היא בבחינת התנוצצות
משיח: (אמר המעתיק - בזה תבין
שרש הדברים מה שכתב בלקוטי תנינא
סימן ק"ב שסוד בעז ורות הם סוד
סמיכות גאלה לתפלה עין שם. כי הם היו
התנוצצות משיח בנודע):

טז. כשזוכה האדם לתפלה
בשלמות על-ידי כל התקונים
הנ"ל הינו על-ידי קדשת השלש
רגלים שעל ידם מתקנים
השלשה תאוות רעות; מומן
ואכילה ומשגל. ואז זוכין ליראה
ולחמשיך השפעת הנבואה
ולתפלה בשלמות ולרפואה.
ויוצא גם משלש מדות רעות
הנ"ל שהם מפסידים את
התפלה. על-ידי כל זה, כל צבא
השמים וכל הכוכבים והמזלות

שאוכל אפלו על-ידי לחם ומים
כמו על-ידי רפואות:

יג. לפעמים החולאת עדין נעלמת
בהאדם ואינו נתגלית ואז אין
שום רפא ודאקמור יכול
לרפאות אותה פי אין יודע כלל
את החולאת. אבל כשזוכה לתקון
שלש התאוות הנ"ל וליראה
בשלמות ולתפלה בשלמות יוכל
להתרפאות אפלו בשעדין לא
נתגלה החולאת ויתרפא מקדם
בעת צמיחת המחלה ולא יבוא
לידי מחלה כלל:

יד. אך יש שלש מדות רעות שהם
מפסידים את התפלה (א) אל
תהי בו לכל אדם שלא לבזות
שום אדם (אפלו במחשבה) וכשאינו
נוהר בזה נפגמת התפלה. (ב)
קלקול האמונה שאין האמונה
בשלמות שזה בחינת עבודה
זרה. (ג) פגם הברית. וכשזוכה
לצאת משלש מדות רעות אלו
הנ"ל זוכה לתפלה בשלמות ואז
אין צריך לשום רפואה פי יוכל

וְכַל הַשָּׂרִים הַעֲלוּנִים בְּלֶם הֵם
 נִכְנָעִים תַּחֲתָיו וְהוּא נוֹשֵׂא חַן
 בְּעֵינֵי בְּלֶם. וְכַל הַדְּבָרִים הֵם
 בְּחִינַת לוּוִן אֲצִלוּ כִּי בְּלֶם לוּוִים
 וּמְקַבְּלִים כַּחַם מִמֶּנּוּ וְהוּא בְּחִינַת
 מַלְוָה הַגְּדוֹל. וְעַל־כֵּן אִזּוּ יוֹכֵל
 לְחַפֵּיר הַמּוֹנֵהֵיגִים שְׂכַל מְשִׁלְתָּם
 הוּא רַק עַל־יְדֵי עֲזוּת כִּי עֲזוּתָם
 נוֹפֵל לְפָנָיו. בְּבְחִינַת 'אִין אָדָם
 מַעֲיֹז פָּנָיו בְּפָנֵי בַּעַל הַחֹב'. וְאִזּוּ
 יָדַע אֶת הַמּוֹנֵהֵיגִים אֲמַתִּיִּים
 שְׁנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִחְלָקִים תַּחֲתָם.
 וְעַל־יְדִיזָה יוֹכֵל לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ
 בְּחָם וּמִמִּילָא יִהְיֶה מְקַשֵּׁר עִם
 כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל־יְדִיזָה
 יִנְצֵל מִקְנָאת הַפּוֹלָאכִים וְיִתְקַים
 מְשִׁלְתוֹ עֲלֵיהֶם:
 יו. כְּשֵׁאָדָם יוֹשֵׁב לְדַבֵּר מִחֲבָרוֹ זֶה
 בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹמָא
 דְּדִינָא. כִּי הוּא יוֹשֵׁב וְדָן אֶת
 חֲבָרוֹ. וְצָרִיךְ לְזַהֵר מְזֶה מְאֹד
 וּלְהִסְתַּבֵּל עַל עֲצָמוֹ הַיָּטֵב אִם
 הוּא רְאוּי לָזֶה לְשַׁפֵּט אֶת חֲבָרוֹ
 כִּי הַפּוֹשְׁפֵט לְאַלְהִים הוּא. וְכִמוֹ

שְׂאָמְרוּ רַז"ל: 'אֵל תִּדִּין אֶת
 חֲבָרְךָ עַד שֶׁתִּגְיַע לְמִקוּמוֹ'. וְכִי
 הוּא שְׂיִכּוֹל לִידַע וּלְהַגִּיעַ לְמִקוּם
 חֲבָרוֹ. רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַדּוֹ
 שֶׁהוּא מִקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאִין
 הָעוֹלָם מִקוּמוֹ וְכַל אֶחָד יֵשׁ לוֹ
 מִקוּם אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ. הוּא לְבַדּוֹ
 יְכוּל לְהַגִּיעַ לְמִקוּם כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד וְלָדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת:
 יח. כִּי שְׂוֹכֵחַ לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ עִם כָּל
 הַנִּשְׁמוֹת עַל־יְדֵי כָּל הַתְּקוּנִים
 הַנִּזְ'ל הוּא גַם־כֵּן בְּבְחִינַת מִקוּמוֹ
 שֶׁל עוֹלָם וְהוּא יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת
 רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְלָדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף
 זְכוּת:
 יט. רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא חֶסֶד גְּדוֹל
 מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵיךְ הֵיִינוּ
 מְרִימִין פָּנֵינוּ לְכַבֵּשׁ בַּפֶּה
 מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ. עַל־כֵּן עֲשֵׂה עִפְנוֹ
 חֶסֶד בְּיוֹם דִּין וְקַבַּע יוֹם הַדִּין
 רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ הַדָּשׁ, שְׂאִזּוּ
 כְּבִיכּוֹל הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ
 מִתַּחַרְט וּמִכַּבֵּשׁ בַּפֶּה בְּבְחִינַת
 הִבִּיאוּ עָלַי בַּפֶּה עַל שְׂמַעַטָּתִי

שאַר כּל הַדְּבָרִים בְּלִם יִתְבַּטְּלוּ
לְעֵתִיד לְבוֹא וְלֹא יִשְׂאָר רַק
הַבְּחִינָה הַזֹּאת לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
וְלַדְעַת אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ וְזֶה יִהְיֶה
כָּל שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא:

ג. לְמוֹד הַלְכוֹת בְּפֶרֶט בְּשׂוֹזְכִין
לְחַדֵּשׁ בָּהֶם זֶה גַּם יִכְנֹס בְּחִינַת
שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא:

ד. עַל־יְדֵי הוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
וְכֵן עַל־יְדֵי לְמוֹד הַלְכוֹת
עַל־יְדֵיזֶה בְּאֵה הוֹלְדָה בְּנִקְלָה וְכֵן
נְצוּלִין עַל־יְדֵיזֶה מִכָּל הַצָּרוֹת:

ה. בְּשֵׂאדֶם בְּאִיזָה צָרָה חֵם וְשָׁלוֹם
אֵז הָאֲמַת הוּא פְּגוּם. עַל־כֵּן
צָרִיךְ לְשׂוֹר מְאֹד אֵז אֵת עֲצוּמוֹ
בְּיֹתֵר שְׁלֵא יִהְיֶה נִלְכָּד בְּאִיזָה
מְעוֹת וְשָׁקֵר עַל־יְדֵי הַצָּרָה חֵם
וְשָׁלוֹם:

ו. עַל־יְדֵי שְׁמִכְבּוּטִין תְּלַמִּיד־חֲכָמִים
מִלְמוּדֶם עַל־יְדֵיזֶה נַעֲשֶׂה חוֹלָה
עַל רַגְלָיו:

ז. בְּשׂוֹזְכִין לְהַלֵּל וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם
יִתְבַּרַךְ בְּכָל עֵת עַל כָּל מַה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפֶרֶט בְּשִׂיזְצָא

אֵת הִירַח שְׁמוֹשֶׁם נִמְשָׁכִים כָּל
הַחֲטָאִים. וְעַל־כֵּן אֵין לָנוּ בּוֹשָׁה
בְּיוֹם הַדִּין לְהַתְּהַרֵּט וּלְבַקֵּשׁ
בְּפֶרֶה עַל כָּל מַעֲשֵׂינוּ. כִּי אֵז גַּם
הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מוֹתְהַרֵּט וּמְבַקֵּשׁ
בְּפֶרֶה:

כ. הַשׁוֹפֵר הוּא בְּחִינַת יִרְאָה. גַּם
הוּא בְּחִינַת הַשְּׁפַעַת הַנְּבוּאָה.
גַּם הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה שְׁנִגְנְאֶלֶת
מִן הַגְּלוּת, גַּם הוּא בְּחִינַת מַה
שְׁכָּל שִׂיחַ הַשְּׂדֵה הוֹזְרִים בָּחֵם
לְתוֹךְ הַתְּפִלָּה שְׁעַל־יְדֵיזֶה יְכוּלִין
לְעֲשׂוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה:

יְמֵי הַנְּבִיָּה - ב

א. יְמֵי הַנְּבִיָּה חֵם יְמֵי הוֹדָאָה שְׁזֶה
בְּחִינַת שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא:

ב. עֵקֶר שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא הוּא
לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמוֹ יִתְבַּרַךְ
וְלַדְעַת וּלְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ
שְׁעַל־יְדֵיזֶה סְמוּכִין וְקָרוּבִים אֵלָיו
יִתְבַּרַךְ. כִּי כָּל מַה שְׁיִוָּדְעִין
וּמְכִירִין אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּיֹתֵר
סְמוּכִין אֵלָיו יִתְבַּרַךְ בְּיֹתֵר. כִּי

- מאיזה צרה חס ושלום וכן עלידי למוד הלכות על־ידינה זוכין לשלשה קווי האמת, הינו להתפלל באמת שזה עקר שלמות התפלה. גם לקבל תורת אמת מרבי אמתי שיורה אותו בדרך ישר בתורתו האמתית. גם לעשות שדוכים אמתיים שיזמין השם יתברך לו ולבניו וזוגם האמתי. והאמת יאיר וישלים את ארבעה חלקי הדבור (המבארים באות ח) ועל־ידינה יזכה להמשיך הברכה והקדשה והשמחה של שבת ליששת ימי החול. ועל־ידינה יתגלה אהדות הפשוט מתוך פעלות משתנות להאמין ולידע באמת שכל הפעלות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שזאת הבהינה יקרה מאד למעלה בכל העולמות ואפלו אצלו יתברך הוא דבר יקר וחשוב ונפלא מאד:
- ח. ארבעה חלקי הדבור הם: (א) דבור של צדקה' כי גדר האדם הוא הדבור וזה הדבור נמשך מצדקה, כי צדקה וחסד הוא גם־כן גדר האדם כי גדר האדם מדבר הוא לגמול חסד עם הבריות. ומי שאינו עושה צדקה וחסד פוגם בהדבור מאד והוא בבהינת בעל חי ואינו בכלל אדם כלל, כי אין האדם נקרא אדם רק על־ידי צדקה וגמילות חסדים.
- (ב) דבור של תשובה' לדבר דבורים הרבה של תשובה לפניו יתברך.
- (ג) דבור של עשירים קרובים למלכות שישפיע להם השם יתברך דברי חן בשפתותיהם לבטל כל הגזרות קשות ולפעל טובות וישועות על ישראל.
- (ד) דבור של מלכות דקדשה, שביא לנו השם יתברך את משיח צדקנו ונזכה לשמע דבוריו

- הקדושים והטהורים והנזירים יא. עלידי התפלה שישראל מפיו הקדוש:
- ט. עקר קיום ושלמות הדבור הוא עלידי אמת:
- י. תמכי אוריתא שנותנים ממון לתלמידי חכמים זכותם גדול מאד. פי עלידי ממונם שמתחזקין התלמידי חכמים עלידי ידיוה יכולים להתלמידי חכמים לעסק בתורה ולהוליד הלכות וחדושי תורה. נמצא שיש להם חלק בהתורה שנוצרה ונתגלה על ידם. וכל הממון שנותנים להתלמידי חכמים אף שנחסר לפי שעה אצלם אף עליפי כן עלידי ההלכות שנוצרו ונתחדשו על ידם נשפע עלידי ידיוה חסד וחזור ונתמלא להם החסרון. וזוכין לשעשוע עולם הבא שהוא בחינת מלוי החסרון (עין פנים) ולכל שלשת קני האמת שיאירו בכל ארבעה חלקי הדבור הנ"ל ולכל התקונים הנ"ל:
- יא. עלידי התפלה שישראל מתפללין באמת נקראים בשם אל. פי הקדוש ברוך הוא נקרא אל על שם הכח, פי הוא תקיף ובעל היכלת. ועלידי התפלה אנו לוקחין לעצמנו הכח מפניו. יתברך פי אנו מבטלין גזרותיו. ואז ישראל נקראים בשם אל:
- יב. עלידי הדלקת נר הנפה ועלידי ההלל וההודאה של הנפה שזה עקר שעשוע עולם הבא כנ"ל עלידי ידיוה זוכין גם כן שיאירו כל שלשת קני האמת בארבעה חלקי הדבור הנ"ל וישלימו את הדבור. ועלידי ידיוה יזכו להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל. ועלידי ידיוה יתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל. אשרי הזוכה להנפה כזה להמשיך כל התקונים הנזכרים האלה:
- יג. מי שזוכה לשלמות הדבור עלידי התקונים הנזכרים האלה

להפכו לרחמנות לתן צדקה, פי
זה עקר עבודת הצדקה כנ"ל.
ועלידייזה נתהפך גם רגז השם
יתברך לרצון:

ב. כל המצוות ומעשים טובים וכל
עבודת השם הם בהינת הולדה.
פי עקר תולדותיהם של צדיקים
הם מעשים טובים. וכמו
שהולדת קדם הולדה צריכה
לסבל כמה חבלים וצירים ולצעק
כמה קלין של אה ואבוי וכו'
כמוכן ממש בעבודת השם
כשרוצה לעבד איזה עבודה או
תשובה, בהכרח שיהיה לו כמה
יגיעות. וצריך לצעק כמה קלין
של אה ואבוי וכמה גניחות
וכמה כפילות וכמה תפילות וכו'
ובפרט בהתחלה שאז קשה
מאד, פי כל התחלות קשות. ואז
צריכין ביותר כמה קלין וכמה
גניחות וכו' קדם שמתחילין
איזהו התחלה. וגם אחר כך
לאחר ההתחלה גם כן אינו בא
בנקל עבודת השם וצריכין כמה

יכול לעשות עם הדבור כרצונו
הינו לשנות המבוע כרצונו
עלידיי שלמות דבורו:

יד. מגלה למקשה לילד לומר אז
מזמור לתודה כמה וכמה
פעמים:

פדיון נפש - ג

א. אחר הפדיון שעושין בשביל
להמתיק הדין אז יש רשות
לרפא לרפאות אבל לא קדם.
פי עקר הרפואה עלידי פדיון:

ואת העורבים צויתי - ד

א. עקר עבודת הצדקה היא
לשפר האכזריות שלו להפכו
לרחמנות להתנדב לצדקה. פי
מי שהוא רחמן בטבעו ונתן
צדקה מחמת רחמנות שבטבעו
אין זה עבודה. עליכן כל הנדיבי
לב שרוצים לקים מצות צדקה
כראוי צריכין לילך ולעבר
בתחלה דרך בחינה זאת. דהינו
שבתחלה צריכין לשפר
האכזריות שלהם שבטבעם

הצדקה גדול מאד מאד. פי צרכי הגוף הם רבים מאד. ואפלו התכרחיות הם רבים מאד אכילה ושתיה ומלבושים ודירות והם מונעים את האדם מאד מאד מעבודת הבורא יתברך. ועלידי הצדקה מתבטלים כל

אלו המניעות. פי עלידי צדקה זוכה שישפיע חסדו יתברך עד שלא יצטרך לעשות שום עסק ומלאכה בשביל פרנסה רק תהיה מלאכתו נעשית עלידי אחרים והוא יעסק בעבודתו יתברך:

ה. רב החסד אי אפשר לקבל פי אין יכולין לקבל רב טובה וצריך לעשות כלי וצנור לקבל עלידו את החסד, ועלידי יראה נעשה כלי וצנור לקבל עלידה את החסד:

ו. עלידי שנתנלה שהכל מתנהג ברצונו יתברך ואין שום חיוב הטבע כלל עלידיה נעשה יראה, פי אז יודעים שיש שכר

יגיעות וכמה תנועות כנ"ל קדם שזוכין לעשות איזה עבדא שיהיה לה הדור אך ההתחלה קשה מאד כנ"ל. עלפן אל יבהלוד רעיוניו על כל מה שעובר עליה פי בהכרח לסבל הכל כנ"ל. ולפום צערא אנרא:

ג. הצדקה מרחבת כל הפתחים של הקדשה שפשאדם נכנס באיזה דרך ועבודה מעבודת ה' אז הוא צריך לפתח שם פתח לכנס באותו הדרך, ובשביל זה כל ההתחלות קשות ועלידי הצדקה מרחיב הפתח. ואפלו כשיש כבר פתח הצדקה מרחבת ופותחת ביותר כל הפתחים של הקדשה, ועלפן קדם כל מצוה ועבודה טוב לתן צדקה כדי להרחיב פתח הקדשה שצריך לעשות בעבודתו ולא יהיה קשה וכבד עליו פליכד לכנס בהם:

ד. התחלת הצדקה הוא קשה וכבדה מאד. אבל התועלת של

חיוב הטבע בלל. אך צריכין להטות אָזנו ולבו היטב לשמע קול הקריאה הקדושה הזאת ועלידיינה זוכה לשמחת יום טוב, כי כל אחד כפי מה שזוכה לשמע בלבו קול הקריאה הנ"ל של יום טוב שהכל מתנהג ברצונו יתברך לבד בן זוכה לשמחת יום טוב:

ח. יש חיות רעות דורסים ומורפים, והם חכמי הטבע שרוצים להראות עליפי חכמתם המטעית שהכל עליפי הטבע הם ושלום, והם דורסים ומורפים רבים מבני עמנו. כי כמה נפשות מישראל שקעו בזה רחמנא לצלן. ואלו הנפשות הם בצפרים האהוזות בפח. על-כן כל מי שהם על נפשו צריך לברח ולמלט נפשו מהם שלא תהיה נפשו נטרפת ונדרסת הם ושלום על ידם. כי התגברותם גדול מאד וקול שאגתם עולה ומתגבר על קול הקריאה של

וענש ושיף להתיירא מפניו יתברך. אבל בשנופלין לכפירה באלו הכל מתנהג עליפי הטבע אין שיף יראה הם ושלום. (אמר המעתיק - עין איוב ט"ו ד שאמר אליפו לאיוב שתלה הכל במערכת השמים אף אתה תפר יראה):

ז. התגלות הרצון הנ"ל הוא עלידי הימים טובים. כי כל יום טוב קדש קורא ומכריז ומגלה את הרצון שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך ואין שום חיוב הטבע בלל. כי בכל יום טוב ויום טוב עשה השם יתברך עמנו אותות נוראות שהם הפך הטבע, בפסח יציאת מצרים שהוציאנו ממצרים באותות נוראות, בשבועות מתן תורה שנתן את התורה באותות נוראות, בספות הקף ענני כבוד, שעלידי כל אלו האותות והמופתים הנוראים שעשה עמנו בכל השלש רגלים נתגלה שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד ואין שום

- י. יום טוב שקורא וצוּעק ומגלה את הרצון. עלידי צדקה מתקנים הפגם של הזקנים מאריכי ימים שבדור שאינם פראוי, ועלידייה זוכים לבטל שרש חכמת הטבע וזוכין לשמע קול הקריאה של יום טוב קדש שקורא ומגלה את הרצון, שחבל ברצונו יתברך ועלידייה זוכין לשמחת יום טוב. ועל-כּן צריכין להרבות בצדקה קדם כל רגל בדי לזבות עלידייה לשמחת יום טוב בשלמות, ועל-ידייה שישמע קול הקריאה של יום טוב שקורא ומגלה את הרצון, יזכה ליראה. ועלידה יוכל לקבל השפעת חסדו יתברך עד שלא יצטרך לעשות שום עסק בשביל פרנסה. וכל מלאכתו תהיה נעשית עלידי אחרים. ויוכל לעסק בעבודתו יתברך בלי שום מניעות מחמת פרנסה. נמצא שתועלת הצדקה גדול מאד הן לעצמו שיוכל לעסק בעבודתו יתברך בלי יום טוב שקורא וצוּעק ומגלה את הרצון. עליבן חליה להסתכל בכל באלו הספרים המדברים מהקירות. אפלו בספרים שהברו גדולי ישראל, כי אין רעה גדולה מזו:
- ט. עלידי הזקנים מאריכי ימים שבדור שאין בהם שלמות עלידייה מתגבר חכמת הטבע חס ושלום כי צריך האדם כל מה שנתוסף ובא לו יום מימי חייו להוסיף בכל יום קדשה ודעת את השם. כי כל יום שבא אחר-כך צריך שיאיר ביותר בתוספות קדשה ודעת את ה' ורק זה נקרא זמן דקדשה באמת, אבל בשפוגם את ימיו ואינו מוסיף קדשה ודעת בכל יום אף-על-פי שמוזקין אינו נקרא זמן כלל רק אדרבא הוא נקרא קצר ימים. ועלידי נפילת הדעת דקדשה של הזקנים הנ"ל יונק ומתגבר חס ושלום דעת חכמת הטבע בעולם.

וְלֹא תִפְלֶה וְלֹא זְכוֹת אָבוֹת. כִּי
 כָּל הַרְפּוּאוֹת הֵם עַל־יְדֵי עֲשׂוּבִים
 וְהֵם גְּדִלִים רַק עַל־יְדֵי אַמוּנָה,
 גַּם עָקֵר כַּח הַרְפּוּאָה שֵׁישׁ בְּכָל
 עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב הוּא עַל־פִּי הַסֶּדֶר
 שֵׁישׁ לְהַעֲשׂוּבִים וְהַזְרָעִים לְפִי
 הַמְּקוֹם וְהַזְּמַן. הֵינּוּ לְקַצְרֵם
 בַּמְּקוֹם הַרְאוּי. שְׂשֻׁגְדָּלִין בְּאוֹתוֹ
 הַמְּקוֹם יֵשׁ לָהֶם כַּח לְרַפְּאוֹת וְלֹא
 בְּשֻׁגְדָּלִין בַּמְּקוֹם אַחֵר, וְכֵן
 לְקַצְרֵם בְּזְמַן הַרְאוּי לָהֶם כִּי יֵשׁ
 עֵשֶׁב שְׂפָל כַּחוֹ לְרַפְּאוֹת הוּא
 בְּשֻׁקְצָרִים אוֹתוֹ עַד שֶׁלֹּא הִבִּיא
 שְׂלִישׁ וְלֹא אַחֲרֵיכֵן. וְכֵן יֵשׁ עֵשֶׁב
 שְׂפָל כַּחוֹ לְרַפְּאוֹת רַק בְּשֻׁגְמָר
 עַד שֶׁנֹּפֵל מֵאֱלוֹי וְלֹא קִדְּם.
 וְעַל־יְדֵי אַמוּנָה נַעֲשֶׂה סֶדֶר
 הַזְּרָעִים לְקַצְרֵם בַּמְּקוֹמָם וּבְזְמַנָּם
 הַרְאוּי כִּדִּי שִׁיחִיָּה לָהֶם כַּח
 לְרַפְּאוֹת. וְעַל־יְדֵי נְפִילַת הָאֻמוּנָה
 קוֹצְרִין אוֹתָם הַזְּרָעִים עֲצָמָם
 לְרַפּוּאוֹת אֲבָל שֶׁלֹּא בַּמְּקוֹמָם
 וּבְזְמַנָּם הַרְאוּי, וְעַל־כֵּן אֵין לָהֶם
 כַּח לְרַפְּאוֹת. גַּם עָקֵר הַתְּגָלוֹת

מְנִיעוֹת. וְהֵן בְּכָל־לַיִת הָעוֹלָם
 שִׁיחִיָּה אַמוּנַת הַרְצוֹן בְּעוֹלָם
 וְכָל הַנְּפִשׁוֹת שֶׁכָּבֵר נִצּוּדוֹ
 בְּחֻכְמַת הַטֶּבַע בְּצַפְרִים
 הָאֲחֻזוֹת בְּפֶה יִפְרָחוּ מִמְּצוּדָתָם
 וַיִּצְאוּ מִשָּׁם לְשָׁלוֹם עַל־יְדֵי
 הַצְּדָקָה:

יא. לְפַעְמִים אָפְלוּ בְּשִׁמְכֻנִיעוּן אֶת
 חֻכְמֵי הַטֶּבַע עֲדוּן חוֹזְרִים
 וּמִטִּילִים אֵיזָה סֶפֶק בְּרַצוֹן וְאוֹ
 צְרִיכִין לְחוֹר וּלְהַרְבּוֹת בְּצְדָקָה,
 כִּי צְדָקָה מַכְנַעַת וּמְשַׁפֵּלַת
 חֻכְמַת הַטֶּבַע תָּמִיד וּמְגַלָּה
 שֶׁהַכֹּל מֵתְנַהֵג רַק בְּרַצוֹנוֹ
 יִתְבָּרַךְ לְכַד:

יב. צְדָקָה הוּא רְפוּאָה לְכָל הַמַּכּוֹת:

תקעו אמונה - ה

א. הָעָקֵר הוּא הָאֻמוּנָה וְצְרִיף כָּל
 אֶחָד לְחַפֵּשׂ אֶת עֲצָמוֹ אִם
 אַמוּנָתוֹ שְׁלֵמָה וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ
 בְּאֻמוּנָה תָּמִיד. כִּי עַל־יְדֵי פְגָם
 אַמוּנָה בָּאִים מַכּוֹת מִפְּלֹאוֹת
 שֶׁאֵין מוֹעִיל לָהֶם לֹא רְפוּאוֹת

- זכות אבות לזכות לרפואה ג. עקר גדול האמונה היא בזכותם הוא גם כן רק עלידי אמונה. גם עקר מה שמועלת התפלה לפעל בקשתו הוא גם כן רק עלידי אמונה. גם עלידי נפילת האמונה אין מועיל להחילה קול צעקה של אה ונניחות שלפעמים מרחמין עליו מן השמים עלידייה ויעלידי נפילת האמונה גם זה אין מועיל:
- ב. כשאדם נופל מאמונה ואין מועיל אפלו קול צעקה בלא דבור. אז צריך לצעק מעמק הלב בבחינת: "מפעמקים קראתיך ה'", מעמקא דלבא, ועלידייה נתגלים עצות עמוקות שיודעים לתת עצה לנפשם כל אחד ואחד מה שצריך. ועלידייה גדלה האמונה ונתתקנת, ועלידייה חוזרים ונתתקנים כל הדברים הנ"ל שהם רפואה וזכות אבות ותפלה וכו':
- ג. עקר גדול האמונה היא בבחינת: "ואמונתך בלילות" הינו כל מה שנדחה והולך חלק מהלילה ונתקרב אל אור היום נתגדל האמונה ביותר, עד שבאור היום אז נתגדל האמונה בשלמות בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך. ואז היא עקר צמיחת הרפואה בבחינת: "אז יבקע פשהר ארד וארכתך מהרה תצמח", וכמו כן עלידי התגלות העצה שהוא גם כן בבחינת התגלות האור מן החשך עלידייה נתגדלת גם כן האמונה ועלידייה עקר הרפואה כנ"ל:
- ד. עלידי נפילת האמונה הקדושה עלידייה נעשה ונתחזק אמונות פזביות. וכן להפוך בשמעלין ומתקנין האמונה הקדושה עלידייה נחלשין ונפלין האמונות פזביות וחוזרים ושבים העבוי"ם מאמונות פזביות שלהם לאמונתנו הקדושה ונעשין

מקבלים עלידי חרב הגאווה הנ"ל:

ז. עלידי הגאווה של אלו המנהיגי הדור הנ"ל עלידייזה מתגבר חס ושלום תאות נאוף בעולם. ועלידייזה בא השחתת זרע חס ושלום, שהוא בחינת "החתים בשרו" שהוא חותם דסמרא אחרא על האדם שלא יוכל לצאת ממונה. ואי אפשר להנצל ממונה כי אם על ידי פח המוגנים שבדור שהם הצדיקים והכשרים שנקראים מגני ארץ, שיש להם מלחמה גדולה בענין זה, והם מעלין מביחנת "החתים בשרו" לביחנת חותם דקדשה שהוא בחינת תפלין פידוע. שהם התנוצצות המוחין לידע ולהודיע אלהותו יתברך בעולם. שעל ידייזה נמשך עליו הארת השבעה רועים שהם פגגד השבעה ראשים של השני שינין שבתפלין שהם המוחין. כי עקר תקון המוח הוא

גרים. ולפעמים נעשה גרים בכח דהינו אף-על-פי שאינם באים להתגבר ממש בפעל אף-על-פי-כן מפירים שם במקום שהם את השם יתברך. ויודעים ומאמינים שיש יחיד קדמון יתברך. ולפעמים נעשה גרים בפעל ממש שבאים ומתגברים ממש:

ה. אלו הגרים הם קשים ומזיקים לישראל כי הם מכניסין גאווה בישראל.

ו. עלידי הגאווה שנכנסת בישראל עלידי הגרים כנ"ל, עלידייזה מקבלין חרב הגאווה בחינת ואשר חרב גאותך מנהיגי הדור של שקר שמתגאים על הדור בהנם, כי לא נתן להם גדלה מן השמים כלל, ויש פח לאלו המנהיגים אפלו להעניש את מי שאינו רוצה להכניע עצמו תחת ממשלתם. ובאמת אין זה נקרא מעניש אלא מזיק כי הם מזיקי עלמא. וכל הכח הזה הם

יותר ויותר פשמתגבר פנגד גדל
 התפשטותם לשברם, נעשה בזה
 בחינת תקון התפלין ביותר ורק
 בשביל זה נשלחו עליו
 ההרהורים ורעיונים רעים וזרים
 כאלה כדי שיתחפף ויהיה נעשה
 מהם דיקא בחינת תקון התפלין
 כנ"ל:

ה. פשוטין לתקון המוחין צריך כל
 אחד ואחד לצמצם את מחו
 שלא להניח את המוח לצאת
 חוץ לגבול שיש לו. ואפלו
 בקדשה ובהתנוצצות אלהותו
 יתברך לא יצא חוץ מהגבול הם
 ושלום שלא יבוא לידי הריסה:

ט. על ידי מצות תפלין ממשיכין
 על עצמם התנוצצות המוחין
 כנ"ל וגם ממשיכין על עצמם
 על ידי התפלין תקון הצמצום
 של המוחין כנ"ל:

י. על ידי שכירת תאות נאוף זוכין
 לדבורים פשרים להחיות
 ולהשיב בהם את הנשמות
 שנפלו, שצריכין להחיותם

כפי שכירת תאוה זאת,
 הינו פשמתגברין על האדם
 ההרהורים מאד מאד והיו יכולין
 לבוא עלידינו למקרה לילה הם
 ושלום, שהוא בחינת "החיתים
 בשרו". והם מתגברים מאד
 לשבר ולגרש ההרהורים מהם
 ולהמשיך על עצמם מחשבות
 קדשות. על ידי זה מעלין
 מהחיתים בשרו לבחינת תפלין
 שהם חותם דקדשה שהוא
 התנוצצות המוחין. ומאלו המגני
 ארץ צריך כל אחד לקבל פח
 להתגבר על ההרהורים ולהפך
 אותם למוחין דקדשה כנ"ל. וזה
 צריך כל אדם לידע שכל מה
 שמתגברין עליו ההרהורים
 ביותר, פשמתגבר פנגדם ובורח
 מהם ומשברם הוא עושה בזה
 תקון גדול מאד. ומעלה הקדשה
 מהקלפה וממשיך בחינת קדשת
 התפלין שהם התנוצצות המוחין.
 לידע ולהודיע אלהותו יתברך
 בעולם. וכל מה שמתגברין עליו

שלא יינקו מהשפע יותר
מהראוי להם, ועלידייה נצולין
מטמאת המקרה חס ושלום
שהיא באה לפעמים עלידי
המאכלים בשאין חזק
בהמלאכים. פי עקר חזק
המלאך הוא עלידי שמחה:

יג. בניסן נתחזק פח המלאכים (עין
פנים), נמצא שניסן הוא תקון
הברית. ועלידי שמחה משייכין
קדשת ושמחת ניסן בכל השנה
בלה, וזוכין לתקון הברית
ולהנצל ממקרה לילה חס ושלום:

יד. אבל לפעמים גם עלידי רבנים
ודינים שאינם כשרים שמעותין
את המושפט. עלידייה בא
טמאת המקרה חס ושלום.
והתקון לזה הוא קשור המרובה,
(עין לקוטי הלכות הלכות ראש הודש
הלכה ז' שמבואר שם שקשור המרובה
הוא לקשר ולחבר פתשבתו יחד למקום
אחד רק להשם יתברך ולתורתו
הקדושה. וכמוכא בתקונים שמחשבות
רעות הם בהינת חיות טמאות,
ומחשבות קדושות הם בהינת החיות של

ולחשיכם בכל מיני מטעמים
המשייכין את הנפש. ועלידי
תקון הברית שזוכין עלידייה
לתקון המחין נעשה עלידייה
אצל האדם דבורים כשרים
להחיותם ולחשיכם:

יא. עלידי שמשברין הרהורי נאוף
וזוכין לתקון המחין כנ"ל
עלידייה זוכין לחלום עלידי
מלאך ואז הוא נקרא אדם, וכן
להפוך בשאין המחין זכים אז
החלום עלידי שד חס ושלום ואז
הוא נדמה בבהמה:

יב. גם יש להמאכלים חלק בחלום,
עליבן לפעמים נפגם החלום
בבהינת חלום עלידי שד חס
ושלום עלידי המאכלים
שאוכלים. ויכולים לבוא
עלידייה לטמאת קרי חס
ושלום. והתקון לזה הוא שמחה
להתחזק להיות בשמחה תמיד.
פי עלידי שמחה נותנין חזק
להמלאכים המקבלים את שפע
המאכלים ומכניעין את השדים

תקון התנוצצות המחין. ובסבות ממשיכין שמחה שהוא תקון המאכלים שלא יקלקלו את החלום שלא לבוא לידי טמאת קרי חם ושלום עלידי המאכלים. ובשמיני עצרת נמשך בהינת תקון המשפט. ועלידיזה נצולין מפגם המקרה חם ושלום שבאה עלידי דינים שאינם בשרים כנ"ל. גם בפרטיות בראשיהשנה בעצמו נתתקן כל הנ"ל עלידי תקיעה תרועה שברים, פי עלידי התקיעה זוכין לתקון האמונה, ועלידי התרועה זוכין להמשיך קדשת התפלין שהם התנוצצות המחין, ועלידי השברים נמשך תקון החלום ותקון המשפט להנצל במקרה לילה בכל הבחינות כנ"ל:

זו. עלידי רפי אמתים עם תלמידים נתתקן גם כן כל התקונים הנ"ל דהינו תקון האמונה. פי האמונה הוא בחינת "ארץ נושבת", הפוד

המרבה עין שם; והוא מה שנתפסד מהקדמונים לומר קדם השנה בשם ה' וכו' מימיני מיכאל וכו' שהוא קשור המרבה, והוא סגלה להנצל עלידיזה מטמאה הנ"ל שבאה עלידי עוות המשפט של הדינים שאינם בשרים כנ"ל:

זו. ראש השנה הוא בחינת תקון האמונה. פי עלידי גדל הקבוצים שכל הקהלות הקדושות מתקבצין יחד בראש השנה בפרט בשמתקבצין אל צדיקי אמת, עלידיזה נתלקטים ונתקבצים כל לקוטי האמונה הקדושה, ונתתקנה האמונה בשלמות, גם המחין מתנוצצים ונתתקנים בראש השנה. וכן בכל עשרת ימי תשובה נמשך עלידי התשובה שעושין אז, התנוצצות המחין שהם בחינת תפלין בחינת חותם דקדושה כנ"ל. וכיום הכפורים אז גמר תקון החותם דקדושה שהוא

ועלידי הטרחות והיגיעות שיש
לכל אחד בדי לנסע ולבוא אל
הרב, כי אי אפשר לבוא אל
הרב ולקבל ולינק מהכמתו
הקדושה כי אם עלידי טרחות
ויגיעות ועלידיזה מתקנים חוש
הריח. ועלידי שזוכין למעם
ולתרגיש טעם אמרי נעם של
הרב עלידיזה נתתקן חוש
הטעם, ועלידי ההוצאות שיש
לכל אחד שמוציא את ממונו
ויגיע בפו בדי לבוא להרב,
עלידיזה נתתקן חוש המשוש.
ועקר זמן הקבוץ להרב האמת
הוא בראש השנה שאז הוא
תקון של כל החמשה חושים
הנ"ל ואז נתתקנים כל התקונים
הנ"ל בתקונים נפלאים. כי תקון
החמשה חושים שעלידי הרב
עם התלמידים ותקון החמשה
חושים שעלידי ראש השנה
מאירים ומחזקים זה את זה:
יז. עלידי התענית זוכה לשמחה.
וכפי ימי התענית כן זוכה

"ארץ לא זרעה" שהוא בחינת
פגם האמונה שמקלקל סדר
הזרעים כנ"ל, והרב האמת הוא
משגיח על כל חלקי האמונה של
כל אחד ואחד לקבצם
ולתעלותם. ועליפן נקרא למוד
הרב עם התלמידים ושיבה על
שם קבוץ חלקי האמונה שהוא
בחינת "ארץ נושבת". גם
נתתקן על ידם תקון הברית
שהוא תקון המחין ותקון השנה
שתהיה בקדושה ובטהרה
שעלידיזה נצולין מטמאת
מקרה, הן עלידי המאכלים והן
עלידי רבנים שאינם בשרים
כנ"ל. גם כל החמשה חושים של
הפח נתתקנים עלידי שבאים
לצדיק שהוא רבי אמת. כי
עלידי הראיה בעצמה שרואין
את הרב נתתקן חוש הראיה, כי
הראיה בעצמה שרואים את
הרב הוא דבר גדול. ועלידי
ששומעין המוסר של הרב
עלידיזה מתקנין חוש השמיעה,

דברים שנגראה כמשגג בשביל
 עבודת ה'. כי צריכין לפעמים
 לעשות דברים הנראים פשוט
 כדי לעשות רצונו יתברך. כי
 צריכין להתגלגל בכל מיני רפש
 וטיט בשביל עבודת ה' ומצוותיו
 יתברך, ולא דוקא בשביל מצוה
 ממש אלא אפלו כל דבר שיש
 בו רצון השם יתברך נקרא
 גם כן מצוה. וצריך לגלגל עצמו
 בכל מיני רפש וטיט כדי לעשות
 אינה רצון ונחת להשם יתברך.
 וכשאהבתו חזקה בלבו להשם
 יתברך אז הוא בחינת בן יקר
 וחביב מאד להשם יתברך.
 והשם יתברך חומל עליו ומניחו
 לחפש בגנויא דמלכא הגנוזים
 וצפונים ביותר. עד שזוכה
 שיתגלה לו ההשגה של צדיק
 ורע לו רשע וטוב לו. וזוכה
 לסתרי תורה ולהעלות המושפט
 שנפל עד התהום ולתקנו:

לשמחה. ועקר תקון החלום הוא
 עלידי שמחה בנ"ל. עליבן מתענין
 על החלום כדי להמשיך שמחה
 שזה עקר תקון החלום. ועליבן
 מי שאינו רוצה להתענות על
 החלום אומרים לו המיטיבין,
 "לך אכל בשמחה לחמך" כי
 עקר התקון עלידי השמחה:
 יח. צריך כל אחד להשליך כל
 החכמות ולעבד את השם
 יתברך בפשיטות ובתמימות. כי
 צריך שיהיה מעשיו מרפין
 מחכמתו כי לא המודרש הוא
 העקר אלא המעשה. ולא
 מבעיא חכמות של סתם בני
 אדם שהם באמת, שטות
 וכסילות בודאי צריכין להשליכם
 לנמרי. אלא אפלו חכמות
 גמורות, אפלו מי שיש לו מוח
 גדול באמת, בשמוגי לאינה
 עבודה הוא צריך להשליך כל
 החכמות ולעמק בעבודתו
 יתברך בפשיטות ובתמימות.
 וצריך אפלו להתנהג ולעשות

בארץ. פי אין אדם עובר עברה
אלאאם פן נכנס בו רוח שמוות.
ועליבן פל רחמנות המנהיג
האמת על ישראל הוא להכניס
בהם דעת ויראת שמים כדי
להוציאם מעוונות רחמנא לצלן.
והוא הוא העוסק ביישובו של
עולם שיהיה העולם מושב מבני
אדם הינו בני דעה. פי עקר
האדם הוא הדעת ומי שאין לו
דעת אינו מן הישוב ואינו מכנה
בשם אדם כלל רק הוא בהינת
חיה בדמות אדם:

ב. ואפלו בשמויע זמנו להסתלק
ונשמתו עולה למקום שעולה אין
זה תכלית ושלמות שתהיה
הנשמה דבוקה רק למעלה. רק
עקר השלמות של הנשמה הוא
אשר בעת שהיא למעלה תהיה
למטה גם-כן. ועליבן צריך
שישאר אחריו ברכה בן או
תלמיד כדי שישאר דעתו למטה
גם-כן בעת שנסתלק למעלה,
שעלידי הדעת הקדוש שנשאר

עלידי זעה מוצה - ו

א. עלידי שמויעין בשביל דבר
שבקדשה עלידייה זוכין
לשמחה, גם זוכה לרפואה:

פי מרחמם ונהגם - ז

א. מי שהוא רחמן הוא יכול
להיות מנהיג ישראל. ועקר
הרחמנות הוא בשישראל עם
קדוש נופלין חס ושלום בעוונות
רחמנא לצלן. פי זהו הרחמנות
הגדול מכל מיני רחמנות. פי כל
היסורים הקשים שבעולם אינם
נחשבים כלל כנגד המשאוי
הכבד של עוונות חס ושלום. פי
ישראל עם קדוש, לפי גדל
קדשתם משרשם וגדל רוחנייתם
ודקותם אינם יכולים לשא
עליהם כלל המשאוי הכבד של
עוונות אפלו יום אחד. והמנהיג
האמת הוא רחמן מאד ומרחם
על ישראל עם קדוש להוציאם
מעוונות. ובאמת מהיכן באים
לעוונות הוא רק עלידי שאין
להאדם דעת שיש אלהים שליט

הזה שהאיר בחבריו. וכשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים ומאיר בו דעתו הקדושה שקבל מרבו באיזה דבור שמדבר על לבו להשיבו מעוונותיו. אז חברו נחשב אצלו תלמיד. וכן להפך בשחברו מאיר בו אז נחשב הוא תלמיד לגבי חברו ואז בשמוע ומנו להסתלק מן העולם אז יתלבש בזה הדבור שהאיר בחברו ויהיה נחשב כאלו הוא בעצמו ממש קים בעולם. וזה עקר שלמות הנשמה. וכל אדם מחיב להשתדל בזה כי "לא תהו בראה לשבת יצרה". וכמו שהאדם מצוה להעמיד בנים בעולם בשביל קיום המין בן הוא מצוה להכניס דעת ויראת שמים בבני אדם. כי זולת זה אינו בכלל אדם כלל כנ"ל:

ד. בפירוץ לדבר עם חברו ביראת שמים צריך לרחם גם על עצמו לצאת מעוונות ושיהיה לו יראת שמים כדי

אחריו בבניו ובתלמידיו יציל את ישראל מעוונות לדורי דורות. כי מי שיודע קצת מידיעתו ותברך הוא יודע, אף שהשם ותברך יש לו שרפים וחיזות ואופנים וכו' שהם עובדים אותו ותברך אף על פי כן עקר תענוגיו ושעשועיו ותברך הוא רק שאנחנו מעולם הזה השפל נגדל ונקדש שמו ותברך. ועל כן הוא משתדל להשאיר דעתו הקדושה בבנים ותלמידים שיאירו את דעתו בעולם לדורי דורות כדי להציל את ישראל מעוונות לעולם ועד. ועלידינו נחשב כאלו הוא בעצמו ממש נשאר בעולם:

ג. וכל אדם צריך לקים זאת לרחם על ישראל להוציאם מעוונות. לידע ולהודיע שיש אלהים שליט בארץ ושאינו שום תכלית בזה העולם כי אם לעשות רצונו ותברך. כי אין נשאר מהאדם אחר הסתלקותו כי אם הדעת

בלל. רק סדר הזמנים שיש שם הם בחינת השגות של מקיפים, שיש מקיפים שהם בחינת ימים ויש מקיפים שהם בחינת שנים. והשגות מקיפים הללו זה עקר התענוג והשעשועים של עולם הבא, והם בחינת "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך". אשרי מי שזוכה להשיגם:

ז. החכם והצדיק שזוכה לאלו המקיפים הנ"ל צריך שיוכל ללמוד עם דרי מעלה ועם דרי מטה הינו להראות להגבאים במעלה שאינם יודעים כלל בידיעתו יתברך בחינת מה חמית מה פשפשת וכו' ולהפוך לדרי מטה שהם הפונחים בעוונותיהם בתוך הארץ ממש בתכלית הירידה צריך להראות להם, שעדין ה' עמו ואצלם וקרוב להם ולחזקם ולאמצם שלא יתיאשו חס ושלום בשום אפן בעולם כלל. והצדיק האמת אינו נקרא בשם צדיק כי אם

שיהיו דבריו נשמעין, וגם פדי שיתקיימו דבריו אצל חברו. שלא יעבר הדבור מלב חברו תקף:

ח. עלידי שעוסקים לדבר עם חברו ביראת שמים עלידידיה זוכין להשיג אורות המקיפין, הינו שזוכה להשיג ולהבין מה שלא היה משיג ומבין בתהלה. וכן זוכה להשיג בכל פעם לפי מדרגתו מקיפים גבאים יותר:

ו. ולמעלה מן הכל הם המקיפים העליונים של חכם הדור. וכשהו החכם שבדור מכנים דעתו בתלמידיו ועוסק לדבר עמהם ביראת שמים עלידידיה משיג אורות המקיפין שלו שהם בחינת עולם הבא. פי עולם הבא הוא למעלה מהזמן, פי כל הזמן של כל העולם הזה פלו - מה שהיה ומה שיהיה הוא פלו אין ואפס נגד יום אחד ואפלו נגד רגע אחת של עולם הבא שהוא יום שכלו ארך ושם הוא למעלה מהזמן ואין שם שום זמן

עלידי אלו הרמזים נמשך
פרנסה:

י. מי שרוצה להמשיך פרנסה
להתלוים בו, צריך שיהיה איש
חיל ולא תהפוך (שקורין שלמוזניק),
כי צריך שיהיו לו קצת ממשלה.
ועלידיזה יוכל להמשיך פרנסה:

יא. המלכות מקבלת הפרנסה
מהידים והרמזים הנ"ל שיש בהם
החכמה שהחכם עוסק לרמוז
לתלמידיו. ומחמת שבאלו
הרמזים מאירים המקיפים. כי
בהם מרמזים השכל העליון של
החכם, שאינו רשאי לגלות
בפרוש לתלמידיו בכדי שלא
ימשיך מקיפים עליונים שאין
להמשיכם. והמקיפים הנ"ל הם
בחינת תכלית הידיעה אשר לא
נדע. על-כן כל מי שהוא גם-כן
איש חיל מקבל מפניו הפרנסה
הזאת. ועלידיזה יוכל לזכות
בשעת אכילתו את פרנסתו
להארת הרצון. הינו שדוקא
בעת האכילה יאיר לו רצון

בשיש לו הכח הזה ללמד עם
דרי מעלה ודרי מטה כנ"ל. גם
לכוללם יחד להראות להדרי
מטה גם מהלמוד של דרי מעלה
וכן להראות להדרי מעלה גם
מהלמוד של דרי מטה ולקיים
בלם בגדל כחו בדי שיהיה להם
יראה (עין פנים):

ח. גם זה החכם הדור הנ"ל צריך
לדעת איך לדבר עם כל אחד
ואחד, ולעשות סוג לדבריו
לשתק במקום שצריך, לשתק
בדי שלא יפנסו השומעים
בקשיות ותרוצים שאסורין לכןם
בהם (עין פנים):

ט. עלידי הרמזים שהרב האמת
מרמוז לתלמידיו בידיו. כי
בשהרב לומד עם תלמידיו
ומכנים בהם דעת ויראת שמים
יש דברים שאי אפשר להסביר
להם בפרוש ועושה סוג לדבריו
כנ"ל ומרמוז להם הדברים
עלידי רמזים שהם בחינת ידים
שמרמוז להם ונוטה להם בידיו.

של יום. ובשכיל זה היה משה רבנו עליו השלום מוסר נפשו בשכיל ישראל לבקש מהשם יתברך שיסלח להם עוונותיהם. כי ידע שאי אפשר לישראל לשא כלל המשאוי של עוונות אפלו יום אחד. ועל-כן מי שנכשל חס ושלום באיזה עוון צריך לעשות תשובה ולבקש סליחה וכפרה מהשם יתברך. כי העוון הוא משאוי כבד לנפש ישראל אשר אי אפשר לשא משא כזאת אפלו יום אחד:

יג. כל אחד כפי מה שזוכה לפעל ביום-הכפורים בקשת סלח נא וכו' כמובן הוא זוכה לקדשת חננכה שהוא כחינת הבית-המקדש, ועקר קדשת הבית-המקדש שממשיכין בהנכה הוא לזכות להדעת הקדוש לידע ולהודיע כי ה' הוא האלהים. כי מי שיש בו דעה כאלו נכנה בית-המקדש בימיו. ולזכות עלידייזה הדעת לצאת מעוונות

מפלט שירצה ויכסף וישתוקק להשם יתברך ברצון חזק ומפלט בלי שעור ובלי שום ידיעה. עד שלא ידע כלל מה הוא רוצה, רק רצון פשוט בכלות הנפש אליו יתברך. כי כל אכילתו נמשכת מהמקיפים שהם גם-כן בחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע. וכל זה זוכין עלידי הצדיק האמת ותלמידיו שינקו מדעתו הקדושה. עלין צריך כל אחד לרחם על עצמו ולהתחנן לפני השם יתברך בדמעות שליש שיוכה למצא רחמן אמתי כזה שיוכל להוציא אותו מעוונות ולזכות אותו לכל הנ"ל:

יב. ישראל עם קדוש לפי גדל רוחניותם ודקותם אין יכולין לשא עליהם המשא של עוונות אפלו יום אחד. בשכיל זה צריך להם הבית-המקדש. כי התמיד של שחר היה מכפר על עוונות של לילה והתמיד של בין הערבים היה מכפר על עוונות

היראה של החכם שחדש זה
החדוש. שעלידייזה היו דבריו
נשמעים ונתקומו לדורות עולם.
ועלידי כל זה נפל יראה ופחד
גדול מהשם יתברך על זה
שמעין בהחדוש:

תקעו תוכחה - ח

א. אף-על-פי שתוכחה הוא דבר
גדול ומטל על כל אחד מישראל
להוכיח את חברו בשרואה בו
שאינו מתנהג בשראה, אף-על-
פי-כן לאו כל אדם ראוי להוכיח.
כי עלידי תוכחה של מי שאינו
ראוי להוכיח לא די שאינו מועיל
בתוכחתו אף גם הוא מבאיש
ריח של אלו הנשמות השומעים
תוכחתו. ועלידייזה הוא מחליש
את נשמתם. ומפסיק השפיע
מכל העולמות התלוים בהם. כי
אי אפשר להוכיח את ישראל
על עוונותיהם כי אם מי שיוכל
להוסיף ולתן ריח טוב בהנשמות
עלידי שהוא מוכיחם. שזה אי
אפשר כי אם בשזוכה לבחינת

כנ"ל ולהמשיך הדעת הנה
בבנים ותלמידים לדורות לנצח.
ולזכות עלידייזה להשגת
המקיפין הקדוש שהם עקר
שעשוע עולם הבא שהם
נמשכין עלידי הדלקת השמן
הקדוש של נר חנכה. ולזכות
עלידי הדלקת השמן הקדוש
הזה לפרנסה הנמשכת ממקור
הרצון. שיוכלין לזכות עלידה
בשעת האכילה להארת הרצון
המפלג. שייכסף וישתוקק להשם
יתברך ברצון מפלג בלי שעור.
ומאליו יבין האדם אשר לחנכה
כזה אי אפשר לזכות כי אם
עלידי התקרבות להרב והמנהיג
שהוא הרחמן באמת כנ"ל
אשרי לזוכה למצא אותו:

יד. כשמעינים ומדברים מאיזה
חדוש שחדש החכם שבדור
נתעורר ונתגלה ים החכמה.
שמשם מקבל המלכות את
הפרנסה. ומלכות הוא מקור
היראה. ועלידייזה נתעורר

- הקול המושקה את חנן עדן. שמשם גדלים כל הריחות וכל היראות. שהוא קול השיר שיתער לעתיד וכו' (עין פנים):
- ב. עלידי מזונא דגופא דהינו תאות אכילה ושתיה, נחלש מזונא דנשמטא. ונפגם היראה שהוא בחינת ריח טוב שהיא עקר מזונא דנשמטא:
- ג. המוח ודעת של האדם הוא מגן בפני תאות נאוף. כי יש שלשה מחין באדם. וכל אחד ואחד הוא מחצה פרוסה בפני זאת התאוה. כי עקר התגברות התאוה הזאת הוא עלידי רוח שטות, על־כן צריך כל אדם לידע ולזכר זאת שבכל פעם שרוצים להתגבר עליו ההרהורים אלו חס ושלום, יברח מיד מהרוח שטות אל הדעת ויפרש מחצות המחין בפני התאוה הזאת, כי הדעת האמתית מגן בפני זאת התאוה כמו מחצה מפוש. והכן זאת כי אי
- אפשר לבאר זאת רק כל אחד יבין מעצמו איך לברח ולהסיר דעתו מהרוח שטות הנ"ל. ולהמשיך עצמו אל הדעת שהוא בחינת מחצה פרוסה בפניהם כנ"ל:
- ד. עקר התפלה הוא רחמים ותחנונים. ועקר הרחמים תלוי בדעת. וכשהפטרא אחרא יונקת מהרחמנות חס ושלום (שהיא מרחמת על האדם ברחמנות שלה לפרק על התורה ולעסוק רק בלמודי לשונות העמים כי עלידיה יהיה לו פרנסה ברוח. או שעלידי רחמנות שלה מסיתה את האדם לעשות תורתו ארעי ומלאכתו קבע) אז נפגם הרחמנות ונעשה פעם ואכזריות ועלידיה נקטן הדעת. ואז מתגבר תאות נאוף חס ושלום. ואז התפלה בבחינת דין (הינו שהוא מכרח להתפלל מצד הדין ואינה רחמים ותחנונים וכשעומד להתפלל הפץ לפטר התפלה מעליו.) ואז הפטרא אחרא יונקת מהתפלה ובולעת אותה ואז

אז נתרבה ונתגדל מאד פתי
 התפלה. פי נתרבין הצרופין
 קדושים מאד מאד ונבנים בתים
 הרבה מאד בקדשה העליונה
 מה שאין הפה יכול לדבר והלב
 לחשב. ונעשה מזה שעשועים
 גדולים ונפלאים למעלה.
 ועל־ידיה נמחלין ונסחלין
 העונות. ונמשך רפואה ונתבטל
 כל מיני חולאת:

ו. כל מנהיג אמתו שבכל דור יש
 לו בחינת רוח נבואה. וגם עכשו
 שבטל הנבואה ואין לו נבואה
 ממש. אף־על־פיכך בהכרח
 שיהיה לו רוח אחרת דקדשה
 מה שאין לשאר אנשים שהוא
 בחינת רוח הקדש רוח נבואה.
 ועל־ידי בחינת רוח נבואה של
 הצדיק המנהיג האמת על־ידיה
 עקר ברור המדמה שעל־ידיה
 עקר שלמות האמונה הקדושה,
 פי עקר שלמות האמונה הוא
 כפי ברור המדמה, עליבן צריך
 כל אחד לחפש מאד אחרי

צרכים בעל פה גדול שיוכל
 להתפלל תפלה בבחינת דין
 לעשות פלילות עם קונו.
 והפמרא־אחרא רוצה לבלע גם
 התפלה הזאת, אף התפלה
 הזאת של הבעל־בח הנ"ל
 עומדת בבית הפליעה שלה
 ומכרחת על־ידיה להקיא כל
 מה שבפלה. וגם מוציא
 על־ידיה גם עצמות היותה
 ממש ומתקן הכל. ועל־ידיה
 נעשין גרים ונתרבה ונתגדל
 כבודו יתברך, ועל־ידיה זוכין
 להתפשטות הנבואה, ועל־ידיה
 נתברר המדמה, וזוכין לאמונה
 בשלמות, ועל־ידיה זוכין
 לחשיר שיתער לעתיד. שזה
 הוא בחינת קולו של המוכיח
 הראוי, ואז הוא מוסיף ונותן ריח
 טוב בהנשמות על־ידי תוכחה:

ה. על־ידי השכן שנתוסף לתקבוע
 של ישראל, כגון פשיש קבוע של
 ישראל שעוסקין בתפלה
 בשנתוסף עליהם עוד נפש אחת

את עולמו. שהוא הנגון שיתנגן על ע"ב (שבעים ושנים) נימין. שמשם גדלים כל הריחות טובות וכל היראות. שזה הנגון הוא עקר קבול שגר של הצדיקים לעתיד לבוא. אשרי הזוכה לזה:

ז. עלידי התקרבות לצדיק האמת נפק זחמת הנחש. ולהפוך עלידי מנהיג של שגר מתגבר הזהמא חס ושלום:

ח. עלידי אמונה זוכין לחסדים. ועלידייזה יהיה הדיש העולם לעתיד. ויתבטל הטבע, ויתנהג העולם עלידי השגחה ונפלאות שלא פדרף הטבע. ואז יתער שיר חדש הנ"ל:

ט. בראש השנה צריכין להכריח את עצמו להתפלל בכח גדול ביותר. ולקשר תפלתו להצדיק האמת שהוא בעל כח גדול שיכול להתפלל תפלה בבחינת דין כמו שצריכין להתפלל בראש השנה. ועלידייזה זוכין

מנהיג אמתו להתקרב אליו פדי לזכות לאמונה שלמה. דהינו להאמין בהדיש העולם. שהשם יתברך ברא את עולמו יש מאין המחלט. פי הדיש העולם אי אפשר להבין בשום שכל רק באמונה. שזוכין עלידי צדיק האמת כנ"ל. ואל תדמה בנפשך שבנגל יכול אתה לזכות לזה להתקרב למנהיג אמתו. פי באמת צריכין לחפש ולבקש מאד אחריו. ולבקש מאד מהשם יתברך שיופה למצא מנהיג אמתו שיופה לאמונה שלמה עלידו, פי יש מנהיגים של שגר. וכשמתקרבים אליהם אז אדרבא באים לאמונות פזביות. עלפן צריכין לחפש מאד אחר מנהיג אמתו כנ"ל פדי שיופה לאמונה שלמה עלידו שהוא עקר הכל וכל העולם תלוי בזה. ועלידייזה יזכה להדיש העולם שלעתיד. עד שיופה להנגון והשיר שיתער לעתיד כשיחדש השם יתברך

להתפשטות הנבואה שבא עלידי התגלות הכבוד. ועלידי שבאים זוכין לבטל אמונות פזביות ולתקן האמונה דקדשה. גם זוכין עלידי שבאים לבטחון דקדשה בבחינת "עיני כל אליהו ישברו". ושאר כל התקונים הנ"ל שזוכין עלידייזה פנ"ל בכל מרמזים בענין ראשיהשנה ותשרי (עין פנים):

יא. יש הבלי עולם של שמות שהם בחינת הכל הפה מעשה תעתיעים, בחינת עבודה זרה. וצריכין לצאת מאלו ההבלים ולזכות להבלים דקדשה של תורה ותפלה וזה הוא בחינת גרים הנ"ל שעלידייזה זוכין שיתגלה כבוד השם יתברך, ולכל התקונים הנ"ל:

יב. כל התארים והשכחים שאנו מדמין אותו יתברך הם בבחינת המדמה. פי בפנימיות השכל הוא יתברך מפשט לגמרי מכל השכחים והתארים. ועלכך

להוציא מהסטרא אחרא כל החיות שבלעה מקדשת ישראל. פי עלידי התפלה של הבעל פה הנ"ל מכרחת להקיא ולהוציא מקרבה כל התפלות והרחמנות והדעת דקדשה שבלעה. ועלידייזה זוכין שיתרבה כבודו יתברך עלידי גרים שמתגירין. ועלידייזה זוכין להתפשטות הנבואה, ולהאמונה הקדושה ושיתבטלו אמונות פזביות. וזוכין עלידייזה לחדוש העולם שלעתידי שהוא בחינת בטול הטבע. שיתנהג העולם בבחינת קדשת ארץ ישראל עלידי השגחה ונפלאות לבד. ועלידייזה זוכין לקול השיר והנגון שיתער לעתיד שהוא עקר תענוג עולם הבא:

יג. על ידי הקולות של השופר תקיעה שבאים תרועה נתתקנין גםכך תקונים הנ"ל. עלידי תקיעה זוכין להתגלות כבודו יתברך ועלידי תרועה זוכין

מלהיבים לכבות ישראל להשם
יתברך:

ב. גם לפעמים בוער האדם ביותר
להשם יתברך חוץ מהפדה וגם
זה אינו טוב. כי זה מבחינת רוח
סערה ונקרא הריסה. ותצדיקים
האמתיים משגיחים גם על זה
להכניע הרוח סערה שלא יבערו
יותר מהפדה. רק לב כל אחד
מישראל יתלהב להשם יתברך
כראוי במזג השווה:

ג. גם יש רשעים שהם בחינת
ערב רב, וכשהם נופלים על
הלב דחינו על ישראל זה גם כן
בחינת עפרוריות, כי כמו
פשנופל על הנר עפרוריות
ונפרדין חלקי אש שיש בו מיסוד
האש ואינם יכולים לבער על ידי
זה הוא כפוי הנר. ועל כן
כשמנפחין בו אזי הרוח מנפח
העפרוריות מן הנר והוזרים
ונתחברים חלקי האש ומתחילין
לדלק. ולפעמים מדליקין הנר
שנכבה, על ידי שמנשכין בו

כשהמדמה מברר ומתקן אז
יכולים לסדר שבהים ותארים לו
יתברך. וכשאין המדמה מתקן
אז אין יודעים כלל לתאר אותו
יתברך בכיכול:

אל אשר יהיה שמה הרוח - ט

(יתקאל א' יב)

א. תצדיקים מנהיגי הדור
האמתיים הם בחינת רוח, כמו
שכתוב (במדבר כ"ז יח): "איש אשר
רוח בו", שיודע להלך נגד רוחו
של כל אחד. וישראל הם בחינת
לב, כי הם לבא דכל עלמא (זהר
הקדוש פנחס רכ"א): וצריכין מנהיגי
הדור לנשב בבחינת רוחם (עין
"לקוטי מוהר"ן" חלק ראשון סימן ח) על
כל אחד מישראל לנפח מהם
העפרוריות. דחינו מרה שחורה
ועצבות שנופל עליהם הם
ושלום. שעל ידי זה אינו יכול
האיש הישראלי שהוא בחינת
לב לדלק ולבער להשם יתברך
ועל ידי זה תצדיקים האמתיים

וכיזצא, ואז בודאי ישוב אל השם:

ב. ועקר ישוב הדעת הוא עלידי שמחה, פי עלידי השמחה ויכל להנהיג את הפוח בראצונו ולישב דעתו לחשב על תכליתו הנצחית, פי שמחה היא עולם החרות. ועל-כן פשקשר שמחה לדעתו אזי דעתו בחרות ואינו בגלות ויוכל לישב דעתו כנ"ל:

ג. אף עלידי מרה שחורה ועצבות הפוח וחדעת בגלות וקשה לו לישוב דעתו לשוב אל השם יתברך, נמצא שעצבות היא מניעה גדולה מאד לעבודת השם יתברך ועלידי שמחה נעשה בן חורין ויזצא מן הגלות בבחינת: "פי בשמחה תצאו" (ישעיה נ"ה יב) ולחפך עלידי גלות אין הדעת מישב כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (מגלה י"ב): על בני עמון ומואב: דמיתבא דעתיהו מחמת שלא הלכו בגלות שנאמר (ירמיה מ"ח יא):

הרוח כנ"ל. וכן מכבין הנר עלידי הרוח שמנפה ומפריד האש מהנר, כמו-כן צריכין מנהיגי הדור לנפח כל בחינת העפרוריות הנ"ל מן הלב דהינו מכל אחד מיישראל וחזרין ונתחברים חלקי האש שבכל אחד ואחד מיישראל. ונתקשרין ישראל ביחד ונעשין בחינת לב למקום שצריך שיהיה שם בחינת לב כל אחד ואחד מיישראל. וחזור ובוער להשם יתברך פראוי.

פי בשמחה תצאו - י

(ישעיה נ"ה יב)

א. מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך ואינם מתקרבים אליו יתברך הוא רק מחמת שאין להם ישוב הדעת ואינם מיושבים עצמם, והעקר הוא להשתדל לישוב דעתו היטב מה התכלית מכל התאוות ומכל עניני עולם הזה, הן תאוות הנכנסות לגוף הן תאוות שחויץ לגוף כגון כבוד

רפ"ב חלק ראשון), ועל כל פנים יש לו לשמח בפה שזכה להיות מזרע ישראל שלא עשהו גוי, וזאת השמחה היא בודאי שמחה נפלאה בלי שעור ואין בה שום בלבול מאחר שהוא מעשה השם יתברך בעצמו. פי בכל הדברים יכול הפעל דבר לערב בהם עצבות ומרה שהורה אכל בשמחה הזאת שלא עשהו גוי, בזה אין שום בלבול מאחר שהוא מעשה השם יתברך בעצמו. פי על כל פנים איך שהוא זה בעצמו שזכה להיות מזרע ישראל ולא נברא גוי הוא שמחה גדולה עד אין סוף, וראוי לאדם לשמח בזה כל ימיו תמיד בכל מה שיעבר עליו, ויהיה רגיל לומר בפיו ובלבו בשמחה ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וכו' וקדשנו במצוותיו וקרבנו לעבודתו ונקרא שמו הגדול והקדוש עלינו וכו'.

"שאנן מואב וגו' ובגולה לא הלך עליבן עמד טעמו בו" וכו': ד. ומבאר בסימן מ"ח וזה לשונו, ודע שתקף בשאדם רוצה לפגם בעבודתו יתברך ורוצה להיות איש בשר אזי תקף היא עברה גדולה בשיש לו עצבות חס ושלום, פי עצבות היא סטרא אחרא והשם יתברך שזנא מאד המרה שהורה ועצבות רחמנא לצלן. (ועין בתקוני זהר הקדוש ריש דף נ"ט מאן דאזיל למחמי לי (פרוש בעלות הרגל). צריך לנטר גרמי מעצבו דאיהי לילית השוכא עצבון וכו' דאיהי מום, ועלי אתמר כל איש אשר בו מום לא יקרב (ויקרא כ"א יח) ומי שהוא עצב נקרא בעל מום רחמנא לצלן):

ה. וצריך לחזק עצמו שיבוא לשמחה בכל מה דאפשר ולהשתדל לבקש למצא בעצמו איזה נקדה טובה בדי לבוא לשמחה במבאר על פסוק אנמרה לאלקי בעודי (בסימן

השם יתברך לזה תמיד אמן בן יהי רצון (ועני בנמרא תענית כ"ב שהגיד אליהו ז"ל לרב ברקא על שני אהים שהם בני עולם הבא, ושאל אותם מה מעשיהם ואמרו לו שהם שמחים ומשמחים בני אדם מעצבותם. וגם שעושים שלום בין שנים שמתקוטטים זה עם זה עלידי שמטריחים את עצמם במלי דבדיחותא לעשות שלום ביניהם. ופרש רש"י דהבאת שלום בין אדם לחברו הוא אחד מהדברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והפרן נקמת לו לעולם הבא):

יא

א. בשהאדם מתפלל בשדה או כל העשבים וכל שיח השדה באים בתוך התפלה ומסייעין ונותנין לו פח בתפלתו, וזה בהינת: "ויצא יצחק לשוח בשדה", שתפלתו היתה עם סיוע וכח עשבי השדה, ועלכך בקללה נאמר "והאדמה לא תתן את יכולה", הינו שייבול האדמה לא יתנו פח בתפלתו. יכול - ראשי-תבות ויצא יצחק לשוח בשדה:

ו. גם כפה פעמים צריכין לשמח את עצמו עלידי מלי דשמותא מלי דבדיחותא, ומרבו צרות האדם שפובל כל אחד בגוף ונפש וממון, עלכך עליפי רב אין יכולין לשמח את עצמו כי אם עלידי מלי דשמותא, לעשות עצמו בשוטה כדי לבוא לשמחה, (אמר הפעתיק, עני בזה בנמרא כתבות דף י"א. אהניה ליה שמותי למבא. ופרש רש"י שהיה מתנהג בשוטה לשמח התן וכלה: ובנמרא ערוכין נ"ד ע"ב ברש"י דבור הפתחיל באהבתה תשגה תמיד בשביל אהבתה תעשה עצמה שוטה ופתי וכו', וישמחו כל חוסי כף לעולם ירננו וכו' ויעלצו כף אחבי שמך. נמצא שמחה בה' היא מענין אהבתו יתברך כמובא בפסרים הקדושים:) שכל החיות בגוף ונפש תלוי בזה. וגם למעלה נעשה מזה יחוד גדול עלידי שמקשר האדם השמחה למחו ודעתו, ואז המוח משקרר ויש לו ישוב הדעת. וזהו בהינת בדיחא דעתה (שבת ע"ז) שהוא דבר גדול. ויזכנו

איה מקום כבודו - יב

א. כשאדם הולך אחר שכלו וחקמותו, יוכל לפל בטעותים ומכשולות רעים ולבוא לידי רעות גדולות חס ושלום, כאשר רבים נכשלו ונפלו מאד עלידי חכמתם וחסאן וחסאיא את הרבים רחמנא לצלן. והכל היה עלידי חכמתם הרעה. כי עקר היהדות הוא לילך בתמימות ופשיטות בלי שום חכמות ולהסתפל בכל דבר שעושה שיהיה שם השם יתברך, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו, רק אם יש בזה כבוד השם יתברך יעשה ואם לאו לאו. ואז בודאי לא יכשל לעולם:

ב. כשאדם נופל מפדרגתו ולפעמים נפילתו וירידתו גדולה מאד מאד רחמנא לצלן. כי יש שנופל למקומות מגנים מאד שנקראים בחינת מקומות המטנפין ונופל לספקות והרהורים רעים מגנים וזרים

מאד וכלבולים רבים ולבו סחרחר שהקלפה מעקמת ומספבת לבו בעקמימות וכלבולים עצומים (עסאיזפאר דרייט דאס הארין). ואף על פי שבמקומות אלו אי אפשר למצא שם את השם יתברך אף על פי כן גם שם יש תקנה גדולה עלידי שיחפש ויבקש משם את השם יתברך, ויהיה שואל ומבקש איה מקום כבודו איה קדשתו איה טהרתו. וכל מה שהוא רואה את עצמו רחוק ביותר מכבודו יתברך יצטער וישאל ויבקש יותר איה מקום כבודו ועלידיה בעצמו שהוא מצטער ומבקש ומחפש ומגעגע אחר כבודו יתברך וצועק ושואל ומבקש איה מקום כבודו עלידיה בעצמו הוא עולה בתכלית העליה. כי זוכה עלידיה לעלות להקדשה העליונה מאד מאד שהוא בחינת איה (עין פנים). וזה עקר

והם דרפס לדבר גדולות
 נפלאות, כי הם באמת יכולים
 לעשות גדולות ולעבד ה' בכל
 דבר שבְּעוֹלָם אִפְלוּ בְּאִכִּילָה
 וּשְׁתִיָּה וְכִיּוֹצֵא. וַיֵּשׁ צְדִיקִים
 שְׂיִכְלוּ לֵינּוּ לַעֲשׂוֹת פְּדִיּוֹן עַל־יְדֵי
 אֲכִילָתָם. וּמַחֲמַת שְׂיֵשׁ צְדִיקִים
 בְּאֵלוּ עַל־כֵּן נִמְצְאִים גַּם־כֵּן
 שְׁקֵרָנִים שְׂמֵת־פְּאָרִין גַּם־כֵּן
 בְּגִדּוֹלוֹת וּנְפִלְאוֹת בְּאֵלוּ. וַיֵּשׁ
 שֶׁהֵם מְנַהֲיֵי הַדּוֹר וּמְטַעִים אֶת
 הָעוֹלָם בְּאֵלוּ אֵין שׁוֹם דְּבַר נְמוּנַע
 מֵהֵם וְהַכֵּל בְּיָדָם. וְכֵל זֶה הוּא
 מַחֲמַת שְׂיֵשׁ צְדִיקִים אֲמַתִּיִּים
 שְׂיֵשׁ לָהֶם בְּאֲמַת זֶה הַכֵּת, עַל־כֵּן
 הֵם מְתַדְּמִים אֲלֵיהֶם בְּקוֹף בְּפָנֵי
 אָדָם וְהֵם נִקְרָאִים נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר.
 אֲבָל בְּאֲמַת הֵם עוֹשִׂים טוֹבָה
 לְהַצְדִּיקֵי אֲמַת. כִּי יֵשׁ שְׁנוֹתָנִים
 צְדָקָה וְהֵם רְשָׁעִים וְנוֹאֲפִים
 וְהַצְדָקָה שֶׁלָּהֶם הִיא מִזְקַת
 לְהַצְדִּיק הָאֲמַת. וְעַל־כֵּן הוּא
 טוֹבָה מֵהַ שְׁנִמְצְאִים הַשְׁקֵרָנִים
 הַנִּזְלָ שְׂעַל־יְדִיּוֹתָהּ הַרְשָׁעִים הַנִּזְלָ

הַתְּשׁוּבָה שְׂיַחֲפֵשׁ וַיִּבְקֵשׁ תְּמִיד
 אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ כַּנִּזְלָ
 שְׂעַל־יְדִיּוֹתָהּ הַיְרִידָה נְתַחֲפֵף
 לְעַלְיָה גְדוּלָתָהּ. וְזֶהוּ בְּחִינַת יְרִידָה
 תְּכִלִּית הָעַלְיָה הַמוּבָא בְּכֵל
 סְפָרֵי קֹדֶשׁ. וְעַיִן בְּפָנִים וְהַכֵּן שֶׁם
 הַיֵּטֵב כִּי עִמָּךְ הוּא:

יג

א. בְּשַׁחֲלֻקִים עַל הָאָדָם וְרוֹדְפִים
 אוֹתוֹ יוֹכֵל לְהִתְקַרֵּב עַל־יְדִיּוֹתָהּ
 יוֹתֵר לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ. כִּי הֵם
 רוֹדְפִים אוֹתוֹ וְהוּא בּוֹרַח בְּכֵל
 פֶּעַם לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ. כִּי הִשָּׁם
 יִתְבַּרְךָ בְּכֵל מְקוּם וְכֵל מֵה
 שַׁחֲלֻקִים עָלָיו בְּיוֹתֵר מְקַרְבִּין
 אוֹתוֹ בְּיוֹתֵר לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ:

יד

א. בְּשֵׁם שְׂיֵשׁ לְהָאָדָם שׁוֹנְאִים
 לְמַטָּה כִּף יֵשׁ לוֹ שׁוֹנְאִים
 לְמַעְלָה:

טו

א. מַחֲמַת שְׁנִמְצְאִים צְדִיקִים
 אֲמַתִּיִּים הַגְּדוּלִים בְּמַעְלָה מְאֹד

פונים אליהם בצדקתם. פי השם יתברך מכשיל את הרשעים שיתנו הצדקה שלהם להשקרנים הנ"ל ועלידיה נצול הצדיק האמת מהצדקה שלהם:

ב. הצדיק האמת מקבל דבור פיו הקדוש מפעלי צדקה:

מז

א. עין פנים תרוץ על הקשיא שהקשו במקום שהקשו, למה פשהאדם מבקש פרנסה אין נותנים לו תבא פרנסתו מזמן רק עלידי סבות לכל אחד לפי סבתו:

יז

א. עלידי השמחה של שבת זוכה לחרות ואז הדעת בשלמות ואינו מבלבל. ועלידיה יזכה ליראה עם דעת בלי כסילות. ומעלה כל היראות הנפולות שלא יהא מתירא משום דבר לא מאיזה שר ואדון וכיצא רק מהשם יתברך לבדו:

ב. וצריך לזהר מאד להיות אף שמח וטוב לב בשבת. פי מעלת וקדשת שבת גדולה ויקרה מאד כמבאר בכל הספרים ובפרט בספר "ראשית חכמה" שער הקדשה בתהלתו. וראוי ללמוד שם ולשום לבו היטב על כל הדברים הנאמרים שם בעצם מעלות קדשת שבת כדי שיתלהב לבו לקבל שבת בשמחה גדולה ועצומה, פי עקר מצוות כבוד שבת קדש הוא השמחה להיות שמח מאד בשבת קדש ולבלי להראות חם ושלום שום עצבות ודאגה כלל בשבת ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג הנן אכילה ושתיה הנן מלבושים כפי מה שייכול, פי אכילת שבת הוא כלו קדש כלו רוחניות כלו אלהות ועולה למקום אחר לגמרי מאכילת חל. אשרי המשתדל לשמח בשבת. פי עקר כבוד שבת הוא השמחה כנ"ל:

וחקירות. וזהו עקר התכלית
 האמתית. ובאמת הוא אפור גדול
 להיות מחקר חם ושלום וללמוד
 ספרי החכמות. רק הצדיק הגדול
 מאד הוא יכול להכניס עצמו
 בזה ללמוד השבע חכמות (עין
 "לקוטי מוהר"ן" חלק א סימן ס"ד). פי
 יש אכן נגף בכל חכמה וחקמה
 שהוא בחינת עמלק. פי עמלק
 היה פילוסוף ומחקר וכפר בעקר.
 ועלידי האבן נגף הזאת יכולין
 לפל חם ושלום. אבל הצדיק
 הגדול מאד שהוא בחינת משה
 רבנו בשנכנס באלו השבע
 חכמות הוא מחזיק עצמו ונשאר
 קים על עמו על ידי אמונה
 בבחינת: "וצדיק באמונתו
 יהיה". פי "שבע יפול צדיק וקם".
 הינו הצדיק הגדול הולך דרך
 אלו השבע חכמות ואף על פי
 שיכולים להתחלק ולפל שם
 על ידי האבן נגף בחינת עמלק,
 אבל וקם על ידי אמונה בנ"ל.
 וזה שבע יפול צדיק וקם

ג. דרך השם יתברך להביט על
 הפזות שעושים ואף שנמצא
 בהם גספן מה שאינו טוב אינו
 מסתפל עליה. מפל שפן האדם
 אסור לו להביט על חברו לרעה
 למצא בו דוקא מה שאינו טוב
 ולהפש ולמצא פגמים בעבודת
 חברו. רק אדרבה מחיב להביט
 רק על הטוב:

יח

א. סכנה גדולה להיות מפרסם
 ולהנהיג העולם, לא מבטיא
 פשאינו ראוי פלל ולובש טלית
 שאינו שלו, רק אפלו עובדי ה'
 באמת גדולי הדור יש עליהם
 סכנות נוראות בהנהגת העולם.
 פי בהנהגת העולם ובחדושי
 דאורייתא שמוחדשים יכולים
 לעבר ממש גנוב ונאוף ורצוח
 בכל פעם ובכל רגע רחמנא
 לצלן:

יט

א. עקר העבודה הוא רק תמימות
 ופשיטות גמור בלי שום חכמות

עמלק. מהר המלט על נפשך
מהם ומתמונם ותהיה לך נפשך
לשלל לחיי עולם ולעולמי עד
ולנצח נצחים:

ב

א. בשאחד נכנס בעבודת ה' הוא
צריך לשהות ולהתמקמה עד
שיתפרסם בעולם. ועלידי
המחלקת שיש בעולם נתפרסם
קדם זמנו ועלידייה הם גורמים
הזק והפסד להאיש הזה שנעשה
מפרסם קדם זמנו. או גם להתרדף
לעבודת השם שהיה זה רוצה
לגלות בעולם. ואז גורמין מיתה
לבעלי המחלקת. ולפעמים שאין
הפגם גדול פל"ך אזי גורמין
עניות, וזה הפסד מבאר בהתורה
בפסוק: "וכי ינצו אנשים יחדו"
וכו' עין פנים:

כא

א. בשמחה שיהי חדושי תורה צריך
ללמד פוסקים קדם החדוש
שמחדש וכן אחר כך:

סופיתבות עמלק, שהוא האבן
נגף של השבע חכמות שעלידו
נופלין הם ושלום, והצדיק עומד
וקם ומחזיק עצמו עלידי אמונה.
אבל אנשים פשוטים אסור גדול
להם לנכס בספרי חקירותיהם.
ואפלו ספרי ישראל שמדברים
מחקירות אסור להביט בהם
בלל, פי מויקים הרבה לאמונה
הקדושה שהיא יסוד הכל.
ותהלה לאל יש עכשו ספרים
קדושים הרבה מאד המלאים
מוסר מיראת השם בלי שום
חקירות שאינם מיסדים על דעת
חכמי יון יפוח שמם. רק יסודתם
בהררי קדש על דברי חכמינו
זכרונם לברכה בגמרא
ומדרשים ובפרט המיסדים על
דברי רבי שמעון בריוחאי
וחבריו. הפך בהם והפך בהם.
בהם דיקא ולא בהספרים
שמערב בהם דעת הגויים
הנפרים בעקר שהם בהינת

כד

א. מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד ולהתגבר להתרחיק העצבות והמרה שחורה בכל פחו ולהיות אף שמה תמיד. והוא רפואה לכל מיני חולאת. כי כל מיני חללים רחמנא לצלן בלם באים מעצבות ומרה שחורה. וצריכין לשמח עצמו בכל מיני עצות. ועלפי רב עלידי מלי דשטותא דיקא במבאר במקום אחר. ואף שגם לב נשבר הוא טוב מאד זה רק ליחד לו איזה שעה ביום לשבר לבו ולפרש שיתנו לפניו יתברך כמובא אצלנו אבל כל היום בלו צריך להיות בשמחה. כי מלב נשבר בקל יכולים לבוא למרה שחורה. יותר מאשר יכולים לפשל עלידי שמחה לבוא לאיזה חוללות חס ושלום. עלפן צריך שיהיה בשמחה תמיד. רק בשעה מיחדת יהיה לו לב נשבר:

כב

א. בענין ההכנעה טועים העולם הרבה וצריכין דעת גדול לידע איך להיות ענו. ולא כל אדם יכול להיות ענו פראוי רק משה רבנו עליו השלום הוא היה יכול להיות ענו מפל האדם. וחכמינו זכרונם לברכה קראו לענוה שאינו פראוי הנפה (מוטה מ"א: שם):

כג

א. בשאדם שמח, אז המרה שחורה ותיסורים נסתלקין מן הצד. אבל מעלה יתרה להתאמץ לרדף אחר המרה שחורה דוקא להפכה לשמחה. פדרף הבא לתוך השמחה שאז מגדל השמחה והחדוה מהפך כל הדאגות והעצבות והמרה שחורות שלו לשמחה. ודעת לנבון נקל למצא בכל הצרות ותיסורין והדאגות איזה הרחבה שעלידי זה יוכל להפך כל המרה שחורה לשמחה וזה עקר שלמות השמחה:

כה

א. ההתבודדות הוא מעלה גדולה ודרך נכון וישר מאד להתקרב להשם יתברך. וצריך כל אחד לקבץ לו על זה איזה שעות ביום שיפרש שיהתו לפני השם יתברך בלשון שמדברים בו. הינו במדינתנו בלשון אשכנז. כי בלשון שמדברים בו בנגל יותר לפרש כל שיהתו היטב ואת כל אשר עם לבבו ישוח לפני השם יתברך. הן הרמה ותשובה על העבר הן בקשות ותחנונים שיזכה להתקרב אליו יתברך מהיום והלאה באמת. ואם אינו יכול לדבר בלל לפני השם יתברך יצעק ויתחנן לפני השם יתברך אז על זה בעצמו שנתרחק בלכף עד שאינו יכול אפילו לדבר לפני יתברך. ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים שיחמל עליו ויפתח פיו עד שיוכל לפרש שיהתו לפני יתברך. וכל אחד כפי מה שיודע

נגעי לבבו איך הוא מרחק מהשם יתברך ישיח ויספר הכל לפניו יתברך. ועצם מעלת הנהגה זאת אין לכאר ולשער. כי זאת ההנהגה עולה על הכל והיא פוללת כל עבודת השם. כי עלידידה יכולין לבוא לכל טוב בזה ובכא כי הכל יכול לפעל עלידי תפלה ותחנונים, וכל גדולי הצדיקים לא באו למדרגתם כי אם עלידי הנהגה זאת. ומשכיל על דבר יבין מעצמו גדל מעלת ההנהגה זאת. אשרי הזוכה לקבץ עצמו על זה שעה מיוחדת בכל יום ויום ושאר היום יהיה בשמחה:

ב. גם טוב לעשות מהתורות תפלות. ועין בפנים והבן:

כו

א. צריך להרחיק את עצמו משכרות ולדקדק שלא לשותות יותר מיכלתו. כי השותה יותר מדאי ומשתכר, אז מתגברין

וּלְחַפְרֵי בֵּין הַתּוֹרוֹת אֵינְהוּ נִתְּנָה
לְכַתֵּב וְאֵינְהוּ לֹא נִתְּנָה לְכַתֵּב
הוּא יָכוֹל לְחַפֵּר אֶת אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי אֲפִלּוּ אִם עוֹמֵד בֵּין
כַּמָּה אַמּוֹת:

כט

א. כְּשֶׁאַרְעֵי שְׂאֵלָה בְּבֵית הָאָדָם
עַל־יְדֵי תַעֲרׁוּבוֹת אֶסּוּר בְּהַתֵּר
וְאִין בְּהַתֵּר כְּדֵי לְכַבֵּל אֶת
הָאֶסּוּר. בְּזֶה מֵרְאִין לוֹ שֶׁפָּגַם
בְּאֵינְהוּ יְהוּד שֶׁל מַעֲלָה:

ל

א. כְּשֶׁבָּא סֵפֶר הַדָּשׁ לְעוֹלָם וַיֵּשׁ
חַדוּשִׁין שֶׁנַּעֲשִׂין עַל־יְדֵי דְמַעוֹת.
כִּי צְרִיכִין לְכַפּוֹת מִקִּדְּם
שֶׁמְחַדְּשִׁין בַּתּוֹרָה כַּמְבַּאֵר
בְּלִקוּטֵי א' סִימָן רס"ב אִז אִלּוּ
הַדְּמַעוֹת שֶׁמִּהֶם נַעֲשֶׂה הַסֵּפֶר
הַחֲדָשׁ עוֹמְדִין בְּנֶגֶד גְּזֵרוֹת
הָאֻמּוֹת וּמְכַבְּלִים אוֹתָם:

לא

א. עַל־יְדֵי הַנְּגִינָה אָדָם נִפְרַם אִם
קָבַל עָלָיו עַל תּוֹרָה:

גְּבוּרוֹת דְּסִטְרָא אַחֲרָא וְנַעֲשֶׂה
כַּעֲם וְרָגַז וַיּוֹכֵל לְבוֹא לְיַדֵּי רַעוּת
וְכוּ' חֵם וְשָׁלוֹם. וְדַע כִּי מֹשֶׁה
רַבְּנּוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם הוּא מְלַבֵּשׁ
בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל
אֵיבָר וְאֵיבָר וּמְזַכֵּיר כָּל אֵיבָר
וְאֵיבָר שֶׁיַּעֲשֶׂה הַמְצוּחַ הַשְּׂיִכָּה
לְאוֹתוֹ אֵיבָר. כִּי רמ"ח מְצוּחוֹת
בְּנֶגֶד רמ"ח אֵיבָרִים. וְעַל־יְדֵי
הַשְּׂכָרוֹת שׁוֹכַח אוֹתָם:

כז

א. מִי שֶׁהוּא פְּרָנָם אוֹ מְנַהִיג וְהוּא
מְנַהִיג בְּכַשְׁרוֹת וּבִישׁוּר וְרוֹאֶה
וּמִסְתַּכֵּל לְחַטִּיל הַמִּשְׁאֵוִי שֶׁל
מַסִּים וְאַרְגוּנֵיזוֹת עַל כָּל אֶחָד
כִּרְאוּי לוֹ בִּישׁוּר לְהַכְּבִיד עַל זֶה
וּלְחַקֵּל עַל־זֶה כִּרְאוּי. עַל־יְדֵיזֶה
מְכַבֵּל הָאַרְבַּע מִדּוֹת רַעוּת,
דְּהִינּוּ עֲבוּדָה זָרָה וְגִלּוּי עֲרִיזוֹת
וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים וְלִשׁוֹן הָרַע:

כח

א. יֵשׁ חִלּוּקִים בֵּין הַתּוֹרוֹת. יֵשׁ
שְׁנַתְּנָה לְכַתֵּב וַיֵּשׁ שְׂלֵא נִתְּנָה
לְכַתֵּב. וְכִי שְׂוִידַע לְחַבְּחִין

לב

א. כל אחד מישראל כפי מהרתו וקדושתו בן יש לו בחינת משיח. וצריך לשמור עצמו מאד שלא יתקלקל בחינת משיח שלו. ועקר הוא שישמור את עצמו מנאוף וצריך לשמור את עצמו מאד אפלו מריח נאוף כי הוא פוגם בחינת משיח שלו:

ב. רוחו של משיח נעשה רוח קנאה והולך ומקנא בכל מקום שיש שם פגם נאוף. ואפלו במקום שאין שם נאוף גמור רק פגם בעלמא הוא גם כן מקנא על זה. כי לגדל הקדושה והטהרה של בחינת משיח אינו יכול לסבל אפלו פגם בעלמא של נאוף והוא מקנא מאד על זה רחמנא לצלן:

ג. כשהזוג דהינו האיש והאשה פשרים בלי שמין פסול. וזווגם בכשרות ובקדושה גדולה אז נעשה עלידי זווגם יהודא עלאה. וזווג שלהם יקר מאד:

ד. הרוח קנאה של משיח שורה על אנפי אוריתא על הספרים הקדושים שמגלין הפנים של התורה. בבחינת "רוח אלהים מרחפת על פני המים" הוא התורה. והנה עלידי הרוח קנאה יוכל להתקלקל גם השלום שבין האיש והאשה הכשרים. כי הלא אף על פי כן זווגם הוא בנה העולם. ועל כן בשביל זה הצדיקים הגדולים מעלימים ספריהם. ולפעמים שורפים אותם כדי שעלידיה מפילא יהיה נסתלק הרוח קנאה של משיח השורה על ספריהם. ועלידיה לא יתקלקל חס ושלום שלום האיש והאשה הכשרים. והנה הספר הוא בחינת שם ה' (כמו שכתוב בזהר בראשית דף ל"ז) בחינת שמי שנכתב בקדושה. ואז נושאין קל וחומר למעלה (המוכא במסכת שבת דף קט"ז) ומה שמי שנכתב בקדושה (שהוא הספרים הקדושים)

שָׂרֵשׁ כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַשְּׂמֵחוֹת יחד. וְאִזּוּ יוּכַל לְשַׂמֵּחַ בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד. כִּי בְּשִׂמְחָתוֹ עַל שָׂרֵשׁ הַכֹּל שֶׁהוּא כֵּל מוֹב אִזּוּ נִכְלָלִין כָּל הַטּוֹבוֹת וְכָל הַשְּׂמֵחוֹת יחד וּמְאִירִין בְּאוֹר גְּדוֹל מְאֹד:

לח

א. לומדי תורה ראוי להם לידע עתידות:

לו

א. תקף שנעשה ספר יש עליו חפיים והסתרות שנהפך ונסתם אורו הצח והנפלא. והדפים של הפריכה הם מחפים וכו':

לז

א עקר התכלית הוא רק לעבד השם יתברך ולילך בדרכיו לשמו יתברך כדי לזכות להפיר אותו יתברך שזהו רצונו יתברך. כי מי שעובד בשביל עולם הבא זהו נקרא מלוי בטון שרוצה למלא בטנו בעולם הבא. אף על פי שבאמת בודאי

אמרה תורה - ימחה בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו, ספרי המינים שפטיילים שנאה ותחרות בין ישראל לאביהם שבשמים. על אהת כמה וכמה שיפחו ויאבדו ויגקרו מן העולם. נמצא שעלידי שנאבדו ספרים קדושים של צדיקים אמתיים בא מובה לעולם. שנאבדו ונגקרו עלידי זה גם ספרי מינים הרבה. ויכולים להתקרב להשם יתברך עלידינה:

לב

א. כל השמחות כגון התנה או ברית הם רק בשעתן ואם יסתכל על הפוף אין שום שמחה בעולם. כי סוף אדם וכו'. אבל אם יסתכל על הפוף של הפוף אז יש לו לשמח מאד. כי סוף כל סוף דהינו התכלית הוא טוב מאד וכו' עין פנים:

לד

א. צריך לכוון מחשבתו להסתכל תמיד על השרש הכל לשם הוא

בכל זה כלל רק למלאות רצונו
יתברך:

לח

א. לפעמים אורו של הצדיק גדול
מאד מאד עד שאי אפשר
להקטן לקבל אורו הגדול של
הצדיק במקומו מחמת רבוי אור.
עליכן מכרח הגדול להוריד
והקטניע עצמו אצל הקטן
וללכת אליו כדי שעלידידיה
יתמעט האור קצת כדי שיוכל
הקטן לקבלו. וזה בחינת במקום
גדלתו שם אנו מוצאין
ענותנותו:

ב. עקר הדבר שצריך הצדיק
להאיר בתלמידיו הוא להגדיל
דעתם ולהוציאם ממהין דקטנות
למהין דגדלות, ולפעמים הוא
מאיר בהם עלידי הארת פנים
ונהמות שמנחם אותם ומאיר
להם פניו בפנים שוחקות.
ולפעמים אינם יכולים לקבל
אורו עלידידיה ואז צריך להאיר
בהם עלידי יסורין. שצריך

טוב יותר ויותר לעבד השם
אפלו בשביל עולם הבא מלרדף
אחר העולם הזה חס ושלום. וגם
זה שעובד השם אפלו בשביל
עולם הבא בודאי הוא חכם יותר
מזה שמתניע כל ימיו בשביל
עולם הזה. כי זה בוחר לעצמו
עולם הקיים לעד. אף על פי כן
עקר התכלית בשלמות הוא רק
לעבד אותו יתברך כדי לזכות
להפיר אותו יתברך שזהו רצונו
יתברך:

ב. פשאין האדם מקדש עצמו
ורדף אחר תאוות ומותרות
לאסוף ממון, ומבלה ימיו
להשאיר ירשה לבניו. זה הממון
שמשאיר לבניו הוא כמו מי
שכולקף עצמו בטנוף ולוקח
טנוף ומכסה על הטנוף כמבאר
בפנים עין שם. ואפלו מי
שרוצה להשאיר זכותו לבניו גם
זה אינו תכלית השלמות.
והצדיקים השלמים אין בוחרים

השם יתברך פראוי בלי שום
 מסך המבדיל. וכל אחד יהיה
 מראה באצבעו "זה ה' קוינו לו"
 כמו שאמרו רבותינו, זכרונם
 לברכה (תענית לא). וזה התכלית
 אי אפשר להשיג בשלמות רק
 עלידי שעוברת הנשמה בעולם
 הזה השפל שנברא בששת ימי
 המעשה. וזה באמת מנפלאות
 הבורא יתברך (עין פנים). וצריך
 האדם להעמיק עיינו לדעת
 ולהכיר גדלת הבורא יתברך
 עלידי כל דבר ודבר מהבריאה
 שרואה בתבניתו ודמותו
 בפרטיות איבריו ובנינו וכיצא
 בזה, ולעבדו יתברך בזה עד
 אשר יבוא לבחינת התכלית של
 אותו הדבר שהוא בחינת שבת
 כנ"ל. וקטני ערך כמונו היום
 שפלנו במדרגה פחותה מאד
 שאי אפשר לנו לבוא לידיעה
 זאת יש לנו לכסף ולהשתוקק
 מאד. מי יתן והיה לנו מנהיג
 הדור רועה נאמן שיוכל להאיר

ליסרם ולבנותם בדי לבטל אותם
 בכדי שיוכלו לקבל אורו.
 בבחינת אעא דלא דלק מבטשין
 לה:
 ג. מה שהצדיק מכרח לפעמים
 להוריד ולבטל עצמו קצת
 מגדלתו כדי שיוכל הקטן לקבל
 כנ"ל. כל זה הוא רק לפי שעה
 ואחר-כך חוזר למעלתו. אבל
 עלידי זה הוא מתקן ומגדיל את
 הקטן לגמרי. ויש חלוקים רבים
 בענין קטנות והכנעת הגדול
 אצל הקטן כדי לקבל אורו. פי
 לפעמים הוא רק בתנועה
 בעלמא ולפעמים צריך ללכת
 ולנסע אליו והכל לפי הענין:

לט

א. הכל באשר לכל נברא רק
 בשביל ישראל. וישראל בעצמן
 עקר בריאתם בשביל בחינת
 שבת שהוא התכלית. פי שבת
 הוא תכלית מעשה שמים וארץ
 שהוא עולם הנשמות עולם
 שכלו שבת. ששם ישיגו את

אחד לפי ערפו הוא מחיב להרגיש טעם ארץ־ישראל כשפונע ומתועד יחד עם זה האיש שהיה אצל צדיק אמתו על ראשי־השנה. כי עלידו נעשה האויר בבחינת ארץ־ישראל כנ"ל:

ב. עקר מעלת קדשת ארץ־ישראל הוא רק עלידי השנחת השם יתברך. מחמת שהשם יתברך מסתכל בה תמיד כמו שנאמר: "תמיד עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה וכו' ועינים על שם החכמה נאמר. ועלידיה ארץ ישראל מקדשת ואוירה מחכים:

ג. הצדיק האמת שעוסק לקרב בני אדם להשם יתברך הוא עקר ההתפארות שהשם יתברך מתפאר בישׂראל (שהו בחינת תפלין שלו יתברך), כי עלידו כל ההתקבצות וההתפארות. ועל־פן מי שמסתכל בו ועקר הדבר בשעת הקבוץ מהבאים אליו

גם בנו הידיעה והשנה הנ"ל פדי שנוכה לבוא אל התכלית:

ב. מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה - נוח לאדם שלא נברא יותר משנברא אין הדברים נאמרים רק בעולם הזה, שפני הצרות והיסורים שפובל כל אחד בעולם הזה בודאי היה טוב יותר אם לא היה נברא כלל. אבל בעולם הבא בודאי טוב יותר מה שנברא פי עלידיה דיקא באים אל התכלית כנ"ל:

מ

א. מי שידע מארץ־ישראל שטעם באמת טעם ארץ ישראל הוא יכול להכיר באחר אם היה אצל צדיק על ראש השנה אם לאו. כי מי שזוכה להיות אצל צדיק אמתו על ראש השנה אז בכל מקום שהאיש הזה מסתכל נעשה אותו האויר בבחינת אויר דארץ־ישראל. ועל־פן מי שידע מטעם ארץ־ישראל כל

מקבלין דעתו בשפוסק אינה
ענין. וזה בחינת "מופתיו
ומשפטי פיהו":

מב

א. כ"י אנ"י ו"י רופאך ראשי
תבות אמ"ן כ"ן יה"י רצו"ן:

מו

א. עלידי חלישות הלב נופלין
פחדים עליו. פי עקר הגבורה
הוא בלב. ורפי הלבבות הם
מתפחדים. וזה שכתוב: "איש
תירא ורף חלכב" ופרש רש"י
תירא וכו' פי עלידי רף ללב
הוא מתירא:

מד

א. בשאדם נופל מאמונה חס
ושלום. עצת לזה שידבר
האמונה בפיו שיאמר בפה מלא
שהוא מאמין וכו', פי זה בעצמו
שמדבר בפיו דבורי אמונה הוא
בחינת אמונה. גם עלידינה
זוכה לבוא לאמונה שלמה. פי
האמונה תולה בפה של אדם

לשמע דבר ה' וביותר
בראש השנה שאז הוא זמן
הקבוץ הגדול ביותר ואזי
ההתפארות גדול ביותר, מחמת
שמתקבצים הרבה בני אדם
החפצים להתקרב אליו יתברך.
ואזי נתגדל ונתוסף פאר ויפי
הצדיק פי הוא בעצמו עקר
ההתפארות כנ"ל. ואזי מו
שמתפל בזה הצדיק האמתי זה
בחינת שמסתפל ורואה באור
התפלין של השם יתברך ואזי
הוא מקבל על ידי זה גם כן
בחינת תפלין מחין ואזי נעשין
עיניו בבחינת עיני ה'. ואזי בכל
מקום שהוא מסתפל נמשך
בחינת קדשת ארץ ישראל
בחינת אורא דארץ ישראל
מחפים:

מא

א. לפעמים השם יתברך עושה
מופתים עלידי בעלי הפוסקים.
פי מחמת שמקבלין דעתו
באסור והתר כמזכ"ן למעלה

ומדקדק ביותר וחוקר אם הוא יוצא בראוי בפה שעושה. ומחפש אחר חמרות יתרות. ואלו החכמות מפילים מאד את האדם מעבודת ה'. וכל זה הם בלבולים ודמיונות מהפעל דבר לבטלו מעבודתו. ואין הקדוש ברוך הוא בא בטרונניא וכו' ועל אלו האנשים נאמר וחי בהם ולא שימות בהם. פי אין להם שום חיות מהעבודה והמצוות שעושים מחמת החמרות והמרה שחורות שלהם. והחכמה הגדולה שבכל החכמות הוא לבלי להיות חכם פלל רק לעבד אותו יתברך בתמימות ובפשיטות. והעקר הוא פי רחמנא לבא בעי:

מה

א. הצדיק הוא בחינת שבת בחינת נקדה הפנימית שבתוך העגולים שהם בחינת ששת ימי המעשה שהם בחינת העגולים סביב הנקדה (עין זחר ויקהל ר"ד) והפעל דבר מתגבר על האדם

שצריכין לדבר האמונה בפה כנ"ל כמו שנאמר: "אודיע אמונתך בפי":

ב. וכן להפוך צריך לזהר מאד שלא להוציא מפיו איזה דבר של כפירה ואפיקורסות הם ושלום אפלו בדרך ליצנות, דהינו שבלבו הוא מאמין רק שאומר דבור זה של כפירה בשם אחר ומתלווצץ מפנו, גם זה הוא אפור גדול פי מזיק לאמונה. פי על השם יתברך אסור לומר דברי הלצות ואפלו בדרך שחוק. וצריכין לזהר מאד שלא להביט פלל בספרים המדברים מחקירות פי הם מזיקים ופוגמים מאד את האמונה הקדושה. וכבר מבאר אזהרה הזאת אף צריכין לכפלה בפה פעמים לכל יאבד עולמו ברגע חס ושלום:

ג. גם החכמות שיש בעבודת השם בעצמו צריכין גם כן להרחיק מאד. הינו מה שחושב

ב. כל המניעות וְאֵינוּ מְנִיחָה אֹתוֹ לְהִתְקָרֵב אֶל הַנִּקְדָּה הַפְּנִימִית שֶׁהוּא הַצַּדִּיק שְׂמֹמְנוּ יוֹנְקִים הַכֹּל. אִךְ כָּל זְמַן שֶׁהוּא בְּתוֹךְ כָּלל יִשְׂרָאֵל שׁוֹהַ בְּהִינַת שֶׁהוּא עֵדִין בְּתוֹךְ הָעֲגוּלִים וְלֹא יֵצֵא מִן הָעֲגוּלִים לְגַמְרֵי אִזְ עֵדִין יֵשׁ לוֹ תַקּוּהָ לְהִתְקָרֵב אֶל נִקְדָּה הַפְּנִימִית הַנ"ל:

מו

א. מְסִירוֹת נֶפֶשׁ יֵשׁ לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם כַּגֹּזֵן שְׁנוֹתָן מְמוֹנָה לְצַדִּיקָה וְהַמְמוֹן הוּא הַנֶּפֶשׁ כִּי אֵלָיו הוּא נוֹשֵׂא אֶת נֶפֶשׁוֹ וְנוֹתְנוּ בְּשִׁבִיל הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ. נִמְצָא מוֹסֵר נֶפֶשׁוֹ. וְכֵן בְּתַפְלָה אֵיחָא בַּמְדַּרְשׁ הַנֶּעְלָם (תַּיִי שָׁרָה קכ"ד ע"ב) שֶׁהִיא בְּהִינַת "כִּי עָלֶיךָ הִרְגַּנוּ כָּל הַיּוֹם" וְכוּ' כִּי צָרִיךְ מְלַחֵמָה גְּדוּלָה עִם הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַבְּלוּלִים וְתַחְבּוּלוֹת לְבָרַח מֵהֶם. נִמְצָא שֶׁהִיא מְסִירַת נֶפֶשׁ:

ג. הַמְּנִיעָה הַגְּדוּלָה שֶׁבְּכָל הַמְּנִיעוֹת הִיא מְנִיעַת הַמַּחַת. הֵינּוּ כְּשֶׁלְּבוּ חֲלוּק וְאֵינוּ מְשִׁימִים לְבוֹ וְזוֹחַ הַיֵּטֵב לְהִבִּין עַד הֵיכֵן מַגִּיעַ הַדְּבָר שֶׁבְּקִדְשָׁה שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת. כַּגֹּזֵן כְּשֶׁרְוּצָה לְנַסֵּעַ לְהַצַּדִּיק הָאֲמֵת וְיֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת.

אם מחו ולבו חזקים בהאמת ד. העקר הוא לב חזק ואמיץ ואז שכל חיותו והשארתו לאחד מותו תלוי רק בזה לו וידורותיו, בודאי לא ימנעוהו שום מונע. וכל המניעות לא יהיו נחשבים בעיניו לכלום כנגד זה. רק עקר המניעה הוא מניעת המוח מה שאין מחו חזק בל-כך לידע שרק זה כל השארתו לנצח. וכן אפלו פשוטה לבוא להצדיק האמת ועבר על כל המניעות שהיה לו מלבוא. אלא שקשה לו איזה קשיא עליו ולבו חלק ממונו זאת המניעה היא גדולה מהכל. וכן בתפלה שבתחלה יש לו כמה מניעות על התפלה ואחר-כך פשוט על עליהם וכא להתפלל. פשלו עקם ונפלים לו קשיות על השם יתברך חס ושלום זאת המניעה היא גדולה מכלם. והתקון לזה פשוטה לו קשיות על השם יתברך או על צדיקי אמת לצעק אל ה' בקול חזק מעמק הלב:

מז

א. סכנה גדולה לומר תורה. וצריך לזה יגיעה גדולה ואמנות יתרה שייכל לשקל בפלם דבריו באפן שלא ישמע כל אחד ואחד מהשומעים רק מה שצריך לו – לא יותר. כי מזה שאחד שומע יותר ממוחו והכנתו יונקים הקלפות (עני פנים) והצדיק האמת יש לו אימה גדולה בשאמר תורה יותר מאימת ראשיהשנה ויום-הכפורים:

מח

א. צריך התחזקות גדול מאד מאד
 לבלי לפל בדעתו חס ושלום
 פשרוואה שעוברים במה ימים
 ושנים והוא מתנינע ביגיעות
 גדולות והוא צועק בכל פעם
 ומתחנן ומתפלל לפניו יתברך
 שיעזרהו בעבודתו. ואף על פי
 כן עדין הוא רחוק מאד ועל כן
 נדמה לו כאלו השם יתברך אין
 רוצה בו כלל. ועל כל אלה צריך
 התחזקות גדול לחזק עצמו מאד
 ולבלי להסתפל על כל זה כלל.
 כי כל זה עבר גם על כל
 הצדיקים אמתיים. ואלו לא היו
 מחזקים עצמם מאד לבלי
 להסתפל על כל הנ"ל היו
 נשארים במקומם הראשון ולא
 היו זוכים למה שזכו. על כן
 אהובי אחי חזק ואמץ מאד.
 ואחז עצמך בכל הפחות לשאר
 קנים בעבודתך ואל תחוש ואל
 תסתפל כלל על כל הנ"ל:

ב. אם אתה רחוק מאד מאד

מהשם יתברך ונדמה לך שאתה
 פוים בכל שעה ממש נגדו
 יתברך. נגד זה תדע שאיש בזה
 שהוא מנשם כל יום. כל תנועה
 ותנועה שהוא מנתק עצמו מעט
 מעט מנשמיותו ופונה להשם
 יתברך היא גדולה ויקרה מאד
 מאד. ואפלו נקדה קטנה מאד
 שהוא נעתק מנשמיותו אליו
 יתברך הוא רץ בזה במה
 אלפים פרסאות בעולמות
 עליונים. ועל זה ישמח מאד.
 וירחיק ממנו העצבות מאד כי
 עצבות מוזק מאד מאד:

ג. תכף בשאדם רוצה לכנס
 בעבודתו יתברך אז תכף הוא
 עברה גדולה בשיש לו עצבות
 חס ושלום. כי עצבות הוא
 סטרא אחרא ותקדוש ברוך הוא
 שונא אותה. (עין לעיל סימן כ"ד
 מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, כי
 בשם שעצבות היא עברה גדולה כן
 להפך שמחה היא מצוה גדולה. אשרי

דרך הפעל דבר והספרא אחרא
 כשרואין שהאדם סמוך ממש
 לשערי הקדשה וכמעט שיכנס.
 אז דיקא הם מתפשטין עליו
 בהתגברות גדול רחמנא לצלן.
 על־פני צריכין אז התחזקות גדול
 נגדם לעמוד על עמודו ובלי
 להשגיח על הנפילות והירידות
 שעוברין עליו רק לעשות מה
 שייכל בעבודת השם, ובכרות
 הימים והשנים יכנס לבטח
 בעזרתו יתברך לתוך שערי
 הקדשה. פי השם יתברך מלא
 רחמים ורוצה בעבודתנו מאד.
 ודע שכל התנועות וההעתיקות
 שאתה נתק ונתקת בכל פעם
 איזה מעט מגשמייתך לעבודתו
 יתברך בלם מתקבצים ומתחברים
 ומתקשרים ובאים לעזרתך בעת
 הצורך דהינו פשיש חס ושלום
 איזה דחק ועת צרה בגשמיות
 וכן ברוחניות בתקף התגברות
 הפעל דבר רחמנא לצלן:

הזוכה להיות בשמחה תמיד כי הוא
 רפואה להאדם בגשמיות ורוחניות:

ד. צריך להיות עקשן גדול
 בעבודת ה'. לבלי להניח מקצת
 מעבודתו שהתחיל אף אם יעבר
 עליו מה. וזכר דבר זה היטב כי
 פשתתחיל קצת בעבודת ה'
 תצטרך לזה מאד. פי בהכרח
 שיעבר על האדם עליות וירידות
 בלי מספר. ולפעמים יש
 שמפילין אחד בכונה מעבודת
 השם ועל כל זה צריך התחזקות
 גדול לאחו עצמו בעבודת השם
 רק בדרך עקשנות. וצריכין
 עקשנות גדול מאד מאד בזה:

ה. לפעמים יש אדם שפכר הוא
 אצל הפתח של הקדשה והוא
 חוזר לאחוריו מחמת שמתגבר
 עליו אז הספרא אחרא והפעל
 דבר בהתגברות גדול ונורא
 מאד רחמנא לצלן ואין מניחין
 אותו לפנים לתוך הפתח,
 על־ידיזה נופל בדעתו וחוזר
 לאחור לגמרי חס ושלום. פי כן

בְּעֵלְמָא וּבְהַסְתַּבְּלוֹת בְּעֵלְמָא
 שְׂאִינוּ כְּרָאוּי לְפִי כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ
 הָיָה רָאוּי לְבוֹא עַל הָאָדָם מֵה
 שְׂרָאוּי חָם וְשָׁלוֹם. אִךְ הַשֵּׁם
 יִתְבַּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים וְעַל כֵּן
 הָעוֹלָם הוּא מְלֵא רַחֲמָנוֹת
 (בְּכַחֲנִית הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוּתוֹ
 בְּרַחֲמִים) וְהוּא רוֹצֵה מְאֹד
 בְּהָעוֹלָם. עַל־כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם
 לְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדְתוֹ יִתְבַּרַךְ
 בְּכֹל מֵה שְׂיֻכַּל אִפְּ אִם הוּא כְּמוֹ
 שְׂהוּא. וַיִּסְמָךְ עַל רַחֲמָיו יִתְבַּרַךְ
 הַמְּרַבִּים מְאֹד בְּלִי שְׂעוֹר. כִּי
 בְּרָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ אִפְּ אִם
 עֵבֶר מֵה שְׂעֵבֶר. הָעֵבֶר אֵין
 וְהַעֲקֵר מִכָּאֵן וְלִהְבֵּא לֹא יַעֲשֶׂה
 עוֹד וַיְהִיָּה שֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה עַל
 כֹּל פְּנִים הֵן בְּמַעֲשֶׂה הֵן
 בְּמַחֲשֶׁבֶה. וּמֵה שְׂנַעֲשֶׂה עִמּוֹ
 מִפְּיֵלֵא אֵל יְחוּשׁ וְאֵל יִסְתַּבֵּל עַל
 זֶה בְּלָל. וְדַע שְׂעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה
 הַשְּׂלֵמָה הוּא כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר
 בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת וְהָעֲנִינִים שְׂהִיָּה
 בְּהֵם מְקַדֵּם וְעֵכְשׁוֹ הוּא פּוֹנֵה
 עֲרָף וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה עוֹד מֵה שְׂעֵשֶׂה

ו. וְדַע שְׂיֵשׁ אֵילָן שְׂגֻדְלִים עַלְיוֹ
 עֲלִים שְׂכַל עֲלָה צָרִיךְ לְהִיֹּת גָּדֵל
 מְאֹה שָׁנִים. וּמִסְתַּמָּא בְּאֵלוֹ
 הַמְּאֹה שָׁנִים בְּרָדָי עוֹבֵר עַלְיוֹ
 מֵה שְׂעוֹבֵר וְאִפְּעַל־פִּיכֵן אַחַר
 כֵּךְ בְּסוֹף הַמְּאֹה שָׁנִים הוּא יוֹרֵה
 בְּקוֹל גָּדוֹל כְּמוֹ קֶנֶה שְׂרַפָּה
 (שְׂקוֹרִין אוֹרִימְטֵע) וְהַנְּמָשֵׁל מוֹכֵן
 מִפְּיֵלֵא:

ז. וְדַע שְׂאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹר בְּזֶה
 הָעוֹלָם עַל גֶּשֶׁר צַר מְאֹד. וְהַעֲקֵר
 שְׂלֵא יִתְפַּחַד בְּלָל. וְצָרִיךְ הָאָדָם
 לְחַזֵּק וּלְשַׁמֵּחַ עֲצָמוֹ מְאֹד הֵן
 עַל־יַדֵּי שְׂיֻמְצָא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה
 זְכוּת וּנְקֻדָּה מוֹכָה. כִּי אֵיךְ
 אִפְּשֵׁר שְׂלֵא עֲשֶׂה אֵיזָה מוֹב
 מִיְּמָיו. וְכֵן עַל־יַדֵּי שְׂלֵא עֲשֵׂנוּ גוֹי.
 וְלַעֲשׂוֹת רַקוּדִים וּקְפִיצוֹת כְּדֵי
 לְבוֹא לְשִׁמְחָה. עַד אֲשֶׁר יוֹכַה
 עַל־יַדֵּיזָה לְתִשׁוּבָה. וְכֹל הַהוֹדוֹנוֹת
 יְהִיוּ נַעֲשִׂין זְכוּיֹת (עֵין יוֹמָא פ"ו):

ממ

א. לְפִי גְדֻלַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וְעֵצִים
 רוֹמְמוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּתַנּוּעָה קִלָּה

אפשר שיהיו שני מחשבות
ביחד כלל. ואפלו אם לפעמים
מחשבתו פורחת ומשוטטת
בדברים אחרים וזרים היא ביד
האדם להפנותה בעל כרחיה אל
הדרך הישר לחשב מה שראוי.
והוא ממש כמו סוס שפונה מן
הדרך וקר לדרך אחר שתופסין
אותו ברסנו ומחזירין אותו
בעל כרחו אל הדרך הישר.
כמו כן יכולים לתפס את
המחשבה בעל כרחו להשיבה
אל הדרך הראוי:

נא

א. היצר הרע נוקש באדם בכל
פעם ומעוררו למה שמעוררו.
ואף אם אין האדם שומע לו
אף על פי כן הוא נוקש בו עוד
פעם שני ושלישי ורביעי ויותר.
אבל אם האדם הוא חזק בדעתו
ואינו פונה אליו כלל אז היצר
הרע מסתלק והולך לו. וכן
בתפלה באים המחשבות לכלכל
את תפלתו כמה פעמים ואם

הן כמעשה והן במחשבה. והוא
עקר התשובה השלמה. והוא
מעלה גדולה בשיש עדין יצר
הרע להאדם כי אז יכול לעבד
אותו ותברך עם היצר הרע
דיקא להתגבר מתוך חמימות
היצר ולהמשך מפניו לתוך אינה
עבודה מעבודת השם דתינו
לעצור ולעכב החמימות בעת
התאוות ולהניחו בעת התפלה
והעבודה. להתפלל בחמימות
והתלהבות הלב ויעזוב ב"לקוטי
עצות" התחזקות אות ל"ז כתב שם, אם
אין יצר הרע לאדם אין עבודתו נחשבת
כלל, ובשביל זה מניח השם ותברך את
היצר הרע שיתפשט בליבו על האדם,
אף על פי שעלידי זה מביא את האדם
למה שמביאו, אף על פי כן הכל כדאי
אצלו ותברך, בשביל התנועה טובה,
מה שבתקף התגברותו של היצר הרע
יתגבר עליו האדם לברח מפניו שזה יקר
אצלו ותברך יותר מאלו עבד אותו אלה
שנים בלי יצר הרע וכו' עין שם::

ג

א. המחשבה ביד האדם להפנותה
ברצונו למקום שהוא רוצה. ואי

לְעוֹלָמֵי עַד. וְחֻכְמָה יָקָר יוֹתֵר. בִּי
מִחֲשֶׁבֶתָהּ הִיא שְׁעוֹלָה עַל
מִחֲשֶׁבֶתוֹ לְבַד וְחֻכְמָה הִיא
שְׂבוּנָה בְּחֻכְמָתוֹ בְּנִינִים בְּשִׁכְלוֹ
וְהִיא יָקָר מְאֹד. וְעַקֵּר הַדְּבָר
שֶׁיְהִיָּה בְּאֵמֶת. וְאִפְלוּ פֶשֶׁט
שֶׁמִּחֲדָשִׁין הוּא גַם־כֵּן דְּבָר גְּדוֹל
מְאֹד. וְצָרִיךְ גַּם־כֵּן שֶׁיְהִיָּה
בְּאֵמֶת. וְגַם לְהַפְּךָ בְּשֵׁחִיא בְּלֹא
אֵמֶת נַעֲשֶׂה מְמוֹנָה גַם־כֵּן דְּבָרִים
לְהַפְּךָ:

נד

א. הַבְּחִירָה בְּיַד אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי
לַעֲשׂוֹת כֹּל דְּבָר בְּרָצוֹנוֹ
בְּבְחִירָתוֹ. כִּי אֲצֵל אֲחֵרִים יֵשׁ
דְּבָרִים שֶׁהֵם מִכְרְהִים בָּהֶם אֲכָל
אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי כֹל דְּבָר שֶׁהוּא
עוֹשֶׂה כְּגוֹן אִפְלוּ לְנַסֵּעַ לְאַיִזָּה
מְקוֹם וְכִיּוֹצֵא יֵשׁ בּוֹ עֲבוּדָה
וְעַל־כֵּן יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה עַל הַכֹּל:

נה

א. רוּחַ הָעוֹלָם הַזֶּה אֵין לְשַׁעַר.
הֵינּוּ מֵחַ שֶׁאָדָם יִכּוֹל לְהַרְוִיחַ
בְּזֶה הָעוֹלָם. וְאֵין צָרִיךְ עַל־זֶה

הוּא חֹזֵק לְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל עָלֶיהָ
כָּלֵל אֲזִי הִיא נִסְתַּלְקֶת. כַּמְבַּאֵר
בְּמְקוֹם אֲחֵר:

נב

א. אֵל יִבְחַלּוּךְ רַעֲיוֹנֶיךָ בְּשִׁקְשָׁה לָךְ
אֵיזָה רִשְׁיוֹת עַל הַצְּדִיקִים
הָאֵמֶתִּים. כִּי הַצְּדִיקִים מֵתְדַמִּים
לְיוֹצֵרִם וְכִמוֹ שִׁקְשָׁה רִשְׁיוֹת עַל
הַנְּהַגוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בֶּן בְּהַכְרִיחַ
שֶׁיְהִיָּה קָשָׁה רִשְׁיוֹת עַל
הַצְּדִיקִים. וּבְעֲגוּן הַקְּשִׁיוֹת שִׁקְשָׁה
עַל הַנְּהַגוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. דַּע כִּי
מַעֲצָם רוּמְמוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ אִי
אִפְשָׁר לְהַשִּׁיג הַשְּׁגָתוֹ וְאֵם הָיָה
הַנְּהַגָתוֹ חֵם וְשְׁלוֹם כְּפִי חַיִּיב
דַּעֲתָנוּ אֵם בֶּן הָיָה חֵם וְשְׁלוֹם
דַּעֲתוֹ כִּדַּעֲתָנוּ. וְאֵם בֶּן כֶּף יִפְהַ
וְנָאָה לְהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שֶׁיְהִיָּה
מְרוּמֵם וְנִשְׂא מַדַּעֲתָנוּ:

נג

א. גְּדֹל יִקְרַת הַמִּחֲשֶׁבֶת אֵין
לְשַׁעַר. כִּי נַעֲשֶׂה מְמוֹנָה דְּבָרִים
שְׁלֵמִים מִמּוֹשׁ שֵׁיִשׁ לָהֶם קִיּוֹם כֹּל
הַיָּמִים שֶׁיִּתְקַיְּמוּ הָעוֹלָמוֹת

נח

א. כל מה שהצדיק גדול במעלה יותר והוא בתכלית הענוה בחינת אין באמת הוא יכול להשגיח ולהסתכל יותר על העולם. ולא כמו שמועין קצת בני אדם שאומרים שמחמת גדלת הצדיק הוא רחוק מהעולם (עין פנים):

נמ

א. יש זריו ונשבר ויש זריו ונפסד, הינו מי שהוא צדיק כנעוריו והולך בדרך הישר מימיו. כשהוא זריו ביותר הוא מפסיד על ידיה. כי כשהוא הולך במתינות ממצוה למצוה יכול להשיג גם את הקדשה מה שהיא בין מצוה למצוה. אבל כשהוא רץ בזריוות אל המצוה הוא עובר ומדלג על ההשגה של הקדשה הנ"ל (עין פנים), אבל מי שהוא צריך לעשות תשובה הוא צריך דוקא להיות זריו גדול מאד מאד למהר ולרוץ מאד

הוצאות משלו (שקורין אום לאג) רק ממה שהכין לפניו הבורא יתברך יכול להרחיב ידו הרבה מאד. עין לא ראתה וכו':

נו

א. פשיש להאדם לב אין שום מקום שימנעהו מעבודתו יתברך. ואין לו שום התנצלות לומר שבמקום פלוני אי אפשר לו לעסק בעבודת השם. כי פשיש לו לב ישראלי כל המקומות של כל העולם הם שלו:

נז

א. על ידי החדושים הנפלאים והנוראים שמגלה הצדיק הגדול האמת על ידיה נתגדל הקטן במעלה. שהכל רצים ובאים אליו לשמע ממונו מחמת הרעש הגדול שנעשה על ידי החדושים שמגלה הצדיק הגדול האמת. וגם בהפטרות אחרות נתגדל אחד על ידי זה:

ביותר הזמן נקטן ביותר. כמו
 בחלום שאז השכל נסתלק
 ונשאר רק ב"ח המדמה אז ברבע
 שעה יכולים לעבר כל השבעים
 שנה. כאשר נדמה בחלום
 שעובר והולך כמה וכמה זמנים
 בשעה מעטת מאד ואחר כך
 בשנת עורר מהשנה וחזר השכל
 אליו אז רואה עם השכל שכל
 הזמנים והשנים שעברו בחלום
 היו רק שעה מעטת מאד. רק
 שבעים שנה ממש הם שבעים
 שנה כפי השכל שלו. וכן באמת
 בשכל הגבוה למעלה משכלנו גם
 מה שנחשב אצלנו לשבעים
 שנה ממש הוא גם כן רבע שעה
 או פחות רק שאין אנו מבינים
 זאת, כמו בחלום אם היה בא
 אצלו אז אחד והיה אומר לו
 שהשנים האלה הם רק רבע
 שעה לא היה מאמין לו. וכן יש
 שכל גבוה כל כך עד אשר כל
 הזמן שלו נתבטל לגמרי. ועל כן
 משיח שעבר עליו מה שעבר

להמלט על נפשו. ואסור לו
 לשהות כלל לעמד ולהתישב. כי
 הוא צריך לרוץ ולדלג על מה
 שצריך לדלג ולקפץ אל הקדשה
 בזריזות גדול. ואיש כזה הוא
 זריז ונשפר:

ס

א. פשוט מלחמות ושפיכות דמים
 בעולם עלידידה בא עצירות
 גשמים חס ושלום ונעשה יקרות
 חס ושלום:

ב. מי שאומר תורה ברבים
 ושומעים תלמידים שאינם
 מהגנים עלידידה בא גם כן
 עצירות גשמים:

ג. עלידי כבוד התורה בא
 גשמים:

ד. בשדורש ברבים ושומעים
 תלמידים שאינם הגונים עגשו
 שנתפס בתפיסה:

סא

א. עקר הזמן הוא מחמת קטנות
 הדעת. וכל מה שהשכל גדול

סג

א. דע פי יעקב אבינו בששלה את
בניו ליוסף שלח עמהם נגון של
ארץ ישראל, (עין פנים דברים נפלאים):

סד

א. המזון הוא מזפילת העשירות
של הנביאים. פי כל הנביאים
היו עשירים (נדרים ל"ח) והנבואה
בשבאה על הנביא היה כמו
משתגע כמו שפרש רש"י
(שמואל"א י"ח י): "ויתנבא" -
ואשתפי. ועל כן כל הנגידים
הגדולים הם כמעט משגעים
ממש בהנהגותיהם. פי אצלם
נעשה על ידי המזון שגועז
זמור:

סה

א. בשמקנאין קנאת ה' צבאות
נחשב כמו צדקה כמו שכתבו
התוספות (בבא בתרא י) ונבזראדן
עשה אז צדקה שקנא להקדוש -
ברוך הוא:

מיום בריאת העולם וסבל מה
שסבל אחר כל זה בסוף יאמר
לו השם יתברך "אני היום
ילדתיך". וכל זה יהיה מחמת
הפלגת עצם מעלת שכלו של
משיח שיגדל מאד. על כן כל
הזמן מימות בריאת העולם
יהיה אצלו אין ואפס ממש
ויהיה ממש באלו נולד היום:

סז

א. על ידי הנסיעות שבני ישראל
נוסעים ממקום למקום על ידי זה
הם מכפרים על פגם אמונה:
ב. קלוקל האמונה הם ושלום הוא
בהינת עבודה זרה. ואז חרון אף
בעולם ועל ידי הנסיעות של בני
ישראל שעל ידי זה נתכפר
הפגם הזה כנ"ל. נמתק החרון
אף ונמשך רחמנות בעולם.
ועקר הרחמנות הוא בהינת:
"ואל שדי יתן לכם רחמים". לכם
דיקא. שימסר הרחמנות בידינו
באשר אנו מבינים (עין פנים):

טו

מן הארבעה יסודות שנמשכין מהצדיק שהוא בחינת יסוד הפשוט. וראוי לו לשוב בתשובה לשלמה עליהם:

ג. מה שקורין את מחרת יום הכפורים שם ה'. כי כל הענשים על החמאים נוגעים לשמו יתברך. ואחר יום הכפורים שהשם יתברך סולח לישראל עונותיהם ועלידידה מפילא הם נצולים מכל הענשים ומכל הגזרות. עלידידה עקר הגדלת שמו יתברך. ועלכך קורין היום שאחר יום הכפורים שם השם כי עלידי הפחילה והפליחה שנעשה ביום הכפורים נגדל שם השם:

בראשית - לעיני כל ישראל

טז

א. הצדיק האמת הוא הפאר והיפי והחן של כל העולם בלוי והוא הפעל הבית של כל העולם בלוי. והוא בחינת הפעל הבית של בית המקדש. כי הוא מאיר

א. הצדיק הוא מכרה לעשות תשובה בעד כל ישראל. כי כל הענשים שהשם יתברך מעניש את האדם כמו שהם נוגעים להשם יתברך, כי בכל צרתם לו צר כמוכן נוגעים להצדיק גם כן. כי כל הארבע יסודות שנתהוה מהם האדם נמשכין מיסוד הפשוט שהוא בחינת הצדיק בחינת "וצדיק יסוד עולם". ועלכך גם ענוש לצדיק לא טוב" כי פשוט מעניש את אחד נוגע להצדיק בעצמו. ועלכך כל המקרבים להצדיק ביותר תשובתם בנקל יותר. כי הצדיק עושה תשובה בעדם:

ב. כל המדות נמשכין מהארבעה יסודות. ועלכך בשרואה האדם את הצדיק שהוא בחינת יסוד הפשוט שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות ראוי לו שישתפל וירגיש עלידידה איד הוא אוהו בכל המדות שבאין

מפרסמים של שקר שאין בהם שם ה' כלל, על־ידי־זה כביכול נתמעט ונתעלם שם ה'. ואז נתגדלים בעלי שמות וקדריים ובאים לעולם חס ושלום דברים שאין מועיל להם כי אם שמות הטמאה חס ושלום. ועל־ידי־זה באים שרפות בעולם רחמנא לצלן. ונסתלק מאור העינים הנ"ל. וזה בחינת שרפת בית המקדש שנעשה גספן על־ידי הסתלקות מאורי אור ועל־ידי־זה נתגברו מאורי אש (עין פנים) נמצא בשהצדיק האמת נסתלק מן העולם הוא בחינת שרפת בית המקדש ואז בני ישראל נחשבים כאלו הם מתגלגלים בחיזות חס ושלום.

ג. בעתים הללו שכבר ארף עלינו הגלות והשם יתברך מצפה בכל עת לשוב אלינו ולחזר ולבנות בית מקדשנו ראוי לנו שלא לעבב חס ושלום בגין בית המקדש רק להשתדל בבנינו.

לבית המקדש ולכל העולם בלו. כי הוא האור והפאר והיפי והחן של כל העולם. וכשזה הצדיק נתפרסם ונתגדל שמו בעולם על־ידי־זה נתגדל שמו יתברך. וכל מה שמתגדל ומתפאר שמו יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. וכל מי שנכבד בזה השם האמת שהוא הפאר והחן האמת של כל העולם כנ"ל דהינו שמתקרב אליו ונכבד בשמו על־ידי־זה נפתחין עיניו ומתחיל להסתכל על עצמו על כל המדות איך הוא אוהו בהם. ולשוב בתשובה על כל המדות רעות שפגם בהם. וזוכה להסתכל בגדלת הבורא יתברך ולהסתכל בתקון העולם וזוכה שימשיך עליו מהין קדושים ומהורים מהשם הקדוש הנה של הצדיק האמת:

ב. ולהפוך חס ושלום בשנתעלם שם הצדיק האמת ונסתלק מן העולם ונתגדלים ונתפרסמים

ד. על ידי שקמים בחצות לילה ומתאבלין על הרפן בית המקדש על ידי זה נצולין משרפות:

בח

א. עקר שלמות הצדיק הוא שיוכל להראות למי שהוא למעלה ונדמה לו שהוא במדרגה עליונה יהיה מראה לו שהוא החפוף. וכן למי שהוא למטה במדרגה התחתונה יהיה מראה לו שעדין לא אבדה תקותו וגם משם יוכל לדבק עצמו אליו יתברך לשוב אליו כי אין שום יאוש בעולם כלל. וכבר דברנו מזה בשאדם רואה שהוא רחוק מאד מהשם יתברך ראוי לו להחיות עצמו בזה בעצמו שיודע על כל פנים רחוקו. כי מקדם היה מרחק בלכך עד שלא היה יודע כלל שהוא רחוק ומאחר שעל כל פנים יודע רחוקו זהו בעצמו הוא התקרבות. ובזה בעצמו ראוי לו להחיות עצמו ולשוב אל השם:

עליבן מאד מאד צריכין לזהר לקום בחצות בכל לילה ולהיות מתאבל מאד על הרפן בית המקדש כי אולי בגלגול הראשון היה הוא הגורם שיחרב הבית המקדש ואפלו אם לאו אולי הוא מעכב עתה בחטאיו בנזן בית המקדש ונחשב גם כן כאלו גרם להחריבו. ועל זה יבכה ויתאבל מאד בכל לילה בחצות ועל ידי זה יהיה נחשב כאלו הוא משתדל בכנין בית המקדש ועל ידי זה יזכה להתקרב אל האמת, הינו להתקרב לצדיקים ויראים וכשרים אמתיים שהם עקר הפאר והחן והיפי האמת של העולם (אמר המעתיק, נראה שזה פנות סמיכת הפסוקים חצות לילה אקים להודות לו וכו' חבר אני לכל אשר יראוך הינו כ"ג: 5) ועל ידי זה יהיו נפתחין עיניו ויסתכל על עצמו בכל המדות ולשוב בתשובה על כל המדות רעות ויזכה לדעת ולהכיר את שמו הגדול יתברך:

(וכפי הפנים שפוגמים בכבודו
 יתברך חס ושלום, כן נופלים
 ממוחזין של ארץ ישראל למוחזין של
 חוץ לארץ (לקוטי עצות, צדקה)) ועל-
 ידיזה נעשה מחלקת ומריבות
 כי מחזין של חוץ לארץ הם
 בחינת מחלקת:

ב. כל הבריאה לא היתה רק
 בשביל כבודו יתברך. על-כן
 הפל נברא רק בשביל האדם כי
 כל הגדלת כבודו יתברך תלוי
 בהאדם ויקא. על-כן פשפא
 איזה כבוד להאדם צריך לזהר
 מאד שלא יקח לעצמו מן הכבוד
 פלום רק שיראה להתחזיר
 ולהעלות כל הכבוד להשם
 יתברך ובהוא מתקן ומקנים
 כל העולם. כי כל העולם ומלואו
 לא נברא רק בשביל כבודו
 יתברך:

ג. מחזין של ארץ ישראל הם
 בחינת נעימות התורה. בחינת
 שלום. ומחזין של חוץ לארץ הם
 בחינת חובלים בחינת מחלקת.
 ועלידי צדקה בפרט צדקה של

טז

א. עין פנים מה שנוהגין לתן
 ברכה להאיש שפביא המפסקה
 לאורחים או על התנה וכיוצא:

ע

א. כל מי שגדול יותר צריך לבקש
 מבקשו ברחוק מקום יותר.
 ועל-כן משה רבנו שהיה גדול
 במעלה מאד היה צריך לבקש
 לו אשה מפיזין כי מבקשו היה
 רחוק מחמת גדלתו:

הבליים נפלו לי בנעימים - עא

א. עקר המוח והחכמה הוא רק
 בארץ ישראל. ואפלו ישראל
 בחוץ לארץ הם מקבלים ויונקים
 כל מהם וחכמתם מארץ ישראל.
 וכל אחד מישראל יש לו חלק
 בארץ ישראל וכפי חלקו
 בארץ ישראל פן יונק ומקבל
 חכמתו מארץ ישראל. אבל
 שפוגמין בכבוד השם יתברך
 חס ושלום על-ידיזה נופלין ממוחזין
 של ארץ ישראל ונשארים המוחזין
 בבחינת מחזין של חוץ לארץ.

שהם בחינת נעים אז זוכין להרגיש נעימות התורה. כי יש נעימות בתורה וזהו העקר לזכות להרגיש הנעימות שיש בהתורה - אשרי הזוכה לזה:

חיים נצחיים - עב

א. עלידי שזוכין לראות את עצמו עם הצדיק האמת עלידייה מקבלין גדלה ושררה ועקר הגדלה הוא שפלות. כמו שמצינו אצל השם יתברך כל מקום שאתה מוצא גדלתו של הקדוש ברוך הוא שם אנו מוצאין ענותנותו. ועקר התהיה לעתיד שיקומו בתהיה ויהיו חיים נצחיים יהיה רק להשפלות של כל אחד. הינו שרק השפלות של כל אחד יהיה נהיה ויקום בתהיה לעתיד. כי עקר התענוג הנפלא שהוא חיים נצחיים של עולם הבא אי אפשר לקבל רק השפלות והענוה האמתית של כל אחד. וכפי שמבטל ומשפיל

ארץ ישראל נעשה כלי לקבל השפעת הנעים הזה. ומנעם העליון נמשכת ההולדה שזוכה האדם לבנים שעל ידם נתגלה כבודו יתברך ביותר. כי עקר התגלות כבוד השם יתברך הוא עלידי האדם כנ"ל ועלפן עלידייה נתתקנין המחין של חוץ לארץ. כי כל קלקולם היה עלידי פגם הכבוד. ועלפן בודאי עלידי התגלות הכבוד יכולין להתתקן. אבל בשחם ושלום המחין של חוץ לארץ פגומים הרבה עלידי שפגמו הרבה בכבודו יתברך אז אין יכולים להתתקן אדרבא אלו המחין של חוץ לארץ פוגמין גם המחין של ארץ ישראל שהם בחינת שלום ואז נעשה מחלקת בארץ ישראל גם כן. וזהו ענין המחלקת שיש עכשו בהוץ לארץ ובארץ ישראל:

ד. בשאין פוגמין בכבודו יתברך ואז זוכין למחין של ארץ ישראל

עושה המצוה וגם גדל מעלת המצוה. כי עצם יקר כל מצוה אין לה שעור. ובדאי ראוי שיפיל עליו בושה גדולה כשפא לעשות איזה מצוה. ואיך הוא בא לחטף התפלין שהם כתרי דמלבא ולהניחם פתאם על הראש. בדאי ראוי שיפיל עליו בושה גדולה. ואם היה להאדם בושה היה מתבייש מלפניו יתברך אפילו לקח המאכל לתוך פיו כי איזה זכות יש לו שיהיה לו אכל. ועקר הבושה זוכין עלידי שרואין את עצמו עם הצדיק האמת שעלידייה מתנוצץ מחו ומקבל גדלה וזוכה להדושין דאורייתא כנ"ל. כמו שבשעת מתן תורה שהמשיך משה התורה לישראל נאמר שם "ולבעבור תהיה יראתו על פניכם" וכו' ודרשו חכמינו זכרונם לברכה זה הבושה: ד. עלידי הבושה זוכין לתשובה. כי עקר התשובה לבל נחטא

עצמו באמת יזכה לחיות ולקבל התענוג של עולם הבא: ב. עלידי שרואין את עצמו עם הצדיק האמת שעלידייה מתנוצץ מחו ודעתו ועלידייה מקבל גדלה ושררה לפי התנוצצות מחו. ועלידייה זוכה להדושין דאורייתא כראוי לו לפי מחו: ג. עלידי החדושין דאורייתא נמשך בושה על כל אחד. כי צריך האדם להתבייש בעצמו מאד מאד. כי עברה הוא בדאי בושה רחמנא לצלן. כי עברה אינה שיכה וראויה לישראל כלל. ובדאי אינו נאה כלל לישראל לפי קדשתו משרשו שיהיה לו עברה. אבל גם מצוה כשרוצה לעשות ראוי שיהיה לו גם כן בושה גדולה. כי איזה זכות יש לו שיזכה לעשות המצוה. ואיך יעז פניו לכנס בהיכל המקדש לעשות מצוה וישער בדעתו לפני מי הוא

עוד הוא על־ידי הבושה, כמו שכתוב: "ולבֹּעֹבֹר תִּהְיֶה יִרְאַתּוֹ עַל פְּנֵיכֶם" (זו הבושה) לְבִלְתִּי תִּחַמְּאוּ. וְתִשׁוּבָה הִיא בְּחִינַת חַיִּים נְצִחִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְהָשִׁיבוּ וְחַיּוּ". וְעַקֵּר הַחַיִּים יִהְיֶה רַק לְהַשְׁפֵּלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד בְּנִ"ל וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַתִּשׁוּבָה חוֹזֵר וְנִחְיָה וְקָם בְּתִהְיֶה הַשְׁפֵּלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד. כִּי בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מוֹשֵׁר שֶׁל מוֹשֶׁה רַמ"ח אֵיבָרֵי הַשְׁפֵּלוֹת שֶׁל מוֹשֶׁה רַבֵּנוּ. אֲבָל הַעֲנָוָה וְהַשְׁפֵּלוֹת הַזֹּאת נֶעְלָם אֲצֵל כָּל אֶחָד בְּבַחֲיַנַּת מִתָּה וְעַל־כֵּן אֵינּוּ מוֹרְגִישׁ בְּעֲצֻמוֹ הַשְׁפֵּלוֹת הַזֹּאת. וְעַל־כֵּן הוּא רְחוּק מִשְׁפֵּלוֹת הַזֹּאת. אֲבָל עַל־יְדֵי שְׁמֻקְרָב עֲצֻמוֹ לְצַדִּיק הָאֲמֵת וְרוּאָה אוֹתוֹ מִכְּלִשְׁכֵּן בְּשׁוֹכָה לְשִׁמְעַת מִפִּי תוֹרָה זוֹכָה עַל־יְדֵיָהּ גַּם בְּעֲצֻמוֹ לְהַדוּשִׁין דְּאוֹרֵיתָא וְעַל־יְדֵיָהּ זוֹכָה לְבוּשָׁה וְתִשׁוּבָה. וְזוֹכָה שִׁיְהִיָּה נְחִיָּה אֲצֵלוֹ הַשְׁפֵּלוֹת

וְהַעֲנָוָה הַזֹּאת. וְעַל־יְדֵיָהּ רוּאָה וּמֹרְגִישׁ כָּל אֶחָד שְׁפֵלוֹתוֹ: ה. צְרִיכִין לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְזִכּוֹת לְשְׁפֵלוֹת וְעֲנָוָה בְּאֵמֶת כִּי אֵין אָנּוּ יוֹדְעִים כָּלֵל מֵהוּ שְׁפֵלוֹת וְעֲנָוָה אֲמִתִּיּוֹת. כִּי בּוֹדָאי אֵין זֶה הַתְּכַלִּית שִׁיְהִיָּה נְבֻזָה וְעֲצֵל (שְׁקוּרִין שְׁלִים מוֹלָנִיק) כִּי הַעֲנָוָה עַקֵּר הַחַיִּים שֶׁל כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר, וְהוּא כָּל תַּעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא. וּבּוֹדָאי אֵין הַתְּכַלִּית שֶׁל עוֹלָם הַבָּא לְהִיּוֹת נְבֻזָה וְעֲצֵל וְכוּ' חֵם וְשָׁלוֹם. עַל־כֵּן צְרִיכִין רַק לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שִׁיעֲזוֹר לוֹ לְזִכּוֹת לְעֲנָוָה וְשְׁפֵלוֹת אֲמִתִּי שֶׁהוּא עַקֵּר הַחַיִּים וְהַתַּעֲנוּג שֶׁל עוֹלָם הַבָּא בְּנִ"ל:

ו. הַמְּנַהֵיג הָאֲמֵת שֶׁל הַדוֹר שְׂזוּכִין עַל־יְדוֹ לְכָל הַתְּקוּנִים הַנִּ"ל הוּא צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה פְּרוּשׁ וְקָדוֹשׁ מְאֹד. בְּקַדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת גְּדוּלָּה מִתְּאֵוֹת מִשְׁגָּל. וְאֵז הוּא רָאוּי לְהִיּוֹת מְנַהֵיג יִשְׂרָאֵל. שֶׁעַל־יְדֵי הַסְּתַפְּלוֹת לְבַד שִׁיסְתַּפֵּל בְּיִשְׂרָאֵל יִתְנוּצֵץ מִחֵם.

ויחלק להם גדלה כראוי להם. ויזכו להדושינ דאורייתא ולבושה ולתשובה ולשפלות הנ"ל שהוא בחינת חיים הנצחיים של עולם הבא. וגם נמשך עליהו על כל אחד ואחד גם כן קדשה ופרישות מתאוה זאת. אבל פשאין לישראל חם ושלום מנהיג כזה אז כל העולם מבבל וכל הרוצה לפל את השם נומל: ז. כלל הדבר בשבא להצדיק ושמע מפיו דבר תורה ונמשך עליו בושה. ומתחיל להרגיש שפלותו. זה סימן שהיה אצל צדיק אמת. אבל מי שהוא בא לאיזה מפרסם ושומע מפיו תורה ובא עליו גדלות על ידיהו וכו' (התפך מוכן מפולא):

עג

א. מי שרוצה לזכות לתשובה יהיה רגיל באמירת תהלים (בכונה לקוטי עצות, תשובה). כי תהלים מסגל לתשובה. כי יש מניעות רבות מאד מלעשות

תשובה. יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה ואפלו מי שמתעורר לעשות תשובה יש כמה מניעות לזה. כי יש כמה אנשים ששער התשובה סגור בפניהם, ויש שאינו יודע להגיע אל השער השיך לו שדרך שם דיקא צריך לשוב להשם יתברך. וכיצא בזה שאר מניעות המונעים את האדם מן התשובה. עד שיכול לבלות ימיו ולמות בלא תשובה חם ושלום. ועל כל זה מסגל אמירת תהלים שאפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה יזכה על ידי אמירת תהלים להתעורר לתשובה וגם להגיע אל השער השיך לנשמתו ולפתח השער עד שיזכה לתשובה שלמה. עלין בימי אלול ועשרת ימי תשובה עוסקין כל ישראל באמירת תהלים כדי לזכות על ידיהו לתשובה, אבל צריכין לעסק גם בכל השנה בלה

בשכונות בבחינת "יורד ה' על הר סיני":

עד

א. פורים הוא הכנה לפסח. על ידי מצוות של פורים שמקומים, זוכים להיות נשמרים מחמץ בפסח:

עה

א. התפללות פני הצדיקים לבד הוא דבר גדול מאד. בודאי בשזוכים לדבר עמו טוב יותר אך גם התפללות לבד הוא טוב מאד ומועיל לקדשה מאד:

עו

א. אפלו מי שהוא נע ונד ובא לפעמים למקומות שרחוקים מאד מעבודת השם ותברך, כגון בבתי רשעים ואפלו בבתי עכו"ם אפילו פיריכן יש פה לישראל להעלות ולהרים כל אלו המקומות להשם ותברך. על-כן עליו לעשות את שלו להמשיך עצמו להשם ותברך בכל מה שיוכל בכל מקום שהוא:

באמירת תהלים כדי לזכות לתשובה כנ"ל:

ב. מ"ט ימי הספירה הם כנגד ארבעים ותשעה שערי תשובה שהם כנגד ארבעים ותשע אותיות שבשמות שבמי יה, שעל ידי אלו האותיות והשערים אנו צריכין לשוב אליו ותברך. ושכונות הוא בחינת שער החמשים שהוא בחינת התשובה מה שהשם ותברך צריך לשוב אלינו ברחמים. בחינת "שובו אלי ואשובה אליכם". וכל אלו השערים זוכין להגיע אליהם ולפתחם על ידי אמירת תהלים כנ"ל. על-כן צריכין לזהר ביותר בארבעים ותשעה ימי הספירה לומר תהלים בכונה כדי לזכות על ידיה לכול ארבעים ותשעה שערי תשובה כנ"ל. שהם כנגד ארבעים ותשעה ימי הספירה. שבהם אנו צריכין להטהר מזהמתנו ולשוב אליו ותברך. כדי שהוא ותברך ישוב אלינו

עז

א. כל אחד מישראל אפלו צדיק גדול צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום. וכל מי שיש לו דעת יותר גדול צערו גדול ביותר. ועלידי אכילה בקדושה וביראת שמים עלידייה ממתיקין זה הצער שלא יתגבר חס ושלום:

ב. עלידי אכילה בקדושה וביראת שמים עלידייה נעשה הפה בבחינת קומת אדם. ויוכל לזכות בשכר זה לעליה יותר גדולה. לבחינת שכינה מדברת מתוך גרונו. אבל מי שאין אכילתו בקדושה אז פיו שאוכל הוא בגדר בעל חי ותרי הוא כמו בהמה ממש חס ושלום:

ג. עקר היראה היא באה ונגשת אל האדם בשעת אכילה. על-כן צריך לזחר מאד לאכל בקדושה ולהמשיך על עצמו היראה הבאה אליו אז. ועלידייה זוכה לכל הנ"ל באות א' ב':

עח

א. הצדיק הגדול גם הוא מכרה להיות לפעמים איש פשוט ולבטל עצמו מהתורה ומהשגותיו כי צריכין לעסק בצרכי הגוף גם-כן. ואם כן במה מחיה עצמו באותו העת, הלא עקר החיים הוא התורה. אך דע כי הוא מחיה עצמו אז מבחינת קיום העולם קדם מתן תורה שבוודאי גם אז היתה התורה במציאות. כי התורה היא נצחית אך אז היתה התורה שפולקה בעשרת הדברות נעלמת ונסתרת בתוך ישוב העולם שנברא בעשרה מאמרות. והצדיק בשעה שפורש מן התורה והוא בחינת איש פשוט הוא מקבל חיות מבחינה זו של קדם מתן תורה הינו מהתורה הנעלמת. ועלידייה הוא מחיה כל האנשים הפשוטים שבועלים (שקורים פראמאקים). כי כל הפשוטים

שמתנהג בפשיטות לפעמים.
 (ועי' פנים):
 ב. ואפלו מי שנפל חס ושלום מאד
 ומנח בשאל תהתיות חס ושלום
 אף על פיי'כן יש לו תקנה גדולה
 על ידי הצדיק הגדול האמתי, כי
 על ידו יכולין הכל לקבל חיות
 מהקדשה בכל מקום שהם.
 על כן באמת אין שום יאוש
 בעולם (קיי'ן יאוש אין גאר ניט
 פאר האנדן), ואיך שהוא אפלו
 אם נפל למקום שנפל רחמנא
 לצלן מאחר שמהזק עצמו במה
 שהוא. עדין יש לו תקנה לחור
 ולשוב אליו יתברך. והעקר הוא
 "מבטן שאל שועתי". כי גם
 צעקה משאל תהתית אינה
 נאכדת לעולם. ויצעק ויצעק
 ויצעק ולא יתיאש עצמו מן הצעקה
 לעולם, רק יצעק ויתחנן (עצות, התחוקות)
 לפני השם יתברך תמיד יהיה איך
 שיהיה עד ישקיף וירא ה' משמים:
 ג. החכמות מויקים מאד להאדם.
 והחכמים נלפדים בחכמתם של
 עצמם.

ואפלו הרשעים ואפלו אמות
 העולם להבדיל בלם מקבלין
 חיות רק מהתורה שהוא עקר
 החיים. ובאמת הלא הם רחוקים
 מהתורה. ועל כן צריכין שיהיה
 עליהם איש פשוט הגדול כדי
 שבלם יקבלו על ידו חיות. ולכן
 מכרח הצדיק הגדול לירד ולפל
 לתוך פשיטות ולהיות איש
 פשוט אינה עת ואז הוא מהיה
 עצמו מהתורה הנעלמת.
 ועל ידי זה הוא מהיה את כל
 הפשוטים שבעולם. וכל אחד
 כפי קרובו יותר אל הקדשה ואל
 הצדיק הנ"ל כן הוא מקבל על
 ידו חיות גבה יותר מהתורה
 הנעלמת. ועל כן אפלו מי שהוא
 איש פשוט כגון שאינו יכול
 ללמד או שהוא במקום שאי
 אפשר לו ללמד. אף על פיי'כן גם
 אז צריך להתחזק עצמו ביראת
 שמים בכל מה שיוכל. כי בלם
 מקבלים חיות מן התורה
 הנעלמת על ידי הצדיק הגדול

הערים הפעל דבר והקים בעולם
מפרסמים הרבה של שקר. וגם
בין הצדיקים האמתיים הכנים
מחלקת עד שאין אחד יודע
היכן האמת. עלכן צריכין
לבקש מאד מהשם יתברך
לזכות להתקרב להצדיק האמת:

עט

א. עלידי תשובה זוכה לבטל את
הזמן. וכל הצרות והדינים
ואחיות הסטרא אהרא, שהם רק
בבחינת הזמן. ועלידייזה זוכין
לשמע הקול דקדושה. ולהכניע
הקול דסטרא אהרא. שזהו
בחינת בצר לך וכו' באחרית
הימים דיקא שזהו בחינת זמן.
ואז: "ושבת עד ה' אלהיך
ושמעת בקולו" הינו שנופה
לשוב אליו יתברך. ועלידייזה
נופה לבטל הזמן וכל הצרות
ולשמע הקול דקדושה. וזהו גם כן
בחינת מצוות ומצוות פדי לזכות
על ידם להעלות הזמן לבחינת
למעלה מהזמן:

וצריך להתרחק מאד מכל מיני
חכמות שיש לקצת אנשים
שנדמה להם שהם יודעים חכמות
בעבודת ה'. כי חכמות אין
צריכים לכל. והעקר הוא רק
תמימות ופשיטות ואמונה
שלמה בהשם יתברך ובהצדיקי
אמת. אף עלפי שגם בתמימות
צריכין לזהר לבלי להיות שוטה
אף עלפי כן חכמות אין צריכין
לכל. ויוכל לבוא לשמחה גדולה
עלידי תמימותו ואמונתו. אשרי
החולק בתמימות:

ד. וצריכין לבקש מאד מהשם
יתברך לזכות להתקרב להצדיק
האמת. כי אשרי למי שזוכה
להתקרב אליו בעודו בחיים
חיותו. אשרי לו אשרי חלקו.
והפעל דבר שם לבו עליו מאד
לבבל את העולם. כי ישראל
הם עכשו קרובים אל הקץ מאד.
ויש להם עכשו פסוין ונענועים
גדולים להשם יתברך אשר לא
היה פזאת בימי קדם. ולכן

לְאִמּוֹנָה הַנִּקְרָאת גַּם־כֵּן רָגַל
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם
לְבִרְכָה: 'בָּא חֲבִיקוּ וְהִעֲמִידוּן עַל
אַחַת'. וְכֵן כָּל הַדְּבָרִים הַנִּקְרָאִים
רָגַל נִתְעַלְּמִים:

כִּי תֵצֵא לְמַלְחָמָה - פב

א. בְּשִׂרְוֹאָה אָדָם בְּעִצְמוֹ שֶׁהוֹלֵךְ
לוֹ שֶׁלֹּא בְסֵדֶר יֵדַע שֵׁישׁ לוֹ
גְדֵלוֹת וַיַּעֲשֶׂה תְשׁוּבָה. וַיִּשְׁפִּיל
עִצְמוֹ. וַיְהִיָּה בְּבַחֲיַת מָה וְאֵן
יִחֹזֵר לִילֵךְ לוֹ בְּסֵדֶר:

ב. עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּחֵדֶשׁ
אֲלוּל. כִּי הֵם יְמֵי רִצּוֹן שֶׁעֲלָה
מִשָּׁה לְקַבֵּל לִזְכוּת הָאֲחֵרוֹנוֹת
וּפְתַח דְּרָךְ כְּבוֹשָׁה לִילֵךְ בָּהּ.
וְדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה
הוּא כְּהַ, שֶׁצָּרִיךְ לְקַשֵּׁר עִצְמוֹ
אֲפִלּוּ עִם הַפְּחוֹת שֶׁבְּפָחוֹתֵים
שְׁבִישְׂרָאֵל. כִּי אֲפִלּוּ בְּפָחוֹת
שְׁבִישְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ בּוֹדָאֵי אֵיזָה
אֱלֹהוֹת. וְעַל־יְדִיזָה יְכוּלִים לִיחַד
וּלְקַשֵּׁר אֶת עִצְמוֹ עִמוֹ. גַּם צָרִיךְ
שֶׁבְּכָל עֲלִיָּה וְעֲלִיָּה שֶׁעוֹלָה
לְמַעַלָּה יוֹתֵר עֲלִיזוֹנָה יִמָּצֵא שֵׁם

פ

א. דִּירוֹת הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁהָיוּ צְדִיקִים
הָיוּ רוֹצִים בְּהַתְּנַשְׂאוֹת לְשֵׁם
שָׁמַיִם. וְכָל מִי שֶׁרָצָה לְזִכּוֹת
בְּהַתְּנַשְׂאוֹת הָיָה מְנַהִיג הַדּוֹר.
אָבֵל עֲכָשׁוּ שֶׁהַהַתְּנַשְׂאוֹת הוּא
בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עִצְמוֹ הַתְּקִינֵנוּ
חֲכָמִים, שֶׁלֹּא יִרְדֹּף שׁוֹם אָדָם
אַחַר הַהַתְּנַשְׂאוֹת אֲלֵא יִכְרַח מִן
הַהַתְּנַשְׂאוֹת:

פא

א. בְּשִׂאָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה אוֹ שֶׁעוֹשֶׂה
מִצְוָה בְּשִׂמְחָה עַד שֶׁמֵּרְקֵד
בְּרַגְלָיו מִחֲמַת שִׂמְחָה. עַל־יְדִיזָה
נִתְעַלְּמִים כָּל תְּמֻכֵי אוֹרֵיתָא. גַּם
נִתְתַּקַּן עַל־יְדִיזָה הַדְּבָרִים
הָרְעִים שֶׁנִּקְרָא רָגַל בְּחִינַת "לֹא
רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ", גַּם הָאָדָם
נִתְעַלְּמָה עַל־יְדִיזָה בְּמִמּוֹן הַנִּקְרָא
רָגַל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְאֵת הַיְקוּם
אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם". גַּם זֹכָה
עַל־יְדִיזָה לְכַנִּים שֶׁהֵם גַּם־כֵּן
בְּחִינַת רָגַל כִּי בְּרֵא פְרַעַא
דְּאִבּוּהָ. גַּם זֹכָה עַל־יְדִיזָה

פג

א. על־ידי תקון הברית יכול להוציא דבורי התפלה כחצים מן הקשת. ואז התחלת צמיחת קרן משיח. ואז בא לקדשת שבת ונעשה בן חורין. וזוכה לתכלית הידיעה. ואז פושט גופו המצרע שהוא ממשכא דהויא ולובש בגדי שבת הינו גוף קדוש מן עדן ואז נתרומם מזלו. וזוכה לעשר ונתחוק יצרו הטוב ונתבטל העצבות והליצנות. ועל־ידיזה הוא מקים את הנופלים לאהבות ויראות רעות הוא מקים אותם לאהבות ויראות קדושות ומעביר החשך מעיניהם. ואז עיניהם רואות נפלאות ונחשב פאלו ברא את העולם. ועל־ידיזה מעלה כל התחנות והבקשות שאנו מתפללים. ומעוררים הגאולה התלויה בלב. לבטל שאור וחמץ של יצר לב האדם רע שגשאר לו מנעוריו. ואז יכול הלב

אלהים. פי לפעמים על־ידי שהאדם עולה למעלה בגון שנתעשר, אז הוא שוכח בהקדוש ברוך־הוא. גם אפלו בעבודת השם מצינו שאלישע אחר עלה למעלה וכפר בעקר רחמנא לצלו. אף שבאמת בודאי ראוי להיות להפוך. אבל דע שזה בחינת: "ותכִּינֶה עֵינָיו מֵרְאוֹת". פי מחמת שנתקרב ביותר אל אור האלהות פי כל הטוב אפלו בגשמיות הוא אלהות. כמו שכתוב: "טוב ה' לכל". ועל־ידי זה האור מכה עיניו ומזיק לו. כמו שאדם מסתכל בעצם אור השמש מזיק אור השמש לעיניו. ועל־כן צריך לבקש מהשם יתברך שיקרבוו בהתקרבות שלא יזיק לו:

ג. פשתיה בבחינת מה ותמשיך לך אלהות. שתקשר תמיד במחשבתך אלהותו יתברך על־ידיזה יתבטלו כל המלקמות וכל הרצונות שהם נגד רצונה:

וזה בְּחִינַת גְּלוּת הַשְּׂכִינָה.
וְעַל־יְדֵי שְׂמֹת־פֶּלֶל בְּכַח עַל־יְדֵי־זוּה
מִתְגַּבֵּר עַל הַפְּנִיּוֹת וְהַמְּחַשְּׁבוֹת
שֶׁל גְּדֻלוֹת וּמִכְבֹּטל אוֹתָם. וְעַל־
יְדֵי־זוּה מוֹצֵיא הַשְּׂכִינָה מִגְּלוּתָהּ
וּמִתְקַנָּה. וְגוֹרֵם לַעֲשׂוֹת יְחִוּד
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינָתָהּ. גַּם
עַל־יְדֵי תַפְלָה בְּכַח נִתְחַדֵּשׁ
הַשְּׂבוּעָה לְהֶאֱבֹת וְנַעֲשֶׂה כְּאִלּוּ
עֲכָשׁוּ נִשְׁפַּע לְאַבּוֹתֵינוּ:

פה

א. הַעֲצֵם לוֹז שְׂיֵשׁ בְּעֶרְף הָאָדָם
שְׂיֵשְׂאָר אַחַר כְּלִיזוֹן הַגּוּף. וּמִמֶּנּוּ
יִתְחַדֵּשׁ בְּגִין הַגּוּף בְּשַׁעַת תְּהִיַת
הַמַּתִּים. זֶהוּ עֶקֶר נְחֻמְתָּנוּ (עִין
פְּנִים):

פו

א. כְּשֵׁיִשׁ קִמְנוֹת וּפְנִים בְּהֶאֱמוּנָה
צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת
כְּגוֹן תַּעֲנִיַת וּכְיֹצֵא. אֲכָל
כְּשֶׁהֶאֱמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת יְכוּלִים
לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל
דְּבָר. כִּי אֵין הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
כָּא בְּטְרוּנֵיא עִם בְּרִיּוֹתָיו:

לְהִתְלַחֵב בַּלְמוּד הַתּוֹרָה
בְּשִׁלְהוּבִין דְּרַחֲמוּתָא. וּמִיָּם
רַבִּים שְׁהִם אֲהָבוֹת וְיִרְאוֹת
חִיצוֹנִיּוֹת אִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְכַבּוֹת
אֶת הַהִתְלַחֲבוֹת הַזּוֹאת. וְהַשְּׂכִינָה
הִיא מִכְסֶּה בְּכַנְפֶיהָ עַל דְּמַהוֹן
שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה הַזּוֹאת שֶׁלֹּא
יִשְׁלַטוּ עֲלֵיהֶם זֶרַע מְרַעִים שְׁהִם
מִי הַמְּבּוּל. וְכָל זֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי
תְּקוּן הַבְּרִית:

ב. שְׂאוֹר וְחֵמֶץ שֶׁבֶלֶב הָאָדָם. הוּא
הַמַּסִּית אֶת הָאָדָם שְׂיִהְרַרְר
אַחַר תַּלְמִידֵי חֻכְמִים שְׂבִדוֹר.
וְלוֹמַר זֶה נָאָה וְזֶה לֹא נָאָה.
וְעַל־יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית מְבַטְלִין
הַשְּׂאוֹר וְהַחֵמֶץ הַזֶּה:

פד

א. עֶקֶר הַתְּחַבְּרוֹת וְדַבְּקוֹת לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ הוּא עַל־יְדֵי הַתַּפְלָה. כִּי
הַתַּפְלָה הוּא שַׁעַר שְׂדֵרְךָ שֶׁם
נִכְנָסִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִשָּׁם
מְבִרִין אוֹתוֹ:

ב. עַל־פִּי רַב כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל
נוֹפְלִים לוֹ מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל גְּדֻלוֹת

פז

אבדות הרבה שצריכין לבררם
ולתעלותם:

ג. יש שאובדים אבדות על ידי
התאוות בחינת (תהלים קי"ב ו):
"תאוות רשעים תאבד". ואפלו
מי שהוא צדיק אובד גם כן
לפעמים בחינת (קהלת ד טו): "יש
צדיק אבד בצדקו". ואפלו
הצדיקים החופרים ומבקשים
אחר אבדות אובדים גם כן
לפעמים בחינת (תהלים פ"ג יח):
"יחפרו ויאבדו". ודע שיש מלאך
ותחתיו פמה ממנים וכלם
אוחזים בידם שופרות וחופרים
תמיד ומבקשים אחר אבדות.
ותוקעים תקיעה תרועה תקיעה.
ויכשמוצאים איזה אבדה נעשה
רעש ושמחה גדולה:

פט

א. מי שאינו יכול למצא את זוגו
התקון לזה שישתדל לשמוע
חדושי תורה מבר דעת:

א. על ידי פנים הברית קשה
להאדם למצא זוגו. ואפלו אם
ימצא את זוגו תהיה לו מנגדת.
ולא תהיה נוטה אחר רצונו.
ועל ידי פנות אלול מתקנים פנים
הברית ועל ידי זה יזכה למצא
את זוגו ותהיה נוטה אחר
רצונו. (ועין סוד פנות אלול
ב"לקוטי מוהר"ן" חלק ראשון סימן ו):

פח

א. צריך לזהר מאד שלא לאכל
פרי קדם שנתבשל כל צרכו על
האילן. כי יכול לאבד נפשו
על ידי זה. גם אסור לתלש פרי
קדם בשולו בשם שאסור לקיץ
אילן קדם זמנו:

ב. בשמכרד הברכה על הפרי
בכונה גדולה וביראת שמים
פראוי. על ידי זה זוכה להציל
שלא לאבד נפשו על ידי הפרי
שלא נתבשל. ומאד צריכין
לזהר בכרפת הנחנין בפרט
בכרפת הפרות כי יש בהם

צ

לצדיקים אמתיים פי הצדיקים
 אמתיים הם מעלים ומקשרים
 הכל להשם יתברך עלידי
 שיחתו שמשיהיו שיחת חלון
 בעסקי העולם. פי גם שיחתו של
 צדיקי אמת יקרה מאד פי
 עלידי שיחתו יקא הם
 מקשרים להשם יתברך אפלו
 הרחוקים מאד. ואז כל דינין
 מתעברין. וכל חובין אתכפין.
 וכל נהורא וכל שלימו אשתתב:

ב. עלידי התקשרות לצדיקים
 אמתיים עלידייזה זוכין לתשובה
 שלמה. ולכפרת עוון. ולהמתיק
 ולבטל כל הדינים. ונעשה
 עלידייזה יחוד קדשא בריו הוא
 ושכינתה:

צב

א. תקון גדול למקרה לילה הם
 ושלום. לומר עשרה קפיטל
 תהלים באותו היום. ואלו הן:
 ט"ז - מכתם לדוד. ל"ב - לדוד
 משפיל. מ"א - אשרי משפיל אל
 דל. מ"ב - פאיל תערג

א. בזה שמשברין כלי הרם בשעת
 השדוד מרמזין להאדם ומזכירין
 אותו שיש גיהנם. למען יזכר
 בזה ולא יהיה ברוד אחר תאותו
 ויקדש עצמו בזווגו פראוי. גם
 מרמזים לו שבאם תהיה אשה
 רעה אל יבגד בה ולא יגרשנה
 פי עלידה אינו רואה פני
 גיהנם. כמו שאמרו רבותינו ז"ל.
 פי צריכין לזהר מאד שלא לגרש
 את אשתו:

וידבר אלהים - צא

א. כל הדברים שבועולם וכל
 החכמות הכל באשר לכל צריכין
 לקשר להשם יתברך. ומי שאינו
 מקשרם להשם יתברך הוא
 בחינת "נרנן מפריד אלופ"י
 שפפריד אלופו של עולם. וגורם
 חס ושלום פגימת הלבנה. גלות
 השכינה. פי כל אדם באשר הוא
 שם צריך לקשר שכלו ממקום
 שהוא להתורה ולהשם יתברך
 וכל זה נתתקן עלידי התקרבות

להאדם פח וחיית על ידי זה.
אבל זאת התאווה הלא אדרבא.
היא מפסדת ומזקת החיות מאד.
ומתששת פחו של אדם מאד.
בודאי אין צריכין אותה כלל. כי
אם בשביל קיום הפיון לבד:

קב

א. מענין אמירת תהלים דבר עם
אחד. ואמר לו. שעקר אמירת
תהלים לומר כל מזמורי תהלים
על עצמו. למצא את עצמו
בתוך כל מזמור ומזמור. ושאל
אותו זכרונו לברכה איך. ופרש
לו רבנו זכרונו לברכה קצת. כי
כל המלחמות שבקש דוד המלך
עליו השלום, שיצילהו השם
יתברך מהם. הכל צריכין לפרש
על מלחמת היצר הרע וחילותיו.
וכיזא בזה בשאר המזמורים
(וכמבאר מזה לעיל בסיון ק"א) ושאל
אותו. איך יפרש לעצמו
בהפסוקים שדוד המלך עליו
השלום משבח את עצמו כגון
"שמרה נפשי כי חסיד אני"

נ"ט - למנצח אל תשחת. ע"ז -
למנצח על ידותון. צ' - תפלה
למשה. ק"ח - הודו לה' קראו
בשמו. קל"ז - על נהרות בבל.
ק"ג - הללו אל בקדשו. ומי
שזוכה לאמרו באותו היום אין
צריך לפחד עוד מפגם הנזרא
של המקרה חס ושלום כי בודאי
יתתקן על ידי זה. ובזכות תקון
המא זה יבוא משיח צדקנו
לקבץ נפוצותינו במהרה בימינו
אמן:

קו

ב. א. ראוי להרהר בדברי תורה
בשעת זיווג. ואף על פי כן יוכל
להוליד בנים אף על פי שמחשבתו
תהיה דבוקה אז בהרהורי
תורה. ומוב מאד להרגיל עצמו
בכך:

קז

א. פעם אחד דבר מענין מאום
והרחקת התאווה הכללית שהיא
תאווה נאוף. ענה ואמר. הנה
אכילה על כל פנים נתוסף

וכו' ויצא בזה. השיב לו. גם זה
 צריכין לפרש על עצמו. פי
 צריכין לדון את עצמו לכף
 זכות. ולמצא בעצמו איזה זכות
 ונקדה טובה. אשר בבחינת
 הנקדה טובה הזאת הוא בחינת
 חסיד וכו' וצא. ואמר לו רבנו ז"ל.
 הלא אצל יהושפט פתיב: "ויגבה
 לבו בדרכי ה'" (דברי הימים ב י"ז)
 ש' בדרכי ה' ועבודתו יתברך
 הגביה לבו קצת. עוד אמר לו
 רבנו זכרנו לברכה. הלא בפקר
 אנו אומרים בתחלה מה אנו מה
 חיינו וכו' ואנו מקטינים עצמנו
 מאד. ואחר כך אנו אומרים אבל
 אנחנו עמו בני בריתך וכו',
 שאחר כך אנו מחזקים עצמנו
 ומרימים את עצמנו ואנו
 מספרים את גדלתנו ומתפארים,
 שאנחנו עמו בני בריתך זרע
 אברהם יצחק ויעקב וכו'. פי כך
 צריכין להתנהג בעבודת ה'
 כנ"ל. ועין מזה בסוף ספר
 הראשון בסימן רפ"ב. על פסוק:
 "אמרה לאלקי בעודי":

נשלים ספר "קיצור לקוטי מוהר"ן" תנינא
 תהלה לאל עליון אשר שמים וארץ קנה

תוספת ומלוואים להספר קצור לקיטי מוהר"ן השלם

לסימן א' אות ה'

ועליבן נכנסם באדם ערמימיות על ידי למווד התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "אני חכמה" וכו' בכדי שיוכל לעמוד נגד נכלי היצר הרע: וזהו ענין "הפרה הלכנה", וכו'. חמה הוא השכל דסמרא אהרא ונכליו. ולכנה הוא כח התאונה הנמשך מכסילות (דמרה לכנה הוא מורה על כסילות בדיע). והתורה רפואה לשניהם וכו'. וזה שכתוב: כי השכל מאיר לו בכל מקום אפלו במקום אפל, כי הרה רשעים באפילה שיש בו שני הסרונות. א' שאינו רואה כלל. הוא כח הכסילות. כמו שכתוב: הכסיל בחשך חולף. והב' שמשעוה, והוא כח התאונה, כמו שכתוב: "אומרים לרע טוב", וכו'. (עין בהספר מסילת ישרים פרק ג')

לסימן ב' אות א'

עין ירושלמי ברכות, אין אומרים לו עמוד והתפלל אלא בא וקרב עשה מלחמותינו:
לאות ב'

בדאיתא בתקונים מאן דקטיל לחויא (דעקרא הוא בעריות פמבאר בפנים) יחבין לה ברמא דמלכא דאיהו צלותא:
לסימן ג' אות א'

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: מיזם שחרב בית המקדש (שבו היו הפרוכים) נתנה נבואה לשוטים. ואמרו על פסוק נתנה עלי בקולה זה שליח צבור שאינו הגון בחינת עלות עלי. בחינת מאחר עלות מאחורי נצה והוד פמבאר בפנים:

לסימן ד' אות א'

וזה שאמר יעקב: "ואל שדי יתן לכם רחמים". לכם דיקא. אבל יעקב השיג שכל זה הוא למזבתו במאמר רז"ל: "ראוי היה לו לבוא בשלשלאות" וכו'. כי יעקב הוא בחינת הדעת עמודה דאמציעותא פנודע:

לאות ב'

עין צ"ח (פסחים ג') שכתב הפונה שאז יבין שהיה לו לברך גם על הרעה

הטוב והמטיב, ואספן מי שידע זאת בעולם הזה יש לומר דיוכל לברך גם עתה הטוב והמטיב:

לסימן ח' אות א'

כמו שכתוב: "בגזירת ערין. ובמאמר קדישין שאלתין". וזה שכתוב באלישע" אבי דבר גדול דבר הנביא הינו תפלה כמו שכתוב ספרה לי את כל הגדלות. ואף כי אמר אליה רחין ומדר דרף צווי מפל מקום הלביש בזה תפלה (דרכי ישר) ואלישע נקרא קדוש כמו שכתוב איש קדוש עובר:

לסימן ו' אות א'

מובן בזה ענין מחלוקת קרה שחשד את משה לרודף אחר הכבוד, לזה חקר על כבודו. ועל עצמו סבר שזכה כבר לכבוד אלקים, לזה אמר: "כל הגדלה הזאת עתיד" וכו' ומסתמא הוא בזכותו, כמו שכתוב: "האב זוכה לבנו ואני אדם: כי כבר אין צריך לי הדמימה:

לאות ו'

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: אלמלי שמרו שתי שבתות הינו שני התשובות שהם שלמות התשובה המביאה גאלה במאמר רבותינו ז"ל:

לסימן ח' אות ח'

אמר המעתיק: מובן מזה שטוב להתאנח בעת העטיפה, כי אז בנקל יוכל להמשיך רוח הים להשלים הסרונותיו:

לסימן ט' אות ז'

דרך שער השנה לשבטו, כי יש שנים עשר שבטים. וזהו ענין שנים עשר חלונות שעושין בבית הנקטת:

לסימן י"ב אות ג'

בלא דעת אלא להתיהר ולקנטר, ותלמיד חכם בזה נבלה מוכה הימנו:

לאות ד'

מחלוקת על צדיקים אל יקשה לה איה מניח התורה את הלמדן שילך ברשעתו. תשובה עליה וכו':

לסימן י"ג אות י"ב

מובן בפנים, שכל אחד יכול להושע עלידי שמספר לפני אוהבו ורעו כל תעלומותיו. וכמובא עצה זו בספרים הקדושים:

לסימן י"ד אות ח'

שָׁלוֹם בְּעֵצְמוֹ עֵינֵי אֹת י"ב. וְהִינֵנּוּ, שֶׁהַגּוֹף יִרְצֶה גַּם־כֵּן בְּרִצּוֹן הַנְּשֻׁמָּה. מוֹכֵן בְּפָנִים שֶׁכָּפִי שׁוֹכֵינִי לְהַפְשִׁיט אֶת הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים בֶּן זֹכִינִי לְקַדְשֵׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל:

לאות י"ב

וְזֶהוּ עֵינֵי פְנֵהם, שׁוֹכֵחַ לְשִׁלּוֹם הַכְּלָלִי. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הַנְּנִי" וְכוּ'. וְכֵן אֵלֶיָּהוּ בָּא לְעֵשׂוֹת שִׁלּוֹם. וְאֵלֶיָּהוּ זֶה פְנֵהם. וְכֵל זֶה עַל־יְדֵי תְּפִלָּה. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיַּעֲמֵד פִּינֵהם וַיִּפְלַל":

לסימן י"ה אות ד'

בְּשֵׁישׁ עֲבוּדָה זָרָה וּכְפִירוֹת בְּעוֹלָם, הָרוֹן אֵף בְּעוֹלָם. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: "וְהוּא בְּחֵינַת הַסְּתֵרֶת פְּנֵי ה'". אֲבָל בְּשֵׁאִין עֲבוּדָה זָרָה וּכְפִירוֹת, אֵלֶּא שֶׁהָאֲמוּנָה אֵינָה בְּשִׁלְמוֹת, אֲזִי הָרוֹן אֵפוֹ וְהַסְּתֵרֶת פְּנֵי ה' אֵינּוּ נִפְרַלְכָּךְ. אֲבָל בְּשִׁמְשׁוֹת־לְשָׁל הָרוֹן אֵף הַזֶּה וְכֵּן לְצַדִּיקִים הֵם מַסְתִּירִים אֶת עֵצְמוֹ:

לסימן י"ט אות ז'

אֶת הָרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, אֲשֶׁה חֲכֵמָה שֶׁהוּא וְכוּ':

לאות ח'

תְּרַגּוּם שֵׁישׁ בּוֹ טוֹב וְרַע. אָמַר הַמְּעַתִּיק: כִּי עַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם מְעַרְבַּ בְּמַדּוּתָיו טוֹב וְרַע הוּא בְּבְחֵינַת לְשׁוֹן תְּרַגּוּם, שֶׁהוּא בְּחֵינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. וְעַל־יְדֵי־זֶה יוֹכַל הָרַע הַכּוֹלֵל לְהַתְּנַבֵּר עָלָיו. כִּי עַדּוֹן אֵין שְׁלֵמוֹת לְלְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ שְׁלוֹ. אֲבָל עַל־יְדֵי שֶׁמִּפִּיל אֶת הָרַע שָׁבוּ לְנִמְרִי, וּמַעֲלָה אֶת הַטּוֹב שָׁבוּ, עַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁלַם הַלְּשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ שְׁלוֹ וְזוֹכֵחַ לְשִׁמִּירַת הַבְּרִית. וְכֵל זֶה הוּא סוּד הַנְּחֻשׁ שֶׁפִּתָּה אֶת הַזֶּה רַק עַל־יְדֵי עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע:

לאות י"א

כְּרִיאַת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם. בְּזֶה יוֹכֵן מַה שֶׁכָּתַב וְאֶפְלוּ עֲטוּרוֹת וְדִבּוּן וְלֹא קָאָמַר שְׁמוֹת הַשְּׂבָכִימִים, וְלָפִי זֶה יֵשׁ לֹאמַר דְּבִאָמַת אֵין צְרִיךְ לְהַשְׁלִים שְׁמוֹת הַשְּׂבָכִימִים בְּמִקּוֹם הַתְּרַגּוּם. עֵינֵי סִימָן ל"ו כִּי הֵם בְּלִיּוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁעַל־כֵּן אָמַר לוֹ בְּלֶק וְכֵלּוֹ לֹא תִרְאֶה. וְגַם לְפָרוּשׁ הַתּוֹסְפוֹת הַדִּין בֶּן כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַרַ"שׁ עֵינֵי שָׁם:

לסימן כ"ב אות ב'

עלידי אמונה ונהתמת בבחינת הותם בתוך הותם:

לאות ג'

ממשיכים הם להדור שהם בבחינת השבעה רועים שהם וכו':

לאות ה'

שהיא משגת כי תוכל להלבד בתקף עזות הגוף מה שהוא עז וחזק

בהתאוות. וכו':

לאות י"א

כי עקר שלמות התפלה שיתפלה בכונה שלמה זוכין עלידי יראה ובושה

מהשם יתברך. ועלידייה זוכין לכל הנצל. לשמחה ולעזות דקדשה

שעלידייה נכנסין אל הקדשה. להתקרב לצדיקי אמת ולקבל מהם שלמות

אמונה. ועלידייה יזכה לידים לקבל בהם מוסר ממוכיחי אמת ופרוש בין

שיש לו אמונה בצדיקים יקבל מהם מוסרם אפלו בדרך בזיון ועלידייה

יתבטל גרושין ומחלקת מן העולם ויעשה שלום בין ישראל לאביהם

שפשמים, והקדשה תחתם בבחינת הותם בתוך הותם. וכל זה זוכין עלידי

תפלה. כי תפלה וכו':

לסימן כג אות ו'

תשווקת המזון. כי אולי חברו שחולק עליו הוא פנים דקדשה נגדו. ויש לו

בה להפילו לתאות מזון:

לסימן כה אות א'

הוא בבחינת ואנכי תולעת. הרפת אדם. הינו לתרפות ובזיונות. הסגלה היא

בחינת תולע וכי עלידי ענה זוכין לאמונה כמו שכתוב בספר הסודות אמונה אות ב':

לאות ג'

זוכין לחסד. וכוזה החסד הוא מתקן את האלפין הנפולין בבחינת ועושה

חסד לאלפים. ובשביל זה וכו':

לסימן ל' אות ד'

פתיא אוכמא, פרוש כלי תרם שחור בן הוא בערוף ערף פתיא, ובמדרש

רבה פרשה פ"ה.

לאות י"ג

ועם כל הכלבולים הנ"ל:

לסימן ל"א אות ט'

ועושה תולדות, הינו שיקרב נפשות להשם יתברך ועני תקעו אמונה שעלידי
שבירת תאוות הגוף זכין לדבורים בשרים:

לאות כ"א

בנטיעות. כמו אחר דהוא למט"ט דיתייב וסבר שהוא רשות בפני עצמו
ובאמת אין לו רשות. בן אף שיושב ולומד תורה אינה פלום בלא מעשים
טובים:

שם

מי שמקבל. מי שמשותקק לעבודת השם יוכל לקבל:

סימן ל"ב

להפלה. להמתיק הדינים שבה. שהיא וכו':

לסימן ל"ג אות ו'

ומצא בודאי טוב, הינו תורה, אפלו בימי רע. רק מחמת רבוי הלבושים
והצמצומים אינם נתראים ומאירים אבל עלידי וכו':

לסימן ל"ד אות ד'

ונה "שוחט השור מכה איש" (ישעיה ס"ו):

לסימן ל"ה אות ט'

'בבחינת תפלין וכן בקיין' (עני בפנים) ומצאתי בספר שאלות ותשובות אחד
הביא מאמר רז"ל שאמר לו הקדוש ברוך הוא לקין: קרקפתא דלא מנח
תפלין את. וזהו: וישם לקין אות, הינו התפלין (עני סימן ו' שמה שדנים לכה זכות
היא בחינת פתר בחינת תפלין). גם אמרו רבותינו זכרונם לברכה דהינו אות ו',
הינו התורה שהיא תקון ללשון הרע, גדאיתא (בערכיז ט"ו). כי לשון הרע
נמשך מזהמת הנפש, ובמעמד הר סיני פסקה זחמתן במאמר רז"ל:

אות יוד

נתרא ארו עין שבת קי"ח. ונמעתה ה' ארוזים ועין מהרש"א. ולדברי רבנו ז'
לא קשה מידי דבלאו הכי דבריו צריכים עיין דהאמת משני עין שם:

לסימן ל"ט אות א'

וזה שאמרו רבותינו ז"ל על־פסוק: "השם גְּבוּלָךְ שְׁלוֹם" (כבא מציגא ג"ט) וכו' וכו' וכו':

לסימן מ'

עין הובת הלכות שער הבטחון במעשה הפרוש, שהור מדרכוו שהלך

בשביל פרנסה, משום טעם זה:

לסימן מ"א אות ב'

עמודים הינו רגלין כמו שכתוב: "ואת היקום אשר ברגליהם". ודרשו חכמינו

ז"ל: "זה ממונו" וכו' בהינת:

אות ג'

גם מלוי גרונם של תלמידי־החכמים יין הוא בהינת פדיון וממתיק הדינים. פי

שרש הגבורות שבבינה לבא הוא בהינת יין המשלוח והתלמידי־החכמים

הם בהינת עמודי עולם בהינת רגלין כנ"ל, וכששמלא גרונם יין שהוא

בהינת בינה על־ידיה נמתקין כל הדינים. וזה גספן נסוף יין על־גבי

המוזב, פי המזבח הוא גספן בהינת רגלין (עין פנים) בהינת דינים. ועל־ידי

נסוף היין נמתקין הדינים. וזהו: "הרוצה לנסוף" וכו'. וזהו: "יתן לך כל־כבוד"

בהינת המתקת הדינים אימתי באשר וכל עצתך ימלא. הינו מלוי גרונם

של תלמידי־החכמים הנקראים עצות, כמו שכתוב: "ונגהין ממנו עצה". (אמר

המעתיק: וזהו שכתוב מקדם וזכר כל מנהותיך שבכללם הם גספן הנסכים עין תוספות יום

טוב סוף פרק ד' דשקלים) ונסוף צריך להיות יין חי, כמו שכתוב: הרמב"ם

והצדיק נקרא חי וזהו ומציון יסעדה, פי ציון הוא יסוד הנקרא חי פידיע.

וזה שכתוב: "בגבורות ישע ימינו שנמתקין הדינים". וזהו תלמידי חכמים

מרכים שלום בעולם, פי על־ידי שנותנים להם פדיון או על־ידי מלוי גרונם

ממשיך להדינים שרש הדינים שבבינה להמתקן שהוא שם של מ"ב

שבבינה והם ש"ע נהורין ועם ח' הורתא גימטריא בשלום (עין חיים פרק יג יד):

לסימן מ"ז אחר אות ה'

ובשפוגמין באמת בכלליות הגונים, על־ידיה באים לעניות והצטרכות

לבריות בהינת בוששה שהיא גספן כלליות הגונים, פפאמר רבותינו ז"ל:

"כיון שנצרך" וכו' ואמר המעתיק מזה מובן מה שעכשו רב אנשי ארץ־ישראל הם

בבחינת נצרכים לבריות כי עכשו נפגם בבחינת השפיע של ארץ־ישראל וזה שאמרו רבותינו ז"ל פרוש זה על התפלה, כי עלידי שנצרך לבריות תפלתו אינה בשלמות. עין סימן ס"ו:

לסימן מ"ט אות ט'

עין ספרי פרשת שלח וראיתם אותו מגיד שכל המקום מצות ציצית וכו' שהתכלת דומה לים ובגמרא ר"י רמי תכלתא וכן הרבה:

לסימן נ"ד אות ה'

נשבע ה' בימינו זו תורה ובזרוע עזו אלו תפלין, כי תחלה צריכין לעשות הצמצום ואחר־כך להבין הרמזים. ועין סימן ל"ה:

לאות ו'

בפרק השותפין בא שטן ונשקי לפרעיה בשביל שדרש דשטן ופנינה לשם שמים נתפוגג. כי מאחר שאפלו בלשון הרע כמו שכתוב: (שמואל א) בעבור הרעימה וכן בשטן שהוא הקין כל בשר גם שם מלבש רצון הבורא שהוא ענין שרגלי תקדשה מלבשין בכל הדברים לכך נשקיה אכרעיה לרמוז לו ענין זה:

לאות י"ב

עין ביוזרה דעה הלכות נדרים: נדוהו בחלום צריה שיתירוהו שוני הלכות. כי גם נדוי הוא בבחינת מיתה, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה בסוטה על פסוק יחי ראובן – וזאת ליהודה, ואמרו: שמתא שם מיתה וכיון שנדוהו בחלום הוא בבחינת ועל השנות החלום כפרוש הפשוט והתנבר עליו המדמה בכל הבחינות (וכן תקנתו עלידי שוני הלכות, בבחינת: "ועל השנות החלום כי נכון" וכו') כפרוש המבוואר בפנים: "ומיניה ובה אבא" וכו':

לאות י"ד

עלידי נגון ושמחה דקדשה נתעוררין לשוח עם לבבו מתכליתו הנצחה לעולם הבא ולהפיש ולמצא הנקודות טובות שהם בבחינת רוח טובה שבקרבו, ולבררו מתוך הרוח רעה רוח נבאה עצבות רוח ולהכניע המדמה שמשם שרש כל התאוות ואתבות הבהמיות, וזוכין לשוב להשם יתברך באמת. כי עקר התשובה הוא להכניע הרוח רעה ולברר הרוח טובה פי'דוע:

תוספת ומלוואים

שצו

לסימן נ"ה אות ו'

פי על־ידי צרופי התכה נשתנה הכוונה להפוך, כמו מפשע שפוע, ומנגע ענג וכיוצא בו:

לסימן נ"ו אות א'

באתגליא ובאתפסיא. ולפעמים יש צדיק שבאתגליא אין לו שום ממשלה ואף־על־פי־כן באתפסיא ובהעלם גדול הוא מושל על כל הדור ואפלו על כל צדיקי הדור, כי נשמותיהם הם תחת ממשלתו וכלם נבגעים וכפופים אליו. (וזהו ששנינו ונותנת לו מלכות וממשלה וחסור דין ומגליו לו רזי תורה שמוגלה הסתרי תורה כמבאר בפנים):

לאות ה'

עין ירמיה (ט"ז י"ד) מבאר להדיא שאפלו אותם שהם בהסתרה תוך הסתרה עד שפומתיהם על הנביא לאמר מה פשעינו, מפל מקום השם יתברך מודיע להם על־ידי הנביא פשעם כדי שישוּבו:

לאות י"א

הצדיקי אמת על־ידי אנהה דקדשה שלהם זוכין להבריא את הרוח הדופק שלהם ועל־ידיהו מטרהין את הידים שלא יהיה בהם שום אחיזה לזהמת הנפש שהוא בהינת עצבות רוח עצבון ידים. ואז נתנשאים הידים אל השמים עד שהם עצמן נעשין בבחינת שמים. (וזה: "ומעשה ידיו מגיד הרקיע" ודרשו רבותינו ז"ל על מעשה ידיהם של צדיקים, וזהו שבתוב: "הרימותי ידי לה' קונה שמים ולא תאמר" וכו'. כי זה נעשה על־ידי שבירת תאוות קמון כמבאר בפנים, ועל־כן זכו על־ידיהו לחוט של תבלת ולרצועה של תפלין. פי על־ידיהו נתגלה התורה שהיתה מלפשת בהמון ועין סימן נ"ד) ועל־ידיהו זוכין הצדיקים לקבל דבורים מן השמים. וכל הדבורים שמקבלין משם אין לגנות את המקבל אף אם אין הלכה במותו מאחר שקבלם מן השמים, ומה שאין הלכה במותו זהו בהינת דרפי ה' שאי אפשר להשיג (עין תשובת חזות יאיר סימן צ"ד שפומתיה על כללי הש"ס הלכה בר' עקיבא מחברו עין שם ולהג"ל אין מקום לתמהו, וכן הרבה תמידות מסלקים כמו על קצת תנאים שזכו למה שלא זכו רבותיהם, ואין להאריך כי הם בכשי דרחמנא):

אחר אות י"ג

ועל־כן הקפיד משה רבנו עליו השלום על קרה ועגשו מיתה משנה משום שיכולין למעות שמהלוקתן הוא לשם שמים, ובאמת סבר קרה בן עין סימן ו' בפה שכתבנו שם:

לסימן נ"ו אחר אות א'

בשאינו לו אמונת חכמים זה בחינת הסתלקות החכמים. כי אף־על־פי שהם עדין בחיים מפל מקום מאחר שאינו מאמין בהם אין לה הסתלקות חכמים גדולה מזו. ועקר שלמות אמונת חכמים הוא להאמין שאין מסתלקים כלל כי זכותם ותורתם וצדקתם חיים וקיימים לעולם:

לאות ב'

ואמרו שם קי"ט, כל המבזה תלמיד־הכם אין רפואה למכתו:

שם אות ב'

יובן על־פי מדרש רבה פֿרשת אחר־י, למה נסמכה מיתה נדב ואביהוא לפֿרשת יוסהכפורים וכו', ודון מינה ומינה מה יוסהכפורים אינו מכפר רק למאמינים בו, בן הצדיק אם אינו מאמין בו אינו מכפר עליו והוא בעוונתו מת. והדרש והפשט עולים בקנה אחד:

שם אות ח'

שלום שאין לו פה הוא על דרך שאמרו בכראשית רבה וירא. על־פסוק: והוכיח אברהם כל שלום שאין עמו תוכחה אינו שלום:

לסימן נ"ח אחר אות ג'

שבת הוא בחינת תשובה והתשובה היא מאהבה בחינת אהבה בתענוגים. כי אהבה בא מענג שבת ותשובה מאהבה זה בחינת לחם משנה של שבת (עין פנים) ועל־ידי־זה כל הפשרים שבדור נתרפאים. גם נתיפים ונתפבדים בעיני הפריות. ועקר הארת שבת הארת התשובה שהוא בחינת היות דקדושה, בחינת מועמיה חיים וכו' ובחינת שובו וחיו מקבלין מחכמי וצדיקי הדור שהם בחינת משה. ולפעמים בשעה־דור אינם שומרים את פיהם אזי אינם יכולים לקבל בחינת שבת כי שבת תלוי בשמירת הדבור בבחינת: ודבר דבר, וכשהדור אין שומרים פיהם אזי אף־על־פי

תוספת ומלואים

שצט

שחכמי הדור משפיעים הארת שבת והתשובה בנ"ל אף על פי כן נתקלקל אצלם ההארה. כי מחמת פגם הדבור אין יכולין לקבל מחכמי הדור החיות וקדושה של בחינת שבת. ועל ידי זה נתקלקל גם ההוד וההדר הבאה לכשרי הדור ונלפדים בעון הנאווה שזה בחינת גלות השכינה חס ושלום:

לסימן ס"ד אות ד'

אי אפשר להבין בשכל. ומו שרוצה לעני ולהבין בשכלו ענין המחלקת שיש בין גדולי הצדיקים האמתיים לפעמים יוכל לבוא על ידי זה לאפיקורסות. כי זה המחלקת הוא גם כן סוד חלל הפנוי, וכמו שאסור לעני בהחזקות והמבוכות הבאים מחלל הפנוי כי יוכל לבוא על ידי זה לאפיקורסות גמורה. כי על זה נאמר: "כל באיה לא ישובין" כן וכו':

לסימן פ"ז אות ב'

אי אפשר לבוא לאמונה בראם על ידי יראת העניש, ומזה יבוא לאמונה יותר גדולה. (פרוש כי בכל אחד מישראל מטבע אמונה בתורה שעליה יוכל לבוא יראת העניש) וכשמוציאה לפעל על ידי שפורש עליה מעברה היא מתחזקת ומתגדלת בכל פעם יותר בדרך כחות הנפש שכל שמשותפים בהם יותר מתחזקים יותר, וכן להפך על דרך אי לא עבדי חלשי:

לסימן צ"ב

והוא ענין התעלות נשמות הנדהות על ידי שהצדיק נע ונד המבאר במקום אחר. כי זה הוא גם כן ענין תחית המתים. "ונפילה מיתה מקרי":

לסימן צ"ד

כי התבות הם בלים להורדת השפע. בזה מוכן מה שצריך להתפלל בדבורים דוקא:

לסימן ק"ג

על ידי שהרב מונע הלכה מתלמידו שהוא כגזלו מנחלת אבותיו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: גורם שגם תלמידו ירצה לגזול מישראל את נחלת אבותם. וכן כשהתלמיד מחיב את הרבים מסתמא גם רבו כן. עין בפרק לפני אידיהן תלמידא דר' עקיבא לפמאה את. בזה מוכן מה שאמרו

תוספת ומלוואים

רבותינו ז"ל: תלמיד שהרג את הנפש מגלין רבו עמו כי מסתמא יש גם ברבו ענין רציחה כמו בגזילה דהוא גסין ענין רציחה כפאמר רבותינו ז"ל "כאלו נוטל נפשו":

לסימן ק"ד

כי משה רבנו ע"ה חשדם שאינם רוצים בארץ ישראל שום חלק. וחדר בחוץ לארץ דומה כמו שאין לו אלוה, והחשד בכשרים לוקה בגופו ונענש בזה מדה בנגד מדה. (ומכל מקום בין דלא חשדם בעבודה זרה ממש אלא בדומה לו, משום הכי גם בן בנו לא עבד עבודה זרה אלא שהיה נראה בן, והיה גסין בדומה. וכמו שהטא משה רבנו עליו השלום היה עלידי שמעיה בכונתם, כמו כן החטא של בן בנו היה גסין עלידי טעות בדברי משה רבנו עליו השלום בעצמו כמו, שאמרו רבותינו ז"ל: "בך מקבלני" וכו', והם היו כשרים בדבר, כי היו רוצים למל חלק בארץ גסין. (כפוא הפנה על מה דאיתא שלעתיד לבוא יהיה ארץ סיוון ועוג בכלל ארץ ישראל והם היו סבורים שהגזילה תהיה בימיהם):

לסימן ק"ט

עלידי אנהה נעשה האדם בריה חדשה ממש:

לסימן קי"א

עליפי הידוע מהבעל-שם טוב, שעלידי גאות יכולין לפול מאיגרא רמא לבירא עמוקתא, ויכול להיות מראש בני ישראל ההפך. וכן עלידי אכילה שלא נתבררה, וכיוהנן בהן גדול, כמו שכתוב בשם הארי ז"ל:

לסימן קי"ב

ועליפי עצה זו יכולין להיות איש פשר באמת כל ימי חייו, כי איה שהוא יכולין להחיות ולהחזיק את עצמו עלידי האמת שהוא אור השם יתברך בעצמו, כי אין שום טמאה וסמרא אחרא בעולם שלא יהיה שם פתחים רק שאין רואין אותן מחמת גודל החשכות שיש שם, אבל עלידי האמת מאיר לו השם יתברך בעצמו. (וכמו שכתוב: "גם חשך לא יחשיך מן") וזוהי למצא הפתח ולצאת מאפלה לאור גדול, (עין בפנים השניא ממנחות ולא זכיתי להבין השניא כי הלא רש"י מפרש להדיא דעבדו לה פתח יתירא לסיעו

תוספת ומלוואים

תא

והיננו דהא דלא מסתיא מלתא הוא מפני זה גופא שאינו רואה את הפתח ועלידי שיהיה לו עוד פתח יהיה לו יותר קל לצאת באיזה פתח משניהם) אבל אין הכי נמי אם היה רואה הפתח היה יוצא גם־כן דרך שם ויש לרמוז זה בגמרא שבת עלידי דשא דרך שם:

לסימן קי"ג

עין ברכות ה' לעזר מר במיליה ולא אמר בעובדיה, וזהו וכיד כל אדם יחיתום שחתימת דינו הוא עלידי איש אחר שפסק את דינו לחובה, וזהו גם־כן לפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון (פנינים יקרים):

לסימן קכ"ב

מזה תראה בעין הרבה דברים שחדשו איזה גדולי הדור, ולא היה רוח חכמי דורם נוחה מהם, שאין מזה ראיה של כלום לומר: אם איתא שפון אל האמת, מדוע לא נתקבל הדבר בעיני חכמי הדור, כי לפי המבאר פאן המדה של נצחון אינו סובל האמת, היא נוחתת בכל בני תמותה, ולא נשתבחה בה פייאם השם ותברך, לכן אמרו בספרי עלפסוק "ולא תענה על רב", על רב, לא תאמר אעשה בדבריו בלא מעם וראיה:

לסימן קכט אות ג

צריכין שהמוח והדעת הקדוש יאכל את הגוף, דהיננו שהגוף יתהפך למהות הנשמה שהיא המוח והדעת שהיא בחינת אכילה שהמוזון נתהפך לגוף הנזון:

לסימן קמ"ב

יש שני צדיקים שהם מדברים זה על זה והם ברחוק מקום זה מזה, וזה הצדיק מקשה קשיא בתורה והצדיק השני שם במקומו אומר דבר שהוא תרוץ על קשיא זאת. ולפעמים זה מקשה וזה מקשה והקשיא של האחד הוא תרוץ על קשיא של השני ועלידייה הם נדברים זה לזה בבחינת: "אז נדברו יראי ה'" וכו', נדברו דיקא. וזה אין שום אדם שומע רק השם יתברך, והוא יתברך מחבר הדברים זה לזה וכותב בפסר לזכרון, בבחינת: "ויקשב ה' וישמע ויכתב בפסר וזכרון". וזה הספר שנכתבין עליו דבריהם הוא בחינת לב העליון ושם נכתבים דבריהם בבחינת פתבם על

לוח לכה. דגמא לזה בדברי רבנו זכרנו לברכה גופא, עין באפי הנחל על סימן ק"צ, איך כפי פרוש רבנו מישב קושיות התוספות בשבועות, ועין במה שגאמר שם בסימן נ"ו במה שכתב רבנו שצריכין להשליך אחריו יתברך תפלות. מישב בזה קושיות השאלות ותשובות בגין ציון סימן ב' על הר"י מפרי"ש שאמר להקריב קרבנות והרי לשם ששה דברים הזבח נזבח ואחד מהם לשם ניהוח ובזמן הגלות כתיב ולא אריח בריח ניהוחכם ונדחק לישב לשימתו הא דמקריבין אף עלפי שאין בית. עין שם. ודברי רבנו לא קשה מידי דהרי התפלות הם במקום קרבנות, וכשם שצריכין להרבות בתפלה אפילו בגלותנו אף דכתיב: "גם כי תרבו תפלה אינני שומע מקל מקום" אין אנו רשאים לפטר עצמנו בשביל זה, וצריכין להשליך בכיכול אחריו תפלות. כמוכן הוא גספן בענין הקרבנות שאנו אין צריכין ואין רשאים לפטר עצמנו מפעם זה מלעשות חובותינו ובהדי כבשי דרחמנא למה לי, ובלאו הכי אין מקום לקושיות דמזה גופא מוכח דשפיר יכולין להקריב, דאם אין מקריבין מה יריה, וגם הפגנה שאנו נכוין לעשות נחת רוח לפניו ותו לא מידי. וזה שלבו בוטר בקרבן והושק ללמוד רק שאי אפשר לו הוא מקבל מלב הזה שלמעלה ומשם מקבל לבו השקו ואז מה שהלב הומד וכו'.

לסימן קמ"ד

והנה עקר מאמר זה הוא לענין תאוות ממון ותפרש גספן עלפי זה, (וכן כתב בסימן כ"ג) שעלידי שבירת תאוות ממון הוא בבחינת: "אור פני מלך חיים". וניהא עלפי מאמר חז"ל (שבת קי"ט): "המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו", והאיך אפשר, והלא: "אין אדם מת" וכו' כפ"ל. ולפי רבנו ז"ל ניהא, דאינו כלל מוהלט, ושבת הוא גספן בחינת חיים:

לסימן קצ"ב

ויבן בזה מה דמשתמט מנה ר"ז מר"י בדבעי לאסוקי לארץ ישראל, דשמא עלידי תקבלת פגיו, יקבל גם דעתו, וימנע עלידידה מלעלות לארץ ישראל:

תוספת ומלוואים

תג

לסימן ר"ז

להמתיק הנבחרות. וההמתקה הוא על־ידי שדן אותם לכף זכות בזה שמדברים עליו, או שמקבל היפורים בזה שמדברים עליו באהבה. אבל אם אין בו כח להמתיקם אזי מכרח שיסתלק. והינו או שיסתלק לגמרי. ועל־ידי הסתלקותו נשמתו ממתיקם, או שנופל מפורגתו שגם זה הוא בהינת מיתה. (ומוכן שבאם אפי־על־פירכן מתחזק בעת הנפילה ועולה מירידתו הם גס־כן מתתקנים על־ידינות, והירידה תכלית העליה בנודע):

אות ב

בשמדברין על כלל תורה שבעל־פה או בשמדברים על צדיק הדור הוא דבר אחד ממש. כי עקר תורה שבעל־פה היא תלויה בצדיק הדור, וכן הצדיק הוא בעצמו התורה, כפואמר רבותינו ז"ל: (מבות כ"ב) "כמה טפשאני הנני" וכו'. אבל בפשהצדיק ממתיק את הדבורים שלהם הוא חוזר ועושה מהדבורים תורה ומלמדה לאחרים שהיא בהינת תורת חסד, ובזה ממתיקם בשלמות:

לסימן רי"ט

וזהו שנאמר על הרבן הבית "והבית הזה יהיה עליון":

לסימן רל"ד

וזה "ואם רין לבבך" וכו' בלום פיה:

לסימן רמ"ז

ויש לומר דזהו מעם דמאן דאמר תלמידהכם צריך שיהא בו שמיני שבשמינית, ומאן דאמר לא מינה וכו', הוא מטעם שפא לא יכון המדה וכאזהרת רבנו ז"ל:

לסימן ח' אות יוד

שהוא בהינת ההתים בשרו והוא מתגבר לשברם ולגרשם והמגיני ארץ הנזכרים לעיל הם וכו':

לסימן ז' אות י"ב

צריך לעשות תשובה באותו היום וכו':

לסימן ח' אות א'

מוכן בזה על־ידי ענין קטרוג השטן שהשם יתברך בעצמו מזחיר עליה,

תוספת ומלואים

בְּדַאִיתָא בְּבְרָאשִׁית רַבָּה פְּרִשְׁת אַחְרֵי צְרִיךְ אַתָּה לְתַת עַל פִּיּוּ שְׁלֵא יִקְטָרְג, וְהוּא כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּאֵן: דְּעַל יְדֵי שְׁמֻזְבִּיר עֲנִין הָעֵבְרָה עִם כָּל פְּרִמִּיָּהּ הוּא מְעוֹרָר אֶת הָרִיחַ רַע, וְכַדַּאִיתָא בְּסִפְרִים שְׁהַעוֹלָמוֹת שְׁמֻזְבִּירִין בְּהֵם אֶת הָעֵבְרוֹת מִטְבִּילִין אוֹתָן בְּנֶהַר דִּינֹור וְהוּא לְהַעֲבִיר אֶת הַסְּרַחוֹן שְׁנַתְעוֹרָר עַל־יְדֵי הַזּוֹפְרָתָם:

לְסִימֹן מ' אַחַר אוֹת ב'

הַהֲתַפְּאוּרִית שֶׁהֵשֵׁם יִתְבְּרָךְ מִתְפָּאָר עִם יִשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין שְׁלוֹ יִתְבְּרָךְ. וְעַל־כֵּן בְּשִׁנְתַּרְחַק אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מֵהֵשֵׁם יִתְבְּרָךְ אָזִי הַשְּׂכִינָה צוֹעֶקֶת "קִלְנִי מֵרֵאשִׁי קִלְנִי מִזְרוּעֵי". הֵינּוּ שְׁנַפְגָּם כְּכִיכּוֹל הַתְּפִלִּין שְׁנַעֲשִׂין מִן הַהֲתַפְּאוּרִית. וְכִשְׂאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְכַל־שֶׁבֶן רַבִּים נִתְקַרְבִּים לְהֵשֵׁם יִתְבְּרָךְ אָזִי נִתְוַסֵּף בְּיֹתֵר אֹרֶךְ הַהֲתַפְּאוּרִית שֶׁהוּא אֹרֶךְ הַתְּפִלִּין שֶׁל הֵשֵׁם יִתְבְּרָךְ, וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה הַשְּׂגָחַת הֵשֵׁם יִתְבְּרָךְ כְּכִיכּוֹל שְׁמֻשְׁגִּיחַ תְּמִיד עַל יִשְׂרָאֵל לְמוֹכָה, וּמִזֶּה נִמְשָׁךְ קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וּבְחִינַת אֲוִירָא דְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מוֹכִים. (וְעַל־כֵּן צְרִיכִים הַבְּתִים לְרֵאוֹת אֶת הָאֲוִיר, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּשִׁלְחַן־עֲרוּף: כִּי הִד' בְּתִים הֵם בְּחִינַת אַרְבַּע רוּחוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְדֵי שְׂרוֹאִין אֶת הָאֲוִיר נִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל):

לְסִימֹן ע"ז

תְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת מַחִין וְהִרְצוּעָה הִיא בְּחִינַת יְרֵאָה. וְזֶהוּ שְׁעוֹבְרַת הִרְצוּעָה תוֹךְ הַמַּעַבְרָתָא, כִּי הִירְאָה עוֹבְרַת תוֹךְ הַמַּחִין וְהַתְּפִלִּין. כִּי רֵאשִׁית חֲכָמָה יְרֵאָת ה' וְאֵם אִין יְרֵאָה אִין חֲכָמָה. וּמִבְּחִינָה זֹאת הִרְצוּעָה בָּא לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אִיזָה צַעַר בְּכָל יוֹם, וְכָל מִי שְׁדַעְתּוֹ יוֹתֵר גְּדוּלָּה צַעְרוֹ יוֹתֵר גְּדוֹל. כִּי הַצַּעַר נִשְׁתַּלְשַׁל מֵהִירְאָה וְהִירְאָה הִיא כְּפִי הַדַּעַת וְהַמַּחֵ שְׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין. וְהַתְּקוֹן וְהַהֲמַתְקָה לָזֶה הַצַּעַר הֵבֵא מֵהִרְצוּעָה הַנִּל' הוּא עַל־יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה וּבִירְאָת שְׁמַיִם עֵין פְּנִים:

נְשַׁמְט מִסִּימֹן ב' סוֹף אוֹת ב'

וְזֶהוּ דִּכְתִּיב אַחַר פְּסוּק "הַגּוֹר הַרְבֵּךְ" הַמְּבוֹאָר בְּפְנִים "בְּנֹת מְלָכִים" וְכו'.
כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלָךְ: